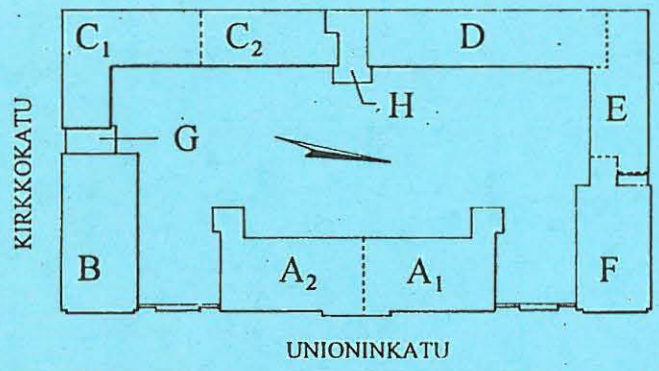

10
inressa

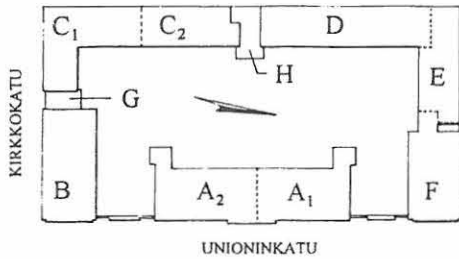

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

AEDES OY

päivitetty 17.6.95

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

2

SISÄLLYS

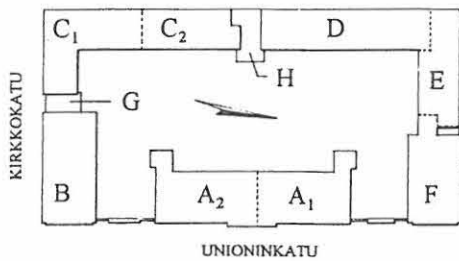
SISÄLTÖ

	<u>sivu</u>
Sisällysluettelo	2
Johdanto	3
I	
Rakennusvaiheet pääpiirteissään	10
Lähteet	40
Liitteet	50
II	
Yhteenvedo nykytilanteesta	60

III	
Yksityiskohtainen inventointi	
Johdanto	1
Rakennus/kerros:	
A I	10
A II	30
B I	50
B II	70
C I	90
C II	110
D K	130
D I	150
D II	170
E K	190
E I	210
E II	230
E III	250
F K	270
F I	290
F II	310
G	330
H	350

Henrik Tikkasen piirros.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

3

JOHDANTO

vk 10.34

JOHDANTO

Tämä selvitys on tehty palvelemaan mahdollisimman monipuolisesti ja helppokäyttöisessä muodossa Unioninkatu 38 rakennusryhmän muutos- ja korjaustöiden suunnittelua. Työ sisältää seuraavat osat:

I Rakennushistoria

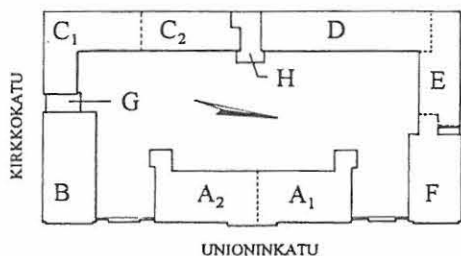
on selvitetty mahdollisimman laajalti alkuperäislähteiden avulla. Tämä on johtanut mm. joihinkin uusiin ajoituksiin, jotka poikkeavat aiemmin julkaistuista. Koska rakennusryhmä on pitkäaikaisen ja monivaiheisen rakennusprosessin lopputulos, on runsaasta materiaalista pyritty esittämään nykytilan hahmottamisen kannalta oleelliset seikat.

II Nykytilanteen yhteenveto

esittää rakennusten tärkeimmät eri ajoilta säilyneet piirteet ja rakennusosat.

III Yksityiskohtainen inventointi

muodostuu jokaisen rakennuksen kunkin kerroksen osalta samansisältöisestä sarjasta kerrostasokortteja. Niissä on käyty läpi sovittuja inventointitasoja sanoin ja kuvin (tilojen käyttö, rakenteiden vaiheet, seinät, ovet-ikkunat-yksityiskohtat, lattiat, katto). Liitteenä 3. olevaan valokuvamateriaaliin liittyvät kuvauskohdat ovat omana korttinaan.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

4

JOHDANTO

Kustakin kerroksta on lisäksi yhteenvedot (värilliset lehdet). Näissä yhteenvedoissa on esitetty päällekkäin eri inventointitasot "esteettisenä kuntoarviona" sekä suojelutavoitteita. Osat II ja III on suunniteltu niin, että yhdessä käytettynä II ja yhteenvedot olisivat riittävät yleisten suunnittelupäätösten tekemiseen kun taas osan III yksityiskohtainen materiaali sekä liitteen 3. nykytilan valokuvat ovat käytettävissä yksityiskohtaiseen käytännön suunnitteluun.

LIITTEET

1. Arkistoluettelot

Rakennusryhmän piirustusmateriaali on aikojen kuluessa kerääntynyt useaan eri paikkaan. Näistä on tehty 16 eri arkistokokonaisuuden kommentoitu luettelo, jonka merkittävimpiä osia on venäläiselle insinöörikomennuskunnalle kuuluneet, nykyään museoviraston rakennushistorian osastolla säilytettävät piirustukset. Venäläisen materiaalin tekstejä on tarpeen mukaan suomennettu. Arkkitehti Pekka Linkolan piirustusarkisto on järjestetty työn yhteydessä ja luovutettu yliopiston tekniselle osastolle.

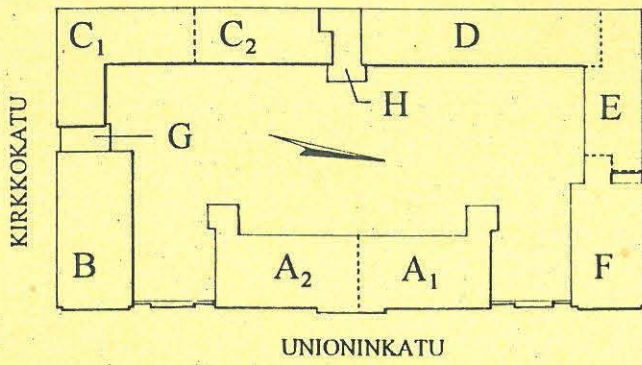
2. Arkistokopiot

Keskeisistä piirustuksista ja mm. kirjeenvaihdosta otetut kopiot. Materiaali on luovutettu yhtenä kappaleena yliopiston tekniselle osastolle.

3. Valokuvat

Kuvamateriaali sisältää sekä eri arkistoista reprottuja historiallisia rakennusvaiheiden kuvia että vuonna 1995 otetun sarjan sisä- ja ulkotilojen nykytilasta. Materiaali on luovutettu yhtenä kappaleena yliopiston tekniselle osastolle.

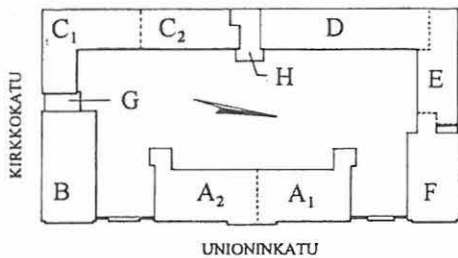
Selvityksen tilaaja on Rakennushallitus. Aedes Oy:ssä työn on tehnyt pääasiallisesti arkkitehti Tuula Pöyhiä. Avustajana ja toisena kirjoittajana rakennushistoriallisessa osassa on toiminut FL Timo Tuomi. Tilaajan yhteyshenkilönä on toiminut arkkitehti Outi Saario yliopiston tekniseltä osastolta, joka on myös avustanut materiaalin hankinnassa. Asiantuntijana on konsultoitu museoviraston rakennushistorian osaston tutkija FL Jarkko Sinisaloa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUSHISTORIA

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
10

RAKENNUS-
HISTORIA

RAKENNUSVAIHEET PÄÄPIIRTEISSÄÄN

I Kantonistikoulu ja alkuvaiheet 1817-1832¹

Sotilaiden lapsille tarkoitettun 300-paikkaisen koulun² rakennusryhmä aiottiin ennen sen nykyistä sijoitusta rakentaa Ehrenströmin vuoden 1817 asemakaavan mukaisesti uuteen esikaupunkiin, hautausmaan laidalle, Bulevardin varrelle. Jo aiemmin Helsingissä ja pääkaupungissa Pietarissakin oli käyty mielipiteiden vaihtoa tarkoitukseen sopivasta paikasta³. Bulevardia silmällä pitäen tehtiin ainakin kaksi käytännössä samanaikaista suunnitelmaa, joista toinen oli Viaporin venäläisen insinöörikomennuskunnan everstituutnantti Brandtin ja toinen Helsingin uudelleenrakennuskomitean arkkitehti Engelin laatima.⁴ Brandtin ehdotus on todennäköisesti venäläisen insinöörikomennuskunnan piirustuksiin kuuluva, puisen koulurakennusryhmän suunnitelma, joka on päivätty Viaporissa 25.5.1817.⁵ Engelin ensimmäistä suunnitelmaa ei ole löydetty, mutta Engelin oman kuvauksen mukaan päärakennuksessa oli kahdeksan kahden kerroksen korkuista doori-laista pilasteria.⁶

¹Rakennusryhmän historiasta, kts. myös von Bonsdorff 1969. Käsillä olevassa tekstissä käytetyt ajoitukset perustuvat enimmäkseen alkuperäismateriaaliin ja se poikkeaa osaksi von Bonsdorffin esittämästä. Laajimmat esitykset rakennusryhmän arkkitehtuurista, lähinnä C.L.Engelin osista, ovat Lilius 1989 ja 1990.

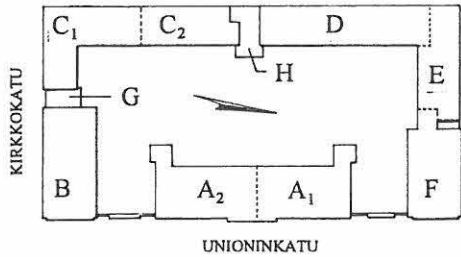
²Ks. viite 7.

³Keskusteluun osallistuivat Helsingissä sotakuvernööri von Heiden, joka ehdotti alunpitäen Vallisaarta, Insinööriosaston päällikön kenraaliluutnantti Oppermannin edustajana ev.ltn. Brandt, jolle Vallisaari jo linnoituslaitteille suunniteltuna ei sopinut sekä osaltaan Uudelleenrakentamistoimikunnan äänellä Ehrenström, jonka kompromissiehdotuksena oli Santahamina. Ks. kirjejäljenteitä alkuvaiheen kirjeenvaihdosta: liitemappi "Arkistokopioita".

⁴Helsingin uudelleenrakennuskomitean/Ehrenströmin kirjeet Viaporin insinöörikomennuskunnan päällikölle kenr.maj. Wasiljefille 22.1.1817 (10.1.1817 v.l.) valtiosihteeri Rehbinderialle 15.3.1817 (3.3. v.l.) Kirjekonseptit. URK; Tutkija Jarkko Sinisalon suulliset opastukset tekijälle. - Brandtin toimeksiantajana oli esimies Oppermann, Engelin kuvernööri von Heiden. Kirjeenvaihdon perusteella on vaikea jälkikäteen arvioida, mikä suunnitelmien päällekkäisyyden todellisena syynä on ollut. Kyse on voinut olla tiedon kulkun kangertamisesta Venäjän armeijan ja paikallishallinnon virkamiesten välillä tai kahden samassa uuteen korkeampaan arvoasemaan nousevassa kaupungissa rakentavan organisaation kilpailutilanteesta. Ilmikäyneestä päällekkäisyydestä huolimatta diplomaattinen Ehrenström kertoo Engelin halunneen piirtää suunnitelmansa valmiiksi, kun ne olivat jo puoliksi tehdyt ja lähettävänsä ne sitten valtiosihteeri Rehbinderialle (Pietariin), joka "en sera l'usage qu'il trouvera convenable".

⁵Brandtin ehdotus tai sen hieman myöhäisempi kopio: Arkistoluettelo 2, 324; 324a; 324b.

⁶Engelin kirje Herrlichille 21.3.1817. Sundman 1989. - Pilasteriaiheet puuttuvat Brandtilta.

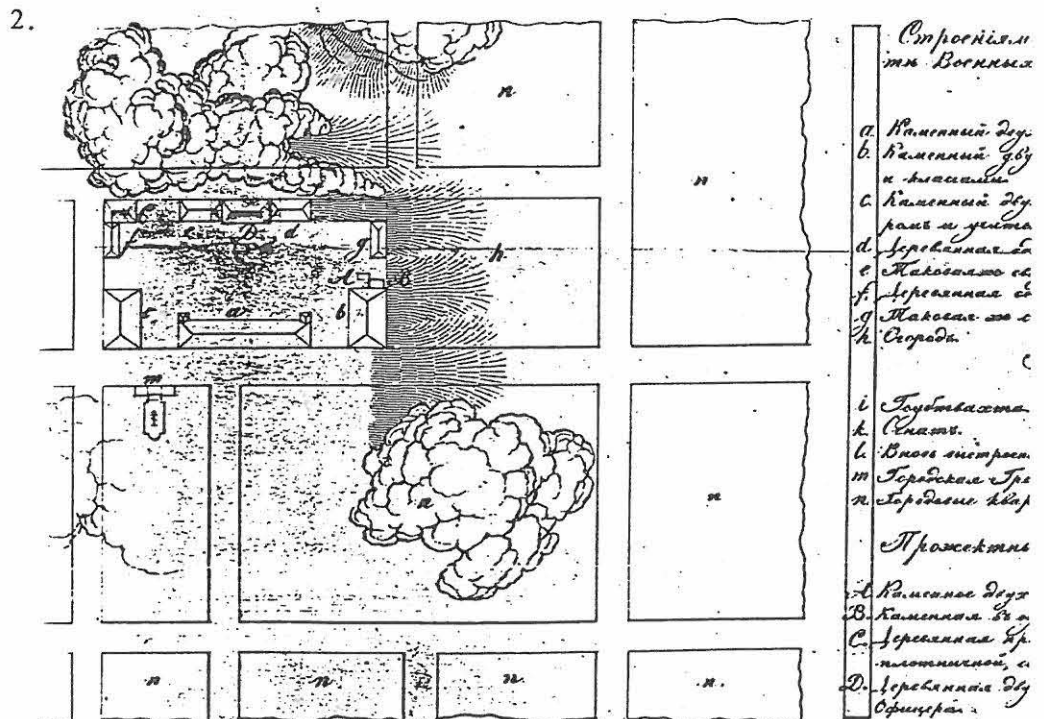
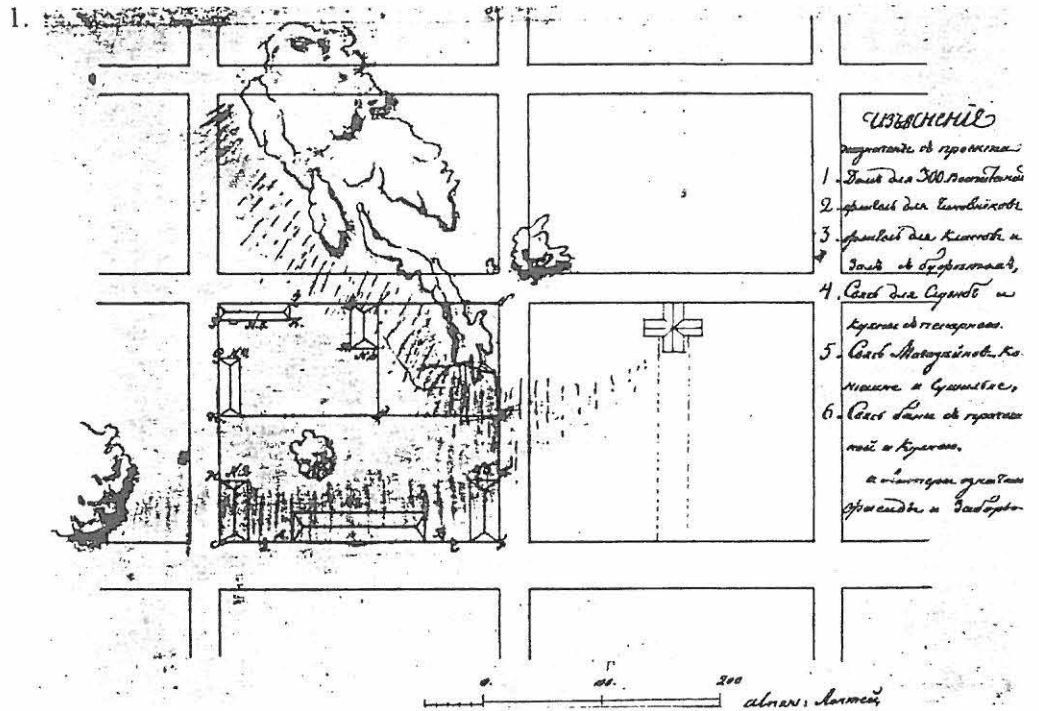
UNIONINKATU 38

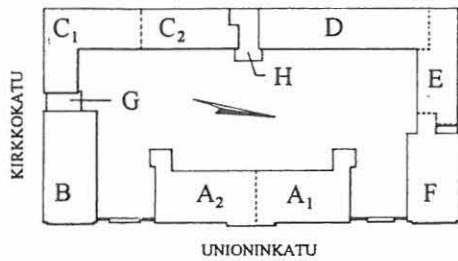
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS- HISTORIA

Alkuvaiheen rakennussuunnitelmat:

1. Asemapiirros Bulevardin varrelle suunniteltua koulua varten, Ehrenström 1817. von Bonsdorff 1969.
2. Asemapiirros Unioninkadulle siirrettyä koulua varten, kanttonistikoulun kauden lopulta 1827. Arkistoluettelo 1, piir.no 179.

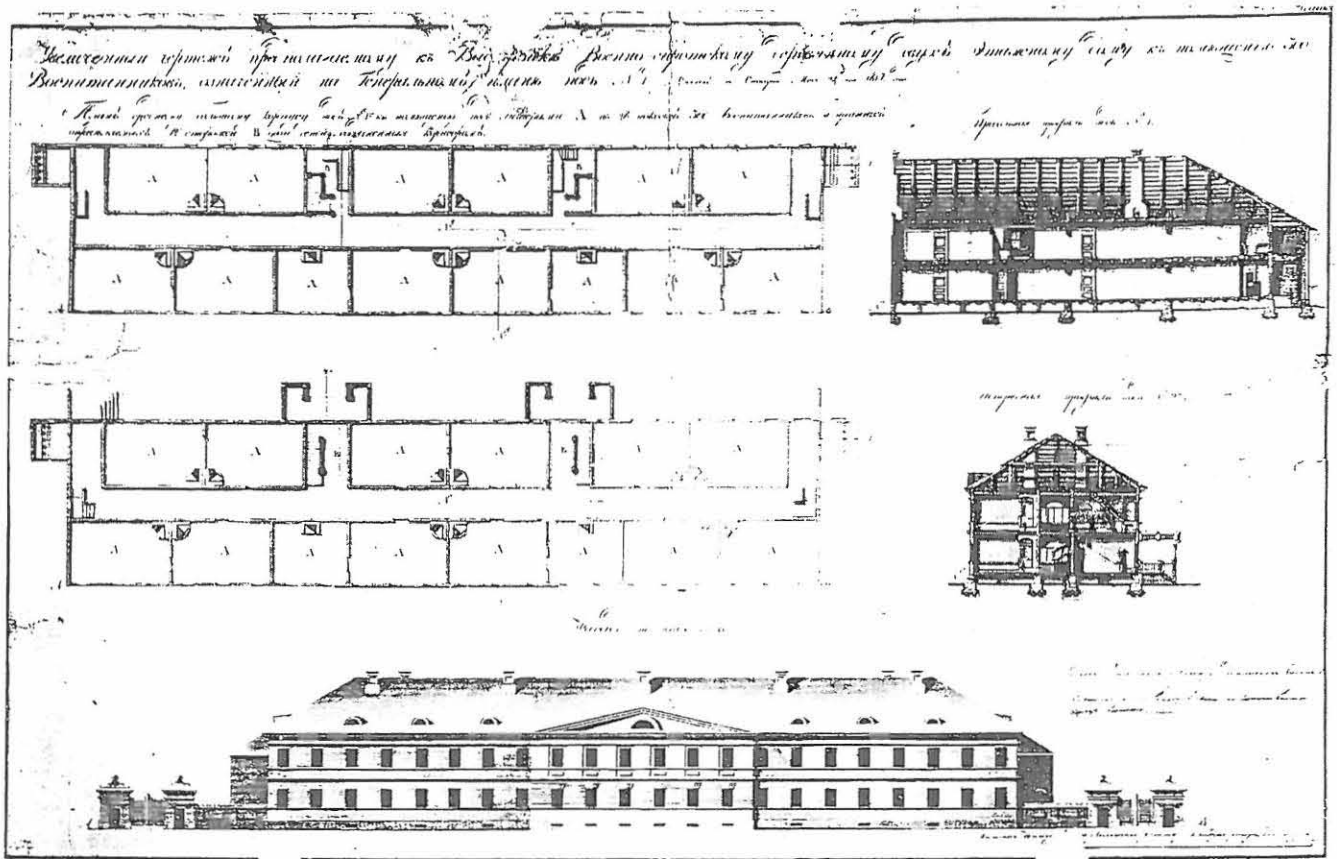

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS- HISTORIA

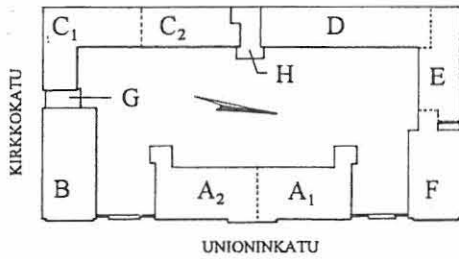
1.

Alkuvaiheen rakennussuunnitelmat:

1. Insinöörieverstiluutnantti Brandtin suunnittelema puinen koulu, toukokuu 1817. Arkistoluettelo 2, piir.no 324.
Engelin samanaikaisesta suunnitelmasta ei ole kopioita suomalaisissa arkistoissa. Koska suunnitelma lähetettiin Pietariin, voisi se venäläisistä arkistoista löytyä.
2. Arkkitehti Štaubertin mallisuunnitelma (?) sotaorpolaitosta varten. 1817/1819. Arkistoluettelo 13.
3. Seuraavalla sivulla: Engelin toteutuksen pohjana ollut suunnitelma vuodelta 1820. Arkistoluettelo 3.

2.

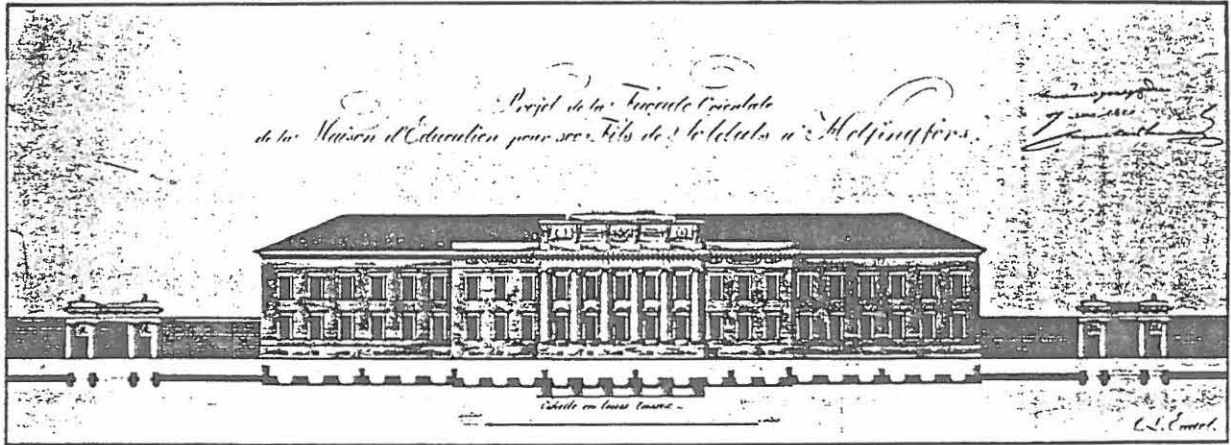

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
13

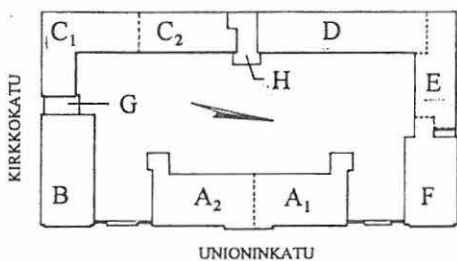
RAKENNUS-
HISTORIA

Luultavasti sekä Brandtin että ainakin Engelin myöhempi, toteutettu suunnitelma koski yksittäisten rakennusten arkkitehtuuria muttei rakennusryhmän sijoittelua, joka oli molemmissa suunnitelmissa samankaltainen. Rakennusten asemapiirros perustui mahdollisesti jonkin asteiseen malliin tällaista armeijan rakennustehtävää varten. Mielenkiintoista on Unioninkadun rakennuksia tarkasteltaessa myös Venäjän sotaministeriön ins.osaston arkkitehdin Štaubertin allekirjoittama puusta rakennettua sotaorporakennusta kuvaava julkisivupiirros, joka on päivätty joulukuussa 1817 ja kommentoitu vielä 15.2. 1819. Yhdennäköisyyden perusteella se saattaisi esittää tulevaa Helsingin kantonistikoulua, mutta yhtä hyvin kyseessä voi olla sotaorpolaitoksen tyyppiirustus.⁷

⁷ Arkistoluettelo 13, Laatikko: "Helsinki 36. Sairaaloita, apteekkeja", valokuvareproduktio 202916; Tutkija Jarkko Sinisalon suulliset opastukset tekijälle. - Sotaorpolaitos oli Venäjällä 1800-luvun alussa Pietarissa perustettu uusi instituutio. Perusajatuksena oli, että sotilaiden lapset olivat "valtion omaisuutta", eikä lasten järjestelmän nimestä huolimatta sinänsä tarvinnut olla varsinaisia orpoja (esim. ransk. "École pour les enfants des soldats et des matelots"). Pietarin sotaorpolaitoksen rakennukset suunnitteli juuri mainittu arkkitehti Štaubert vuosisadan 1. vuosikymmenellä. Niinpä kyseessä voisi hyvin olla osa Pietarissa insinöörikomennuskunnassa suunnitellusta mallikuvastosta, jonka pohjalta Engel on Unioninkadulla nyt nähtävän julkisivun suunnitellut. Engelin luova panos rajoituisi tässä tapauksessa juuri julkisivun yksityiskohtiin. Päärakennuksen varsinaiset mittasuhteet olisivat olleet ennalta sanellut. Štaubert esiintyy myös Helsingin koulun rakennusryhmän hirsisten talousrakennusten suunnittelijana, ks. maininta edempänä tässä luvussa, arkistoluettelo 2, 504; 504a; 505.

Arkkitehti, hovineuvos Aleksandr Jegorovits Štaubert (1780-1843) opiskeli keisarillisessa taideakatemiassa, jonka "arvostettu vapaajäsen" hän oli vuodesta 1828 lähtien. Štaubert toimi ainakin armeijan insinööriosaston arkkitehtina ja oli mm. Pietarin Iisakin katedraalin rakennustoimikunnan johtaja. Sbornik imperatorskovo russkavo istoritseskavo obstsestva. St.Petersburg 1888. - Liliuksen mukaan hän oli erikoistunut sairaalasuunnitteluun ja teki Helsinkiin myös piirustukset Kliinistä instituuttia varten 1829-33. Lilius 1989b.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

14

RAKENNUS-
HISTORIA

Uudelleenrakentamiskomitea piti koululle esitettyä sijoituspaikkaa uudessa esikaupungissa (Fauxbourg) ilmastoltaan sopivana sekä niin tilavana, että se antoi mahdollisuuden laajaan harjoittelukenttään. Sen lisäksi rakennusryhmä koristaisi yhtä uuden esikaupungin tärkeimmistä kaduista. Komitea piti Engelin tekemää suunnitelmaa parempana ja puolsi sitä.⁸ Oli luontevaa, että uudelleenrakennuskomitean mielestä uuden julkisen rakennuksen sijoittaminen mahdollisimman näyttävästi uuteen, puusta rakennettavaan esikaupunkiin oli eduksi. Koulun suunnittelun alkuvaiheet kuvastavat kahden viranomaistahon, Viaporin insinöörikomennuskunnan ja Helsingin uudelleenrakennustoimikunnan, siis armeijan ja paikallisen siviilihallinnon keskinäisiä suhteita. Se että komitean kanta suunnitelman valinnassa voitti, vaikka rakennushanke oli puhtaasti armeijan tarkoitusta varten, osoittaa ilmeisesti uuden pääkaupungin valtakunnallista merkitystä.

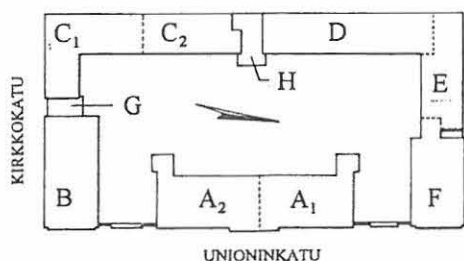
Vuonna 1820 kantonistikoulun päärakennuksen materiaaliksi sovittiin tiili aiemman puun sijasta. Samana vuonna käytiin keskustelua materiaalien hankinnasta kaupungin moniin rakennustoimiin. Uudelleenrakennuskomitea korosti, että koska Viaporissa oli meneillään laajoja rakennushankkeita ja jos myös kantonistikoulun päärakennus tehtäisiin tiilestä, ei Helsingin seudun tiilentuotanto riittäisi sekä kaupungin että insinöörikomennuskunnan tarpeisiin. Komitea ehdotti ratkaisuksi Kyminkartanon tiilituotannon käyttöönottoa. Kantonistikoulun rakennuskustannukset nousisivat kolmanneksella, mutta lopputuloksena olisi arvokkaampi, kestävämpi ja komeampi rakennus.⁹

Kenraalikuvernööri Steinheil saattoi vuoden 1820 keväällä ilmoittaa keisarin hyväksyneen, että kantonistikoulun päärakennus tehtäisiin tiilestä. Koska päärakennuksen materiaali vaihtui halusi kenraalikuvernööri myös ottaa esille koulun sijoituksen. Ehrenströmin asemakaava jakoi Helsingin kahteen Esplanadin leveään puistovyöhykkeen erottamaan osaan: kivistä rakennettavaan Vironniemen edustuskaupunginosaan ja eteläiseen uuteen esikaupunkiin, jossa sai rakentaa myös puisia taloja. Kivistä rakennettuna kantonistikoulun päärakennus olisi näyttävä lisä pääkaupungin vielä harvaan rakennettuun kivikeskustaan, ja kenraalikuvernööri ehdottikin sen uudeksi sijainniksi paikkaa Unioninkadun varrella vastapäätä aiottua kreikkalais-katolista kirkkoa tai muuta paikkaa, jossa koulu koristaisi kaupunkia.¹⁰ Uudelleenrakennuskomitea piti kenraalikuvernöörin esittämää paikkaa Unioninkadulla

⁸Helsingin uudelleenrakennuskomitean kirje valtiosihteerille Rehbinderille 15.3.1817 (3.3. v.l.) URK. Kirjekonseptit.

⁹Helsingin uudelleenrakennuskomitean kirje valtiosihteerille Rehbinderille 19.2.1820 (7.2. v.l.) ; Helsingin uudelleenrakennuskomitean kirje kenraalikuvernööri Steinheilille 21.2.1820. - Tässä yhteydessä todettiin myös, että kantonistikoulun kokoisen rakennuksen tekeminen puusta kohottaisi puutavaran hintoja ja vaikeuttaisi kaupungin muuta uudelleenrakentamista. URK. Kirjekonseptit.

¹⁰Kenraalikuvernööri Steinheilin kirje Helsingin uudelleenrakennuskomitealle 25.4.1820 (13.4. v.l.) . URK. Saapuneet kirjeet.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS-
HISTORIA

hyvänä ja korosti, että koulukäytössä oleville rakennuksille oli paljon sopivampaa sijaita vastapäätä kreikkalais-katolista kirkkoa kuin hautausmaan vieressä kuten esikaupungissa osoitetun sijainnin mukaan olisi käynyt. Komitea esitti myös, että koska rakennushanke oli siirretty esikaupungista varsinaisen kaupungin puolelle, myös päärakennuksen molemmiin puolin suunnitellut sivurakennukset toteutettaisiin tiilestä.¹¹ Keisari vahvisti koulun uuden sijoituspaikan 14./2.1820.¹²

Kantonistikoulun päärakennus rakennettiin vuosina 1821-1823. Pohjoinen siipi valmistui vuonna 1825 ja samana vuonna päätettiin eteläisen siiven rakennustöihin ryhtymisestä. Töiden aloittaminen viivästy jostain syystä, rakentaminen aloitettiin vasta 1827 ja rakennus valmistui lopullisesti 1830.¹³ Ainakin eteläisen siiven rakentaminen annettiin yksityiselle urakoitsijalle.¹⁴ Alunperin päärakennuksessa (A) oli pääasiassa oppilaiden majoitussalit, pohjoisessa siivessä (F) luokkatilat ja keittiö. Viimeksi valmistuneeseen eteläiseen siipeen oli kaavailtu (B) koulun pääkuraattorin ja hänen palvelusväkensä sekä opettajien asuntoja. Koulun opettajakunta ehti kuitenkin asua rakennuksessa vain hyvin lyhyen ajan tai ei ollenkaan ennen rakennusten luovuttamista maasotasairaalan käyttöön.

Engelin suunnittelemissä voidaan kokonaisuudesta osoittaa siis vain päärakennuksen Unioninkadun puoleinen julkisivu sekä julkisivuja yhdistävät harkotetut muurit. Suurin osuus uudisrakennushankkeessa on säilyneiden piirrosten perusteella ollut Viaporin insinöörieverstiluutnantti Schwederillä. Toinen alkuvaiheissa vastaavassa asemassa esiintyvä henkilö on insinöörieverstiluutnantti Klemens, jonka työtä Schweder ehkä jatkoi.¹⁵

Koulun tarvitsemat talousrakennukset pohjautuivat ilmeisesti Pietarista tulleisiin mallipiirustuksiin, jotka on allekirjoittanut arkkitehti Štaubert vuonna

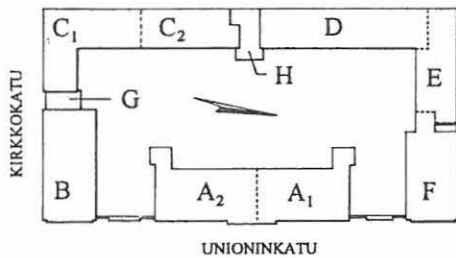
¹¹Uudelleenrakennuskomitean kirje kenraalikuvernööri Steinheilille 6.5.1820 (24.4. v.l.). URK. Kirjekonseptit. Myös piirustukset helmikuulta 1821 vahvistavat, että vielä Unioninkadun varteenkin siipirakennukset oli alunperin kaavailtu rakennettavaksi puusta. Arkistoluettelo 2, 373-376.

¹²Lausunto Helsingin kaupungin Kettu nimisessä korttelissa n:o 42 sijaitsevan ent. Venäläisen hospitaalin alueen omistus- ja käyttöoikeudesta. Helsingin kaupunginvaltuuston painetut asiakirjat 3/1923. Ensimmäinen asemapiirros Kantonistikoulusta nykyisellä paikallaan on päivätty 14.6.1820. Arkistoluettelo 1, 176.

¹³Vuoden 1825 lopulla (23.11.) on eteläinen siipi merkitty rakennettavaksi sekä sen kohdalla olevat kalliot räjäytettäväksi. Samoin vielä 4.3. ja 2.5.1827. Rakennus on merkitty olevan rakenteilla 20.10.1828, perustustyöt olivat tekeillä. Arkistoluettelo 2, 379. Todennäköisesti rakennus valmistui vasta 1829, kuitenkin niin, että viimeistelevät sisätyöt, mm. puiset väliseinät jätettiin seuraavaan vuoteen. Arkistoluettelo 2, 381.

¹⁴Sopimuksen eteläisen siiven (B) rakentamisesta ja siihen liittyvistä maastotöistä 85 500 ruplalla teki 4.5.1827 urakoitsija Nikolai Korostšev. Akti 14272. Venäläiset sotilasasiakirjat, Helsinki 1827-30. KA.

¹⁵Klemensin suunnittelemina tai hänen alaisuudessaan suunniteltuina voi pitää piirustusten perusteella sivurakennuksia B ja F. Arkistoluettelo 2, 373-376.

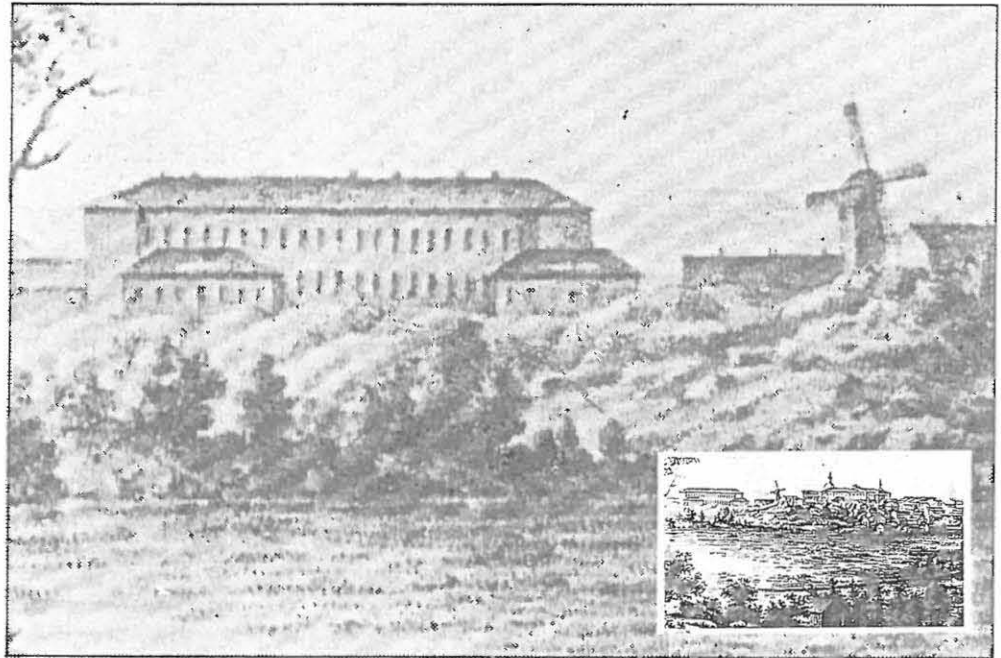
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

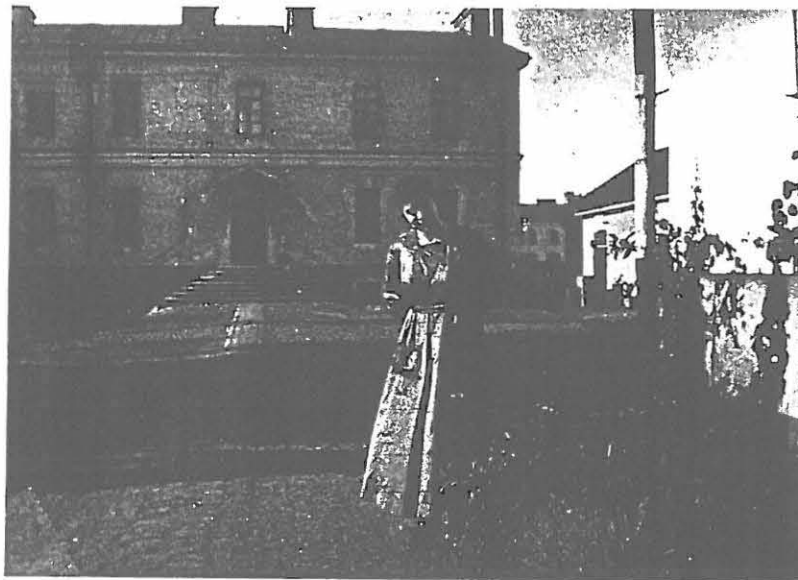
SIVU
16

RAKENNUS-
HISTORIA

1823.¹⁶ Kahdesta esitetystä rakennustyyppistä kumpaakin on sovellettu tontilla kahdesti: koulualueen länsilaidalle vierekkäin rakennetut keittiö ja sauna valmistuivat 1823 sekä symmetrisesti pihan vastakkaisille puolille sijoitetut varasto ja talli vastaavasti 1827. Varasto säilyi viimeisenä tontin alkuperäisistä puisista apurakennuksista 1930-luvulle asti.

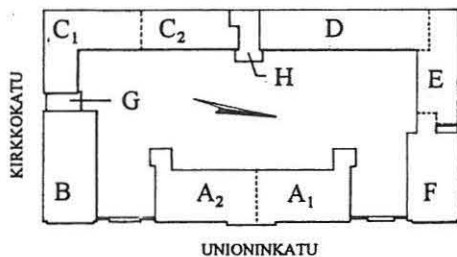

Yllä: Kanttonistikoulun vastavalmistunut päärakennus nähtynä Töölönlahden yli. Sen edessä olevista pikkurakennuksista vasempi on keittiö ja oikea sauna. Signeeraamaton akvarelli Helsingin kaupunginmuseon kokoelmissa noin vuodelta 1824, ehkä de Moinen työ. von Bonsdorff 1969.

Vieressä: Näkymä pihalta kohti juuri korotetun D:n pohjoissisäänkäyntiä. Oikealla osin näkyvä puurakennus on kantonistikoulun ajoilta periytyvä arkkitehti Štaubertin mallipiirroksen (?) mukaan toteutettu varastorakennus. Arkistoluettelo 5, repro vk 9.24.

¹⁶Kaksi erityyppistä hirsistä talousrakennusta Helsingin sotaorpokomppaniaa varten, päivätty 1.8.1823 Pietarissa, arkkitehti Štaubert, ks. edellä viite 7. Arkistoluettelo 2, 504; 504a; 505. Kts. myös Arkistoluettelo 2, 506; 507.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
17

RAKENNUS-
HISTORIA

II Venäläinen sotilassairaala 1832 - 1917

Rakennuskantaa sotilassairaala-aikana, reprovk 10.26.

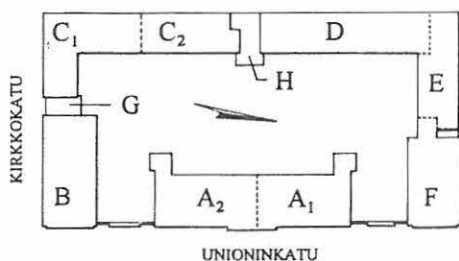
Rakennukset olivat koulukäytössä hyvin lyhyen ajan, koska jo vuodelta 1830 on ensimmäinen lähes kaikki rakennukset kattava suunnitelma rakennusryhmän muuttamiseksi sotilassairaalaksi.¹⁷ Onkin aiheellista esittää kysymys, oliko kiinteistö koskaan koulun käytössä tai ainakaan täydessä laajuudessa.

Sairaalaan kaavailtiin potilaspaiikkoja 10 upseerille, 318 sotilalle sekä 12 vangille.¹⁸ Suunnitelmaan kuului laitoksen alueen laajennus viereisiin kortteleihin. Kokonaisuutena siirtyminen koulusta sairaalakäyttöön ei vaatinut suuria muutoksia, vaan sisätilojen perusratkaisu pysyi ennallaan. Huoneiden välisiä yhteyksiä muutettiin hieman ja lämmitystä parannettiin mm. sijoittamalla uusia uuneja päärakennuksen (A) käytäviin. Toiseen kerrokseen rakennettiin ortodoksinen kirkko viimeistään vuonna 1840.¹⁹ On erittäin

¹⁷Venäläisen insinöörikomennuskunnan piirustuskokoelmassa on varhaisin säilynyt suunnitelma päivätty 13.9.1830. Arkistoluettelo 2, 373b, f; 448 c-d.

¹⁸Arkistoluettelo 2, 380.

¹⁹Venäläisen insinöörikomennuskunnan piirustuksissa on kirkolle tarkoitettu kellotorni rakennuksen katolle merkitty rakennettavaksi vuoden 1838 piirustuksessa. Arkistoluettelo 1, 199. Valmiina torni esiintyy piirustuksissa, joissa on kuvattu vuonna 1840 tehdyt työt. Arkistoluettelo 1, 208; 209.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

18

RAKENNUS-
HISTORIA

mahdollista, että kirkkotilojen katto korotettiin ja muutettiin nykyiseen muotoonsa vasta noin 1892.²⁰ Kirkkoa oltiin aiemmin suunniteltu vuonna 1831 toisen kerroksen kaakkoisnurkkaan, mikä näkyy tältä vuodelta olevassa piirustuksessa.²¹

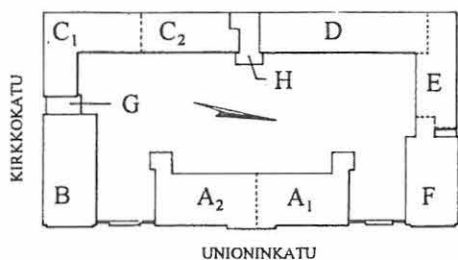
Kirkon kellotomi, jonka perusta ullakolla on jäljellä. reprovk 9.15.

Pohjoiseen siipirakennuksen (F) toiseen kerrokseen tuli entisten ruokasalien tilalle sairastiloja sekä alakertaan toimistotiloja. Rakennuksen länsipäähän tehtiin laajennus käymälöitä ja vedenlämmityslaitosta varten. Eteläisestä siivestä (B) taas tuli pääasiallisesti henkilökunnan asuntoja sekä apteekki. Eräessä suunnitelmassa vuodelta 1830 on myös näytetty mahdollisen kirkon sijoittaminen yläkerran Unionin- ja Kirkkokadun kulmaan.²²

²⁰Vuodelta 1892 on kustannuslaskentaa varten tehty piirustus liittyen kirkon ilmastoinnin järjestämiseen sekä samalla katon korottamiseen. Arkistoluettelo 2, 319.

²¹Toteutus on mahdollinen, muttei tässä yhteydessä varmennettavissa. Arkistoluettelo 2, 283.

²²Muutosuunnitelma rakennusten ottamiseksi sairaalakäyttöön, 13.9.1830. Arkistoluettelo 2, 380. Kirkkosuunnitelma ei liene toteutunut.

UNIONINKATU 38

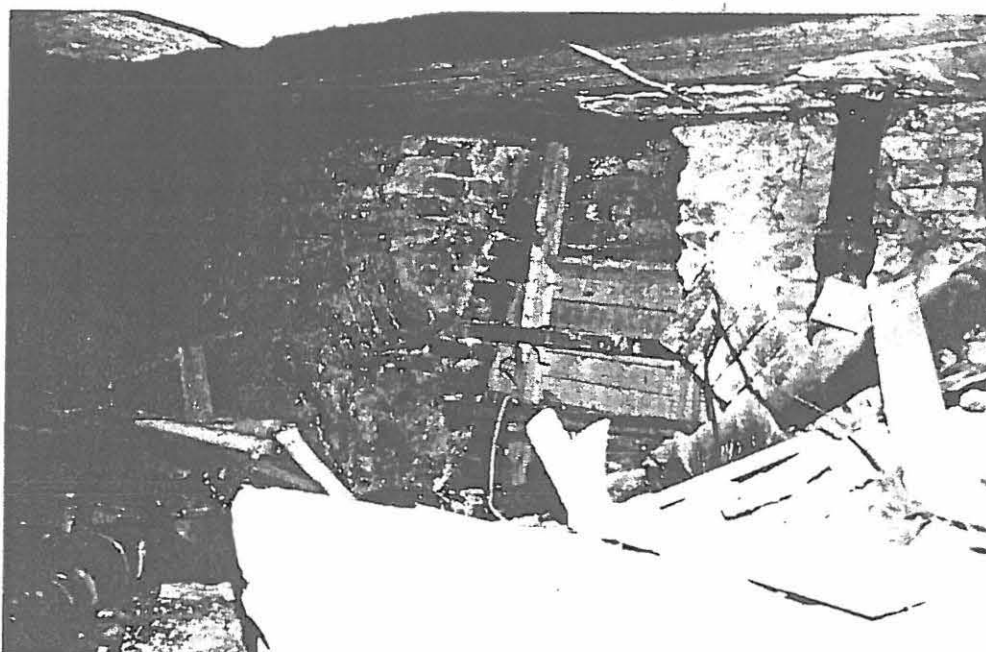
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

19

RAKENNUS-
HISTORIA

Hygieniaan pyrittiin kiinnittämään huomiota ja monet korjaukset ja muutostyöt pyrkivät erityisesti parantamaan käymälä- ja viemärintijärjestelmää. Käymälät sijoitettiin pää- ja siipirakennuksissa muusta rakennusrungosta erottuviksi kokonaisuuksiksi, joita paranneltiin ja laajennettiin useaan otteeseen, esimerkiksi A -rakennuksen osalta vuosina 1842-43 ja 1868. Käymäläratkaisujen mallipiirustuksia saatiin Pietarista.²³

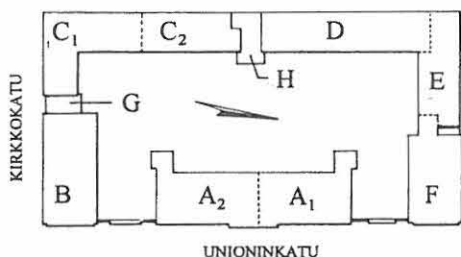

Jäänteitä vanhasta "LVI-tekniikasta": A -rakennuksen pohjoissarven, entisen käymälätomin nykyisessä ryömintätallassa on nähtävissä makin tyhjennysaukon holvikaari. Aukon kautta tyhjennettiin piirustusten mukaan kiskoiilla liikunut eri kerroksista tulevien käymäläkuilujen alle sijoitettu vaunu (t).

1850-luvun alussa tehtiin sairaalan rakennuskokonaisuudessa suuria muutoksia. Vuonna 1851 suunniteltiin eteläisen siiven (B) laajentaminen kahdella ikkuna-akselilla nykymittoihinsa ja tämän jatkeeksi puinen yksikerroksinen käymäläryhmä, johon oli käynti ulkokautta.²⁴ Vuodelle 1852 tehtiin koko kortteliin purku- ja uudisrakennustöiden suunnitelma, jossa ehdotettiin usean puisen talousrakennuksen purkamista sekä uusien yksikerroksisten kivisten keittiö- ja saunarakennusten rakentamista alueen länsilaidalle: näistä uudisrakennuksista tuli nykyisten rakennusten C ja D ydinosa. Niin kokonaissuunnitelman kuin uudisrakennusten suunnittelijoina esiintyivät arkkitehdit Gerasimov ja Melnikov, rakennusten suunnittelijoista ensimmäiset arkkitehdiksi itseään kutsuvat Engelin ja Staubertin jälkeen.²⁵ Sekä sauna että keittiörakennus esitettiin asemapiirroksessa rakennettuina huhtikuussa 1854.²⁶

²³Käymälähygieniaan liittyviä piirustuksia on säilynyt runsaasti. Kts. Arkistoluetelo 2.

²⁴Arkistoluetelo 2, 388; 389.

UNIONINKATU 38

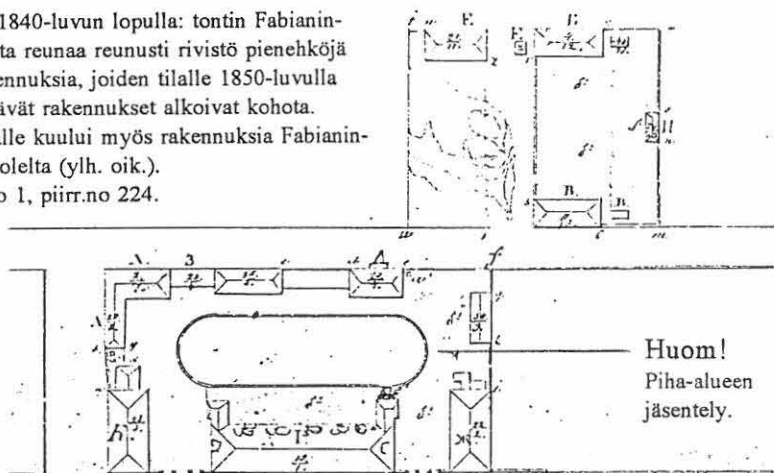
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
20

RAKENNUS- HISTORIA

Pohjoisempaa näistä kahdesta, saunaa, laajennettiin vähitellen mm. uudella keittiöllä ja juuri ennen ensimmäistä maailmansotaa rakennusta korotettiin kerroksella, jolloin se saavutti nykyiset ulkomittansa (D). Eteläisempi, alunperin keittiönä toiminut rakennus taas esitetään täydennettynä lähes nykyisiin C -rakennuksen mittoihin jo vuonna 1860.²⁷ Kivisen ydinosa laajennuksen alta purettiin tuolloin puinen talli ja samalla koko rakennus korotettiin kaksikerroksiseksi. Näiden korotusten myötä alueen keskinäinen hierarkia hämärtyi kun aiemmat matalat apurakennukset korvattiin volyymiltään lähes päärakennuksen kokoisilla piharakennuksilla. Myös aiempi täydellinen symmetria hävisi. Varhaisempia matalia puisia sivurakennuksia yhdisti tontin länsipuoliskolla (ilm. puinen) aita - tuolloinen rakennusryhmä lienee vaikuttanut avoimemmalta kuin itsenäistymisen alkuaan mennessä syntynyt "linnoitus".

Sairaala-alue 1840-luvun lopulla: tontin Fabianinkadun puoleista reunaa reunusti rivistö pienehköjä puisia apurakennuksia, joiden tilalle 1850-luvulla nykyisin nähtävät rakennukset alkoivat kohota. Sotilassairaalle kuului myös rakennuksia Fabianinkadun länsipuolelta (ylh. oik.).
Arkistoluettelo 1, piirr.no 224.

Sotilassairaalan käytön korkeasuhdanteita olivat vaarallisten sairauksien epidemia-ajat, kuten vuodenvaihte 1855-56, jolloin sairaalaan tuoduista 365 kolerapotilaasta kuoli 258.²⁸ Kesäaikoina oli käytössä pihamaalle pystytetty teltaosasto, johon sijoitettiin terveempiä potilaita. Tällainen pihamaan käyttö esiintyi ensimmäisen kerran piirustuksissa vuonna 1851.²⁹

²⁵Kyseessä ovat todennäköisimmin armeijan insinööriosaston vanhempi arkkitehti Grigori Fedorovitš Gerasimov ja insinööriosaston arkkitehti, V.A.Glinkan oppilaaksi mainittu Aleksei Prokofjevitš Melnikov (1820-1872). Sbornik imperatorskavo russkavo istoritseskavo obstsestva. St.Petersburg 1888.

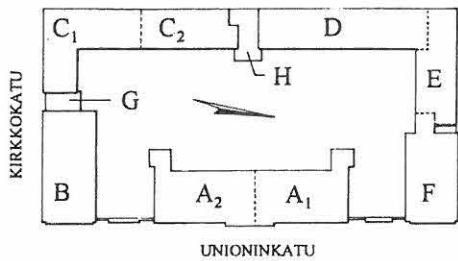
Näiden kahden arkkitehdin allekirjoittamia ovat Helsingin sotilassairaalan purku- ja uudisrakennustöiden suunnitelma 13.11.1851 sekä vuodelle 1852 ehdotetut työt, Arkistoluettelo 1, 230; eteläisen siiven (B) laajennussuunnitelma 26.4.1851, Arkistoluettelo 2, 388; kivisen keittiön uudisrakennussuunnitelma, vahv. 13.11.1851, Arkistoluettelo 2, 408.

²⁶Arkistoluettelo 1, 232; 233.

²⁷Arkistoluettelo 1, 238. Keittiö siis siirrettiin C:stä D:hen samoihin aikoihin kun C:stä päätettiin laajentaa sairasosastojen rakennus.

²⁸Heyfelder 1856, s. 105.

²⁹Arkistoluettelo 1, 229; 230. Kts. myös Stenman 1968, s. 6.

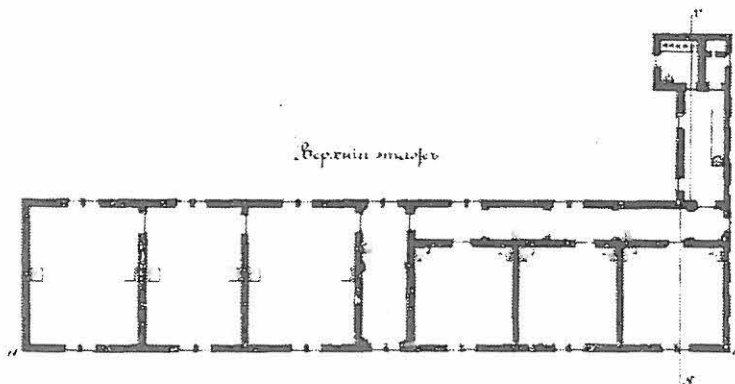
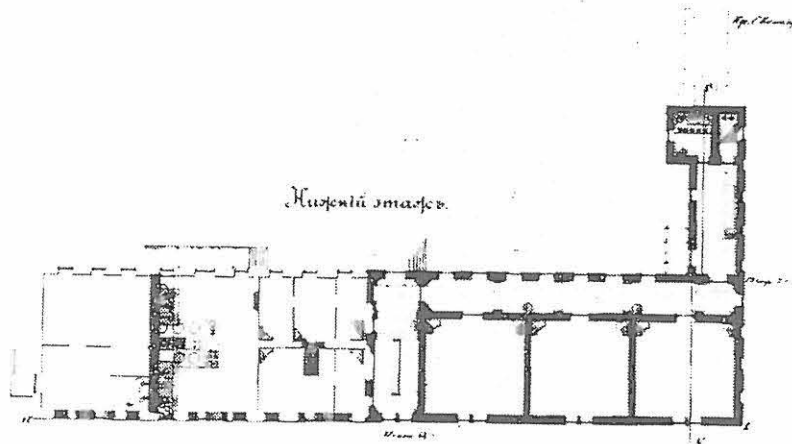

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS- HISTORIA

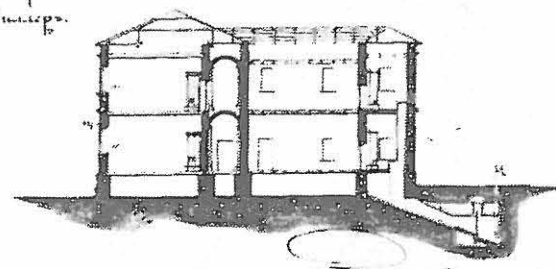
1850-luvulla rakennetun yksikerroksisen keittiön laajentaminen lähes nykyisiin mittoihin (C) 1860-luvun aluksi. Arkistoluettelo 2, piirr.no 441, 442.

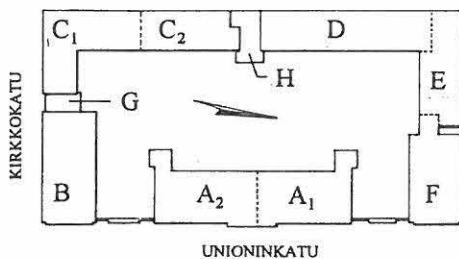
в подлинном издании...
 Утверждено:
 1855 г. 24 июля 1855 года
 иерархъ Губернаторъ Великого Кня-
 ства Финляндскаго Генералъ-Адъютантъ
 Графъ Бергъ.

Подлинный подписание:
 инженеръ подполковникъ Грандтъ,
 инженеръ-поручикъ Анттеръ.

Продвиго. №17.

подлинный список: Мейстеръ Александръ Яковлевъ

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

22

RAKENNUS-
HISTORIA

III Helsingin yleinen sairaala, myöhemmin Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sisätautisairaala 1917-

Helsingin yleisen sairaalan hallitus käsitteli 4.5.1918 Sisäasiainministeriöltä tullutta kyselyä voisiko ja millä tavoin entisen venäläisen sotilassairaalan tiloja käyttää yliopiston klinikoita varten ja voisiko sen takia luopua Kasarmikatu 22 sijoitetusta poliklinikasta. Asiaa varten perustettiin työryhmä, johon kuuluivat professorit Schauman, Grönholm ja af Forselles sekä dosentit Boije ja Ehrström.³⁰ Pian tämän jälkeen (14.5.1918) yleinen sairaala sai määräyksen huolehtia venäläisen sotilassairaalan irtaimistosta.³¹

Lääkintöhallitus päätti 23.5.1918, että kaksi pohjoista rakennusta Unioninkadun varrella tuli heti luovuttaa yleisen sairaalan sisätautiosaston poliklinikkaa (F) ja propedeuttista osastoa (A) varten.³² Alkukesästä käytiin vielä keskustelua siitä, kenen käyttöön muu osa alueesta tulisi, mm. senaatti halusi pitää osan alueesta sotilassairaalan käytössä.³³ Myöhemmin kesällä (17.7.) tehtiin päätös, että entinen sotilassairaala yhdistettäisiin kokonaan yleiseen sairaalaan. Muutos- ja korjaustöitä varten yleisten rakennusten ylihallitukselle myönnettiin 356 000mk.³⁴

Senaatin esityksestä perustettiin komissio tekemään ehdotus sairaala-alueen tilojen jaosta eri toimintojen kesken.³⁵ Tilojen uudelleen järjestelyssä ja varustelussa korostettiin alusta alkaen suurta säästäväisyyttä.³⁶ Muutossuunnitelmat syksyn 1918 aikana teki Yleisten rakennusten ylihallituksen 1. sairaala-arkkitehti Ernst Albin Kranck (1864-1936). Suunnitelmiin sisältyi päärakennuksen (A) muutos propedeuttiseksi osastoksi, eteläisen asunto- ja apteekkisiiven (B) muutos korvaklinikaksi, kirurgisen osaston (C) Kirkko- ja Fabianinkadun kulmassa muutos gynekologiseksi klinikaksi, pohjoisen siiven (F) muutos lääketieteelliseksi poliklinikaksi sekä joitakin muutoksia

³⁰Pöytäkirja 4.5.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

³¹Pöytäkirja 28.5.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

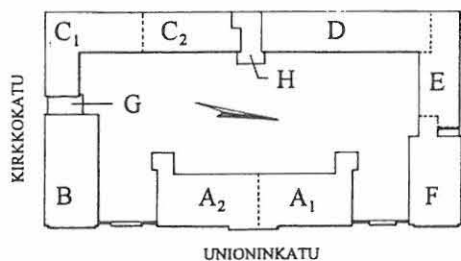
³²Pöytäkirja 13.6.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

³³Muistio 25.6.1918 kokouksesta senaattori A. Castrenin luona 20.6.1918. Saapuneet kirjeet 1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

³⁴Pöytäkirja 24.7.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA. Pöytäkirjojen ulkopuolisena selityksenä sille, että useista kiinnostuneista valtion organisaatioista juuri yliopistolliset klinikat saivat rakennusryhmän käyttöönsä on esitetty, että työryhmään kuulunut propedeuttisen klinikan professori Ossian Schauman oli sisäministeri Arthur Castrenin lanko. Stenman 1968, s. 6.

³⁵Helsingin yleisen sairaalan pöytäkirjat 14.10.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

³⁶Helsingin yleisen sairaalan pöytäkirja 11.11.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

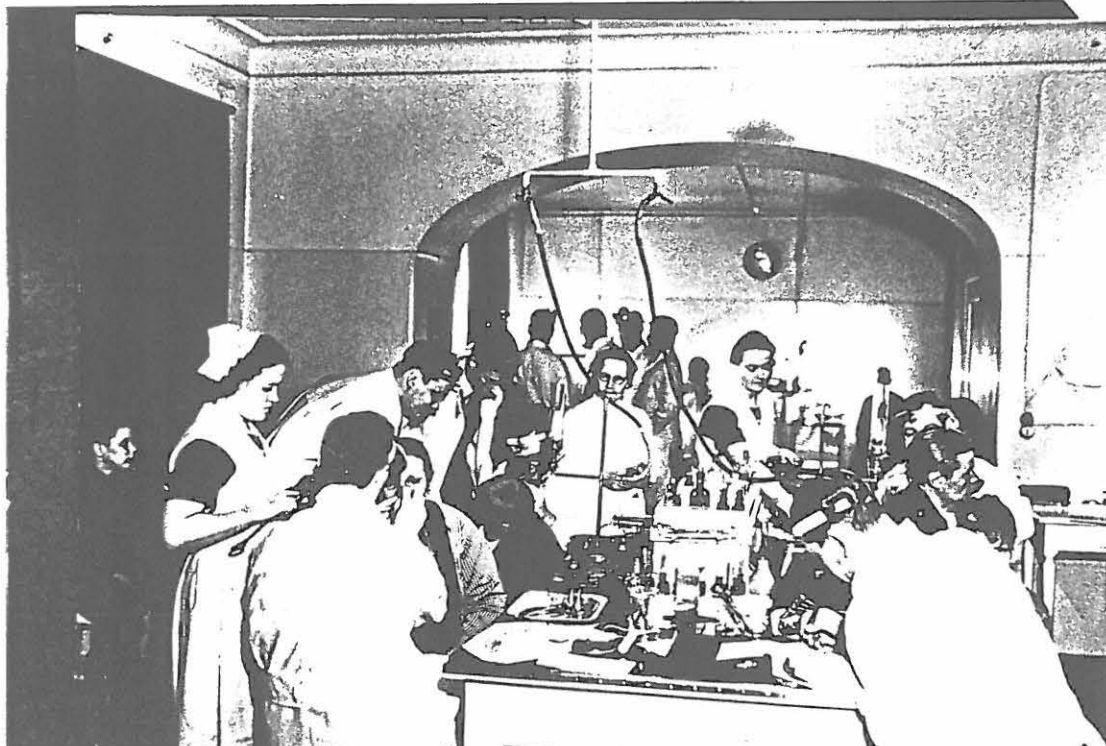
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

23

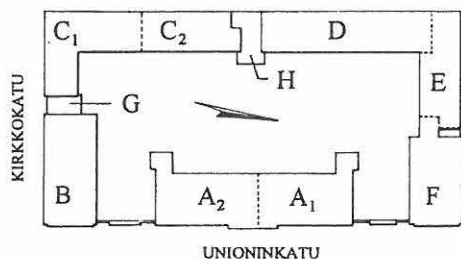
RAKENNUS-
HISTORIA

Yleisen sairaalan korvaklinikalta (B). Reprovk. 9.12.

Yleisen sairaalan poliklinikan (F) edestä. Reprovk 9.3.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

24

RAKENNUS-
HISTORIA

talousrakennukseen (D).³⁷

Vielä syksyllä 1918 oli armeijan apteekki tiloissa, joihin oli jo tehty muutospirustukset otiatrasta (korvalääketieteellistä) klinikkaa varten.³⁸

Ensimmäiset osastot muuttivat uusiin tiloihin kesän ja syksyn 1919 aikana.³⁹ Sairaalan tilat olivat toiminnan alussa monin tavoin puutteelliset, esimerkiksi syksyllä 1919 sairaalan taloudenhoitaja totesi, että "lasaretissa Unioninkatu 38 varrella löytyy kyllä kellareja mutta ne ovat ilman lattiaa, joten niitä ei voi käyttää, ennenkuin niihin laitetaan puulattiat."⁴⁰ Muutos gynekologiseksi klinikaksi tehtiin jakamalla suuria sairassaleja lautaseinillä, korjaamalla uuneja ja uusimalla sähkövaloja, mutta esimerkiksi laboratoriotutkimuksen ja opetuksen tarpeisiin ei tehty.⁴¹

Rakennuksissa suoritettiin korjauksia sitä mukaa kun vikoja ilmeni ilman kokonaissuunnitelmaa. Esimerkiksi kun vuonna 1920 kaksi käytöstä pois jäänyttä suurta puista ilmahormia entisessä kirkkosalissa oli pudota alas, ne vasta poistettiin. Myös viemärinto petti tai putkistot jäätivät väärän sijoituksen vuoksi.⁴² Peltikatot ja uunit tarvitsivat vuodesta toiseen korjaamista, mutta koko ajan korjaukset tehtiin vain välttämättömiin kohtiin.⁴³

Kootun käsityksen rakennusryhmän teknisestä kunnosta saa 4.1.1924 paikalla suoritetun katselmuksen tuloksena tehdystä tarpeellisten korjaustöiden kustannusarviosta.⁴⁴ Lähes kaikki katot tuli korjata ja ulkoseinät kalkki-maalata uudelleen. Päärakennuksen ortodoksisen kirkon kellotorni suunniteltiin maalattavaksi uudelleen, joten ilmeisesti syytä sen poistamiseen ei

³⁷Kranckin tekemä muutossuunnitelmasarja Rakennushallituksen arkiston piirustukset, KA. Kaikkia piirustuksia ei ole päivätty ja allekirjoitettu, mutta ne kuuluvat selvästi samaan yhteyteen.

³⁸Pöytäkirja 10.10.1918. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

³⁹Saapuneet kirjeet 15.8.1919. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

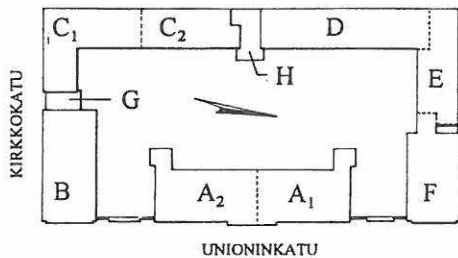
⁴⁰Helsingin yleisen sairaalan taloudenhoitaja Axel Lindholm Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle 24.10.1919. Saapuneet kirjeet. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

⁴¹Tohtori S.E. Wichmanin kirje Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle 21.1.1924. Saapuneet kirjeet. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

⁴²Uudenmaan lääninrakennuskonttorin kirje Yleisten rakennusten ylläpidon hallitukselle 14.1.1920. Tulleet asiakirjat. Rakennushallituksen arkisto. KA.

⁴³Esim. 1922, jolloin ylimääräisinä välttämättöminä töinä piti korjata useiden rakennusten vesikattoja ja kiinnittää 285 uutta peltiä sekä mm. korjattava 23 ja muurattava uudelleen 3 uunia. Kustannusarvio korjaustöille, jotka vielä tänä kesänä on suoritettava, lukuunottamatta niitä töitä, jotka on voitu suorittaa vuosikorjausmäärärahoilla 15.6.1922. Uudenmaan piirirakennustoimisto. Saapuneet kirjeet. Rakennushallituksen arkisto. KA.

⁴⁴Kustannusarvio tarpeellisia korjaustöitä varten vuonna 1924 Sairaalassa Unioninkatu 38 Helsingissä, laadittu paikalla tammikuun 4:nä päivänä pidetyssä katselmuksessa, jolloin olivat läsnä toimitsija O. Sohlström, Professori A. af Forselles, Tohtori A. Oksanen ja T:ri F. Saltzman. Sairaalarakennukset ja lääkäreiden virka-asunnot. Uudenmaan lääni; Helsinki-Loviisa 1887-1924. Rakennushallituksen arkisto. KA.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

25

RAKENNUS-
HISTORIA

tässä vaiheessa nähty. Rakennusten sisätiloissa suurin osa lattioista, katoista ja seinistä tuli maalata tai päällystää uudelleen. Ikkunat ja ovet vaativat kunnostusta kaikissa rakennuksissa. Mukana oli myös työsuoritus joka oli määritelty: "Kellarin puhdistus venäläisvallan aikuisesta pahalta haisevasta täytteestä." Kaikkien korjaustöiden kustannusarvioksi saatiin 920 000 mk.

Kokonaisvaltaista kunnostusta ei kuitenkaan suoritettu ja seuraavina vuosina tuli esiin vaurioita mm. välipohjissa, jotka vaativat lisää kuntoselvityksiä. Mainittiin myös, että koska katot olivat vuotaneet viimeisen 4,5 vuoden aikana lähes jokaisen huoneen kohdalta, olisi koko kattorakennelma uusitava ja välipohjat suurelta osin.⁴⁵ Välikatot jouduttiin korjailemaan useissa tiloissa, koska pohjapäreet olivat liian harvassa tai vesivaurioiden vuoksi lahonneet.⁴⁶ Arkkitehti Kranck teki alustavia suunnitelmia gynekologisen osaston korottamiseksi yhdellä kerroksella, jolloin toista kerrosta olisi samalla madallettu 4,5 metristä 3,5 metriin, mutta nämä suunnitelmat eivät koskaan edenneet luonnoksia pidemmälle.⁴⁷

Gynekologinen osasto muutti uusiin tiloihin Meilahteen vuonna 1934 ja kaksi vuotta myöhemmin avattiin sen entiset tilat muutettuina sädehoitolaitoksen tarpeisiin.⁴⁸ Rakennuksen uudesta käytöstä kerrottaessa korostettiin uudenaikaisuutta ja toiminnallisuutta: "Nytt gäller det inre, där allt, från de skinande ljusa korkmattorna till de förstorade fönster och de släthyvlade dörrarna osar av målfärg och funktionalism i ordets bästa bemärkelse."⁴⁹ Uutuuden lisäksi korostui virheellinen käsitys rakennuksen alkuperästä: "Tyylipuhtaat käytävät on kuitenkin jätetty Engellin suunnittelemaan hauskaan asuun," tiesi Suomen Sosialidemokraatti kertoa.⁵⁰ On mahdollista, että C.L.Engelin jo 1800-luvulla saavuttama arvostus edesauttoi käytävätilojen säilyttämisessä entisellään. Samalla syntyi tähän saakka säilynyt kaksi vuosisataa yhdistävä korkean ja edustavan käytävätilan sekä 1930-luvun funktionalismin valoa ja ilmaa korostavan ulkoterrassin yhdistelmä.

⁴⁵Tohtori S.E.Wichmanin kirje Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle 17.1.1924 ja 21.1.1924. Saapuneet kirjeet. Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

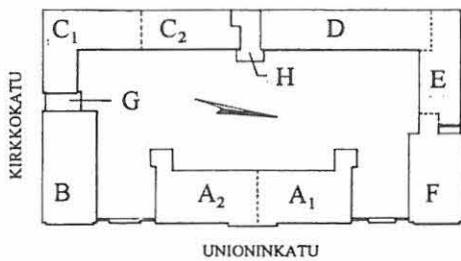
⁴⁶Uudenmaan läänin lääninrakennuskonttorin vuosikertomus vuodelta 1924; Vuosikertomus rakennustoiminnasta lääkintöhallituksen alalta vuonna 1925. Rakennushallituksen arkisto. KA.

⁴⁷Tohtori S.E. Wichmanin kirje Helsingin yleisen sairaalan hallitukselle 21.1.1924. Saapuneet kirjeet Helsingin yleisen sairaalan arkisto. KA.

⁴⁸Syöpätautia vastustamaan on maahamme nyt saatu sädehoitolaitos. Helsingin Sanomat 2.8.1936.

⁴⁹En rundvandring i det nyinrättade radiuminstitutet. Hufvudstadsbladet 2.8.1936.

⁵⁰Helsingin sädehoitoklinikka aloittaa toimintansa huomenna. Suomen Sosialidemokraatti 2.8.1936.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

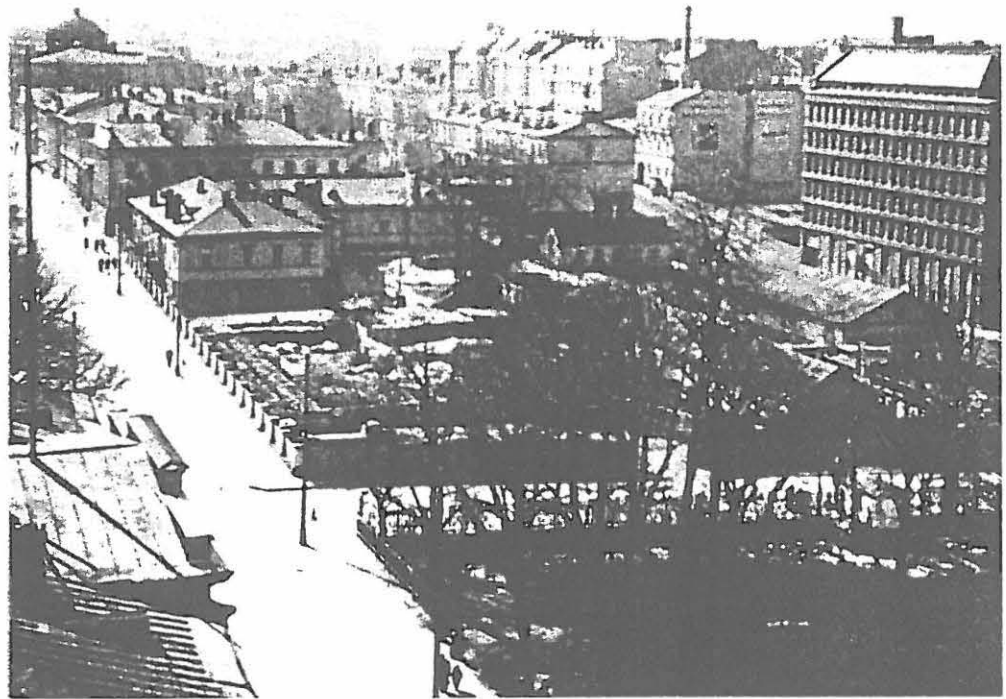
26

RAKENNUS-
HISTORIA

Vuonna 1935 purettiin alueen koilliskulman puinen talousrakennus.⁵¹ Tälle paikalle suunniteltiin kolmikerroksinen asuntolarakennus 1938.⁵² Rakennuksen suunnittelija oli arkkitehti Ragnar Wessman lääkintöhallituksessa.⁵³

Ennen toista maailmansotaa ei muita suurempia muutoksia sairaala-alueella tapahtunut.⁵⁴ Pommiosuman vuoksi sairaala jouduttiin sulkemaan lähes koko sotavuodeksi 1944 ja sodan päätyttyäkin oli korjattavaa normaalia enemmän: ikkunalasituksia, sisäm aalauksia yms.⁵⁵

Sairaala-alue nähtynä pohjoisesta 1930-luvulla, reprovk 8.26.

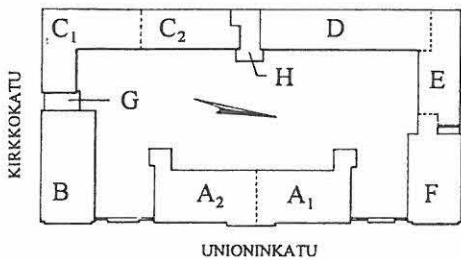
⁵¹Ark.no 6, Kansio: "Ulkorakennuksia", 2. Ks. edellä viite 16.

⁵²Ark.no 6, Kansio: "Metsätalon-Fabianink. puoleinen osa", 2a-8a; 2b-8b; 6c.

⁵³Sairaalasunnitteluun erikoistunut arkkitehti Ragnar Wessman (1894- ?) toimi Lääkintöhallituksen rakennustoimistossa 1930-40, Rakennushallituksessa 1940-57 ja suunnitteli hyvin paljon muutoksia ja korjauksia Unioninkatu 38 sairaala-alueelle lähes 30 vuoden aikana.

⁵⁴Vuosikertomukset 1937-38. Vuosikertomukset 1928-33, 1935-38. Uudenmaan piirirakennustoimisto. Rakennushallituksen arkisto. KA. Otsikosta huolimatta vuoden 1936 vuosikertomuksen teksti puuttuu.

⁵⁵Vuosikertomus Rakennushallinnon I rakennuspiirin toiminnasta 1946. Rakennushallitus. Kansallisarkistoon luovuttamattomat, Rakennushallituksen arkistossa olevat vuosikertomukset ovat epätäydelliset. Käytössä ovat olleet seuraavat vuosikertomukset: 1939-41, 1943-47, 1957-58, 1962-92.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
27

RAKENNUS- HISTORIA

1950 -luvulta ovat peräisin pienet rakennukset G (kokonaisuudessaan) ja H (osin). Kun ne olivat valmistuneet, sairaalan rakennusten piiri oli "täynnä". Sairaalan sisäpihalle oli sen jälkeen nykyiseen tapaan yhteys enää arvokkaan pääkatujulkisivun symmetristen muuriosuuksien vierustamien sisäänkäyntiporttien kautta. Uudisrakennusten suunnittelijana oli jälleen Ragnar Wessman, nyt Rakennushallituksen arkkitehtina. Hän laajensi lääkintöhallituksessa 1930-luvulla suunnittelemaansa sädehoitolaitoksen lisärakennusta lämpökeskukseksi, suunnitelma on päivätty vuonna 1952. Neljä vuotta myöhemmin laadittiin suunnitelmat uutta sädehoitolaitoksen kobolttitutkimusosastoa (G) varten.⁵⁶ Edistyksellinen kobolttikanuuna saatiin lahjoitukseksi Neuvostoliitosta, mistä kertoo muistolaatta pienen rakennuksen julkisivussa.

1950-luvulla toteutettiin lukuisia käyttötarkoituksmuutoksia yksittäisissä huoneissa ja osissa eri rakennuksia. Näistä töistä olivat Rakennushallituksessa vastuussa muutamat suunnittelijat, erityisesti em. Ragnar Wessman ja hänen avustajanaan Walter Rumjantsew. He loivat sairaalarakennuksiin pragmaattista, mutta detaljeiltaan ilmeisen huoliteltua ja yhtenäistä sisämiljöötä.

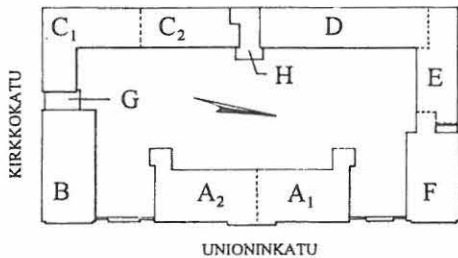
Sairaalan rakennusryhmän laaja peruskorjaus suoritettiin vuosina 1977-1982.⁵⁷ Tällöin lienee Rakennushallituksen suunnitteluosastolla luotu 30-50-lukujen sisätilailme pääosin kadonnut: jäänteitä siitä on nähtävissä ennen kaikkea B:n II kerroksessa ja E-rakennuksessa.

Arkkitehti Pekka Linkolan suunnittelema peruskorjaus suunniteltiin ja tehtiin aikana, jolloin valtion rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen nousi tärkeäksi näkökulmaksi. Myös sairaala-alueen historialliset arvot suhteessa peruskorjauksen laajuuteen ja suoritustapaan oli keskustelun kohteena.⁵⁸

⁵⁶Arkistoluettelo 6, Kansio: "Fabianink.-Kirkkok. puoleinen osa (Sädehoitolaitos)", 6; 7a; 7b; 8; 9; 10; 11. vuoden ajan.

⁵⁷Uudenmaan läänin lääninrakennustoimiston vuosikertomukset 1977-1982. Rakennushallituksen arkisto. Rakennushallitus.

⁵⁸Museovirastossa toiminut arkkitehti Hannu Puurunen (s.1949) kritisoi suojelevaromaisen ominaisuudessa kärkevästi tehtyä peruskorjausta. Puurunen 1982. Arkkitehti Linkolan (s.1939) suunnittelema korjaustyö ei sinänsä poikennut tasoltaan muista instituutirakennusten peruskorjauksista kyseisellä kaudella. Jos esimerkiksi hyväksytään vanhoihin rakennuksiin tehty sairaalan vaatima ilmastointijärjestely sinänsä, voitane todeta, että se on pystytty sijoittamaan katon vanhojen runkorakenteiden säilyttämiseen nähden paremmin kuin useassa muussa ajanjakson kohteessa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

40

LÄHTEET

LÄHDELUETTELO

PAINAMATTOMAT LÄHTEET

(ks. myös liite 1: arkistoluettelot)

Arkkitehtitoimisto Pekka Linkolan piirustusarkisto

Helsingin kaupunginarkisto

Helsingin kaupunginmuseo
Kuva-arkisto

Helsingin rakennusvalvontaviraston arkisto

Helsingin yliopiston yliopistomuseo

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan kiinteistötoimisto
Piirustusarkisto

Kansallisarkisto (KA)

Helsingin uudelleenrakennuskomitean arkisto (URK)

Kirjekonseptit

Saapuneet kirjeet

Helsingin yleisen sairaalan arkisto

Pöytäkirjat

Saapuneet kirjeet

Rakennushallituksen arkisto

Piirustukset

Sairaalarakennukset ja lääkärin virka-asunnot, Uudenmaan lääni

Tarkastuspöytäkirjat 1919-1921

Tulleet asiakirjat

Uudenmaan piirirakennustoimisto

Saapuneet kirjeet

Vuosikertomukset

Vuosikertomusten pohja-asiakirjat 1923-1926

Venäläiset sotilasasiakirjat

Aktit

Lääketieteen-historian museo

Kuvakokoelmat

Museovirasto

Kulttuurihistorian kuva-arkisto

Museoviraston rakennushistorian osasto

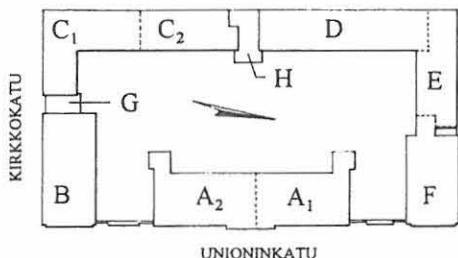
Venäläisen insinöörikomennuskunnan piirustusarkisto

Rakennushallituksen arkisto, Rakennushallitus

Uudenmaan (Helsingin) piirirakennustoimisto

Piirustukset

Vuosikertomukset

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

41

LÄHTEET

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (STAKES)
Diaarit

Suomen rakennustaiteen museo
Kuva-arkisto

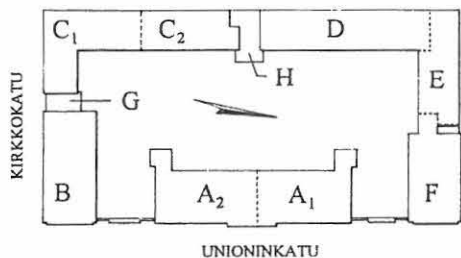
Teknillisen korkeakoulu
Arkkitehtuurin historian laitoksen piirustusarkisto

MONISTEET

Lääkärintkierto - kuvia Helsingin yliopiston opetusklinikoilta 1890 - 1970. Lääketieteen historian museon moniste n:o 21. 2. painos. Tammikuu 1991.

PAINETUT LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

von Bonsdorf 1969	von Bonsdorf, Bertel, Smedslund, Tor, Ryska militärhospitalet i Helsingfors. Helsingfors.
En rundvandring i det nyinrättade radiuminstitutet. Hufvudstadsbladet 2.8.1936.	
Helsingin sädehoitoklinikka aloittaa toimintansa huomenna. Suomen Sosialidemokraatti 2.8.1936.	
Heyfelder 1856	Heyfelder, J.F., Redogörelse öfver choleran i Krigshospitalet i Helsingfors från den 25 October till den 31 Jan. 1856. Notisblad för läkare och pharmaceuter 7,8/1856.
Hornborg 1950	Hornborg, Eirik, Militär och krigshändelser. Helsingfors stads historia III. Helsingfors.
Laiho 1991	Arja Laiho (toim.), Viisaista vaimoista nykyajan kättilöiksi. Kättilökoulutus Suomessa 175 vuotta. Helsinki.
Kondakov	Kondakov, S.N., Jubileinyj spravotsnik imperatorskoj akademij hudozestv 1764-1914. s.a., s.l.
Lausunto Helsingin kaupungin Kettu nimisessä korttelissa n:o 42 sijaitsevan ent. Venäläisen hospitalin alueen omistus- ja käyttöoikeudesta. Helsingin kaupunginvaltuuston painetut asiakirjat 3/1923.	
Lilius 1989a	Kantonistikoulu/IV sisätautien klinikka. Yliopiston Helsinki.

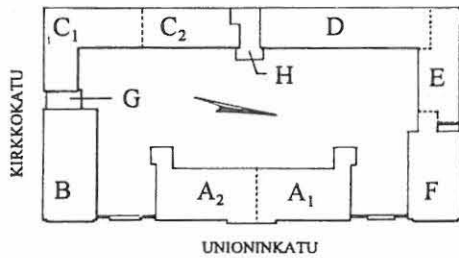
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

42

LÄHTEET

Lilius 1989b	Kliininen instituutti/ Iho- ja sukupuolitautilien klinikka. Yliopiston Helsinki.
Lilius 1990	Lilius, Henrik, Kantonistikoulu. Carl Ludvig Engel 1778-1840. Helsinki.
Lindberg 1950	Lindberg, Carolus, Rein, Gabriel, Stadsplanering och byggnadsverksamhet. Helsingfors stads historia III. Helsingfors.
Pakarinen 1990	Pakarinen, Riitta, Helsingin rakentaminen Carl Ludvig Engelin aikana. Carl Ludvig Engel 1778-1840. Helsinki.
Pesonen 1964	Pesonen, Niilo, Suomen sairaaloita. Porvoo.
Pesonen 1980	Pesonen, Niilo, Terveiden puolesta - sairautta vastaan. Terveiden- ja sairaanhoito Suomessa 1800- ja 1900-luvulla. Porvoo.
Puurunen 1982	Puurunen, Hannu, Unioninkatu 38:n klinikoitten peruskorjaus antikvaariselta kannalta. Tiili 2/1982.
Ruskij biografitseskij slovar. St.Petersburg, izdanie Imperatorskovo russkovo istoricheskovo obsestvo, 1896-1918.	
Sbornik imperatorskavo russkavo istoritseskavo obstsestva. St.Petersburg 1888.	
Siirala 1964	Siirala, Urpo, Nikupaavo, Aino, Tietoja tri Arthur af Forsellesin kirurgisesta sairaalasta sekä korva-, nenä- ja kurkkutautipotilaiden hoitopaikoista Helsingissä vuosisadan vaihteessa. Helsingin Lääkärilehti 1/1964.
Stenman 1968	Stenman, Svante, Unionsgatan 38. Meditrina 1/1968.
Sundman 1989	Sundman, Mikael (toim.), C.L.Engel, kirjeet. Entisaikain Helsinki XII. Jyväskylä.
Syöpätautia vastustamaan on maahamme nyt saatu sädehoitolaitos. Helsingin Sanomat 2.8. 1936.	
Vannas 1971	Vannas, Salme, Nikupaavo, Aino, Jokivartio, Merja, Helsingin yliopiston Silmäklinikan historia 1871- 1971. Käytännön lääkäri 2/1971.
Wegelius 1982	Otto Wegelius (toim.), Helsingin yliopistollinen keskussairaala, IV sisätautien klinikka 150 vuotta. 1832-1982. Helsinki.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
50

LIITTEET

Liite 1: ARKISTOLUETTELOT, tässä mapissa

Piirustuksia ja valokuvia seuraavista arkistoista:

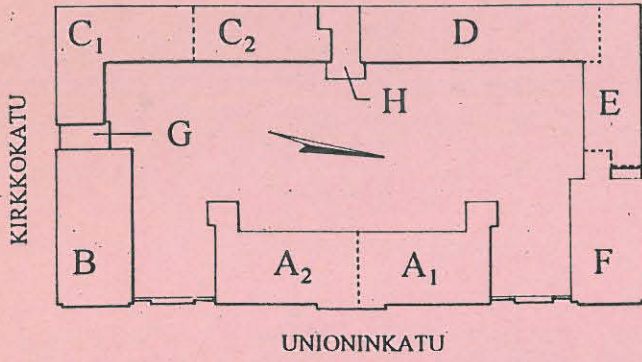
- 1 MUSEOVIRASTON RAKENNUSHISTORIAN OSASTON PIIRUSTUSARKISTO
VENÄLÄISEN INSINÖÖRIKOMENNUSKUNNAN PIIRUSTUKSET
Asemapiirustuksia, sarja V.A.
- 2 MUSEOVIRASTON RAKENNUSHISTORIAN OSASTON PIIRUSTUSARKISTO
VENÄLÄISEN INSINÖÖRIKOMENNUSKUNNAN PIIRUSTUKSET
Rakennuspiirustuksia, sarja V.B.
- 3 MUSEOVIRASTON RAKENNUSHISTORIAN OSASTON PIIRUSTUSARKISTO
HELSINGIÄ KOSKEVAT RAKENNUSPIIRUSTUKSET
(C.L. Engel, 1 kappale)
- 4 KANSALLISARKISTO
Rakennushallituksen arkisto, piirustukset
- 5 LÄÄKETIETEEN HISTORIAN MUSEON KUVAKOKOELMAT
- 6 RAKENNUSHALLITUKSEN PIIRUSTUSARKISTO
- 7 HELSINGIN PIIRIRAKENNUSTOIMISTON PIIRUSTUSARKISTO
- 8 HELSINGIN YLIOPISTOLLINEN KESKUSSAIRAALA,
KIINTEISTÖTOIMISTON PIIRUSTUSARKISTO
- 9 ARKKITEHTITOIMISTO PEKKA LINKOLAN LUOVUTTAMAT PIIRUSTUKSET, "U 38"
- 10 HELSINGIN KAUPUNGIN KUVA-ARKISTO
- 11 HELSINGIN KAUPUNGINARKISTO
- 12 HELSINGIN RAKENNUSVALVONTAVIRASTON ARKISTO
- 13 MUSEOVIRASTO, KULTTUURIHISTORIAN KUVA-ARKISTO
- 14 SUOMEN RAKENNUSTAITEEN MUSEON KUVA-ARKISTO
- 15 HELSINGIN YLIOPISTO, YLIOPISTOMUSEO
- 16 TEKNILLINEN KORKEAKOULU
ARKKITEHTUURIN HISTORIAN PIIRUSTUSARKISTO

Useammissa arkistoissa esiintyvä materiaali yksityiskohtaisempine tietoineen on mahdollisuuksien mukaan sijoitettu tässä luettelossa sen arkiston yhteyteen, jossa siitä on alkuperäisin versio ts. alkuperäinen piirros tai negatiivi.

Liite 2: ARKISTOKOPIOITA, erillinen mappi

Kopioita joistakin tärkeimmistä ylläolevissa arkistoissa olevista piirustuksista. Aukikirjoitettuja kopioita joistakin Kansallisarkistossa olevista käsikirjoituksista.

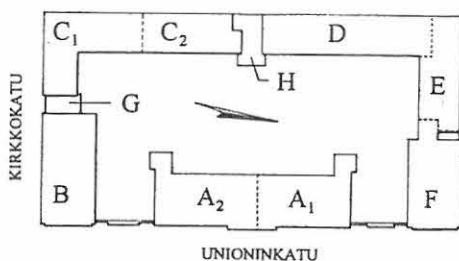
Liite 3: VALOKUVIA, erillinen mappi

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

NYKYTILANTEEN YHTEENVETO

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
60

YHTEENVETO
NYKY-
TILANTEESTA

YLEISTÄ

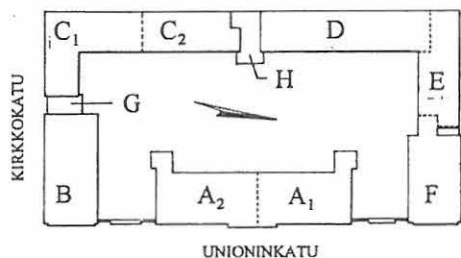
Alunperin suuriruhtinaskunnan uuden pääkaupungin edustavimpaan osaan perustetut Unioninkatu 38 instituutorakennukset ja niiden julkisivujen arkkitehtuuri on säilyttänyt kaupunkikuvallisen asemansa muuttumattomana 1820-luvulta tähän asti.

Korttelin pääkäyttötarkoitus ei ole 1830-luvun alun jälkeen muuttunut eikä olemassa ollutta rakennuskantaa siitä syystä tarvinnut radikaalisti muuttaa, mutta käyttö sen sijaan on kasvanut ja lisärakentamishankkeet sen vuoksi seuranneet toisiaan. Kokonaisuutena **rakennusten ulkoasu** antaa vaikutelman alkuperäisestä, jota ovat muuttaneet toissijaiset oviaukot sekä 1977-82 peruskorjauksen yhteydessä tehdyt muutokset.

Rakennusten sisätilat ovat sen sijaan olleet jatkuvien melko perusteellisten muutostöiden kohteena vajaan kahden vuosisadan aikana. Muutoksia ovat aiheuttaneet sairaanhoidon menetelmien kehitys ja erilaisten hoitoyksiköiden siirtäminen rakennuksesta toiseen. Kunkin aikakauden työt on toteutettu vallinneen arkkitehtisuunnittelun hengen puitteissa.

Useita aikatasoja on säilynyt sisätiloissa huolimatta eriaikaisista laajoista peruskorjauksista. Sisätilojen suuret piirteet, kuten **käytäväjärjestelmät** ovat säilyneet, samoin **pääseinämuurien rajaamat salitilat** laajalti myöhempien muutosten ja väliseinien kätkeminä ja haluttaessa palautettavina. "Kadonneille salitiloille" tyypillisiä kattolistoituksia on suurelta osin säilynyt alakattojen takana. **Porrashuoneet** ovat yleisesti säilyneet koska käyttömuutokset eivät ole tuoneet niihin muospaineita ja myös hissikuilut on toteutettu muissa tiloissa. Kellaritiloja on muutettu useaan otteeseen, kuitenkin pienempiin osiin jaetut **D:n** holvatut kellarihuoneet sivukäytävien ovat tilallisesti selkiytettävissä: ne ovat koko sairaalan intensiivisimpiä ja selkeästi "vanhoilta" tuntuja tiloja. Ullakoilla ovat **kattorakenteet** -mittavista ilmanvaihtojärjestelmistä huolimatta suurelta osin hyvin säilyneet.

Rakennuksissa on myös säilynyt joitakin merkittäviä eri aikakausien **yhdistelmiä**, jotka osaltaan todistavat rakennusryhmän pitkästä historiasta, kuten C-rakennuksen II kerroksessa 1860-luvun ristiholvatut käytävätilat karniisilistoituksineen ja korkealla sijaitsevine ikkuna-aukkoineen yhdistettynä 1930-luvun modernismin detaljointiin ja aurinkoparvekkeeseen.

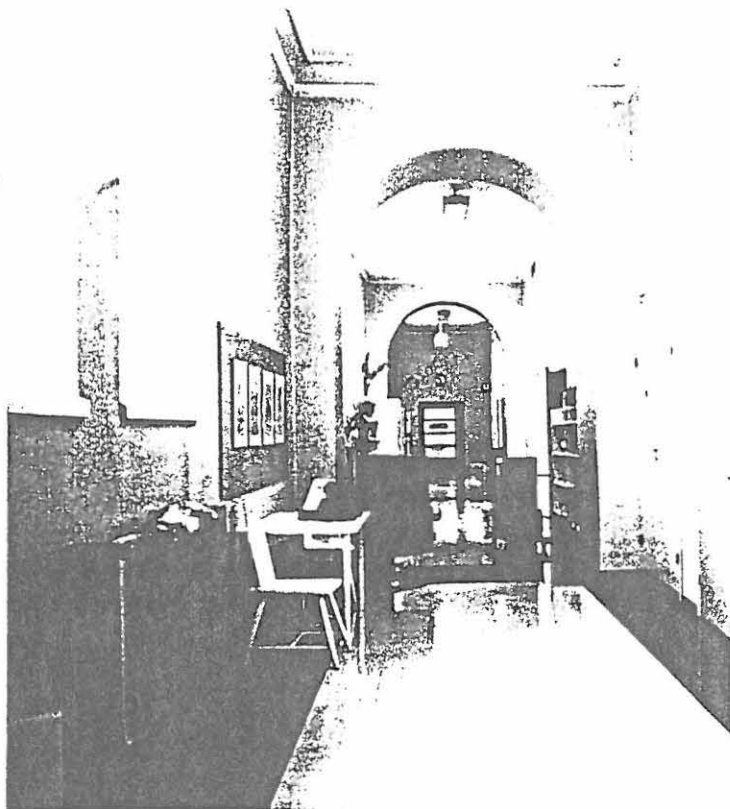
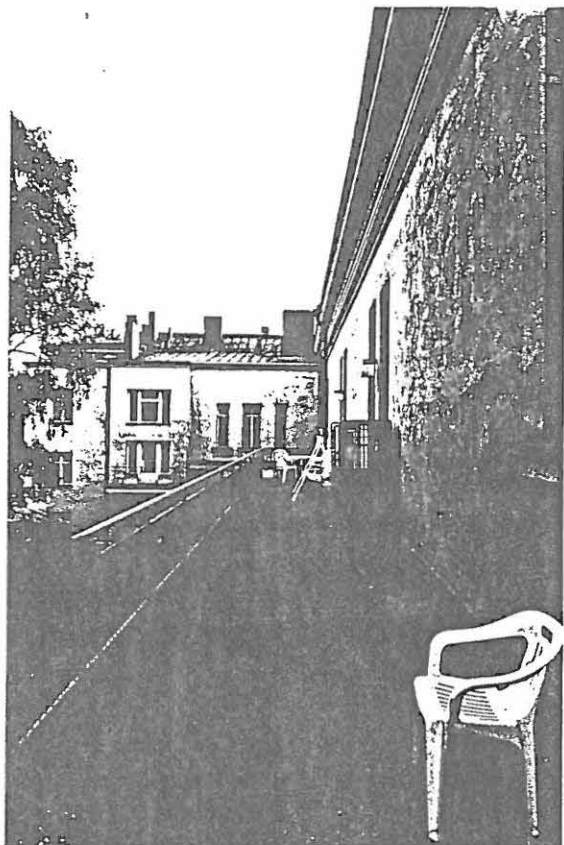
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

61

YHTEENVETO
NYKY-
TILANTEESTA

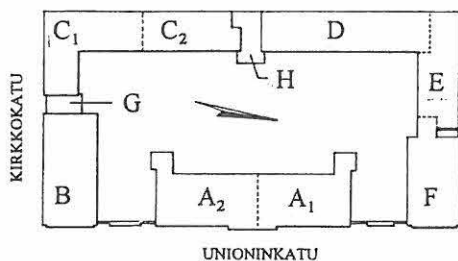

Inventoinnin tulokset

Korjaustöissä kiinteistöä tulisi käsitellä yhtäältä sisäpihan yhteennivomana ja yhtenäistämänä kokonaisuutena, toisaalta sallien kaikille kahdeksalle sen ympärille asettuneelle rakennukselle kullekin omat luonteenpiirteensä

Uusissa korjaustöissä eri historiallisia kerrostumia on pidettävä silmällä samanaikaisesti. Pääsääntöisesti tulisi varjelta kokonaisuuksia ja yksityiskohtia, jotka ovat peräisin ajalta ennen 1970/80 -lukujen taitteen suuria korjauksia. Silloin tehtyihin muutoksiin voi suhtautua vapaammin, muuttaen ja poistaen: esim. teknisten vetojen karsiminen tilaa selkeyttävänä toimenpiteenä olisi monessa kohdin eduksi. Mutta kollaasin omaiseen kokonaisuuteen voisi tulevaisuutta ajatellen mielellään jättää myös tämän kauden merkit.

Eri rakennusten osalta näitä erilaisia hyviä (säilytettäviä/korostettavia/palautettavia) ja toisaalta epäedullisia piirteitä on pyritty hahmottamaan kerrostasoittain tehdyssä yhteenvetokaaviossa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

62

YHTEENVETO
NYKY-
TILANTEESTA

RAKENNUSVAIHEIDEN SÄILYNEISYYS

Rakennusryhmän muutoksissa (käyttötarkoituksimuutokset tai lisärakentaminen) voidaan erottaa muita vilkkaampia kausia 1820-luvun ensimmäisen rakentamisvaiheen jälkeen:

- 1830-luvun alku: muutos venäläiseksi sotilassairaalaksi.
- 1850-1860-luvut: uudisrakentaminen sivurakennuksien osalla.
- 1917-1924 (noin): muutos yleiseksi sairaalaksi.
- 1930-luku: uudisrakentaminen (E), täydennys (C), muut muutostyöt.
- 1950-luku: runsaat sisäiset muutokset sekä G:n ja H:n rakentaminen.
- 1977-1982: suuri peruskorjaus.

Eri vaiheista on säilynyt pääpiirteissään seuraavia asioita:

Kantonistikoulun rakennusryhmän säilyneet osat ovat Unioninkadun puoleiset kolme rakennusta ja niitä yhdistävät muurit portteineen. Sisätiloissa tyypillistä tältä ajalta on A- ja B -rakennusten keskikäytäväjärjestelmä, F:n alunperin hallimaisen II kerroksen keskimuurin vyökaarineen sekä kaikkien kolmen rakennuksen kalkkikiviset pääportaikat, josta F:ssä tosin on nähtävissä nyt vain ullakolle johtava osa. Portaikkoihin liittyvät holvaukset, B:n ja F:n portaiden julkisivu arkkiholviteineen ja profiililistoineen porrastanteella sekä A:n pääportaan avaruus kaidejärjestelyineen. Ehkä jo alunpitäen hieman robusteina toteutettujen profiilien herkkyys kärsii, erityisesti F:ssä silmin nähden, käytetystä pintavahvistuskankaasta ja monista maalikerroksista. Säilyneitä alkuperäisosaia ovat lisäksi mahdollisesti myös F-rakennuksen ullakon portaan alakatto ja väliovi. Jollei alkuperäisiä niin ainakin alkuperäiseen malliin perustuvia vanhoja peiliovia on jäljellä A, B ja E -rakennuksissa kymmenkunta (osin siirrettyjä).

Varastoituja vanhoja ovia ei rakennuksesta löytynyt.

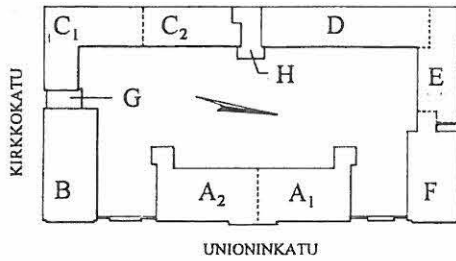
Venäläisen sotilassairaala-ajan lisärakentamisesta on tällä hetkellä nähtävissä C- ja D-rakennukset: Molemmat tehtiin alkuun 1-kerroksisina, mutta vielä venäläisellä kaudella ne korotettiin. Molemmissa on sisätiloja joko pääpiirteissään alkuperäisessä muodossa tai siihen palautettavissa.

Varsinkin C-rakennuksen säilyneet holvatut sivukäytävätilat ovat merkittäviä.

Rakennusten A, B, F ja C ulkomuotoon ovat vaikuttaneet hygienian parantamiseksi hieman erilleen muusta sairaalatilasta vedetyt käymäläosastot: näin ovat saaneet esim. nykymuotonsa 1800-luvun puolivälin tuntumassa A-rakennuksen sisäpihan "nurkkatornit".

Sotilassairaala-ajan sisätiloista ovat edelleen A-rakennuksessa olleen ortodoksisen kirkon, luultavasti nykyiseen kasettikatettuun muotoonsa 1890-luvulla korotetut tilat huomattavat. Kirkosta on jäljellä myös ullakolla näkyvä jo puretun kellotornin hirsinen alusrakenne.

Kokonaisuuden kannalta merkittävässä asemassa ovat säilyneet sisäänkäyntikatokset. Piha-alueen perusratkaisu ja osa puustoa ovat sotilassairaala-ajalta (1800-luvun alkupuoliskolta).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU
63

YHTEENVETO
NYKY-
TILANTEESTA

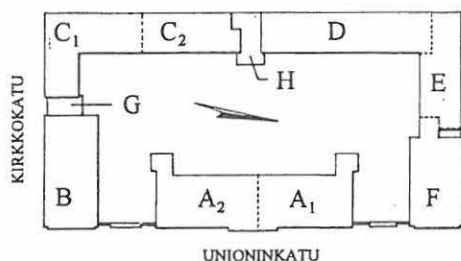
Yleisen sairaalan toiminnan aloittaminen kiinteistössä ei sinällään vielä 1920-luvulla aiheuttanut suuria uudisrakennustöitä. Näihin ei ollut juuri taloudellisia mahdollisuuksia, vaikka kevyempiä järjestelyjä paljon tehtiinkin, muun muassa moni suuri potilassali jaettiin lautaseinällä osiin. Ei ole toisaalta täsmällistä tietoa esimerkiksi siitä, mihin ajoittuivat laajat alakattotyöt, joita on täytynyt tehdä ennen sotia.

1930-luvulta on säilynyt useampia muutoksia, joista merkittävimmät ovat kokonaan uusi alunperin asuntolaksi tarkoitettu kolmikerroksinen E-rakennus, jossa on edelleen nähtävissä alkuperäistä detaljointia, esimerkiksi väliovia ja käytännössä ainoat alkuperäiset jalkalistat sekä C-rakennuksen muutostyöt, joiden näkyviä säilyneitä piirteitä ovat Fabianinkadun muutetut ikkuna-aukot ja pihan puolelle rakennettu uusi pääsisäänkäyntijärjestely ja sen päällä oleva potilaiden aurinkoparveke sekä pieni laajennusosa, johon C:n sisäyhteys entisestä käymäläkäytäväsiivestä siirrettiin.

1950-luvulta on peräisin detaljitasolla esimerkiksi sisä- ja ulko-ovia ja muita täydentäviä rakenneosia useassa rakennuksessa. Nykyisin apteekkikäytössä oleva alunperin sädehoitolaitoksen kobolttitutkimusosaston uudisrakennukseksi tehty G kertoo 50-luvusta.

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan IV sisätautiklinikan eli kiinteistön nykyasun detaljimaailma on pääosin peräisin 1970-80-lukujen vaiheen peruskorjauksesta. Muista aikakausista ja vaiheista on kuitenkin säilynyt niin paljon eri laajuisia tiloja ja detaljeja, että useista rakennusryhmän vaiheista on olemassa fyysisiä todisteita. Nykytilanne on kollaasi eri ajoilta.

Tämä inventointi kuvaa Unioninkatu 38:n rakennuksia vuoden 1995 tilanteessa, sairaalakäytön viimeisinä kuukausina.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

64

YHTEENVETO
NYKY-
TILANTEESTA

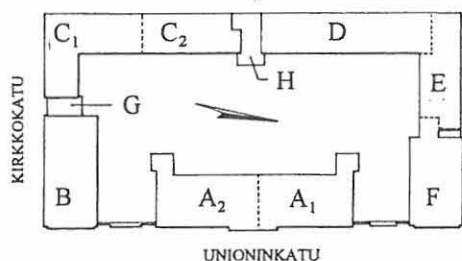
NYKYISTEN SISÄTILOJEN YLEISPIIRTEET

Yleistäen sisätilojen keskeinen säilytettävä arkkitehtoninen arvo on huone-tilojen joko säilyneissä tai palautettavissa olevissa volyymeissä. Olennaisia tekijöitä tältä kannalta ovat sisäpihamiljööön ja porrashuoneiden ohella sisätilojen korkeus ja seinämurien paksuus, johon liittyy ikkuna- ja ovi-aukkojen viistopielet. Ne välittävät kokemusta "vanhasta rakennuksesta".

Detaljoinnin tasolla vain joitain piirteitä toteutetuista alkuperäissuunnitelmista on säilynyt (ks. edellä selostettu ja yksityiskohtaiset kerrosinventointikaaviot). Pintamateriaalit, värimaailma ja yksityiskohdat edustavat pääosin 1970-80 lukujen vaihdetta ja liittyvät luonteeltaan pyrkimykseen yhtenäisistä, selkeästä ja helppohoitoisesta sairaalamiljööstä. Tekniset järjestelmät ja asennukset ovat määrävissä asemassa.

Yleistäen:

Lattiat	Lattiapinnoitteena on joko 300 x 300 muovilaatta, pääväreinä tummanruskea ja beessi tai muovimatto, useimmiten harmaa, keltainen tai vaaleankeltainen "linokuvioitu". Erityisesti käytävissä on käytetty muovilaattaa, jolloin mainitun kahden värin avulla on rakennettu tilaa rytmittäviä kuvioiteja. Lattiat ovat melko hyväkuntoiset, mutta kynnyksettöminä "sairaalamaiset". Jalkalistojen sijaan rakennuksessa on yksinkertaiset harmaat tai rusehtavat muovinauhat lattian ja seinän liitoskohdan huolteluna. Vain E -rakennuksessa alkuperäisiä puisia jalkalistoja on laajemmassa mittakaavassa säilynyt.
Seinät	Seinäpintana ovat tasoitettut uudet levy- tai vanhat kiviaineiset seinät, jotka on maalattu telaamalla yksivärisesti vaaleaan sävyyn, useimmiten vaaleankeltaiseksi. Hyvin laajalti käytetty pintavahvistuskangasta, joka paikoin erottuu silmiinpistävästi. Osassa märkätiloista on seinillä muovimattopinnoite. Seinät ovat pääosin siistit, mutta kulmien murtumisia ja kolhuja esiintyy joka puolella sairaalakäyttöön liittyvistä silmiinpistävästä kulmavahvistuksista huolimatta.
Katot	Katto on yleisimmin valkoiseksi maalatusta kipsilevystä tehty IV-laitteet kätkevä alakatto hattulistoilla ripustettuna. On kuitenkin alakatottomiakin huone-tiloja. Suurin osa vanhoista tikutukselle rapatuista kattopinnoista, usein profiililistoinen, on säilynyt alakaton takana.
Väliovet	Väliovet ovat pääosin laminaattipintaisia usia laakaovia, joissa on Abloy lukkopesät ja Prime -tyyppinen painike. Vanhempia laakaovia heloituksineen on säilynyt laajemmin C:ssä ja E:ssä (1930-luku) sekä B:n II kerroksessa (1950-luku). Ovien

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

SIVU

65

YHTEENVETO
NYKY-
TILANTEESTA

yleisimpinä väreinä ovat beessi ja vihreä. Jotkut ovista ovat sairaalakäytön takia ylileveitä (10M, 11M) ja erikoisvetimellä varustettuja.

1800-luvun ovia on vain B1:ssä muutamia.

Ikkunat

Aivan moderneja ikkunoita ei ole yhdessäkään rakennuksista vaan pääosin peräisin tämän vuosisadan eri aikaisista korjauksista. Ne ovat joko sisään-sisään tai sisään-ulos aukeavia. Ikkunoiden kerroskohtainen yleisilme on useimmiten yhtenäinen, niiden alkuperäiset tai vanhat heloitukset ovat säilyneet ja toimintakuntoiset tai kunnostettavissa ja nämä olemukseltaan "vanhat" ikkunat ovat olennainen tekijä historiallisen yhteyden syntymisessä. Erityisesti on huomattava D -rakennuksen monin paikoin toimintakuntoiset fortuskat ja F:n erikoiset L:n muotoiset sisäpuitteet (tukittuine) fortuskoineen.

Tekniset järjestelmät

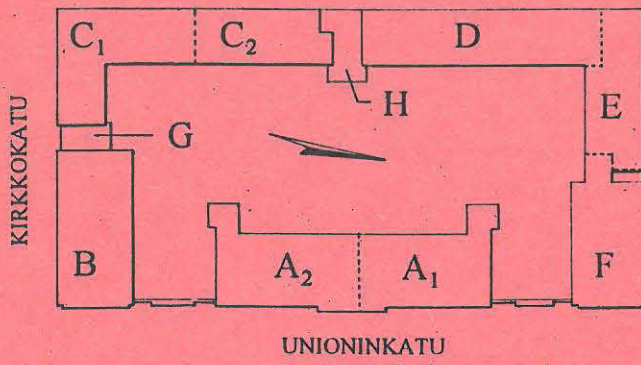
Teknisten järjestelmien päälinjat kulkevat pääkerroksissa pääosin kattojen alaslaskujen takana. Ikävä poikkeus on esim. C:n ensimmäisen kerroksen ristiholvatun käytävän katossa kulkeva sähköhylly. Kellaritiloissa on runsaasti näkyvillä olevia teknisiä vetoja.

Sähköasennukset ovat osin seinänsisäisiä, mutta tyypillistä suurimmalle osalle huonetiloista ovat alumiiniset sähkökourut, joilla on erityisesti A -rakennuksessa ikkunoiden eteen ulkoseinälle asennettuina sisämiljöötä rumentava vaikutus.

Lämmitysjärjestelmänä on vesikeskuslämmitys. Sisämiljöön kannalta positiivista on vanhojen rautapattereiden laaja säilyneisyys: liitepatterityyppejä on useita, mutta yhdessä kerroksessa lähes kattavasti aina yhtä ja samaa tyyppiä.

Sairaalavarustus

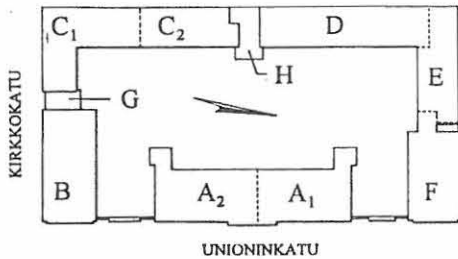
Kaikkialla on leimallista runsas sairaalavarustus, joka on lähes poikkeuksetta viimeisestä suuresta korjauksesta (kaapistot, vetokaapit, laboratoriopöydät monine vesipisteineen yms.)

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

KERROSTASOINVENTOINTI

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
		1

JOHDANTO

JOHDANTO; INVENTOINTIKORTTIOSAN SISÄLTÖ

Inventoinnin III osan inventointikortit käsittelevät erikseen kunkin rakennuksen jokaisen kerroksen sovitusta kuudesta näkökulmasta.

Jotkut kerrokset on jaettu kahteen osaan, jotta rakennusryhmän kaikkia eri osia on voitu käsitellä samassa mittakaavassa. Kortit on alunperin laadittu A3-koossa, joten suurentamalla A4 -sivu kokoon A3 (141%) päästään suunnilleen mittakaavaan 1:200, kuvia ei kuitenkaan ole tarkoitettu mittatarkkaan työhön.

Inventointikorttien sivunumerointi alkaa aina täydestä kymmenluvusta kunkin kerroksen kohdalla, niin että sivuja on varattu 20/kerros. Näin mahdollisille täydennyksille jää tilaa.

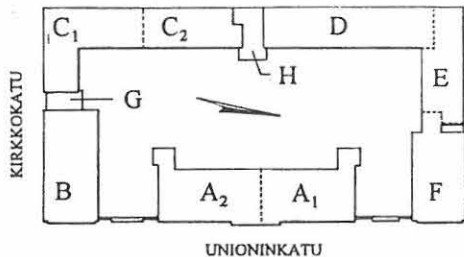
Kerroksia on tarkasteltu seuraavista näkökulmista:

1. Tilanumerointi sekä tilojen käyttö

- Tilanumerointi noudattaa yliopiston teknisen osaston antamaa ohjetta yliopiston rakennusten numerointitavasta.
- Käyttötarkoituksista on mainittu huonekohtaisesti ensin vuoden 1995 tilanteen mukainen käyttö ja mistä lähtien huone on ao. käytössä ollut esim. "LABORATORIO (1980)", sitten takautuvasti aiemmat käyttötarkoitukset mikäli niistä on saatu tietoa.
Käyttötarkoitukseluettelo ei ole tietojen puuttumisen tai epätarkkuuden ja inventointiin käytettävissä olleen työmäärän vuoksi mitenkään täydellinen. Näin myöskin vuosilukua on pidettävä vain suuntaa-antavana.
Yhteenvetokortille on koottu koko rakennuksen käytön päävaiheita.
- a.q. = ante quem eli ajankohta, jota ennen.
p.q. = post quem eli ajankohta, jonka jälkeen.

2. Rakenteiden vaiheita

- Todennäköisesti säilyneet eri aikojen rakenneosat on koottu käytettävissä olleen arkistopiirustusmateriaalin pohjalta.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS

SIVU

2

JOHDANTO

3. Seinät
4. Ovet, ikkunat, vksityviskohdat
5. Lattiataso
6. Kattotaso

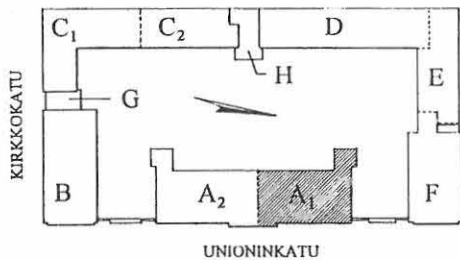
- Huonetiloissa on tarkasteltu niitä rajaavia tasoja sekä erilaisia tiloja täydentäviä rakennusosia tai muita tekijöitä.
- Myönteisiä ominaisuuksia, säilyttämisen arvoiseksi katsottuja osia ym. positiivista O2 1950-luvun ovi. on korostettu kehystämällä:
- Käytetyt lyhenteet ja merkinnät ovat kerroskohtaisia, eikä varsinaista koko kohteen kattavaa tyyppittelyä ole suuren laajuuden vuoksi tehty. Esimerkiksi kattolista KL 1 on kuvattu aina kullakin kattotasokortilla erikseen eikä välttämättä tarkoita samaa tyyppiä eri rakennuksissa.

7. Yhteenveto
Erityispiirteitä

- Jokaisesta kerroksesta on yhdelle tai kahdelle yhteenvetokortille koottu keskeisiä ominaisuuksia. + ja -merkeillä on pyritty kuvaamaan näitten ominaisuuksia arvoa/luonnetta. Lisäksi joitain johtopäätelmiä tai ehdotuksia on esitetty.
- Yhteenveto ja erityispiirteet ovat värillisiä lehtiä.

8. Valokuvat

- Valokuvienottoaikat. Myös arkistoista reprotujen vanhojen valokuvien arvioidut kuvauspaikat on merkitty. Valokuvat ovat pääosin vedostettuina sekä lisäksi pinnakkaisarkkeina ja negatiiveina erillisessä kansiossa (liite 3.)

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 A₁ I 10
 TILANUMEROINTI
 SEKÄ
 TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
 LABORATORIO JA VERIKESKUS

101: TUULIKAAPPI
 102: PÄÄPORRAS (1823)
 Vuosina 1953-1979 puhelinkeskus
 ja portaan alle sijoitettu wc.

106 ja 107: KÄYTÄVÄ (1823)

108: VÄLIKKÖ (1980)
 109: WC (1980)
 110: TUTKIMUSHUONE (1982 p.q.)
 111: DNA-LABORATORIO (1982 p.q.)
 1980 Nefrologinen säteilytutk.
 huone (110), munaispoti-
 laiden näytteenotto (111).
 Vaatesäilytys (n. 108),
 kanslia (109-10, osin
 111), käynti 102:sta.
 Ylihoitaja, päivystäjä,
 wc (111).
 1844 Potilashuone.
 1831 Leikkaussali.
 1823 Kantonistien huone.

112: SÄHKÖKESKUS (1980)
 113: KEMISTIN TYÖHUONE (1980)
 114: LABORATORIO (1980)
 115: REAGENSIVARASTO (1980)
 116: KYLMIÖ (1980)
 1844 Potilashuone
 1831 Pidätettyjen potilashuone.
 1823 Osa kantonistien huonetta
 (116-117).

117: LABORAATTORI (1980)
 1953 Eristyshuone + wc.
 1844 Kylpyhuone.
 1831 Vartijoiden huone.
 1823 Osa kantonistien huonetta
 (116-117).

118: ELEKTRONIMIKROSKOPIA (1980)
 119: HISPATOLOGIA (1980)
 1831 Potilashuone.
 1823 Kantonistien huone.

104: PORRAS II KERROKSEEN (1823)
 120: VARASTO (1980)
 121: KÄYTÄVÄ (1823)
 1953 Porras nykymuotoonsa,
 käytävä, wc (120).
 1823 Porras ja käytävä.

122: WC (1953)
 123: KEITTIÖ (1980)
 1953 2 wc:tä ja likavaatevar.
 1918 Huuhteluhuone.
 1918 a.q. Keittiö.
 1823 Käymälät (n. 1842 asti).

124: TOIMINTATERAPIA (1982 p.q.)
 1980 Taukotila.
 1953 Kylpyhuone, huuhtelu-
 huone ja wc.
 1918 Kylpyhuone.
 1842 Käymälät.

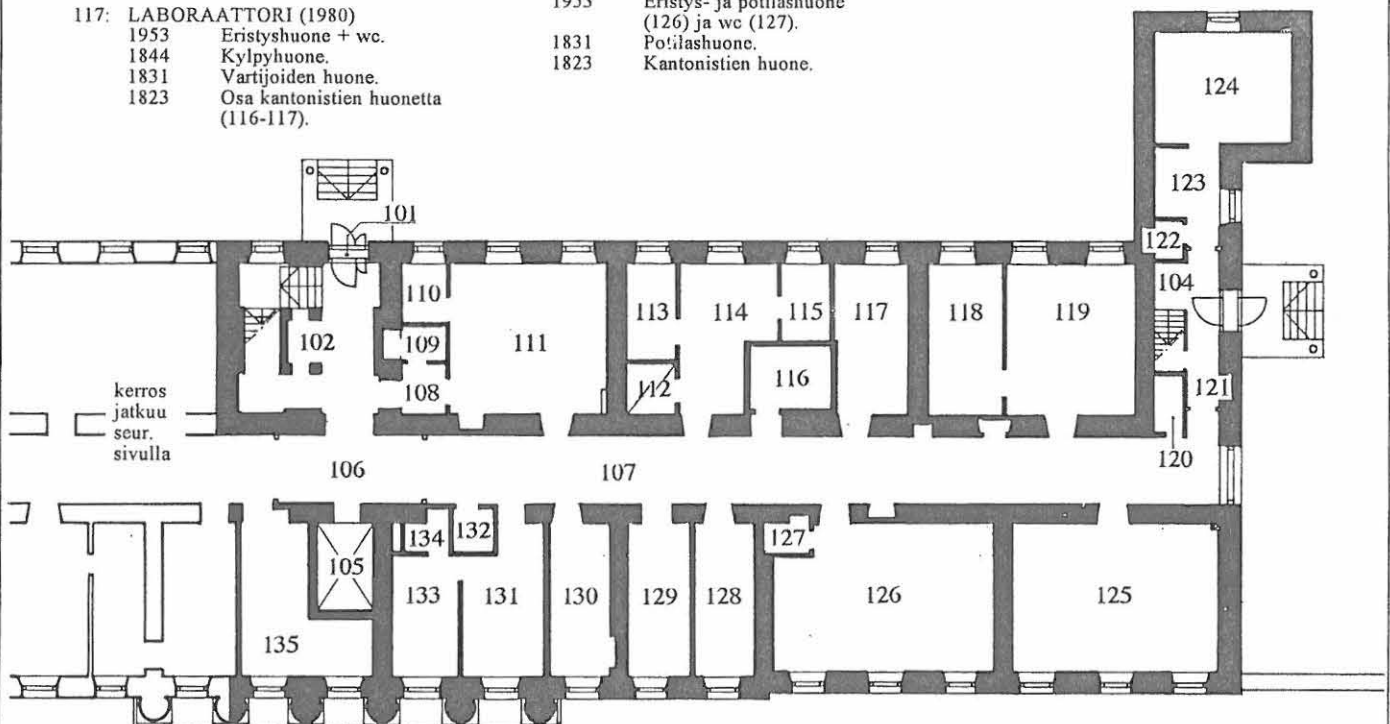
125: LABORATORIO (1980), immunokemia
 1831 Potilashuone.
 1823 Kantonistien huone.

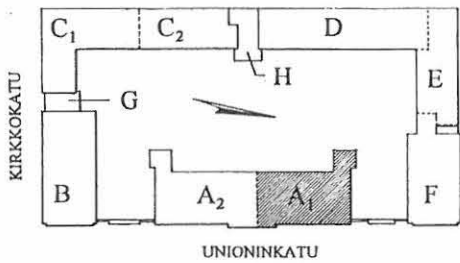
126: TUTKIMUSLABORATORIO (1980)
 127: WC (1953)
 1953 Eristys- ja potilashuone
 (126) ja wc (127).
 1831 Potilashuone.
 1823 Kantonistien huone.

128: TOIMISTO (1980)
 129: IMMUNOFLOURENSSI (1980)
 1980 a.q. Huuhteluhuone (128),
 varasto (129).
 1953 Eristyshuone (128) ja
 linavaatevarasto (129).
 1918 Potilashuone.
 1831 Etikkavarasto.
 1823 Kantonistien huone.

130: ISOTOOPPIMITTAUS (1980)
 131: ISOTOOPPILABORATORIO (1980)
 132: SIIVOUS (1980)
 133: ISOTOOPPILABORATORIO (1980)
 134: VANHENTAMISHUONE (1980)
 1953 Keittiö (130) ja osaston
 kanslia (131-134).
 1918 Keittiö (130) ja oleskelu-
 huone (131-134).
 1831 Potilashuone.
 1823 Kantonistien huone.

135: ERITELABORATORIO (1978)
 105: HISSI (1978)
 136: VÄLINEHUOLTO (1978 a.q.)
 1953- Kaksi tutkimushuonetta
 ja pimiö (105, 135), tiska-
 us ja hajulaboratorio (136).
 1918 a.q. Laboratorio.
 1831 Potilashuone.
 1823 Kantonistien huone

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₁	I	14
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

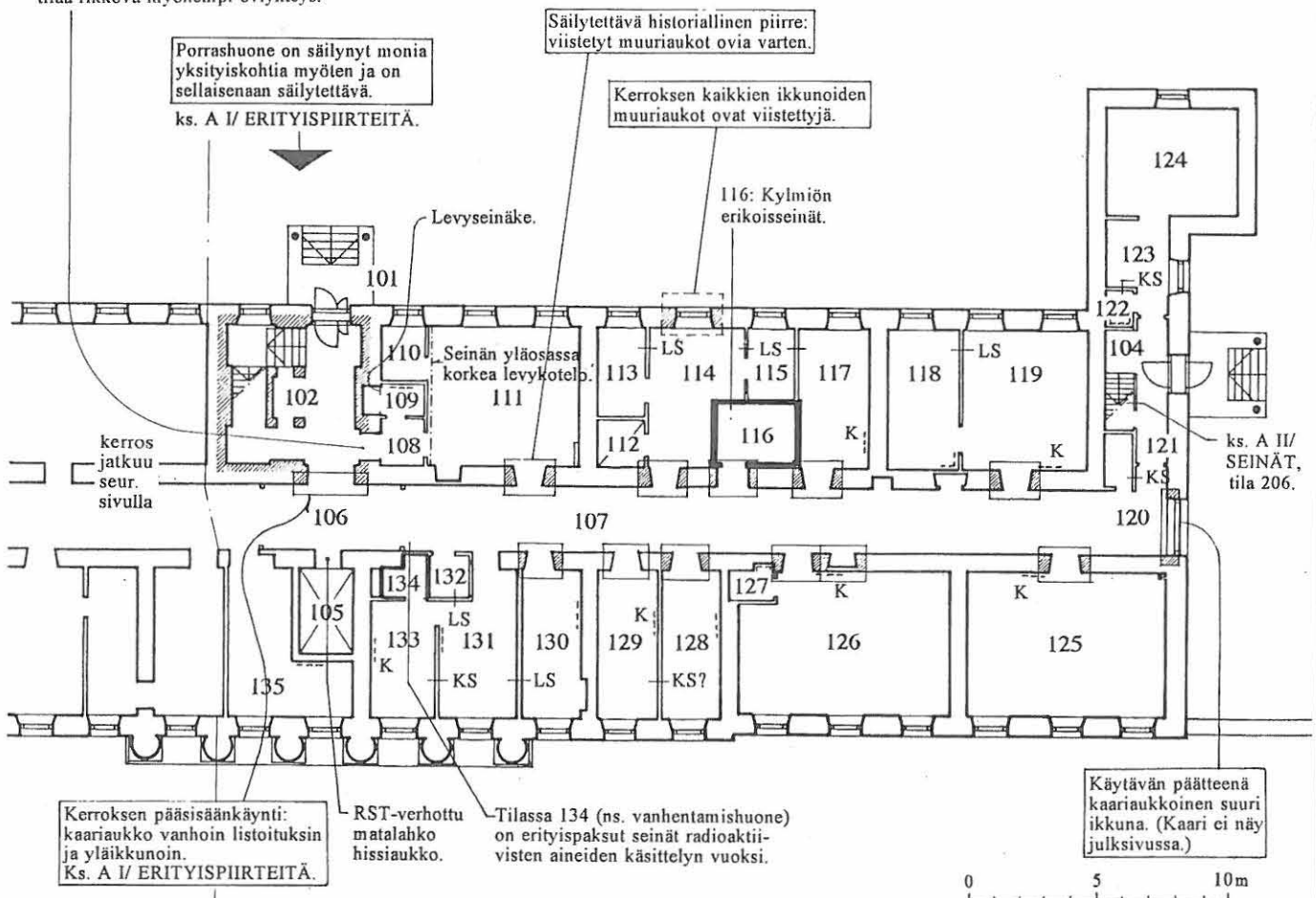
Yleensä seinät ovat tiilestä muuratut, tasoitetut ja telaamalla maalatut. Osassa seinäiä on selvästi nähtävissä käytetty pinta- vahvistuskangas. Seinäpinnat ovat hyväkuntoisia, vaalean keltainen on pääasiallinen värisävy.

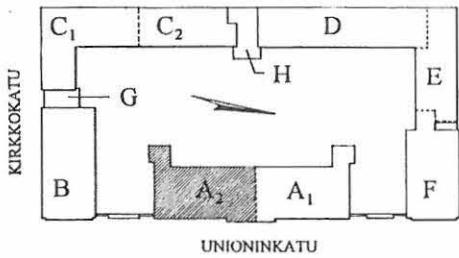
- || LS Levyseinä: Uudemmat väliseinät on tehty (kipsi)levystä ja maalattu vastaavasti.
- || KS Kiviaineinen väliseinä.
- || K Kaakelointi, lähinnä märkätiloissa sekä vesipisteiden yhteydessä.

Joissain tiloissa on ikkunaseinälle asennettu pimennysverhot koteloineen (117, 129).

Koko kerrokselle tyypillinen ikkunaseinäprojektiio seur. sivulla.

Yleisilmeeltään alkuperäistä tilaa rikkova myöhempi oviyhteys.

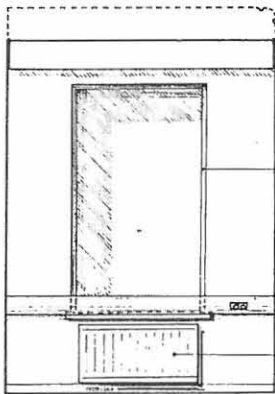
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	I	15
SEINÄT		

Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

Koko kerroksen tyypillinen ikkunaseinäprojektiio.

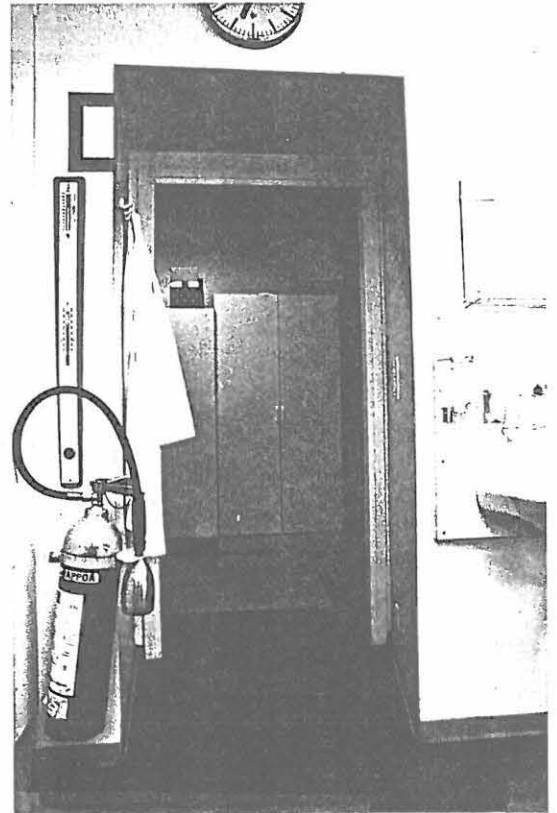
Huonetila usein erotettu suuremmasta salista kapeaksi henkilöhuoneeksi: kattolista katkeaa. Lastulevystä tehty verholautaus.

Ikkunan muuriaukko syvä, viistetyt piletit.

Sähkökotelot kulkee rumasti ikkunan editse estäen osin ikkunan avaamisenkin.

1950-luvun perinteistä mallia oleva levy patteri.

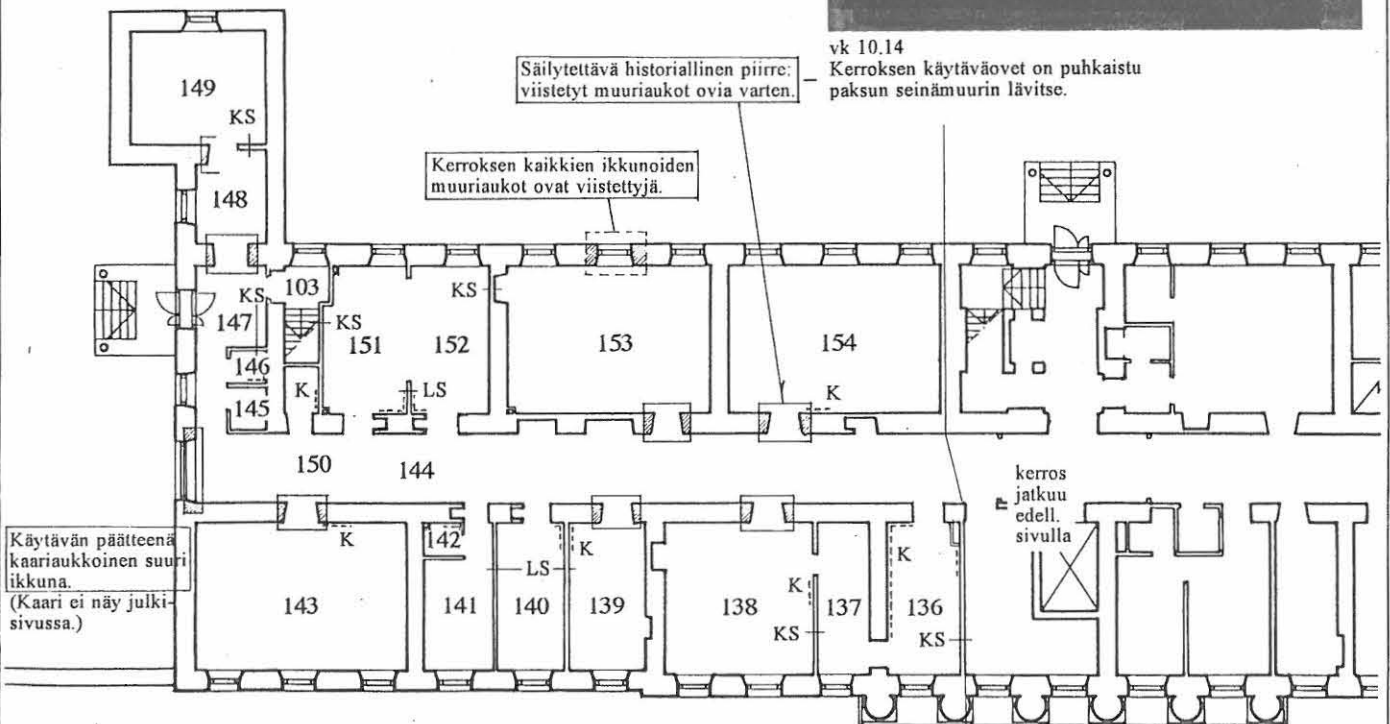
0 1 m

vk 10.14 Kerroksen käytäväovet on puhkaistu paksun seinämuurin lävitse.

Säilytettävä historiallinen piirre: viistetyt muuriaukot ovia varten.

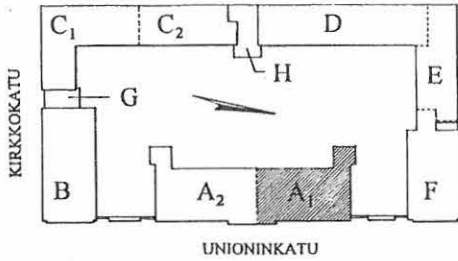
Kerroksen kaikkien ikkunoiden muuriaukot ovat viistettyjä.

Käytävän pääteenä kaariaukkoinen suuri ikkuna. (Kaari ei näy julkisivussa.)

kerros jatkuu edell. sivulla

0 5 10

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

A₁ I 16
OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

OVET

Kerroksen ovet ovat lähes poikkeuksetta uusia laakaovia, peräisin vuosien 1977/82 korjauksista. Ne ovat pääsoin laminaattipintaisia tammilistoin kantattuja huullettuja ovia päävärinä beessi, joukossa muutama valkoiseksi maalattu laakaovi (122).

Ovet on varustettu Prime -tyyppisellä painikkeella, kolmella saranalla ja useimmiten Abloy -lukkopesällä.

Vuorilistat ovat yksinkertaiset uudet n. 4 x 1 cm puulistat. Listoitus on usein syvään muuriaukkoon asennetun karmin vuoksi vain toisella ts. käytävän puolella, missä ovi on seinäpinnassa.

Erikoisovia, mm. säilyneitä vanhoja ovia on muutamia ja ne on merkitty ohaiseen kaavioon seuraavasti:

TO1 Teräslankalasilla varustettu uusi palo-ovi.
TO2 Umpinainen uusi teräsovi.

LO3 Uusi liukuovi, laminaattipintainen, säteily-suojattuna raskas.

PO4 Paljeovi, valkoinen nahkajäljitelmä.

O5: O5a = Ilmeisimmin 60-luvun korjauksista peräisin olevia uusittuja ulko-ovi.
O5b = Ilmeisesti 1920- tai 30-luvulla uusittu ulko-ovi.
Oviin O5 liittyvät vanhemmat ristisproissatut yläikkunat ovat säilyneet.

VL 1 Vanha ja leveä monimuotoisesti profiloitu puulista.

Ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

IKKUNAT

Säilytettävä piirre pienistä puutteista huolimatta: ikkunat ovat ilmeeltään vanhaan rakennukseen soveltuvat.

Kerroksen kahdessa osassa A₁:ssä ja A₂:ssa on keskenään puiteprofilleiltaan ja heloituksestaan hieman erilaiset ikkunat. Toisin sanoen A₁ I:n ikkunat ovat samanlaiset kuin II kerroksen vastaavassa osassa, iältään 1960-luvun lopulta.

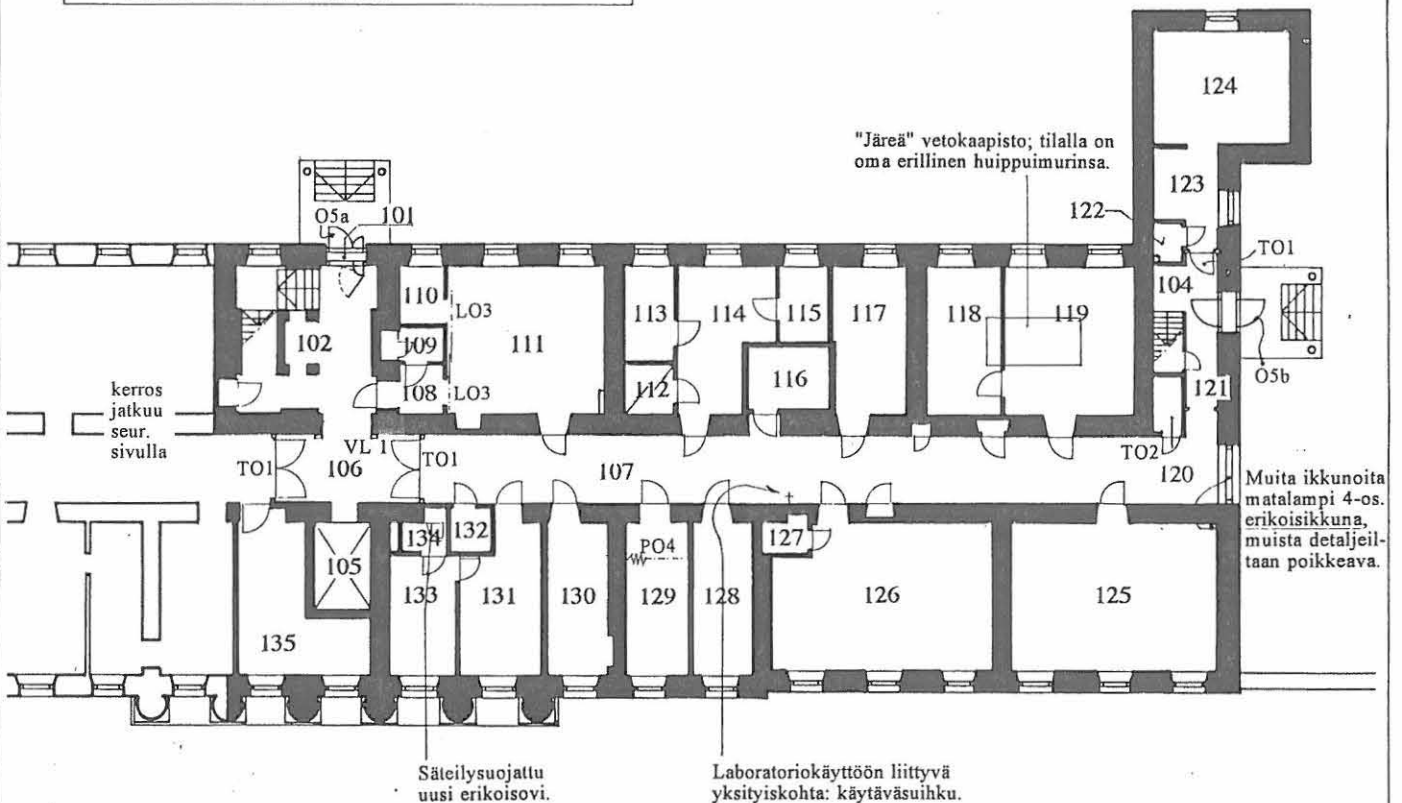
A₂ I:n ikkunat ovat vastaavasti päpiirtein samankaltaiset kuin II kerroksen 2.osassa, iikunoiden ajoitus A₂:ssa n.1920? Ikkunatyypin lähemmin tarkasteltuna seuraavalla sivulla.

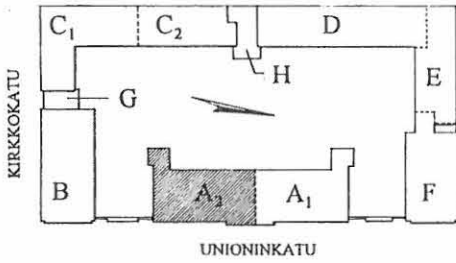
PATTERIT

Kerroksen yhtenäinen patteristo on säilytettävä piirre. Patterit ovat 1950-luvun perinteistä levytatterimallia (esim. Högforsin Puko -viilupatteri tms.), yleensä 2-levyisiä, muutama 1- tai 3-levyinen.

MUUTA

Huonetiloissa on paljon laboratoriotöihin liittyviä laitteistoja, joista suuri osa on poistettavissa, mutta jotka saattavat jättää "aukkoja" interiööriin: esim. alakaton puhkaisevat vetokaapit. On myös runsaasti kiinteämpiä asennuksia. Näitä ovat kerroksen runsaat vesipisteet. Esimerkiksi tilassa 126 on 11 ja tilassa 125 5 vesipistettä. Po. interiöörin luonne, ks. esim. vk 11.7.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
A₂ I 17
**OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT**

Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

KOKO A-RAKENNUKSEN YLEINEN IKKUNATYYPPI

Sisään - sisään -aukeava puuikkuna, jonka ulkopuitteissa on välipuitteet siten, että ikkuna on rakennuksen henkeen sopivasti 8-jakoinen siitä huolimatta, että sisäpuitteet on sproissaamaton.

Ikkunoissa on vaakajakokarmi, joka on erillinen sisä- ja ulkopuitteelle. Karmiväli vaihtelee: se on pääasiassa 7 - 21 - 24 cm.

Ulkoneuva puinen ikkunapenkki on I kerroksessa noin korkeudella n. 70-75 cm ja II kerroksessa matalalla, n. 60 cm. Ikkunapenkit on poistettu A₂ II kerroksesta.

Puiteprofiili ja heloitus ovat erilaiset rakennuksen kahdessa eri osassa (suuntaa-antava esitys):

A₁ (uudemmat puitteet)

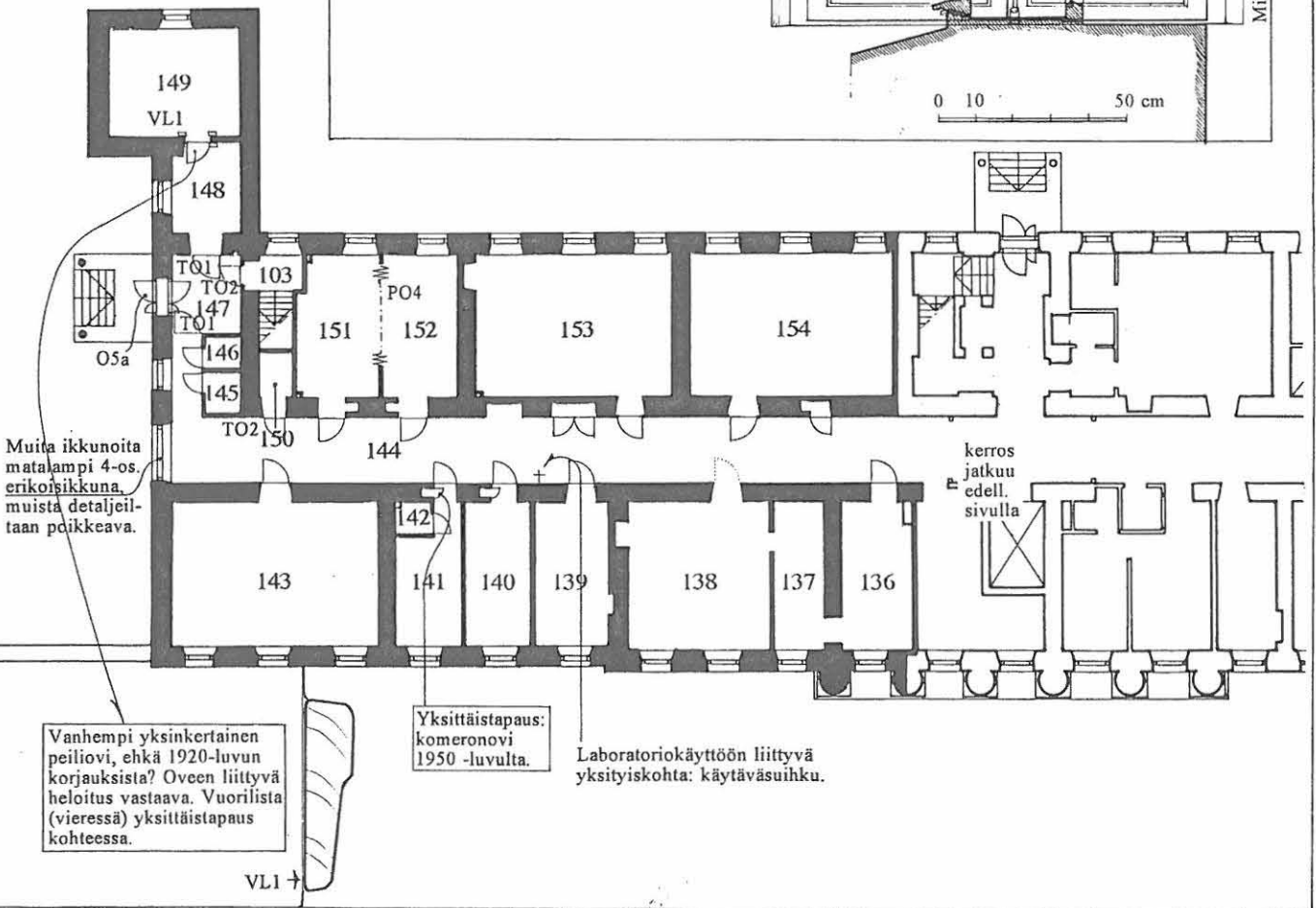
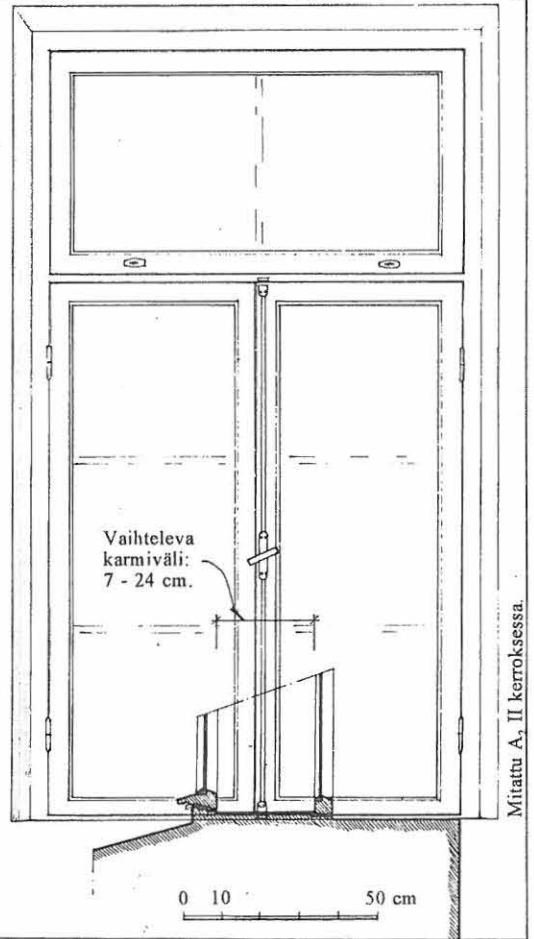

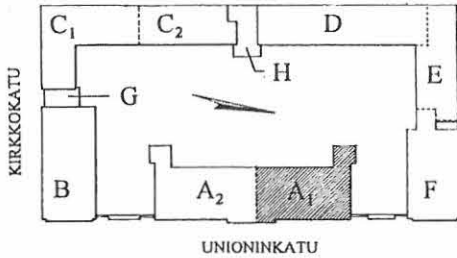
Yksi tai kaksi painiketta Lisänä ja yläpuitteissa, irtopainikkeet.

A₂

Pitkäsälpa sekä sisä- että ulkopuitteissa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

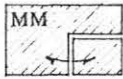
RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₁	I	18
LATTIATASO		

LATTIAT YLEISESTI

Yleisesti lattiat ovat erittäin hyväkuntoiset. Käytävillä on yleisesti päällystetty muovilaatoin, huonetilat muovimatolla. Kynnyksiä on vain harvassa tilassa.

MUOVILAATTA. 300 x 300 muovilaatta, jonka perussävy on beige. Käytäviä on rytmitetty käyttämällä sen rinnalla tummanruskeaa. Jossain tiloissa keltaista (123, 124). Pinnoite on peräisin korjaustöistä 1977/82.

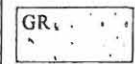
MUOVIMATTO. Kerroksessa on käytetty muutamia keltaisen sävyjä ja vihreää. Lisäksi punaista tiloissa 118, 119, 153 ja 154. Maton reunat on nostettu ylös seinälle osassa tiloista*. Muutamissa tiloissa maton pinta on karkeampi. Rinnakkaisissa tiloissa on samankaltainen päällyste.

mjl

Muovijalkalista. Kerroksessa käytännössä yksinomaisesti käytetty jalkalista.

SEMENTTIMOSAIIKKILAATTA. Porrashuoneessa 102 käytetty iäkäs lattiamateriaali. Päävärit punainen ja harmaa, kuluneisuutta ja paikkauksia. Porrashuoneessa ei ole jalkalistoja (vain maalattu raita).

GRANIITTI porraskiveyksissä.

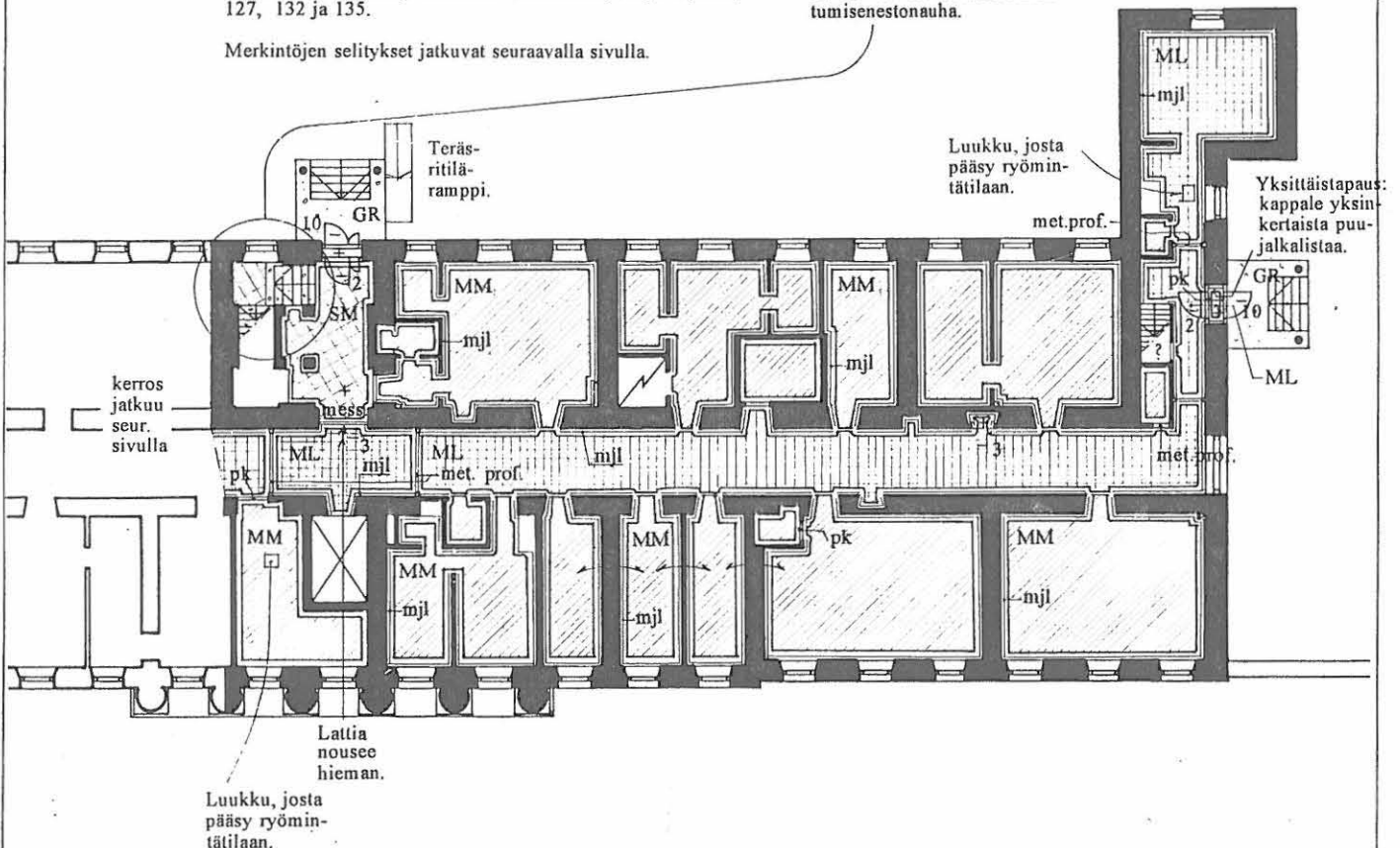
*A₁:ssä muovimatto ylösnostettu tiloissa 109, 116, 120, 122, 127, 132 ja 135.

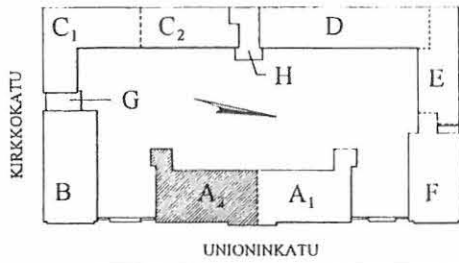
Merkintöjen selitykset jatkuvat seuraavalla sivulla.

Tärkeä säilytettävä erityispiirre: PORRASHUONE.

Alkuperäiset hieman kuluneet kalkkikiviaskelmat.

ks. A I / ERITYISPIIRTEITÄ. Askelmien etureunassa liukastumisenestonauha.

UNIONINKATU 38

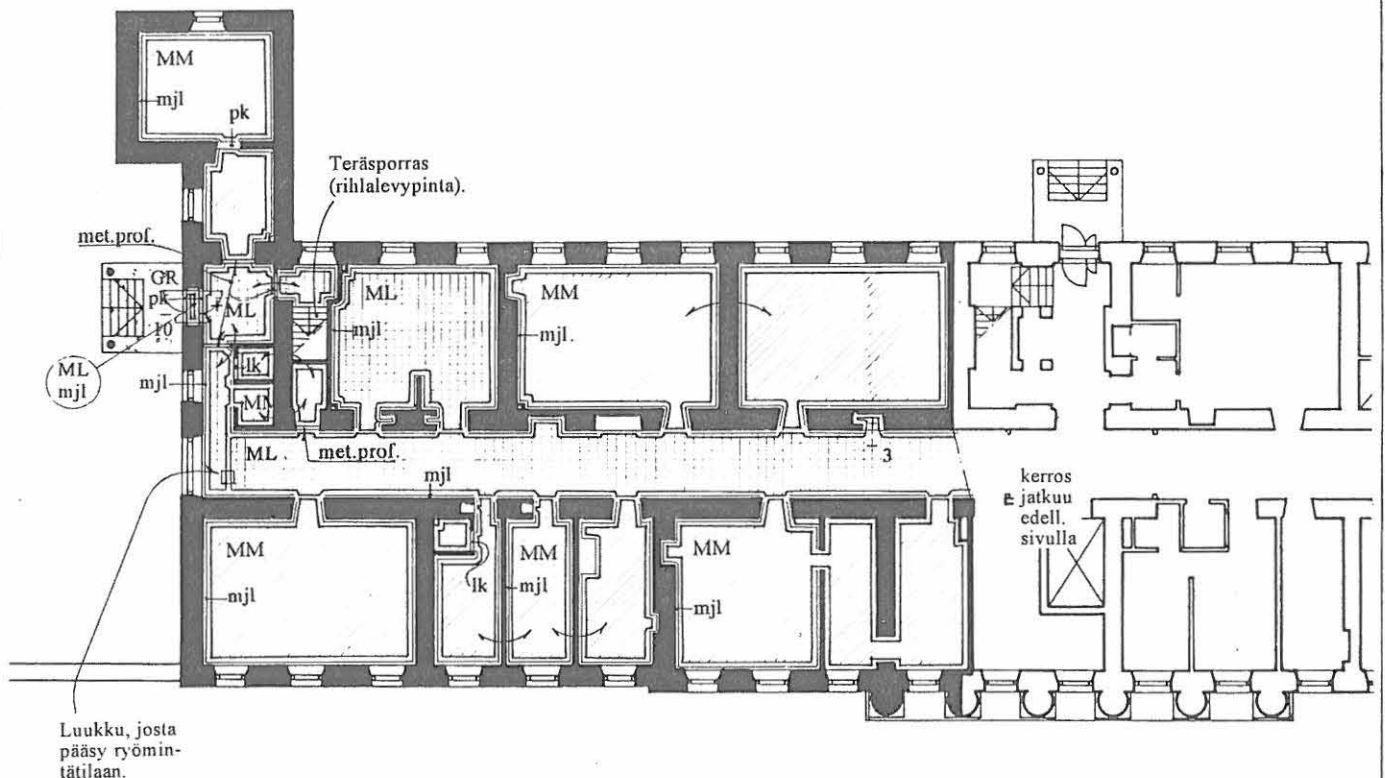
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

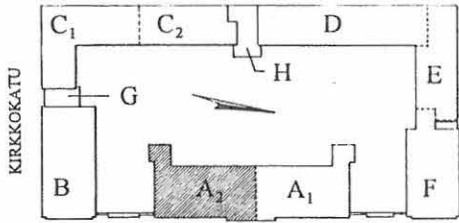
RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	I	19
LATTIATASO		

Merkintöjen selitykset alkavat edelliseltä sivulta.

*A₂:ssa muovimatto ylösnostettu tiloissa 136, 137, 145, 146 ja 150.

- pk Puukynnys. Yleensä vanhempi (ajalta ennen korjausta 1977/82), maalattu kyntteellinen puukynnys. Myös metallikulmin vahvistettuna uloskäyntien yhteydessä (104, 147). Uloskäynteihin (101, 121) liittyen kynnysten väli korotettu. Uusi lakattu vastaava tilassa 135.
- lk "Lautakynnys". Yksinkertainen ruuvikiinnitteinen kyntteeton uusi puukynnys, yleensä lakattu.
- mess. Messinkilista pinnoiteiden rajakohdassa.
- met.prof. Palo-oven teräsprofiili.
- → +² Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

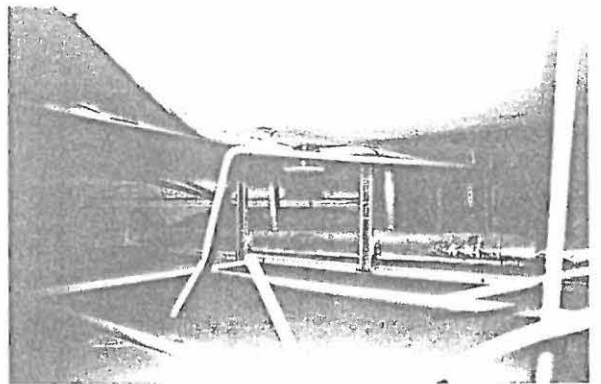
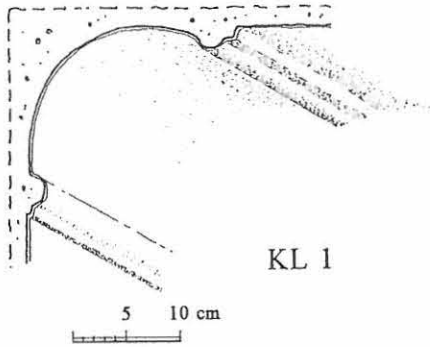
UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

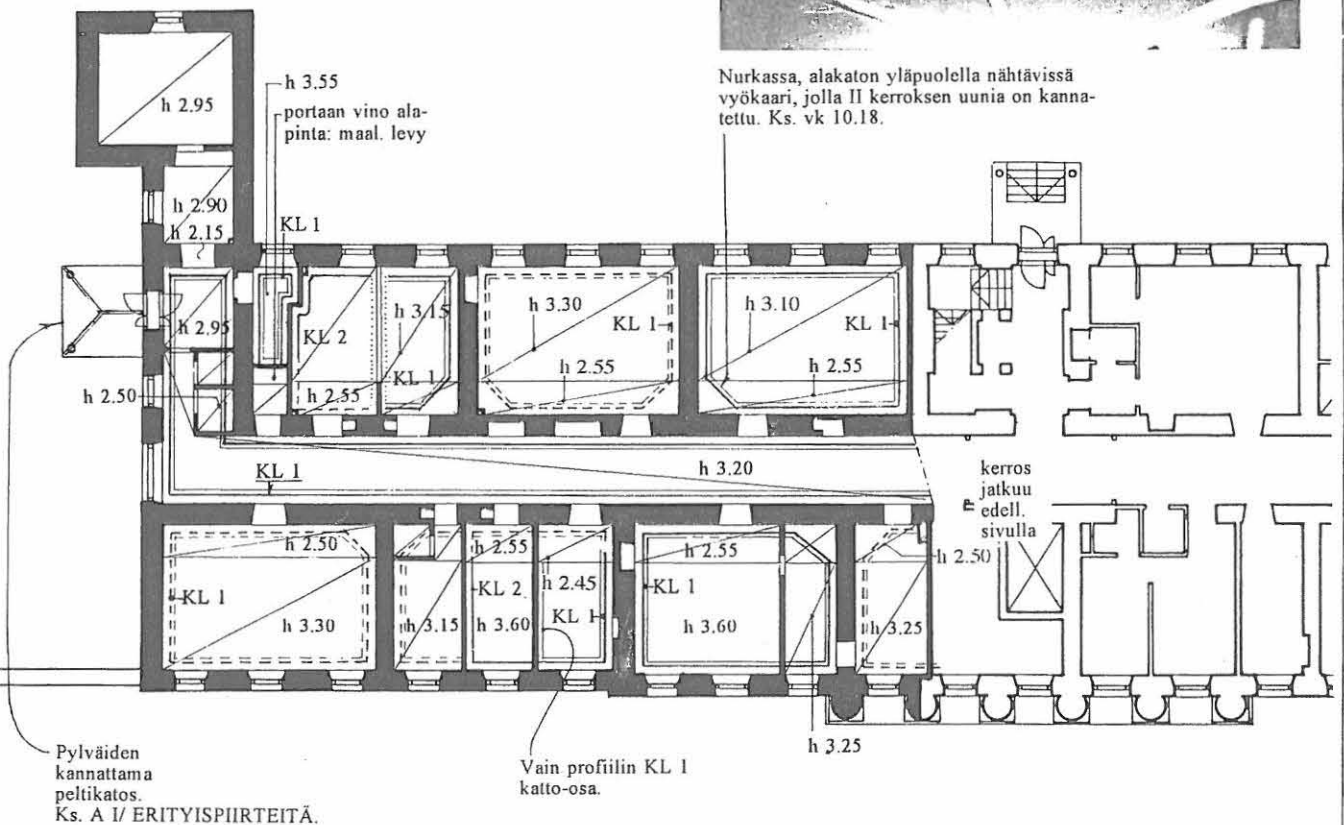
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

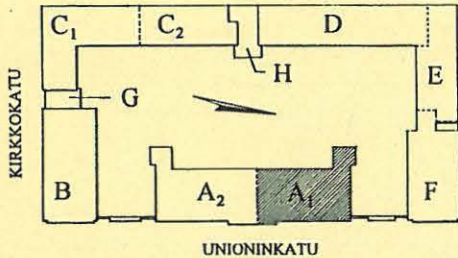
RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	I	21
KATTOTASO		

Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

Nurkassa, alakaton yläpuolella nähtävissä vyökaari, jolla II kerroksen uunin on kannatettu. Ks. vk 10.18.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A	I	22
YHTEENVETO		

- Suuressa osassa kerroksen huoneista ikkunan editse ikkunapenkkitasen yläpuolella kulkeva sähkökotelointi vaikeuttaa ikkunan avaamista ja on huonetilan kannalta ikävä.

+ Alakattojen taakse kälkeytyvät ilmeisen laajalti säilyneet kattolistoitukset ja mielenkiintoiset yksityiskohdat ent. uunien kohdalla.

▽

Mille tahansa tiloista, erityisesti suuremmille saleille ja käytävälle olisi eduksi, jos alakatoista voitaisiin luopua.

PÄÄSISÄÄNKÄYNTI & PORRASHUONE

+ Keskusrakennuksen pääsisäänkäynti ja pääporras on koko alueen keskeisin, pääasiassa sellaisenaan säilytettävä huonetila. Tila on säilynyt monia yksityiskohtia myöten: holvauksia, kalkkiviiporaat, iäkkäät sementtiosaikkilaatat, rautakaiteet, kolme kaariaukkoista kerrossisäänkäyntiä profiloitune puuosineen, kattolistat. Ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

- Kuitenkin on tiettyjä ongelmia:

- 1950- tai 60-luvun ulko-ovi on ristiriidassa rakennuksen yleisen klassistisen ilmeen, seuraavan porrashuoneen sekä oven yläpuolella olevan vanhemman yläikkunan kanssa. Toisaalta saman henkisiä uusia ulko-ovia on tuotu useita kohteen eri rakennuksiin 1930 - 1950- ja 60-lukujen korjauksissa (Wessmanin korjaukset).
- Tuulikaapin 101 lämminilmahuollin suurena laatikkona ikkunavälissä on ikävä yksityiskohta.
- Porrashuoneen läpi keskikäytävän varrelta näkyvä hissien rst-päällystetty matala oviaukko rikkoo porrashuoneen tunnelmaa.

▽

Voi tutkia, onko alkuperäisen tilanteen mukaisen parioven/ umpinaiemman oven palauttaminen tarkoituksenmukaista ja voisiko hissien avautumista muuttaa.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

1823 Rakennustyöt pääosin valmiit: Kanttonistien majoitushuoneita.

1831 Maasotasairaalan leikkaussali ja potilassaleja.

1918 Yleinen sairaala: laboratorioita, tutkimustiloja ja potilashuoneita.

1980 Laboratorioita ja verikeskus.

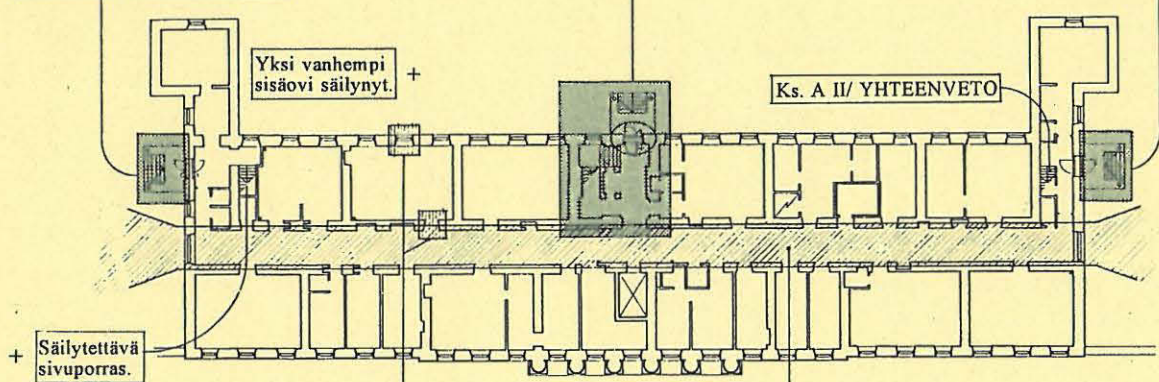
Alkuperäisen suunnitelman mukaan vastaavassa kohdassa oli umpinainen muuriseinä: sisääntulija ohjautuu porrashuoneesta käytävään oikealle tai vasemmalle.

+ Säilytettävä sisäänkäyntijärjestely katoksineen. Ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

- Kuitenkin: oven ristiriitaisuus ympäristöönsä nähden, vrt. pääsisäänkäynti, vk 10.5.

+ Säilytettävä sisäänkäyntijärjestely katoksineen. Ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

- Kuitenkin: oven jonkinasteinen epäsuhta ympäristöönsä nähden. Alunperin paikalla on ollut umpinaiempi pariovi, vk 11.23.

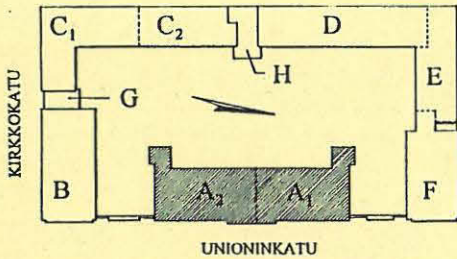
+ Tyypilliset vanhasta rakennuksesta kertovat ja tunnelmaa luovat piirteet ovat paksujen ulkomuurien viistelävistyksiset ikkunoita varten & uudehkojen ikkunoiden ulkopuitteissa säilytetty 8 -jakoisuus sekä käytävämurien eriaikaiset usein viistepieliset muuriaukot.

+ Ilmava käytävä: poikkeuksellisen leveä, alakatosta huolimatta korkea ja käytävän päätteinä olevien kaariaukkokoon istutettujen ikkunoiden ansiosta valoisa.

- Käytävän juoksun katkaisevat käytännössä läpinäkymättömät teräslankalasisäinäkkeet.

- Käytävä on rytmiltään rikkonainen runsaitten hieman sekalaisten ovien, komeroitten ym. johdosta, jotka kaikki on sijoitettu seinämuriin käytäväpintaan. (Alunperin ovien sijoitus lienee ollut syvemmällä muurissa.) Toisaalta sama seikka tietysti kertoo rakennuksen runsaista muutostöistä.

Maalausjäsenöinnin palauttaminen? Ks. A II/ YHTEENVETO.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

A I 23

ERITYISPIIRTEITÄ

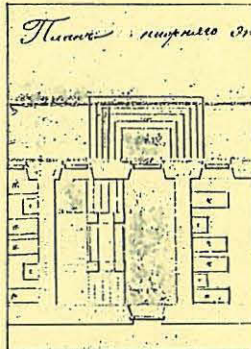
ERITYISPIIRRE: SISÄÄNKÄYNTIJÄRJESTELYT

Kerroksen kolme katettua sisäänkäyntiä graniittiportaineen ovat tärkeä säilytettävä osa kohteen arkkitehtuuria sekä antikvaarisessa tarkastelussa merkittävimpiä erityispiirteitä.

SISÄÄNKÄYNTIEN VAIHEITA

Portaat ja katokset

Kiviportaat valmistuivat 1823, jolloin ne kaikki toteutettiin ohessa kuvatussa muodossa, muodoltaan vastaavina kuin nykyisin nähtävät D 101 portaatta. Myös B- ja F-rakennusten portaatta olivat samanlaiset, mutta puiset. Katosta ei ilmeisesti ollut.

MVRho/VIK 304.

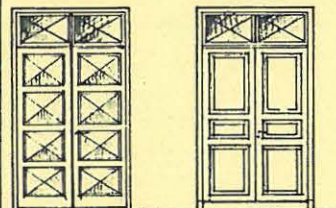
Vuonna 1849 A:n portaatta esiintyvät jo nyky muodossaan. F-rakennuksen portaattiin liittyy v. 1847 päivätty vastavan periaatteen sisältävä suunnitelma, joten voi olettaa nykyisin nähtävien portaatta ja katoksesta syntyneen n. 1847-48. Yhteensä kymmenen säilynyttä valurautapylvästä A:n (6), B:n ja F:n katoksiin on toimitannut osin Högfors, osin Fiskars valmistajaleimojen perusteella.

Katoksen runko on koottu ohuista latta-, L ja □ -raudoista ja se on katettu mustaksi maalatulla pellillä antaen kokonaisuudessaan, aumamuotoisena kohteen luonteeseen sopivan keveän vaikutelman.

Jotkut uudemmat katokset ovat miljöölle epäedullisia juuri tässä suhteessa ristiinproissatut: erityisesti D:n pitkän rampikatoksen raskasmuotoisuus.

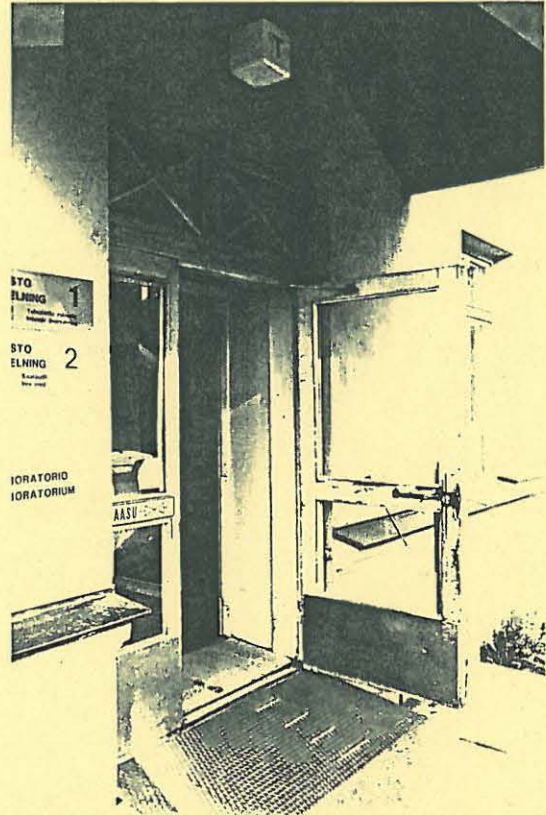
Ovet

A:n pääovi tilaan 101 ja sivuovi tilaan 147 on uusittu 1950/60 -luvulla lasioviksi. Aiemmat, vuosisadan alkupuolen ovet olivat oheisen kaltaiset umpipeiliovet:
A 101 (myös F:n molemmat sisäänkäynnit F 101, 114)
A 147 (myös C:n pääsisäänkäynti tilaan 101)

A:n pohjoinen sivuovi tilaan 121 lienee uusittu nyky muotoonsa 1920/30 -luvulla II kerroksen parvekkeen lisäämisen yhteydessä.

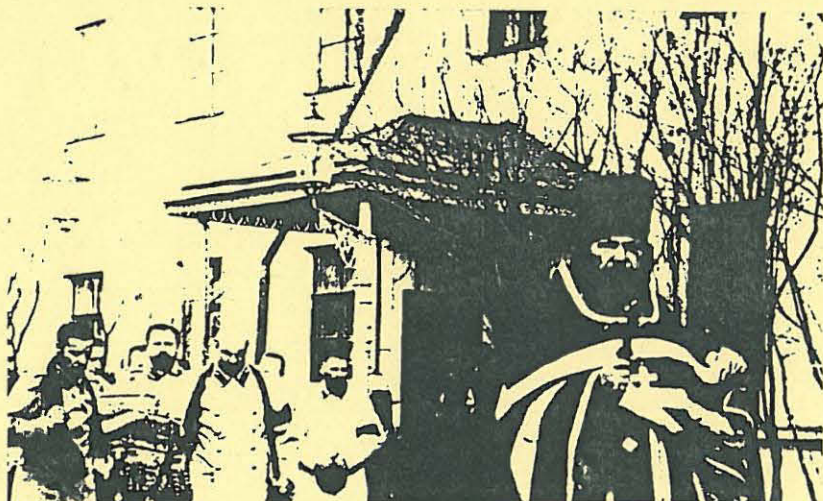
Huomattavaa on säilytetyt vanhemmat ristiinproissatut yläikkunat kaikissa A:n kolmessa sisäänkäynnissä (kuten myös F 101:ssä).

vk 10.22

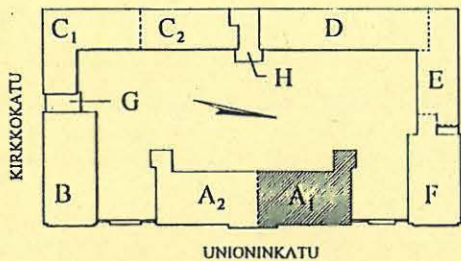
Pääsisäänkäynti (A 101) nyky muodossaan. Ovilevyt on uusittu, mutta säilytetyt vanhemmat ristiinproissatut yläikkunat on jätetty.

A:n sisäänkäynteihin liittyvät valokuvat: vk 10.4, 10.5, 10.6, 10.21, 10.22, 11.17, 11.23.

vk 10.32

Hautajaissaatto tulossa A:n II kerroksen ortodoksisesta kirkosta. Huomaa katospellityksen helmaan leikattu ornamentti ja varsilyhdyt, jotka nykyisin löytyvät ent. käymälätornien kulumista (tilojen 124, 149 ulkoseinäkulmista).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

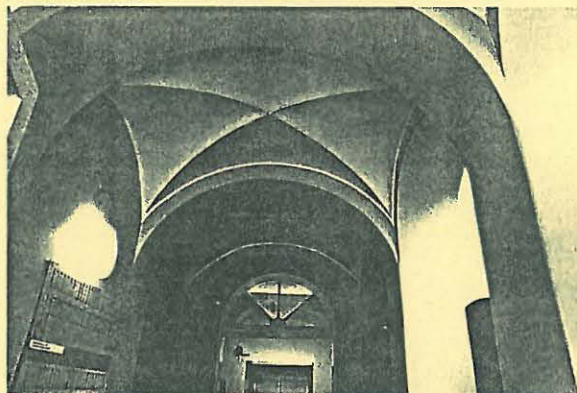
RAKENNUS KERROS

SIVU

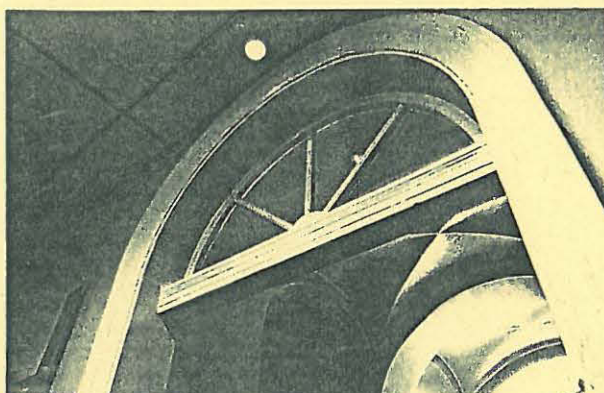
A₁ I

24

ERITYISPIIRTEITÄ

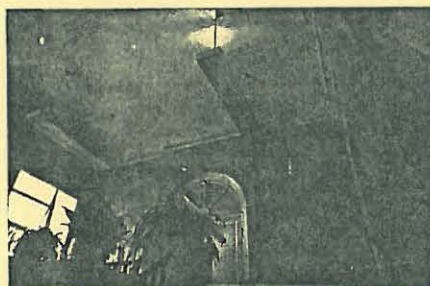

vk 10.19

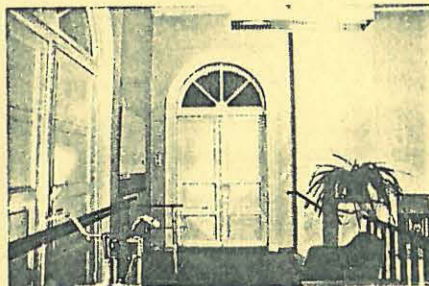

vk 10.20

Pääsisäänkäyntiovien ympäristö on hyvin kolhiintuneena ja kuluneena epäsiistin näköinen. Oven päälle kiinnitetty puhallinlaite on raskaan ja ikävän näköinen lisä.

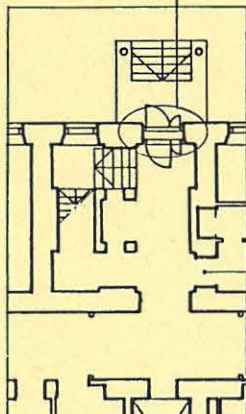

vk 8.20

vk 8.22

I kerros

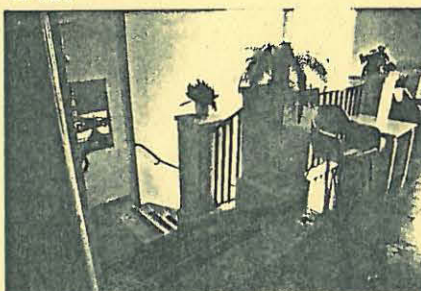

Myöhempi porrashuoneen henkeä rikkoa uusi oviaukko.

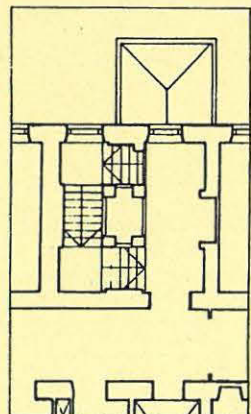
vk 8.25

vk 8.24

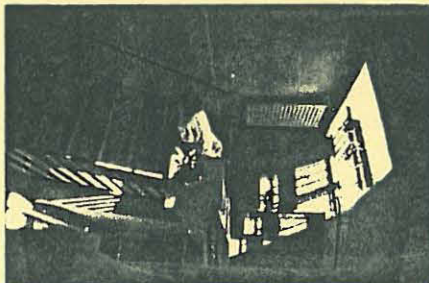

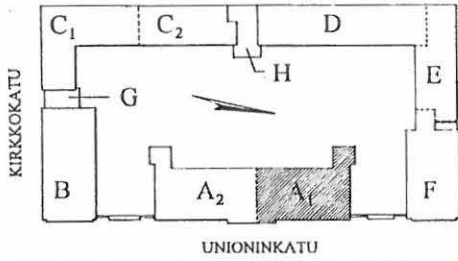
vk 8.21

vk 8.23

II kerros

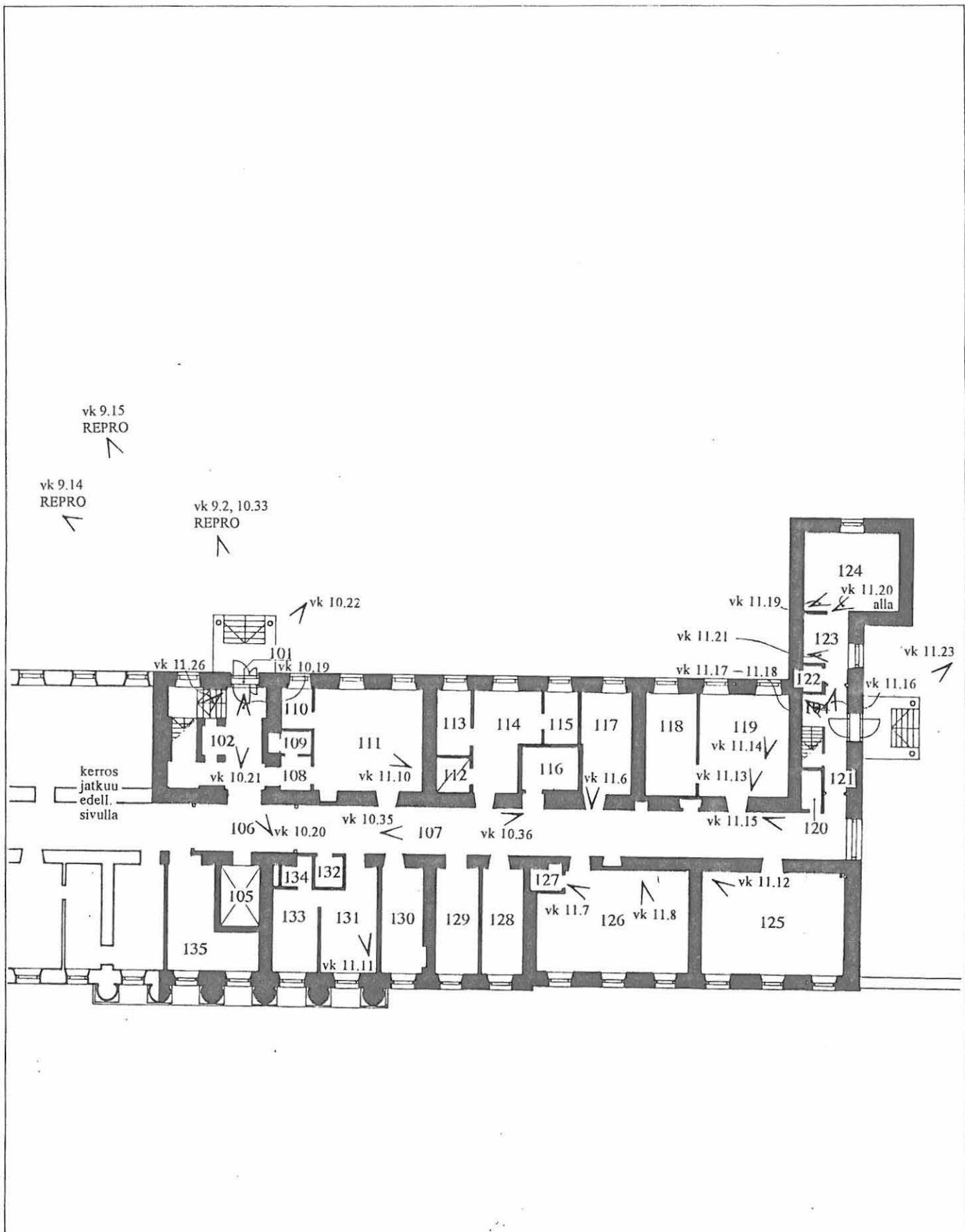

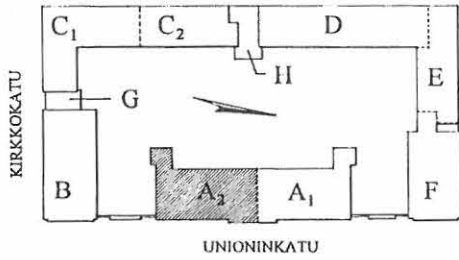

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₁	I	25
VALOKUVAT		

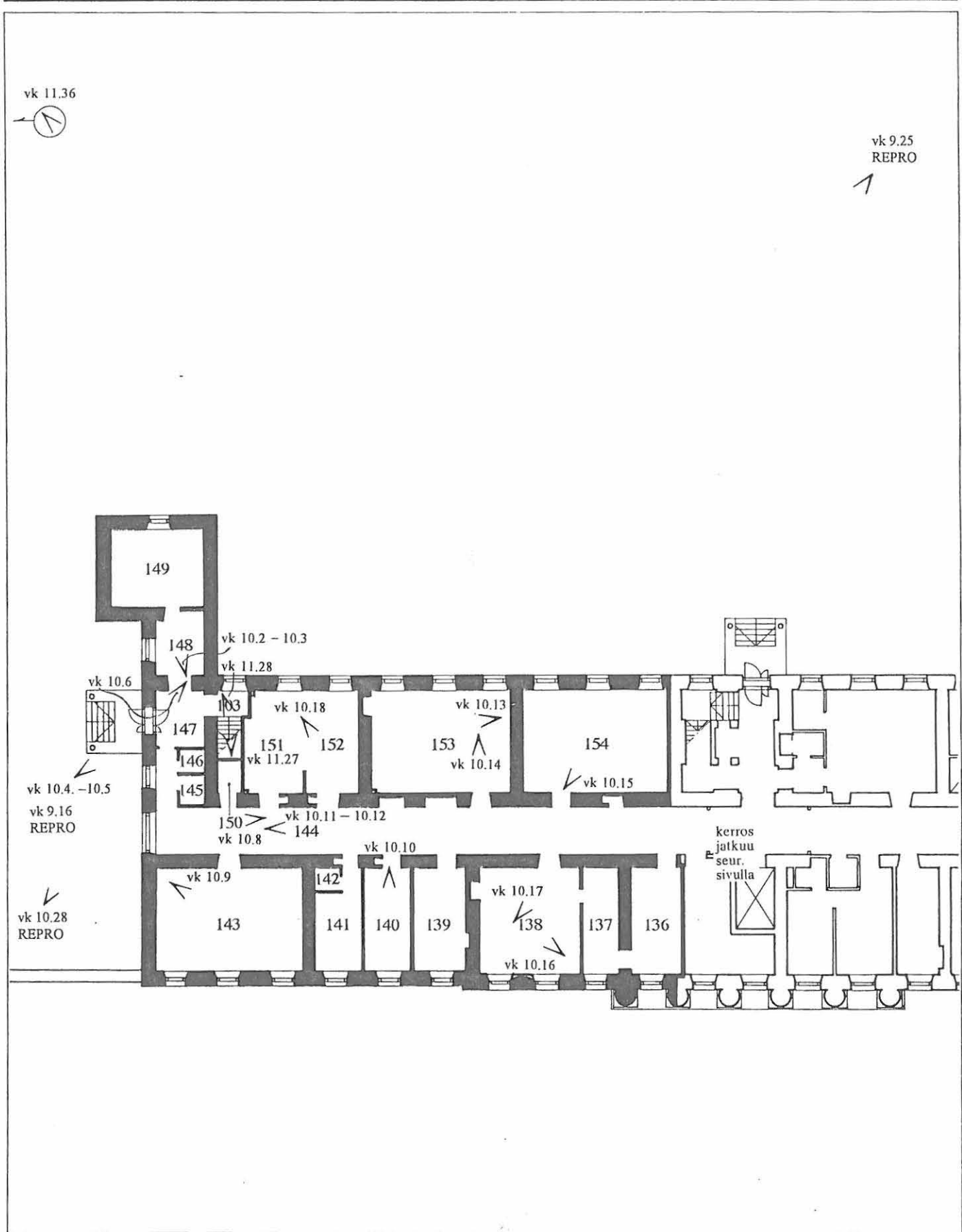

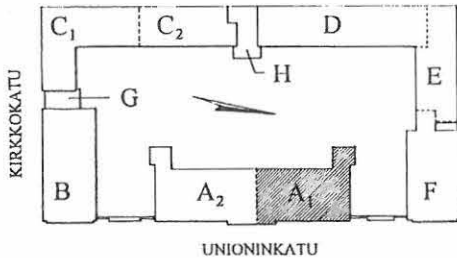

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	I	26
VALOKUVAT		

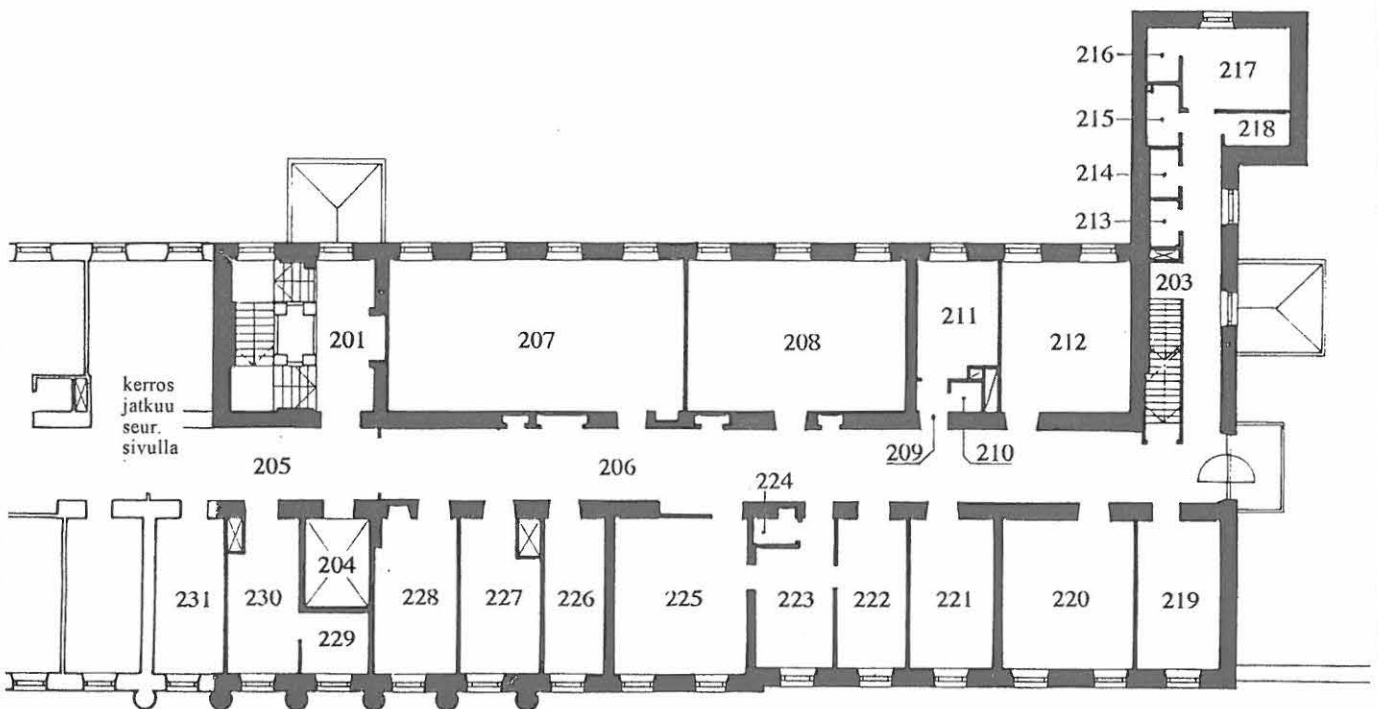
UNIONINKATU 38

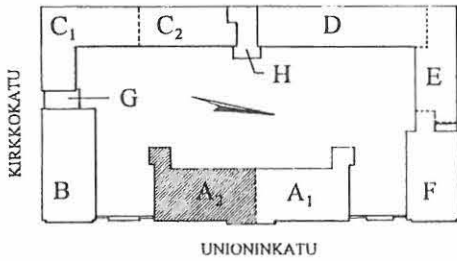
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 A₁ II 30
 TILANUMEROINTI
 SEKÄ
 TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
 OSASTO I

201: PÄÄPORRAS (1823)
Alkuperäinen tila.	213: SIIVOUS (1980)	225: KANSLIA (1953)
n.1920 Oleskeluhuone.
1831 Sairassali.
1823 Kantonistien majoitushuone.
203: PORRAS ULLAKOLLE (1823)
Alkuperäinen puuporras.	214: WC (1980)
1980 a.q. WC ja varasto.
1953 2 wc:tä ja liikavaatevarasto.
1918 a.q. Keittiö.
1823 Käymäläryhmä (->1842).	226: HUUHELU (1980)
205 ja 206: KÄYTÄVÄ (1823)	215: INV.-WC (1980)	227: OSASTONHOITAJA (1980)
(käyttö potilashuoneena)
207: POTILASHUONE 1 &
POTILAIDEN VALVONTA (1980)
n. 1920 Luentosali.
1844 Osa kirkkosalia.
1831 Kirkko? Potilassali?
1823 Kantonistien majoitushuone
(1 ikkuna-aks. pienempänä).	216: VARASTO (1980)	228: KEITTIÖ (1980)
1953 Keittiö (226), liinavaatevar.
(227), potilash. ja wc (228).
n.1920 Keittiö (226), eristys huone
(227), henkilök. tila (228).
1831 Sairassali.
1823 Kantonistien majoitushuone.
208: POTILASHUONE 2 (1953)
n. 1920 Eristyshuone, potilashuone.
1844 Osa kirkkosalia, ikonostaasi.
1831 Kirkko? Potilassali?
1823 Kantonistien majoitushuone
(sisältäen yhden ikkuna-akselin 207:n puolelta).	217: PESUHUONE (1980)	204: HISSI (rak. 1978)
211: POTILASHUONE 3 (1980)	218: SUIHKUHUONE (1980)
1953 Siivouskomero, kylpyhuone
ja huuhtelutila.
1842 Käymäläryhmä.	229: APUTILA (1978) Käyttö varastona,
verenpaineen mittaustilana.
209: VÄLIKKÖ (1980)	219: HENK.K. TAUKOTILA (1982 p.q.)	230: POTILAIDEN OLESKELU (1982 p.q.)
210: WC (1980)	220: POTILASHUONE 5 (1980)
1980 219: Potilaiden oleskeluh.
1918 Potilassali.
1918 a.q. Kaksi potilashuonetta.
1831 Potilassali.
1823 Kantonistien majoitushuone.	231: METABOLINEN TUTK. (1982 p.q.)
1980 Kanslia (229, 230), varasto
(231).
1977 Potilashuone ja hissi.
1831 Sairassali.
1823 Kantonistien majoitushuone.
212: POTILASHUONE 4 (1980)
n. 1920 Potilassali.
1918 a.q. Kaksi potilashuonetta.
1831 Potilassali.
1823 Kantonistien majoitushuone.	221: POTILASHUONE 6 (1980)	HUOM! Tilaryhmä 225-231 oli 1800
-luvun lopulta vuoteen 1918
yksi suuri potilassali.
	222: TUTKIMUSHUONE (1980)	
	223: LÄÄKÄRI (1980 a.q.)	
	224: WC (1980)
1980 a.q. 222: taukotila.
1953 Potilashuone ja wc (221),
potilashuone (222), tutki-
mushuone (223), wc (224).
1831 Potilassali.
1823 Kantonistien majoitushuone.	

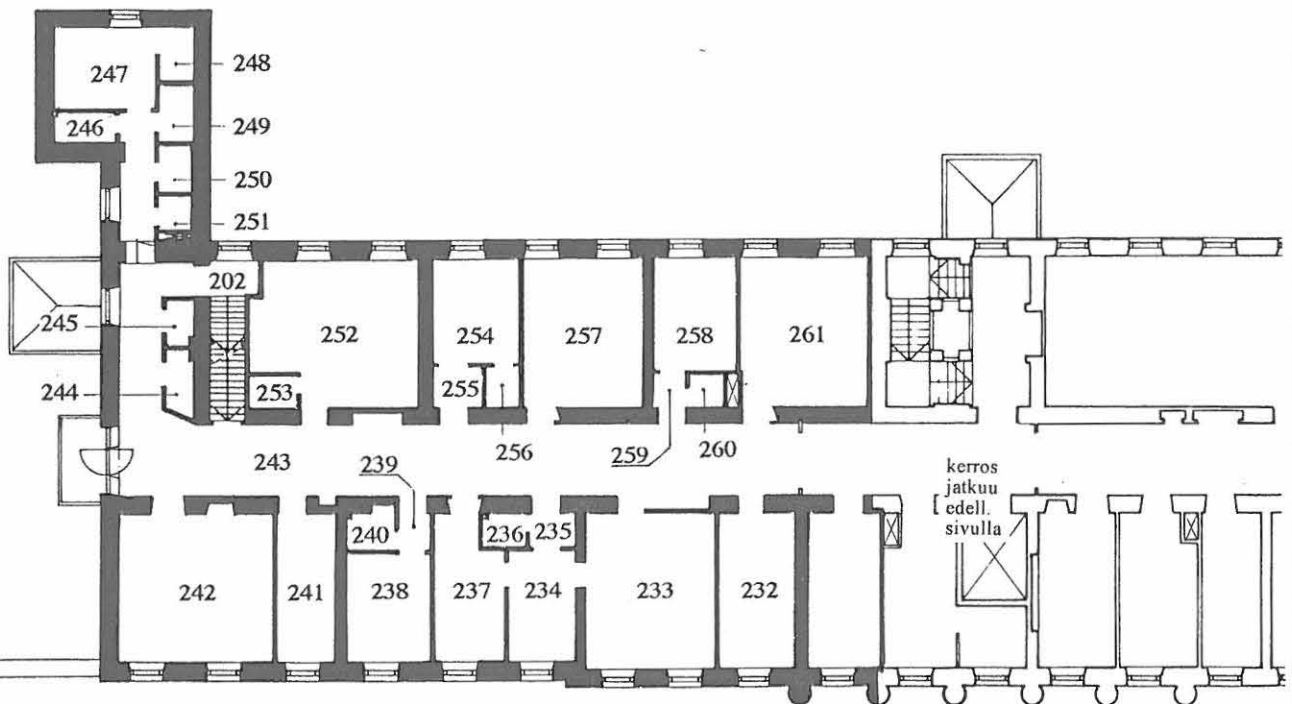
UNIONINKATU 38

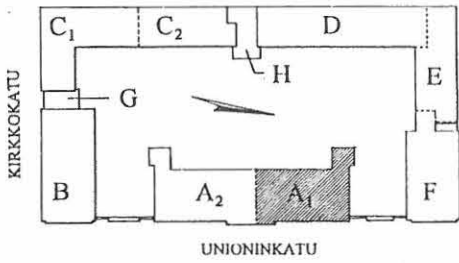
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
A₂ II 31
 TILANUMEROINTI
 SEKÄ
 TILOJEN KÄYTTÖ

**NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
 OSASTO 2**

<p>232: KEITTIÖ (1980)
 233: KANSLIA (1953)
 1980 a.q. Varasto (232), kanslia (233).
 1953 Liinavaatevarasto (232), kanslia (233).
 n.1920 Hoitajien huone (232), oleskeluhuone (233).
 1831 Potilassali.
 1823 Kantonistien majoitushuone.</p> <p>234: LÄÄKÄRI (1980)
 235: VÄLIKKÖ (1980)
 236: WC (1980)
 237: TUTKIMUSHUONE (1980)
 238: HENKILÖK. TAUKOTILA (1982 p.q.)
 239: VÄLIKKÖ (1980)
 240: INV.-WC (1980)
 1980 238-240: Potilaiden oleskelutila.
 1953 Potilashuone (234-237), eristys huone, wc ja välikö (238-240).
 n.1920 Potilashuone (234-240).
 1831 Osa suurta potilassalia (234-242), mikäli suunniteltu kirkkosali on toteutettu, tila lieinee ollut siinä käytössä n.1830-luvun ajan.
 1823 Kantonistien majoitushuone.</p> | <p>241: HUUHTELU (1980)
 242: POTILASHUONE 1 (1980)
 1980 a.q. Taukotila (241), Keittiö ja tutkimushuone + wc (242).
 1953 Eristys huone ja wc (241), keittiö ja tutkimushuone + wc (242).
 n.1920 Eristys huone (241) ja ammuenssin huone + kylpyhuone? (242).
 1831 Osa suurta potilassalia (234-242), ks. edellä 234-240.
 1823 Kantonistien majoitushuone.</p> <p>243: KÄYTÄVÄ (1980)
 244: VÄLINEVARASTO (1980)
 245: SIIVOUS (1980)
 n.1920 Käytävä (porras siirretty).
 1823 Käytävä ja porras ullakolle.</p> <p>246: WC (1980)
 247: PESUHUONE (1980)
 248: VARASTO (1980)
 249: SUIHKUHUONE (1980)
 1953 Huuhtelu, pesuhuone ja siivouskomero.
 1842 Käymäläryhmä.</p> | <p>250: WC (1980)
 251: LIINAVAATEVARASTO (1980)
 1953 2 wc:tä.
 n.1920 Huuhtelu huone?
 1918 a.q. Keittiö.
 1823 Käymäläryhmä (-> 1842).</p> <p>202: PORRAS ULLAKOLLE (n.1920)
 252: POTILASHUONE 2 (1980)
 253: WC (1980)
 1953 2 potilashuonetta wc:llä.
 n.1920 Porrashuone erotettu potilassalista.
 1831 Potilassali.
 1823 Kantonistien majoitushuone.</p> <p>254: POTILASHUONE 3 (1980)
 255: VÄLIKKÖ (1980)
 256: WC (1980)
 257: POTILASHUONE 4 (1980)
 1831 Potilassali.
 1823 Kantonistien majoitushuone.</p> <p>258: POTILASHUONE 5 (1980)
 259: VÄLIKKÖ (1980)
 260: WC (1980)
 261: POTILASHUONE 6 (1980)
 1831 Potilassali.
 1823 Kantonistien majoitushuone.</p> |
|--|---|--|

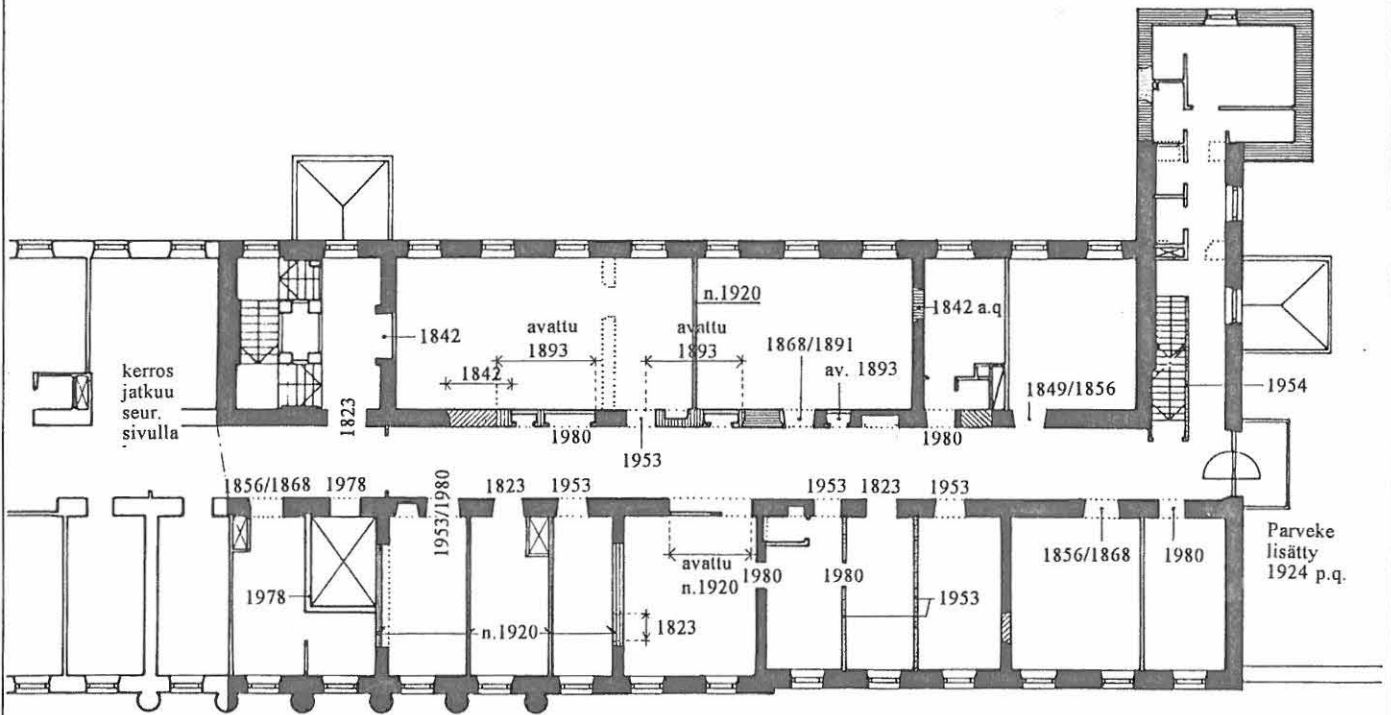

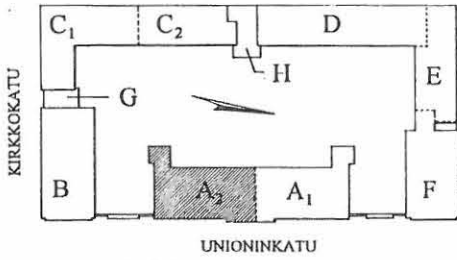
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₁	II	32
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1823 Uudisrakennussuunnitelmista ensimmäiset päivätty vuonna 1821, työt valmistuneet ilmeisesti 1823.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1842 Lisärakennussuunnitelman päiväyksen mukaan.
- 1850-1870 1850- ja 1860- lukujen muutostyöt, suunnitelmapäiväysten (1856-1868) perusteella.
- 1870-1918 Lähinnä 1870-, 1880- ja 1900 -lukujen muutostyöt, suunnitelmapäiväysten (1868-1893) perusteella.
- 1920 Muutostöitä itsenäisyyden ajan alussa noin 1918-1924 todennäköisten suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1953 Muutostöitä noin vuosilta 1953-57 suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1980 Muutostöiden toteutus vuosien 1977/82 korjaustöissä.

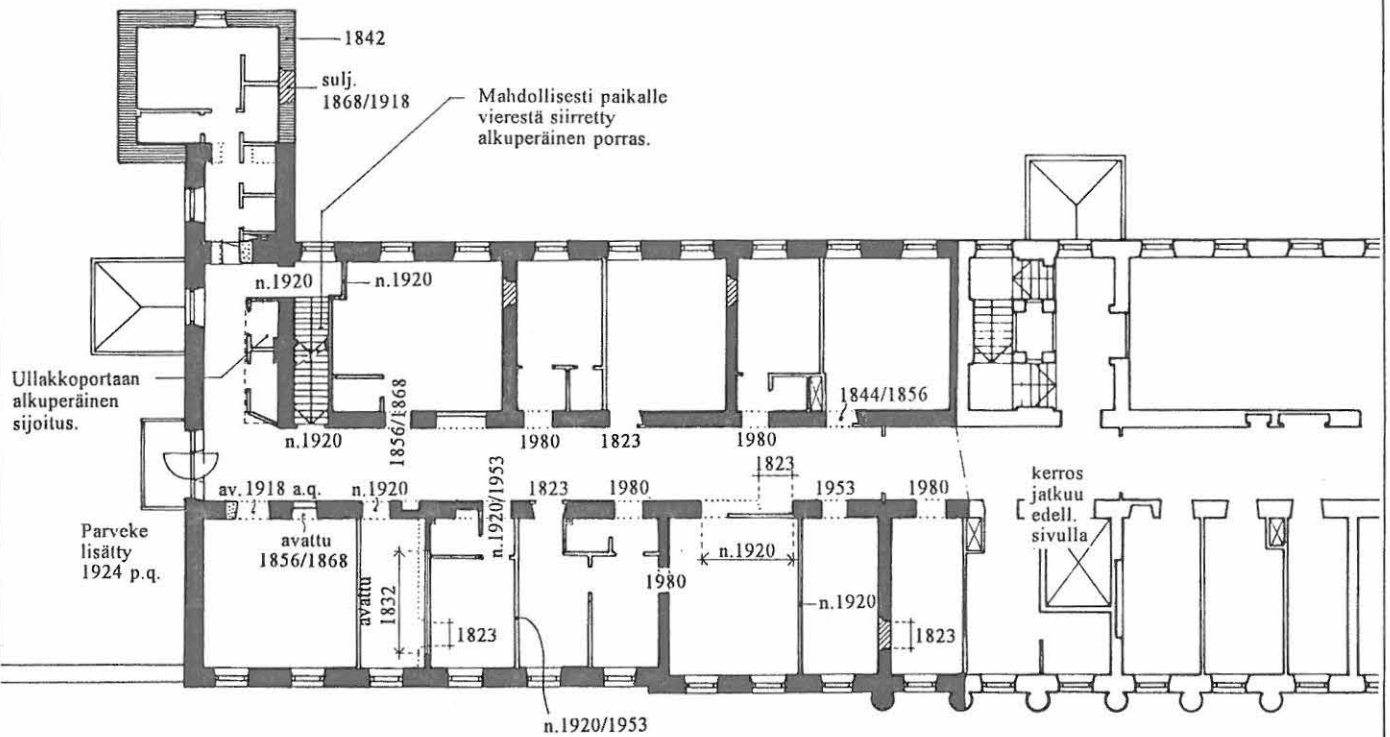

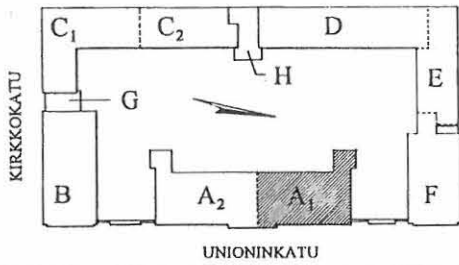
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	II	33
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

Merkkien selitykset: ks. edellinen sivu.

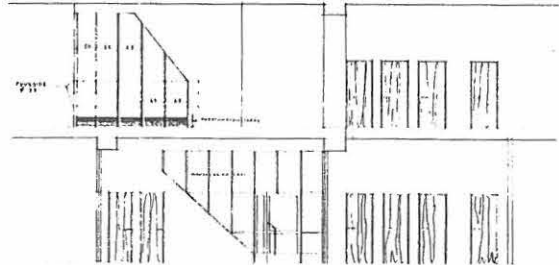

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
A _I II	34
SEINÄT	

Merkintöjen selitykset seuraavalla sivulla.

Tämän alkuperäissuunnitelman mukaisesti toteutetusta seinästä I kerroksen oven kohta on poistettu korjauksissa n. 1980.

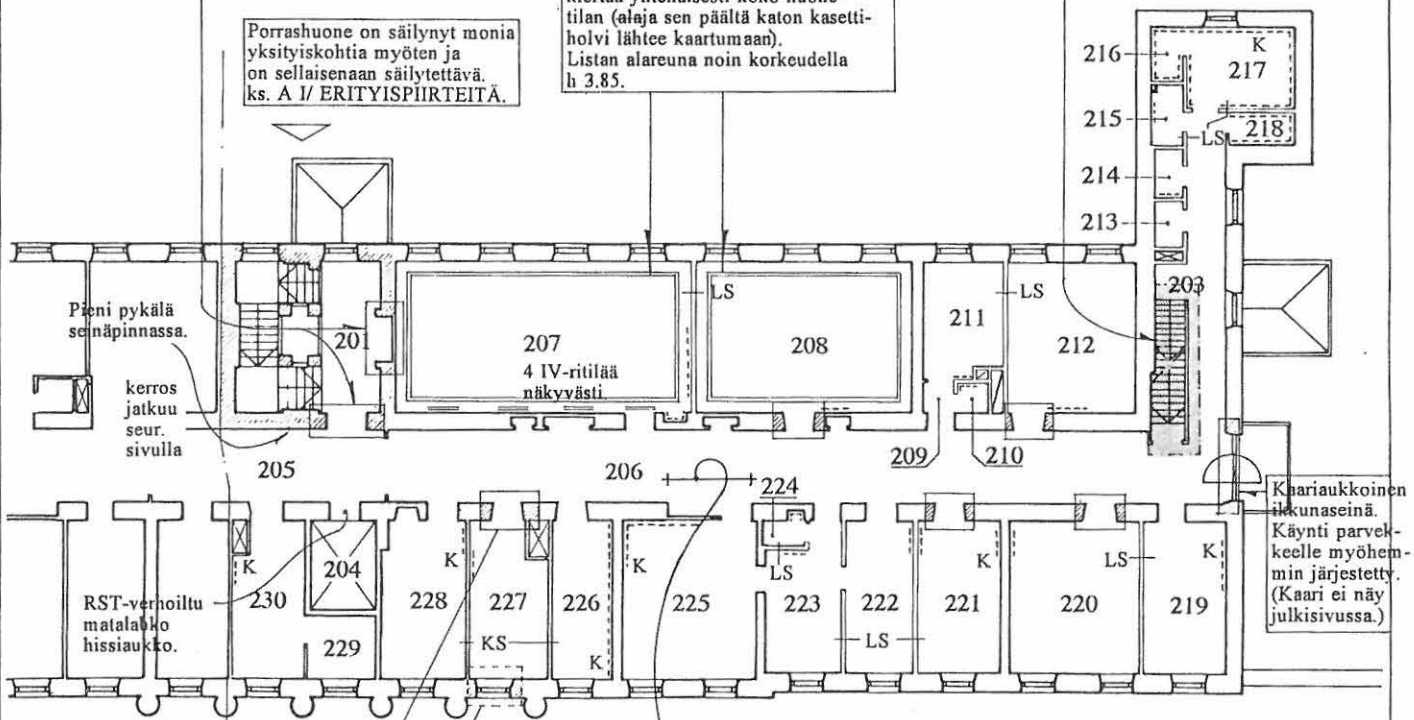
Tärkeä säilytettävä erityispiirre osana porrashuonetta: Kerroksen pääsisäänkäynti, sen kaariaukko vanhoine listoituksineen ja yläikkunoinen sekä entisen kirkkosalin vastaava, mutta yksityiskohdissaan hiivenen poikkeava oviaukko.

Pimennysverhot koteloiheen tilan 207 kaikissa ikkunoissa, kiertokampi.

ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.
Tärkeä säilytettävä erityispiirre: Karniisi huonetiloissa 207 ja 208. Runsasmuotoinen "räystäslista" kiertää yhtenäisesti koko huonetilan (alaja sen päältä katon kasetti-holvi lähtee kaartumaan). Listan alareuna noin korkeudella h 3.85.

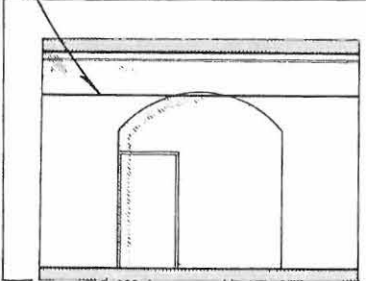
Säilytettävä erityispiirre: Porraskuili. Suunniteltu Rakennushallituksessa vuonna 1954 ja toteutettu kutakuinkin suunnitelmien mukaisesti, vk 6.28. Huom. Teräslankalasin kiinnitetty metalliprofiilirunkoon siroin puulistoin. Kolminkertainen suo- jakaide puusta.

Porrashuone on säilynyt monia yksityiskohtia myöten ja on sellaisenaan säilytettävä, ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

Säilytettävä historiallinen piirre: viistetyt muuriaukot ovia varten.

Tyypillinen piirre: ikkunoiden muuriaukot ovat viistettyjä.

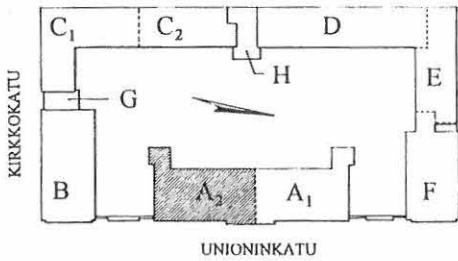

Holvin alapinta h 4.05 m.
Alakatto h 3.20 m.
Kaariaukko, jonka kautta Yleisen sairaalan alkuaikoina oleskelutila avattiin käytävään.

Kaariaukkoisen ikkunaseinän. Käynti parvekkeelle myöhemmin järjestetty. (Kaari ei näy julkisivussa.)

Pieni pykälä seinäpinnassa.
kerros jatkuu seur. sivulla

RST-verhoiltu matalaho hissiaukko.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	II	35
SEINÄT		

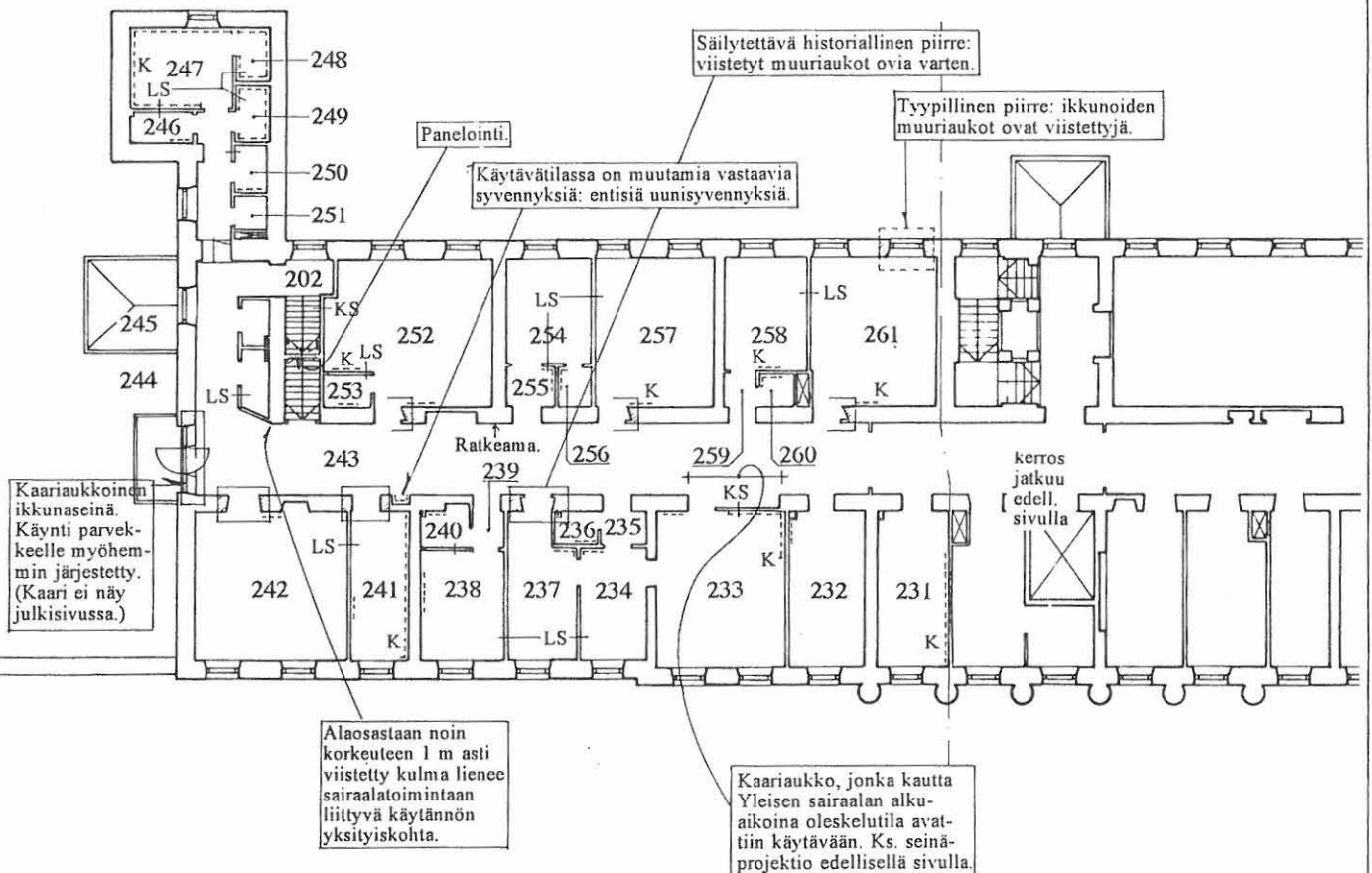
SEINÄT YLEISESTI

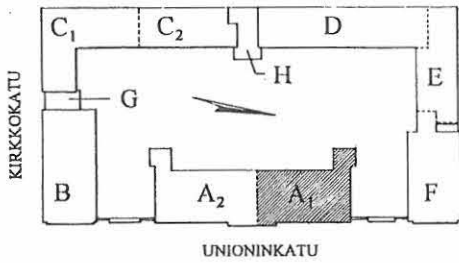
Yleensä seinät ovat tiilestä muuratut, tasoitetut ja telaamalla maalatut. Osassa seinäiä näkyy pintavahvistuskangasta. Seinäpinnat ovat hyväkuntoisia, vaalean keltainen on pääasiallinen värisävy. Moniin seinäkulmiin ja ovenpieliin on asennettu törmäyssuojat.

	LS	Levyseinä: Uudemmat väliseinät on tehty (kipsi)levystä ja maalattu vastaavasti.
	KS	Kiviaineinen väliseinä.
	K	Kaakelointi, lähinnä märkätiloissa sekä vesipisteiden yhteydessä.

Kerroksen tyypillisen huoneen luonne on samankaltainen kuin I kerroksessa:

- Huonetila on usein erotettu suuremmasta salista yksi-ikkunaiseksi henkilö- tai potilashuoneeksi, jolloin kattolista katkeaa.
 - Lastulevystä tehty verholautaus.
 - Potilassaleissa on sairaalateknisiä laitteita ja valaisimia varten asennettu kookas tekninen kotelo yhdelle tai kahdelle seinistä.
 - Syvä, viistettypielinen ikkuna-aukko, jonka yli kulkee osassa tiloista rumasti sähkökotelo, estäen osittain ikkunan avaamisenkin.
 - Ikkunapenkki huomattavan matalalla, n. h 60 cm.
 - Malliltaan "klassinen" levy patteri.
- Ks. ikkunaseinäprojektiio, A₂ I/ SEINÄT.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 A₁ II 36
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

Kerroksen ovet ovat lähes poikkeuksetta uusia laakaovia, peräisin vuosien 1977/82 korjauksista. Ne ovat laminaattipintaisia värinä beessi, joukossa muutama valkoiseksi maalattu laakaovi (216, 224, 228 (ikkunallinen), 234-237, 248). Ovet on varustettu Prime -tyyppisellä painikkeella, kolmella saranalla ja joskus Abloy -lukkopesällä. Sairassalien 207-210, 220 ja 221 erikoisleveissä ja aukipitolaitteella varustetuissa ovissa on erityiset suuret lenkkimäiset lankavetimet, ks. valokuva vk 19.2. Vuorilistat ovat yksinkertaiset uudet 4 x 1 cm puulistat. Listoitius on usein syvään muuriaukkoon asennetun karmen vuoksi vain toisella ts. käytävän puolella, missä ovi on seinäpinnassa.

Erikoisovia, mm. säilyneitä vanhoja ovia on muutamia ja ne on merkitty ohaiseen kaavioon seuraavasti:

TO1 Teräslankalasilta varustettu uusi palo-ovi.

O2	Vanhat peiliovet leveine monimuotoisesti profiloituine vuorilistoineen (VL 1). Ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.
O3	Iäkkäät lasi-ikkunalla varustetut paripeiliovet, vastaavaa mallia kuin B -rakennuksessa. Ks. B I/ OVET, IKKUNAT, etc.
O4	Komeronovi: iäkäs peiliovi ja pieni yläovi.
O5	Täyspuinen teräslankalasilta varustettu erikoisovi, raskas (4 saranaa) ja yllilevä (1050+200 kiinteä pieli). Sinänsä hieno ovi, joka kuitenkin puunvärisenä on ympäristöstään irtaantava.

IKKUNAT

Säilytettävä piirre pienistä puutteista huolimatta: ikkunat ovat ilmeeltään vanhaan rakennukseen soveltuvat.

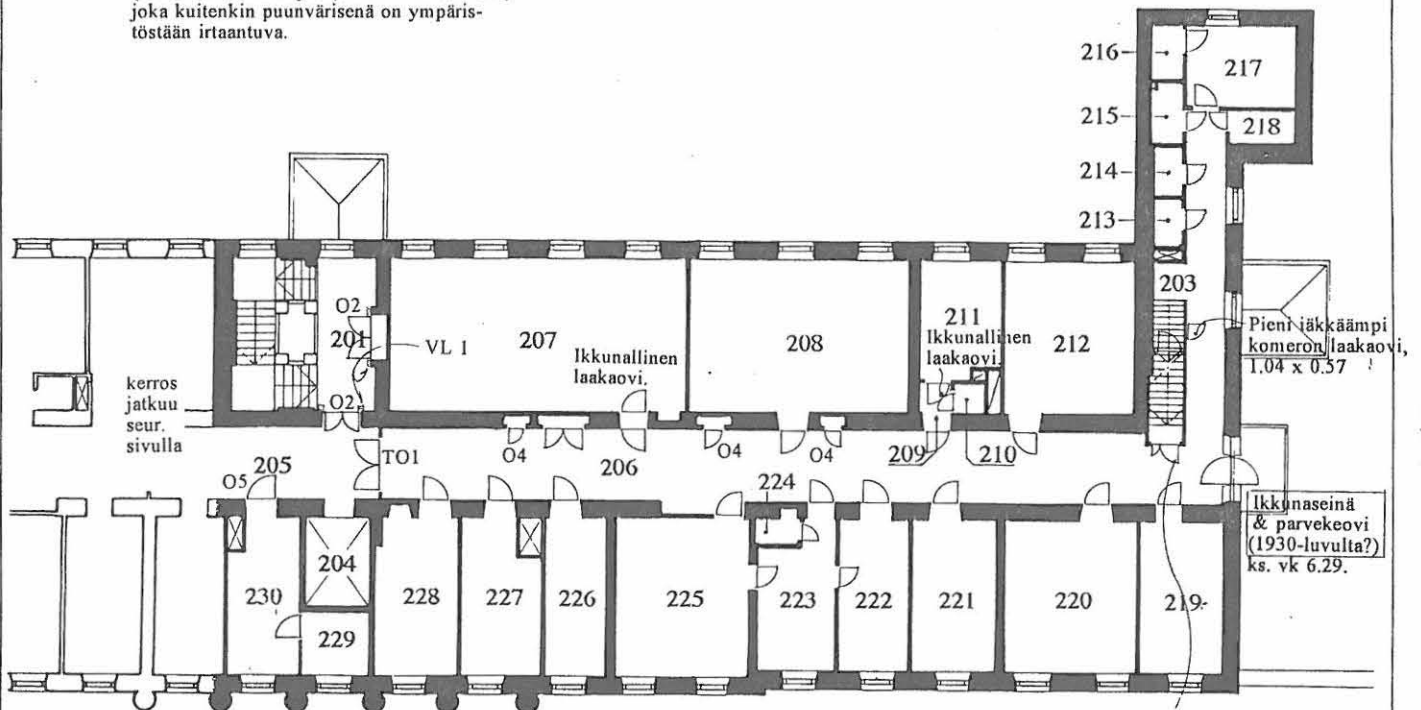
Ks. A I/ OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT.

PATTERIT

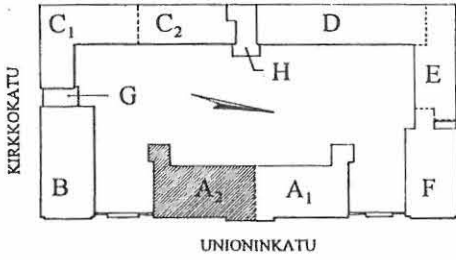
Kerroksen yhtenäinen patteristo on säilytettävä piirre. Patterit ovat 1950 -luvun perinteistä levypatterimallia (esim. Högforsin Puko -viilupatteri tms.), yleensä 2 -levyisiä. Muutama vanhempi liitepatteri on säilynyt porrashuoneessa ja käytävän 206 pohjoispäässä, toisenlainen levypatteri käytävän eteläpäässä.

MUUTA

Kerroksessa on runsaasti vesipisteitä ja sairaalateknisiä laitteistoja. Sairaalasaleissa erityisesti yhteen tai kahteen seinään kiinnitettyjä kookkaita teknisiä kotelaita sairaansijoihin liittyviä laitteita varten.

TO1
 Liittyen vanhempaan teräslankalasisiinään.
 Ks. A, II/ SEINÄT

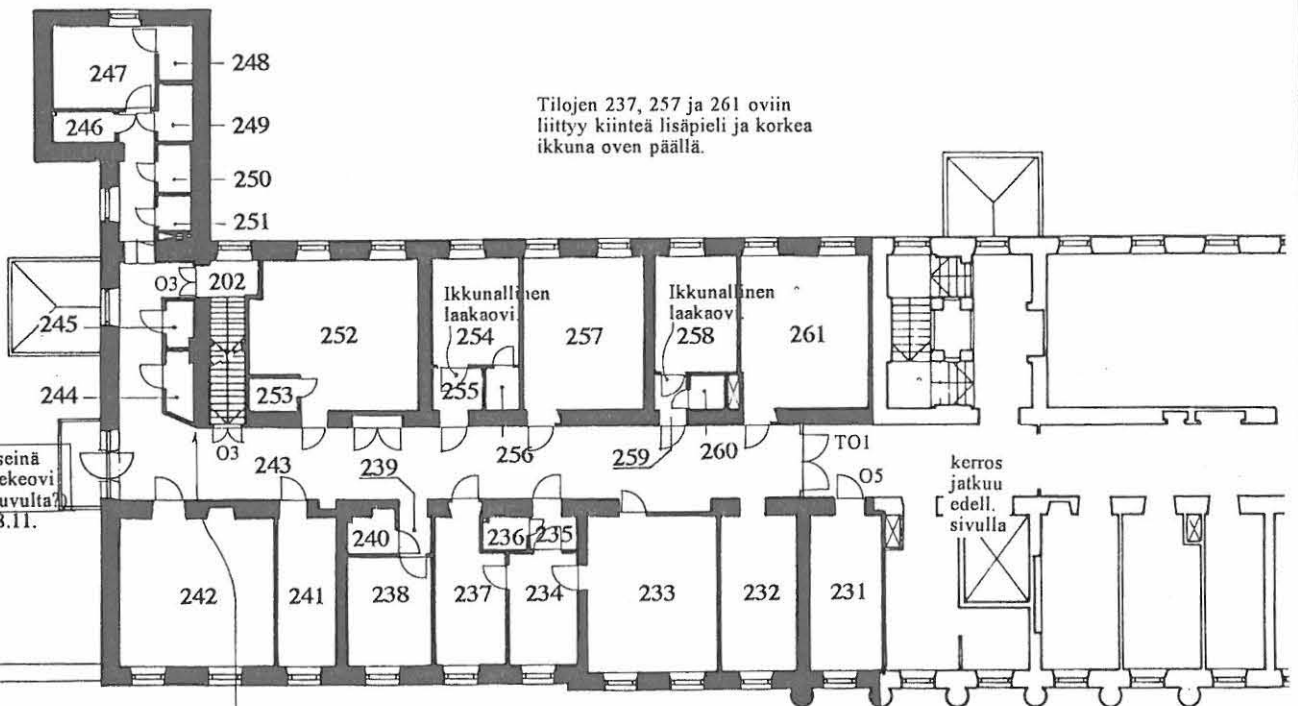

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	II	37
OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT		

Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

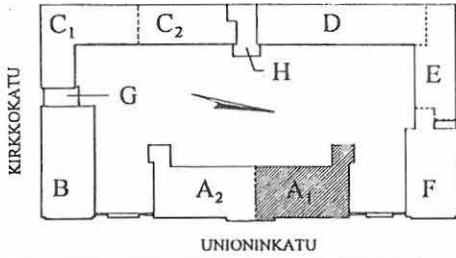

Tilojen 237, 257 ja 261 oviin liittyy kiinteä lisäpieli ja korkea ikkuna oven päällä.

Ikkunaseinä & parvekeovi (1930-luvulta?) ks. vk 8.11.

kerros jatkuu edell. sivulla

Sairaalakäytöstä kertova säilytettävä yksityiskohta: seinän kulma alaosastaan viistetty potilaskuljetusten helpottamiseksi.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
A ₁ II	38
LATTIATASO	

LATTIAT YLEISESTI

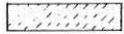
Yleisesti lattiat ovat erittäin hyväkuntoiset. Joitain paikkakohtia ja epätasaisuuksia on nähtävissä, esimerkiksi entisten käymälätornien lattiataso on muuta kerrosta aavistuksen korkeammalla. Käytävätilat on yleisesti päällystetty muovilaatoin, huonetilat muovimatolla. Kynnyksiä on vain harvassa tilassa.

MUOVILAATTA, kooltaan 300 x 300. Käytäviä on kuvioitu käyttämällä perussävyn, beigen rinnalla tummanruskeaa. Korjaustöistä 1977/82.

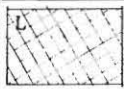
MUOVIMATTO. Kerroksessa on käytetty muutamia keltaisen sävyjä ja vihreää. Maton reunat on nostettu ylös seinälle osassa tiloissa*. Rinnakkaisissa tiloissa on samankaltainen päällyste.

Karkeapintainen liukastumista estävä matto.

mjl

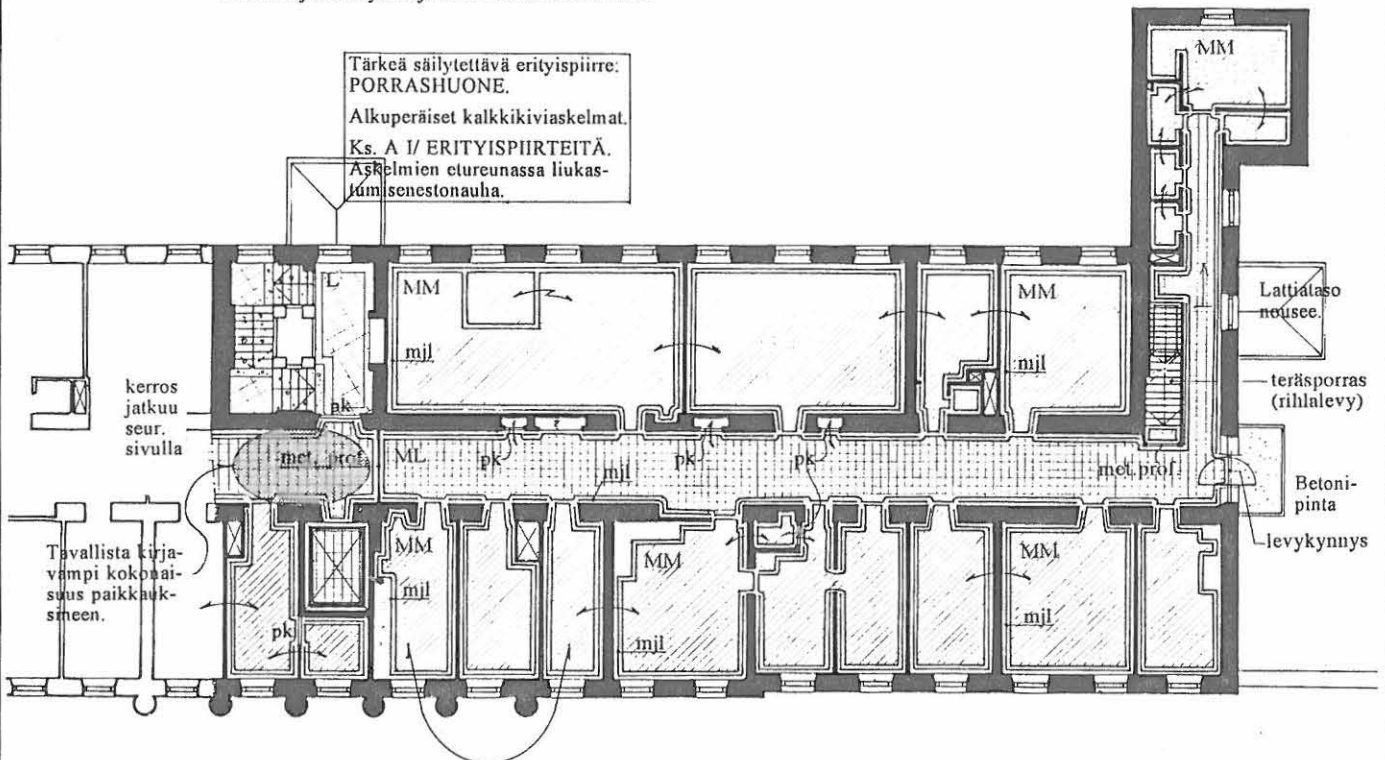
Muovijalkalista. Kerroksessa käytännössä yksinomaisesti käytetty jalkalistatyyppi.

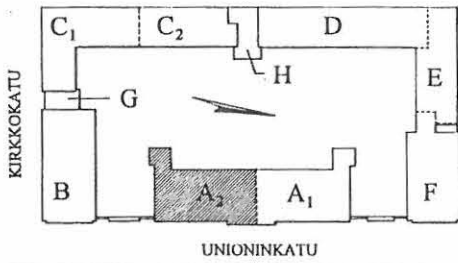

SEMENTTIMOSAIIKKILAATTA. Porrashuoneessa 201. Päävärit punainen ja harmaa, paikkauksia. Porrashuoneessa ei ole jalkalistoja (vain maalattu raita).

*A₁:ssa muovimatto on ylösnostettu tiloissa 210, 213-218, 224 ja 226.

Merkintöjen selitykset jatkuvat seuraavalla sivulla.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	II	39
LATTIATASO		

Merkintöjen selitykset alkavat edelliseltä sivulta.

*A₂:ssa muovimatto on ylösnostettu tiloissa 235, 239, 240, 244-250, 252, 255 ja 259.

pk Kyntteellinen puukynnys. Yleensä vanhempi (ennen korjausta 1980), maalattu puukynnys. Myös metallikulmin vahvistettu (202-242, 242-103, 223-224) tai uudempi, lakattu (228-229, 233-236).

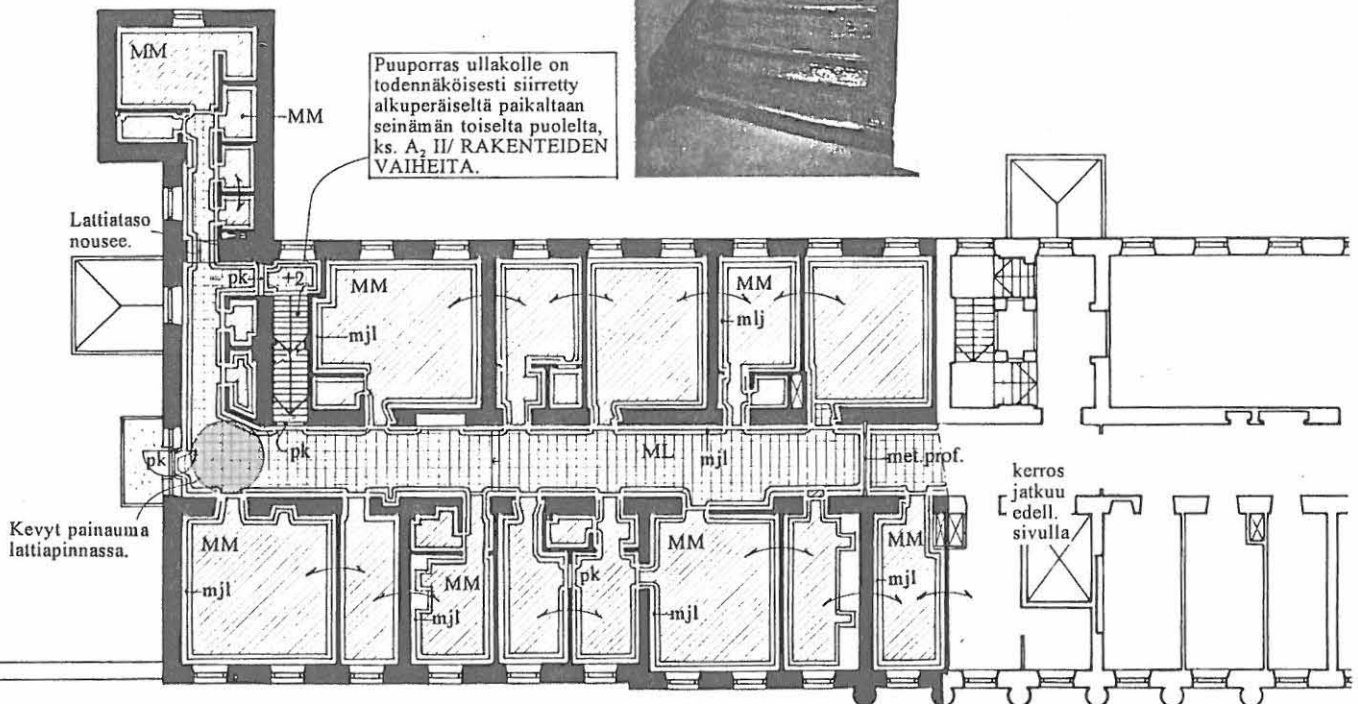
met.prof. Palo-oven teräsprofiili jakaa lattiapinnoitteen.

Kerroksen alkuperäinen (?) jalkalistatyyppi näkyy hyvin repressa vk 9.20.

vk 8.4.

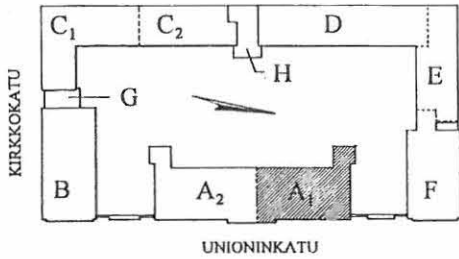

Puuporras ullakolle on todennäköisesti siirretty alkuperäiseltä paikaltaan seinämän toiselta puolelta, ks. A₂ II/ RAKENTEIDEN VAIHEITA.

Kevyt painauma lattiapinnassa.

kerros jatkuu edell. sivulla

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₁	II	40
KATTOTASO		

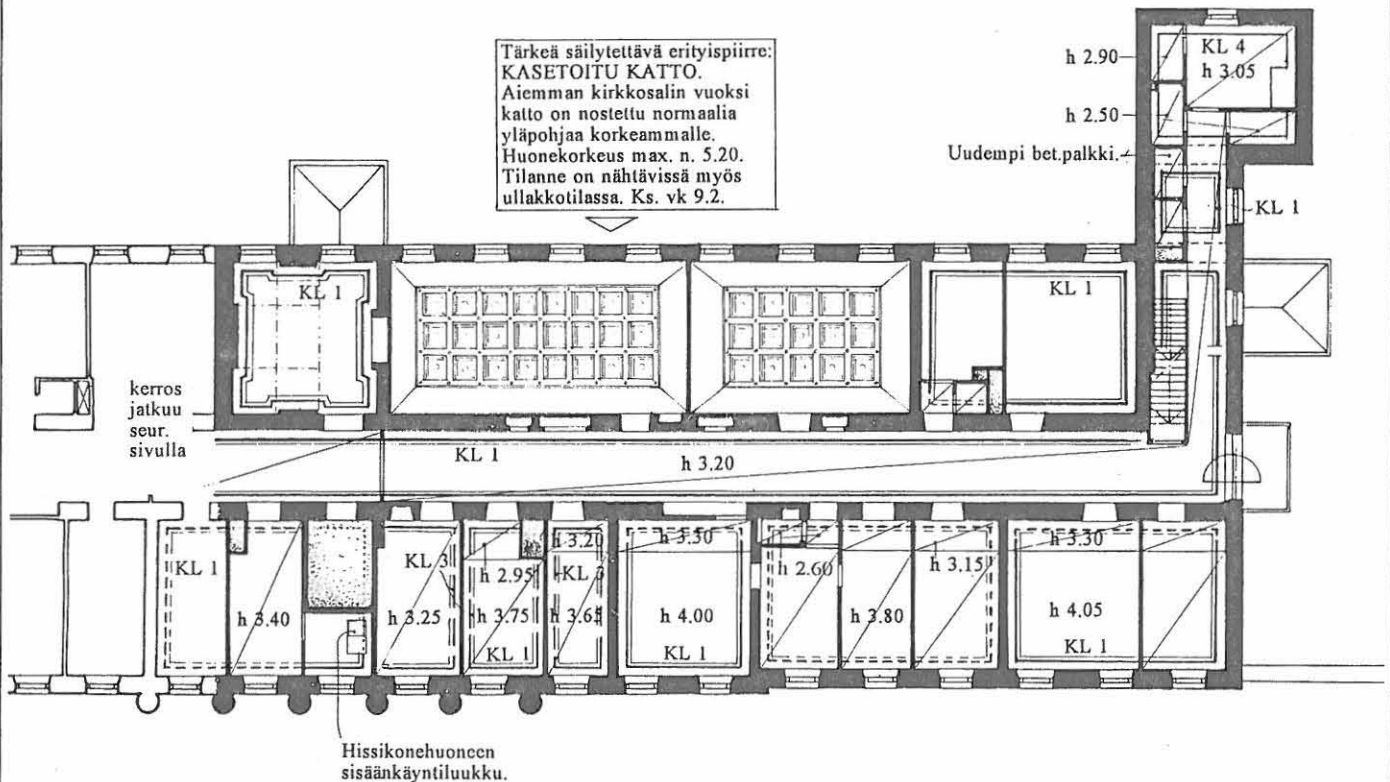
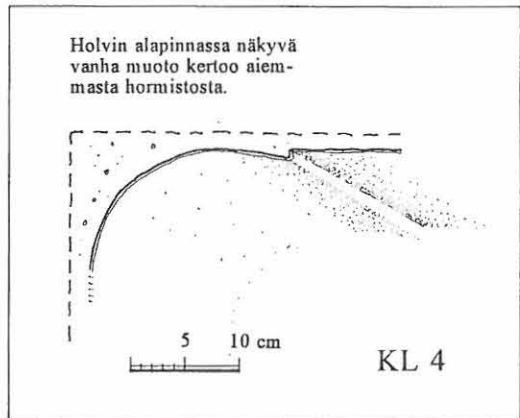
KATTOPINNAT YLEISESTI

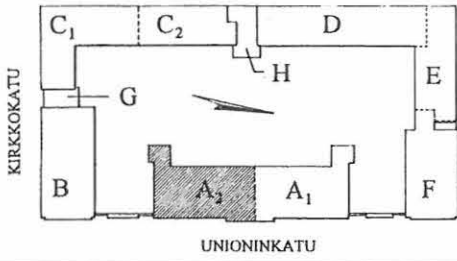
Suurimmassa osassa kerroksen huoneista on alaslaskettu katto, joko koko huoneen alueella tai käytävän ja varsinaisen huonetilan välisellä vyöhykkeellä, missä ilmastointivedot on johdettu. Alakattojenkin takana pääosa vanhoista kattorappauksista (rappausalustoista) ja kattolistoituksista on kuitenkin säilynyt ja palautettavissa/täydennettävissä.

KIPSILEVYALAKATTO.
Hattulistaripustus, levy maalattu valkoiseksi.

- KL 1 Kattolista 1. Lähes koko kerroksen kattava listoitustyyppi, listamuoto kuvattu seuraavalla sivulla. Merkitty pääosin olemassa oleva (todettu tai erittäin todennäköinen) ja helposti täydennettävissä oleva muoto. Ks. seur. sivu. Merkitty oletettu muoto.
- KL 2 Kattolista 2. Profiloimaton n. 10 cm säteellä pyöristetty muoto katon ja seinän rajakohdassa.
- KL 3 Kattolista 3. Lähes kattolista 1:n kaltainen, mutta muodoiltaan pehmeämpi.
- KL 4 Kattolista 4. Erikoistapaus. Ilm. n. 1920.

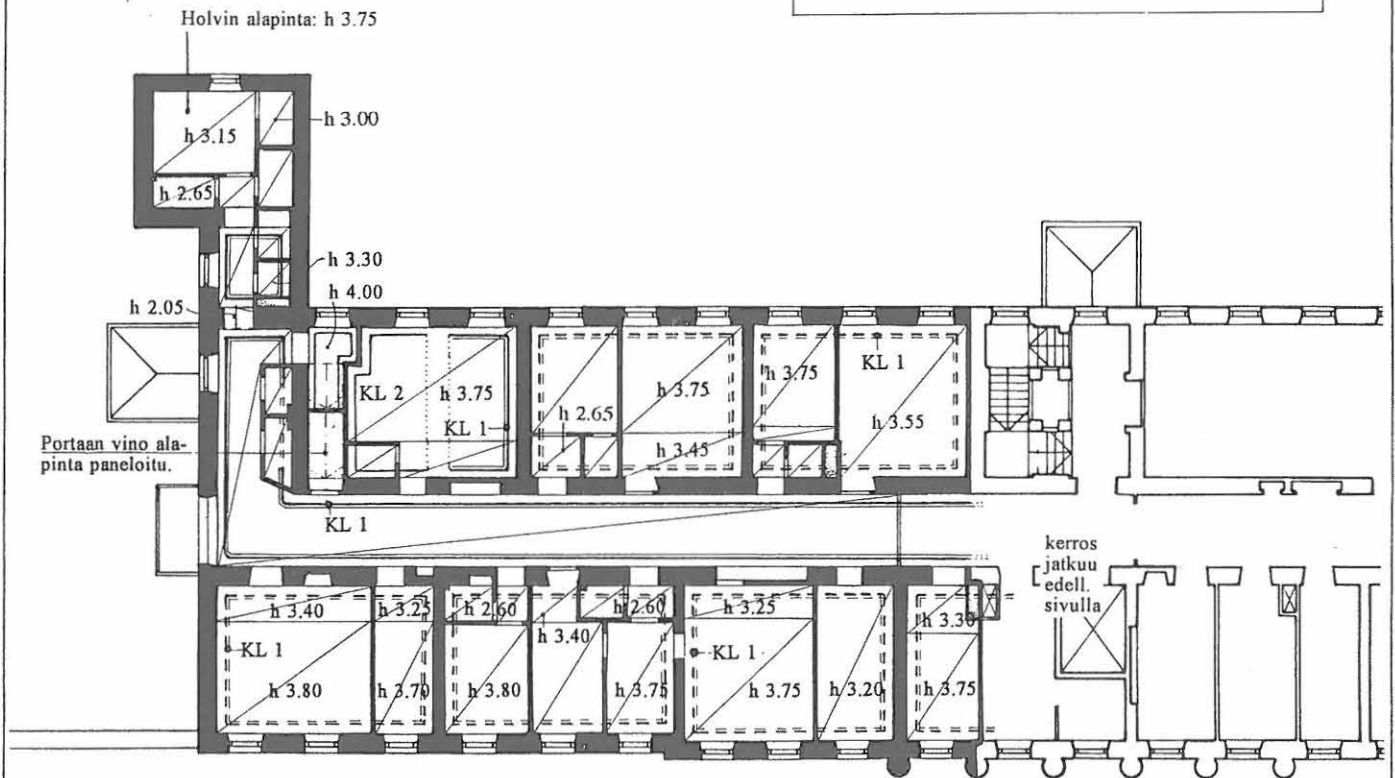
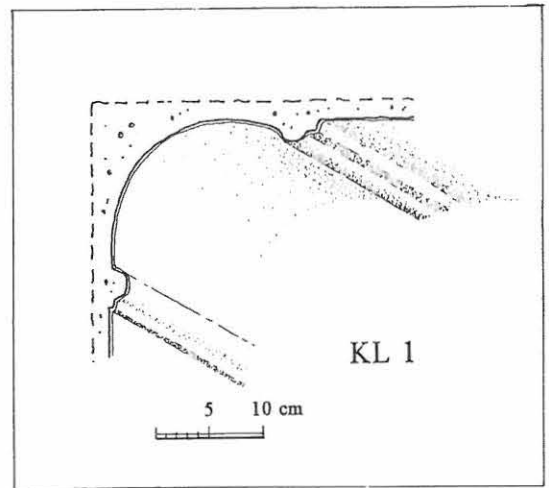

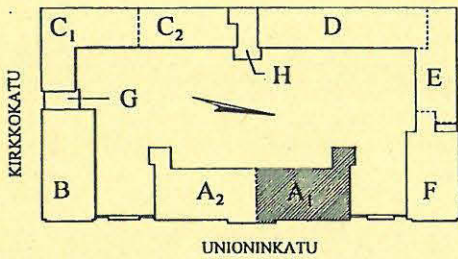

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
A ₂ II	41
KATTOTASO	

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A	II	42
YHTEENVETO		

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

1823 Rakennustöiden valmistuminen: kantonistien majoitushuoneita.
 1831 Maasotasairaala: potilassaleja.
 1918 Yleisen sairaala: vuodeosastoja.
 1980 Vuodeosastot 1 ja 2.

+ Alakattojen taakse kätkeytyvät ilmeisen laajalti säilyneet kattolistoitukset ja mielenkiintoiset yksityiskohdat ent. uunien kohdalla.

Mille tahansa tiloista, erityisesti suuremmille saleille ja käytävälle olisi eduksi, jos alakatoista voitaisiin luopua.

- Suuressa osassa kerroksen huoneista ikkunan edite ikkunapenkkitasen yläpuolella kulkeva sähkökotelointi vaikeuttaa ikkunan avaamista ja on huonetilan kannalta ikävä.

+ Tyypilliset vanhasta rakennuksesta kertovat ja tunnelmaa luovat piirteet ovat paksujen ulkomuurien viistelevästytykset ikkunoita varten & uudehkojen ikkunoiden ulkopuolteissa säilytetty 8 -jakoisuus sekä käytävämurien eriaikaiset usein viistepieliset muuriaukot.

PORRASHUONE

+ Keskusrakennuksen pääporras on koko alueen keskeisin, pääasiassa sellaisenaan säilytettävä huonetila. Tila on säilynyt monia yksityiskohtia myöten: holvauksia, kalkkikiviportaatt, iäkkäät sementtimosaikkilaatat, rautakaiteet, kaariaukko kerrossisäänkäynnit profiloituine puuosineen ja peiliovineen, kattolistat. Ks. A I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

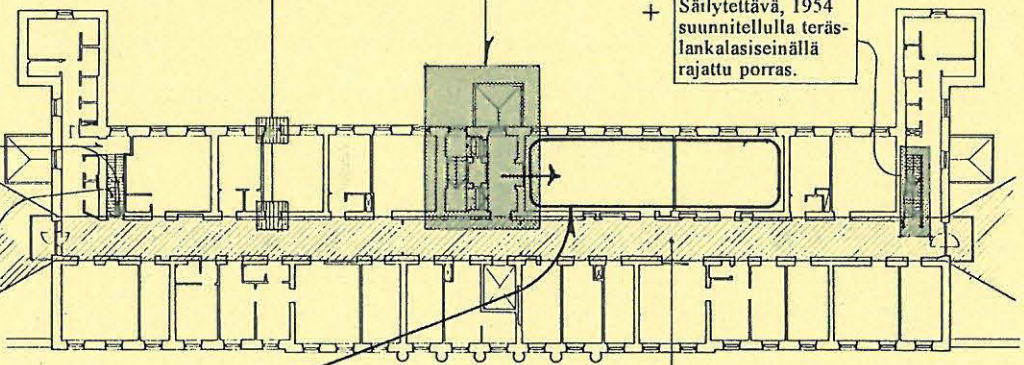
- Ongelmana on kuitenkin porrasaulaan liittyen keskikäytävän toisella puolella oleva rst-päällystetty matala hissiportti, joka rikkoو historicalisen sisäänkäynnin tunnelmaa.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan vastaavassa kohdassa oli umpinainen muuriseinä: sisääntulija ohjautuu porras-huoneesta käytävään oikealle tai vasemmalle.

+ Säilytettävä, 1954 suunnitellulla teräslankalasisseinällä rajattu porras.

+ Muutamia rakennuksen alkuajoilta säilyneitä lasillisia peiliovia.

+ Säilytettävä puupintainen ullakkoporras, mahd. alkuperäinen, n. 1920 nykyiselle paikalleen siirretty.

Kirkkokäytössä olleet korotetut suuret salit, hieno kasettikatto ja seinäpintoja jäsenöivä runsasmuotoinen karniisilista. Mahdollisuus avata edustava käynti suoraan porrashuoneesta.

+ Ilmava käytävä: poikkeuksellisen leveä, alakatosta huolimatta korkea ja käytävän päätteinä olevien kaariaukkoon istutettujen ikkunoiden ansiosta valoisa.

- Käytävän juoksun katkaisevat käytännössä läpinäkymättömät teräslankalasisseinäkkeet.

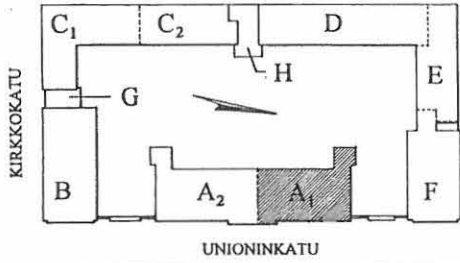
Sairaalanomaiset yksityiskohdat esim. ylileveät ovet, erikoisvetimet, törmäyssuojat.

- Käytävä on rytmiltään rikkonainen runsaitten hieman sekalaisten ovien, komeroitten ym. johdosta, jotka kaikki on sijoitettu seinämuriin käytäväpintaan. (Alunpitäen ovien sijoitus lienee ollut syvemmällä muurissa.)

Toisaalta sama seikka tietysti kertoo rakennuksen runsaista muutoksista.

Näkymä 1920(?) -luvulta noin huoneen 242 kohdalta pohjoiseen. vk. 9.20

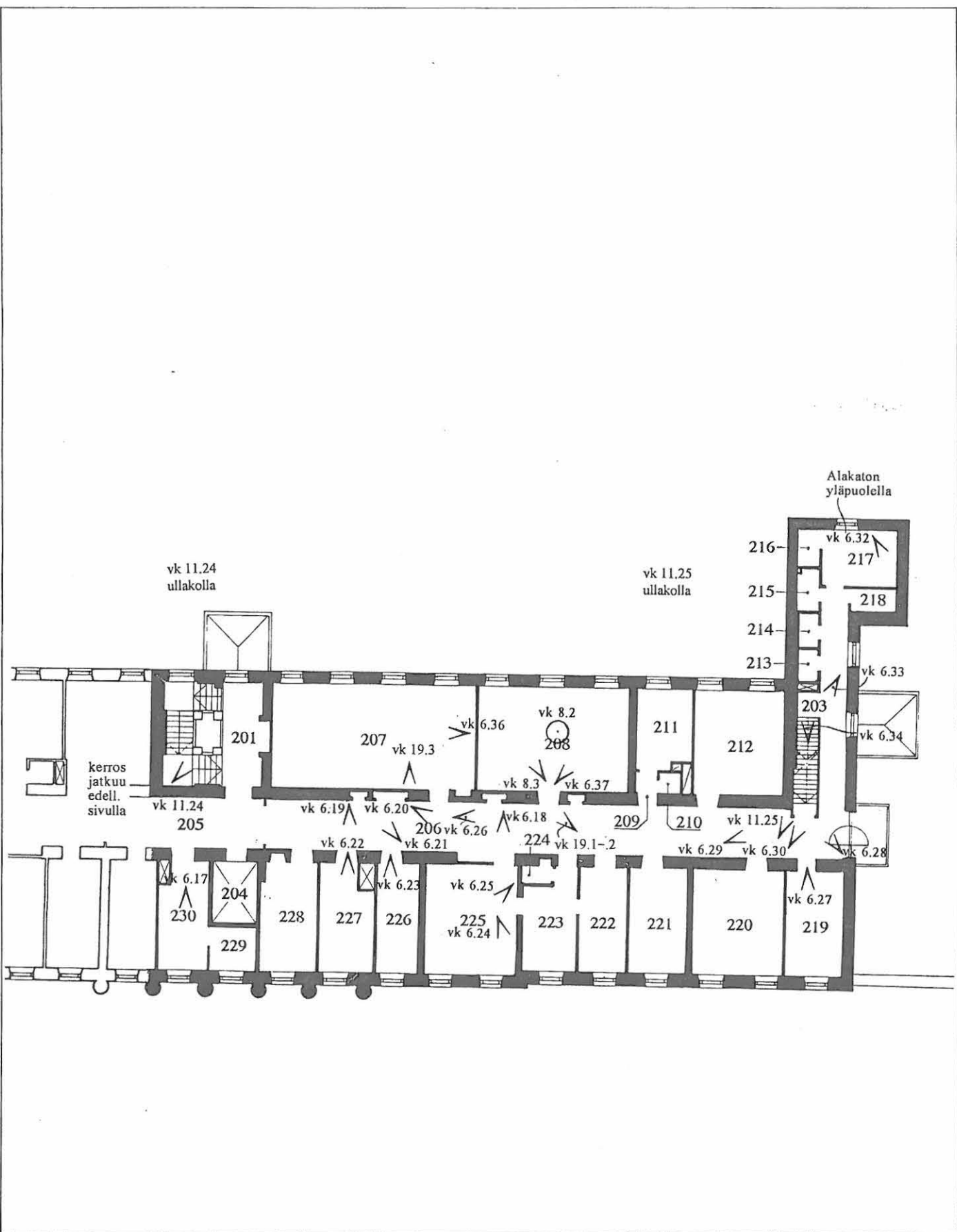
Käytävätilan parantaminen värityksen avulla? Aiemmin käytäväseiniä (muittenkin tilojen seinä) on jäsentänyt jako kahteen värikerrokseen: seinien alaosaa on ollut myös yläosaa tummempi. Värikenttien rajakohtaa merkitsee vielä tumma n. sentin levyinen viiva.

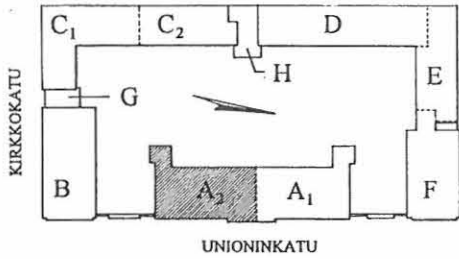

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₁	II	43
VALOKUVAT		

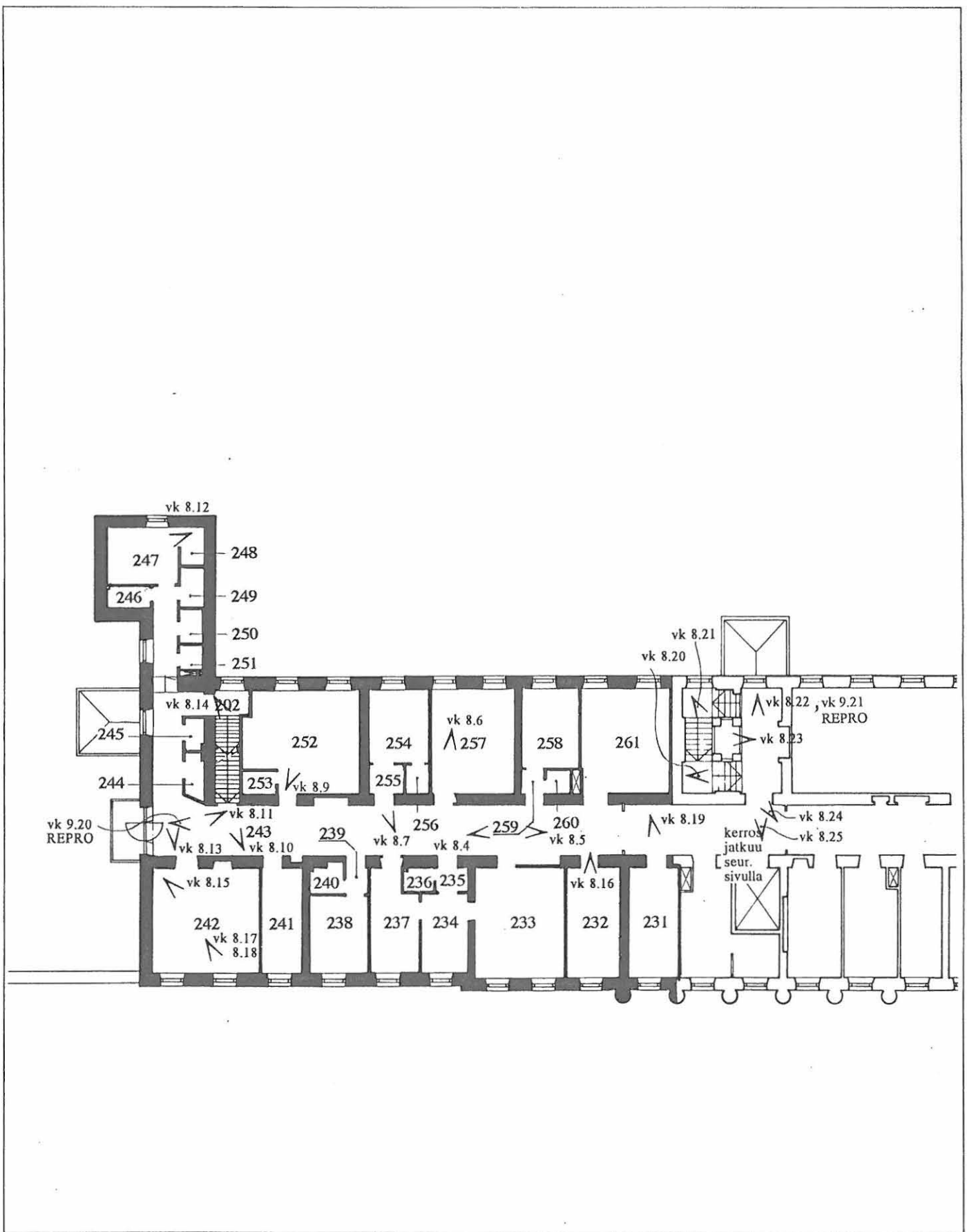

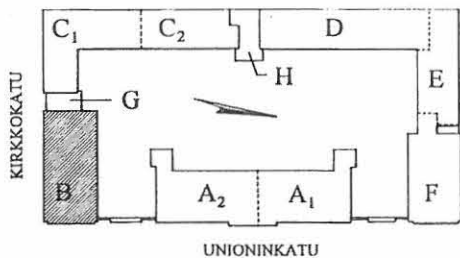

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
A ₂	II	44
VALOKUVAT		

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

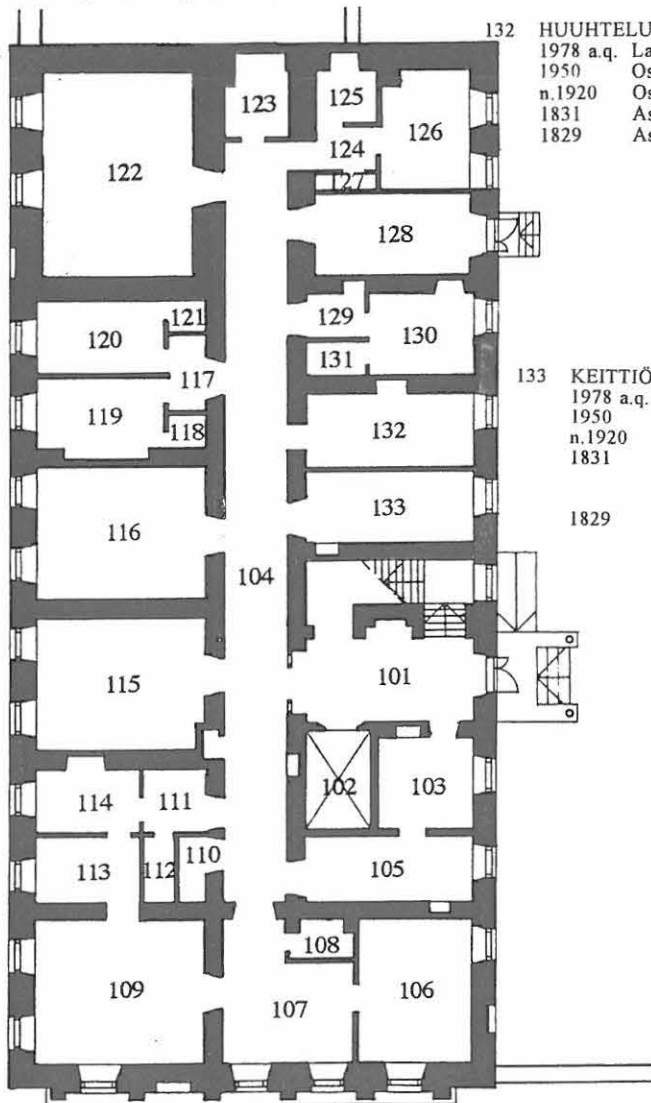
RAKENNUS KERROS SIVU
B I 50
 TILANUMEROINTI
 SEKÄ
 TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: OSASTO 4

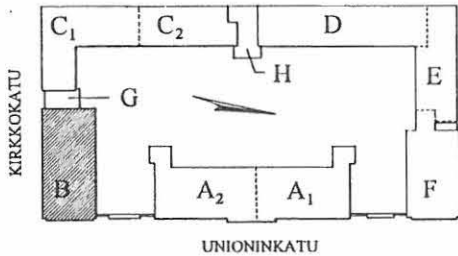
Huomautus: Huoneiden alkuperäissuunnitelmien mukaiset käyttötarkoitukset on esitetty ohessa, mutta on mahdollista, ettei tiloja ao. tarkoituksiin koskaan ehditty käyttää. Rakennus valmistui aikaisintaan 1829, sisätilojen osalta mahdollisesti myöhemminkin, ja samoihin aikoihin käynnistettiin jo muutostyö sairaalakäyttöä silmällä pitäen.

- 101 PORRASAUULA (1829)
Portaan alla ollut käymälä (133:sta), varasto ja siiv.kom. n. vuoteen 1980.
- 102 HISSI (1956)
- 103 HENKILÖKUNTA (1981)
- 105 TAUKOTILA (1980)
1980 Informaatio (103), taukotila (105), hissi (102). Infotila liitetty pian ovelta osaksi taukotilaa (1981 suunn.).
1978 a.q. Kaksi laboratorioita ja hissi.
1950 Hoituhuone (102, 103) ja korvaklinikan toimisto (105).
n.1920 Korvaklinikan kanslia (102, 103 amanuensi, 105 prefekti).
1831 Apteekkarin asunnon keittiö (102, 103), palvelijah. (105).
1829 Kuraattorin asunnon keittiö (102, 103), palvelijah. (105).
- 104 KÄYTÄVÄ (1829)
- 106 POTILASHUONE (1980)
- 107 ODOTUSHUONE (1980)
- 108 WC (1980)
1978 a.q. Laboratorio (ilm. 2 huon.).
n.1920 Luentosali.
1831 Sairaala-apteekkarin asuntoa.
1829 Kantonistikoulun johtajan as.
- 109 KANSLIA (1980)
1950 Fyysikon työhuone (laborat.).
n.1920 Korvaklinikan kanslia ja kändien huone.
1831 Sairaala-apteekkarin asuntoa.
1829 Kantonistikoulun johtajan as.
- 110 SIIVOUS (1980)
- 111 VÄLIKKÖ (1980)
- 112 WC (1980)
- 113 TUTKIMUSHUONE (1980)
- 114 LÄÄKÄRI (1980)
1950 2 fyysikon työhuonetta (lab.).
n. 1920 Ilm. korvaklinikan toimenpidehuone (114) ja muu huone.
1847 Apteekkarin asuntoa laajennettu (toteutettu?).
1831 Sotilassairaalan apteekki.
1829 Kantonistikoulun johtajan as.
- 115 POTILASHUONE (1980)
1978 a.q. Laboratorio.
1950 Odotustila.
n.1920 Korvaklinikka, valmistelutila tms.
1848 Ilm. lääkehuone.
1831 Apteekki.
1829 Kantonistikoulu, apulaiset.
- 116 POTILASHUONE (1980)
1978 a.q. Laboratorio.
1950 Röntgenosaston kanslia.
n.1920 Korvaklinikka, sterilointi ja sidonta.
1831 Sotilassairaalan laboratorio.
1829 Kantonistikoulu, apul. huone.

- 117 VÄLIKKÖ (1980)
- 118 WC (1980)
- 119 POTILASHUONE (1980)
- 120 POTILASHUONE (1980)
- 121 WC (1980)
1978 a.q. Kaksi laboratoriohuonetta, varasto ja etutila.
1950 Röntgen.
n.1920 Korvaklinikan toimenpideh.
(1847 Sotilassairaalan laboratorio.)
1831 Sotilassairaalan välinehuone.
1829 Kantonistikoulun kanslia.
- 122 POTILASHUONE (1980)
n.1920 Laboratorio, väliin useampaan huoneeseen jaettuna, jolloin myös kanslia tai varastoa.
1852 Tod.näk. laboratorio.
- 123 WC (1959), erotettu käytävästä. Kohdalta aiemmin suora uloskäynti, joka on suljettu G rakennettaessa.
- 124 VÄLIKKÖ (1980)
- 125 WC (1980)
- 126 PESUHUONE (1980)
- 127 SUIHKU (1980)
1978 a.q. Laboratorio ja varasto.
1918 a.q. Pesu- ja käymälätiloja.
1852 Etikkavarasto tai siihen liittyvä tila?
- 128 VARASTO (1978 a.q.), liinavaatteille
n.1920 Porrashuone.
1852 Etikkavar. tai siihen liittyvä tila?
- 129 VÄLIKKÖ (1980)
- 130 POTILASHUONE (1980)
- 131 WC (1980)
1978 a.q. Laboratorio.
1950 Kanslia (gynekologia)
n. 1920 Korvaklinikan odotushuone.
1848 Ilm. välinevarasto.
1831 Ilm. lääkehuone.
1829 Pesu- ja käymälätiloja.

- 132 HUUHTELU (1980)
1978 a.q. Laboratorio.
1950 Osa työhuonetta (132-133).
n.1920 Osa odotushuonetta.
1831 Asuinhuone
1829 Asuinhuone
- 133 KEITTIÖ (1980)
1978 a.q. Keittiö?, välikkö ja wc.
1950 Osa työhuonetta (132-133).
n.1920 Osa odotushuonetta.
1831 Keittiö ja asuintilaa (myöh. maininta: 2:lle apteekkioppi-laalalle ja 4:lle palvelijalle).
1829 Keittiö ja palvelusväen huone.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
B I 51
 RAKENTEIDEN
 VAIHEITA

- 1829 Uudisrakennussuunnitelmista ensimmäiset ovat vuodelta 1821, rakentaminen aloitettiin kuitenkin vasta 1827 ja työt saatiin rungon osalta ilmeisesti päätökseen. v.1829.
- 1831 Muutostyöt sairaalakäyttöön suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1852 Lisärakennustyöt. Suunnitelmat päivätty vuonna 1851 ja toteutettu ilmeisesti seuraavana vuonna.
- 1918 a.q. Muutostöitä 1800-luvun loppupuolelta, ennen vuotta 1918, suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1950 Muutostöitä 1950-luvun alussa suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1959 Muutostöitä 1950/60-lukujen taitteessa suunnitelmapäiv. perusteella.
- 1980 Muutostöitä 1977/82 korjauksissa.

Sisäinen porttas
 n. vuoteen 1920.

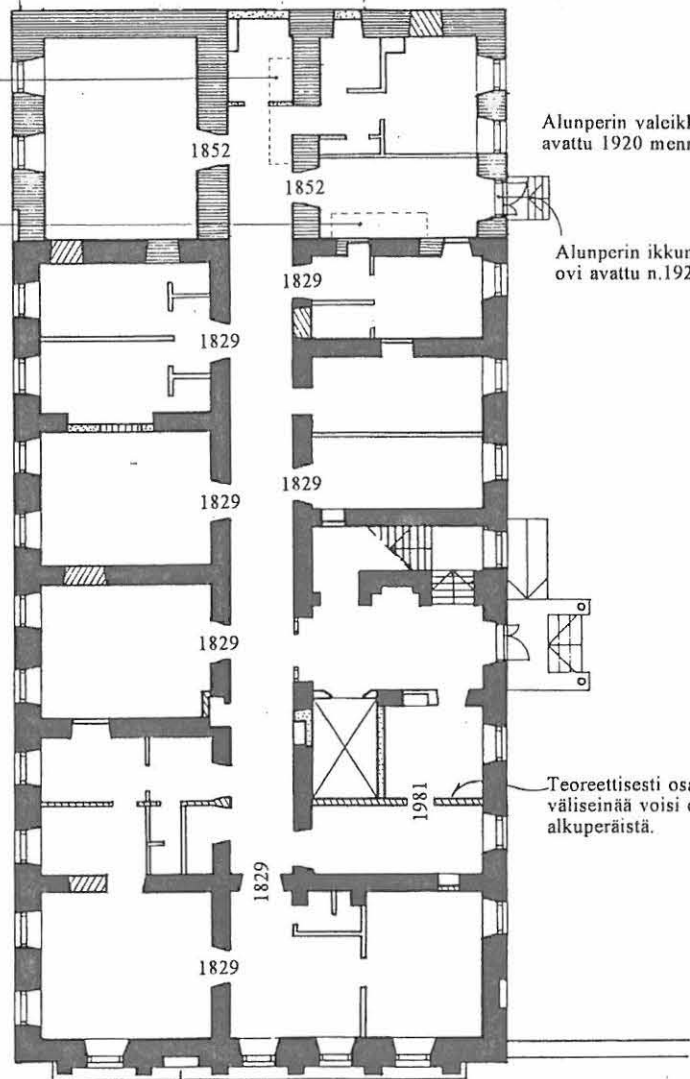
Sisäinen porttas
 n. 1920-1970-l.

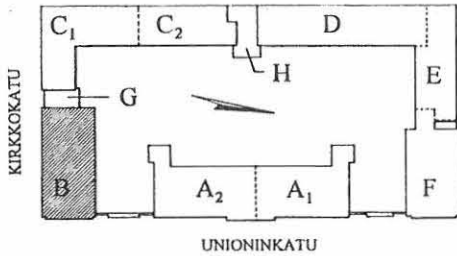
Alunperin valeikkuna,
 avattu 1920 mennessä.

Alunperin ikkuna,
 ovi avattu n.1920.

Teoreettisesti osa
 väliseinää voisi olla
 alkuperäistä.

Ikkuna ummistettu
 mahd. 1950-luvulla.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
B	I	52
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

Kerroksen tärkeä piirre ovat paksut vanhat ulkoseinät ja käytävän seinämurit. Kaikki ikkuna-aukot ja suuri osa oviaukoista ovat pie- listään viistettyjä. Ks. B/ OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT.

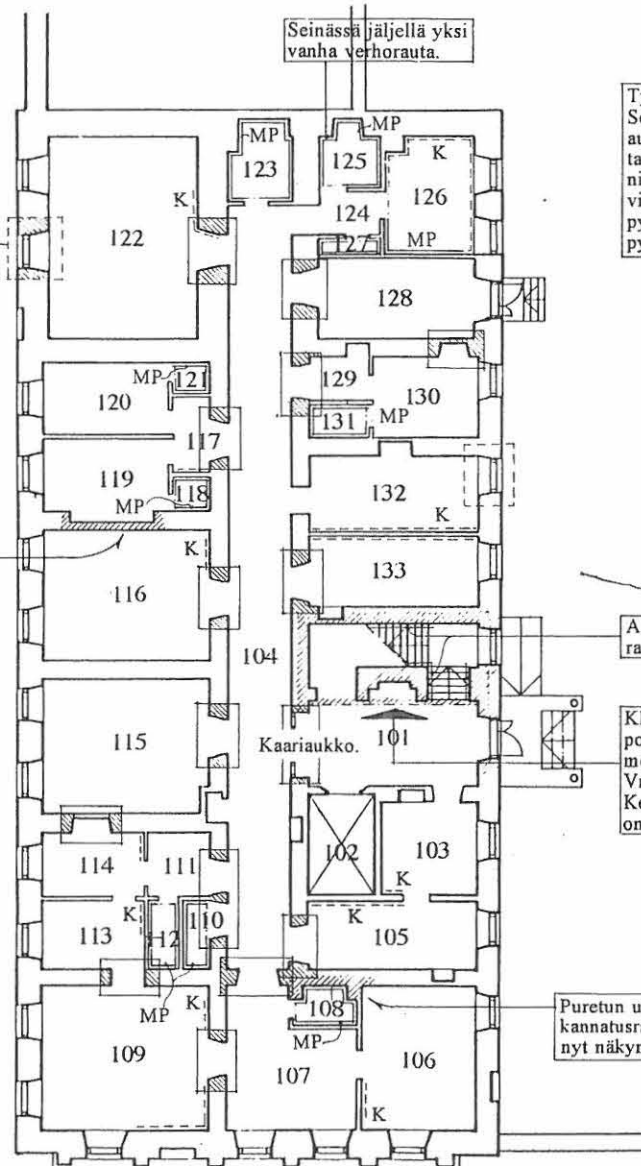
Seinät ovat yleensä kiviaineisia, tasoitettuja ja telaamalla maalattuja, pääosin maalikerroksen läpi näkyvällä pintavahvistuskankaalla tuetut. Yleinen värisävy on vaalean keltainen, jossain myös esim. punertava beessi. Ohuimmat jakoseinät ovat yleensä viimeisimmästä peruskor- jauksesta peräisin olevia vastaavasti maalattuja levyseinäiä. Seinät ovat hyväkuntoisia, joissain kohdin käytetty törmäyssuojia.

Massiivisia sähkökoteloloita ei kerroksen työhuoneissa ole kuten muualla kohteessa, mutta potilashuoneissa on sairaalateknisiä koteloloita joillain seinillä.

KS	Kiviaineinen seinä.
LS	Levyseinä.
K	Kaakeloitu seinä tai seinänosa.
MP	Muovimattopinnoitettu märkä- tilan seinä.

Tyypillinen piirre: ikkunoiden muuriaukkojen piletet ovat voimakkaasti viistettyjä.

Korvaklinikan toimenpidetilojen väliin n. 1920 avattu kaariaukko, vk REPRO 9.12.

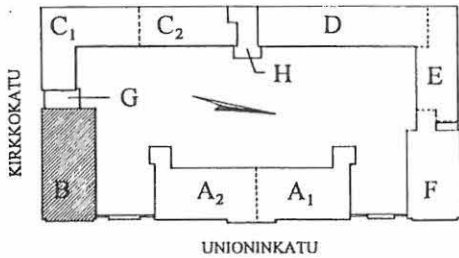
Seinässä jäljellä yksi vanha verhorauta.

Tyypillinen historiallinen piirre: Seinämuurin läpäisevät vanhat aukot, käytössä joko oviaukkoina tai esim. hyllykköinä toimivina nisseinä ovat sivuiltaan ja ylhäältä viistettyjä ja niiden laajemman suun pystypiletet on detaljoitu viisteellä tai pyörityksellä.

Alkuperäinen rautakaide.

Klassinen portaikko on säilynyt: portaiden alajulkisivu koostuu kolmesta arkkivoltista (vk 1.14-17). Vrt. F -rakennuksen portaikkoon. Keskimmäisen kaaren alla nississä on ollut uuni.

Puretun uunin kehys eli II kerroksen uunin kannatusrakenteet ovat olemassa, nyt näkymättömissä wc-ryhmän (108) sisällä.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
B I 53
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

Ovet ovat suureksi osaksi uusia (n.1980) laminaattipintaisia laakaovia, jotka ovat väriltään beessejä. (Vanhempienkin) ovien painike on Prime -tyyppinen ja moni ovi on varustettu Abloy -lukkopesällä. Vuorilista on yksinkertainen 4,5/5,5 x 1 cm valkoiseksi maalattu puulista, ellei toisin ole merkitty.

Kerroksessa on kuitenkin paljon erikoisovia:

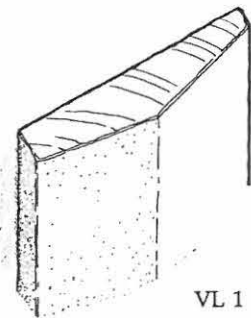
TO1 Teräslankalasilla varustettu

O2 Tärkeä säilytettävä piirre: alkuperäiset (tai alkuperäissuunnitelmien mukaiset) peiliovet tai peilipariovet. Ks. seur. sivu.

O3 Tärkeä säilytettävä piirre: vanhempi ikkunallinen peilipariovi. Ks. seur. sivu.

O4 Säilytettävä piirre: 1950-luvun ulko-ovet. Ks. vk 2.22, 2.24, 2.25.

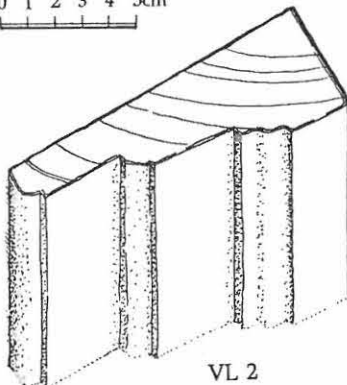
Tärkeä säilytettävä piirre: joihinkin oviin liittyy vanhempi vuorilista, VL 1 tai VL 2.

VL 1

Vanha, noin vuosisadan vaihteen vuorilista.

0 1 2 3 4 5cm

VL 2

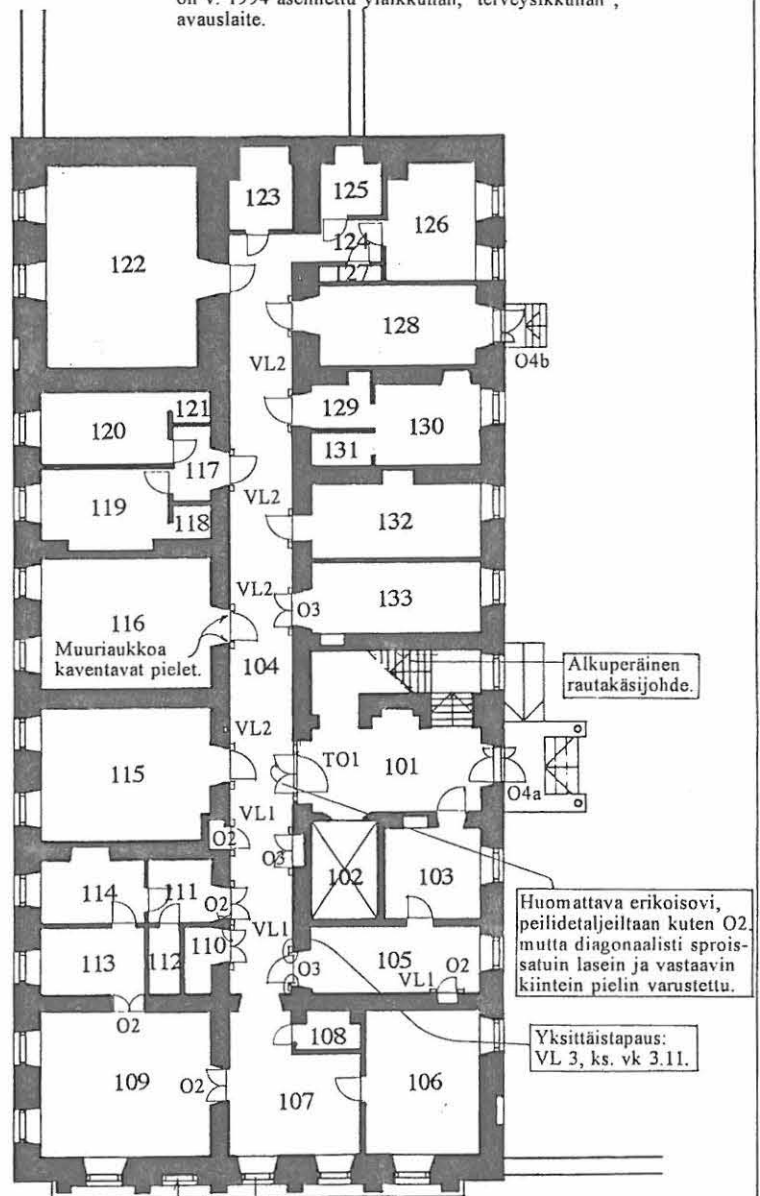
Mahdollisesti vanhan mallin mukaan tehty jäljitelmä.

IKKUNAT

Tärkeä säilytettävä piirre.

Kerroksen 6+2 -jakoiset ikkunat ovat iäkkäät ja muutamista eroavuuksista huolimatta ilmeeltään yhtenäiset. Ikkunat ovat sisään-sisään aukeavia, vuosisadan alkupuolen pitkäsälvoim varustettuja ja ulkonaisesti hyväkuntoisia. Huomattavaa on ikkunaan liittyvät syvät viistetyt piletit muuriaukossa ja syvä puinen ikkunapenkki. Tyyppi on pääosin sama kuin B II kerroksessa (ks. B II, ks. B I YHTEENVETO).

Potilashuoneisiin 106, 115, 116, 119+120, 122, 130 on v. 1994 asennettu yläikkunan, "terveysikkunan", avauslaite.

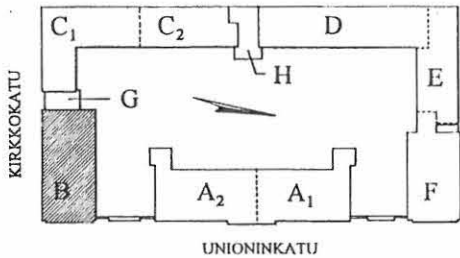
Tarvittaessa avattavissa oleva ummistettu ikkuna: vanhat karmit ja puitteet ovat paikallaan. vk 2.26.

Poikkeuksellinen puiteprofilointi.

Alkuperäinen rautakäsijohde.

Huomattava erikoisovi, peilidetalleiltaan kuten O2, mutta diagonaalisti sproisatuin lasiin ja vastaavin kiintein pielin varustettu.

Yksittäistapaus: VL 3, ks. vk 3.11.

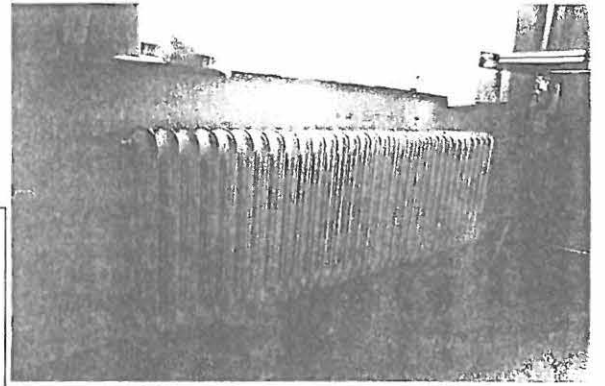
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

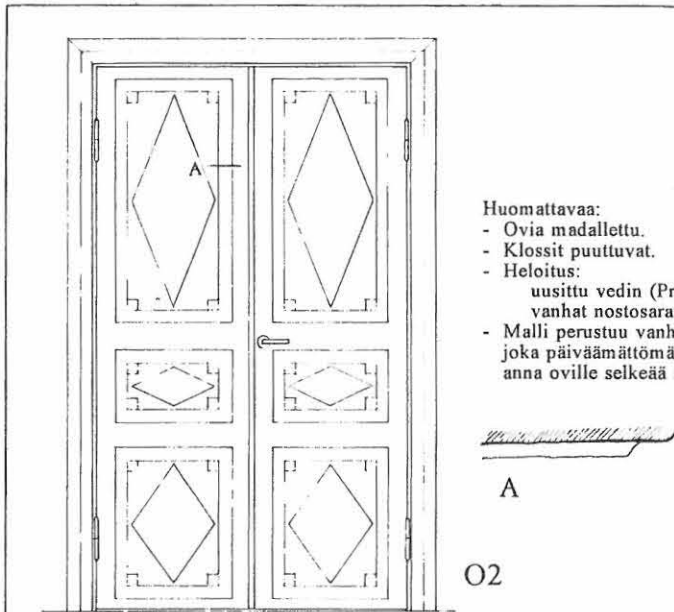
RAKENNUS KERROS SIVU
B I 54
 Ovet,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

PATTERIT

Säilytettävä piire.
 Ikkääät liitepatterit ovat laajalti säilyneet.

ERIKOISOVET

Ei kynnystä.

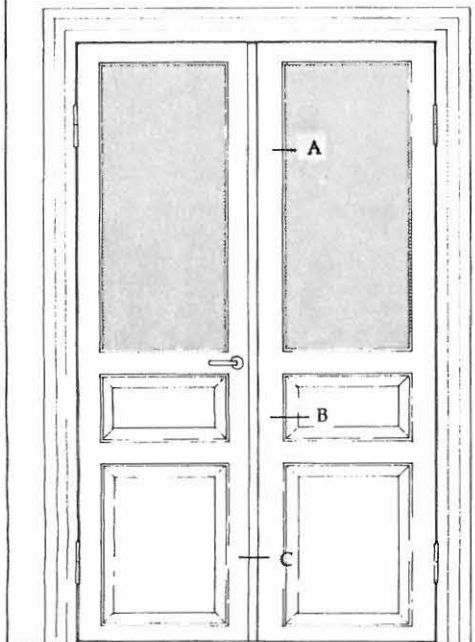
0 20 40 60 80 100cm

- Huomattavaa:
- Ovia madallettu.
 - Klossit puuttuvat.
 - Heloitus: uusittu vedin (Primen kaltainen), vanhat nostosaranat.
 - Malli perustuu vanhaan suunnitelmaan, joka päiväämättömänä ei kuitenkaan anna oville selkeää ajoitusta

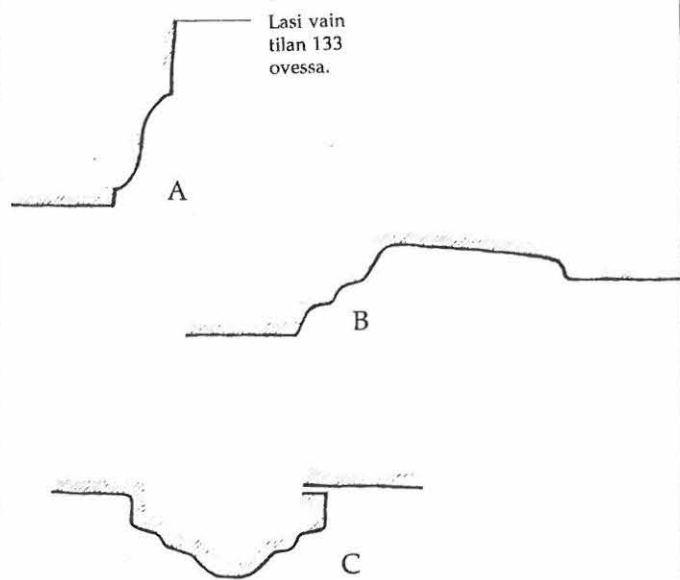

O2

Esiintyy samoilla dekoratiivisilla yksityiskohdilla varustettuna eri levyisenä.

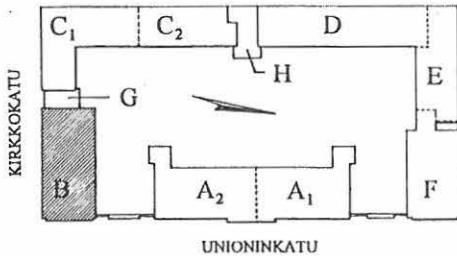

Ei kynnystä.

O3

Esiintyy samoilla dekoratiivisilla yksityiskohdilla varustettuna eri levyisenä.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
B I 55
 LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

Kerroksen leimaa-antava lattiapäällyste on muovilaatta, jota on käytävä- ja odotustiloissa - potilashuoneissa on käytetty muovimattoa. Kynnyksiä ei vuodeosastokäytöstä johtuen juurikaan ole. Käytävässä on muutamia tarkistusluokkuja. Pinnoitteet ovat hyväkuntoisia, pääosin ilmeisesti vuosien 1977/82 korjauksista peräisin.

MUOVILAATTA 300 X 300, ruskean/beigen vuorotteluna.

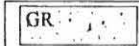
MUOVIMATTO. Yleinen värisävy on kellertävä tai rusehtava. Rinnakkaisissa tiloissa on samankaltainen päällyste.

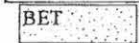
Karheapintainen, liukastumista estävä matto.

Maton reunat on ylösnostettu märkätiloissa 112, 118, 121, 123, 125, 126, 127.

mjl Muovijalkalista. Kerroksen käytännössä yksinomainen jalkalista.

GRANIITTI porraskiveyksissä.

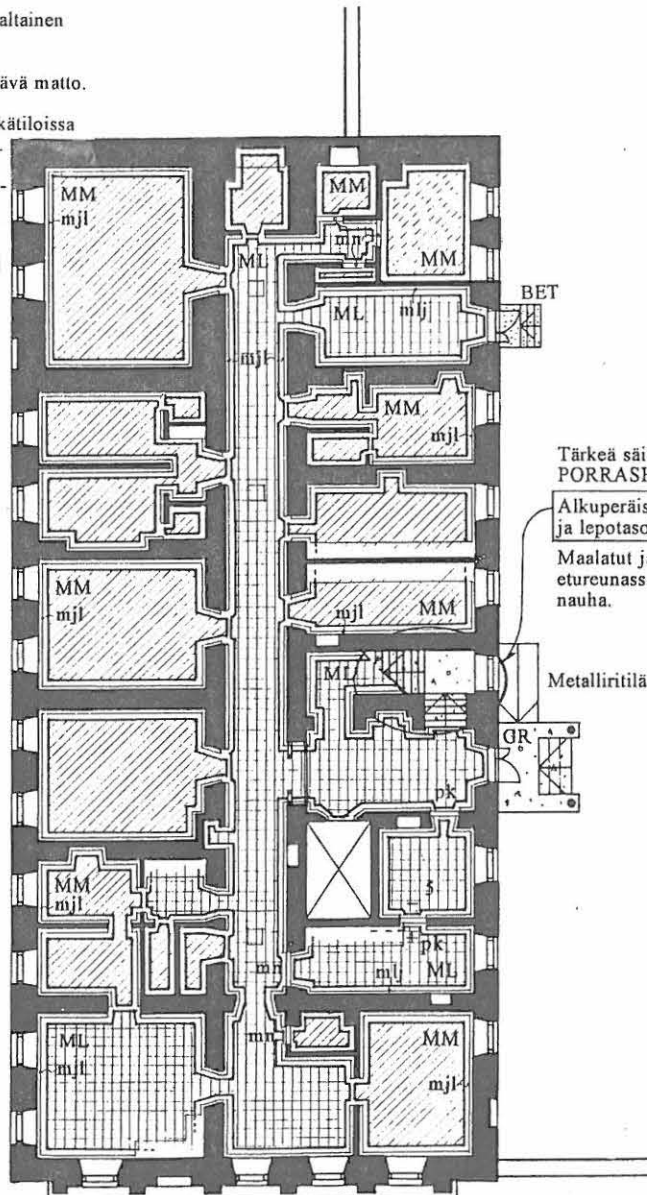
VALETUT porrasaskelmat.

pk Puinen kynnys.

mn Muovilista kynnyksenä.

met.prof. Palo-oven teräsprofili.

- + 4 Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

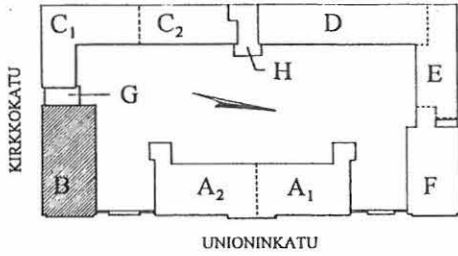

Tärkeä säilytettävä erityispiirre: PORRASHUONE.

Alkuperäiset kalkkikiviaskelmat ja lepotosoilla kalkkikivilaatat.

Maalatut jalkalistat ja askelmien etureunassa liukastumisenestonauha.

Metalliritiläluisika.

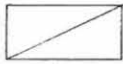
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
B I 56
 KATTOTASO

KATTOPINNAT YLEISESTI

Käytävässä ja useassa tilassa on alaslaskettu katto. Sen takana ovat vanhat laudoituksen alapintaan naulatulle tikutukselle tehdyt rappaukset ja niihin liittyvät kattolistat kuitenkin laajalti säilyneet ja täydennettävissä. Kerroksessa on myös näkyvillä muutamia erityisen näyttäviä alakattopintoja: porrashuoneessa ja -aulassa 101 sekä tilassa 122.

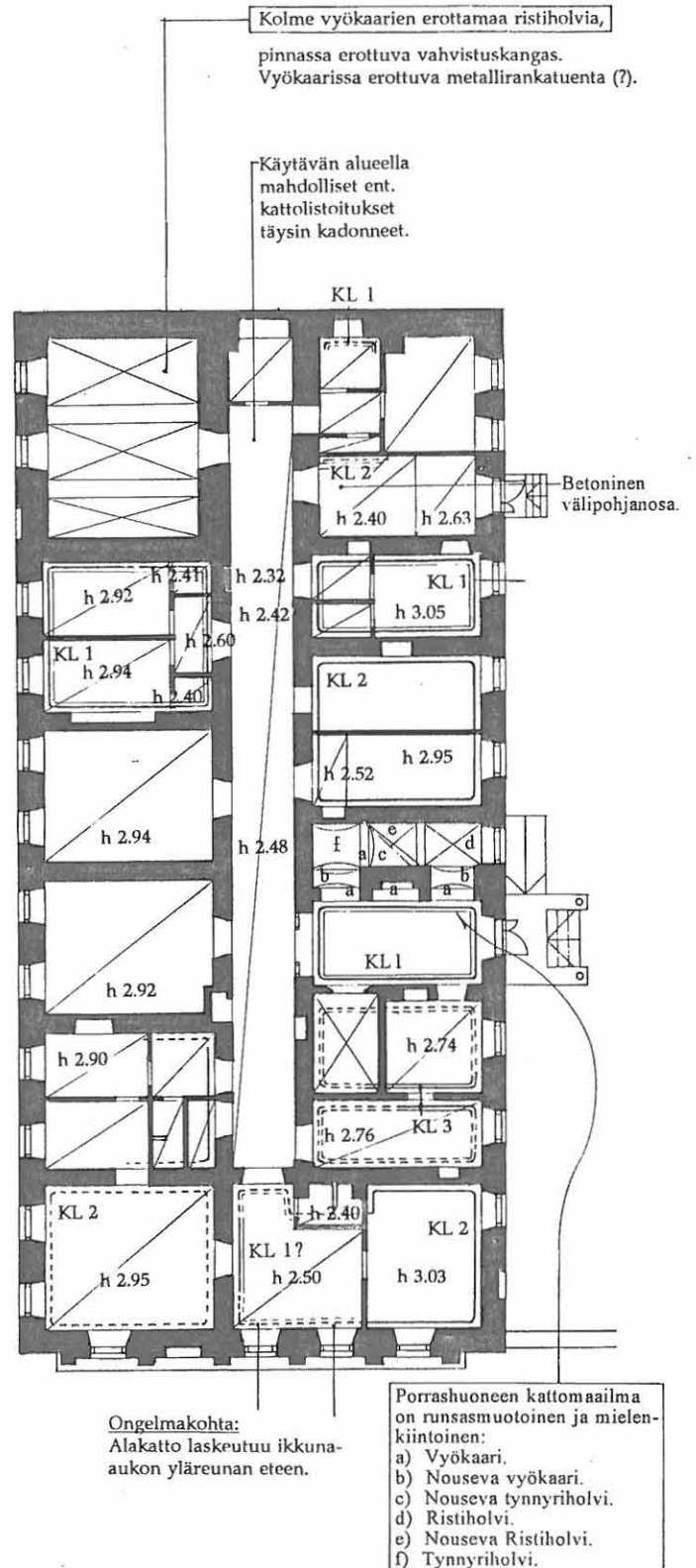
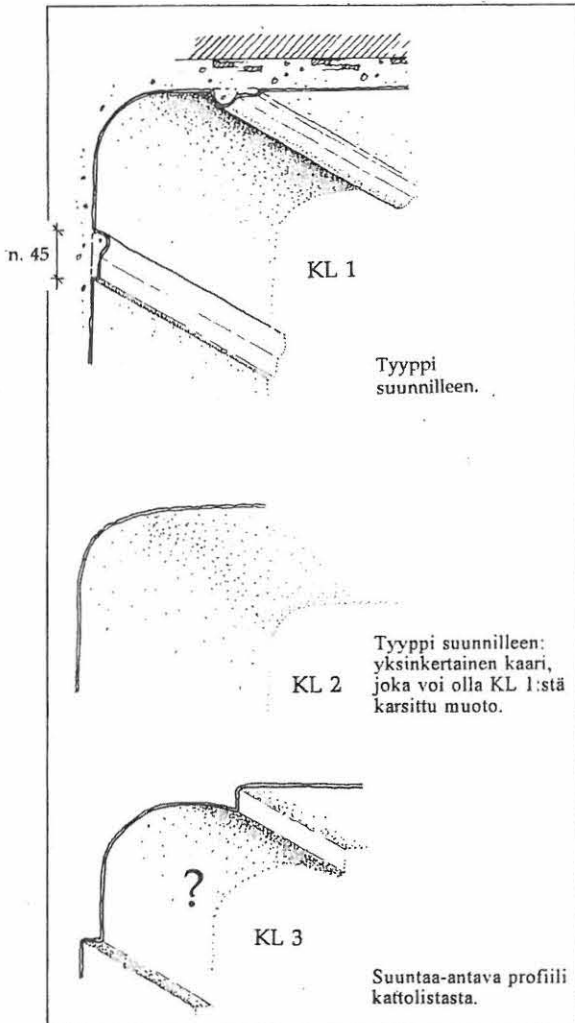

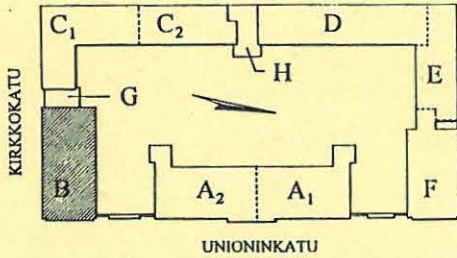
Kipsilevyalakatto hattulistariipustuksella, maalattu.

KL 1

Kattolistat 1, 2, 3, ks. kaaviot ohessa. Yhtenäisellä merkitty olemassa oleva (todettu tai erit. todennäköinen) ja helposti täydennettävissä oleva muoto. Oletettu muoto. Esim. havainnoiduissa tiloissa 125 ja 130 vain toinen profiiliosa säilynyt.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

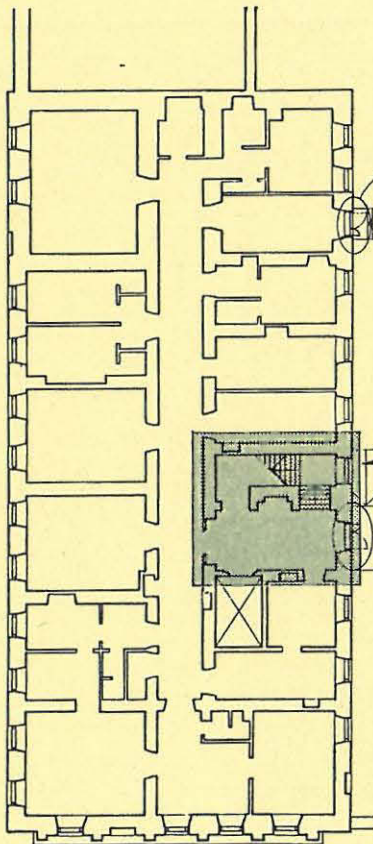
RAKENNUS	KERROS	SIVU
B	I	57
YHTEENVETO		

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA:

- 1829 Rakennustyöt kutakuinkin valmiit.
- 1831 Maasotasairaala; apteekkarin asunto sekä apteekki aputiloineen.
- 1918 Yleinen sairaala; korvaklinikka.
- 1951 Suunnitelmat sädefysiikan laitosta ym. varten.
- 1956 Suunnitelmat poliosairaalaaksi.
- 1980 Vuodeosasto.

+ Vanhat rapatut alakatot kattolistoituksineen (tai piirteitä niistä on suurelta osin tallella alakattojen takana (täydennysmahdollisuus).

+ Vanhat ovet, tyypit O2 ja aulaovi O3 ovat harvinaisuus koko kohteessa.

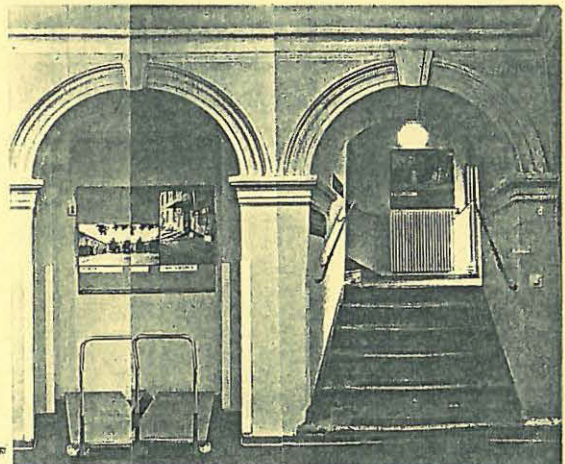
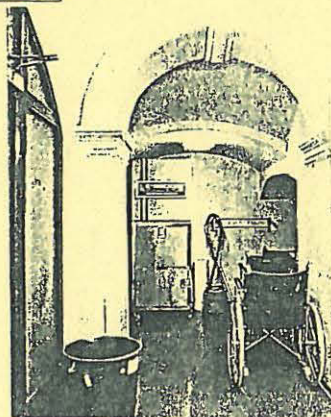

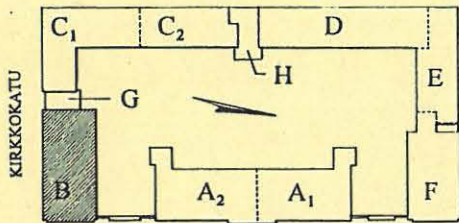
SISÄÄNKÄYNTI

- + Pääsisäänkäyntiovi on detaljeiltaan huoliteltu, 1950-luvun ovi, joka liittyy ilmeeltään Rakennushallituksen/ R.Wessmanin kohteessa vuosina 1930-1960 suunnittelemiin muutos- ja korjaustöihin (vrt.ulko-ovet A101, A147, C101, D, E, F117).
- Ulko-ovet ovat toisaalta jossain määrin ristiriidassa rakennuksen yleisen klassisen ilmeen kanssa.

PORRASHUONE

- + Kerroksen tärkeä historiallinen piirre. Porraskokonaisuus on yleisesti ottaen holvauksineen, arkkivoltteineen, käytävään johtavine kaariaukkoineen, kalkkikiviaskelmineen ja tiettyine yksityiskohtineen (porrastasanteen kattolistat ja portaan rautaputkikaiteet) sellaisenaan (kunnostaen) säilytettävä.
- On havaittavissa tiettyjä epäkohtia, joista porrashuoneen vanha hengen voi katsoa kärsivän:
 - Tilaan antavien käyntiovien kirjavuus: ulko-ovet, beessi laminaattiovi tilaan 103, leveä tummanruskea ja kolhiintunut hissinovi, teräslankalasin ovisiinä.
 - Lämminilmapuhallin ripustettuna oven päälle yläikkunan eteen.
 - Materiaalien ja pintojen yleinen kolhiintuneisuus ja nuhrisuus.

UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

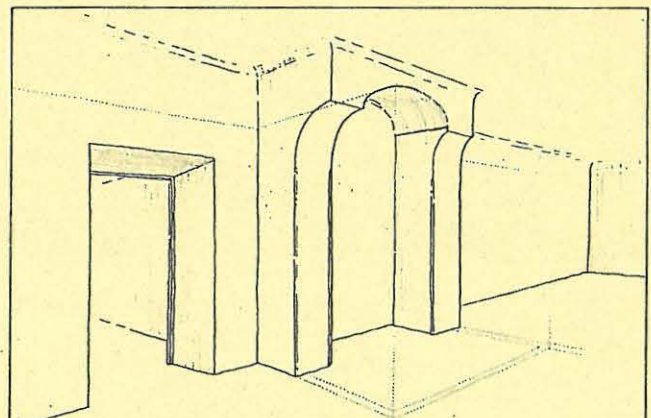
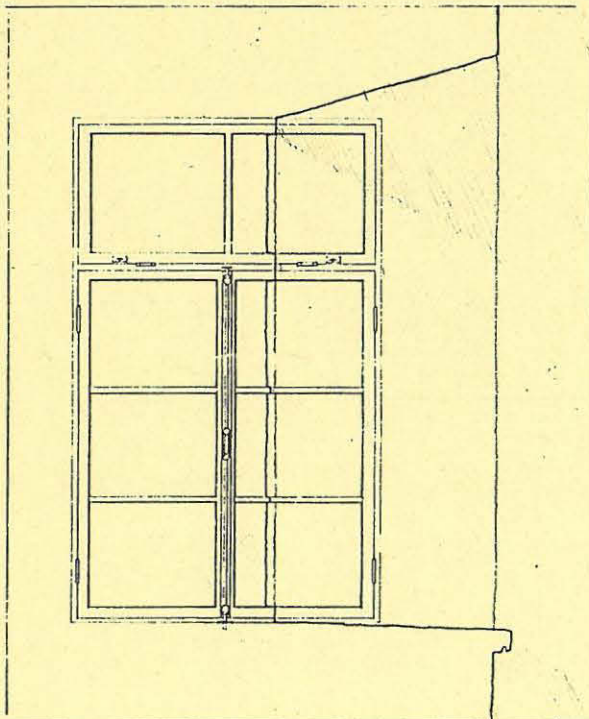
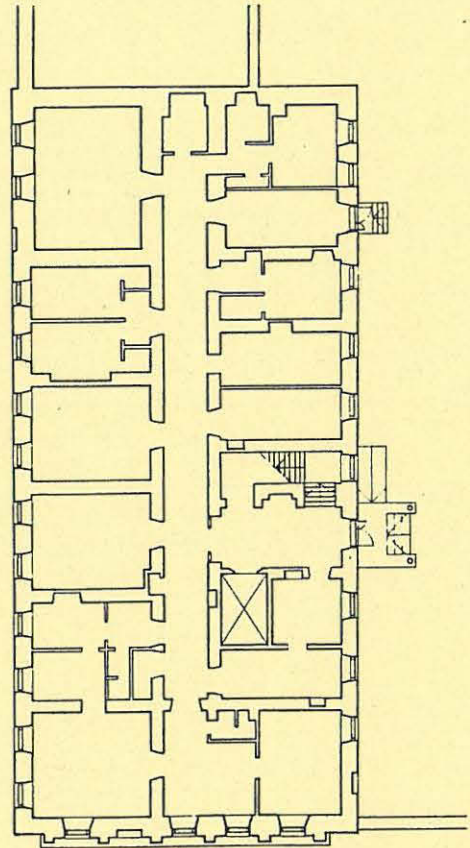
B I 58

YHTEENVETO

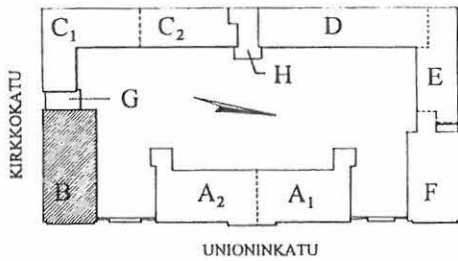

+ Tunnelmallinen ristiholvattu, erityisen paksuseinäinen huone (ikkunapenkkiisyys n. 90 cm).

- + Tyypilliset vanhasta rakennuksesta kertovat ja tunnelmaa luovat piirteet ovat
- paksujen ulkomuurien viistelävistykset ikkunoita varten ja iäkkäät rakennuksen ilmeeseen soveltuvat 2+6 -jakoiset ikkunat ja syvä puinen ikkunapenkki
- sekä
- paksujen muurien rajaama väljätkö keskikäytävä usein viistepielisine muuriaukkoineen. Vanhat aukot ovat sivuiltaan ja ylhäältä viistettyjä ja niiden laajemman suun pystypielet on usein detaljoitu viisteellä tai pyörityksellä.

Tila 106-108: huononäkymä ilman nykyistä WC-rakennelmaa ja alakattoa

UNIONINKATU 38

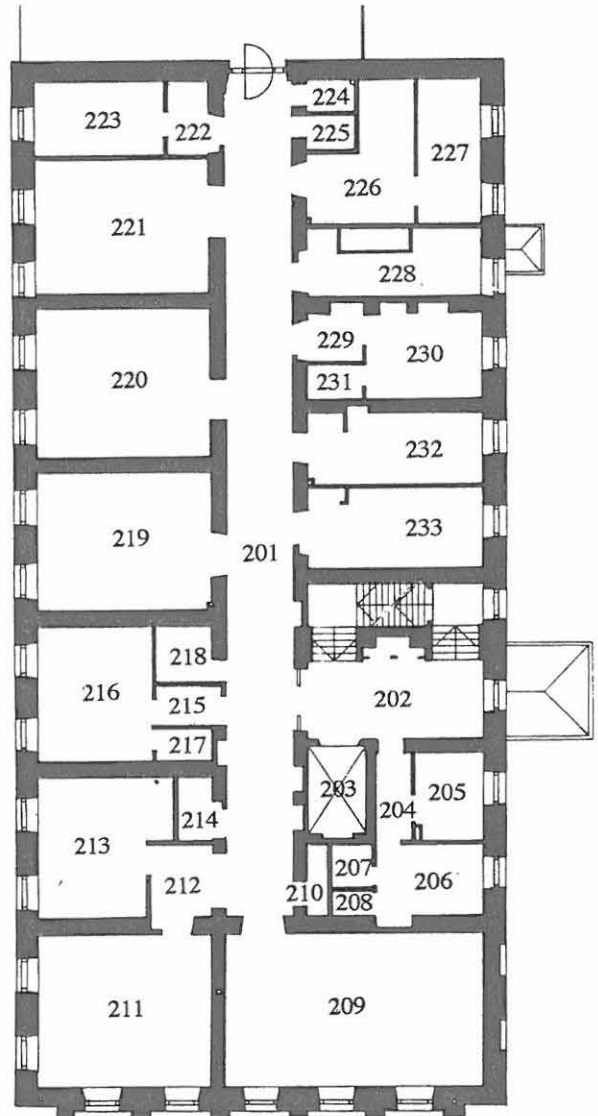
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
B	II	70
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

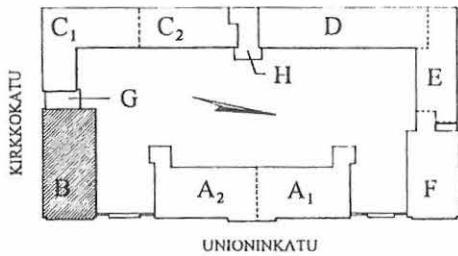
NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: MUNUAISOSASTO 36

- 201 KÄYTÄVÄ (1829)
Vuosina 1956-1972 länsipäädystä lasinen jakoseinä, vuosina 1852-n.1920 sisäinen porras kerrosten välillä.
- 202 PORRASHUONE (1829)
Porrastasanteella mahd. jossain vaiheessa käyttötilojakin.
- 203 HISSI (1956)
- 204 KÄYTÄVÄ (1956 a.q.)
- 205 OSASTONHOITAJA (1956 p.q.)
1956 Hissi (203), liinavaatevar. (205).
n.1920 Eristyshuone naispotilaille.
1831 Keittiö (ylilääkärin asuntoa).
- 206 TAUKOTILA (1956), väliin ilm. myös kirjasto.
- 207 VAATESÄILYTYS (1982 p.q.)
- 208 WC (1956)
- 210 WC (1956)
n.1956 Taukotila (206), suihku (207) ja wc:t (208, 210).
n.1920 Päivystys, keittotila (207, 208, 210) ja 2 wc:tä.
1918 a.q. Ylilääkärin asuntoa, kaksi pientä peräkkäistä huonetta, ilm. palvelusväkeä.
1831 Palvelusväen huone (osa ylilääkärin asuntoa).
- 209 POTILASHUONE 1 (1978 a.q.)
1956 Seurusteluhuone.
n.1920 Potilashuone (tai 2 pot.huonetta) yht. 7 naispot.
1831 Ylilääkärin asuntoa (jaettu 2 huoneeseen).
- 211 KANSLIA (1972)
1956 Potilashuone neljälle.
n.1920 Potilashuone 5 lapselle.
1831 Ylilääkärin asuntoa.
- 212 VÄLIKKÖ (1980)
- 213 LÄÄKÄRIT (1980)
- 214 VARASTO (1982 p.q.)
1980 214: Kaasukeskus.
1972 Välikkö (212), lääkäri (213), "happipommit" (214).
1956 Välikkö (212), eristysh. (213), "happipommit" (214).
n.1920 Oleskeluhuone? Jaettu pian 2 erillishuoneeseen.
1831 Ylilääkärin asuntoa.
- 215 VÄLIKKÖ (1972)
- 216 POTILASHUONE 2 (1972)
- 217 WC (1972)
- 218 VARASTO (1972)
1956 Välikkö (215 hieman laajempänä), ylihoitajan kanslia (puolet 216), sterilisointi (puolet 216), wc (217), varasto- ja puhelinkopit (218).
n.1920 Huone & laaja aukko käytävään - odotustila?
1918 a.q. Ylilääkärin asuntoa.
1852 Tila jaettu kuraattorin ja ylilääkärin asunnoille.
1831 Kuraattorin asuntoa.
- 219 POTILASHUONE 3 (n.1920)
1918 a.q. Ylilääkärin asuntoa.
1831 Kuraattorin asuntoa.
- 220 POTILASHUONE 4 (n.1920)
1831 Kuraattorin asuntoa, jaettuna kahteen huoneeseen.
- 221 POTILASHUONE 5 (1972 a.q.)
- 222 ETUHUONE (1982 p.q.)
- 223 POTILASHUONE 6 (1982 p.q.)
1972 a.q. Kaksi potilashuonetta (221 ja 222+223).
1956 Potilashuone (221), varasto (222, 223).
n.1920 Potilashuone (221), eristyshuone miespot. (222, 223).
1852 Kuraattorin asuntoa, jaettu hetimitä 2 huoneeseen.
- 224 WC (1978 a.q.)
- 225 WC (1978 a.q.)
- 226 PESUHUONE (1982 p.q.)
- 227 PESUHUONE (1982 p.q.)
1956 Pesuhuone.
n.1920 Hoitajattaret (osa 226, 227), pesuhuone (225 ja loput 226, 227) ja wc (224).
1918 a.q. Keittiö (225-227) ja pesuhuone (224 ja osa 226).
1852 Kuraattorin asuntoa: keittiö.

Huomautus: Huoneiden alkuperäisenä käyttötarkoituksena on suunnitelmassa esitetty kuuden vanhemman ja kuuden nuoremman opettajan asuinhuoneet. Ottaen huomioon rakennuksen sisätilojen lopullinen valmistuminen aikaisintaan vuonna 1829 ja samaan aikaan aloitettu muutostyö sairaalaksi on mahdollista, ettei tiloja koskaan käytetty alkuperäisessä tarkoituksessaan.

- 228 VARASTO (1972), liinavaatteet
1918 a.q. Porrashuone.
1852 Kuraattorin asuntoa: ilm. palvelusväen huone ainakin alkuun.
- 229 VÄLIKKÖ (1956)
- 230 POTILASHUONE 7 (1978 a.q.)
- 231 WC (1956)
1956 230: lääkärikanslia ja tutkimushuone.
n.1920 Sterilointitila.
1831 Kuraattorin asuntoa (ilm. kylpyh. ja käymälät).
- 232 HUOLTOHUONE (1956)
- 233 KEITTIÖ (1956)
1918 Leikkaushuone (tai muu toimenpidehuone).
1852 Kuraattorin asuntoa, yhtä huonetta.
1831 Kuraattorin asuntoa, 2 h: keittiö ja palvelusväen huone.

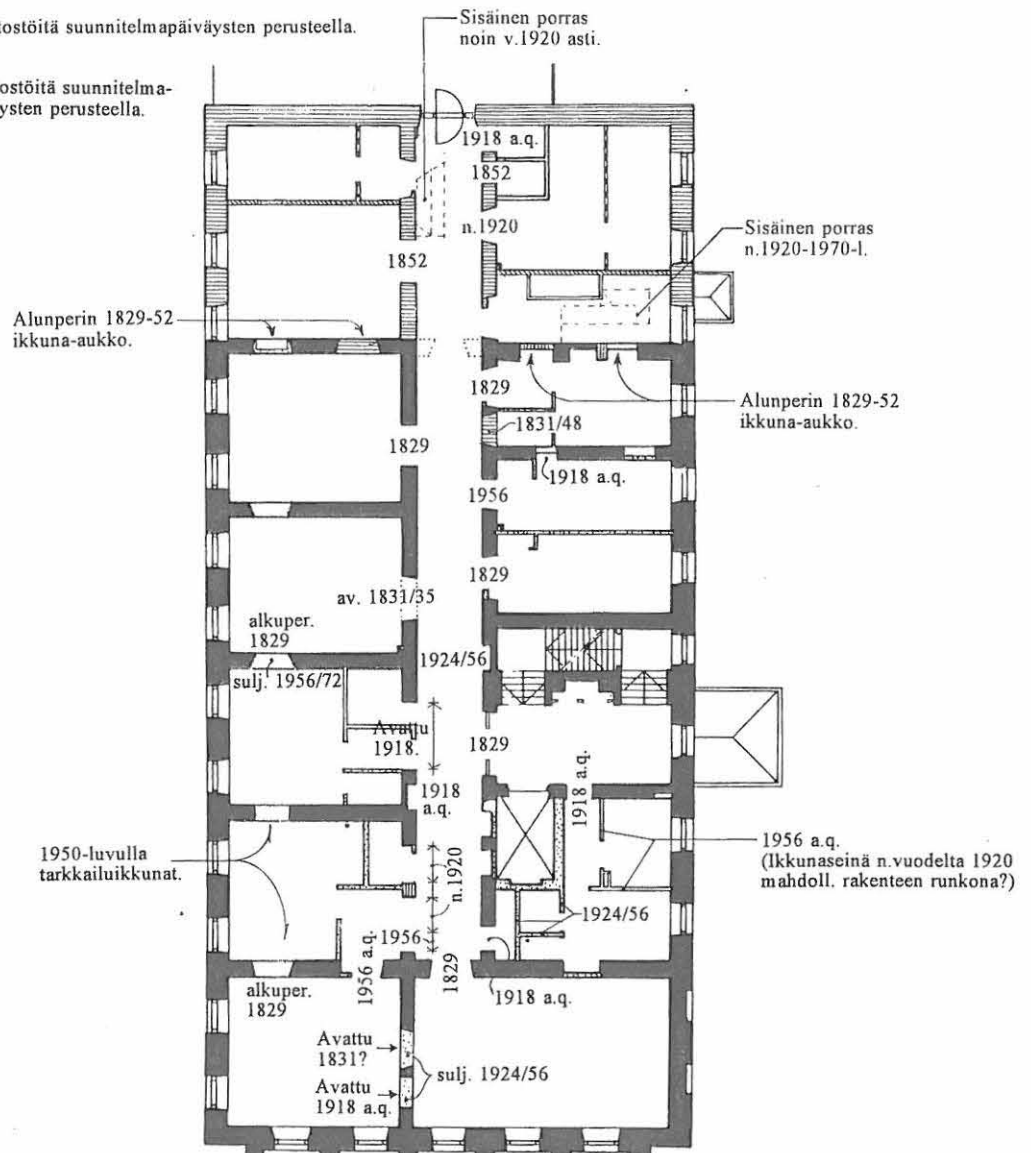
UNIONINKATU 38

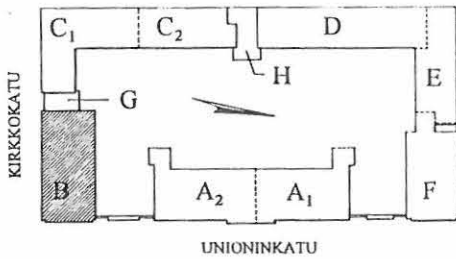
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
B II 71
 RAKENTEIDEN
 VAIHEITA

- 1829 Uudisrakennussuunnitelmista ensimmäiset ovat vuodelta 1821, rakentaminen aloitettiin kuitenkin vasta 1827 ja työt saatiin rungon osalta ilmeisesti päätökseen v.1829.
- 1852 Lisärakennustyöt. Suunnitelmat päivälty vuonna 1851 ja ilmeisesti toteutettu seuraavana vuonna.
- 1918 a.q. Muutostöitä 1800-luvun loppupuolelta, ennen vuotta 1918, mutta jälkeen 1852, suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1920 Muutostöitä itsenäisyyden ajan alussa noin 1918-1924 todennäköisten suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1956 Muutostöitä suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1972 Muutostöitä suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1978 p.q. Muutostöitä suunnitelmapäiväysten perusteella.

Käynti kattoterassille ja sen kautta hätäpoistumisreitti pihalle syntynyt 1950-luvulla G:n rakentamisen yhteydessä.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
B	II	72
SEINÄT		

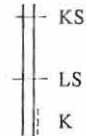
SEINÄT YLEISESTI

Kerroksen tärkeä piirre ovat paksut vanhat ulkoseinät ja käytävän seinämuurit. Kaikki ikkuna-aukot ja suuri osa oviaukoista ovat pielistään viistettyjä (ks. ikkunapiirros, BII/ OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT).

Seinäpinnat ovat yleensä kiviaineisia, tasoitettuja ja tulaamalla maalattuja. Värisävyt ovat vaaleankeltainen ja jossain kohdin punertava. Pintavahvistuskangasta ei ole näkyvässä.

Seinäpinnat ovat melko hyväkuntoiset; esimerkiksi ulkokulmia on suojattu rosterista tehdyillä törmäyssuojilla.

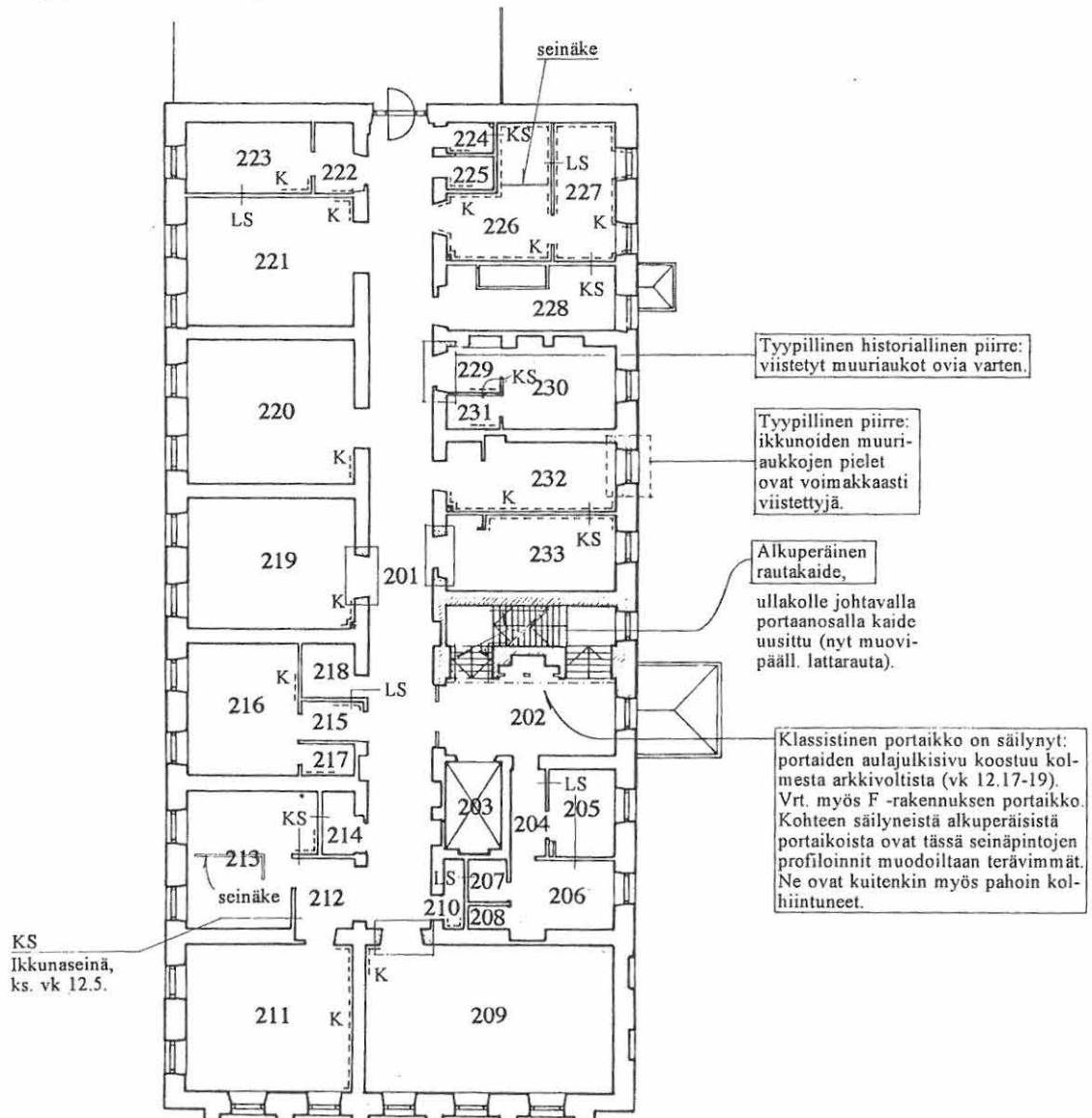
Varsinkin potilashuoneissa on muutamilla seinillä sairaalateknisiä laitteita ja valaisimia varten asennettu kookas tekninen kotelo. Verholaudat on tehty yksinkertaisesti lastulevystä.

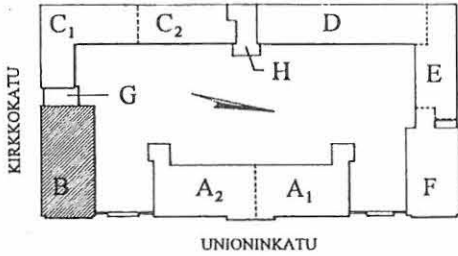

KS Kiviaineinen seinä (tiiltä tai mahdoll. ns. kananpaskaa).

LS Rakennuslevystä tehty seinä.

K Kaakelointi, yleensä lattialta noin korkeudelle 1.20 tai pöytätasoa ja kaapistoa välisessä kentässä. Tiloissa 226 ja 227 koko seinät kaakeloitu.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
B II 73
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

Ovet ovat pääasiassa laakaovia, jotka on maalattu vihreäksi. (Vanhempienkin) ovien painike on yleensä Prime -tyylinen.

TO1 Teräslankalasilta varustettu palo-ovi, n. vuoden 1980 korjauksista.

O2 Tärkeä säilytettävä piirre: suuri osa ovista on 1950-luvulta ja suunniteltu Rakennushallituksessa arkkitehtien Ragnar Wessmanin/W. Rumjantsevin toimesta. Niihin liittyvä detaljointi on omalle ajalleen tyypillistä, esim. vuorilista (12 x 45) on kevyesti pyörästetty.

vuorilista:
 (merk VL)

O3 Kuten edellä, mutta vasikalla ja lasilla varustettu, ks. vk 12.6, 12.12.

Huullosdetalji, suuntaa-antava piirros.

Muut ovet ovat uudempia, noin v. 1980 korjauksista ja niiden vuorilistat ovat vastaavasti uudet yksinkertaisen n. 4 x 1 cm puulistat (vanhoihin verrattuna kulmikkaammat).

IKKUNAT

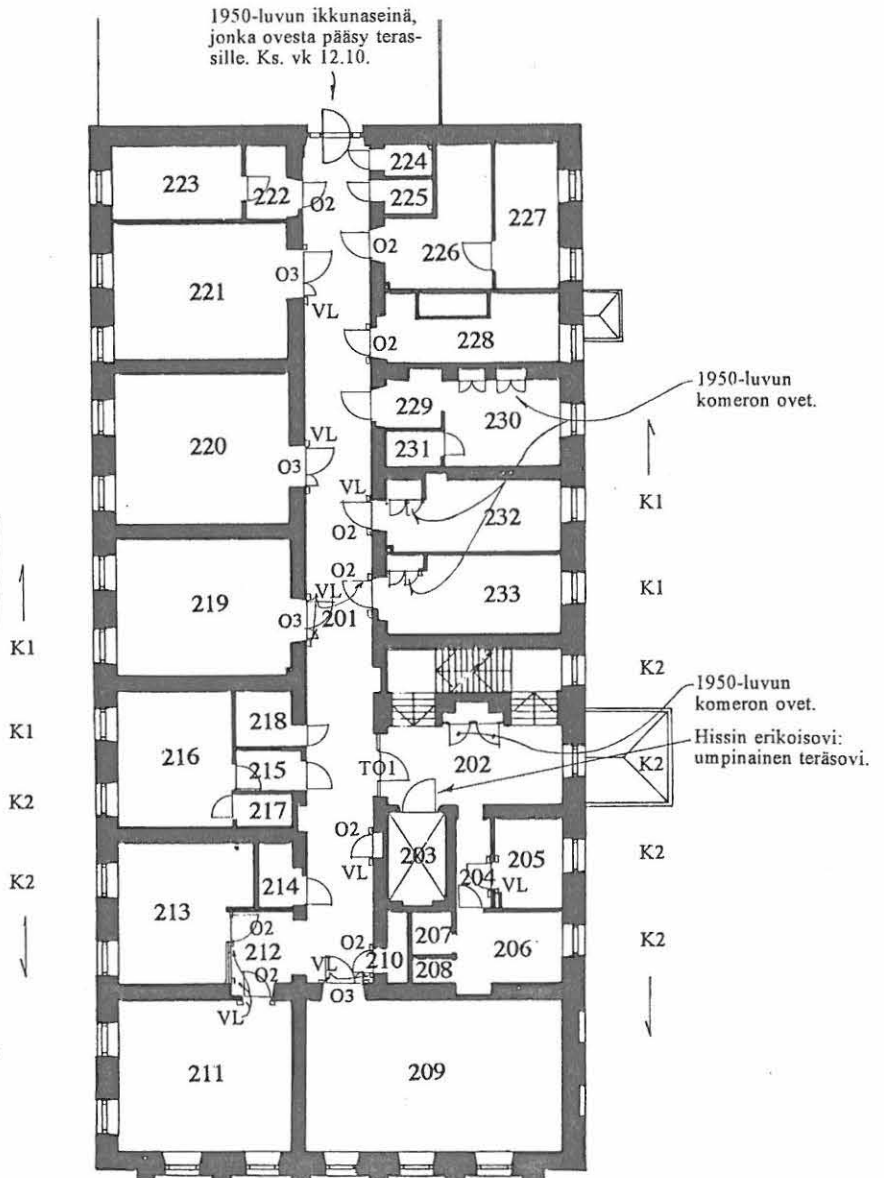
Tärkeä säilytettävä piirre.

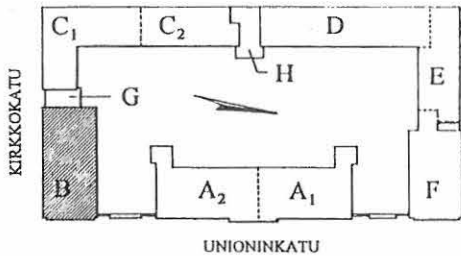
Kerroksen ikkunat ovat iäkkäät ja muutamista eroavuuksista huolimatta ilmeeltään yhtenäiset ja periaatteessa koko kerroksessa samaa tyyppiä. Ks. ikkunatyypipiirros seur. sivulla. Ikkunat ovat yleisesti melko hyväkuntoiset.

PATTERIT

Patterit ovat suurimmalta osalta perinteistä mallia olevaa n. 1950-luvun levypatterityyppiä (kuten Högforsin Puko).

Lisäksi on muutamia toista mallia olevia levypattereita: mm. käytävässä (ks. vk 12.3).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
B II	74
OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT	

IKKUNATYYPPI

Kerroksen tyypillinen ikkuna, myös I kerros.

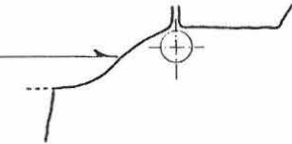
Ikkunoissa on sisään-sisään aukeavat alapuitteet. Ikkuna suljetaan oikeanpuoleiseen puitteeseen kiinnitettyllä pitkäsälvällä. Pitkäsälpa on kaikissa ikkunoissa samaa tyyppiä.

Yläpuitteet ovat tappisaranoidut, ulkopuitteen kiinnitys on järjestetty sormikoukuilla, sisäpuitteen irtopainikkeella tai varustettu linkuilla.

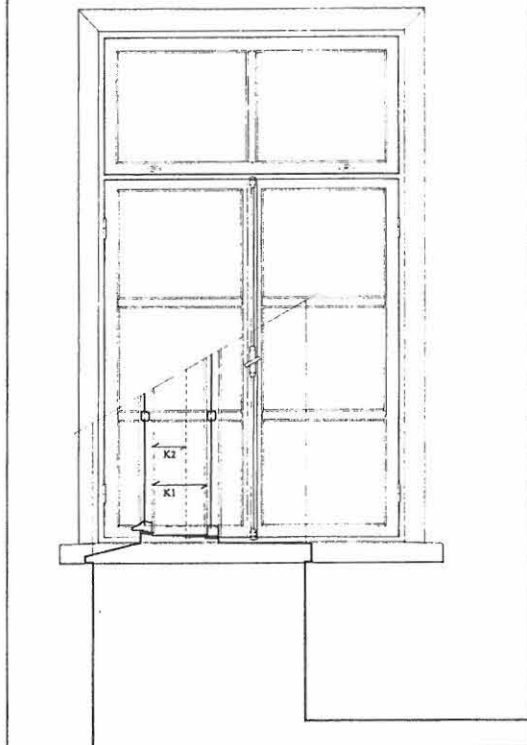
Ikkunoissa on täyssyvyinen vaakajakokarmi, ei lainkaan pystyjakokarmia.

Kerroksessa esiintyy kahta eri syvyyttä olevia karmeja:
 K1 = ilmeisesti vanhempi, noin 27-31 cm syvyinen karmi, jonka sisänäkö on aaltomaisesti profiloitu.
 K2 = normaali karmi, syvyys 22 cm.

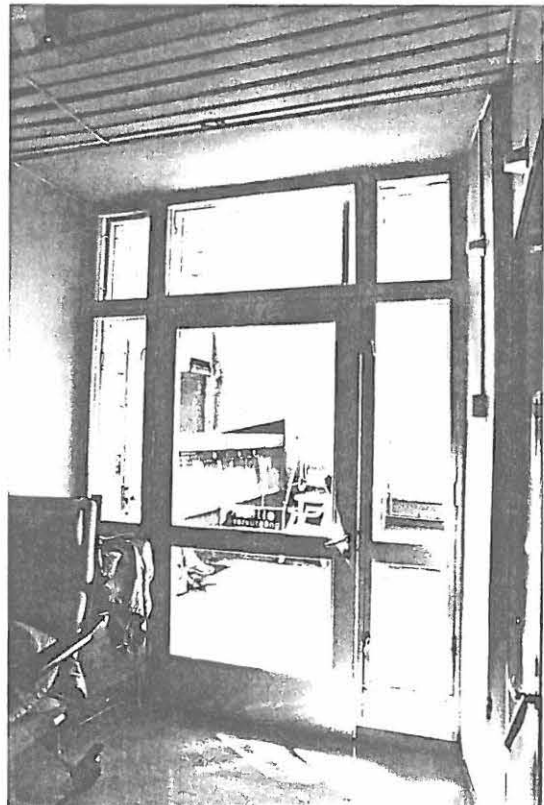
K1:n profiloitu muoto sisätilassa.

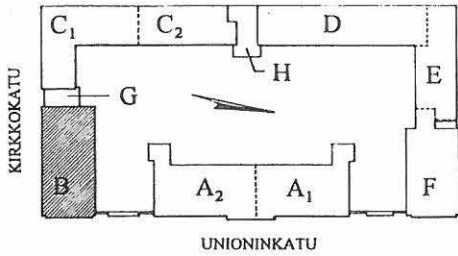

Ikkunapenkki on yleensä puuta, noin 65 cm korkeudella. Esim. märkätiloissa (227) se on kuitenkin vaihdettu sementtiosaiikkilaattaan.

vk 12.10.

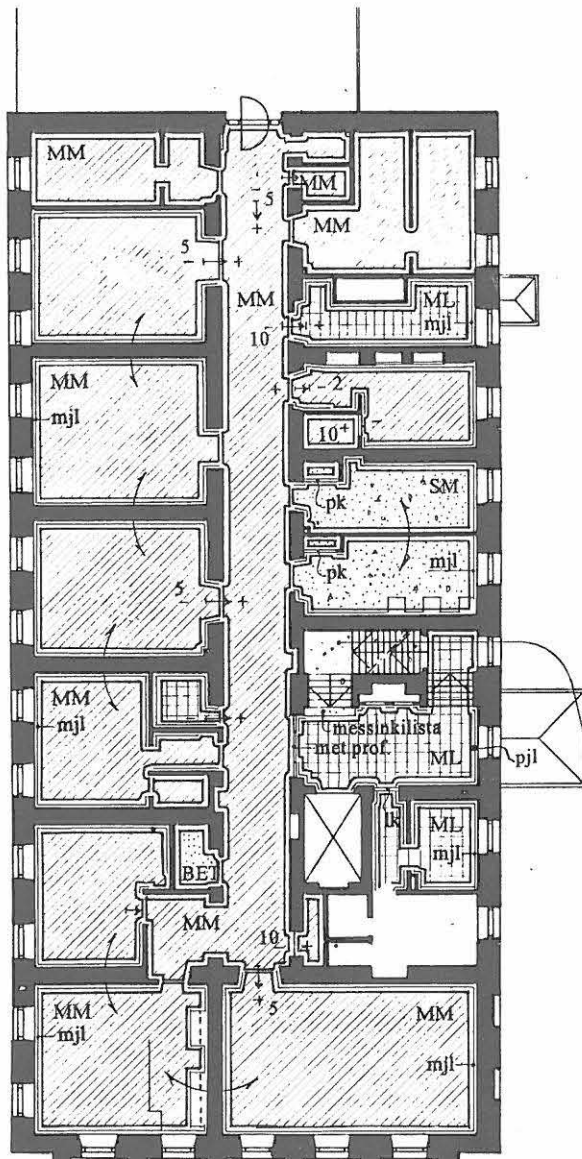
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
B	II	75
LATTIATASO		

LATTIAT YLEISESTI

Kerroksen pääasiallinen lattiapintamateriaali on muovimatto. Kynnyksiä ei vuodeosastokäytöstä johtuen juuri ole. Lattiatasossa on paljon pientä vanhalle rakennukselle ominaista korkeusvaihtelua, josta ei kuitenkaan ole haittaa.

MUOVIMATTO. Tilojen yleinen päällyste on muovimatto, joka on käytävillä ja huonetiloissa eri tyyppistä. Yleinen värisävy on beessi. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen pinnoite.

Karheapintainen, liukastumista estävä matto.

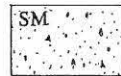
Muovimatto on ylösnostettu, erillistä jalkalistaa ei ole tiloissa 201, 210, 212, 217, 222-227, 231.

mjl Muovijalkalista, kerroksen yleisin jalkalistatyyppi.

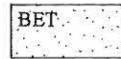
pjl Puujalkalista, vain porrashuoneessa 202 esiintyvä ja tyyppiltään vastaava kuin D I/ pjl 2. Lisäksi mattolista.

MUOVILAATTA. Joissain tiloissa käytetty vanhempi 300 x 300 harmaa muovilaatta.

SEMENTTIMOSAIKKI.

VALETTU LATTIA,

pk Puukynnys. Kyntteellinen, yleensä vanhempi maalattu puukynnys.

lk "Lautakynnys". Yksinkertainen, kyntteetön, yleensä uudehko lakattu ja päältä ruuvi kiinnitetty puukynnys.

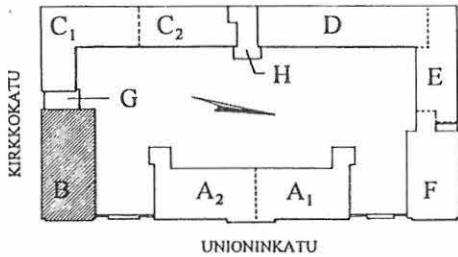
met.prof. Palo-oven teräsprofiili.

- + 5 Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

Tärkeä säilytettävä erityispiirre: PORRASHUONE.

Alkuperäiset kalkkikiviaskelmat ja -laatat lepotasolla.

Askelmien etureunassa liukastumisenestonauha.

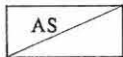
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

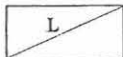
RAKENNUS KERROS SIVU
B II 76
 KATTOTASO

KATTOPINNAT YLEISESTI

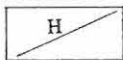
Käytävissä ja muutamissa tiloissa on alaslaskettu katto ja monessa huoneessa holvin pintaan on kiinnitetty vaimentavaa levyä. Vanhat laudoituksen alapintaan naulatulle tikutukselle tehdyt rappaukset ja niihin liittyvät kattolistat ovat kuitenkin laajalti säilyneet.

Alumiinisäleakatto.

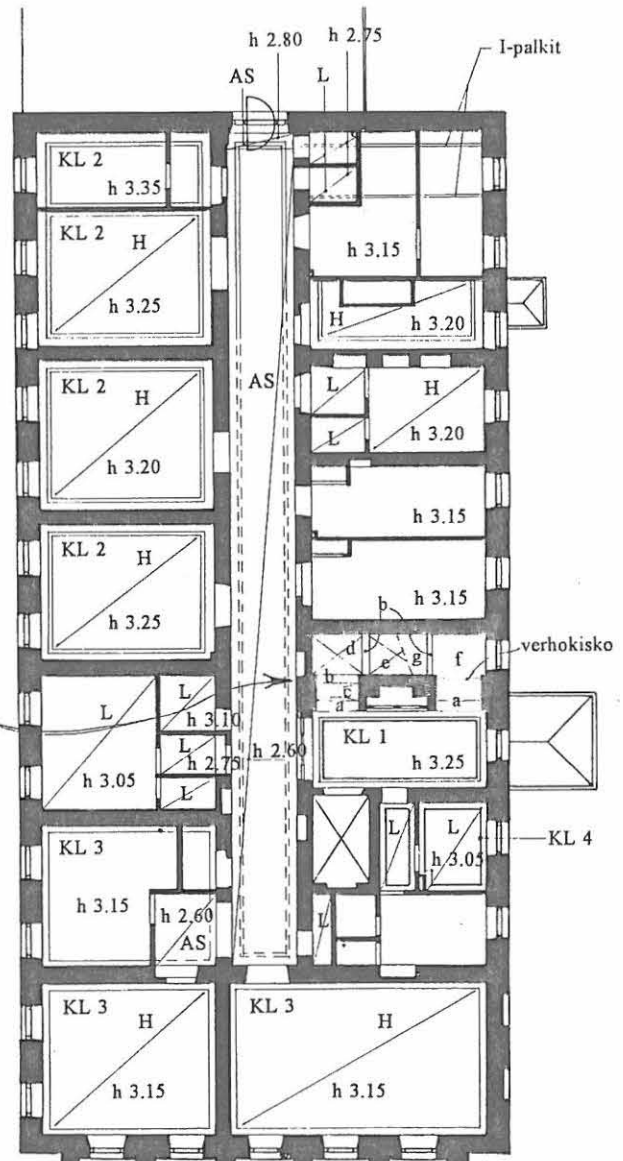
Levyalakatto. Tasoitettu ja maalattu rakennuslevy-pinta.

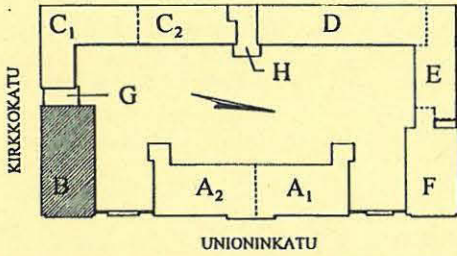

Haltex -ruuduista (600 x 600) tai vastaavasta materiaalista holvin pintaan kiinnitetty katto.

KL 1	Vaäha kattolistaprofiili, samankaltainen kuin esim. KL 1 A-rakennuksessa. Yhtenäisellä merkitty olemassa oleva (todettu tai erittäin todennäköinen) - helposti täydennettävä muoto. Merkitty oletettu muoto.
KL 2	KL 1:tä muistuttava, mutta pienemmällä profiililla, tod. näk. myöhemmin tehty mukaelma.
KL 3	Pyörästetty kattourukka.
KL 4	Puinen kattolista.

Porrashuoneen katto-maailma on runsasmuotoinen ja mielenkiintoinen:
 a) Vyökaari.
 b) Nouseva vyökaari.
 c) Nouseva tynnyriholvi.
 d) Ristiholvi.
 e) Nouseva ristiholvi.
 f) Tasainen holvi.
 g) Vino pinta.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

B II 77

YHTEENVETO

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

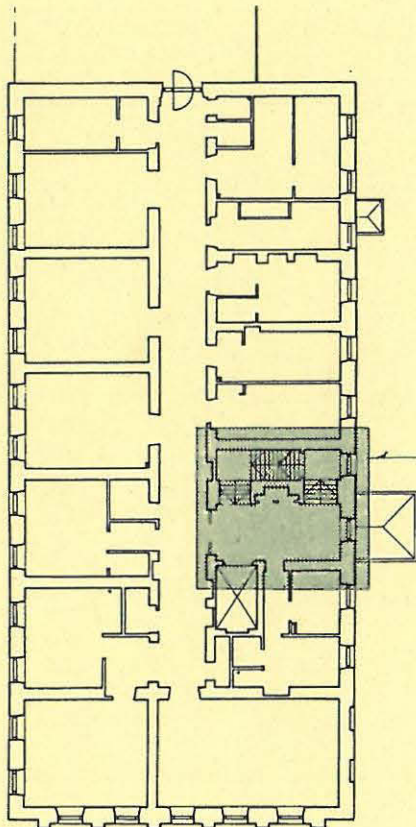
- 1829 Runkotyöt kutakuinkin valmiit.
- 1831 Maasotasairaala: kuraattorin ja yllilääkärin asunnot palveluskuntatiloineen.
- 1851 Laajennussuunnitelmat, toteutus 1852.
- 1918 Yleinen sairaala: vuodeosasto.
Vrt. I kerros.

+ Kerroksessa on selkeä tilarakenne, joka on säilynyt pitkälti alkuperäisessä muodossaan.

+ Tyypilliset vanhasta rakennuksesta kertovat ja tunnelmaa luovat piirteet ovat

- paksujen ulkomuurien viistelävistyksset ikkunoita varten ja iäkkäät rakennuksen ilmeeseen soveltuvat 8 -jakoiset ikkunat sekä
- paksujen muurien rajaama väljätkö keskikäytävä usein viistelellisine muuriaukoineen.

+ Melko yhtenäisesti säilyneet 1950 -luvun ovet detaljeineen.

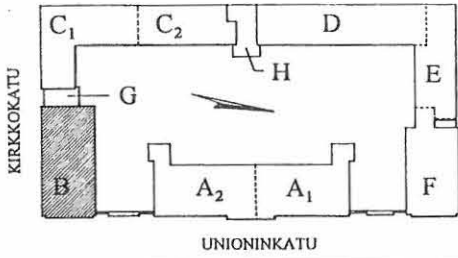

PORRASHUONE

+ Kerroksen tärkeä historiallinen piirre. Porraskokonaisuus on yleisesti ottaen holvauksineen, arkkioltteineen, ikkunoineen, kalkkiviaskelmineen ja tiettyine yksityiskohtineen (porrastasanteen kattolistat ja portaan rautaputkikaitteet) sellaisenaan (kunnostaen?) säilytettävä.

- On havaittavissa tiettyjä epäkohtia, jotka heikentävät porrashuoneen vanhaa henkeä:

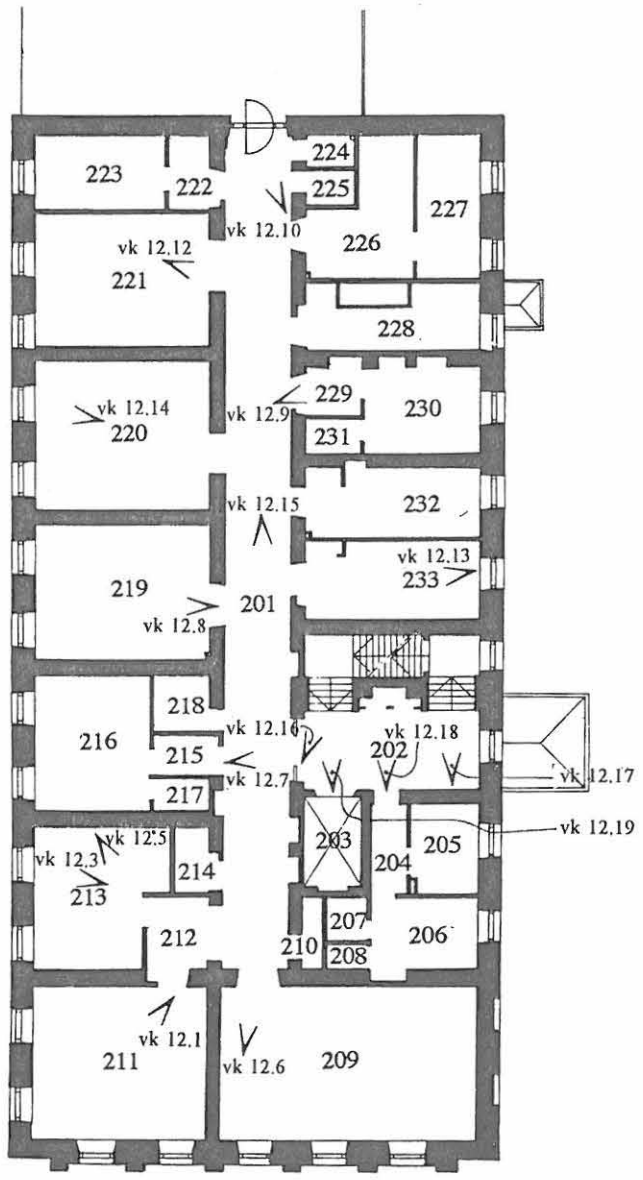
- Porrastasanteelta käytävään johtava oviaukko on suorakulmaistettu ja varustettu teräslankalaseinänkeellä: alkuperäinen kaariaukko ja puuovi- ja lasiseinät ovat kadonneet (vrt. I kerros).
- Suurikokoinen hissinovi, joskin se on seinän väriin sovitteen maalattu.
- Komeroilla on tukittu ent. uuninissi.
- Kolhiintuneisuus.
- Porrastasanteen lattiapinnoite on huolenharmaa ja nuhrainen kontrastina portaan kauniille kalkkivilaatoitukselle.

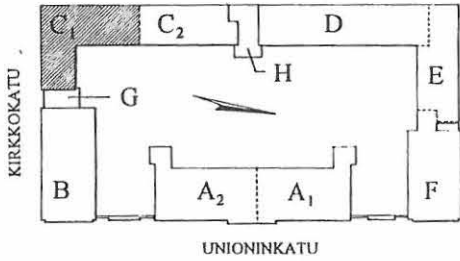

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
B	II	78
VALOKUVAT		

UNIONINKATU 38

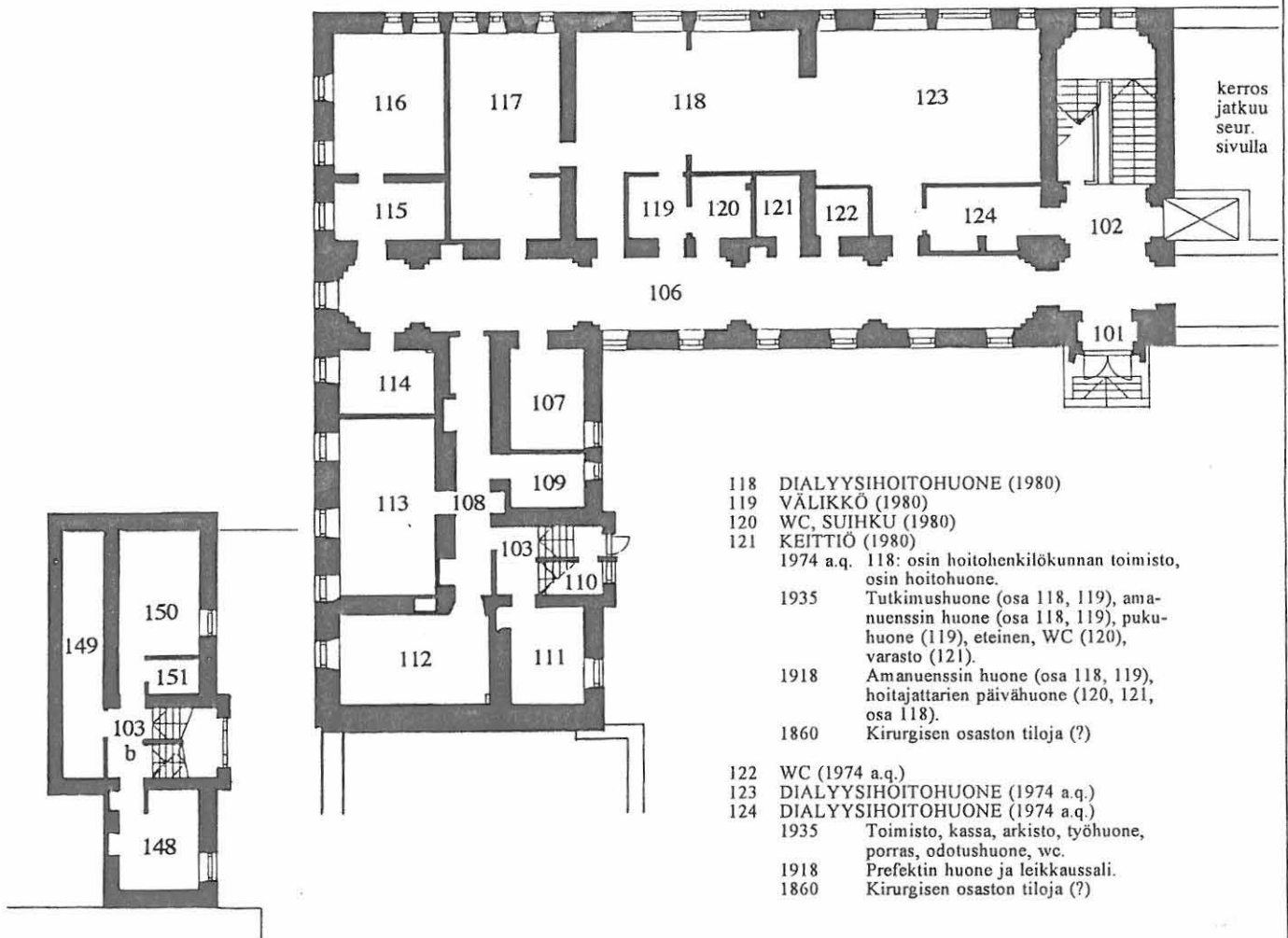
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
C ₁ I	90
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ	

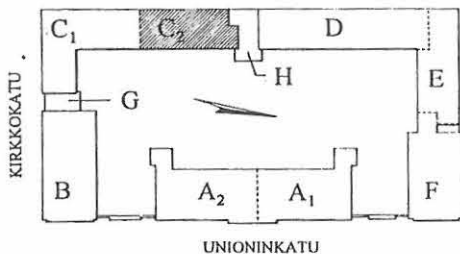
NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: DIALYYSIOSASTO

Huomautus: Ainakin sotilassairaala-ajan loppuvaiheessa, mahdollisesti 1860-luvulta alkaen rakennuksessa toimi kirurginen osasto, jonka tilankäytöstä ei ole tarkkoja tietoja.

101 TUULIKAAPPI (1860)	113 DIALYYSIHOITO (1980)
102 AULA (1860)	114 KANSLIA, kirurgi (1974)
103 PORRASHUONE (1935)	1974 a.q. Hienomekaaninen korjaamo ja osastonhoitajan kanslia (113), keittiö (114).
106 KÄYTÄVÄ (1860)	1935 Laboratorio, osa kuuluu 112:een (113), potilashuone (114).
107 HOITAJIEN TOIMISTO (1980)	1860 Eteiskäytävä, porrashuone.
1974 Kahvihuone.	
1974 a.q. Päivystyshuone.	
1935 Valokuvaus- ja läpivalaisuhuone.	
1893 p.q. Kylpyhuone.	
108 KÄYTÄVÄ (1935)	115 VÄLIHUONE (1974)
109 HUUHTELU (1974 a.q.)	116 HOITOHUONE (1974)
1935 Säättöhuone, pimeähuone.	117 HOITOHUONE (1980)
1893 p.q. Kylpyhuone.	1974 117: Henkilökunnan toimisto, var., pukuhuone.
110 VARASTO (1935)	1974 a.q. Leikkaushoitajan toimisto (115), sterilisointitilaa (115, 117 osin), leikkaussali (116), dialyysihuone, varasto, pukuhuone (117).
111 TEKNIKKO (1980)	1935 Radiumvarasto (115), leikkaussali (116), radiumhuone, pukuhuone (117) sekä sterilisointihuone (115, 117 osin).
1974 Päivystyshuone ja suihku.	1918 Leikkaussali.
1935 Laboratorio.	1860 Kirurgisen osaston tiloja (?)
112 HENKILÖK. TAUKOTILA (1980)	
1974 a.q. Kytkoskopiahuone.	
1935 Laboratorio.	
1918 Liinavaatehuone, säilytystilaa.	
1860 Käymälät.	

118 DIALYYSIHOITOHUONE (1980)
119 VÄLIKKÖ (1980)
120 WC, SUIHKU (1980)
121 KEITTIÖ (1980)
1974 a.q. 118: osin hoitohenkilökunnan toimisto, osin hoituhuone.
1935 Tutkimushuone (osa 118, 119), amanuenssin huone (osa 118, 119), pukuhuone (119), eteinen, WC (120), varasto (121).
1918 Amanuenssin huone (osa 118, 119), hoitajattarien päivahuone (120, 121, osa 118).
1860 Kirurgisen osaston tiloja (?)
122 WC (1974 a.q.)
123 DIALYYSIHOITOHUONE (1974 a.q.)
124 DIALYYSIHOITOHUONE (1974 a.q.)
1935 Toimisto, kassa, arkisto, työhuone, porras, odotushuone, wc.
1918 Prefektin huone ja leikkaussali.
1860 Kirurgisen osaston tiloja (?)

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

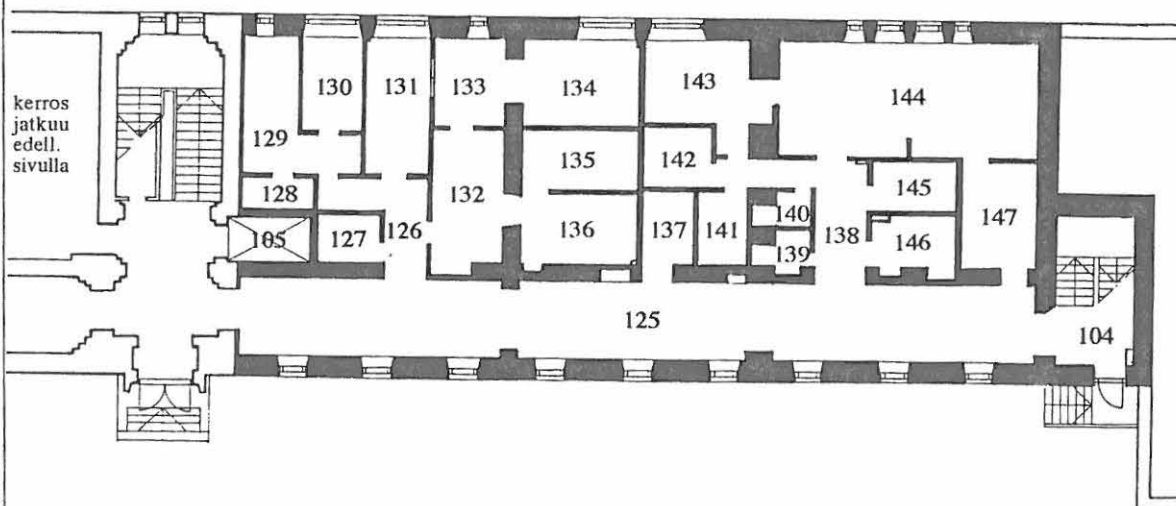
RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	I	91
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

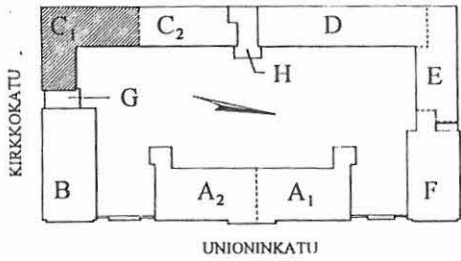
NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: VÄLINEVARASTO JA DIALYYSIOSASTO

- 104 PORRASHUONE (1980)
1978 a.q. Kaksi varastoa.
1935 Konehuone ja putkivarasto.
1918 Pesu- ja käymälätiloja.
- 105 HISSI (1935)
- 125 KÄYTÄVÄ (1864)
1935 Poliklinikan odotushuone, terapia-
osaston odotushuone, pukukopeilla
varustettu osa.
- 126 KÄYTÄVÄ (1982 p.q.)
127 SIIVOUS (1982 p.q.)
128 WC JA SUIHKU (1982 p.q.)
129 HENKILÖKUNNAN TAUKOTILA (1982 p.q.)
130 KANSLIA (1982 p.q.)
131 PESUHUONE (1982 p.q.)
132 VARASTOJEN ETUHUONE (1982 p.q.)
133 PAKKAUSHUONE (jatkuu läpi kivimuurin,
1982 p.q.)
1980 2 pesuhuonetta (127 ja 128),
taukohuone (129), kanslia (130),
tiskaushuone (131), varasto (132).
1978 a.q. 2 wc:tä (128), varasto ja wc (129,130),
huuhtelu (130), nefrografia (131, 132),
tiskaushuone (133, osa), varastoa (134).
1935 Tutkimushuone, WC ja huuhteluhuone
sekä korva- ja kurkkututkimushuone.
1918 Poliklinikka, pukeutumishuone (132, 133),
2 käymälää (127).
1860 Kirurgisen osaston tiloja (?)
1852 Keittiövarasto ja henkilökunnan tila (125-
128, 132) sekä ilm. verstaas (129-133).

- 134 PAKKAUSHUONE (osa, 1982 p.q.)
135 VARASTO (1980)
136 VARASTO (1980)
137 KEITTIÖ (1980)
141 HUUHTELU (1980)
142 OSASTONHOITAJA (1980)
143 HENKILÖKUNNAN TYÖTILA (1980)
1978 a.q. Tiskaushuone (133, 135,136) ja siivous-
komero (136), kojevarasto (142), tutki-
mushuone (137, 141, 142) ja kanslia (143).
1935 Pukuhuone ja konehuone (135, 136),
terapiahuone (137, 141, 142, 143).
1918 Odotushuone (134-136), hoitajattarien
huone (137, 141-143).
1860 Kirurgisen osaston tiloja (?)
1852 Keittiö.

- 138 KÄYTÄVÄ (1980)
139 WC (1980)
140 WC (1980)
144 HOITOHUONE (1980)
145 LÄÄKÄRIEN PUKU- JA SUIHKUHUONE (1980)
146 VARASTO (1982 p.q.)
147 LÄÄKÄRI (1980)
1980 146: Pukuhuone.
1978 a.q. Kanslia (osa 144), voimistelusalin (osa 144)
ja röntgen (145-147) sekä kolme pientä
pukuhuonetta ja suihku.
1935 Säättöhuone, osin 4 pukuhuonetta (138-140),
terapiahuone (144, 147).
1918 138-140 ja osat 144-147: leikkauspotilaiden
toipumissali
1860 Kirurgisen osaston tiloja (?)
1852 Leipomo, panimo.

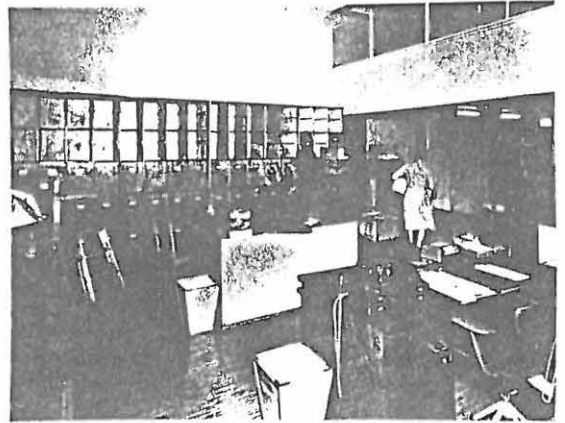
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	I	92
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

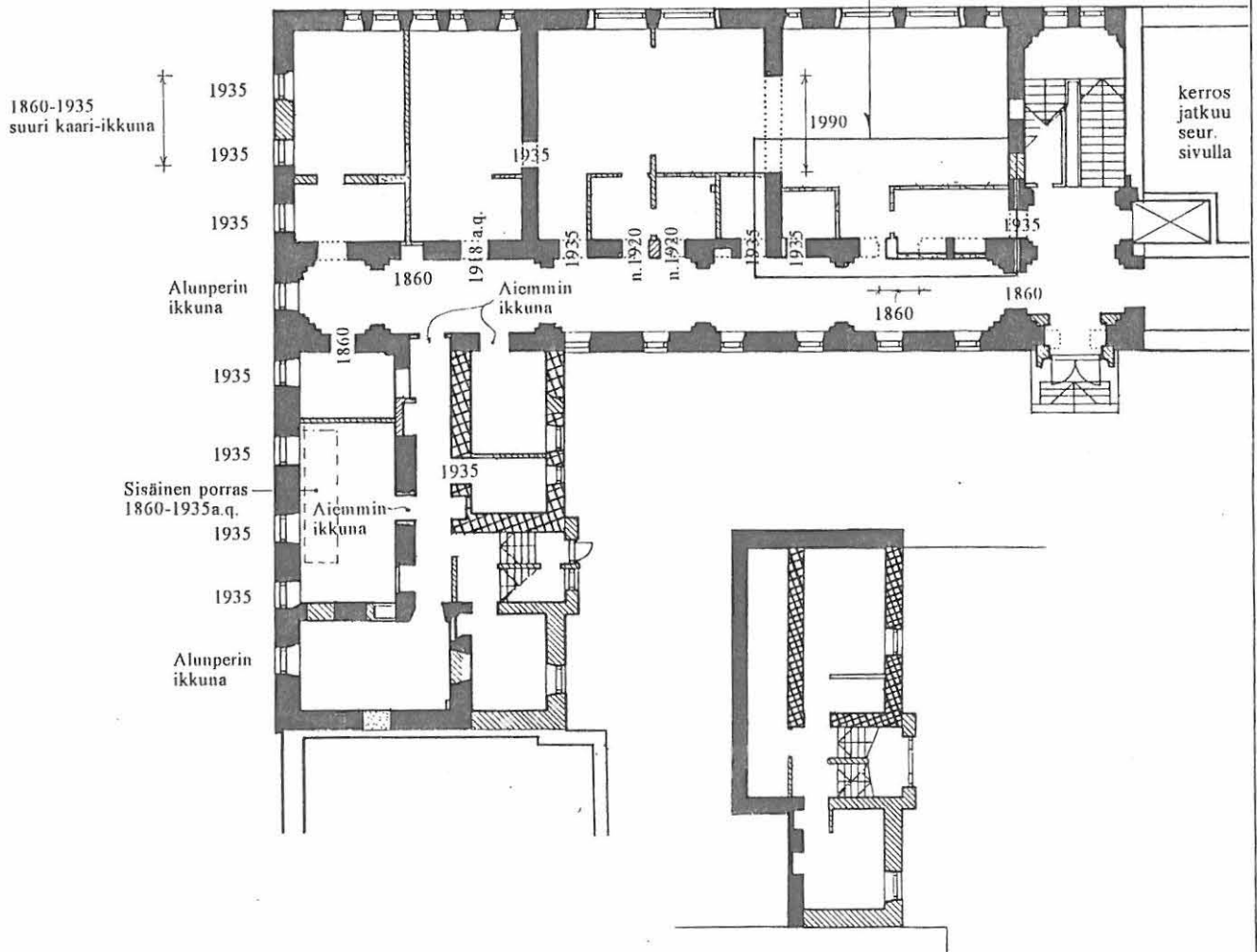
Merkintöjen selitykset seuraavalla sivulla.

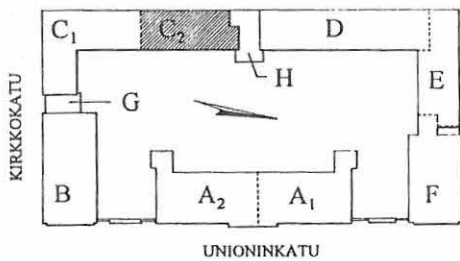
Oikealla parvi ja sen alla oleva asiakaspalvelutila.
REPRO vk 11.2.

Osa tilasta, joka on ollut parven avulla jaet-
tuna kahteen kerrokseen (1950-70-luvuilla).

Kuten Fabianinkadun
ikkunajakko muutenkin
1935 a.q.

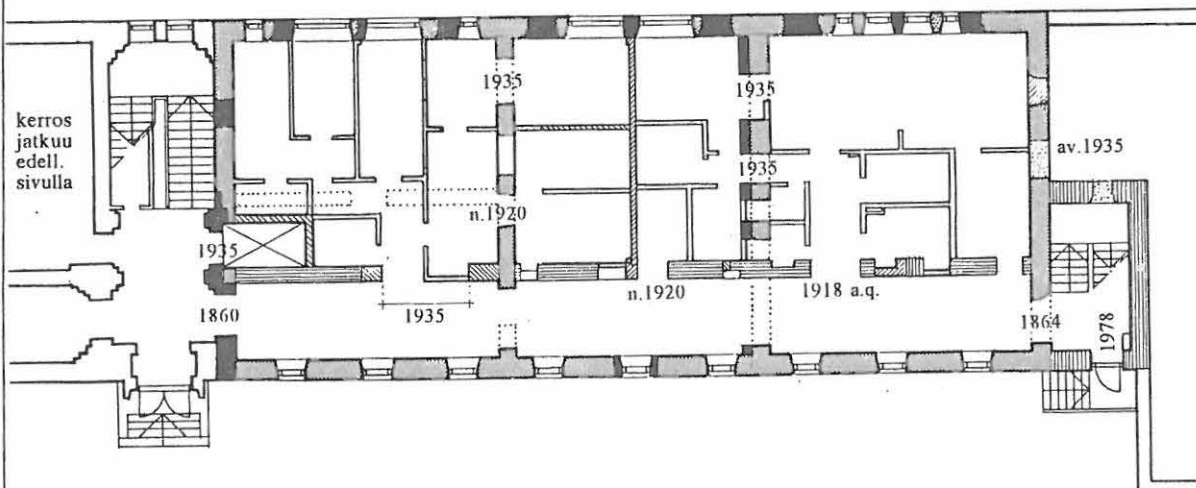

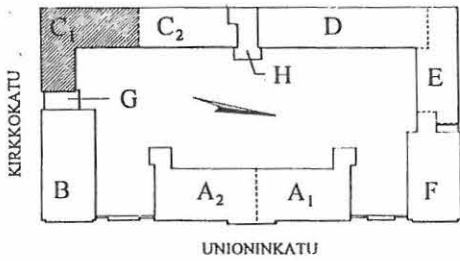
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	I	93
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1851 Uudisrakennussuunnitelmat yksikerroksista keittiörakennusta varten, työt lienee saatettu loppuun vuoden 1852 aikana.
- 1860 Uudisrakennussuunnitelmat keittiön laajentamiseksi nykyisen sairaalarakennukseksi. Työt lienee suoritettu pääosin mainittuna vuonna.
- 1864 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1867 Muutostyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- n. 1895 Lisärakennustyöt aikavälillä 1893-1896.
- n. 1920 Muutostöitä vuosisadan alussa, erityisesti itsenäistymisen aikaan.
- 1935 Muutos- ja lisärakennustöitä, suunnitelmapäiväysten perusteella. Työt valmistuneet vuonna 1936.
- 1950 Muutostöitä 1950-luvulla suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1980 Muutostöitä vuosina 1974-1982.
- 1990 Pieniä muutostöitä viime vuosina.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	I	94
SEINÄT		

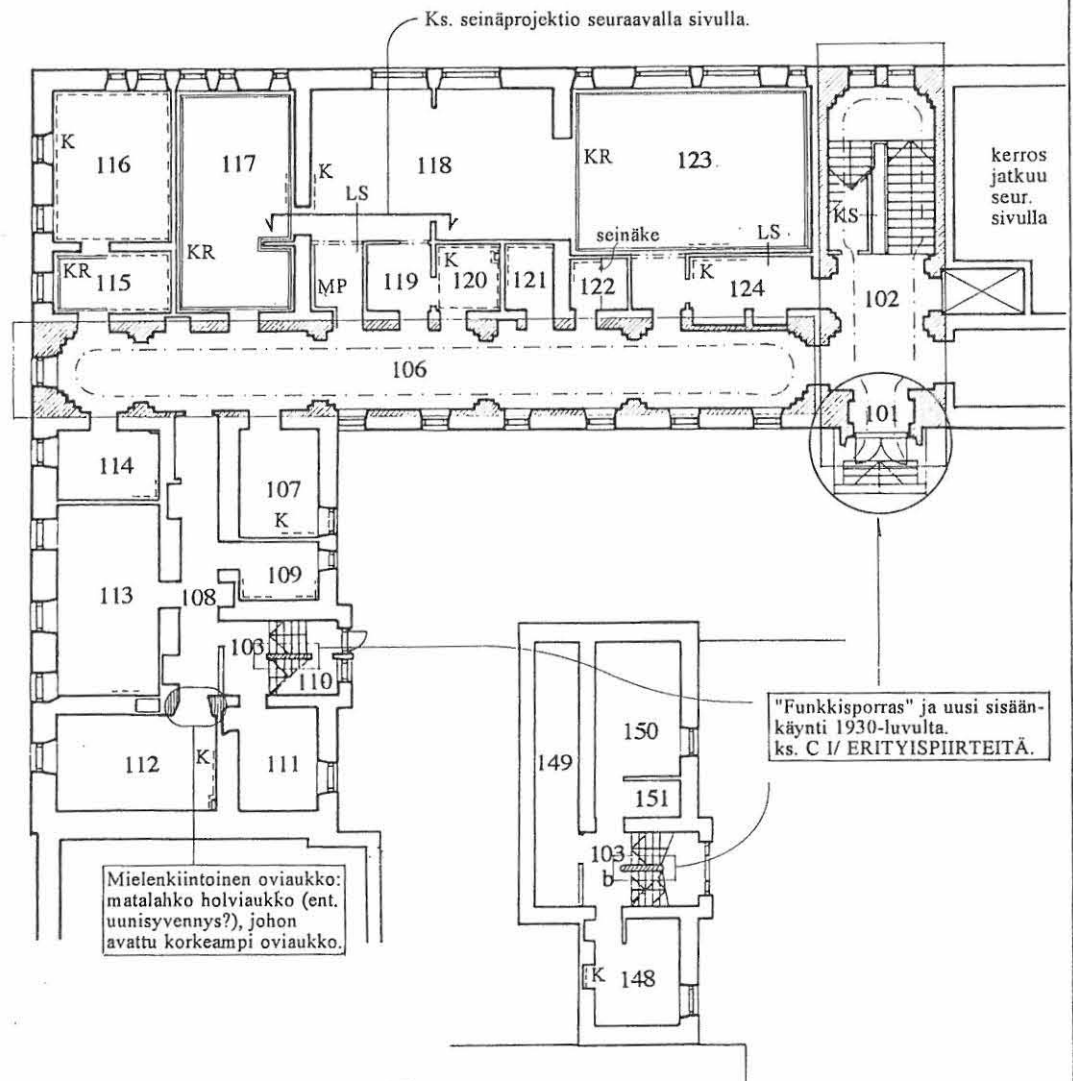
SEINÄT

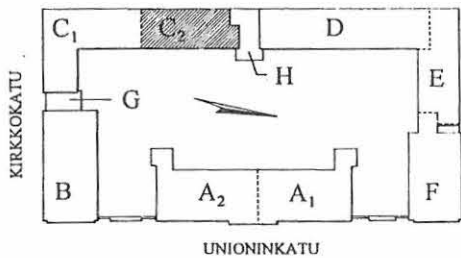
Kerroskeskeinen ominaisuus on pitkä ja korkea sivukäytävä. Käytävää rytmittävät kerrotut pilasterit. Paksun sisämuurin läpi on avattu käynnit varsinaisiin huonetiloihin. Ikkunapenkikorkuus käytävällä n. 65 cm, kun huonetiloissa se on huomattavan korkealla. Pattereille on osin avattu syvennykset ikkunoiden alla, erityisesti C₁:n siipiosalla.

Pääseinät ovat kiviaineisia, tasoitettuja ja telaamalla maalattuja, päävärisävyinä on vaalea keltainen/valkoinen. Käytävätila on maalattu vaaleanpunaiseksi (106) tai punertavalla beigellä (125). Lisäksi sisäänkäyntiaulassa on kirkaampaa keltaista joka porrasosalla vaihtuu vaaleanpunaiseksi. Pilasteri ja jakoseinät ovat valkoisia.

Huoneissa on joillain seinillä melko massiivisia sairaalateknisiä johtokoteloita tai sähkökoteloita. Muutamiiin kulmiin on asennettu törmäys-suojia.

KS	Kiviaineinen seinä.
LS	Levyseinä.
K	Kaakeloitu seinä tai seinänosa.
MP	Muovimattopinnoitettu seinä tai seinänosa.
KR	Koristeraita, joka jakaa seinäpinnan kentiin (n. 2.85 m lattiasta).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	I	95
SEINÄT		

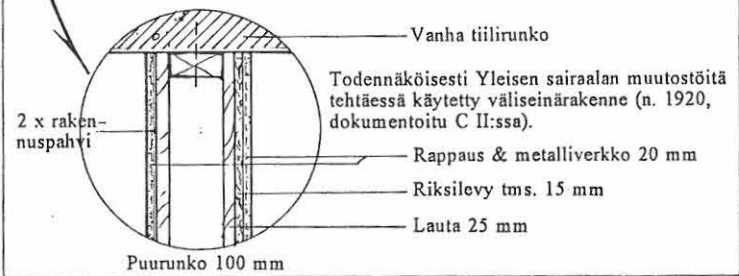
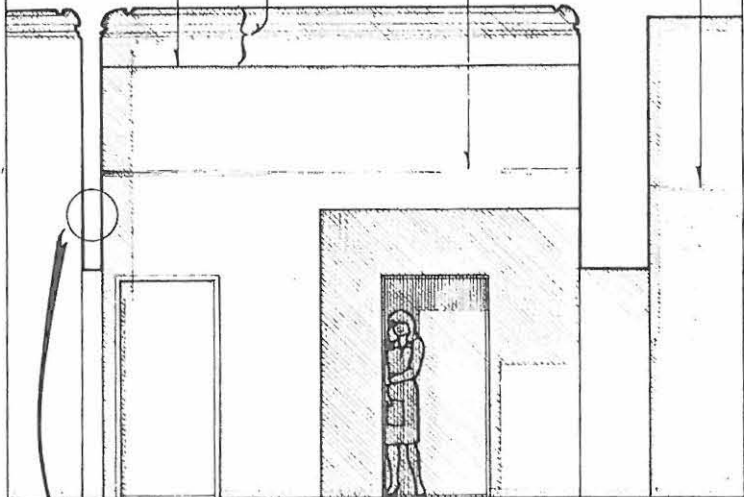
Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

Ks. myös vk 18.1-3.

Muutamissa tiloissa on käytetty maalattua koristeraitaa korkeita seinäpintoja jakamaan (KR). Vrt. C I/ YHTEENVETO.

Korjauksissa n. 1980 vanha väliseinärakenne on katkaistu yläosastaan, jolloin kattolistoitus on voitu säästää.

Korjauksissa n. 1980 levyseinien saumakohtia on huolittu vaakahattulistalla.

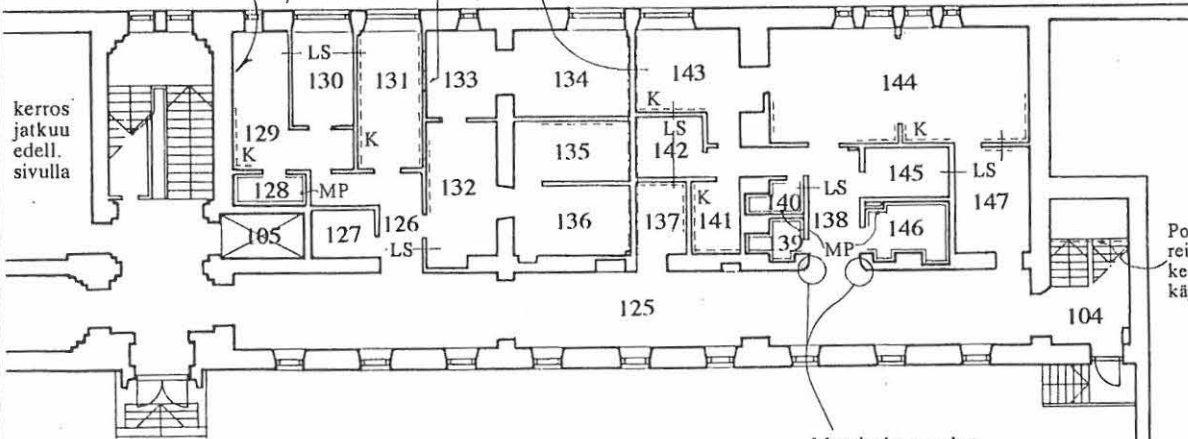

Levyseinä, jossa vanhasta seinästä (yl. kiviainetta, ilm. rapattu rankoseinä) aivan yläosa on jätetty palkkina jäljelle: vanha kattolista pystytty säilyttämään.

Pesukone asennettu seinän läpi.

Seinässä ikkunoitten alla pattereiden upotussvvnns.

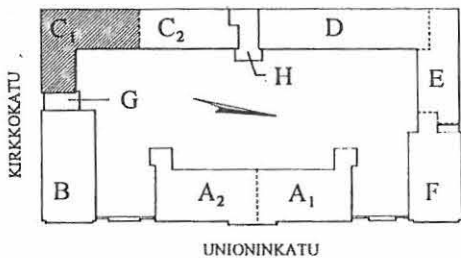
Levyypinta.

Porrastasanteen alla rei'itetyllä levyseinäkeellä suljettu matala käyttämätön kolo.

Muuriakun nurkat voimakkaasti viistety lattiasta korkeudelle 1.4 m asti.

kerros jatkuu edell. sivulla

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
C₁ I 96
**OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT**

OVET

Ovet ovat pääosin eri-ikäisiä valkoiseksi maalattuja laakaovia (C₁) tai laminaattipintaisia laakaovia (C₂, väritään beige) viimeisimmästä korjauksesta. Suurin osa ovista on varustettu Prime-tyyppisellä painikkeella, kahdella nostosaranalla ja moni ovi lisäksi Abloy-lukkopesällä. Vuorilista on yleisimmin yksinkertainen uusi valkoiseksi maalattu puulista, n. 4 x 1 cm.

Seuraavat, muut kuin em. uudet laakaovet on merkitty kaavioon:

TO1 Teräslankalasiilla varustettu uusi palo-ovi.

LO2 Uusi liukuovi.

O3 Todennäköisimmin vuoden 1935 muutostöistä peräisin olevia leveitä valkoiseksi maalattuja laakaovia, joista osa lasilla varustettuja (O3*). Monessa on tallella vanhanmallinen painike, alkuperäiset 3 nostosaranaa ja niihin liittyy 5/2 x 1 cm valk. maal. vuorilista tai sen kopio.

O4 Uusia sairaalakäyttöön tarvittuja erikoisovia (ylileiveitä).

O5 1930-luvun ulko-ovi ja vastaava sisäovi, ks. C II/ ERITYISPIIRTEITÄ.

IKKUNAT

Ks. seuraava sivu.

PATTERIT

Säilytettävä piirre.

Kerroksessa on yleinen vanhempi yksipilarinen liitepatteri, ks. esim. vk 16.9, erityisen yhtenäisesti käytäväseinällä.

Muutostöiden seurauksena noin puolet pattereista, erityisesti huoneiden ikkunaseinällä ovat perinteistä mallia olevia levypattereita.

MUUTA

Koristeellinen, alkuperäinen porraskaide, jossa on kaksinkertainen käsijohde: aluspuu ja siihen kiinnitetty muotoiltu käsijohde. Ks. REPRO vk 8.30.

Valaistus käytävätilassa on epäsuora, loisteputket on sijoitettu sähköhyllylle.

1860-1935 suuri kaari-ikkuna.

Muutamassa yläikkunassa jäljellä terveysikkunan saranamekanismi.

I-kiskot, joiden varassa katonrajassa huonekoh- tainen ilmanvaihtolaite.

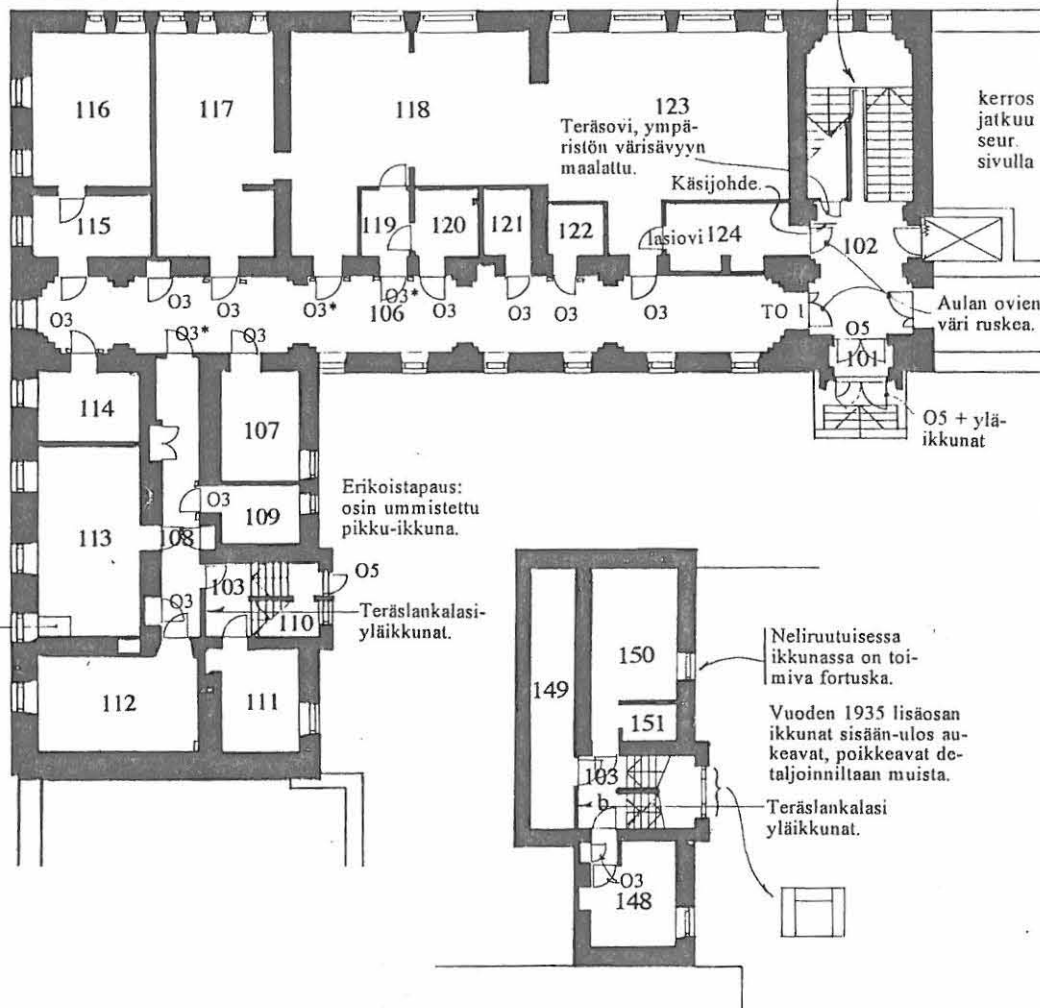
Erikoistapaus: osin ummistettu pikku-ikkuna.

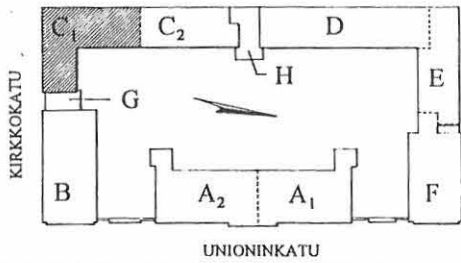
Teräslankalasi- yläikkunat.

Neliruutuiseissa ikkunassa on toimiva fortuska.

Vuoden 1935 lisäosan ikkunat sisään-ulos aukeavat, poikkeavat detaljoinniltaan muista.

Teräslankalasi yläikkunat.

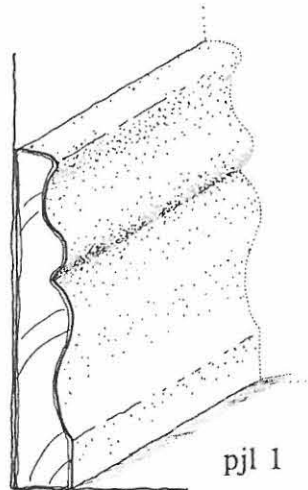
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

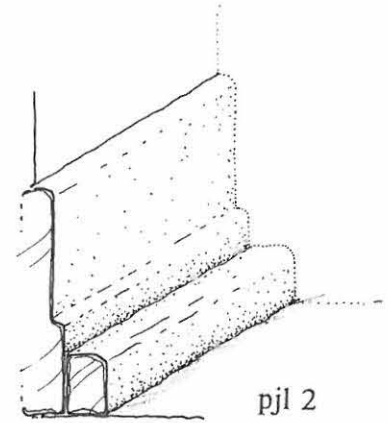
RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	I	98
LATTIATASO		

LATTIAT YLEISESTI

Kerrosen pääasiainen lattiapäällyste on muovimatto. Pinnoitteet ovat hyväkuntoisia, pääosin ilm. vuosien 1977/82 korjauksista peräisin. Kynnyksiä ei portilaskäytön takia juurikaan ole. Lattiapinnassa on useita tarkistusluukkuja.

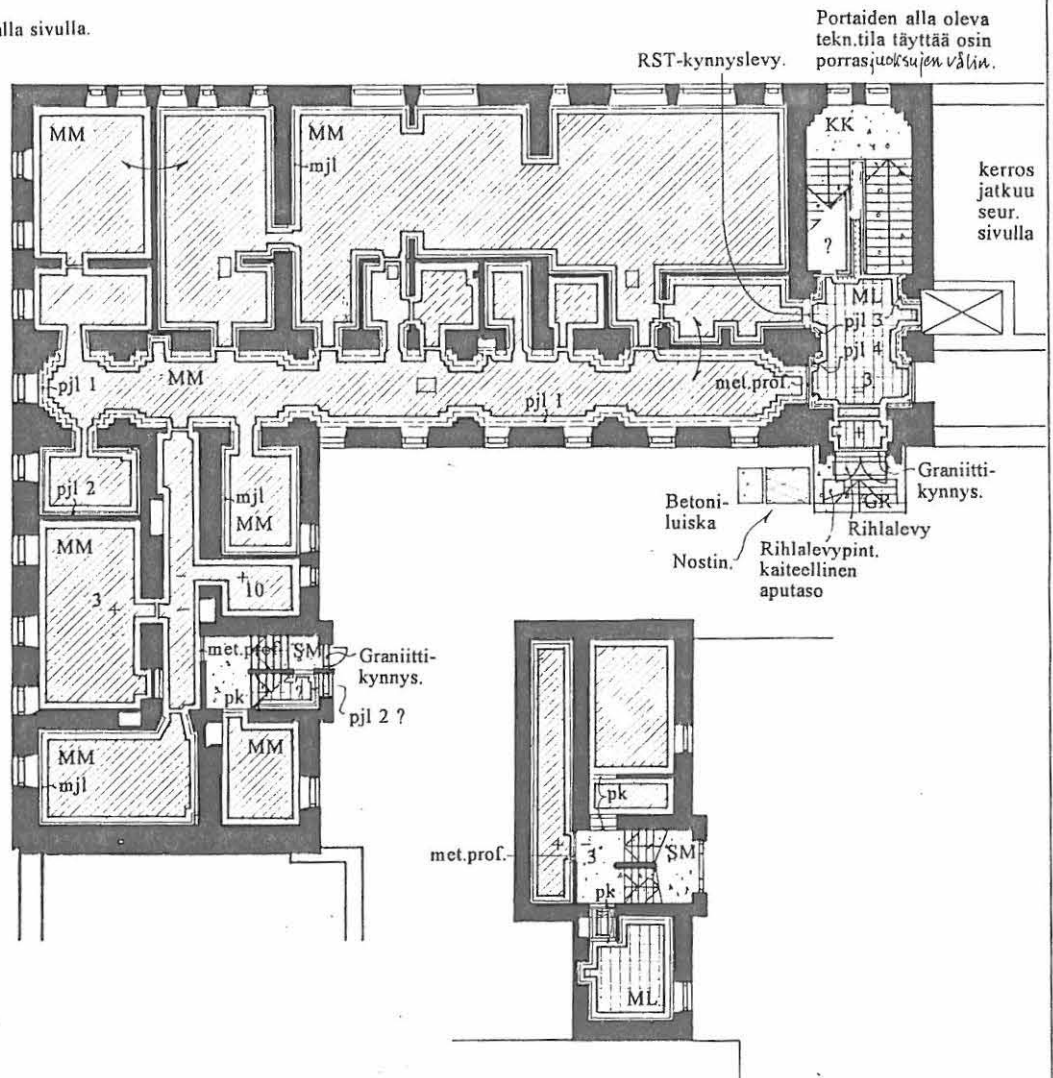

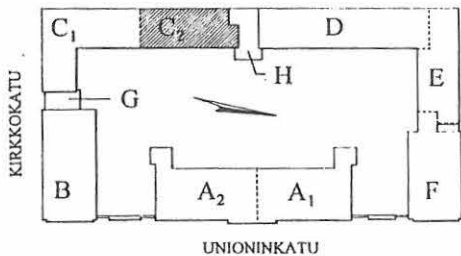
pjl 1

pjl 2

Merkintöjen selitykset seuraavalla sivulla.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
C ₂ I	99
LATTIATASO	

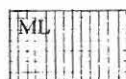

MUOVIMATTO. Kerroksen pääasiallinen lattiapinnoite, erityisesti C₁:ssä käytetty, missä käyttilöiden pinnoite on sinivihreä ja linokuvioitu. Vierekkäisten tilojen matot poikkeavat toisistaan usein silmiinpistävästi ja esim. tilassa 111 "raju" tumma tiikerikuvio. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen päällyste.

Karkeapintaisempi liukastumista estävä matto.

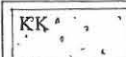
Muovimatto on ylösnostettu tiloissa 108, 109, 111, 113, 115, 116, 120, 122, 150, 151 (C₁) sekä tiloissa 127, 128, 132-137, 139-142 ja 144-146 (C₂).

MUOVILAATTA. 300 x 300. Paikoin, esim. porrasaulassa 101-102 jäljellä vanhempaa laattaa.

mjl

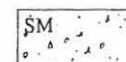
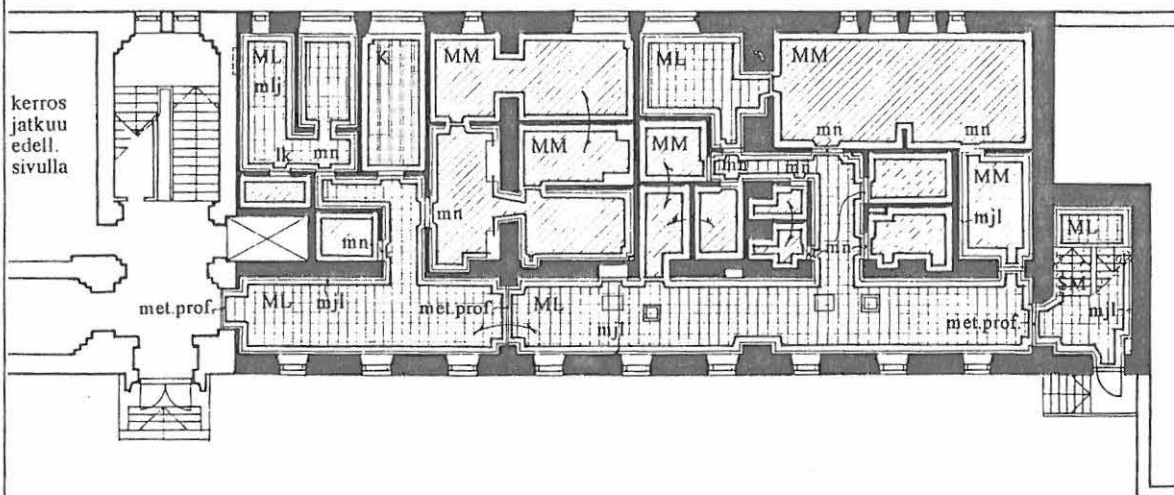
Muovijalkalista. Kerroksessa enimmäkseen käytetty jalkalistatyyppi. Yleensä harmaa, esim. välikerroksessa ruskea.

KALKKIKIVI. Portaissa kalkkikivipinta; portaan potkupinta kuitenkin maalattua betonia. Jalkalista seinään maalattu harmaa.

KERAAMINEN LAATTA. 150 x 150.

SEMENTTIMOSAIIKKI. Portaiden pinnoite.

pk

Puukynnys, uusi kyntteetön puukynnys. Vastaava vanhempi esim. tilassa 111.

lk

"Lautakynnys", uusi kyntteetön puukynnys. Tilassa 131 poikkeavasti liimapuuta.

mn

Muovilista kynnyksenä.

pjl 1

Kurvikkaasti profiloitu uusi mahd. vanhaa mallia tavoitteleva puujalkalista: tilan ilmeseen soveltuva.

pjl 2

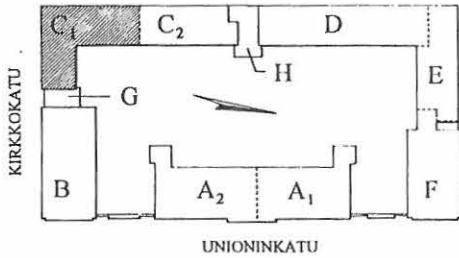
lökkäämpi puujalkalista ja mattolista.

pjl 3, 4

lökkäämpiä puujalkalistoja, kahta eri tyyppiä, joita esiintyy vain vähäisessä määrin.

- → +⁵

Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
C ₁ I	100
KATTOTASO	

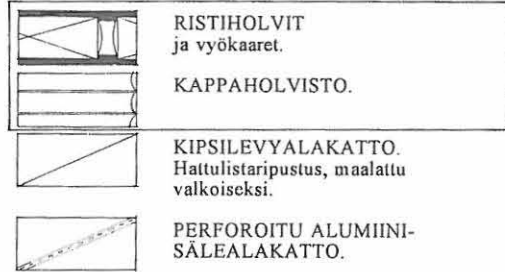
KATTOPINNAT YLEISESTI

Väliohjan rapattu alapinta on suurelta osin näkyvissä kerroksen huonetiloissa. Joidenkin korkeiden huonetilojen säilyneet tai helposti täydennettävissä olevat kattolistat ja käytävän vyökaaret erottavat ristiholvit karniisilistoituksineen (C₁) ovat koko kohteen kannalta tärkeitä säilytettäviä historiallisia piirteitä.

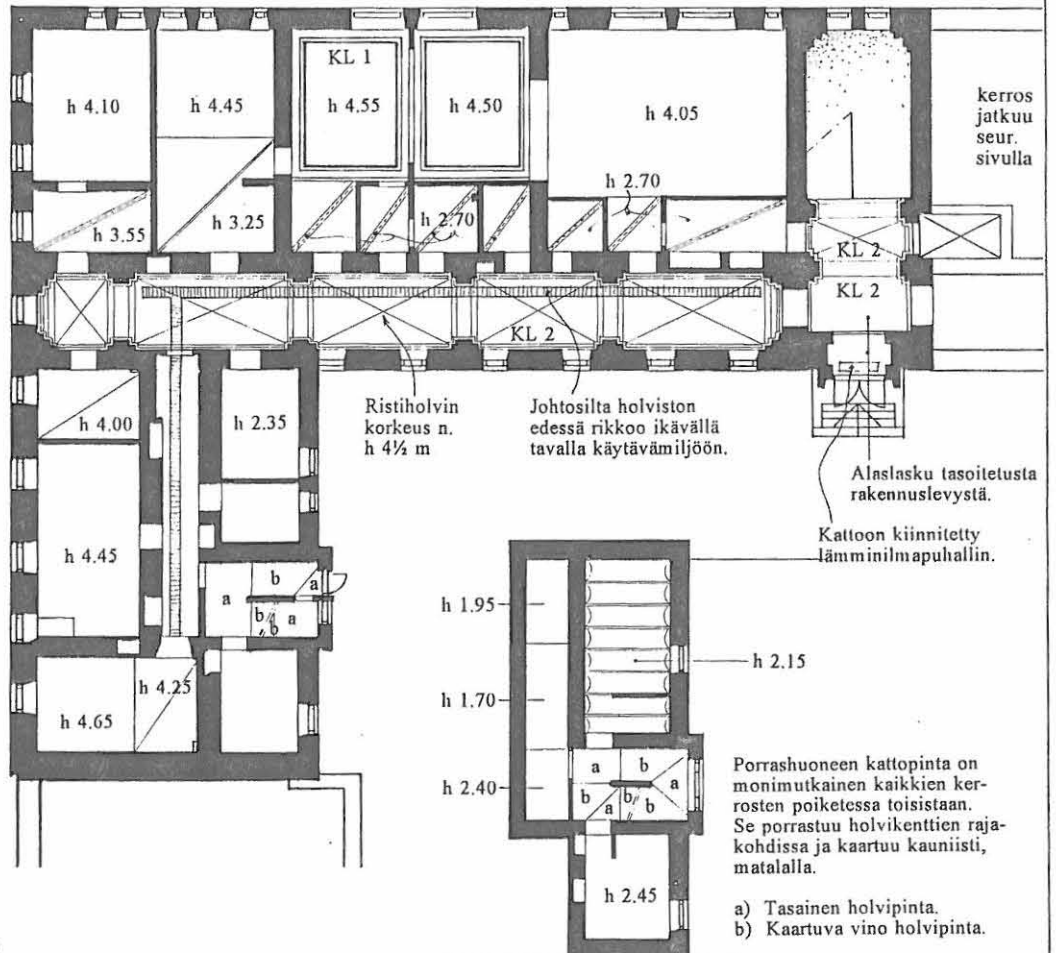
Kuitenkin ilmanvaihtovetoja varten alaslasketut kalto-osat käytävän ja itse huonetilan välillä sekä erityisesti käytävän sähköhyllä rikkovat juhlanan kattomaailman ja katkaisevat tilojen "korkeus-yhteyden". Ristiholvisto on vielä päällystetty pintavahvistuskankaalla melko äskettäin, mutta kankaan kiinnitys on epäonnistunut: se näkyy ikävän selkeästi ja on jopa repeytynyt.

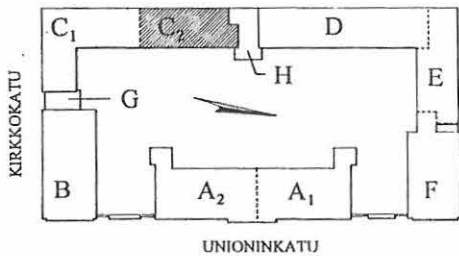
Suurelta osin näkyvissä on yläohjan alapinta, joka suurimmassa osassa kerrosta lienee tikutukselle tehtyä rappausta, vuoden 1935 uudisosassa myös tasoitettua ja valk. maal betoniholvin alapintaa. Näissä tiloissa (esim. 109, 134, 148) seinän ja holvin rajakohdan huolteluna on mielo pyöristys.

Muulloin:

Merkintöjen selitykset jatkuvat seuraavalla sivulla.

UNIONINKATU 38

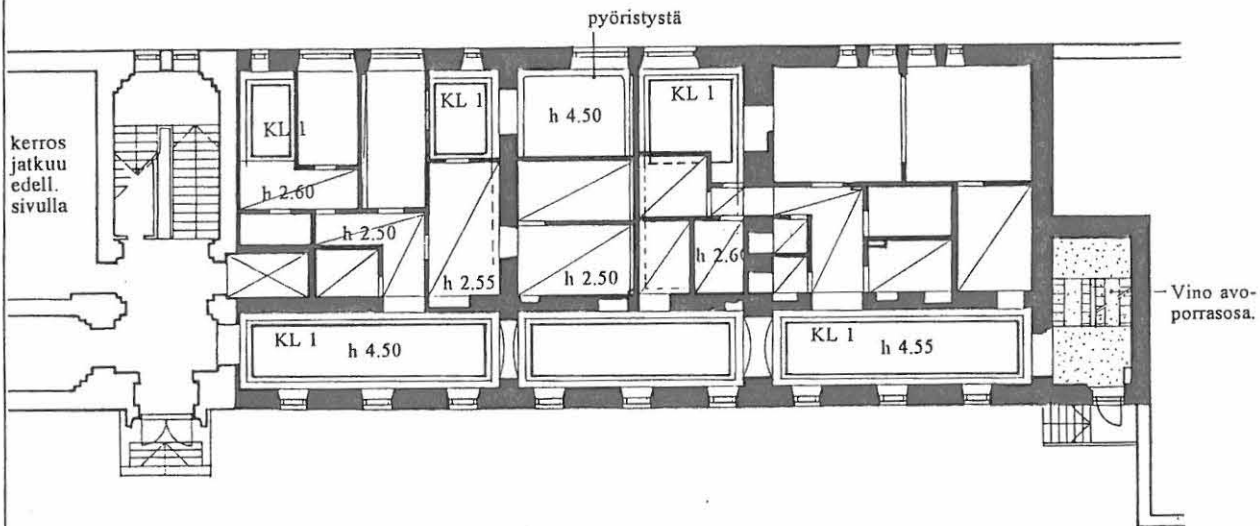
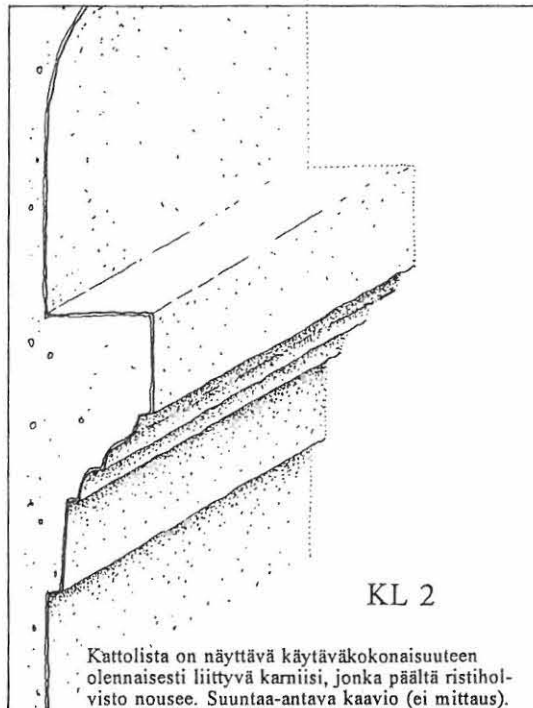
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

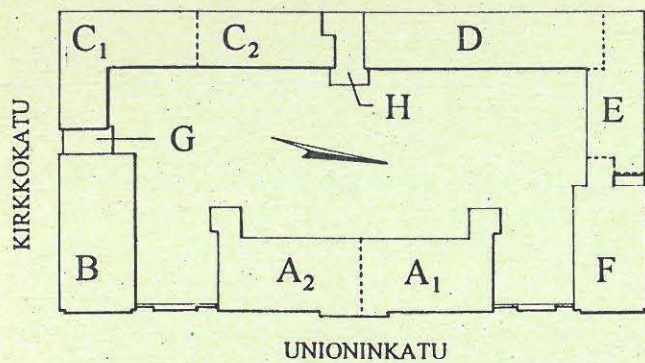
RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	I	101
KATTOTASO		

Merkintöjen selitykset alkavat edelliseltä sivulta.

KL 4 KATTOLISTA.
Pääosin olemassa oleva (todettu tai erittäin todennäköinen) ja helposti täydennettävissä oleva muoto.
Oletettu muoto.

Kattolista KL 1 on vastaava kuin KL 1 muualla rakennuksessa, ks. C II/ KATOT. Samankaltainen profiili on yleinen koko kohteessa.
Kattolista KL 2: ks. kaavio ohessa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

LIITE 1.
ARKISTOLUETTELO

Arkistoluettelo 1.

MUSEOVIRASTON RAKENNUSHISTORIAN OSASTON PIIRUSTUSARKISTO.

VENÄLÄISEN INSINÖRIKOMENNUSKUNNAN PIIRUSTUKSET/ Asemapiirustuksia, sarja V.A.

Arkiston sijoitus: Ritarihuone, Helsinki.

- Piirustukset ovat kartongille tussattuja ja suurelta osin väritettyjä originaalipiirustuksia.
- Luettelossa on käytetty suoraan arkistonumerointia: piirustuksissa ei ole varsinaisia piirustusnumeroita.
- Luettelon sisältö kokonaisuudessaan perustuu venäjänkieliseen materiaaliin ja voi sisältää väärintulkintoja. Hakasulkeisiin merkitty on epävarma tulkinta.
- Kohtaan "laatija" on merkitty: allekirjoittaneet insinööriupseerit/ yleensä alhaalla oikealla marginaalissa oleva piirtäjän (konduktööri) nimi. Mahdollinen ylemmän tahon vahvistus. Piirustukset on laadittu insinörikomennuskunnan toimesta ja päivätty yleensä Suomenlinnassa tai Helsingissä.
- Kohtaan "piirustuksen nimi tai aihe" on merkitty lyhentäen piirustuksen otsake tai tiivistetty piirustuksen olennainen sisältö vapaamuotoisesti, sillä varsinaiset otsikkotekstit ovat usein hyvin pitkiä tai yleisluontoisia.
- Maasotasaerialan rakennuksia sijaitsi myös Kaniini -korttelissa (nyk. Fabianin-, Vilhon- ja Kaisaniemenkadun risteys-alueella). Täysin Kaniinin korttelia esittävät piirustukset on jätetty pois luettelosta.
- Luetteloon on otettu mukaan suunnitelmat, jotka koskevat rakennusryhmän aiempaa suunniteltua sijoitusta Bulevardin varrelle, koska ne liittyvät läheisesti myöhempiin toteutuksiin.
- Lyhenteitä:
s.a. = ilman päivämäärää, s.n. = ilman tekijää.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
170	1	Koko alue	1820	And. Kokke (Anders Kocke).	Laajennussuunnitelma (= ven. uvelitšennyi plan?) 300 sotilasoppilaan rakennusta varten. Asemapiirros.	Ilmeisesti kyse on aiotun rakennuspaikan laajentamisesta, mahd. (kasvitieteellisen) puutarhan sisällyttämisestä suunnitelmaan. Piirroksessa esitetään uutta korttelistoa, vanhoja rakennuksia ja tontteja pistevoimin, ei uudisrakennuksia.
171	1	Koko alue, A, B, F	-5.1823	-/ 1 lk konduktööri Safonov.	Sotaorpolaitoksen rakentamista varten määrätty paikka. Asemapiirros. Suunnitelma, ei sellaisenaan toteutunut.	Suunnitelmapiirroksen on merkitty olemassaolevat mökit pihapiireineen sekä suunnitellut uudisrakennukset, joita nykyisistä rakennuksista vastaavat A, B ja F. Tontin mitoitettu koko on 35 x 110 sazenia (puutarha 35 x 43, koulualue 35 x 67). Kivisten uudisrakennuksien käyttötarkoituksiksi on eritelty: A - päärakennus, B - koulun kuraattori sekä opettajat ja palveluskunta, C (nyk. F) - luokat. Muut suunnitellut rakennukset olivat palvelijoita, pyykinpesua, keittiötä, leipomoa sekä varastoa ja sotilastarvikevarastoa sekä saunaa varten.
172	1	Koko alue, A, B, F	18.7.1823	Šveder/ 1 lk kond. Šubin.	Kuten 171.	Piirroksen tehty lisäksi lyijykynämerkintöjä, joiden pohjalta piirretty 173.
173	1	Koko alue, A, B, F	20.7.1823. Vahvistus: 3.8.1823	Ins.evl. Šveder (2)/ 1 lk kond. Si[ma]nov. Vahvistus: Tsarskoje Selo, kenr.adj. Di-bitš (Diebitsch).	Sotaorpolaitoksen rakentamista varten määrätty paikka. Asemapiirros. Toteutunut suunnitelma.	Käyttötarkoituksiksi merkitty: A - päärakennus, B - vasen siipirakennus, pääkuraattorin sekä palvelijoiden ja opettajien asunnot, C (nyk. F) - oikea siipirakennus, luokat ja salit, D (nyk. D:n eteläpäädyn kohdalla, kooltaan vain noin 22,5 x 10,7 m) - keittiö. Nämä on vahvistettu rakennettaviksi. Lisäksi E (2 kpl, yksi nyk. C:n eteläsiiven kohdalla, toinen nyk. E:n keskiosalla, symmetriset toisiinsa nähden) - talli ja vaja, sekä F (nyk. C:n pohjoisosalla) - sauna.
174	1	Koko alue, A, B, F	3.11.1823	-/ 1 lk kond. Si[ma]nov.	Sotaorpolaitoksen rakentamista varten määrätyn paikan merkitseminen maastoon. Asemapiirros, toteutettu työ.	Heinäkuussa 1823 rakennusten paikat on mitattu maastoon.

175	1	Bulevardi	17.5.1819	Krug/ -.	Osa Helsingin asemakaavasta, sotaorpolaitoksen rakentamista varten suunniteltu paikka. Asemapiirros. Toteutumaton suunnitelma.	Suunnitelma koulun rakennusten sijoittamisesta Bulevardille Vanhan kirkon länsipuoleiseen kortteliin. Kolmen keskeisen rakennuksen sijoittelu ja käyttötarkoitukset ovat lähes yhtenevät myöhemmin toteutuneen Unioninkadun sijoituksen kanssa, kolme sivurakennusta (keittiö-leipomo-palvelijat & varasto & sauna-pesula) on sijoitettu tiiviimpään ryhmään korttelin takaosaan, sen luoteiskulmaan.
176	1	Koko alue, A, B, F	14.6.1820	Ins.kapt. I[v]anov/ -.	Osa Helsingin asemakaavasta, 300 oppilasta varten rakennettavan sotaorpolaitoksen sijainti. Kartta, esittelypiirros.	Valmiiseen karttaan on liimattu päälle lappunen, jossa on esitetty koulun kortteli rakennuksineen. Ensimmäinen asemapiirros kantonistikoulusta Unioninkadun varrella.
177	1	Koko alue, A, B, F	16.8.1824	Ins.evl. Šveder/ 1 lk kond. Me[lgu]nov.	Rakennettavan sotaorpolaitoksen sijainti puistoi-neen, esitetty suunniteltu katukiveys. Asemapiirros. Toteutuneet ja suunnitellut rakennustyöt.	Katukiveys (mukulakiveys & kivilaatat) esitetty koko korttelin kiertävänä 4 sazenin (n. 8½ m) levyisenä vyöhykkeenä -> vrt. nykyisin nähtävä jalkakäytävä mukulakivineen ja kivilaattoineen ja piir. n:o 263. Piirroksessa on mainittu, että päärakennus (A) sekä puiset sauna- ja keittiörakennukset (nyk. C-D osalla) on rakennettu ja nyk. F sekä pihan symmetrisesti sijoitetut talli ja aittarakennukset valmistaudutaan rakentamaan. B ei ollut tässä vaiheessa rakennusohjelmassa.
178	1	Koko alue, A, B, F	23.11.1825	Ins.ev. Latvi[kin], ins.evl. Šveder/ -.	Sotaorpolaitoksen asemapiirros. Toteutuneet ja suunnitellut rakennustyöt.	Merkitty rakennettuina F sekä jo aiemmin rakennetut A ja puiset sauna- ja keittiörakennukset. B:n rakentamissuunnitelma on merkitty vahvistetuksi, sen kohdalla olevat kalliot räjäytettäväksi. Myös talli ja aitta on merkitty rakennettaviksi. Yliopiston kirjaston nykyiselle tontille on merkitty asuinrakennusten kortteli.
179 180	2	Koko alue, B	4.3.1827	Ins.evl. Šveder/ -.	Sotaorpolaitoksen asemapiirros. Toteutuneet ja suunnitellut rakennustyöt.	B sekä talli ja aitta merkitty rakennettaviksi, kalliot B:n kohdalla edelleen räjäyttämättä.
181	1	Koko alue, B	2.5.1827	Ins.evl. Porom[onov]/ 2 lk kond. Ugrjumov.	Kantonistikoulun asemapiirros. Toteutuneet ja suunnitellut rakennustyöt.	Ensimmäistä kertaa käytetty sanaa kantonisti . B sekä talli ja aitta merkitty rakennettaviksi.
182 183	2	Koko alue, B	20.10.1828	Ins.evl. Porom[onov]/ [-].	Kantonistikoulun asemapiirros. Merkitty kal-liolouhinnat.	B -rakennusta on alettu rakentaa.
184	1	Koko alue, A, B, F	13.12.1830	Ins.evl. Burmeister/ ins.vänr. Skomorokov.	Kantonistikoulun asemapiirros. Koulun rakennusten siirtäminen maasotasairaalalle.* Olemassaolevat ja suunnitellut rakennukset, esitetty myös ympäristöä.	*Sairaalassa paikat 10 sairaalle upseerille, 318 sotilaalle ja 12 vangille sekä tarpeelliselle palveluskunnalle. Luetellaan kantonistikoulun rakennukset. F:ssä mainitaan ensimmäisen kerran olleen ruokala. Puutarhaosasta käytetty nimitystä keittiöpuutarha. Lisäksi esitetään sairaalaa varten suunnitellut uudisrakennukset: - pesula ja kuivatushuone, puusta, keittiö- ja saunarakennusten väliin niitä yhdistäväksi osaksi. - puinen lisärakennus, jossa mm. sairaiden sotasivustusten säilytys, tilat kirvesmiehelle, suutarille, ruumiiden säilytykseen ja ruumiinavauksille. - kaksikerroksinen kivinen käymälälisärakennus (F -rakennukseen) - yksikerroksinen kivinen vedenlämmityslaitos (F -rakennukseen).
186 187	2	Koko alue, A, B, F	21.3.1831	Ins.evl. Burmeister/ ins.vänr. Skomorokov.	Kuten 184.	Pieniä täsmennyksiä, esim. paikkamäärää muutettu: 318 -> 300. 187 ilm. luonnos 186:a varten.
188 - 192	5	Koko alue, A, B, F	12.5.1831 (189, 190), 20.5.1831 (188, 191) 21.5.1831 (192)	Ins.evl. Burmeister (189, 192), ins.alilt. Antonov (188), - (190,191)/ 2 lk kond. Pankratijev (189, 190), Artemijev (192), - (191).	Kantonistikoulun asemapiirros. Koulun rakennus-ten muuttaminen sairaalakäyttöön.	Kuten 184. Keittiön ja saunan väliin suunniteltu yhdistävä puurakennus esitetty kaksikerroksisena. Vrt. piir. n:o 194. Lisäksi esitetty Kaniinin korttelissa olevaan sairaalan osaan liittyviä suunnitelmia.

193	1	Koko alue, A, B, F	11.3.1832	s.n.	Maasotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut uudisrakennukset.	Kuten 184.
194	1	Koko alue, F	23.9.1832	Ins.evl. Porom[onov], Šveder (2)/ ins.vänr. Skomorokov.	Maasotasairaalan asemapiirros. Johtajalääkärin hänen omalla kustannuksellaan pystytettävän vajan paikka. Suunnitelma.	Vaja (n.12½ x 9½ m) on sijoitettu aiemmin esitetyn pesula-kuivatushuoneen paikalle, joka lienee siis jäänyt täysin suunnitelmaksi. Muut vuosina 1830-31 sairaalakäyttöä varten suunnitellut lisärakennukset on sen sijaan toteutettu: käsityöläisten rakennus sekä F:n liittyvät lisärakennukset. Vrt. esim. piir. n:o 184 t. 192.
196 197 198	3	Koko alue, A, B	12.3.1835	Ins.alilt. Tih[o]nov/ ins.vänr. Gripenberg. 198: s.n.	Maasotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	B:n jatkoksi suunniteltu käymäläryhmä, kooltaan n. 6½ x 11½ m. Se rakennettiin sittemmin puusta. Tämän lisäksi A -rakennukseen on esitetty jo toteutettuina käymälätornien täydentäminen nykyisiin ulkomittoihinsa. Piirustukseen 198 on lisäksi lisätty suunnitelma saunan ja talli-käsityöläis-rakennuksen liittävästä lisärakennuksesta. Sen leveys on esitetty n. 9½ metrinä.
199	1	Koko alue, A	12.3.1838. Vahvistus: 2.9.1838	Ins.ltn. Antonov, ins.alilt. Tih[-]. Vahvistus: useita upseereita.	Maasotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	Ehdotettu rakennettavaksi A -rakennuksen katolle, keskilinjaan kellotorni, sekä edelleen saunan ja talli-käsityöläisrakennuksen liittävä lisärakennus (vrt. 196). Tarkemmin selvittämättömiä toimenpiteitä liittyen sairaalan pihaan. Mahd. ensimmäinen pihan järjestyihin liittyvä asemapiirros.
200 201	2	Koko alue	26.10.1839	200: ins.alilt. Vasenin/ tykistön aliups. Fedorov. 201: s.n.	Maasotasairaalan asemapiirros. Suunniteltu varastohuoneen paikka.	201:ssä pihan jäsentely esitetty. Saunarakennusta ei ole enää esitetty, vrt. 203. Suunniteltu varastorakennus on Kaniinin korttelissa.
202 203	2	Koko alue	202:1840 203:15.2.1840	Ins.evl Dingelstet, ins.alilt. Vasenin/ 4 lk. tykistön aliups. Ignatijev.	Maasotasairaalan asemapiirros. Vuonna 1839 toteutetut työt.	Sauna purettu nyk. C:n osalta ja uusi rakennettu Kaniiniin kortteliin. A:n kellotapuli merkitty ilmeisesti toistaiseksi rakentamattomana. Piirustus 202 keskeneräinen.
204	1	Koko alue, A, B, F	22.6.1840	Pavlovskij. Vahvistus kenr.adj. kreivi Klein[-].	Maasotasairaalan asemapiirros. Suunniteltu varastohuoneen paikka.	Vrt. piir. n:o 200, 201. Sairaalakorttelissa olevista rakennuksista A:n ja F:n todettu olevan "sairaalarakennuksia ja toimistoa", B:n virkamiesrakennus. Sivurakennusten käyttötarkoitukset ovat samat kuin aiemmin on todettu, sauna on esitetty purettuna.
208 209	1	Koko alue, A	20.11.1840	208: [-] 209: ins.evl. Dingelstet, ins.alilt. V[-]/ -.	Maasotasairaalan asemapiirros. Vuonna 1840 toteutetut työt.	Saunan purkaminen. Kellotapulin rakentaminen A -rakennuksen katolle keskilinjaan pihanpuolelle. Kuormastovaraston (koko n. 8 x 25 m) uudisrakennus nyk. C:n osalle, talli-käsityöläisrakennuksen jatkoksi Fabianinkadun varteen, vrt. piirustus n:o 198.
210 212	2	Koko alue	210: -.2.1841 (po. 1842). 212: 4.1.1842	210: s.n. 212: ins.ltn. Vasennov, ins.alikapt. Ku[jatzov].	Maasotasairaalan asemapiirros. Vuonna 1841 toteutetut työt.	Aiemman saunan paikalle rakennettu uusi varasto (sotilastarvikkeille?), 24½ x 11½ m.
211 213 214	3	Koko alue, A	14.1.1842	Ins.alikapt. Ku[jatzov]/ Loistev. 211: s.n.	Maasotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt vuodelle 1842.	Ehdotettu rakennettavaksi nyk. C -rakennuksen "kainaloon" aliupseereiden vartiokoroke. Suunniteltu A -rakennuksen käymälöiden parannustöitä.
220	1	Koko alue	31.12.1842	Ins.evl. Dingelstet.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt vuodelle 1843 sekä vuosille 1844 ja 1845.	Muutamien aitaosuksien korjaaminen tai uusiminen, kallion louhintaa Kaniinin korttelissa.
221	1	Koko alue, A	24.3.1843	Ins.evl. Dingelstet/ ins.vänr. Loistev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuonna 1842 tehdyt työt.	Suoritettu ehdotetut muutokset (vrt. 211): vartiokoroke ja A -rakennuksen käymälöiden parannustyöt.

222 223	2	Koko alue	3.7.1843	Ins.evl. Dingelstet/ ins.vänr. Loistev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt vuodelle 1844, 1845 ja 1846.	Edelleen aitojen korjaamista tai uusintaa (vrt. 220). Lisäksi sairaalan pihamaalle on esitetty tehtäviksi (puiset/nupukivetyt?) "käyntisillat" sateisia vuodenaikoja silmällä pitäen (ven. mostiki, vrt. vuosisadan alun pihanäkymävalokuvat). Louhintatöitä Kaniinin korttelissa siirretty vuodelle eteenpäin. (223 on 222:n puhtaaksipiiretympi toisinto.)
224	1	Koko alue, A, B, F	25.1.1847, vahv. 20.11.1847	Ins.kapt. Šva[ljan], alikapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Vahv. sotamin. kenr.adj. ruhtinas Tšernyšev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	Töitä (piirustuksessa tarkemmin määrittelemättömiä) on osoitettu tehtäväksi vajassa (C:n kohdalla), sairaalarakennuksissa B, A, F. Osa piha-alueesta on esitetty kivettäväksi ja kallionnypykkä louhittavaksi pois A:n pohjoisen käymälätornin kulmalta.
225	1	Koko alue	20.4.1849	Ins.ltn. Brandt/ 2 lk kond. Hazov.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	Puuaitoja sekä apteekin ja keittiön roskakuopat. Kaniinin korttelissa näkyy Vilhonkadun avaaminen.
226	1	Koko alue, F	19.4.1850, vahv. 24.11.1850	Ins.alikapt. Brandt, ins. kapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Vahv. sotamin. kenr.adj. ruht. Tšernyšev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	"Suuria muutostöitä" rakennuksessa F ja C:n kohdalla olleessa vartiotupa-talissa (rak. n:o 9). Ensimmäistä kertaa keittiön (rak. n:o 5, D:n eteläpää) ja ent. saunan paikalla olevan varaston (rak. n:o 7) väliin on esitetty rakennettuna talli (rak. n:o 6). Kesäsairaalan rakentaminen (rak. n:o 15) Kaniinin kortteliin.
227	1	Koko alue	8/20.4.1850	Ins.alikapt. Brandt/ -.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros.	Olemassa oleva tilanne. Pihan keskiosalle esitetty ristikkäisten käytävien neljään puiden (pensaiden?) reunustamaan osaan jakama kaarevapäätteinen viheralue. Kuvaan tehty myöhemmin lyijykynämerkintöjä.
228	1	Koko alue, nyk C, D, H:n kohta	15/27.9.1850	Ins.alikapt. Brandt/ -.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Toteutumattomia suunniteltuja uudisrakennuksia.	Esitetty C:n kohdalla olleet vartiotupa-talli (rak. n:o 9), varasto (n:o 7) ja vaja (n:o 8), H:n kohdalle viimeiseksi rakennettu talli-vaja (n:o 6) sekä D:n eteläosalla ollut keittiö (n:o 5) purettuina sekä hahmoteltu niiden paikalle f, g, h, i, k -litteroidut rakennukset, jollaisten tapaan uudisrakennustöitä ei kuitenkaan suoritettu.
229, 230	2	Koko alue, C, D	229: 26.4. 1851, vahv. syysk. 1851. 230: - vahv. 13.11.1851	229: ins.alikapt. Brandt, ins.vänr. Titov/ 1 lk kond. Andrejev. Vahv. useita alle- kirj. mm. A.Štakensneider. 230: arkkitehdit Gerasimov ja Melnikov. Vahv. sotamin. kenr.adj. ruhtinas Tšernyšev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Purku- ja uudisrakennustöiden suunnitelma, vuodelle 1852 ehdotetut työt.	Toteutunut suunnitelma. Purettavaksi on ehdotettu vastaavat rakennukset kuin aiemmassa toteutumattomassa yleissuunnitelmassa (piir. n:o 228) lukuunottamatta vartiotupa-tallirakennusta (rak. n:o 9, C:n eteläosalla) ja näiden paikalle Fabianinkadun varteen rakennettavaksi samankokoiset keittiö (C:n pohjoisosassa) ja sauna (D:n eteläpää). 229 on vastaava kuin 230, mutta siihen on myöhemmin vielä lisätty Kaniinin korttelia koskevia luonnosteluja. Piirroksessa 230 esiintyy ensimmäisen kerran pihan keskiosalla maininta alueen varaamisesta kesäaikana sairasteltoille.
231	1	Koko alue, D	24.4.1853	Ins.alikapt. Brandt/ 1 lk kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1854 ehdotetut työt.	Todetaan, että kivinen sauna (rak. n:o 5, D:n 1 kerroksen eteläosa) tullaan rakentamaan vielä kuluvan vuoden 1853 aikana. Muuten vuoden 1854 työt koskevat Kaniinin korttelia (rakennusten 10 ja 14 purku ja kaksikerroksisen puukasarmin rakentaminen sairaalalle jälkimmäisen paikalle).
232, 233	2	Koko alue, C, D, F	29.4.1854	Ins.kapt. Brandt/ kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1855 ehdotetut työt.	Vuonna 1855 on ehdotettu tehtäväksi sairaalan sisäpihan kiveäminen uudisrakennusten lähiympäristössä sekä sauna että keittiö on kuvattu rakennettuina. Lisäksi F:n katon uusiminen. (Kaniininissa uuden kasarmirakennuksen n:o 15 viimeistelytyöt sekä pihan kiveäminen).
234	1	Koko alue, nyk. E:n kohta	1/13.2.1857	Ins.evl. Brandt, ins.alikapt. Titov/ 1 lk kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1857 ehdotetut työt.	Varastorakennukseen n:o 4 (nyk. E:n kohdalla) ehdotetaan rakennettavaksi 'kylkiäinen', johon sijoitetaan jääkellari ja olkilato. Suunnitelma toteutettiin.
235	1	Koko alue	20.5.1858	Ins.evl. Brandt/ -.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1859 ehdotetut työt.	Ehdotetut työt (esim. C:n rakentaminen) ilmeisesti siirretty vuodelle 1860. Vrt. piir. n:o 236.

222 223	2	Koko alue	3.7.1843	Ins.evl. Dingelstet/ ins.vänr. Loistev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt vuodelle 1844, 1845 ja 1846.	Edelleen aitojen korjaamista tai uusintaa (vrt. 220). Lisäksi sairaalan pihamaalle on esitetty tehtäväksi (puiset/nupukivetyt?) "käyntisillat" sateisia vuodenaikoja silmällä pitäen (ven. mostiki, vrt. vuosisadan alun pihanäkymävalokuvat). Louhintatöitä Kaniinin korttelissa siirretty vuodelle eteenpäin. (223 on 222:n puhtaaksi siirrettympi toisinto.)
224	1	Koko alue, A, B, F	25.1.1847, vahv. 20.11.1847	Ins.kapt. Šva[ljan], alikapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Vahv. sotamin. kenr.adj. ruhtinas Tšemyšev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	Töitä (piirustuksessa tarkemmin määrittelemättömiä) on osoitettu tehtäväksi vajassa (C:n kohdalla), sairaalarakennuksissa B, A, F. Osa piha-alueesta on esitetty kivettäväksi ja kallionnypyökkä louhittavaksi pois A:n pohjoisen käymälätornin kulmalta.
225	1	Koko alue	20.4.1849	Ins.ltn. Brandt/ 2 lk kond. Hazov.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	Puuaitoja sekä apteekin ja keittiön roskakuopat. Kaniinin korttelissa näkyy Vilhonkadun avaaminen.
226	1	Koko alue, F	19.4.1850, vahv. 24.11.1850	Ins.alikapt. Brandt, ins. kapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Vahv. sotamin. kenr.adj. [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Suunnitellut rakennustyöt.	"Suuria muutostöitä" rakennuksessa F ja C:n kohdalla olleessa vartiotupa-talissa (rak. n:o 9). Ensimmäistä kertaa keittiön (rak. n:o 5, D:n eteläpää) ja ent. saunan paikalla olevan varaston (rak. n:o 7) väliin on esitetty rakennettuna talli (rak. n:o 6). Kesäsairaalan rakentaminen (rak. n:o 15) Kaniinin kortteliin.
227	1	Koko alue	8/20.4.1850	Ins.alikapt. Brandt/ -.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros.	Olemassa oleva tilanne. Pihan keskiosalle esitetty ristikkäisten käytävien neljään puiden (pensaiden?) reunustamaan osaan jakama kaarevapäättäinen viheralue. Kuvaan tehty myöhemmin lyijykynämerkintöjä.
228	1	Koko alue, nyk C, D, H:n kohta	15/27.9.1850	Ins.alikapt. Brandt/ -.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Toteutumattomia suunniteltuja uudisrakennuksia.	Esitetty C:n kohdalla olleet vartiotupa-talli (rak. n:o 9), varasto (n:o 7) ja vaja (n:o 8), H:n kohdalle viimeiseksi rakennettu talli-vaja (n:o 6) sekä D:n eteläosalla ollut keittiö (n:o 5) purettuina sekä hahmoteltu niiden paikalle f, g, h, i, k -litteroidut rakennukset, jollaisten tapaan uudisrakennustöitä ei kuitenkaan suoritettu.
229, 230	2	Koko alue, C, D	229: 26.4. 1851, vahv. syysk. 1851. 230: - vahv. 13.11.1851	229: ins.alikapt. Brandt, ins.vänr. Titov/ 1 lk kond. Andrejev. Vahv. useita alle- kirj. mm. A.Štakensneider. 230: arkkitehdit Gerasimov ja Melnikov. Vahv. sotamin. kenr.adj. ruhtinas [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Purku- ja uudisrakennustöiden suunnitelma, vuodelle 1852 ehdotetut työt.	Toteutunut suunnitelma. Purettavaksi on ehdotettu vastaavat rakennukset kuin aiemmassa toteutumattomassa yleissuunnitelmassa (piir. n:o 228) lukuunottamatta vartiotupa-tallirakennusta (rak. n:o 9, C:n eteläosalla) ja näiden paikalle Fabianinkadun varteen rakennettavaksi samankokoiset keittiö (C:n pohjoisosa) ja sauna (D:n eteläpää). 229 on vastaava kuin 230, mutta siihen on myöhemmin vielä lisätty Kaniinin korttelia koskevia luonnosteluja. Piirroksessa 230 esiintyy ensimmäisen kerran pihan keskiosalla maininta alueen varaamisesta kesäaikana sairasteltoille.
231	1	Koko alue, D	24.4.1853	Ins.alikapt. Brandt/ 1 lk kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1854 ehdotetut työt.	Todetaan, että kivinen sauna (rak. n:o 5, D:n I kerroksen eteläosa) tullaan rakentamaan vielä kuluvan vuoden 1853 aikana. Muuten vuoden 1854 työt koskevat Kaniinin korttelia (rakennusten 10 ja 14 purku ja kaksikerroksisen puukasarmin rakentaminen sairaalalle jälkimmäisen paikalle).
232, 233	2	Koko alue, C, D, F	29.4.1854	Ins.kapt. Brandt/ kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1855 ehdotetut työt.	Vuonna 1855 on ehdotettu tehtäväksi sairaalan sisäpihan kiveäminen uudisrakennusten lähiympäristössä sekä sauna että keittiö on kuvattu rakennettuina. Lisäksi F:n katon uusiminen. (Kaniininissa uuden kasamirakennuksen n:o 15 viimeistelytyöt sekä pihan kiveäminen).
234	1	Koko alue, nyk. E:n kohta	1/13.2.1857	Ins.evl. Brandt, ins.alikapt. Titov/ 1 lk kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1857 ehdotetut työt.	Varastorakennukseen n:o 4 (nyk. E:n kohdalla) ehdotetaan rakennettavaksi 'kylkiäinen', johon sijoitetaan jääkellari ja olkilato. Suunnitelma toteutettiin.
235	1	Koko alue	20.5.1858	Ins.evl. Brandt/ -.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1859 ehdotetut työt.	Ehdotetut työt (esim. C:n rakentaminen) ilmeisesti siirretty vuodelle 1860. Vrt. piir. n:o 236.

236, 237	2	Koko alue	30.5.1858, vahv. (236) 12.1.1859	Ins.evl. Brandt, ins.vänr. Miller/ 1 lk kond. Dorofejev. Vahv. (246) ins.ev. Ša[rev].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1859 ehdotetut työt.	Ei toimenpiteitä varsinaisella sairaala-alueella. (Kaniinissa kasarmirakennuksen 12, ent. 14 viimeistelytyöt, sairaalan kasvitieteellisen puutarhan aita sekä sairaalan kylpylä kartan ulkopuolella.) 237:ään tehty myöhempiä luonnosteluja lyijykynällä: mm. D:n molempien päiden jatkoksia on suunniteltu samalla kertaa.
238	1	Koko alue, C	27.5.1860	Ins.evl. Brandt, ins.alikapt. Miller/ kond. Andrejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1861 ehdotetut työt.	C:n nykyisin nähtävä kaksikerroksinen runko on esitetty jo olemassaolevana -> C:n rakennustyöt suoritettu ilm. pääosin vuonna 1860. Lisäksi katon uusiminen vajaan.
239	1	Koko alue, D	11/23.5.1862, vahv. 25.6.1862	Ins.ev. Brandt, ins.kapt. Š[lifer]/ 2 lk kond. Aleksandro. Vahv. useita allek.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1863 ehdotetut työt.	Saunan eteläpäähän (D:n eteläpää) ehdotetaan rakennettavaksi tilat ruumishuoneelle, ruumiinavaukselle ja tarvikkeiden "savutukselle". Toteutettu suunnitelma.
240	1	Koko alue	-1.1864	Ins.evl. Teše/ 1 lk kond. Dorofejev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1864 ehdotetut työt.	Toteuttamaton suunnitelma. Suunniteltu C:n ja D:n yhdistävä lisärakennus, jollaista ei toteutettu. Uusi ruumishuone on esitetty rakennettavaksi alemmas puutarhan alueelle Fabianinkadun varrelle, mikä myös tehtiin.
241	1	Koko alue, C, D, H	15/27.6.1864	Ins.evl. Teše/ 1lk kond. Rujenkov.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1864 ehdotetut työt.	Ehdotettu D:n pohjoispäättyyn lisättävä uusi keittiöosa (merk. suunnittelija: "glavnyi inženeryi upravlenie"), C:n ja D:n yhdistävä välisoa (ei toteutettu sellaisenaan, merk. suunnittelija "upravlenie voinski mi zdanijami vne krepostei v finljandi").
242, 243	2	Koko alue, C, D	16/28.6.1865	Ins.evl. Teše, ins.alikapt. Miller/ kond. Dorofejev. Vahv. ins.kenr.maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Korjaustöiden yleissuunnitelma: kasvitieteellisen puutarhan kanavointia.	C ja D esitetty yhdistettyinä, mikä ei liene vastannut todellisuutta - vrt. piir. n:o 244.
244	1	Koko alue	22.4.1866	Ins.kapt. Silman, ins.vänr. Dorofejev/ -. Vahv. ins.kenr. maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Korjaustöiden yleissuunnitelma: katujen kunnostus.	Katukiveyksiä ja jalkakäytäviä kunnostetaan Fabianinkadulla, myös aitoja.
245	1	Osa-alue, B	2/14.10.1867	Ins.kapt. Silman, ins.vänr. Dorofejev/ -. Vahv. ins.kenr. maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Korjaustöiden yleissuunnitelma	B:n rikkiäisen katon uusiminen.
246	1	Koko alue	3/15.7.1867	Ins.kapt. Silman/ 2 lk kond. Vihirev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1867 ehdotetut työt.	Vain katu- ja jalkakäytäväkiveyksiä.
247	1	Koko alue, A, B, F	3/15.9.1868	Ins.evl. Silman, ins.vänr. Dorofejev/ 2 lk kond. Krestinin. Vahv. ins.kenr.maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Vuodelle 1869 ehdotetut työt.	Rakennusten A, B ja F peruskorjaus sekä F:n ja A:n kahden käymälätornin kunnostus (ven. ustroistvo). Korttelin kolmen sivun graniittilaattajalkakäytävän uudelleen laskeminen. (Lisäksi Kaniinissa sijainneen kasamin n:o 12 peruskorjaus.)
248 - 250	3	Puisto	s.a.	s.n. 250: ins.vänr. Škerin.	Helsingin sotasairaalan "kasvitieteelliseen puutarhaan" liittyviä piirroksia.	248: Keskenäinen luonnos, merkitty osa-alueen polustoa ja korkeusasemia. 249: Luonnos puutarhaan sijoitettavan kesäsairaalan sijoituksesta. 250: Luonnos, jossa esitetty aitoja, korkeusasemia.
251	1	Koko alue, A, B, D, F	31.12.1870	Ins.evl. van [Zimkirk], ins.vänr. Dorofejev/ 1 lk kond. Krestinin.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Ehdotetut työt.	B: Ikkuna- ja ovipieliin korjaaminen. A, F sekä (yksikerroksinen sauna-keittiö-leipomorakennus) D: Katon korjaus- ja maalaustyö.
252	1	Koko alue	30.3.1892	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ltn. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.ltn. [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Ehdotetut työt.	Roskakuoppien sijoitus, piirros kustannuslaskentaa varten.

255	1	Koko alue, D, H	20.3.1893	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ltn. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.ltn [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Ehdotetut työt.	Jalkakäytävän laittaminen Fabianinkadulla. Esitetty ensimmäistä kertaa rakennettuna sterilointihuone H:n osalla (vrt. piir. n:o 418). Piirustus ei ole yksityiskohdissa pätevä, esim. porrasjärjestely D 101:n kohdal- la.
256	1	Koko alue, D, H	16.9.1893	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ali- kapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.ltn [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Kuten 255.	
259	1	Koko alue	s.a.	s.n.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros ja maasto- leikkauksia. Viemäröinti.	
260 261	2	Koko alue	23.9.1893 6.3.1893	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ali- kapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.ltn [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Ehdotetut työt.	Vain aita puiston osalla, rakennuskanta säilynyt vanhassa muodossaan.
262	1	Koko alue	3.7.1896	Ins.ev. Tšernjavski, ins.kapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.maj. Ivanov.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Ehdotetut työt.	Puuaidan rakenteet kustannuslaskentaa varten.
263	1	Koko alue	11.6.1896	Ins.ev. Tšernjavski, ins.kapt. Mordvinov/ -.	Helsingin paikallissairaalan asemapiirros ja maas- toleikkauksia. Ehdotetut työt.	Sairaalaa ympäröivien jalkakäytävien ja osin katukiveysten uusiminen. Jalkakäytäviä levennettiin hieman aiemmasta. Toteutunut ja edelleen nähtävissä oleva jalkakäytävä, kiveyksessä lienee käytetty alkuperäisiä mukulakiviä ja graniittilaattoja. C:n pihanurkkaan tehty pieni laajennusrakennus pesuhuonetta varten esitetty jo rakennettuna (-> työt suoritettu aikavälillä 1893-1896).
264	1	Osa-alue	-.4.1897	Ins.kapt. Mordvinov. Vahv. ins.kenr.maj. [-].	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Ehdotetut työt.	Aidankorjauksia. Sairaalan rakennuskannassa ei muutoksia. Viimeinen sarjan asemapiirroksista.
265 - 270	6	Koko alue	s.a	265: Ins.alikapt. Brandt, kenr.maj. Vohin. 266: Kenr.maj. Vohin. 267: Kenr.maj. Vohin. 268: Kenr.maj. Vohin. 269: s.n. (leikattu pois) 270: Brandt, Miller, Andre- jev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirroksia tai asema- piirroksen kappaleita, päiväämättömiä.	Eivät sisällä erityistä uutta tietoa. Piir. n:o 267 ilm. toteuttamaton suunnitelma n. vuoden 1850 tienoilta. Piirustuksista 269 ja 270 vain osa jäljellä.

Arkistoluettelo 2.

MUSEOVIRASTON RAKENNUSHISTORIAN OSASTON PIIRUSTUSARKISTO
VENÄLÄISEN INSINÖÖRIKOMENNUSKUNNAN (VIK) PIIRUSTUKSET, SARJA V.B (rakennukset).

- Piirustukset ovat kartongille tussattuja ja pääosin väritettyjä originaalipiirustuksia.
- Luettelossa on käytetty suoraan arkistonumerointia: piirustuksissa ei ole varsinaisia piirustusnumeroita.
- Luettelon sisältö kokonaisuudessaan perustuu venäjänkieliseen materiaaliin ja voi sisältää väärintulkintoja. Hakasulkeisiin merkitty on epävarma tulkinta.
- Kohtaan "laatija" on merkitty allekirjoittaneet insinööriupseeri/ yleensä alhaalla oikealla marginaalissa oleva piirtäjän (konduktööri) nimi. Mahdollinen ylemmän tahon vahvistus. Piirustukset on laadittu insinöörikomennuskunnan toimesta ja päivätty yleensä Suomenlinnassa tai Helsingissä.
- Kohtaan "piirustuksen nimi tai aihe" on merkitty lyhentäen piirustuksen otsake tai tiivistetty piirustuksen olennainen sisältö vapaamuotoisesti, sillä varsinaiset otsikkotekstit ovat usein hyvin pitkiä tai yleisluontoisia.
- Maasotasairaalan rakennuksia sijaitsi myös Kaniini-korttelissa (nyk. Fabianin-, Vilhon- ja Kaisaniemenkadun risteysalueella). Täysin Kaniinin korttelia esittävät piirustukset on jätetty pois luettelosta.
- Luetteloon on otettu mukaan suunnitelmat, jotka koskevat rakennusryhmän aiempaa suunniteltua sijoitusta Bulevardin varrelle, koska ne liittyvät läheisesti myöhempiin toteutuksiin.
- Lyhenteitä: s.a. = ilman päivämäärää, s.n. = ilman tekijää, a.q. = vuosi, jota ennen, p.q. = vuosi, jonka jälkeen.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
VIK, Rakennuspiirustukset n.ot 271 - 395.						
271	1	A	02.10.1821	Kenr.majuri [Zajejev]/ [-].	Sotaorpolaitoksen uudisrakennus. Poikkileikkaus, suunnitelma.	Merkitty rakenneratkaisuja, mm. välipohjapalkistojen ankkurointi ulkoseiniin ja kantavien väliseiniin kahden puolen olevien palkkien ankkurointi toisiinsa seinän yli, alapohjapalkiston tukeminen huoneiden keskikohdilla olevilla pilarein kannatetuilla pitkittäispaikkeilla.
272	1	A	05.03.1821	Useita allekirjoittajia, mm. ins.ltn. Smirnov/ 1 lk. konduktööri Sapegin.	Sotaorpolaitoksen uudisrakennuksen perustukset. Pohjapiirros ja poikkileikkaus, esitetty vuonna 1820 tehdyt työt.	Ensimmäinen rakennukseen A liittyvä suunnitelma. C.L.Engelin nimi ei esiinny tässä eikä muissa-kaan sarjan piirustuksissa. (Ks. arkistoluettelo 3.) Yleispiirteinen perustusten laajuutta osoittava pohjapiirros. Yksityiskohta: leikkauksessa huoneitiloihin (ei käytäviin) osoitettu profiloitunut kattolistat.
273	1	A	20.06.1821	Ins.evl. [-], kenr. ruhtinas [Belšanšon]/[-].	Sotaorpolaitos, aiemmin suunniteltujen käymälätilojen ja päätysisääntökyntin paikkojen vaihtaminen. I krs pohjapiirroksen eteläosa, suunnitelma.	Rakennuksen toinen pääty tarkoitettiin tehtäväksi symmetrisesti. Leikkauspiirroksessa esitetty yksityiskohtia: uunit, huoneitilojen väliset oviaukot. Pohjapiirroksessa esitetty II kerroksen johtava päätyportas ilmeeltään keskiporrasta vastaavana, näyttävämmän sijoitettuna - päätyportaita ei toteutettu tässä muodossa.
274	1	A	16.03.1822	7 allekirjoittajaa, mm. ins.evl. Šveder, ins.ltn. Smirnov/ -.	Sotaorpolaitoksen uudisrakennus. I kerroksen (alapohja-) ja II kerroksen (yläpohja-) pohjapiirrokset, katujulkisivu, leikkaus. Esitetty vuonna 1821 tehdyt työt.	Maaliskuuhun 1822 mennessä A -rakennus oli nostettu räystääslinjaan saakka, karniisi puuttui. Ikkunakehyksistä oli valmiina alaosa ja pedimenttiosa sivuosien puutteessa. Keskirisaliitista puuttuivat pilasteristo ja attikaosa. Rakennuksessa oli väliaikainen lautakatto, jonka rakenne on esitetty leikkauksessa yksityiskohtaisesti. Ala-, väli- ja yläpohjapalkistot oli asennettu, mutta lattia- ja sisäkattolaudoitukset puuttuivat. Kantavat väliseinät hormeineen olivat valmiit ja sisätiloissa ovikarmit jo asennettuina niihin. Uunit puuttuvat. Käymälät ja kaikki kiinteät portaat puuttuvat. Rakennuksen vierusta on suunniteltu kivittäväksi mukulakivin. Julkisivupiirroksen ei vielä sisälly aita- tai portteja.
275 276	2	A	06.05.1822	Ins.evl. Šveder/ - (274), 1 lk kond. Melgunov (275).	Sotaorpolaitoksen käymälätorni. Julkisivut ja kattopiirustus, muutossuunnitelma.	Julkisivuun on ehdotettu lisättäväksi pieni attikaosa. Julkisivun alaosassa on jo ilmeisesti tässä vaiheessa olemassa oleva kaariaukko, josta käsin käymälän säiliöt on tyhjennetty.

277	1	A	--.12.1822	s.n.	II kerroksen uunien kannatusrakenne. Pohjapiirroksen osa, suunnitelma.	Uunien sijoitus - ja huonejako - I ja II kerroksessa on tässä vaiheessa identtinen.
278	1	A	15.05.1823	Ins.evl. Šveder/ 1 lk. kond. Šubin.	Valurautavahvikkeiden ja -osien detaljiirustus.	Yksityiskohtaisesti piirrettyinä ja mitoitettuina (mahdollisesti tilausta varten) valurautapylväänbaasi, plintti, karniisin kulmakanntusradat, vuoliaisten ja palkkien ankkuriradat ja sinkilät.
279	1	A	27.03.1823	7 allekirjoittajaa, mm. komennuskunnan komentaja ins.evl. Šveder/ 1 lk kond. Melgunov.	I ja II kerroksien pohjapiirot, katujulkisivu, leikkaus. Esitetty vuonna 1822 tehdyt työt.	Vuonna 1822 on tehty karniisi ja keskirisaliitin attika sekä katto lopulliseen muotoonsa, piippujen yläosat on muurattu. Julkisivukaavioissa on esitetty keskirisaliitin entablementin dekoraatioita, mm. 6 seppelettä (suunnitelma?), pihamuuri ja portit on suunniteltu. Kaksi päätyportista on sijoitettu uuteen paikkaan ilm. asultaan aiemmin suunniteltua vaatimattomampina, niistä on v. 1822 aikana rakennettu I-II kerroksen välinen osuus, ei vielä ullakkoportaita. II kerroksen ja osa I kerroksen uuneista on tehty. Huonetiloihin ja myös käytävään on esitetty tehdyksi kattolistat. Lattialaudoitukset I kerroksessa tehty. Rakennuksen ulkopuolinen maanpinta on nostamatta lopulliseen tasoon.
280	1	A	--.03.1824	Ins.evl. Šveder/ -.	I ja II kerroksien pohjapiirot, katujulkisivu, leikkaus. Esitetty vuonna 1823 tehdyt työt.	Vuonna 1823 on tehty ulkoportaat, II kerroksen lattialaudoitus, I kerroksen loput uunit. Pihamuuri on niinkään esitetty tehdyksi, voimakkaasti rustikoituna. Keskirisaliitin entablementissa ei ole esitetty enää seppeleitä (piir. n:o 279), sen sijaan on näytetty teksti "VOENNO-SIROŠSKOE OTDELENIE" ja "1823 GODA".
281	1	A	13.12.1830	Ins.evl. Burmeister/ 2 lk kond. Pankratjev.	Sotaorpolaitoksen muuttaminen sairaalaksi.* I kerroksen pohjapiirros, leikkaus. Muutossuunnitelma.	Suunniteltu muutamien oviaukkojen avaus ja toisten kiinnimuuraaminen, käytävän jakaminen kahteen osastoon ja kolmen uunin muuraminen sinne. Samoin käymälöihin on suunniteltu uunit. Piirroksessa on lisäksi näytetty vuoteiden paikat. *Tilat 103 sotilaille ja 12 pidätetylle sekä heidän vartijoilleen I kerroksessa, 125 sotilaille II kerroksessa, lisäksi leikkaussali.
282, 284, 285	3	A	21.03.1831	282: ins.ev. Burmeister/ 2 lk kond. Pankratjev. 284: -/ Pankratjev. 285: ins.alil. Antonov/ -.	Sotaorpolaitoksen muuttaminen sairaalaksi. I kerroksen pohjapiirros ja leikkaus. Muutossuunnitelma.	Vastaava kuin piir. n:o 281, mutta tilat I kerroksessa 100 sotilaille jne. Lisäksi lisätty etikkavarasto.
283	1	A	21.03.1831	-/ Pankratjev.	Sotaorpolaitoksen muuttaminen sairaalaksi ja kreikkalais-venäläiseksi kirkoksi. II kerroksen pohjapiirros ja leikkaus. Muutossuunnitelma.	Leikkauksessa ja pohjapiirroksessa esitetyn kirkkosalisuunnitelman toteutuminen on epävarmaa. Sen sijoitus kadun puolella, eteläpäässä on toinen kuin missä sali myöhemmin sijaisi. Seinäaukko on kuitenkin avattu.
286	1	A	13.07.1832	Šveder/ Pankratjev.	Sairaalan vankiosaston laajennus. I kerroksen pohjapiirros. Muutossuunnitelma.	Esitetty muutamia oviaukkoja avattavaksi tai suljettavaksi. Ikkunapieliä esitetty vahvistettavaksi: mahdollisesti lisätty kalterit?
287	1	A	12.03.1838	Ins.ltn. Antonov/ ins.aliltn. Tih[o]nov. Lisäksi liuta piirroksen tarkastaneiden nimi- kirjoituksia.	Muutostöitä sairaalassa. I kerroksen pohjapiirros ja leikkaus. Muutossuunnitelma.	Suunniteltu I kerroksen lattiarakenteen uusiminen (toteutettu 1840), kellarisäänkäynti pohjoispäästä sekä kellotornit, jotka on esitetty rakennettaviksi yläpohjalla lepävinä puukehikoina.
288 289 290 291	4	A	14.06.1839 23.05.1839 --.07.1839 --.05.1839	[-]/ I lk. kond. Ostrovski paitsi 290: 4 lk. tykistö- aliups. Mjaktšilin.	Sairaiden kesäsijotuspaikka ullakolla. Pitkittäis- ja poikkitaileikkaus ullakon osalta, suunnitelma.	Lienee toteutumattomaksi jäänyt suunnitelma, johon sisältyy lunettien avaaminen molempiin lappeisiin sekä isompien ikkunoiden päätyihin, lattian korottaminen sekä rakennuksen pitkittäissuuntaiset puuseinät, joilla matala sivutila suljetaan pois ja vielä katon alapinnan verhoilu. Tämä puuverhoilu on esitetty detaljoitusti.

292 293	2	A	12.12.1840 30.11.1840	292: -. 293: [-]/ ins.alilt. Vasenin.	Sairaalan vuonna 1840 tehdyt korjaustyöt. I kerroksen pohjapiirros, leikkaus.	Tehty I kerroksen lattia, 2 uunia. Lyijykynämerkintänä on kaavailtu v. 1842 jo muutettuna esiintyvä käymäläjärjestely -> piir. n:o 294.
294 295	2	A	31.12.1842	Komendantti Dingelstet/ ins.vänr. Loistev.	Sairaalan vuodelle 1843 suunnitellut korjaustyöt. I kerroksen pohjapiirros, leikkaus sekä osaleikkaus pääportaasta.	Ilmeisesti kaikki I kerroksen ikkunat ja joitakin ovenpieliä suunniteltu korjattaviksi. Kuvista ilmenee myös, että käymäläryhmiä on muutettu vuoden 1841 tai 42 aikana rakentamalla uudet käymälätornit entisten taakse ja että käytävän päissä olevat kolmijakoiset ikkunat ovat aiemmin olleet kaariaukkoisia.
296	1	A	14.01.1842	Ins.alikapt. Ku[-]jov/ Loistev.	Käymälätornien tekninen parantaminen. Kellarin, I ja II kerroksen pohjapiirrokset ja leikkaus. Suunnitelma.	Käytännöllisesti mielenkiintoinen, mm. ilmanvaihto huomioitu.
297	1	A	03.07.1843	Kuten 294.	Pääulkoporras. Julkisivu, pohjapiirros, suunnitelma.	Lienee toteutumattomaksi jäänyt kaartuvamuotoinen porraskorjausvaihtoehto pääportaaksi.
298 299	2	A	03.07.1843	Kuten 294.	Sairaalan ilmeisesti loppuvuodeksi 1843 suunnitellut korjaustyöt. I kerroksen pohjapiirros, leikkaus sekä osaleikkaus pääportaasta, suunnitelma.	Edelleen kaikkien ikkunoiden korjaus (vrt. piir. n:o 294). Pääporras on esitetty piirustuksessa 297 kaavailussa muodossa suunnitelmana.
300 301	2	A	24.3.1843 26.3.1843	Komendantti Dingelstet/ ins.vänr. Loistev.	Käymälätornien tekninen parantaminen. Kellarin, I ja II kerroksen pohjapiirrokset ja leikkaus. Toteutunut tilanne.	
302 303	2	A	3.2.1843 8.4.1844	Kuten 300.	Käymälätornien toiminnallinen parantaminen. Kaksi pohjapiirrosta ja leikkaus / torni.	302: suunnitelma. 303: vuonna 1843 toteutetut työt: I kerroksen lattiatason lasku.
304	1	A	1.6.1844	Ins.ev. Dingelstet/ ins.vänr. Loistev/ -.	Helsingin sotasairaalan rakennus n:o 19 (A). I ja II kerroksen pohjapiirrokset sekä leikkaus. Olemassa oleva tilanne?	Piirroksen tarkoitus epäselvä.
305	1	A, B, F	20.12.1849	s.n.	Helsingin sotasairaalan rakennukset n:o 1 (B), 2 (A) ja 3 (F). I ja II kerroksen pohjapiirrokset sekä leikkaus kustakin rakennuksesta ja julkisivu Unioninkadulle. Olemassa oleva tilanne?	Piirroksen tarkoitus epäselvä. Kuvaan on merkitty myöhemmin lyijykynällä mittoja, valaistuskaavailuja yms.
306	1	A, B, F	1856	Ins.evl Brand/ -.	Helsingin sotasairaalan rakennukset n:o 1 (B), 2 (A) ja 3 (F). I ja II kerroksen pohjapiirrokset sekä leikkaus kustakin rakennuksesta ja julkisivu Unioninkadulle.	Valaistussuunnitelma tussattuna.
307	1	C	13.5.1859	Ins.ltn ja "arkkitehtiakatemikko" Sokonov/ -.	Ilmastoitua käymälä Helsingin sotasairaalaan. I ja II kerroksen pohjapiirrokset sekä leikkaus. Suunnitelma.	C:n käymäläsiiven toiminnallinen periaate. Sivuhuone on ilmeisesti tuuletuksen järjestämistä varten, I kerroksessa siinä on uuni. Pietarista lähetetty tekninen erikoissuunnitelma?

308, 309	2	A	31.10.1868	Ins.evl. Silman/ -. Vahvistus: kenr.maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan rakennus n:o 2:n (A) käymälät. 308: vuodelle 1869 suunnitellut purkutyöt. 309: uudelleenrakennustyöt toteutettavan ilmanvaihtojärjestelyn kanssa. Suunnitelma.	Tekniset muutokset vaikuttavat hyvin pieniltä.
310	1	A	18/30.9.1868	Ins.evl. Silman, ins.alilt. Dorofejev/ kond. Krestinin. Vahvistus: kenr.maj. Gen[-].	Rakennus n:o 2:n (A) käymälät. Vuodelle 1868 suunnitellut työt koskien molempia käymälätorneja. Kaksi I ja II kerroksen pohjapiirrosta ja leikkausta.	Kuva ei anna uutta informaatiota, tarkoitus?
311	1	A	30.4.1870	Ins.evl Silman/ -. Vahvistus: ins.kenr.ltn. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan rakennuksen n:o 2 (A) käymälöiden muutostyöt. Vuodelle 1870 suunnitellut purkutyöt.	Käymälöihin liittyvät purkutyöt, edelleen kuten piirustuksessa n:o 308.
312	1	A	10/22.-.1868	Ins.evl. Silman, ins.alilt. Dorofejev/ -. Vahv: ins.kenr.maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan rakennuksen n:o 2 (A) lattioiden uusiminen. I ja II kerroksen pohjapiirroset, leikkaus. Suunnitelma.	Kaikki lattiat lukuunottamatta pääporrashuonetta ja käymälöitä on esitetty uusittavaksi.
313	1	A	31.12.1870	Ins.evl. van [Zmirkirk], ins. alilt. Dorofejev/ kond. Fankovski. Vahvistus: kenr.ltn. Gen[-].	Rautapeltikaton maalaus. Kattoplaani, leikkaus.	
314	1	A	30.4.1870	Ins.evl. Silman/ 1 lk kond. Krestinin. Vahvistus: kenr.ltn. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan rakennus n:o 2 (A). Käymälöiden parannussuunnitelma.	Ehdotettu vastaavanlaista järjestelyä kuin F -rakennukseen maanalaisine säiliöineen. Toteutuminen epävarmaa. Vrt. piir. n:o 358-360.
315	1	A	23.7.1876	Ins.ev. van [Zmirkirk]/ kond. Lindeman. Vahvistus: ins. kenr.maj. Froidt (Freudt).	Helsingin sotasairaalan rakennus n:o 2 (A). Ikkunoiden muutossuunnitelma. I kerroksen pohjapiirroksen osa sekä kaksi julkisivua.	Käytävän päässä olevien ikkunain muutos, vanha "venetsialainen ikkuna" korvataan karnia myöten uudella (ven. ... na zamenu vethih venetsianskih okonnyh rot s perepletami, novymi kosjakomu). Piirros kustannuslaskentaa varten.
316	1	A	23.7.1876	Ins.ev. van [Zmirkirk]/ kond. Lindeman. Vahvistus: ins. kenr.maj. Froidt (Freudt).	Ikkunan detaljisuunnitelma. Julkisivu, vaakaleikkaus.	Kuvan teksti kuten piir. n:o 315.
317	1	A	27.5.1891	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ltn. Mordvinov/ -. Vahvistus: ins.kenr.ltn. [-].	Helsingin paikallissotasaairaala. Lattianpäällystys-suunnitelma. I ja II kerroksen pohjapiirroset.	Ehdotettu asfaltoitavaksi kummankin kerroksen käytävälattiat, kylpyhuone sekä kolme muuta huonetta. Piirustus kustannuslaskentaa varten.
318	1	A	1891	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ltn. Mordvinov/ -. Vahvistus: ins.kenr.ltn. [-].	Helsingin paikallissairaalan käymälöiden ilmanvaihdon uusiminen. Kaksi I ja II kerroksen pohjapiirrosta, kaksi leikkausta.	
319	1	A	1892	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ali- kapt. Mordvinov/ -. Vahvistus: ins.kenr.ltn. [-].	Paikallissairaalan rakennuksen n:o 2 (A) kirkon ilmanvaihdon järjestäminen. II kerroksen pohjapiirroksen osa.	Samalla ilmeisesti on ehdotettu sisäkaton nosto (= nykyisin nähtävä kasetointi? ven. ... k srav.is. na podnjatie potolka).
320	1	A	13.4.1893	Ins.ev. Tšernjavski, ins.ali- kapt. Mordvinov/ -. Vahvistus: ins.kenr.ltn. [-].	Paikallissotasaairaalan rakennuksen n:o 2 (A) I ja II kerroksen lattioiden osittainen asfaltointi. I ja II kerroksen käytäväpohjapiirroset	Asfaltoitavaksi merkitty tilat kuten edellä, piir. n:o 317.

321, 322	2	A	20.3.1893, 321 myös: 1.11.1893	Ins.ev. Tšernjavski, ins.alikapt. Mordvinov/ -. Vahvistus: ins.kenr.ltn. [-].	Sotasairaalan rakennuksen n:o 2 (A) ikkunoiden uusiminen. I ja II kerroksen pohjapiirrokset. Suunnitelma.	Uusittaviksi on ehdotettu kaikki ikkunat käytävien päätyikkunoita ja muutamaa muuta lukuunottamatta. Piirustus ilmeisesti kustannuslaskentaa varten.
323	1	A	s.a.	s.n.	Sotasairaalan päärakennus. I ja II kerroksen pohjapiirrokset sekä kaksi leikkausta.	Piirustuksen tarkoitus epäselvä. Esittää myös mahdollisen kirkkosalin sijoituksen tiloihin A 234-242.
324, 324a, 324b	2	Bulevardi	324: s.a. a: -.5.1817 b: 25.5.1817	Ins.evl. Brandt/ 1 lk kond. [Girl]onov, 324b: 2 lk kond. Kozlov.	Toteutumaton uudisrakennussuunnitelma, kolme rakennusta. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, julkisivu ja leikkaus kustakin rakennuksesta.	Bulevardille alkuun kaavaillun puurakenteisen koulun suunnitelmat, toinen Engelin, ehdotuksen kanssa kilpaillut suunnitelma. Piirustus 324 on vain osa, ehkä tehty "peitepiirroksiksi" oikean siipirakennuksen osalta hieman puutteellisesti esitettyyn piirrokseen 324a. Esimerkiksi päärakennus vastaa kokoluokaltaan Unioninkadun varrelle pystytettyä (300 sairasta ja 12 pidätettyä vartioijoinen), mutta päätyportaiden lisäksi siinä on kaksi pääporrasta.
325	1	F	s.a.	Ins.evl Šveder/ -.	Ikkuna- ja ovisuunnitelma.	Suunniteltu ovi vastaa toisaalla sairaalassa muutamissa tiloissa säilynyttä vanhinta ovityyppiä (esim. B 104), ks. inventointi B I/ OVET JA IKKUNAT. Piirustuksen mukaan niitä on tarvittu rakennukseen 14 kappaletta, mikä on myös rakennuksen F sisäovien alunperin toteutunut määrä. Karmin sisämitta 6'10" x 4' (2,08m x 1,22m). Yläikkunalla varustettuja ulko-ovia rakennukseen on ilmoitettu tarvittavan 2 kpl, mikä vastaa rakennuksen F alkuperäistä tilannetta. Ulko-ovet ovat ilmeisesti alunperin olleet samoin profiloituja kuin sisäovet. Karmin sisämitta oli 8½' x 5' (2,59m x 1,52m). Suunniteltu ikkuna on 6 + 2 -jakoinen vastaten nykyisiä ikkunoita, siinä oli ristikarmi. Ikkunoita on piirustuksen mukaan tarvittu 57 kappaletta, mikä vastaa F -rakennukseen alunperin toteutettua määrää. Karmin sisämitta oli 6' x 3½' (1,83m x 1,07m). Ikkunat on sittemmin uusittu karmeja myöten.
326	1	A	24.11.1820	-/ kond. Art[-].	Sotaorpolaitokseen tulevien pylväiden metallista valettavien osien detaljipiirros.	Kuvattu 3/4 pylvään baasi ja plintti, poikkileikkauksena ja julkisivuna, määriä ei ole täsmennetty.
327 328	2	A	16.3.1820	Ins.evl. [Loistev]/ ins.alikapt. Anajev.	327: Räystään koristekonsoli. Vaakaprojektio ja leikkausmuoto 1:1. 328: Räystään yksityiskohta.	
329 330	2	F	1821 (kopio) s.a.	329: ins.evl. Šveder/ 1 lk kond. Šubin	Uudisrakennussuunnitelma. I ja II kerroksen pohjapiirrokset.	Unioninkadulle tehty rakennus noudattaa lähes täysin aiemmin Bulevardille suunnitellun pohjakaavaa. Suunniteltujen tilojen käyttötarkoituksiksi on merkitty: II kerroksessa sali [dlja zbora] ja pöydille = ruokailu. I kerroksessa 6 luokkahuonetta ja niiden sisäänkäyntiin liittyen ikkunalla eteiseen yhdistetty varti-ohuone. Huomattava, että luokkien ja toisaalta yläkerran tilojen ja työpajojen sisäänkäynnit erillisiä. "Buffetti" varastoineen ja astiasäilytys merkitty alakerran päätyhuoneisiin ja suutari, ompelimo vastaviin tiloihin ylös -> kirjoitusvirhe? Loogisimmin buffetti olisi ollut ylhäällä ruokasalin yhteydessä.
331	1	F	s.a.	Ins.evl. Smimov, ins.evl. Šveder/ 1 lk kond. Ohotov.	I ja II kerroksen pohjapiirrokset, katujulkisivu sekä leikkaus. Vuonna 1825 toteutuneet työt.	Koko runko on nostettu vuoden 1825 aikana, lisäksi on tehty välipohjarakenteet, kattorakenteet, uunit ja ikkunat. Välipohjapalkit on sidottu toisiinsa haalla keskusmuurin läpi.
332	1	F	-.10.1825	Ins.evl. Šveder (2)/ 1 lk kond. Melgunov.	I ja II kerroksen pohjapiirrokset, katujulkisivu sekä leikkaus. Syyskuussa vuonna 1825 toteutuneet työt.	Kuvan mukaan syyskuussa tehtiin kattorakenteet, piippuja, kadunpuol. attikamuuri, ilm. lattialaudoitukset, uunit. Sisäovet on esitetty 2 m korkeina.
333	1	F	-.6.1825	Ins.evl. Šveder (2)/ kond. Šumilov.	I kerroksen pohjapiirros sekä leikkaus. Toukuussa vuonna 1825 toteutuneet työt.	Runko nostettu I kerroksen osalla, välipohja- ja alapohjapalkistot asennettu.
334	1	F	1.7.1825	Ins.evl. Smimov, ins.evl. Šveder/ kond. Šumilov.	II kerroksen pohjapiirros, leikkaus. Kesäkuussa vuonna 1825 toteutuneet työt.	Runko nostettu II kerroksen osalla ja räystäs rakennettu. Kattorungon alajuokset laskettu räystäsmuurille. Yläpohjapalkisto sekä molempien kerrosten lattianaluslaudoitukset (t. tasaukset?) asennettu.

335	1	F	4.3.1825	Ins.ev. Lat[kinin]/ ins. alikapt. A[n]jejev.	Käymäläsuunnitelma.	Ilm. väliaikainen huussi.
336, 337	2	F	21.3.1831	336: -/ 2 lk kond. Pankrati-jev. 337: ins.alilt. Antonov (2)/ ins.alikapt. A[ktsomov].	Rakennuksen muuttaminen sairaalalähtöön. Uudisrakennusosa käymälöitä ja vedenlämmityslaitosta varten. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus olemassa olleesta rakennusrungosta sekä kaksi leikkausta uudisosasta. Toteutunut suunnitelma.	336 on ehkä 337:n pohjalta puhtaaksi piirretty. Sairaalan rakennuksessa on paikat 10 upseerille 90 sotilaille, lisäksi sairaalan kanslia, päivystys ja kylpyhuoneet.
338	1	F	13.8.1837	Ins.alilt. Tih[a]nov, ins.ltn. Antonov.	Korjaussuunnitelma rakennuksen puisia ulkoportaita varten. Pohjapiirros, rakennelleikkaus.	Portaat uusitaan edelleen hirsirunkoisina, entisten lahottua.
339 340 341	3	F	1842 3.7.1842 3.7.1843	Ins.evl. Dingelstet, Loistev/-.	I kerroksen pohjapiirros, leikkaus sekä osaleikkaus porrashuoneen osalta. Suunnitellut työt.	Näyttäisi olevan kyse samasta piirroksista -> 341:n päiväys virheellinen. Suunniteltu itä- ja pohjoispuolen ikkunoiden ja ikkunapielien uusiminen sekä valurautakäsijoitteen asentaminen porrashuoneeseen.
342 343	2	F	25.1.1847	343: kapt. Šva[kel], alikapt. Vinter/ 2 lk kond. Hazov.	Käymälän parannussuunnitelma "Varsovan tyyliin". I ja II kerroksen pohjapiirrokset, kaksi leikkausta.	342 on vapaamuotoisempi luonnos 343:a varten. Liittyy erikoispiirustuksena 344:ään. Ensimmäinen sarjassa ilmeisesti sairaalahygieenian parantamiseen tähtäävistä F -rakennusta varten laadituista käymälän toiminnallisista remonteista.
344	1	F	25.1.1847	Ins.kapt. Šva[kel], alikapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Vahv. kenr.adj. ruhtinas Tšernyšev.	I ja II kerroksen pohjapiirrokset, kaksi leikkausta. Vuodelle 1848 suunnitellut työt.	Suunniteltu "suuri remontti". Käymälämuutos (ks. edellä piirros 343). Ulkoportaiden muuttaminen kiviseksi ja suojaus katoksella (= nykyiset portaat katoksineen), jota ei kuitenkaan mainittu tekstissä. Kaikkien II kerroksen ja osan I kerroksen ikkunaraamien ja ulkopuitteiden (ven. s letnimi perepletami) uusiminen. Kahden "hollantilaisen uunin" ja kahden tulisijan siirtäminen (I kerros?). I kerroksen lattian tekeminen uudestaan (uudet palkit). Karniisien ja vyölistöjen (? ven.= pojaskov) rappausten korjaamista.
345, 346	2	F	20.4.1847	Ins.kapt. Šva[kel], ins.ltn. Brandt.	Suunnitelma graniittiporrasta ja katosta varten.	Liittyy edellä olevaan (ks. 344).
347	1	F	19.4.1850	Ins.kapt. Vinter, alikapt. Brandt/ 2 lk kond. Andrejev.	I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus. Korjaussuunnitelma.	Molempien kerrosten kaikkien huoneiden lattialaudoitusten kiilaaminen (? ven. pereplotšit = sitominen; vrt. 344: rakenteellinen korjaus oli suunniteltu jo vuodelle 1848), lattia, ikkunoiden ikkunapenkkeineen sekä ovien maalaaminen öljymaalilla, ulko- ja sisäseinärappausten tasoittaminen sekä niiden maalaaminen ja vielä alakattojen valkaisu.
348	1	F (vai B?)	29.4.1853	Ins.kapt. Brandt, alikapt. M[ankevits]-Vo[ikoski].	Vasemman (= B) sairaalarakennuksen katon korjaussuunnitelma. Kattotaso ja leikkaus.	"Rikkinäisen katon uusiminen". Kattoikkunat.
349 - 351	3	F	16/28.6.1865	Ins.evl. Teše ja useampia muita allekirjoittajia/ kond. Krestinin (349), kond. Kazatskin (350, 351).	Osa I kerroksen pohjapiirrosta, osa leikkausta. Suunnitelma kylpyhuoneen lattian uusimiseksi.	Kuvassa on näytetty myös viemärointi.
352 - 353	2	F	31.10.1868	Ins.evl. Silman/ -. Vahv: kenr.maj. Ge[-].	Käymäläryhmän muutossuunnitelma. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus.	352: Detaljipiirros, josta ilmenee ilmanvaihdon sovittaminen kohteeseen. 353: Piirroksessa esitetty kohteeseen liittyvät vuonna 1869 tehtäväksi aiottu purkutyöt (kerroksissa).
354, 356	2	F	18/30.9.1868	Ins.evl. Silman, ins.alilt. Dorofjev.	Käymälämuutos. Kellarin, I ja II kerroksen osapohjapiirrokset, kolme julkisivua ja leikkausta. Ehdotetut työt vuodelle 1868.	Esitetty kellarissa purettavia rakenteita. Kellariin käymälöiden alle sijoitettu jätteiden keräilyvaunu on esitetty muutettavaksi kahden pienen sijasta yhdeksi isoksi. Vrt. edellä seur. vuosi.

355	1	F	10/22.10.1868	Ins.evl. Silman, ins.alilt. Dorofejev/ -.	Lattioiden kunnostus. I ja II kerroksen pohjapiirroset. Ilmeisesti suunnitelma.	Koskien kaikkia muita lattioita paitsi käymälöitä ja vedenlämmityslaitosta sekä huoneita 109-111 käytävösuuksineen.
357	1	F	31.12.1870	Ins.evl. [-], ins.alilt. Dorofejev/ kond. Fai[n]kovski.	Katon korjaussuunnitelma.	Rikkinäisen peltikaton korjaaminen ja maalaaminen.
358 - 360	3	F	30.4.1870	s.n. (359: kenr.ltn. Ge[-])	Käymälöiden uudistamissuunnitelma. I ja II kerroksen pohjapiirroset, leikkaus.	Käymälöiden toimintaa on suunniteltu kehitettävän ilmanvaihdon osalta: poisvedon parantaminen uunien ja korkean piipun avulla. Piirustus 358 on raksittu yli, 359 esittää vaadittavia purkutöitä, 360 uudisrakenteita. Esitetty on myös holvattu maanalainen jätösvarasto, joka on liitetty tuuletusjärjestelyyn.
361 362 363 364	4	F, ?	1892 22.12.1892 27.5..1891 13.4.1893	Useita allekirjoittajia.	Suunnitelmia pesuhuoneeksi. Pohjapiirroksia ja leikkauksia.	361 ja 362 todennäköisemmin liittyen johonkin muuhun rakennukseen. 363 ja 364 liittyen F:ään.
365 366	2	F	16.9.1893 20.3.1893	Alikapt. [Skorovinov], ins.evl. Ger[entski]/ kond. Šiptiski (366), - (365).	Käymälöiden uudistamissuunnitelma. Kuten 358-360.	
367 368	2	F	11.6.1896 22.3.1897	Ins.evl. Ger[njakin], ins.kapt. Mordvinov/ -.	Lattiarakenteen muutosehdotus. Osa I kerroksen pohjapiirrosta, leikkaus.	I kerroksen tilan F 122 alapohjan kappaholvaus.
369	1	F	s.a.	s.n.	I ja II kerroksen pohjapiirroksen osa sekä asemapiiros.	Esittää pesuhuonejärjestelyjä. Suunnitelma?
370	1	F	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska lasarettet, medicinsk poliklinik". I ja II kerroksen pohjapiirros.	Olemassa oleva tilanne? Sama piirros myös muissa arkistoissa (esim. KA).
371	1	F	s.a.	Kenr.maj. Gen[-].	I ja II kerroksen pohjapiirros.	Identisyyden perusteella lienee vuoden 1868 muutoksia: vrt. piir. n:o 352.
372	1	F	--.5.1870	s.n.	Käymälöiden uudistamissuunnitelma. Kuten 360.	(Yliviivatun piirroksen puolikas.)
373-376	1	B	11.2.1821	373 ja 374: ins.evl. Šveder (ins.ev. Klemensin mukaan)/ I lk kond. Simanov. 375 ja 376: ins.ev. Klemens.	Sotaorpolaitoksen siipirakennus. I kerroksen pohjapiirros ja julkisivu Unioninkadulle (373/376). II kerroksen pohjapiirros ja leikkaus (374/375). To- teutettu uudisrakennussuunnitelma.	Kaksi sarjaa piirustuksia, joista 373, 374 vaikuttaisivat piirustusten 375 ja 376 puhtaaksi piirroksilta. Otsikossa on mainittu kyseessä olevan kahden kivisen alunperin puisiksi aiottu siipirakennuksen suunnitelma (ven. ... plan dvum kamennym fligeljami vmesto derevjannyh). Mahd. B ja F on alunperin suunniteltu rakennettavaksi saman pohjapiirroksen pohjalta? Suunnittelijana ins.ev. Klemens. B:hen on suunnitelmassa määrätty sijoitettavaksi laitoksen pääkuraattorin asunto, hänen palvelijoitensa tilat sekä keittiö ja vielä toimisto ja arkisto I kerrokseen. II kerrokseen 6 vanhemman ja 6 nuoremman opettajan asunnot.
377	1	B, nyk. C:n, E:n kohta.	1.9.1828	Ins.ltn. Aktsomov/ kond. Šumilov.	Kantonistikomppanian vasen siipirakennus, sekä talli ja vaja. Edellisessä elokuussa suoritettut työt (1828). B:n II kerroksen pohjapiirros ja leikkaus sekä vajan ja tallin pohjapiirroset ja leikkaukset.	B:n II kerros I kerroksen ikkunaholveista alkaen on nostettu elokuun 1828 loppuun mennessä, lisäksi asennettu välipohjapalkit, ovikarmit. Piirustuksen mukaan mm. uunit, kattorakenteet, alapohjarakenne ovat vielä tekemättä. Sittemmin puretuissa sivurakennuksissa vain maastotyöt rakennusten vierellä ja sisustukset kesken.
378	1	B	--.10.1827	Ins.alilt. Oreus/ I lk kond. Safonov.	Kantonistikomppanian vasemman siipirakennuksen perustukset. Perustusten pohjapiirros ja leikkaus.	Piirroksen 379 korvaama luonnos.

379	1	B	31.3.1828	Ins.evl. Poromonov, ins.ltn. Aktsomov, ins.ltn. [Seteilev]/ 1 lk kond. Safonov.	Kantonistikomppanian vasemman siipirakennuksen perustukset. Perustusten pohjapiirros ja leikkaus.	Aloitettut perustustyöt esitetty. Rakennus on osoitettu virkamiehiä varten.
380	1	B ja F	13.9.1830	Ins.evl. Burmeister/ 2 lk kond. Pankratijev.	Muutossuunnitelma rakennusten ottamiseksi sairaalakäyttöön. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, 4 leikkausta.	Katso F -rakennuksen osalta 336, 337. B:n osalta ilmenee esim. siihen suunniteltu kirkko!
381	1	B	26.3.1830	Ins.evl. Por[-]onov, ins. alikapt. [Šatka], ins.ltn. A[-sk]ov, ins.vänr. Skomorohov, ins.vänr. M[eiprats], ins.vänr. Vennov, ins.vänr. Solonitsvin, ins.vänr. Simanov/ -.	Kantonistikomppanian rakennuksen rakenteilla oleva vasen siipi. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus, katujulkisivu Unioninkadulle. Vuonna 1829 toteutetut työt.	Käyttötarkoituksia ei ole esitetty, sen sijaan paljon tehtyjä töitä: I ja II kerroksen lattiarakenteet, uunit, hormeineen ja piippuineen, sisärappaukset kuten kattolistat ja porrashuoneiden arkkivoltitprofiilit. Nämä on esitetty leikkauksessa erittäin yksityiskohtaisesti. Ilmeisesti myös kattopellitykset, mahdollisesti ulkorappaukset tai ulkomaalaus. Puiset sisäväliseinät mahdoll. jätetty vuodelle 1830. Alkuvaiheessa I ja II kerroksen plaanit on toteutettu kutakuinkin identtisinä.
382, 383	2	B	21.3.1831	Insinööripiirin komentaja ins.ev. Burmeister 2 (382)/ 2 lk kond. Pankratijev.	Vasemman siiven muutos sairaalakäyttöön sairaalavirkamiesten, apteekkioppilaitten, apteekin ja laboratorion käyttöön. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus. Suunnitelma.	I kerros: kahden oviaukon ja yhden ikkunan ummistus, kahden uuden oviaukon avaaminen. Unimuu- tokset tiloihin 116 ja 132. II kerros: 2 uutta oviaukkoa, uudet hormit alakerran uusille uuneille (puuttuvat 382:sta).
384, 385	2	B	19.4.1840	Komentaja ins.evl. Dingenstet, ins.aliltn. Vasenin/ -.	Sotasairaalan vasemman siiven ullakolle suunniteltu asuinhuone. Ullakkokerroksen pohjapiirros ja leikkaus.	Ilmeisesti toteutumaton suunnitelma. Tod.näk. ylilääkärin palveluskunnalle aiottu lunetti-ikkunainen asuinhuone, jonne pääsy olisi tapahtunut kierreportaalla.
386	1	B	25.1.1847, vahv. mar- rask. 1847	Osaston päällikkö ins.kapt. Šva[nev], varuskuntains.ali- kapt. Vinter/ 2 lk kond. Hazov. Vahvistus sotaministeri kenr.adj. ruhtinas Tšernyšev.	Peruskorjaussuunnitelma. I ja II kerroksen pohja- piirrokset ja leikkaus. Suunnitellut työt vuodelle 1848.	I kerros: apteekkarin asunnon laajentaminen, eteläpuolen lähes kaikkien ikkunakehysten uusiminen, uusia uuneja, osan lattialaudoituksen ja huonokuntoisten palkkien uusiminen (jopa laudoitusperiaate esitetty). "Hollantilaisien uunien" sijoittaminen rakennukseen ja 3 tulisijan laboratorioon. Sisärappaus- ten kunnostusta. Apteekkiin on mainittu kuuluvan välinevarasto, lääkkeiden valmisteluhuone ja labora- torio. II kerroksessa edelleen ylilääkärin ja kuraattorin asunnot. Esitetty käymäläryhmä olemassa olevana -> piirustus n:o 395 aikaväliltä 1831/1847.
387	1	B	20.4.1847	Osaston päällikkö ins.kapt. Šva[nev], varuskuntains.ali- kapt. Vinter/ -.	Puisen eteishuoneen portaineen liittäminen käy- mälärakennukseen. Pohjapiirros, leikkaus. Suun- nitelma.	Porras on ehdotettu sijoitettavan käymäläryhmän ja B:n nurkkaukseen. Jo aiemmin rakennetun käymä- läryhmän koko on 27' x 16' (n. 8,2 m x 4,9m). Käymälä portaineen purettiin B:n laajennuksen (B 122- 128) tieltä.
388, 389	2	B	388: s.a, 13.11.1851 389: 26.4. 1851, vahv. jouluk.1851	388: Arkkitehdit Gerasimov ja Melnikov/ -. Vahv. sota- minist. kenr.adj. Gern[ikin]. 389: Osaston päällikkö ins. alikapt. Brandt, varusk.ins. alikapt. Voi[tšalk]/ 1 lk kond. Andrejev.	Lisärakennussuunnitelma vartiota ja laboratoriota sekä etikkavarastoa varten. Osa I ja II kerroksen pohjapiirroksia, osajulkisivu, leikkaus.	Piirustussarjassa ensimmäistä kertaa sitten 1820-luvun Štaubertin ja Engelin aikojen mainitaan laatijana "arkkitehti", vrt. myös piirustukset n:o 230, 408. B:n laajentaminen nykyittoihin toteutettu suunnitel- man mukaisena. Esitetty lisäksi puurakenteinen yksikerroksinen käymäläryhmä, johon käynti suoraan ensimmäisestä kerroksesta sekä pihalta. Yhdysporras II kerrokseen.
390	1	B	8/14.12.1867	Ins.vänr. Dorofejev, ins.kapt. Silman/ kond. [-]ajrev. Hyv. ins.kenr.maj. Ge[-]	Suunnitelma rautapeltikatteen korjaamiseksi. Kat- toplaani ja leikkaus.	Myös sisäänkäyntikatoksen osalla. Piirroksen perusteella on epäselvää, uusittiinko katokset tässä vaiheessa vai jo aiemmin: joka tapauksessa -> katokset: 1868a.q. Huom: katoksessa alunperin "piitsireu- na".

391	1	B	10/22.10. 1868	Ins.kapt. Silman, ins.vänr. Dorofejev/ -. Vahv. ins kenr. maj. Ge[-].	Lattialaudoituksen ja vaihtelevalla laajuudella palkiston uusiminen. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus. Suunnitelma.	
392	1	B	20.1.1871	Osaston päällikkö ins.kenr. maj. Kv[-], ins.evl. van [Zmirkirk]/ kond. Falkovski.	Apteekkisiiven ikkunapielien ja kesä- ja talvipuitteiden kunnostaminen (ustroika). I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus. Suunnitelma.	Esitetty kaikkien ikkunoiden ja ikkunapielien kunnostus.
393	1	B	1892	Päällikköins. ins.kenr.ltn. S[-], ins.ev. Gernikin, ins.vänr. Mordvinov/ -.	Lattian kunnostaminen, asfaltointi. I kerroksen osapohjapiirros. Suunnitelma.	Asfaltti uusi materiaali vai vanhan asfaltin uusiminen? Piirros kustannuslaskentaa varten.
394	1	B	-.3.1893	Päällikköins. ins.kenr.ltn. S[-], ins.ev. Gernikin, ins.ali-kapt. Mordvinov/ -.	Muutossuunnitelma apteekin siirtämiseksi talon sisällä toiseen paikkaan. I kerroksen osapohjapiirros.	Apteekin siirto huonetilaryhmään B 117-121. Työ on voinut jäädä toteuttamatta koska avattavaksi esitettyjä ovia huoneisiin 116 ja 122 ei myöhemmissä piirustuksissa näy.
395	1	B	s.a. 1831p.q. 1847a.q.	Ins.vänr. Pribenb[-]/ -.	Käymäläryhmä. I ja II kerroksen pohjapiirros B:hen liittyvästä käymäläosasta, leikkaus. Suunnitelma.	Sittemmin purettu torni ilmeisesti toteutettu suunnitelman mukaisena.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM:	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
VIK, Rakennuspiirustukset 396 - 571.						
396, 397	2	Purettuja, nyk. C:n ja D:n kohta	1.8.1823	Ins.evl. Šveder (2)/ 1 lk kond. Šubin (396), 1 lk kond. Šimanov (397). 396 lisäksi ins.alikapt. Ignatius, vahv. kenr.adj. Dibitš (Diebitsch).	Sotilasorpotaloa varten rakennettavien puisten talousrakennusten suunnitelmat. Kahden rakennuksen pääkerroksen pohjapiirrokset.	Toteutunut uudisrakennussuunnitelma. Keittiörakennus: eteinen, josta porras kellariin, keskellä suuri keittiö liesineen, keittiön kautta kuljettavat leivän hapattamishuone, varasto ja palvelusväen huone. Saunarakennus kaksiosainen: eteinen, vesivarasto (vedenlämmitys), riisuutumishuone ja sauna/ eteinen, pesula, pesijättärien huone.
398	1	Purettuja, nyk. C:n ja D:n kohta	20.3.1824	9 allekirjoittajaa, mm. ins. evl. Šveder (2)/ -.	Keittiö ja sauna. Vuonna 1823 suoritettut työt. Kahden rakennuksen pääkerroksen pohjapiirrokset ja julkisivupiirrokset.	Suurin osa sauna- ja keittiörakennuksiin kohdistuneista töistä oli saatu vuoden 1823 aikana tehtyä: kivijalat ja hirsirungot, uunit ja ainakin osa lattioista.
399	1	Purettu, nyk. D:n kohta	18.5.1832	Ins. alilt. V[ikset]/ 4 lk tykistöaliups. Fedorov.	Sotilassairaalan keittiön tulisijojen parantamissuunnitelma. Keittiön pohjapiirros sekä sisätileikkaus.	Keittiötilan suuren lieden uudelleenjärjestely.
400 - 405	6	Purettu, nyk. D:n kohta	1838-1849	Useita piirtäjiä, monessa esim. ins.alikapt. Vinter.	Keittiön korjaustyöt, lähinnä tulisijoihin liittyvät. Suunnitelmia ja tehtyjen töiden merkitsemistä. Pohjapiirroksia, julkisivuja ja leikkauksia.	Piirrosten päivämäärät: 23.4.1838, 14.2.1840, kesäk. 1844, 25.1.1847, 20.12.1849.
406, 407	2	purettu, nyk. D:n kohta	26.4.1851	Ins.alikapt. Brandt, varusk. ins.maj. Vinter/ 1 lk kond. Andrejev (406), 2 lk kond. Dorofejev (407). 406 lisäksi useita vahv. merkintöjä.	Vanhan puurakenteisen keittiön purkusuunnitelma. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus.	Piirroksen mukaan rakennus purettiin kivijalkaa myöten.
408, 409	2	C	408: -, vahv. 13.11.1851. 409: 26.4.1851, vahv. syysk. 1851	408: arkkitehdit Gerasimov ja Melnikov. Vahv. kenr.adj. Ger[-]. 409: ins. alikapt. Brandt, ins.vänr. Titov/ 1 lk kond. Andrejev, vahv. useita mm. A. Štakenšneider.	Sotasairaalan keittiö taarinkeittolaitoksineen, leipomo ja versta. Pääkerroksen pohjapiirros, julkisivu ja leikkaus. Uudisrakennussuunnitelma.	Kivisen uudisrakennuksen mitat on annettu 14*3' x 6*2' (n.30,7 x 13,4 m). Leveys vastaa C:n ja D:n nykyistä leveyttä. Kivirunko, ulkoporras puuta. Toteutettu suunnitelman mukaisesti.
410	1	C	9.5.1855	Ins.kapt. Brandt/ 1 lk kond. Dorofejev.	Keittiön uunin ja hormiston muutossuunnitelma. Pohjapiirros, leikkaus.	Uunia on esitetty laajennettavaksi hieman, muutoin ei eroja piirrokseen 408 verrattuna.
411	1	osa D	15/27.6.1864	Ins.evl. Teše/ 1 lk kond. Dorofejev.	Suunnitellun uuden keittiö-leipomon rakennuspaikka. Kolme maastoleikkausta rakennuksen suuntaisesti, pohjapiirros sekä kaksi maastoleikkausta rakennuksen poikkisuuntaan.	Rakennuspaikan ollessa rinteessä perusmuureilla pengerretään samalla tonttia (poikkileikkaukset), takapiha Fabianinkadun varrella jää näin alemmalle tasolle. Sieltä on pääsy esim. E:n paikalla aikoinaan olleen vajan alla olleeseen holvattuun jääkellariin.
412	1	D	4/16.10.1866	Ins.kapt. Šilman/ ins.vänr. Dorofejev. Vahv. kenr. maj. Ge[-].	Keittiö, rakennus n:o 5. I ja kellarikerroksen pohjapiirrokset ja leikkaus. Muutotyöehdotus.	I kerros: puuväliseinällä järjestetään tuulikaappi (D 101). Kellari: esitetty rakennettavaksi uuni (D K118) ja liesi (D K119) ja oviyhteys niiden välille. Kellarin lattia on leikkauksen perusteella nupukivettävä.

413	1	C, D	15/27.2.1867	Ins.kapt. Silman/ ins.vänr. Dorofejev. Vahv. kenr. maj. Ge[-].	Välttämättömät lisätyöt keittiössä (rak.n:o 5) ja sairaalarakennuksessa (n:o 6). Keittiön kellarin pohjapiirros ja julkisivu, sairaalarakennuksen I ja II kerroksen pohjapiirroksat. Piirroksen tarkoitus epäselvä.	Rak. n:o 5: D:n kellarin lattia merkitty D K115-117 osuudella tasaisella sinisellä = ?, K118 osalla luonnon mukulakivillä laskettavaksi/lasketuiksi. Rak. n:o 6: molemmat kerrokset piirretty käymäläistuimia ja käymälän väliseinää lukuunottamatta yhtenäisesti punaisella viivalla - piirroksen tarkoitus? I kerroksen vanha keittiöosa muutettuna II kerroksen v. 1859 suunnitellun huonejärjestyksen mukaiseksi ja käymälätorni lisätyinä -> muutokset ilmeisesti n. 1864, ks. piirros n:o 443.
414	1	D	31.12.1870	Ins.evl. van [Zirkirk], ins.-vänr. Dorofejev/ 1 lk kond. Krestinin. Vahv. kenr.ltn. Ge[-].	Keittiösiiven peltikaton kunnostus ja maalaus. Kattokuva, leikkaus.	Katolla on yhteensä 8 lunettia, 4/lape. Räystäslinjan pituus on piirustuksesta mitattuna n. 59 metriä.
415	1	D	25.2.1870	Päälikköins. ins.kenr.maj. Ge[-], ylilääkäri [Hausen]. Vahv. ins.ev. [-].	Siivessä 5 sijaitsevan upseerisaunan muuttaminen muuhun käyttöön. I kerroksen pohjapiirroksen osa, leikkaus sekä uunin detaljisuunnitelma.	Sauna (D 116, 117 ja osa 105 ehdotetaan jaettavaksi eteiseksi ja sairaalatarvikkeiden kuumennukseen ja kemiallisilla seoksilla savuttamiseen osoitetuksi huoneeksi (sterilointi?). Muutos on ilmeisesti toteutettu (piir. n:o 423). Sisäänkäynti eteiseen järjestetään D 117:n toiseen päähän. Puku- ja pesuhuoneesta tartuntatautiosasto.
416 417	2	D	416: 20.12.1891, 417: s.a. (myöh. lisätty 1892)	Päälikköins. kenr.ltn. S[-], ins.ev. Tšernjavski, alikapt. Mordvinov/ -.	Rakennuksen 5 ullakolle suunniteltu kuivaustila. Ullakon ja pääkerroksen pohjapiirroksat sekä leikkaus. Suunnitelma ilm. kustannusarviota varten.	Porras ullakolle on suunniteltu avattavaksi tilasta D 101. Piirrosten 416 ja 417 välillä vain pieni ero portaan rakenteessa. Toteutuminen?
418	1	H	-.5.1893	Ins.kenr. Tšernjavski, alikapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.ltn. S[-].	Helsingin paikallissairaalan desinfiointihuone. Pohjapiirros ja leikkaus. Suunnitelma ilm. kustannusarviota varten.	Desinfiointirakennus on väliseinän jakama suorakulmainen tila, jossa laitteistot ulottuvat jakoseinän läpi. Pihan puolella likaiset siteet ym., Fabianinkadunpuolella puhtaat.
419, 420	2	D	419: 27.7.1896, 420: 9.4.1897	Ins.ev. Gernjavin/ -. Vahv. kenr.maj. Iv[anov] (419), kenr.maj. [-] (420).	Paikallissairaalan rakennuksen 5 käyttötarkoitusta järjestelyjä. Osa pääkerroksen ja kellarin pohjapiirrosta sekä leikkaus. Muutossuunnitelma.	Pääkerrokseen sijoitetaan alemman väen keittiö (D 116, 117, osa 105 - sterilointihuonetta varten rakennetun väliseinän purku) sekä ruokasali (D 111-115, osa 105. Kellarikerrokseen leipomo. Paikan vaihto? Toteutuminen? 420 ilm. kustannusarviota varten.
421	1	D?	s.a.	s.n.	Keittiön hormistoon liittyvä luonnos.	
422	1	D	s.a. 1862 p.q 1864 a.q.	Ins.evl. Šneider/ -.	Lisärakennus sotasairaalan rakennuksen n:o 5 yhteyteen sairaalan keittiön, leipomon ja palvelusväen keittiön ja saunan käyttöön. Pohjapiirros, julkisivu sekä lyijykynällä hahmoteltu leikkaus.	Lisärakennusta n. nykyisten tilojen D 101-104 kohdalle ei toteutettu. Ks. piir. n:o 411. Sotilaiden saunan entiset tilat (D 128 -140 olisi annettu suunnitelman mukaan leipomolle. Siihenkään muutokseen liittyviä töitä ei suoritettu.
423	1	D	s.a. 1870 p.q.	s.n.	Rakennuksessa 5 olevat sauna, keittiö ja leipomo. I ja kellarikerroksen pohjapiirroksat, julkisivu sisäpihalle sekä kaksi leikkausta. Olemassa oleva tilanne?	Mitoitettu piirros, myös vanhimpien rakennusosien osalta. Piirroksen tarkoitus epäselvä.
424	1	?	s.a.	[-]	Sotaorpolaitoksen sauna. Pohjapiirros, julkisivu ja leikkaus.	Kivirakenteinen sauna, mitoitettu piirros. Rakennuksen koko n. 11,9 x 21,3 m. Keskeinen läpivirran saunatila, jossa kaksi pitkittäissuuntaista ristiholvia. Toteutuminen epäselvää.

425 426 427 428 429 430	6	Purettuja, lähinnä Kaniini-korttelissa	-8.1837 12.3.1838 15.2.1840 1.6.1844 25.1.1847 20.12.1849	Eri tekijöitä.	425: Sotasairaalan vanhan saunan korjaus, suunnitelma. 426-430: Puurakenteisen saunan uudisrakennus (no 21) ja esim. sen uuneihin liittyviä korjailuja. Kaivuhuoneen sekä "kappelin" ja vajan uudisrakennukset.	Vanhan saunan kunnostus näyttää melko toivottomalta yritykseltä (piirr. n:o 425 -> lienee päädytty uudisrakennukseen.)
431	1	Purettu	26.4.1851 Vahv. syysk. 1851.	Ins.maj. Vinter, ins.alikapt. Brandt/ 2 lk. kond Dorofejev. Vahv. mm. A. Štakensneider.	Saunan purkusuunnitelma. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus.	Rakennus on esitetty purettavaksi perustuksia myöten.
432, 433	2	D	26.4.1851 (432: 1850 - virhe?) Vahv. syysk. 1851.	Ins.alikapt. Brandt, ins. aliltn. Titov/ 1 lk kond. Andrejev. Vahv. A.Štakensneider.	Sotasairaalan saunan uudisrakennus. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Toteutunut suunnitelma.	Kivirakennus, jossa kaksi saunaosastoa. Sauna-"saippuointi" -huoneryhmän ympärillä muurit ovat poikkeuksellisen paksut: holvien kannatus? saunan lämpötalous? varustautuminen II kerrokseen?
434	1	D	11/23.5.1862 Vahv. kesäk. 1862.	Ins.kapt. Ka[pu-]/ 2 lk kond. Aleksandrov. Vahv. mm. kenr.maj. Dingelstet.	Lisärakennus sotasairaalan rakennuksen n:o 5 jatkeeksi, eteläpään. Pohjapiirros, julkisivu ja leikkaus. Toteutunut suunnitelma.	Suunniteltu "kappeli" (ven. tsasovna, ruumishuone?), "anatomiahuone" (obduktiohuone?) sekä sairaalavälineiden "savustus" (ven. dlja okurki veštsei, sterilointi?). Piirroksessa näkyy myös suunniteltu rakennusten välinen aita ja portti Fabianinkadulle päin. Toteutuminen? Vastaa olemassa olevaa tilannetta, mutta ei näy D:hen liittyvissä seuraavien vuosien suunnitelmassa.
435, 436	2	D	19/31.12. 1864	Ins.kenr.maj. Ge[-] (436), ins. evl Teše/ 1 lk kond. Dorofejev.	Sotilaiden saunan kiukaan ja vedenlämmitysruunin korjaussuunnitelma. Pohjapiirros ja leikkaus. Vuodelle 1865 suunniteltu työ.	Rakennettavaksi ehdotettu uuni, jonka lämmitys tapahtuu vesihuoneen puolelta.
437	1	D	8/20.10.1864	Ins.kenr.maj. Ge[-] (436), ins. evl Teše/ 1 lk kond. Dorofejev.	Upseerien saunan kiukaan ja vedenlämmitysruunin korjaussuunnitelma. Pohjapiirros ja leikkaus.	Kuten 436.
438	1	D	26.7.1868	Ins.kapt. Silman/ ins.vänr. Dorofejev. Vahv. ins.kenr. maj. Ge[-].	Rakennuksessa n:o 5 olevan saunan korjaussuunnitelma. Pohjapiirros ja leikkaus.	Rakennus on säilynyt huonejärjestykseltään alkuperäisessä v. 1851 asussa (piir. n:o 433). Ehdotettu tehtäväksi lattian uusiminen tiloissa D 139, 105-117-118, 119-120, 106, ikkunoiden uusiminen tiloissa D 118, 120, 135, 139, oven D 105->106 kunnostus sekä molempien lauteiden ja osan penkkeistä uusiminen.
439	1	C	9/21.1.1857	Osaston pääll. ins.evl. Brandt/ kond. Andrejev.	Sairaalan keittiön, rak. n:o 6:n eteen rakennettavan puisen eteishuoneen suunnitelma. Pohjapiirros, julkisivu.	Toteutumista ei voida todeta: Brandt itse merkinnyt komentajan hyväksyneen rakentamishankkeen. Itse rakennus säilynyt tilajalton vuoden 1851 mukaisessa tilassa (piir. n:o 408).
440	1	C	(1859)	Alkuperäinen allekirjoittaja osaston päällikkö ins.evl. Brant, varusk. ins.ltn. Fedorov, ins.ltn. Miller, ins. aliltn. Aleksejev/ 2 lk kond. [G]listramov. Lisäksi vaihtoehdon allekirjoittanut ins.evl. [Šarev].	Helsingin sotasairaalan keittiösiiven laajentaminen kivisellä kaksikerroksisella lisärakennuksella. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, julkisivu (2 vaihtoehtoa peitepiirroksen avulla), leikkaus (2 vaihtoehtoa peitepiirroksen avulla). Ensimmäinen ehdotus.	Ilmeisesti luonnossuunnitelma, jonka täsmentämisen tulos on toteutettu vaihtoehto (piir. n:o 442). Erona toteutettuun suunnitelmaan on esim. että aluksi käymäläsiivessä oli kaksi lattiatason nostoa ja ala-, väli- ja yläpohjat puisia - myöhemmässä vaiheessa po. rakenteet on esitetty kivisinä eikä tasonvaihtoa ole. Välivaiheessa rakennus on suunniteltu matalammaksi, esim. holvikäytävän osalla lähes metrin. Alkuun kaavailtu holvien muoto oli myös toisenlainen. Fasaadin jäsentely on perusteeltaan pysynyt eri suunnitelman vaiheissa samana, mutta vaihtoehdolla on haettu parempia suhteita ja varioitu detaljointia.

441 442	2	C	12.6.1859 9.7.1860. 442: Hyv. 13/25.6.1859.	Ins.evl. Brandt, ins.ltn. Miller/ 2 lk kond. Romanov. Vahv. kenr.kuvernööri kreivi Berg.	Helsingin sotasairaalan keittiösiiven laajentami- nen kivisellä kaksikerroksisella lisärakennuksella. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, julkisivu, leik- kaus. Toteutunut suunnitelma.	442 on kuten 441 puhtaaksi piirrettynä allekirjoituksia myöten. Entisen keittiörakennuksen jatkeeksi on suunnitelman mukaan rakennettu etelään 1930-luvun porrashuoneosaa ja 1890-luvun laajennushuonetta lukuunottamatta nykyisen C:n laajuinen sairaalarakennus (ilmeisesti potilashuoneita), muutamaa vuotta aiemmin puretun tallirakennuksen paikalle (piir. n:o 468). Tilojen käyttötarkoituksia ei ole eritelty. Talo on rakennettu kaksikerroksisena samalla kun entistä keittiötä on pääosin korotettu. Käymäläsiiven alta johtaa kuilu nyk. G:n kellarin alueella sijainneeseen maanalaiseen jätesäiliöön. Käytäväosalla tiiliholvit, muutoin puiset välipohjarakenteet.
443	1	C (D)	-1.1864	Ins.evl. Teše/ kond. Aleksandrov. Vahv. useita mm. kenr.ltn. [Jarmertter].	Muutos- ja lisärakennussuunnitelma Helsingin sotasairaalaan varten. Purkusuunnitelma: I kerroksen pohjapiirros. Muutostyöt: I ja II kerroksen pohjapiirrokset, julkisivu itään pihalle, kaksi leikkausta sekä osaleikkaus käymälän kohdalta. Osittain kaksi päällekkäistä suunnitelmaa, joista myöhäisempi on toteutunut.	Päällekkäiset suunnitelmat nyk. C 103-204 ja H:n osalta. Alunperin esitetty C:n ja D:n yhdistävää yksikerroksista lisärakennusta, johon olisi sijoitettu C:n käymälät (käymälätorni nousten myös II kerrokseen) sekä sairaalan keittiö. Keittiöllä ja aiemman ruumiinavausyksikön (D103, 130-133 TARK) tiloihin sijoitetulla leipomolla olisi ollut uusi yhteinen sisäänkäynti. Tämä suunnitelmanosa on kuitenkin ristiä yli ja kohdalle on ehdottu vain C:hen liittyvää 2-kerroksista käymälätornia (toteutettu). Lisäksi C:n I kerroksessa on suunniteltu vanhan keittiörakennuksen (1851-1859) alkuperäisten väliseinämuurien ja keittiölaitteistojen purku sekä uuden muurin rakentaminen vastaavaan kohtaan kuin II kerroksessa. Työ lienee tehty ennen II kerroksen rakentamista (slma 1859). Lisäksi vanhan keittiösisäänkäynnin sulkeminen.
444 445	2	C	2.10.1867 Vahv. 19/24.10. 1867	Ins.kapt. Silman, ins.vänr. Dorofejev (444)/ -. Vahv. ins.kenr.maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan rak. n:o 6:n käymälöiden ilmanvaihto. I ja II kerroksen osapohjapiirustus, leikkaus.	Esitetty hormeja. Kuvien välillä vain pieniä eroja.
446	1	Bulevardi	25.5.1817	Ins.evl. Brandt/ ins.vänr. [-]jokov.	Sotaorpolaitoksen sivurakennukset hirrestä: keittiö, talli ja sauna. Useita pohja-, julkisivu- ja leikkauspiirroksia. Toteutumaton suunnitelma.	Keittiörakennukseen sijoitettu: keittiö, leivänhapatushuone, astiavarasto, kyökkipiikain ja pesijättärien huone, suutarin ja räätälin verstaat. Tallirakennukseen sijoitettu: talli ja varastoja sekä kuivatusvintti ja mahdollisesti jääkellari. Saunarakennukseen sijoitettu: sauna, "saunakeittiö", pesula ja vartiotupa. Vrt. piir. n:o 324.
448	1	C-H-D-E - rakennusten kohta	13.9.1830	Ins.ev. Burmeister/ ins.vänr. Skomorohov.	Kantonistikoulun rakennusten muutos- ja lisärakennustyöt rakennusten sovitamiseksi sairaalankäyttöön. Tällaisenaan toteutumaton suunnitelma sisältäen saunan (C, pohj.osa) ja keittiön (D) muutostyöt sekä ne yhteenliittävän uudisrakennuksen suunnitelmat (C-H-D). Pohjapiirros, julkisivu itään sisäpihalle sekä 3 leikkausta. Talli ja siihen liittyvä lisärakennus (C:n eteläosa). Pohjapiirros ja 3 leikkausta. Olemassa olevan vain käyttötarkoitukseltaan muuttuvan varastovajan pohjapiirros ja leikkaus.	Kaikki p.o. rakennukset hirrestä. Sauna-lisärakennus-keittiö -osa kuten jäljempänä, ks. piir. n:o 459, mutta keskeisimpiin osaan uudisrakennukseen on osoitettu tässä vain kaksi pesulaosastoa ja niihin liittyviä tiloja (II kerros kuivatuskäytössä -> vaikutus julkisivuun). Talli-lisärakennussuunnitelma kuten jäljempänä, ks. piir. n:o 457, 458.
457, 458	2	C, eteläosa (Purettu)	21.3.1831	Ins.ev. Burmeister 2/ 2 lk kond. Pankratjev, (448:) ins.vänr. Skomorohov.	Tallirakennuksen muutos- ja laajennussuunnitelma. Pohjapiirros, länsijulkisivu Fabianinkadulle, 3 leikkausta. Lisäksi olemassaolevan vajan pohjapiirros. Toteutettu suunnitelma.	vrt. piir. n:o 448 (v. 1830). Vanhaan talliosaan tarvikkeiden "savustus" ja "tuuletus" -huone (sterilointi?) jakamalla yksi tila kahtia, muissa tiloissa kuormastovarasto ja talli. Uudisosassa: sairaiden ja kuolleiden varusteiden säilytys, suutari ja ompelimo, ruumishuone ja ruumiinavaustila, sammutuskalusto. Vanhasta vajasta on tehty sairaalatarvikkeiden varasto.

459	1	C-H-D (Purettuja)	21.3.1831	Ins.ev. Burmeister 2/ vänr. Simanov.	Olemassa olevien yksikerroksisten hirsitupien, saunan (C, pohj.osa) ja keittiön (D) muutostyöt ja niiden väliin aiottu 2-kerroksisen uudisrakennuksen suunnitelmat. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, 2 leikkausta sekä pihajulkisivu itään. Uudisrakennusosa toteuttamatta.	vt. piir. n:o 448 (v.1830). Saunan ent. pesulasta saunaosasto tarttuvatautisille. Uudisrakennusosan I kerrokseen ehdotettu tilat 25 naimattomalle ja 10 perheelliselle invalidikomppaniaan kuuluvalla sekä heidän keittiölleen ja II kerrokseen tilat niin ikään 25 naimattomalle, 10 välskärille ja kirjurille sekä komppanian yhdelle upseerille. Keittiöosassa keittiö-leipomo, sahinpanohuone, leivänhapattamo ja kyökkipöytä ja leipureiden huone.
464 465 466 467	4	C (Purettu)	1.6.1844 25.1..1847, vahv. 21.11. 19.4.1850 26.4.1851, vahv. syysk.	Ins.ev. Dingelstet, varusk. ins.vänr. Loistev/ -. Ins.kapt. Šva[ljär], ins.ali-kapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Ins.kapt. Vinter/ -. Ins.alikapt. Brandt, ins.ali-kapt. Vo[ltzenski]/ 2 lk kond. Dorofejev. Vahv. mm. Štakensneider.	Helsingin sotasairaalan versta- ja tallirakennus n:o 29 vajoineen. Pohjapiirroksia, julkisivuja ja leikkauksia.	464: Mahdollisesti olemassaoleva tilanne. Käyttötarkoituksia ei ole merkitty. Esitetty myös vartiokorke rakennuksen edessä. 465: Talliosan lattian uusiminen paksuilla lankuilla ja kallistuksin. Ilm. myös lautakaton uusiminen. Vuodelle 1848 suunnitellut työt. 466: Olemassa oleva tilanne? Vartioaitausta on laajennettu 1847/1850. 467: Muutaman uunin ja vartiokorokkeen purku, talliosan lattian uudistus (ei ilm. suoritettu 1848), osakaton korjaus, maalaustöitä yms. Rakennuksesta ei ole jälkiä, vt. piir. n:o 468.
468	1	C (Purettu)	30.4/12.5. 1857	Ins.evl. Brandt, ins.kapt. M[itkviš]-Vo[ltzenski]/ 1 lk kond. Dorofejev.	Sotasairaalan rakennus n:o 9 purkamissuunnitelma. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Toteutettu työ.	Puurakennus on ehdotettu purettavaksi perustuksia myöten.
478	1	A, B, F	19/31.12. 1864	Ins.evl. Teše, 1 lk kond. Dorofejev/ 2 lk kond. Aleksandrov.	Sotasairaalan rakennusten 1, 2 ja 3 (nyk. B, A ja F) joidenkin loppuunkäytettyjen uunien uudelleenmuuraus. B I, B II, A II (osa), F I ja F II -kerrosten pohjapiirrokset.	
482	1	F	15/27.4.1866	Ins.kapt. Silman, ins.vänr. Dorofejev, ins.evl. Ja[-]ov/ 2 lk kond. Krestinin. Vahv. ins.kenr.maj. Gen[-].	Helsingin sotasairaalan rakennuksien n:o 12 (kasarmi, toisaalla) ja n:o 3 (F) muutostyösuunnitelma. F: osa I kerroksen pohjapiirrosta.	Väliseinän rakentaminen F:n päädyssä olevana/suunniteltuna? esitettyyn komissaarin asuntoon. Asunon keittiö naulakkotilassa F 105, 106.
484	1	A	30.11.1840	Ins.evl. Dingelstet, ins.aliltn. Vasenin.	A:n katolle rakennettava kellotorni. Torni julkisivuna osaleikkauksessa. Lisäksi toisaalla puinen ruumishuoneen uudisrakennus ja puurakenteinen vaja astioiden ja varusteiden säilytystä varten.	
504, 504a, 505	3	nyk. C, D, E, H -rak. kohta (Purettu)	1.8.1823	504: Pietarissa, arkkitehti Štaubert. 504a, 505: ins.evl. Šveder/ 1 lk kond. Simanov.	Kaksi erityyppistä hirsistä talousrakennusta Helsingin sotaorppomppaniaa varten. Kaksi julkisivua. Uudisrakennussuunnitelma. Toteutettu.	504 lienee Pietarista lähetetty suunnitteluohje, jonka mukaan insinöörikomennuskunnassa on laadittu identtiset ehdotuspöytäkirjat (504a, 505). Kumpaakin julkisivua sovellettu kohteessa kahdesti. Kolmiporttinen satulakattoinen vajarakennus, pituus 9 sazenia: varastorakennus ja talli pihan vastakkaisille puolille. Pohjoinen varastorakennus purettiin vasta 1930-luvulla. 7-ikkuna-akselinen aumakattorakennus, pituus 10 sazenia 3/4 jalkaa: sauna ja keittiö peräkkäin tontin pitkälle Fabianinkadun puoleiselle sivustalle.
506, 507	2	nyk. C, D, E, H:n kohta (Purettu)	1.8.1823	Alunp. alikapt. Ignatius. Ins.evl. Šveder/ 1 lk kond. Simanov (506), 1 lk kond. Šubin (507). Vahv. kenr.adj. Dibitš.	Hirsinen talousrakennus Helsingin sotaorppomppaniaa varten. Kaksi pohjapiirrosta. Uudisrakennussuunnitelma. Toteutettu.	Kaksi varastorakennuksen pohjapiirrosta ovat hyvin samankaltaiset, kumpaankin ilm. on liittynyt sama julkisivukaavio (ks. piir. n:o 504, toinen julkisivuista). E:n kohdalla olleen hirsirakennuksen käyttö: varusvarasto, liinavaate- ja elintarvikevarastot. C:n eteläsiiven osalla olleen hirsirakennuksen käyttö: ajoneuvovarasto, vaja, pilttuut.

508	1	nyk. E:n kohta (Purettu)	21.10.1827	Ins.evl. Porom[onov]/ 1 lk kond. Šumilov.	Kantonistilaitoksen puisen vajan parantaminen: maantason nosto pengerryksen avulla. Toteutettu suunnitelma.	Rakennuksen huonejärjestys ja käyttö kuten alunperin.
509, 510	2	Kaniini?	2.5.1827	Ins.evl. Porom[onov]/ 1 lk kond. Ugrjumov.	Kantonistikomppanian puinen lisärakennus pesulaa ja kuivaustilaa varten. I kerroksen pohjapiirros, leikkaus, julkisivu. Uudisrakennussuunnitelma.	Mahdollisesti viereiseen Kaniinin kortteliin toteutettu pesularakennus, jonka arkkitehtoninen ilme on poikkeuksellinen toisen kerroksen aukotuksen ollessa klassishenkinen, mutta säleikköinä toteutettu. Vrt. myöhemmät suunnitelmat piir. no 448/1830 ja 459/1831: pesulasuunnitelma (448) vars. sairaalakortteliin keittiön ja saunan väliin nyk. H:n paikalle, jota sitten esitettiin myös invalidikomppanian rakennukseksi (459). Toteutus Kaniiniin vasta näiden suunnitelmien kariuduttua?
516	1	nyk. D:n ja E:n kohta (Purettu)	21.8.1832	Ins.evl. Porom[onov]/ -.	Kantonistikomppanian rakennusten kahden kellarin uudelleen järjestely Helsingin sotasairaalan käyttöä varten. Kahden kellarin pohjapiirros ja kaksi leikkausta. Suunnitelma.	Todennäköisesti toteutetut muutokset. Keittiörakennuksen no 10 (nyk. D) alla oleva kellarikuivatarpeiden varastoksi rakentamalla väliseinä ja varastohyllyjä sekä tuplaamalla ulko-ovi. Entinen maalattia ilm. ladotaan tiilillä. Varastorakennuksen no 30 (nyk. E:n kohdalla) alle jääkellari. Ikkuna-aukon sulkeminen ja puurakenteinen eristekerroksella vuorattu allas.
517	1	nyk. D:n kohta	23.8.1832	-/ ins.vänr. Skomorohov.	Kuten edellä: toinen kellareista.	
518	1	nyk. E:n kohta	1.6.1844	Ins.evl. Dingelstet, ins.vänr. Loistev/ -.	Helsingin sotasairaalan puurakenteinen vaja n:o 30. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus.	Olemassaoleva tilanne.
519	1	nyk. E:n kohta (Purettu)	25.1.1847. Vahv. 21.11.1847	Ins.alikapt Vinter, ins.kapt. Šva[ljan]/ 2 lk kond. Hazov. Vahv. sotaministeri kenr.adj. ruhtinas Tšemyšev.	Puinen vaja n:o 30 (tai 9). Pohjapiirros ja leikkaus. Suunnitellut työt vuodelle 1848.	Lautakaton uusiminen ja maalaus, kellarin sisäseinien lautaverhoilu.
520, 521	2	nyk. E:n kohta (Purettu)	20.12.1849	520: ins.kapt. Vinter. 521: s.n.	Puinen vaja, rak. n:o 4 (ent. 30). Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus.	Molempia ilm. olemassa olevaa tilannetta esittäviä kuvia käytetty pohjapiirroksina myöhempään luonnosteluun.
522	1	nyk. E:n kohta (Purettu)	1/13.2.1857. Vahv. 19/31.3.1857	Ins.evl. Brandt, ins.vänr. Miller/ 1 lk kond. Andrejev. Vahv. kenr.kuv. kreivi Berg.	Vajaan liittyvä kellarillinen lisärakennus jääkellaria ja olkiaittaa varten. I ja kellarikerroksen pohjapiirrokset, leikkaus. Toteutettu uudisrakennussuunnitelma.	Tiilellä holvattu maalattainen kellariosa ja puurakenteinen yläkerta.
523, 524	2	nyk. E:n kohta (Purettu)	27.5.1860. 524: Vahv. 5.9.1860	Ins.evl. Brandt, ins.alikapt. Miller/ kond. Andrejev. 524: Vahv. uscita allek.	Varaston n:o 4 katon uusiminen. Kattoplaani ja leikkaus. Korjaussuunnitelma.	Lautakaton uusinta ja katon ja seinien maalaus. Lisäosa (piir. n:o 522) esitetty rakennettuna.
525	1	nyk. E:n kohta (Purettu)	14/26.3.1860. Vahv. 16/28.3.1860.	Ins.[evl] Brandt, ins.alikapt. Miller/ -, Vahv. kenr. kuv. kreivi Berg.	Apteekin jääkellarin (rakennuksessa n:o 4) korjaussuunnitelma. Kellarin pohjapiirros, leikkaus.	
526	1	nyk. E:n kohta (Purettu)	1892	Ins.ev. Tšernjakin, ins.vänr. Mordvinov/ -. Vahv. kenr.ltn. [-].	Varaston sisäisiä järjestelyjä. Kaksi pohjapiirrosta.	Liittyen lämmitykseen.
527	1	nyk. E:n kohta (Purettu)	21.6.1896	Ins.ev. Tšernjakin, ins.kapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.maj. Ivanov.	Varaston huonokuntoisen katon uusiminen. Kattoplaani, leikkaus.	Entinen lautaa, uusi pellistä.

528	1	F	22.8.1896	Ins.ev. Tšernjakin, ins.kapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.maj. Ivanov.	Muutostyö kulmahuoneessa. Pohjapiirros, leikkaus. Suunnitelma.	Tila F 115.
529, 530	2	?	30.4/12.5.1857	Brandt, Vasenin/ Dorofejev.	Sotasairaalan rakennus n:o 13, hirsistä rakennettava varusvarasto. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Uudisrakennussuunnitelma.	530 (s.a., s.n.) on luonnos 529:ää varten.
531	1	nyk. C:n kohta (Purettu)	25.1.1847. Vahv. 21.11.1847	Š [valjan], Vinter/ Andrejev.	Sotasairaalan rakennus n:o 23 (myöh. 6), hirsistä tehty kuormastovarasto ym. Lisäksi rakennus n:o 24 Kaniiniin. Kaksi pohjapiirrosta, kaksi leikkausta. Suunnitellut työt vuodelle 1848.	Varaston katon uusiminen.
532, 533	2	nyk. C:n kohta (Purettu)	21.4.1851. 533 Vahv. 26.4.1851	Brandt, Vinter/ Dorofejev. 533: lisäksi vahv. mm. Štakensneider.	Sotasairaalan rakennuksen n:o 6 purku. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Toteutettu työ.	
534	1	nyk. C:n kohta (Purettu)	20.12.1849	Vinter/ -.	Sotasairaalan puinen varastorakennus n:o 7. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Olemassa oleva tilanne.	
535, 536	2	nyk. C:n kohta (Purettu)	26.4.1851. 535 vahv. syysk. 1851.	Brandt, Vinter/ Andrejev. 535: lisäksi vahv. mm. Štakensneider.	Sotasairaalan puisen varastorakennuksen n:o 7 purkusuunnitelma. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Toteutettu työ.	
537	1	nyk. C:n kohta (Pur.)	20.12.1849	Vinter/ -.	Sotasairaalan vaja n:o 8. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus. Olemassa oleva tilanne.	
538	1	nyk. C:n kohta (Purettu)	26.4.1851. Vahv. syysk. 1851.	Brandt, Vinter/ Andrejev. Vahv. mm. Štakensneider.	Vajan n:o 8 purkusuunnitelma. Pohjapiirros, julkisivu, leikkaus.	

Arkistoluettelo 3.

MUSEOVIRASTON RAKENNUSHISTORIAN OSASTON PIIRUSTUSARKISTO
HELSINKIÄ KOSKEVAT RAKENNUSPIIRUSTUKSET

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
091.3.0008	1	A	Ilm. 1820. Vahvistus: 27.5.1820.	C.L.Engel/ -. Vahv. kenr. [ruhtinas Volkovski].	"Projet de la Façade Orientale de la Maison d'Education pour 300 Fils de Soldats a Helsingfors", sotilaiden poikien koulutalon itäjulkisivu, Unioninkadulle.	Ainoa säilynyt Engelin signeeraama Unioninkadun kantonistikouluun liittyvä suunnitelma. Entinen signum 51.1/249, luetteloitu täsmentämättä nimellä "kasarmi". Julkaistu värillisenä näyttelyluettelossa <i>Carl Ludvig Engel 1778-1840</i> , 1990, s. 203. (Luettelossa signum virheellinen).

Arkistoluettelo 4.

KANSALLISARKISTO
 RAKENNUSHALLITUKSEN ARKISTO, PIIRUSTUKSET
 Arkiston osoite: Rauhankatu 17.

- Lyhenteitä: VIK = Venäläinen insinöörikomennuskunta, Suomenlinna, a.q. = vuosi, jota ennen, p.q. = vuosi, jonka jälkeen.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
Luettelo II, I ea						
89/1a-b	1	C	12.2.1924	Yleisten rakennusten ylihallitus.	Yleinen sairaala, gynekologinen klinikka. I ja II kerroksen pohjapiirrokset. Ilmeisesti toteutettu suunnitelma.	b: vahakangaskopio a:sta.
89/2a-b	1	C	12.2.1924	Yleisten rakennusten ylihallitus.	Yleinen sairaala, gynekologinen klinikka. Leikkaus, julkisivu Fabianinkadulle, julkisivu Kirkkokadulle. Ilmeisesti toteutettu suunnitelma.	b: vahakangaskopio a:sta.
106/1	1	A	21.3.1831	VIK/ ins.ev. Burmeister/ 2 lk kond. Pankratjev.	Kerroksen muuttaminen kreikkalais-venäläiseksi kirkoksi ja sairaansijoiksi 110 sotilaille. II kerroksen pohjapiirros, leikkaus. Suunnitelma.	Suunniteltu ortodoksinen kirkko toisen kerroksen lounaiskulmaan yhdistämällä kaksi kulman huonetta. Suunnitelma on muuten toteutettu, kirkon toteutuminen tässä tilassa epävarmaa.
106/2	1	A	1.6.1844	VIK/ ins.ev. Dingelstet, ins.vänr. Loistev/ -.	Helsingin sotilassairaala, julkisivu Unioninkadulle.	
107/3	1	A	25.1.1847. Vahvistus: 28.11.1847	VIK/ ins.kapt. Šval[jar], ins.alikapt. Vinter/ 2 lk kond. Andrejev. Vahvistus sotaministeri ruhtinas Tšernyšev.	Sotilassairaalan vuodelle 1848 suunnitellut korjaustyöt. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus.	Tekstin mukaan korjattavaksi tulivat molempien kerrosten kaikki ikkunankehukset ja osa ulkopuiteista lasituksineen, osa "hollantilaisista uuneista", osa seinien ja listoitusten rappauksista.
107/4	1	A, B, F	20.4/2.5.1847	VIK/ ins.kapt. Šval[jar], ins.ltn. Brandt/ -.	Rakennuksien n:o 19 (A) sekä 22 ja 28 (B, F) attikan koristelu. Kaksi attikajulkisivua koristeleineen.	Piirustuksen tarkoitus epävarma.
107/5	1	A, B, F	19./31.12. 1864	VIK/ ins.ev. Teše, 1 lk kond. Dorofjev/ 2 lk kond. Aleksandrov. Vahv. ins.kenr.maj. Gen[-].	"Kohta 9" yleiskartalla. Muutaman uunin uudelleen muuraus. Osa A:n II kerroksen, B:n I (osa) ja II kerroksen, F:n I (osa) ja II kerroksen pohjapiirrokset.	
107/6	1	A?	s.a.	VIK/ ins.ev. Tšern[javin], ins.ltn. Šum[-]/ - . Vahv. ins.kenr.ltn. [-].	Nimeämätön luonnosmainen piirros. Leikkaus.	Kaavailtu jonkinlaista kylkirakennusta 2-kerroksiseen kivirakennukseen.
107/7	1	A	-.12.1869	VIK/ ins.ev. Ja[-]lev/ kond. Lebedev. Vahv. ins.kenr.maj. Gen[-].	Uunisuunnitelma. Julkisivu, kolme leikkausta.	Mainittu uunin liittyvän samalla käytävien ilmanvaihtoon.

107/8	1	C	6.6.1892	VIK/ ins.ev. [Noa-], ins. alikapt. Mordvinov/ -. Vahv. ins.kenr.ltn. [-].	Helsingin paikallissairaala. Käytävälattioiden asfaltointi ja kylpyhuoneen rakentaminen. I ja II kerroksen pohjapiirrokset, pihajulkisivut pohjoiseen ja itään. Suunnitelma.	Kylpyhuone on sijoitettu I kerrokseen rakennusrungon ulkopuolisena palana: syy? (vanhan sisäänkäynnin säilyttäminen sellaisenaan, helposti ikkunasta avattavissa oleva ovi?). Kylpyhuone "unohdettu" toisesta julkisivusta. Suunnitelmaa ei toteutettu sellaisenaan - vuoteen 1896 mennessä paikalle oli kuitenkin rakennettu 2-kerroksinen kylpyhuoneyksikkö kutakuinkin samalla sijoituksella.
107/9	1	A	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska Lasarettet. Hufvudbyggnaden." I kerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Pihan puolelle pitkällä sivulla kaksi oviaukkoa, toinen pääportaan eteläpuolella huonetilaan 153. Joidenkin huoneiden käyttötarkoitus merkitty. Luultavasti tilanne 1918 a.q.
107/10	1	A	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska Lasarettet. Hufvudbyggnaden." II kerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Merkitty ortodoksinen kirkko, keittiöt ja wc:t. Luultavasti tilanne 1918 a.q.
107/11	1	A	s.a.	s.n. (Ilmeisesti E.A.Kranck)	Kuten 107/9. I kerroksen pohjapiirros. Luonnossuunnitelma päällepiirroksena.	Piirustuksen 107/9 päälle suunniteltuja muutoksia. Joitakin huonetiloja jaettu ja uusia oviaukkoja kaavailtu avattavaksi. Eteläpäässä oleva sisäinen porras suunniteltu siirrettäväksi käytävältä tilasta A 145-147 seinän toiselle puolelle (A 103) pohjoiseen. Huoneiden uudet käyttötarkoitukset merkitty. Luultavasti noin vuodelta 1918.
107/12	1	A	s.a.	s.n. (Ilmeisesti E.A.Kranck)	Kuten 107/10. II kerroksen pohjapiirros. Luonnossuunnitelma päällepiirroksena.	Piirustuksen 107/10 päälle suunniteltuja muutoksia. Joitakin huonetiloja jaettu, uusia oviaukkoja kaavailtu avattavaksi. Ortodoksinen kirkko jaettu luentosaliksi ja kolmeksi pieneksi huoneeksi. Eteläpään sis. porras kuten piir. 107/11. Huoneiden uudet käyttötarkoitukset merkitty. Luultavasti noin vuodelta 1918.
108/13 a-b	2	A	s.a.	s.n.	Allmänna sjukhuset i Helsingfors, propedeutiska afdelningen. I ja II kerrosten pohjapiirrokset. Ilmeisesti olemassa oleva tilanne.	Tilanne propedeutisen osaston käytössä. Piirustuksissa 107/11-12 suunniteltu eteläpään sisäisen portaan siirto toteutettu, joitakin huonetiloja jaettu ja uusia oviaukkoja tehty. II kerroksen ortodoksinen kirkko jaettu kahdeksi tilaksi, ei kuten 107/12 esitetty. Pitkän sivun pihapuolella edelleen kaksi oviaukkoa.
08/14 a-b	2	A	s.a.	s.n.	Allmänna sjukhuset i Helsingfors, propedeutiska afdelningen. Leikkaus ja kaksi julkisivua. Ilmeisesti olemassa oleva tilanne.	
108/15 a-b	2	Alue	s.a.	s.n.	Asemapiirros.	Asemapiirros, joka kuuluu yhteen mittapiirrosten 107/9-10 kanssa. Laskettu rakennusten pinta-alat sekä merkitty sairaalan sekä siitä pohjoiseen olevan, nyk. metsätalon tontin rakennukset, myös materiaalit kivi-puu. Luult. 1918.
109/16	1	B	1844	VIK/ ins.ev. Dingelstedt, ins. vänr. Loistev/-	I ja II kerroksen pohjapiirrokset, leikkaus.	Ilmeisesti uunien korjaussuunnitelma.
109/17	1	B	21.10.1918	E.A.Kranck	"F.d.Ryska Lasarettet. Södra Flygeln. Förslag till öronklinik." I ja II kerroksen pohjapiirrokset. Muutossuunnitelma päällepiirroksena.	Tehty piirustuksen 109/18 päälle. Joitakin tiloja jaettu. Huoneiden uudet käyttötarkoitukset merkitty.
109/18	1	B	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska Lasarettet. Södra flygeln." I ja II kerroksen pohjapiirrokset. Olemassa oleva tilanne.	Luult. 1918.
109/19 a-b	2	B	1924	s.n.	Yleinen sairaala, korvaklinikka. I ja II kerroksen pohjapiirrokset.	Piirustuksen tarkoitus epäselvä. Joitakin tilamuutoksia, mm. keskikäytävän väliseinät poistettu. Toisen kerroksen länsipäätyyn lisätty parveke.
109/20 a-b	2	B	1924	s.n.	2 julkisivua, leikkaus.	Piirustuksen tarkoitus epäselvä.
110/21	1	F	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska Lasarettet. Norra flygeln." Lääketeollinen poliklinikka. I ja II kerroksen pohjapiirrokset. Olemassa oleva tilanne.	Luult. 1918.

110/22	1	F	s.a.	s.n.	Lääketieteellinen poliklinikka. I ja II kerroksen pohjapiirroksat. Muutossuunnitelma päällepiirroksena.	Piirustuksen 110/21 päälle tehty muutossuunnitelma lääketieteelliseksi poliklinikaksi. Tiloja jaettu pienempiin huoneisiin: molempiin kerroksiin tehty keskikäytävä ja yläkerran salitilat jaettu pienempiin huoneisiin. Tilojen uudet käyttötarkoitukset merkitty. Mahd. toteutunut versio.
110/23	1	F	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska Lasarettet. Medisinsk poliklinik." Lääketieteellinen poliklinikka. I ja II kerroksen pohjapiirroksat. Kuten 110/22.	Tilat samoin kuin 110/22 yhtä oviaukkoa lukuunottamatta. Käyttötarkoituksia ei merkitty.
110/24	1	F	s.a.	s.n.	"F.d. Ryska Lasarettet. Norra flygeln. Förändring till medicinsk poliklinik." Lääketieteellinen poliklinikka. I ja II kerroksen pohjapiirroksat. Ilmeisesti toteutumaton versio.	Tilajako ja käyttötarkoitukset, jotka merkitty, eri tavoin kuin 110/22.
111/25	1	F	Luultavasti 28.4.1924	s.n.	Yleinen sairaala. Lääketieteellinen poliklinikka. I, II ja kellarikerroksen pohjapiirroksat. Suunnitelma tai toteutunut tilanne.	Ilmeisesti toteutetut muutokset lääketieteellisen poliklinikan tiloiksi. Poikkeaa suunnitelmapiirustuksista 110/24, on pitkälti sama kuin 110/22.
111/26	1	F	28.4.1924	s.n.	Yleinen sairaala. Lääketieteellinen poliklinikka, 2 julkisivua, leikkaus. Suunnitelma tai toteutunut tilanne.	Julkisivu pihan puolelle etelään sekä pääty ja sen eteläpuolinen portti Unioninkadulle.
112/27	1	C	s.a.	Ilmeisesti E.A.Kranck	Yleinen sairaala. Gynekologinen klinikka. I kerroksen pohjapiirros. Muutossuunnitelma päällepiirroksena.	Piirustuksen 112/29 päälle suunniteltu uusi luonnosmainen käyttö, tilajako ja käyttötarkoitukset. Luultavasti 1918.
112/28	1	C	s.a.	s.n.	"F.d.Ryska Lasarettet. Kirurgiska afdelningen. Förslag till Gynekologisk klinik." II kerroksen pohjapiirros. Muutossuunnitelma päällepiirroksena	Piirustuksen 112/30 päälle tehty uusi käyttö, tilajako ja huoneiden käyttötarkoitukset. Luultavasti 1918.
112/29	1	C	s.a.	s.n.	"F.d.Ryska Lasarettet. Kirurgiska afdelningen." I kerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Luultavasti tilanne 1918 a.q.
112/30	1	C	s.a.	s.n.	"F.d.Ryska Lasarettet. Kirurgiska afdelningen." II kerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Luultavasti tilanne 1918 a.q.
112/31	1	D(?)	10.9.1918	E.A.Kranck	"F.d.Ryska Lasarettet. Ekonomiebyggnaden." Kellarikerroksen pohja. Muutossuunnitelma päällepiirroksena.	Suunniteltuja luonnosmaisia muutoksia, tilojen käyttötarkoitukset.
112/32	1	D	1918	E.A.Kranck	I kerroksen pohjapiirros. Muutossuunnitelma.	
112/33	1	D	1918	s.n.	II kerroksen pohjapiirros. Muutossuunnitelma.	
112/34	1	D	s.a.	s.n.	Kellarikerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Luultavasti tilanne 1918 a.q.
112/35	1	D	s.a.	s.n.	I kerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Luultavasti tilanne 1918 a.q.
112/36	1	D	s.a.	s.n.	II kerroksen pohjapiirros. Olemassa oleva tilanne.	Luultavasti tilanne 1918 a.q.
112/37	1	D	s.a.	s.n.	II kerroksen pohjapiirros. Muutossuunnitelma.	Luonnosmainen valaistussuunnitelma.

Arkistoluettelo 5.

LÄÄKETIETEEN HISTORIAN MUSEON KOKOELMAT

Arkiston osoite: Hämeentie 153 C, Helsinki.

- Kokoelmissa on sairaalaan liittyen valokuvia ja (sanomalehti)artikkeleita.
- Rakennukseen viitataan kokoelmassa nimellä: "II SISÄTAUTISAIRAALA" tai "PROPEDEUTTINEN (KLINIKKA)".
- Kokoelmissa olevat reproduktiot on jätetty pääasiassa huomiotta mikäli niihin on viitattu alkuperäislähteen yhteydessä.
- Lyhenteitä: vk = valokuva.

LÄHDE	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	KUVAN/TEKSTIN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
Valokuvat, kansio: "II sisätautisairaala"	yht. 18 vk	A D, H, piha A A, piha A A F?	1925 1925? 1925? 1925 ? ? 1920-luku	Eri lahjoittajilta.	- no 11, katunäkymä kohti eteläistä porttia. - no 12, pihanäkymä kohti etelää. - no 13, A-rakennuksen pihanpuoli. - no 14, pihanäkymä. - no 15, potilaita ja alihoitajia ulkona. - no 16, henkilökuntaa sisäankäynnin luona. - no 17, osastonhoitajien ryhmäkuva ulkona.	- A ₂ II:n käytävän eteläpääteenä olevassa suuressa 3-jakoisessa ikkunassa tasainen holvi. Kivipaasilla laskettu jalkakäytävä nähtävissä. - H:n pohjoiskulma, ovi ja muutama graniittiaskelma pohjoiseen antavalla seinäosalla. Ovea ja portaita D I:ssä, aulan D 128 kohdalla ei ollut. - Ortodoksisen kirkon torni. - Suihkulähde, taustalla A:n eteläinen pääty. - Potilaita ja hoitajia jonkun rakennuksen (F?) seinustalla. Silloinen ikkunatyyppi tuuletusikkunoineen. - A I, pihan puoleinen pääporras, vanha ulko-ovi. - F I (?), fortuskalliset tummaksi maalatut välikarmittomat ikkunat. Yleisesti: joidenkin kuvien perusteella näyttäisi 1920-luvulla käytetyn vielä osin vain kesäpuutteita.
Albumi 37	yht. n.20 vk	C, G	1936-62	Sylvia Hellstenin, sädehoitoklinikan ylihoitajattaren keräämää materiaalia.	Valokuvia syksyltä 1962: - Sädehoitoklinikan muutto C -rakennuksesta Meilahteen.	- Kuvista näkyy mm. C:n pääsisäänkäynti, II kerroksen parveke ja kappale G:n julkisivua, I kerroksen leikkaussali- ja sterilisaattoritilat, röntgentiloja sekä I kerroksessa (C 122-124) sijainnut toimisto- ja arkistosali, jossa oli parvikerros.
Albumi 38	varia	Koko aineisto: lähinnä C mutta myös A, B, G	1936-62	Kuten albumi 37.	Valokuvia: - 3 valokuvaa 1930-luvulta, sairaalan pihapiiristä. - Valokuvia uusituista tiloista vuodelta 1936. Lehtileikkeitä: - Suomen sosiaalidemokraatti 2.8.1936 - Hufvudstadsbladet 2.8.1936 - Helsingin Sanomat 2.8.1936 - Uusi Suomi 5.4.1934 - Helsingin Sanomat 27.11.1938	- A:n eteläinen pääty ja ovi, eteläinen portti ja sen pielessä ollut vahtitupa. - Kuvista näkyvät esim. C -rakennuksen käytävät uusine laakaovineen ja kiiltävine lattiapinnoitteineen, potilashuoneiden lino-tyyppinen kokolattiamatto, röntgen- ja röntgenkonehuoneet useissa kuvissa ja se, että uunilämmityksestä (vrt. 1925 valok.) on siirrytty vesikeskuslämmitykseen (liitepatterit). - "...uuteen tarkoitukseen muodostettaessa melkoisia korjauksia. Lukuisat huoneet on uusia väliseiniä rakentamalla saatettu pienemmiksi, joten ... nyt enimmäkseen 4-5 potilaan huoneita." "Fabianinkadun puoleiset akkunat on välipilarit poistamalla suurennettu, toisen kerroksen pihanpuoleiselle seinustalle on rakennettu terassi jne." "Tyylipuhtaat käytävät on jätetty Engellin suunnittelemaan asuun." "Laitoksen toisessa kerroksessa, jossa myös kaikki sairashuoneet sijaitsevat on myös sairaalan jakelukeittiö, johon ruoka tuodaan valmiina muualta..." "... täysin moderni ..." Lisäksi toteutaan alakerrassa olevan laitoksen kanslia, 2 röntgenkonetta röntgenhoitoa varten sekä tilat 2 uudelle koneelle, 4 laboratoriohuonetta, läheisyydessä röntgenhuone ja kerroksen eteläpäässä radiumkaappi. II kerroksessa on lääkärikanslia sekä henkilökuntatilat. - Pääpiirt. vastaava kuvaus kuin edellä. II kerroksen potilashuoneita mainitaan olevan 13. Sis. valok. - Pääpiirteissään vastaava kuvaus kuin edellä. Sis. valok. - Uusi radiumkanuuna, valokuva tilasta (?), johon se sijoitettiin: "eristetty, vahvaseinäinen huone", voimakkaasti viettävät ikkunasmyygit, ikkunan alle upotettu liitepatteri. - Muutamia valokuvia sädehoitotiloista.

Albumi 38, jatkuu					<ul style="list-style-type: none"> - Lehtiartikkeli? - Prof. Kahanpään puhe sädehoitolaitoksen 20-vuotisjuhlassa 1956. 	<ul style="list-style-type: none"> - Artikkelin mukaan piirustukset kobolttikanuunahoitorakennusta varten on laatinut Ragnar Wessman rakennushallituksesta ja töiden käytännön suorituksesta on vastannut arkkiteetti Aarno Raveala (Uud. lääninrak.tsto). Mainitaan 80 cm betoniseinät hoitohuoneen ympärillä. - Sädehoitoklinikka sai C -rakennuksen, kun naistenklinikka valmistui 1934. Wessmanin konsultteina olivat suomalaiset lääkärit Mustakallio ja Horelli sekä muutamia ruotsalaisia asiantuntijoita. "Etelä-siivellä tyhjänä olleeseen tontin kulmaukseen voitiin rakentaa vähäinen jatko, johon saatiin 3 uutta huonetta ja portaat ullakolle asti." 1945-1952 (tammik.) A - rakennuksesta 28 paikkainen osasto listettiin sädehoitolaitokselle. 1951 korvaklinikka muutti pois ja sädefysiikan osasto ja patologinen osasto sijoitettiin B I:een. Talvisodan aikana sädehoitolaitoksentoiminta oli pysäytyksissä, jatkosodassa toimintaa jatkettiin paitsi 6.2.1944 - joulukuun 1944 välisenä aikana pommitusvaurioiden vuoksi.
Valokuvat, kansio: "Helsinki, naistentautisairaala (vanha gy-ne)"	yht. 2 vk	C	1925		<ul style="list-style-type: none"> - Kirkkokadun ja Fabianinkadun kulma. - C:n pääporras. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lisäselvitys: "...rakennukseen avattiin 1926 kesäkuussa äitiysneuvola, Suomen ensimmäisiä." Repro: vk 8.32. - Pääporraskuvassa ilmenee joitain kadonneita yksityiskohtia: seinän maalausjako, sisäänkäynnin sisäfasaadi, ylätasanteen uuni. Repro: vk 8.30.
Kuori 14: "Prope"	yht. 12 vk	eri puolilta, lähinnä F	1920-luku	Sairaanhoitaja Karin Sahlb- bergin valokuvakokoelmasta.	<ul style="list-style-type: none"> - "Hoitajatar poliklinikalla" (F). 1926. - "Tohtori Inga Schröder labrassa tammik. 1926". - "På trappan till med.poliklinikan" (F). 	<ul style="list-style-type: none"> - Tunnistamaton huonetila. Kuvasta näkyy katto- ja jalkalistaa, kaakeliuuni, peiliövi listoineen, mahd. asfaltoitu lattia. Repro: vk. 8.34. - Kuvassa näkyvät uuni, vetokaappi, mahd. massalattia (asfaltti?), laboratorikalustusta. Repro: vk 8.35. - F:n säilynyt porras, kappale silloista ulko-ovea näkyy. Repro: vk 8.36.
Kuori: "Helsinki, II sisät.sair. (Prope)"	yht. 19 vk	Eri puolilta.	1910- ja 1920-luvut	Sairaanhoitaja Karin Wirenin valokuvakokoelmasta.	<ul style="list-style-type: none"> - no 3, "Propella", kuva oven edustalta. - no 4, "Propella", ilm A:n eteläpäätty. - no 8, A, kesällä 1928. - no 9, hoitajattaria sairaalan sisätiloissa. - no 10, hoitajia ja potilaita v. 1930. - no 11, "Proppen 1919". Opetustila. - no 12, potilashuoneesta. - no 14, "Proppen 1919". Potilaan äärellä. - no 15, potilashuone vuonna 1919. - numeroimaton, ulkokuva vuodelta 1921. 	<ul style="list-style-type: none"> - A:n pääsisäänkäynti. Repro: vk 9.2. - Näkyy osin käytävän päädyin 4 -jakoinen ikkuna. - A -rakennuksen edustalla. Näkyy n. 1 m levyiset hieman koholla olevat nupukivet "kävelysillat" mukulakiveyksessä. - Tunnistamaton huonetila, näkyy seinän jako kenttiin maalauksella. - Tunnistamaton huonetila, näkyy uuni ja oven yksityiskohtia. - Tunnistamaton kulmahuone. - Tunnistamaton huonetila, näkyy seinän jako kenttiin maalauksella. - Tunnistamaton huonetila, ovi kuten huoneessa A 149. - Tunnistamaton huonetila, näkyy kaakeliuunia. - F:n sisäänkäynti. Repro: vk 9.3.
Kuori: "Laboratorio 1937"	1 vk	B	1937		Korvaklinikka.	Korvaklinikan laboratorion, B 122 (ristiholvattu tila). Repro: vk 9.4.
Kuori: "Naistentautien sairaala"	yht. 6 vk	C	1925	Ylihoitaja Melanderin albumista ("vanhan gynen ajoilta")	<ul style="list-style-type: none"> - Potilashuone. - Julkisivua sisäpihpuuston takaa. - Pääporrashuone. - Pääporrashuone. - Käytävä. - Mahdollisesti osastonhoitajan huone. 	<ul style="list-style-type: none"> - Huom. erityisesti seinien maalausjäsennöinti. Repro: vk 9.6. - Repro: vk 9.7. - Porrashuoneen ylätasanne toimi viihtyisänä hoitajien taukotilana: jugendtyylinen kaakeliuuni nyk. hissien kohdalla, suuri itämainen matto, rottinkihuonekalut... Repro: vk 9.8. - Kuten edellä. Repro: vk 9.9. - Repro: vk 9.10. - Repro: vk 9.11.

Näyttelykuvat	yht. 2 vk	B	1938	V.1990 järjestettyä näyttelyä varten pohjustettuja kuvia.	<ul style="list-style-type: none"> - no 31, vastaanotto korvaklinikalla. - no 32, vastaanotto korvaklinikalla. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tunnistamaton huonetila, 2 ikkunaa (pimennysverhot), laattalattia. Repro: vk 9.13. - Näkymä huoneesta B 116 tilaan B 117-121 vyökaariaukon kautta. Repro: vk 9.12.
Albumi 61	yht. 44 vk	Eri puolilta	1920-luku. (Osa mie- luummin 10- luvulta?)	Hoitajatar Hellin Saurion (1888-1943) valokuvakoko- elmasta.	<ul style="list-style-type: none"> - Sisäpihanäkymä pohjoiseen. - Osa A:ta ja kellotapuli. - "Lääkärien sisäänkäynti". - Osa F -rakennuksesta. - Pihanäkymä etelään. - Potilashuone. - A:n käytävä. - Hoitajattaria A:n yläaulassa. - F:n sisäänkäynti. - F:n edustalta. - F:n kulmalla. - Talvinäkymä sisäpihalta. - C:n edustalta. 	<ul style="list-style-type: none"> - A, taustalla F. Repro: vk 9.14. - Repro: vk 9.15. - A:n eteläsisäänkäynti tilaan A 147. Huom. ainakin osa käytävän päätyikkunasta on ollut tässä vaiheessa valeikkunaa. Repro: vk 9.16. - Sittemmin purettu toinen sisäänkäynti, tilaan F 114 johtanut. Repro: vk 9.17. - Kauniin nyt jo poistetun pihakiveyksen periaate ilmenee. Repro: vk 9.18. - Tuntematon huonetila. Repro: vk 9.19. - Näkyvät mm. käytävällä olleet suuret uunit. Repro: vk 9.20. - Repro: vk 9.21. - Repro: vk 9.22. - Näkyy sittemmin purettu kellarisisäänkäynti. Repro: vk 9.23. - Näkyy D:n keittiösisäänkäynti ja tilanne ennen E:n rakentamista. Repro: vk 9.24. - A. Nähtävissä myös aavistus sittemmin poistetusta sisäänkäyntikatoksesta (tilaan A 153). Repro: vk 9.25. - Repro: vk 9.26.

Arkistoluettelo 6.

RAKENNUSHALLITUKSEN (nyk. Valtion kiinteistölaitoksen) PIIRUSTUSARKISTO

Arkiston osoite: Haapaniemenkatu 4, Helsinki.

- Alla olevassa luettelossa ovat arkistossa säilytettävät arkkitehtipiirustukset. Piirustukset ovat lähinnä kuulto- tai luonnospaperioriginaaleja tai transparenttikopioita. Sen lisäksi nyk. Kiinteistölaitoksen piirustusarkistossa säilytetään eril. rakennus-, LVI- ja sähkösuunnittelijoiden vastaavia piirustuksia ja työselityksiä, joita ei ole luetteloitu tässä. Huom. rakennushallinnon vanhempi arkistomateriaali on siirretty kansallisarkistoon.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
Kansion nimi: II SISÄTAUTIEN OSASTO, UNIONINKADUN PUOLEINEN SIIPI. Laatikko 352. 2 kansiota: 1-20, 21-40. Piirustusnumerointi arkistonumeroinnin mukainen.						
1, 2	2	A	28.1.1953, muutoksia ->20.4.1953	Rakennushallitus/ R.Wess- man/ piirt. A.Putonen (muu- tokset W.Rumjantsew).	Helsingin yleinen sairaala, II sisätautien osasto. I ja II kerroksen pohjapiirroksat 1:100.	Ilmeisesti 1950-luvun alkupuolella toteutettu tilanne. I kerros osin laboratoriotilaa, osin (pohjoispuoli) potilasosasto. Porrashuoneeseen I kerrokseen on sijoitettu puhelinkeskus/informaatiopiste ja wc. II kerros potilasosastoja nykyiseen tapaan. Väliseinämuutoksia, aukkojen avaamisia ja umpeenmuu- rauksia. Vanhojen uunien poisto.
3	1	A	1924 ?	s.n.	Helsingfors Allmänna Sjukhuset, propedeutiska afdelningen. I ja II kerroksen pohjapiirroksat 1:100.	Ilmeisesti 1920-luvun puolivälin tienoilla toteutunut tilanne. Molemmissa kerroksissa lisätty väliseiniä. Huomattavaa I kerroksen sittemmin poistettu sisäänkäynti huoneen A 153 kohdalla.
4	1	A	1924?	s.n.	Helsingfors Allmänna Sjukhuset, propedeutiska afdelningen. Leikkauspiirros sekä katu- ja etelä- julkisivut.	Julkisivusta nähtävissä esimerkiksi, ettei parveketta vielä tässä vaiheessa ole II kerroksen käytävän päässä. Leikkauksessa (porrashuoneen kohdalla) nähtävissä A 207:n porrashuoneisisäänkäynti.
5 - 40	36	A, D, E, F	1944, 1945, 1952-1960	Rakennushallitus/ R.Wess- man, [?]/ piirt. G.Aspelin, W.Rumjantsew, A Putonen.	Helsingin yleinen sairaala. Kaluste- ja erikoispii- rustuksia, 1:1 - 1:50.	5: A -rakennus, käytävien ovet ja osastonkanslioiden lasiseinät käytävälle. Mahdollisesti toteutettu. 6: A -rakennus, uusi ulko-ovi sekä kaariaukon ovi. Toteuttamaton ehdotus. 7: kuten 5. 8: A -rakennus, pohjoisen päätyportaan rautalankalasisseinä ovineen. Toteutunut ilman I kerroksen tason ovijärjestelyä. 9: A -rakennus, kirjastohyllyt huoneeseen A 143. 10: Tod. näk. D -rakennuksen kellarin pesula, mankeli ja kuivaamo. 11: F tai D: "Huone 13 kellarikerros, varaston kalusteet." 12: "Huone 19, kellarikerros, potilasvaatesäilytys", kalustepiirros tunnistamattomaan tilaan. 13: "Lääkekaapin piirustus" määrittelemättömään kohteeseen. 14: F -rakennus: "Ehdotus poliklinikan kantiiniksi", toteuttamaton ehdotus. Sijoitus naulakkotilaan portaan alle. 15: "Luentosalin kirjahyllyt", kalustepiirros A 207:aa varten. Päiväämätön. 16: "Huuhteluhuone", kalustepiirros määrittelemättömään kohteeseen. 17: "Tutkimushuoneen instrumenttikaappi" määrittelemättömään kohteeseen. 18: "Liinavaatevarasto", kaapistopiirros määrittelemättömään kohteeseen. 19: "Kiinteän kaluston piirustus", pukukaappi ja vetokaappi määrittelemättömään kohteeseen. 20: "Huuhteluhuoneen ja siivouskomeron sisustus" määrittelemättömään kohteeseen. 21: "Huuhteluhuoneen kiintokaluste" määrittelemättömään kohteeseen.

5 - 40, jatkuu						<p>22 - 25: Luentosali. Luentosalin (A 207) kalustussuunnitelma 1:50 sekä detaljipiirustukset kirjajhyllystä, katederista sekä tuolista. Mikäli luentosali on toteutettu tällaisena, se on ollut tyylikäs kokonaisuus, materiaalina lakattu koivu. 9.-14.4.1953, R. Wessman/ W. Rumjantsew.</p> <p>26: "Neuvonta ja puhelinpalvelu" porrashuonetilaan A 101. Portaani neljän keskipylyvään väliin sijoitettu vastaanottotiski lasiseininen, mäntyä. 14.4.1953, R. Wessman/ W. Rumjantsew.</p> <p>27: "Porraskuili", porras A 104. Edelleen olemassaoleva rautalankalasisseinäke, tosin I kerroksen tasalla porraskuili on esitetty nykytilasta poiketen ummistettuna, vasikallisella ovelta varustettuna. 9.11.1954, R. Wessman/ R. Puronen. Vrt. piirr. n:o 8 edellä.</p> <p>28: Kuten 27, aiempi versio, jossa II kerroksen tasolla on esitetty seinän sijasta vain kaide. 16.4.1953/ R. Wessman/ W. Rumjantsew.</p> <p>29: Keittiötilan kalustepiirustus määrittelemättömään kohteeseen.</p> <p>30: Keittiötilan tai vastaavan kalustepiirustus määrittelemättömään kohteeseen.</p> <p>31: Luentosalin kalustussuunnitelman, päiväämätön ja allekirjoittamaton luonnos 1:50, vrt. 22.</p> <p>32: E- ja D- rakennusten kulmaus kellarissa: varasto- ja arkistotiloja.</p> <p>33: "Liinavaatekaapit" määrittelemättömään kohteeseen.</p> <p>34: F -rak:n ja muurin kulmaus: "Potilas- ja ruumisvaunujen säilytyssoja".</p> <p>35: Edellisen detaljit.</p> <p>36 - 40: "Ylihoitajattaren asunto". Asunnon pohjapiirustuksia sekä kalustepiirustuksia eri ajoilta: 1944, 1945, 1951 sekä 1954.</p>
Kansion nimi: KIRKKOK. - UNIONINKADUN PUOLEINEN OSA. Laatikko 352. Kansioita 3: 1-20, 21-40, 41-43. Piirustusnumerointi arkistonumeroinnin mukainen.						
1	1	B	6.2.1959	Rakennushallitus/ Rumjantsew.	Säteilyfysiikan laitos. I kerros, pohjapiirros 1:100.	Tarkistusmitattu ajantasapiirros.
2	1	B	28.9.1956	Rakennushallitus/ W. Rumjantsew.	Polio osasto. II kerros, pohjapiirros 1:100.	Suunnitelmapiirros, esitetty uusi käyttötarkoitus polio-osastona. Purettavat ja uudet rakenteet ovat suunnilleen samat kuin hieman aiemmin laaditussa suunnitelmassa, ks. piir. 3. Suunnitelma lienee hylätty vaihtoehto.
3	1	B	22.8.1956	Rakennushallitus/ W. Rumjantsew.	Kroonisten hengityshalvausp. hoitokeskus. II kerros, pohjapiirros 1:100.	Suunnitelmapiirros, esitetty uusi käyttötarkoitus hoitokeskuksena, uusia väliseiniä ja vanhojen purkua, joidenkin aukkojen avaamista ja sulkemista. Entinen käytävän päässä ollut parveke on muuntunut käynniksi kattoterassille, joka on samalla koboltikanuunarakennuksen katto. Suunnitelma on toteutettu hieman toisessa muodossa, ks. piir. 10c.
4	1	B	23.11.1950	Rakennushallitus/ R.Wessman.	Korvaklinikan muutossuunnitelma. I ja II kerroksen pohjapiirrokset 1:100.	Suunniteltu siirtyminen keskuslämmitykseen. Esitetty poistettavat uunit sekä useita muuriaukkoja suljettaviksi. Puhelinkeskus on sijoitettu aulaan B 101. Samalla lisäty joitakin väliseiniä, toisia purettu. Toteutuminen epäselvä, vrt. 6 vuotta myöhemmin piir. n:o 10c.
5a ja b	2	B	27.3.1924	Y.A.R.	Yleinen sairaala, korvaklinikka. I ja II kerroksen pohjapiirrokset 1:100	Olemassa oleva tilanne? Piirros ei esitä erityisiä purettavia tai lisättäviä rakenteita eikä käyttötarkoituksia. Hahmoteltu jälkikäteen hissiä nykyiselle paikalleen.
6 7 8	3	B	18.6.1957 16.10.1956 10.9.1956	Rakennushallitus/ R.Wessman (6)/ W.Rumjantsew.	Kroonisten hengityshalvauspotilaiden hoitokeskus. Ullakon pohjapiirros 1:100.	Kolmessa vaiheessa täsmennetty suunnitelma ullakolle sijoitettavien hissikonehuoneen, kompressorihuoneen (aluksi instrumenttivaraston) ja pukuhuoneen (aluksi yleisen varaston) rakentamiseksi.
9a-c	3	B	27.3.1924 (c) 5.9.1956 (b) 10.9.1956 (a)	Alunperin: Y.A.R. Myöhemmät muutokset: R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Korvaklinikka ja sen muuttaminen kroonisten hengityshalvauspotilaiden hoitokeskukseksi. Julkisivat Kirkkokadulle ja Unioninkadulle sekä leikkauspiirustus 1:100.	Vuoden 1924 (korvaklinikka) tilanne = c. Suunnitelma hoitokeskusta varten = b. Leikkauspiirustuksessa ilmenee hissien sijoittaminen rakennukseen. Olemassa oleva tilanne ennen muutostöitä = a. a ja c käytännössä yhteneväiset.

10a-c, 11	4	B	24.10.1956 muutoksia ->24.4.1957	Rakennushallitus/ R.Wessman /W.Rumjantsew.	Kroonisten hengityshalvauspotilaiden hoitokeskus. Muutostöiden työpiirustus. II kerros, pohjapiirros 1:100.	11 on alkuperäinen, pieniä muutoksia tehty on tehty järjestyksessä 10c, 10a, 10b. Verrattuna 1:100 versioon vuodelta 1956 (no 3), eroja on muutamien väliseinäkokojen ja aukotusten osalla. Yksi aiemmin kansliahuoneeksi esitetty tila on tehty potilashuoneeksi.
12 13 14	3	B	14.12.1956 muutoksia ->24.4.1957 28.6.1957 14.2.1957	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Kroonisten hengityshalvauspot. hoitokeskus (13: Poliosairaala). Ovipiirustuksia 1:50, 1:20, 1:1.	12: Ovikaavioita. 1956-57 korjaustöiden yhteydessä ilm. suurin osa ovista vaihdettiin uusiin. Tästä korjauksesta on jäljellä esim. ulko-ovi (tilaan B 101). Koristeellisin vetimin varustetut porrashuoneet on sittemmin poistettu. 13: Ulko-oven detalji. 14: II kerroksen käytäväjulkisivut sekä katon alaslaskun periaate.
15 16 17 18 19 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40	25	B	3.7.1957 16.8.1957 1.6.(1957?) 1.6.(1957?) 1.6.(1957?) 6.8.1957 21.8.1957 8.6.1957 12.3.1954 17.10.1957 24.8.1957 6.11.1957 14.10.1957 17.10.1957 12.9.1957 12.3.1957 24.8.1957 24.5.1957 3.5.1957 3.5.1957 3.5.1957 25.4.1957 25.4.1957 25.4.1957 5.5.1957	Rakennushallitus/ R.Wessman (22, 23, 25, 26, 28, 29, 32-40)/ W.Rumjantsew (15, 16, 21, 22, 24-32), G. [Boije] (33-38 ja 40), 17-18, 39 s.n.	Poliosairaala/Kroonisten hengityshalvauspotilaiden hoitokeskus. Erityspiirustuksia.	15: Pääportaan luiska. 16: Puhelimen ääniverho. 17: Seinäkotelo. 18: Lasijakoseinän ikkunapenkki. 19: " 21: Lämpökaappi seinälle. 22: Höyrykaavut. 23: Huuhteluhuoneen n:o 14 väliseinä. 24: Keittiö. 25: Verhotanko. 26: Sterilisointihuone. 27: Suihkusuojus. 28: Vedin. 29: Verhotanko. 30: Verhotanko. 31: Huuhteluhuone. 32: Hoitajien vaatekaappi (ilm. ullakolla). 33: Osastokeittiö ja potilaskylvyt (osin hylätty). 34: Huuhteluhuone n:o 14. 35: Pyyheliinakaappi. 36: Osastokeittiö n:o 13. 37: Seinäkaapit. 38: Komerot. 39: Lääkekaappi. 40: Liinavaatevarasto ja virkistyshuone.
20	1	B	18.6.1955	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Säteilyfysiikan laitoksen laboratorio. Kalustuspiirustus 1:20.	
41	1	B	16.11.1944	Rakennushallitus/ R.Wessman.	Korvaosasto A. Tarjoiluhuoneen sisustuspiirros 1:20.	
42	1	B	24.11.1950	Rakennushallitus/ R.Wessman / A.Piilonen.	Korvaklinikka, muutospirustus. Pohjapiirustus 1:100. Toteutumaton suunnitelma.	Siirtyminen uunilämmityksestä keskuslämmitykseen. Piirroksen on lyijykynällä lisätty merkintä: "ei tehty". Suunnitelmissa oli tällöin mm. B:n ja C:n yhdistäminen gallerialla I kerroksen tasolla (G - rakennusta ei vielä ollut). Erot yllä olevaan piirustukseen 4 ovat muutoin hyvin pieniä, tilojen käyttötarkoitukset samoja.
43	1	B	27.5.1953	Rakennushallitus/ -/ W.Rumjantsew.	Korvaklinikka. Taloudenhoitajan asunto. Osa II kerroksen pohjapiirrosta. Ilmeisesti toteutumaton suunnitelma.	Ehdotukseen piirtäjä on lisännyt merkinnän: "vanha". Asunto olisi sijoitettu tiloihin B 203-209. Vrt. muutostyöt 1956, mm. hissien rakentaminen.

Kansion nimi: FABIANINK. - KIRKKOK. PUOLEINEN OSA (SÄDEHOITOLAITOS).

Laatikko 352. 2 kansiota: 1-10, 11-22. Piirustusnumerointi arkistonumeroinnin mukainen.

1a, 1b	2	C	a: 1935 b: 1.12.1935	Lääkintöhallituksen rakennuskonttori/ R.Wessman.	Sädehoitolaitos. Muutostyöpiirustus (pääpiirustus-tasoinen). I kerroksen pohjapiirros 1:100.	1a osoittaa purettavat ja lisättävät rakenteet. Esimerkiksi Fabianinkadun puoleiset ikkunat suurennetaan tässä vaiheessa, eteläistä siipiosaa laajennetaan portaan ja yhden huoneen verran. Pääsisäänkäynti uudistetaan ajanmukaiseen asuun, hissi rakennetaan. Vahakankaalle piirretty 1b on esittää kaavamaisemmin ja ruotsiksi tekstitettyinä saman suunnitelman.
2a, 2b	2	C	a: 2.9.1935 b: 1.12.1935	Lääkintöhallituksen rakennuskonttori/ R.Wessman.	Sädehoitolaitos. Muutostyöpiirustus (pääpiirustus-tasoinen). II kerroksen pohjapiirros 1:100.	2a osoittaa muutokset, ks. 1a. 2b vastaavasti.
3	1	C	ilm. 1924	s.n.	Yleinen sairaala, gynekologinen klinikka. I ja II kerroksen pohjapiirrokset 1:100.	Ilm. olemassa oleva tilanne?
4	1	C	1935	Lääkintöhallituksen rakennuskonttori/ R.Wessman.	Sädehoitolaitos. Julkisivun muutospiirustus 1:100.	Ikkunoiden muuttaminen nykyistä vastaaviksi.
5	1	C	ilm. 1924	s.n.	Yleinen sairaala, gynekologinen klinikka. Julkisivut Kirkko- ja Fabianinkadulle sekä leikkaus 1:100.	Leikkauksesta ilmenee myös sisäpihajulkisivu ja yksityiskohtia, mm. käytäväovet.
6, 7a, 7b, 8, 9, 10, 11	7	G	6: 11.4.1956 9: 16.6.1956 muut: 12.6.1956	Rakennushallitus/ R. Wessman/ W.Rumjantsew t. R.K.	Sädehoitolaitoksen kooltutkimusosasto. Uudisrakennussuunnitelma. Asemapiirros 1:1000 (6), kellarin (7a,b), I kerroksen (8) ja kattoterassitasoon (9) pohjapiirrokset sekä katujulkisivu, leikkaus (10) ja sisäpihajulkisivu (11) 1:100.	Kellaripohjapiirros on esitetty kahtena toisistaan poikkeavana kappaleena 7a ja b, joista toteutettu tilanne vastaa enemmän 7a:ta. Rakennuksen nykyiset sisätilat on kooltutkimuslaitoksen siirrettyä pois uusittu täysin raskasta betoniseinää lukuunottamatta, mutta julkisivu vastaa suunniteltua.
12, 13	2	G	22.2.1950	Rakennushallitus/ R.Wessman	Sädehoitolaitoksen lisärakennus. Asemapiirros 1:1000 sekä I kerroksen pohjapiirros ja pihajulkisivu (12) ja katujulkisivu ja leikkaus (13) 1:100.	Toteutumaton suunnitelma, jossa maantasokerrokseen olisi sijoitettu laboratorio sisäyhteydellä C -rakennukseen sekä vaja, kellaritasoon vain yhdyttynä putkille tms.
14	1	C	12.5.1955	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Sädehoitolaitoksen kanslian parvi. Erityispiirustus (leikkaus) 1:20.	Huonetilaryhmässä C 227-231 toteutettu parvikerros.
15	1	H	1930-luku?	s.n. (lääkintöhallitus?)	Sädehoitolaitos. Lisärakennus C:n ja D:n väliin 1:100.	H:n alkuosa: pihan puoleisin D:hen I kerroksessa liittyvistä huonetilakylkiäisistä on jatkettu C:hen ulottuvaksi. Suoraa sisäyhteyttä C:hen tai D:hen ei ole järjestetty, sen sijaan käynti sekä pihalle että kadun puolelle. Käyttötarkoituksia ei ole määritelty, muutoin kuin mainittu rakennuksen liittyvän sädehoitolaitokseen. Luonnosmainen lyijykynäpiirros, mutta lienee johtanut toteutukseen, vrt. KANSIO "Fabianinkadun puoleinen osa"/ piirustukset n:o 2 - 5.
16	1	C	s.a	s.n	Sädehoitolaitos. Detaljisuunnitelma 1:1.	Pihanpuoleisten ikkunoiden puitetetaljisuunnitelma, ilm. luonnos.
17	1	C	24.5.1954	Rakennushallitus/ R.Wessman/ Rumjantsew.	Sädehoitolaitos. Kanslian muutos 1:20.	Kanslian palvelupisteen järjestäminen käytäväseinälle tilaryhmä C 227-231 kohdalle. Piirustuksen mukaan muuriin on avattu 5 m levyinen aukko, jonka yläpuolella vanha tiilimuuri on kannatettu uudella betopalkilla, jota tukee aukon matkalla 2 betonipilaria. Pilareiden välisellä osuudella palvelupiste ulottuu tiskin leveyden verran käytävätilan puolelle.
18	1	C	s.a. (1950-l. puoliväli)	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Sädehoitolaitos. Parvekevalot. 1:20.	Edellä mainitun parven alakattopiirros (valaistuksen sijoitus). Ks. esim. piirustus 14.
19	1	C	25.8.1935	Lääkintöhallituksen rakennustoimisto/ R.W.	Ulko-ovisuunnitelma. Julkisivut 1:20 ja muutama detajli 1:1.	Toteutunut ja edelleen olemassa oleva uusi ulko-ovi C-rakennuksen pääsisäänkäyntiin.

20	1	C	1935	Lääkintöhallitus/ R.Wessman.	Ylihoitajattaren parvekkeen ovi. Julkisivu 1:20 ja detalji 1:1.	Toteutunut ja edelleen olemassa oleva parvekeovi yläikkunoineen C-rakennuksen itäpäädyn II kerrokseen.
21, 22	2	G	11.4.1956	Rakennushallitus/ R.Wessman/ R.K.	Sädehoitolaitos. I kerroksen pohjapiirros (21) ja katujulkisivu ja leikkaus (22) 1:100.	Toteutumaton alustava suunnitelma kobolttitutkimuslaitosta varten, vrt. edellä piir. n:o 8.
Kansion nimi: FABIANINKADUN PUOLEINEN OSA (TALOUSRAKENNUS). Laatikko 352. 2 kansiota: 1-20, 21-34. Piirustusnumerointi noudattaa arkistonumerointia.						
1	1	D	28.4.1953	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsev.	Helsingin yleinen sairaala. II sisätautien osasto. Kellarin muutospäätös. 1:100.	Nyk. keittiön alla oleva kellarinosa esitetty varastotilana. Kierreporras avattu nykyisen II kerrokseen johtavan vanhan portaan alle I ja kellarikerroksen välille. Mahd. toteutumaton suunnitelma.
2 - 5	4	H, C, D	27.5.1952	Rakennushallitus/ Erkki Huttunen, R.Wessman/ G.Aspelin.	Helsingin yleinen sairaala. Pääpiirustustasoinen muutospäätös. Kellari- (2) ja I kerroksen (3) pohjapiirrokset, leikkaus (4) sekä katujulkisivu (5) 1:100.	Ilm. toteutunut laajennussuunnitelma, D:hen liittyneet 'kylkiäiset' on purettu ja C:n pohjoispäädyn ikkuna-aukot sujettu. Vrt. kansio "Fabianink. - Kirkkok. puoleinen osa"/ piir. n:o 15.
6, 7a, 7b, 8	4	D	20.5.1924	Y.A.R.	Yleinen sairaala, talousrakennus. Kellarin, I ja II kerroksen pohjapiirrokset (6), II kerroksen pohjapiirros (7a ja 7b) sekä julkisivut länteen Fabianinkadulle ja etelään ja leikkaus (8) 1:100.	Ilmeisesti toteutunut tilanne 1924 (6 ja 8). Lisäksi paperikopio II kerroksen pohjapiirroksista (7a) sekä paperille tehty tussipiirros (7b, leima: Yleisten Rakennusten Ylihallitus), jossa esitetty purettavia rakenteita, kiinnimuurattavia aukkoja ja uusia huonejakoja kalustuksineen. Nämä muutokset on ilmeisesti toteutettu (vrt piir. n:o 9, jossa ne on esitetty toteutuneina).
9	1	D	s.a. (1930-l?)	s.n. (L N 98) (Lääkintöhallituksen rak.tsto?)	Talousrakennus. Eteläosa II kerroksen pohjapiirroksista 1:100.	Luonnosmainen lyijykynäsuunnitelma. Pesuhuoneen (n. D 209-210) jako kylpyhuoneeseen ja huuhteluhuoneeseen, instrumenttivaraston järjestäminen käytävän varrelle keittiön ja pesuhuoneen väliin sekä pienien peräkkäisten huoneitten lohkaaminen potilashuoneesta (D 219, 222).
10	1	D	s.a. (1930-l?)	Lääkintöhallituksen rakennustoimisto/ R.W.	Osa I kerroksen pohjapiirroksista 1:100.	Uusi keittiöjärjestely. Luonnosmainen lyijykynäsuunnitelma, osoitettu purettavia ja rakennettavia väliseiniä sekä avattavia ja umpeenmuurattavia muuriaukkoja.
11	1	D, H	1935	R.Wessman. (Lääkintöhall.)	Eteläosa D:n I kerroksen pohjapiirroksista sekä II 1:100.	Luonnosmainen lyijykynäsuunnitelma, johon on merkitty purettavia ja lisättäviä rakenteita, mutta ei käyttötarkoituksia. D:n portaaseen (D 103-130) käynti suoraan Fabianinkadulta pienen esipihan ja etuhuoneen kautta.
12 13	2	D	12: 24.3.- (1955?) 13: 20.7.1955	Rakennushallitus/ 12: R.Wessman, 13: -/ W.Rumjantsev.	Ompelimo. Eteläosa D:n I ja II kerroksen pohjapiirroksista (12). Ompelimon muutos, osa I kerroksen pohjapiirrosta (13) 1:100.	12: Yläkertaan on sijoitettu ompelimo varastoineen, alakertaan silitys-, lajittelu- ja pukuhuonetilat. Kerrosten välille on suunniteltu vaatehissi. Suunnitelma lienee toteutunut, koska tiloja on myöhemmin esitetty muutettaviksi piirroksessa 13 sijoittamalla silitys poisjätetyn pukuhuoneen paikalle.
14, 15	2	D	14: 11.3.1955 15: 10.3.1955	Rakennushallitus/ R.Wessman/ 14: -, 15: W.Rumjantsev	Keskuskeittiön muutospäätös. Pohjoisosa D:n I kerroksen pohjapiirroksista 1:100.	Suunnitelmassa lähinnä sisustusmuutoksia. Piirroksessa 15 esitetty porrashuoneeseen tehtäväksi uudet komerot ja kierreporras alakertaan (ei toteutunut). Piirros 14 on ennemminkin olemassa olevan tilanteen toteava.
16, 17	2	D	16: 3.4.1956 korjattu 12.12.1956. 17: s.a.	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsev. 17: s.n.	Keskuskeittiön työpiirustustasoinen muutospäätös. Pohjoisosa D:n I kerroksen pohjapiirroksista 1:50.	Yksityiskohtainen suunnitelmapiirros, jossa keittiöjärjestelyjä on esitetty laajemmin kuin piirroksissa 14 ja 15. Pieniä väliseinämuitoksia on tehty, esim. keittiökäytävää laajennettu. Piirustus 17 on osa 16:sta mitoitettuna, repeytynyt.
18 - 20	3	D	18-19: 27.6.1953 20: 2.5.1957	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsev.	Pääkeittiön porrashuoneen kaapistot (18, 19) sekä jakelupöytä ruokasalissa I (20). Kalustesuunnitelma 1:20.	Tyylikkään jakelulinjaston materiaali: tabasco -mahonki.

21 22 23 24 25	5	D	15.2.1957 5.2.1957 22.1.1956 5.2.1957 22.1.1956	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsev.	Helsingin yleinen sairaala, II os. ryhmä. Keskuskeittiön kalustesuunnitelmia 1:20, 1:10, 1:1.	21: Ruokasalin II kaapisto, näyttävä kiintokaluste 'Enso'- ja 'Wisa' -levyistä. Liitteenä kirjallinen rakennusselostus. 22: Keittiön seinäprojektiota. Liitteenä kirjallinen rakennusselostus. 23: Keittiötilojen keskikäytävä kiintokalusteineen pohjapiirroksena, seinäprojektiota. Liitteenä kirjallinen rakennusselostus. 24: Keittiön perkaus- ja tiskautilat pohjapiirroksena ja seinäprojektiota. Liitteenä kirjallinen rakennusselostus. 25: Aiempi versio piirustuksesta 24. Yleisesti: Keittiösuunnitelma kuvastaa sitä huolellisuutta, jolla 1950 -luvulla tehdyissä korjauksissa sairaalatiilojen sisustukset Ragnar Wessmanin ja W. Rumjantsewin toimesta suunniteltiin. Yleisilmeeltään uudet kalusteet ovat olleet koko sairaalassa tyyliään yhteneväiset.
26	1	D	28.3.1955	Rakennushallitus/ -/ Kai Saurama, W. R-sew.	H:gin yl. sair., II os. ryhmä. Kaasulieden asennuspiirustus 1:20.	
27	1	D	17.10.1929	Yleisten rakennusten ylläpito, konevarasto ja korjauspaja.	Yleinen Sairaala. Keittiön hella. Bolinderin malli. Kalustepiirros 1:10.	Hellan korjauspiirustus.
28	1	D	17.3.1938	Lääkintöhallituksen rakennustoimisto/ R.Wessman/ P.Lu[-].	Jäähdytystilat ja konttori. Muutospäivä, osa D:n I kerroksen pohjapiirrosta 1:100.	Kylmävarasto- ja konttoritilojen järjestelyä. Muuriaukkojen ummistuksia ja väliseinämuutoksia.
29	1	E	29.1.1957	Rakennushallitus/ R.Wessman/ Runjantsev.	Taloustoimisto. Muutostöiden työpiirustus, II kerroksen pohjapiirroksen osa (länsipää) 1:50 sekä seinäprojektiota, leikkaus 1:20.	Suunniteltu taloustoimiston sijoittaminen II kerrokseen ja sen aiheuttamat väliseinäjärjestelyt ja ovi- muutokset. Toteutuminen epävarmaa.
30	1	D	15.11.1944	Rakennushallitus/ Erkki Hutunen/ R.Wessman.	Talousrakennus. Muutostöiden piirustus. I kerroksen pohjapiirroksen osa (pohjoispää) 1:50 sekä seinäprojektiota 1:20.	Asuinhuoneen, keittokomeron ja kylpyhuoneen järjestäminen nyk. oppilaskunnan tilaan D 240.
31	1	D	10.2.1930	s.n. (Ilm. Yleisten rak. ylläpito?)	Yleinen Sairaala. Talousrakennuksen jäähdytys-huone. Mittapiirros, pohja ja leikkaus 1:30.	Yksinkertainen kaavio.
32 - 34	3	F (?)	27.12.1960, paitsi 34: 10.1.1961	Rakennushallitus/ 33, 34: Kauko Kokko/ W.Rumjantsev.	Helsingin yliopistollinen keskussairaala. Talouskellarin kalustepiirroksia 1:50, 1:20, 1:1.	32: "H.21. Likapyykin lajittelu". Toiminnallinen idea: pyykin pudotus tilan ulkopuolelta loivan kuilun kautta peltikoteloon. 33: "H.08 ja H.015. Kalusteet". Talouskellarin hyllykköpiirustuksia. 34: Perunoiden ja juurikkaiden pesuhuoneen ("H.03") kalustus suunnitelma ja kalusteiden yksityiskohtia.
Kansion nimi: METSÄTALON - FABIANINK. PUOLEINEN OSA. Laatikko 353. 2 kansiota: 1-19, 20-35. Piirustusnumerointi arkistonumeroinnin mukainen.						
1a-b	2	E	6.5.1954	Rakennushallitus/ R.Wessman /W.Rumjantsev.	Keskusröntgen I ja II iho- ja sukupuolitautiklinikoille. Kellari- ja I kerroksen pohjapiirrokset 1:100.	Osoitettu em. kerroksissa röntgenin käyttöön tulevat tilat sekä niiden vaatima väliseinäjako - hieman luonnosmaisessa kuvassa ei ole osoitettu purettavia rakenteita. Todennäköisesti toteutumaton versio. Vrt. I kerroksen osalta saman kansion kuva 14.
2a - 8a, 2b - 8b, 6c	15	E	19.4.1938	Lääkintöhallituksen rakennustoimisto/ R.Wessman.	Unioninkatu 38:n uudisrakennus. Kellari-, I, II ja III kerroksen pohjapiirrokset sekä julkisivupiirrokset Fabianinkadulle, sisäpihalle ja nyk. Metsätaloon päin. Toteutettu.	Asuntolarakennus alkuperäisessä muodossaan, joka erityisesti kellari- ja I kerroksen osalta on sittemmin muuttunut tilajaotaa ja käytöltään huomattavasti, ylemmissä kerroksissa erityisesti käyttötarkoitukseltaan. Metsätalon puoleisessa julkivussa parveke huoneen E 310 kohdalla (toteutunut). b-sarjassa on lisäksi mitoitusta sekä kuvassa 8b parvekkeeton versio julkisivusta.

9, 10	2	E, myös osin D	s.a.	s.n.	Luonnos uudisrakennuksen II, III kerrosta varten.	Toteutumaton varsinaisia uudisrakennuspiirustuksia edeltänyt luonnostutkielma 1:200.
11, 12a, b, 13a, b	5	E	21.2.1960 21.11.1959 4.1.1960	Rakennushallitus/ Kauko Kokko/ W.Rumjantsew.	Helsingin yliopistollinen keskussairaala. Isotooppilaboratorio. Osa kellarin pohjapiirrosta 11,12: 1:50, 13: 1:20.	Isotooppilaboratorion järjestäminen kellaritiloihin. Eri piirustuksissa hieman toisistaan poikkeavia kalustus- ja väliseinäjärjestelyjä: työt lienee toteutettu piirroksen 11 mukaisesti.
14	1	E	11.7.1955	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Helsingin yleinen sairaala. Röntgenosasto. I kerroksen pohjapiirros 1:50.	Suunnitelma rakennuksen I kerroksen muuttamisesta asuntola - varasto - työtila käytöstä kokonaisuudessaan aivan läntisintä päätyä lukuunottamatta röntgenosaston käyttöön. Purettavia rakenteita ei ole esitetty, mutta uusia väliseiniä on jouduttu tekemään runsaasti. Nykyinen sisäänkäyntiaula E 101 ja 103 on järjestetty tässä yhteydessä.
16	1	E	27.7.1955	Rakennushallitus/ -/ W.Rumjantsew.	Helsingin yleinen sairaala. Luonnos kellarin muutokseksi 1:100.	Vastaanottokylpyhuoneen sekä hoitajien ja apuhoitajien pukusuojiin sisustaminen kellariin.
17-20	4	E	27.12.1960	Rakennushallitus/ -/ W.Rumjantsew.	Helsingin yliopistollinen keskussairaala. Isotooppilaboratorio. Kalustepiirroksia 1:20.	Kalustesuunnitelmia silloisiin huonetiloihin 5 - 10.
21, 22, 25	3	E	6.5.1957, 30.8.1955	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Isotooppimittaush. Kalustepiirroksia 1:50, 1:20.	
23, 24	2	E	1961	Rakennushallitus/- / G. [Boije].	Helsingin yliopiston keskussairaala. Hot.lab.huone 4:n vetokaappi. Kalustepiirroksia 1:20.	
26	1	?	18.2.1956	Rakennushallitus/ -/ W. Rumjantsew.	Kalustepiirros 1:50, 1:10.	Läpianokaapisto nimeämättömään tilaan.
27 - 34	8	E	8.6.1955 - 26.1.1956	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Röntgenosasto. Erityis- ja kalustepiirroksia 1:10, 1:20, 1:50.	27: Röntgenosaston uusi ulko-ovi ja odotustila E 103:n ikkuna. Säilyneet näiden suunnitelmien mukaisina. 28: Odotustilan E 103 sisustus. 29: Demonstratiotilan (n. E 116) kirjahyllyt. 30: Röntgenlaitos tilaan E 144. Katon 150 mm nostetun alueen päällä oli II kerroksessa laitokseen liittyvää tekniikkaa (8.6.1955). 31: Seinäkaapit kolmeen röntgenosaston tilaan. 32: Saneluhuoneen kalusteet ja kansliahuoneen arkistokaappi. 33: Työntöovent. 34: Pimeä- ja märkätarkastushuoneiden väliseinä.
Kansion nimi: UNIONINKADUN METSÄTALON PUOLEINEN OSA (SISÄTAUTIEN POLIKL.). Laatikko 353. 2 kansiota: 1-20, 21-27. Piirustusnumerointi arkistonumeroinnin mukainen.						
1	1	E, F (osa D)	29.5.1961	Rakennushallitus./ G.[Boije].	Kuten seuraava, täydennys ja muutuskorjausten merkitseminen.	Pieniä käyttötarkoituksmuutoksia, kellarikäytävän oikaisu.
2	1	E, F (osa D)	20.10.1959	Rakennushallitus/ [-]/ W.Rumjantsew.	Sisätautien poliklinikka, kellaritilojen käyttö. Muutospöytäkirja. Kellarikerroksen pohjapiirros 1:100.	E: Isotooppilaboratorion sisustaminen E:n kellarin itäiseen puoliskoon, joitakin uusia väliseiniä. Isotooppilaboratorion lisäksi tiloissa hoitajien pukusuoja, sauna sekä keittiön ja taloustoimiston varastoja. F: kellariosan kunnostus reveteeraamalla kaikki seinät, uusia väliseiniä. Kellaritilat on otettu tässä vaiheessa vakinaiseen käyttöön sijoittamalla niihin talousvarastoja, taloustoimiston varasto, pukuhuoneita, likapyykinvastaanotto sekä arkisto. Kellarin porrasjärjestely uusittu. Ks. myös piir. 11 jäljempänä.

3	1	F	16.9.1959	Rakennushallitus/ [-]/ W.Rumjantsew.	Luonnos e.o. piirustus 2 varten.	
4	1	F	8.5.1952	Rakennushallitus/ R.Wess- man/ G.Aspelin.	Helsingin yleisen sairaalan sisätautien polikli- nikka. Muutospiiirustus. Kellarikerroksen pohja- piirros 1:100.	Merkitty uusi ilmastointihuone. Piirroksen mukaan kellarissa oli ennestään kattilahuone, röntgenko- neisto, peruna- ja juureskellari. Vrt. piirustus 6.
5a-c	3	F	15.9.1955	Rakennushallitus/ R.Wess- man/ W.Rumjantsew.	Helsingin yleinen sairaala, poliklinikka. Muutos- piirustus. I kerroksen pohjapiirros 1:100.	Esitetty jonkin verran väliseinämuutoksia verrattuna aikaisempaan piirrokseen 6, erityisesti tilaryhmät F 125-132 (toimistoja) ja F 133-136 (verilaboratorio) jaettu toisiin. Röntgenryhmän tilalle järjestetty tutkimushuoneita (F 113-116).
6	1	F	8.5.1952	Rakennushallitus/ R.Wess- man/ G.Aspelin.	Helsingin yleisen sairaalan sisätautien polikli- nikka. Muutospiiirustus. I kerroksen pohjapiirros 1:100.	Merkitty käyttötarkoitukset, runsaasti uusia väliseinäjakoja verrattuna v. 1924 tilanteeseen, esim. entinen luentosali (F 137-140) jaettu henkilöhuoneiksi. Toteutus mahdollisesti siirretty myöhemmäksi, koska v. 1955 pohjapiirrokset esittävät osin samoja muutostöitä tehtäväksi?
7	1	F	1935	R.Wessman.	"Unioninkatu 38". Luonnospiiirustus.	Merkintä "ei lopullisia". Piirroksessa esitetty muutamia pieniä muutoksia: aukkojen sulkemisia (esim. ent. vedenlämmityslaitoksen ikkuna- ja oviaukot johtuen. E:n rakentamisesta), seinämuutoksia tilan F 119 sisällä, jäljellä olevien uunien purku.
8	1	F	12.5.1958	Rakennushallitus/ R.Wess- man/ Isotalo.	II:gin yl.sair.polikl. Asuntola. II kerroksen pohja- piirros.	Ei ilmene merkittäviä muutoksia verrattuna piirrokseen 9, tilojen käyttö lieene säilynyt samanlaisena itsenäisyyden ajan alusta.
9	1	F	s.a. mahd. 1930 p.q. korjaukset	Lääkintöhallituksessa R. Wessman.	Yleinen sairaala. Muutospiiirustus. I ja II kerrok- sen pohjapiirrokset 1:100.	I kerros: vain hormimuutos. II kerros: vanhojen kevyempien väliseinien purku sekä uunien purku ja uusien asuntolahuoneiden rakentaminen. Kerroksen sisäntalon muuttaminen nykyisen kaltaiseksi. Aiemman käymälätornin II kerroksen pihan puoleisen seinän oikaiseminen.
10	1	F	28.4.1924	s.n.	Yleinen sairaala, lääketieteellinen poliklinikka. Kellari-, I ja II kerroksen pohjapiirrokset 1:100.	Lyijykynämerkintä "ei lopullisia". Ei käyttötarkoituis- purku- tai lisärakennusmerkintöjä: olemassa oleva tilanne ennen korjauksia.
11	1	E, F	22.10.1959	Rakennushallitus/ [-]/ W.Rumjantsew.	Sisätautien poliklinikka. Muutospiiirustus. Pitkit- täisleikkaus 1:100.	Ilmenee, että F:ssä tähän asti oli ollut maalattia, jonka tasoa korjauksissa laskettiin. Vrt. piir. 2 edellä.
12, 13	2	F	28.4.1924, muutos 16.9.1959	s.n.	Yleinen sairaala, lääketieteellinen poliklinikka. Julkisivut sisäpihalle ja kadulle sekä leikkaus 1:100.	13: Julkisivut vuoden 1924 tilanteessa. Leikkauksesta ilmenee, että tilojen F 204-206 kohdalla olleitten huoneiden käytävänä oli yläkunnallinen. 12: Vanhalle pohjalle tehty muutospiiirros koskien kellarisisäänkäynnin muuttamista nykyiseen muo- toonsa. Piirroksessa ei ole esitetty uutta tilaan F 117 antavaa porrasta?
14, 15	2	F	19.9.1957, muutos 17.9.1959	Rakennushallitus/ R.Wess- man ja [-]/ W.Rumjantsew.	Helsingin yleinen sairaala, poliklinikka. Muutos- piirustus. I kerroksen pohjapiirros 1:100.	Lisätty tutkimus- ja henkilöhuoneita, muutama wc yms. väliseinämuutoksilla. Vastaavat työpiirustuk- set, kts. arkistoluettelo 7.
16	1	F	15.8.1955	Rakennushallitus/ W.Rumjantsew.	U 38, poliklinikka. Muutostyöpiirustus. I kerrok- sen pohjapiirros 1:50.	Kuten 5, pieniä poikkeuksia.
17, 20, 21	3	F	14.10.1957	Rakennushallitus/ R.Wess- man (17, 21)/ W.Rumjant- sew.	Helsingin yl. sairaala, poliklinikka. Detaljipiirus- tuksia 1:20.	17: Väliseiniä, 20: vaatesäiliön tiski, 21: kassan uudet seinät.
18	1	F	2.8.1960	Rakennushallitus/ W.Rumjantsew.	II:gin yliopistollinen keskussairaala, II sis.tautien poliklinikka. Kuljetusvaunujen suojakatos. 1:10.	

19	1	F	17.11.1944	Rak.hall./ R.Wessman.	Sisätauti polikl. Kalustepiirustus muutostöitä varten 1:20, 1:1.	"Kirjakaappi huoneeseen 4".
26	1	F	9.9.1959	Rak.hall./ W.Rumjantsew.	Isotooppiasasto, polikl. Luonnos 1:50.	
27	1	F	6.11.1944	Rak.hall./ Antero Pernaja, R.Wessman.	Poliklinikka, muutospäirustus 1:100.	Uudet jakoseinät esitetty tiloille 137-140 nykyiseen jakoon. Lyijykynämerkintä "vanha".

KOTELO 083/2, arkkitehtipiirustuksia paperikopioina.

Kopiot ovat muualla olevista originaaleista, lähinnä arkkitehtitoimisto Pekka Linkolan suunnitelmista 1970-luvun lopulta.

Seuraavassa sellaiset suunnitelmat, joita ei muualla ole originaaleina tutkimuksen kuluessa löytynyt. Tässä esitetty piirustusnumero on piirustuksen nimiössä mainittu piirustusnumero.

pn 1A	2	A	4.6.1956	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew.	Helsingin yl. sairaala, II sis.tautien osasto. I ja II kerroksen pohjapiirrokset 1:100.	Suunnitelma. Esitetty mm. uunien purku ja uusia rakenteita sekä tilojen uudet käyttötarkoitukset.
pn:o 1438, 1503	2	G	16.5.1968, 4.9.1968	Uudenmaan läänin lääninrakennustoimisto/ J.Aho (1438), [-] (1503).	Helsingin yleinen sairaala. Varauuskäynti hengityshalvauspotilaita varten. Pohjapiirros ja julkisivu 1:100.	Nykyisin nähtävän rampin suunnitelma, jonka mukaan ramppi on toteutunut. Osin näkyvässä B:n II kerroksessa on tässä vaiheessa esitetty vielä sisäinen porras tilassa B 288. 1503: Projektio 1:25 sekä rakenneyksityiskohta.
pn 2 - 4	3	C	12.2 (2), 25.2 (3), 26.2 (4) 1974	Arkkitehtuuri-toimisto Seppo Lehto Ky.	HYKS. Dialyysiosasto. Kalustesuunnitelmia 1:20.	Kalusteita tarkemmin määrittelemättömiin paikkoihin.
pn 1786, 1863	2	B	31.10.1969, 27.4.1970	Uudenmaan lääninrakennustoimisto/ ?	Helsingin yleinen sairaala. Säteilyfysiikan laitos, muutospäirustus. pn:o 1786: I kerroksen pohjapiirros, osa sekä osaleikkaus. pn:o 1863: leikkaus, täsmennös.	1786: Kirjastohuoneen jakaminen tutkimushuoneeksi ja käsittelyhuoneeksi. 1863: Em. muutoksessa jakoseinän tyypin täsmäntäminen (lasiseinä). Huom. tässä leikkauksessa käytävien itäpäässä olevien potilashuoneiden ovet on esitetty vielä alkuperäisen mallisina.
-	1	F	12.5.1958	Rakennushallitus/ Isotalo.	H:gin yl.sair. polikl., asuntola II kerros. II kerroksen pohjapiirros 1:100.	Vrt. kansio "Unioninkadun metsätalon puoleinen osa"/ piir. n:o 8.
arkiston:o 485	1	F	15.6.1960	Rakennushallitus/ Kauko Kokko/ W.R-sew.	II sis.tautien klinikka. Talouskellarin uusi sisäänkäynti. Pohjapiirros ja projektioita 1:10.	Suunnitelman mukaan toteutettu nykyinen kellarisäänkäynti.

Kansion nimi: ULKORAKENNUKSIA.

Laatikko 353. I kansio: 1-2. Piirustusnumerointi arkistonumeroinnin mukainen.

1	1	Purettu	7.7.1924	Y.A.R	Yleinen sairaala, virkailijain ja palvelijain asuntoja. Julkisivu- ja leikkauspiirustukset. 1:100.	(Milloin?) purettu hirsirakenteinen osin kaksikerroksinen (tiilinen kivijalkakerros) L:n muotoinen rakennus Unioninkadun varressa nyk. Metsätalon tontilla.
2	1	Koko alue, nyk. E:n kohta (purettu)	18.8.1924	Y.A.R	Yleinen sairaala, varasto rakennus. Kellari- ja pääkerroksen pohjapiirrokset, kaksi julkisivua ja leikkaus 1:100 sekä lisäksi koko sairaala-alueen asemapiirros 1:1000.	E -rakennuksen paikalta 1935 purettu puinen talusrakennus, jossa oli 3+1 noin yhtä suurta yksinkertaista varastohuonetta. Rakennuksen kolmijakoisessa sisäpiihajulkisivussa aukot oli voimakkaasti kehitetty ja nurkat harkotettu (vrt. alkuperäinen suunnitelma: arkistoluettelo 2, piir. n:o 504). Luonnonkivistä muurattu ja tiilellä holvattu kellarikerros toimi samalla pihan ja Fabianinkadun tasoeroa tasoittavana penkereenä. Kellariholveista ei ole jäänteitä uudisrakennuksessa.

Arkistoluettelo 7.

HELSINGIN PIIRIRAKENNUSTOIMISTON PIIRUSTUSARKISTO

Arkiston osoite: Kaikukatu 3 (muuttamassa Kiinteistölaitoksen arkiston yhteyteen, Haapaniemenkatu 4)

- Arkistojärjestys on hieman sekava. Arkisto sisältää pääpiirteissään:
 - Arkkitehtipiirustusoriginaaleja yhdessä vetolaatikossa ja 1 kpl rullalla. Luetteloitu alla "PIIRUSTUSORIGINAALIT". Lisäksi rakenne-, sähkö- ja lvi -suunnitelmia originaalipiirustuksina (ei luetteloitu tässä).
 - Arkkitehtipiirustuksia kopioina mapitettuna (originaalit toisaalla, ei lueteltu tässä). Lisäksi vastaavia rakenne-, sähkö- ja lvisuunnitelmia kopioina mapitettuna.
 - Rakennuslupa-asiakirjoja vuosilta 1960-1974. Luetteloitu alla "HAETUT RAKENNUSLUVAT".
 - Arkkitehtipiirustuksia kolmessa pahvilaatikossa, kopioita urakassarjasta vuosien 1977-81 korjaustyösuunnitelmista/ arkkitehtitoimisto Pekka Linkola (ei luetteloitu tässä, ks. arkistoluettelo 9).
 - Lisäksi työselityksiä, kolme vihreää paperikansiota (ei luetteloitu tässä).
- Lyhenteitä:
Rakennushallitus = RH
Rakennushallituksen Uudenmaan piiri (myö. Helsingin piiri) = RHUud.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
PIIRUSTUSORIGINAALIT.						
pn:o 186	1	Alue	9.9.1959	RHUud./ Aarno Raveala.	Helsingin yleinen sairaala. Pihan punnituskartta, asfaltoitava osa. Asemapiirros korkeusmerkinnöin 1:500.	A -rakennuksen vierustalla oleva pihanpuoleinen viheralue on vielä 'loivan V:n' muotoinen, noin pihanpuoleisen ylimääräisen sisäänkäynnin kohdalla on vielä seinään asti asfaltoitavaksi merkittyä aluetta -> sisäänkäynti ollut olemassa 1959? H -rakennuksen takana Fabianinkadun varrella on vielä pieni esipiha.
	1	Alue	14.10.1977	RHUud./ Kale G[unde].	Muutostöiden asemapiirros 1:500. Työmaajärjestelyt.	
pn:o 1426	1	A	21.3.1968	RHUud./ Aarno Raveala.	Helsingin yleinen sairaala. Palo-ovi. Erikaispiirustus.	II kerrosta varten.
-	2	A	3.11.1969	RHUud./ -.	Helsingin yleinen sairaala, säteilyfysiikan laitos. Muutostyöpiiruksia. Leikkaus ja I kerroksen osapohjapiirustus 1:25. Leikkaus ja I kerroksen osapohjapiirustus 1:100.	Kirjaston muuttaminen tutkimushuoneeksi. Vetokaappi ym. kiintokalusteita.
	1	A	27.4.1970	RHUud./ -.	Säteilyfysiikan laitos. Muutospiirustus 1:100. I kerroksen pohjapiirros.	Väliseinän rakentaminen.
	3	A	14.10.1975, 6.11.1975, 19.12.1975	RHUud./ -.	Hissin rakentaminen. Muutostöiden pääpiirustuksia 1:100. Osa I kerroksen pohjapiirrosta. Osa II kerroksen pohjapiirrosta. Osa ullakon pohjapiirrosta ja leikkaus.	Vrt. arkistoluettelo 9, piir. 2-5/21.3.1977.
		A	1977	Sähkölähteenmäki, Keskuslämpö.	Hissipiirroksia.	

pn:o 1042	1	B	3.10.1964	RHUud./ Aarno Raveala.	Helsingin yleinen sairaala, säteilyfysiikan laitos. Muutospiirustus 1:500, 1:100. Asemapiirros, osa I kerroksen pohjapiirrosta, leikkaus.	Lisätty wc, yksi muuriaukko ummistettu.
pn:o 1201	1	C	21.7.1966	RHUud./ Aarno Raveala.	Säteilyfysiikan laitos, laboratoriokaluston sijoitus. Kalustepiirros 1:25.	"Huone n:o 2", mm. vetokaappeja.
	1	C	16.3.1973	HYKS/ Tekninen osasto/ S.Leivo.	Muutospiirustus 1:100. I kerroksen pohjapiirros.	Seinän umpeenmuurauksia, väliseinärakenteita.
	1	C	4.2.1974	Arkkittsto Seppo Lehto/ Hannu Laitila.	Dialyysiosasto. Muutostöiden työpiirustus 1:50. Osa I kerroksen pohjapiirrosta.	Dialyysiosastolla tehtäviä muutoksia, mm. purettava betoninen välitaso, seinämuutoksia. Päivystysruooneen rakentaminen suihkuineen. Sama kuva numerolla 2 HYKS:in arkistossa (arkistoluettelo 8.).
	3	C	12.2.1974	Arkkittsto Seppo Lehto.	Dialyysiosaston ja sen keittiön kiintokalustus. Muutostyöpiirustuksia 1:20.	
	1	C	29.9.1975	RHUud./ -.	Osaston V varaporras. Muutospiirustus 1:100. I ja II kerroksen pohjapiirros.	Porras on tehty entisiin C:n kylkiäisessä oleviin huonetiloihin. I kerroksessa varaston väliseinä puretaan ja ikkunan paikalle avataan oviaukko. II kerroksessa entinen keittiö kalusteineen ja väliseinä puretaan.
	1	C	s.a.	s.n.	Sädehoitolaitoksen kalustejärjestely.	
	1	E?	21.11.1950	HYKS/ Rumjantsew.	Isotooppilaboratorio. Muutospiirustus 1:50. Pohjapiirros.	
	1	F	19.9.1957	RH/ Rumjantsew.	Helsingin yleinen sairaala, poliklinikka. Muutostöiden työpiirustus 1:50. Pohjapiirros.	Vrt. arkistoluettelo 6/ kansio: "Unioninkadun metsätalon puoleinen osa", piirr. n:o 14, 15.
pn:o 944	1	G	24.2.1964	RHUud./ A.Eerikäinen.	Helsingin yleinen sairaala, sädehoitolaitoksen kobolttitutkimusosasto. Muutospiirustus 1:1000, 1:100. Asemapiirros, pohjapiirros, leikkaus.	Esitetty lisättäväksi 'riisuuntumis-, suihku- ja pukeutumishuonekierto'. Toteutus?
	2	G	1968	RHUud./ -.	Varauoskäynti. Ramppi 1:, 1:25, 1:100.	Teräksinen poistumistieramppi. Vrt. arkistoluettelo 6, 083/2, piirr. n:o 1438 ja 1503, sekä myöhemmin tässä luettelossa "Haetut rakennusluvut"/ 18.6.1968.
	4	H	14 ja 15.11. 1967	RHUud./ Fanny Selkiri.	Varavoimalaitos. Muutostöiden pääpiirustukset 1:100. I kerroksen pohjapiirros. Julkisivu itään. leikkaus. Asemapiirros 1:500.	

HAETUT RAKENNUSLUVAT (pvm = maistraatin pöytäkirjan pvm).

		E, F	19.8.1960	RHUud./ Arkkitt. A.Raveala, A.Mäki, rak.ins. L.Mehto/ Rumjantsew.	Muutoslupa po. rakennusten kellaria varten.	Taluskellarin uusi sisäänkäyntiporras.
		F	22.12.1960	Rak.ins. U Varjo.	Rakennuslupa potilaiden ja ruumisvaunujen säilytyskatosta varten.	
		E	22.6.1961	RHUud./ Arkkitt. A.Raveala/ Rumjantsew.	Muutoslupa vähäisiä muutostöitä varten po. rakennuksen kellarissa.	

	B	22.10.1964	RHUud./ Arkk. A.Raveala.	Muutoslupa väliseinämuutoksiin po. rakennuksen I kerroksessa.	Säteilyfysiikan laitos. Uuden wc:n erottaminen, muutaman oven ummistaminen.
	G	17.3.1964	RHUud./ A.Eerikäinen.	Muutoslupa sädehoitolaitoksen kobolttitutkimusosoton väliseinämuutoksiin.	Pukeutumis- ja riisuutumishuoneen, käymälöiden järjestäminen.
	H	28.12.1967	RHUud./ Fanny Selkivi.	Muutoslupa varavoimalaitoksen rakentamista varten.	Sijoittaminen ent. polttoainevarastoon Fabianinkadun varteen -> julkisivumuutoksia Fabianinkadulla.
		4.1.1968		Palokatselmus, jossa todettu puutteita -> erinäisiä paloteknisiä parannustöitä (ks. seuraavat).	
	G	18.6.1968	RHUud./ Fanny Selkivi. Ins.tsto Veijo Koli.	Väliaikainen lupa ulkopuoliselle varauloskäytävälle.	Edelleen olemassa oleva ramppi G:n katolta pihalle. 5 vuoden lupa.
	C	26.5.1970	RHUud./ -.	Muutoslupa käyttötarkoitukseltaan muuttaneen po. rakennuksen I kerroksessa.	Säteilyfysiikan laitoksen kirjaston muuttaminen tutkimushuoneeksi.
	C	18.4.1974	Arkk. tsto Seppo Lehto/ Hannu Laitila.	Muutoslupa po. rakennuksen I kerroksen muutostöitä varten.	Dialyysiosastolle rakennettavat sähköpääkeskus, dialyysihuoneen betonisen välitason purku sekä suihkun ja päivystysruoneen rakentaminen.
	C	28.4.1974	Arkk. tsto Seppo Lehto/ Hannu Laitila.	Muutoslupa rakennemuutoksia varten po. rakennuksen I ja II kerroksessa.	Kantavien rakenteiden ja väliseinien muutoksia dialyysiosastolla.

Arkistoluettelo 8.

HELSINGIN YLIOISTOLLINEN KESKUSSAIRAALA
KIINTEISTÖTOIMISTON PIIRUSTUSARKISTO
Stenbäckinkatu 9 A, 3. krs, Helsinki.

- Arkistoidut piirustukset ovat eri aikaisia muoveja ja muovikuultoja.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITTA SISÄLLÖSTÄ
1125-1	1	B	2.10.1972	HYKS, teknillinen osasto/ Seppo Leivo.	Osasto 6:n korjaus. Pääpiirustustasoinen muutospirustus, pohjapiirros II kerros.	Pieniä väliseinämuutoksia, oviaukkojen sulkemisia, sekä tilassa B 128 olleen portaan poisto ja uusi betonivälipohja. Muutamia käyttötarkoituksimuutoksia.
329-11, 331-11	2	C	1935, 2.9.1935	Lääkintöhallituksen raken- nuskonttori/ Wessman.	Sädehoitolaitos. Pääpiirustustasoinen muutospirustus, pohjapiirroset I ja II kerros.	Käyttömuutos naistenklinikasta sädehoitolaitokseksi. Osoitettu purettavia ja uusia rakenteita, jonkin verran kalustusta sekä tilojen uudet käyttötarkoitukset.
2	1	C	4.2.1974 muutoksia -> 18.6.1974	Arkk.tsto Seppo Lehto/ H[annu Lahti].	Dialyysiosasto. Muutostöiden pääpiirustus 1:50. Pohjapiirustus I kerros, eteläosa.	Käyttötarkoituksimuutoksia, ennen kaikkea dialyysihuoneiden järjestäminen, väliseinä- ja kalustemuutoksia.
V 2	1	C	1984	Alkuperäinen: PL-toimistot (ks. arkistoluettelo 9.)/ HYKS:in tekn. osaston tekemiä muutoksia, RS.	Muutos avodialyysiasemaksi. Muutostöiden työpiirustus 1:50. Pohjapiirros II kerros, osa, täydennetty vanhaa piirustusta.	Huoneiden C 240-241 välisen vanhan seinän ositt. purku, yhden oven umpeenmuuraus.
01-03	3	C, H	21.9.1990 - 3.11.1991	HYKS, kiinteistö- ja raennusosasto/ Inkeri Ryyänen.	Dialyysiosasto ja varavoimakone. Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Asemapiirros sekä pohjapiirros C I kerros (osa), H I krs.	C: Dialyysiosaston väliseinämuutoksia, betonivälipohjan purku huonetilasta (ent. sädehoitolaitoksen arkisto), käyttötarkoitustäsmennyksiä. H: Varavoimakoneen lisäys ja sen aiheuttamia muita muutoksia.
03	1	C	9.4.1990 muutoksia -> 10.1.1991	HYKS, kiinteistö- ja rakennusosasto/ Inkeri Ryyänen.	Dialyysiosasto. Muutostöiden työpiirustus 1:50. Pohjapiirros C I kerros, osa.	Kuten edellä (pääpiirustukset 01-03 21.9.1990 jne.) rakennuksen C osalla.
02	1	H	11.3.1991 muutoksia -> 4.6.1992	HYKS, kiinteistö- ja rakennusosasto/ Inkeri Ryyänen.	Varavoimakonetila. Muutostöiden pääpiirustus (?) 1:50. Pohjapiirros ja osaleikkaus.	Kuten edellä (pääpiirustukset 01-03 21.9.1990 jne.) rakennuksen H osalla.
S/2, 3	2	D	9.6.1977 muutoksia -> 15.10.1979	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Sosiaalililat. Muutostöiden työpiirustuksen pienennös -> 1:100. Pohjapiirroset I ja II kerros.	Väliseinämuutoksia, uudet kalusteet ja lattiamateriaalit, käyttötarkoituksimuutoksia. II krs. mitoitettu.
K1	1	D	10.6.1978 muutoksia 17.5.1979	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Keittiösiipi. Muutostöiden työpiirustuksen pienennös -> 1:100. Pohjapiirros kellarikerros.	Väliseinämuutoksia, uusia kalusteita.
7082-1-2 ja 7082-1-3	2	D	18.2.1982	HYKS, teknillinen osasto/ Inkeri Ryyänen.	Avodialyysiasema ja henkilöstötilat (II kerros). Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Pohjapiirroset I ja II kerros.	I kerros: II kerrokseen johtavaan porrashuoneeseen lisätty varasto portaan alle. II kerros: Muutama huoneisiin (alueella D 214-219) liittyviä käyttötarkoituksimuutoksia ja pieniä väliseinämuutoksia.

-	1	D, E	8.4.1992	HYKS, kiinteistö- ja rakennusosasto/ Inkeri Ryyänen.	Muutostyöpiirustus (pääpiirustustasoinen) 1:100. Pohjapiirros kellarikerros.	2 muutostyöaluetta. D: verstaasitaukotiiloineen. E: huoltomiesten taukotilan järjestäminen sellaiseksi kuin se on vuoden 1995 tilanteessa.
1018-12	1	E	7.6.1971	HYKS, teknillinen osasto/ Seppo Leivo.	Ilmeisesti olemassa oleva tilanne v. 1971. Pohjapiirros, II kerros.	Lisäksi käyttötarkoituksimerkintöjä (taloustoimisto) 15.5.1972.
1077-1	1	E	20.3.1972	HYKS, teknillinen osasto/ Seppo Leivo (konsulttina prof. Wegelius).	Röntgenosasto. Muutostöiden työpiirustus 1:50. Pohjapiirros (osa) I kerros.	Lisätty mm. erilaisia suojaesineitä. Länsipään tilat on järjestetty väliseinämuutoksilla kokonaan uudelleen.
04 - 18, 20, 22	17	C	25.11.1990 - 15.5.1991 muutoksia ->15.5.1991	HYKS, kiinteistö- ja rakennusosasto/ Inkeri Ryyänen, Liisa Kosunen.	Kaluste- ja piirustuksia dialyysiosastoa varten: pohjapiirroksia, seinäprojektiot, leikkauksia 1:10, 1:20, 1:50.	Suunniteltu väriero vähän alle 3 metrissä - toteutuminen?
Lisäksi Pekka Linkolan materiaalista (arkistoluettelo 9.) puuttuu:						
III 1	1	G	10.6.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Liinavaatevarasto. Muutostöiden työpiirustus 1:50. Pohjapiirros, kellarikerros.	

Lisäksi kiinteistötoimisto säilyttää seuraavan luettelon mukaista sarjaa transparenttikopioita arkkitehtitoimisto Pekka Linkolan peruskorjaussuunnitelmien työpiirustuksista 1:50 vuosilta 1977-80.

Piirustusten sisältö: vertaa Linkolan arkiston piirustusluetteloon, arkistoluettelo 9.

A -rakennus	A/I - A/ 4 (4 kpl)	- Hissipiirustuksia.
	A1 - A4 (4 kpl)	- A1 ja A2 myös pienennöksinä 1:100.
B -rakennus	III2 - III5 (4 kpl)	- III2 sis. myös G:n I kerroksen.
		- III2 myös pienennöksenä 1:100.
C -rakennus	IV2 - IV5 (4 kpl)	- IV2 myös pienennöksenä 1:100.
	V1 - V5 (5 kpl)	- V1 ja V2 myös pienennöksinä 1:100.
D -rakennus	P6 (1 kpl)	
	K1, K3, K8 (3 kpl)	- K1 myös pienennöksenä 1:100.
	S2 - S5 (4 kpl)	- S2 ja S3 myös pienennöksinä 1:100.
E -rakennus	K2, K6, K7, K9 (4 kpl)	- K2 ja K6 myös pienennöksinä 1:100.
F -rakennus	P1 - P6 (6 kpl)	- P1 ja P3 myös pienennöksinä 1:100.
G -rakennus	III1 (1 kpl)	

Arkistoluettelo 9.

ARKKITEHTITOIMISTO PEKKA LINKOLAN LUOVUTTAMAT PIIRUSTUKSET: "U38".

Arkiston osoite: Piirustukset siirtyvät inventoinnin jälkeen Helsingin yliopistolle.

- Piirustukset ovat muovi- tai muovikuulto-originaaleja.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
2 - 5	4	A	21.3.1977	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset sekä osaleikkaus huonetilojen A 105-204 kohdalta.	Hissin rakentaminen ja sen aiheuttamat muutokset entisissä pohjamuodoltaan neliömäisissä huonetiloissa sekä käytävänosalla (A106, A205).
A/1 - A/4	4	A	9.6.1977 muutoksia ->13.12.1977	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset sekä leikkaus huonetilojen A 105-204 kohdalta.	Kuten edellä, piirustukset 2-5.
7 - 10	4	A	1.6.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset sekä leikkaus huonetilojen A 111-207 kohdalta.	I krs: Joitain väliseiniä on purettu, toisia lisätty, kalustemuutoksia. Rakennuksen pohjoispuolisko muutettu sairasosastosta laboratoriksi. II krs: Säilytetty sairasosastoina, esim. peseytymistilat säilytetty "torneissa". Väliseinä- ja kalustusmuutoksia. Ullakko: Lisätty 4 IV-konehuonetta.
A1 - A3	3	A	6.9.1979 muutoksia -> 3.9.1980	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset sekä leikkaus huonetilojen A 111-207 kohdalta.	Kuten edellä, piirustukset 7-10.
6	1	A	24.10.1981	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I kerroksen pohjapiirros.	Suunnitelmia täsmennetty hieman, esim. suunniteltu väliseinäjako A 125 jätetty pois ja säteilysuojaus esitetty huoneisiin A 110 ja A 134.
2 - 6	5	B, G	29.3.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kellari- (liinavaatevarasto), I (osasto 3 ja liinavaatevarasto), II (osasto 6) ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset sekä leikkaus.	I kerros: aiemmin laboriokäytössä olleet tilat on muutettu potilasosastoksi. Muutamien vanhojen väliseiniä purku ja uusien rakentaminen, muutaman vanhan oviaukon sulkeminen. Merkitty 9 säilytettävää vanhaa karmia, joista ovilevyt määrättiin varastoitavaksi. (II kerros: vain teknisiä muutoksia, ullakolla uusi IV-konehuone.)
III 2 - III 5	4	B, G	10.6.1978 muutoksia ->19.10.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. I (osasto 3 ja liinavaatevarasto), II (osasto 6) ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset sekä leikkaus.	Kuten 2 - 6 yllä. Huom! Puuttuva piirros III 1 (10.6.1978), liinavaatevaraston kellarikerroksen pohjapiirros, on löydettyä esimerkiksi HYYKS:in arkistosta.
2 - 4	3	B, G	22.5.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kellari- (G, liinavaatevarasto), I (B: osasto 3 ja G: liinavaatevarasto) ja ullakkokerroksen pohjapiirroksiset.	Vain hyvin pieniä muutoksia aiempaan nähden.
5	1	B	24.10.1981	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I kerroksen pohjapiirros.	Käyttötarkoituksenmuutos (informaatiotila taukotilaksi).
2	1	C ₁	4.2.1974 muutoksia ->18.6.1974	Arkkitehti Seppo Lehto/ Hannu Laitila.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I kerroksen pohjapiirros. Dialyysiosasto.	Betonisen välitason purkaminen, henkilökunnan toimistotilan yhdistäminen dialyysiosastoon väliseinä purkamalla, uusi betonialapohja henkilök. toimistohuoneeseen, muutamia pieniä käyttötarkoitusta ja väliseinämuutoksia.
6, 7	2	C ₁	21.3.1977	LL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. II kerroksen ja C-portaan välikerroksen sekä ullakon pohjapiirroksiset. Osasto IV.	Useita käyttötarkoitusta- ja väliseinämuutoksia. Ullakolle IV -konehuone.

IV1 - IV5	5	C ₁	9.6.1977 muutoksia ->30.1.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. I, II ja C portaan välikerroksen sekä ullakon pohjapiirrokset, kaksi leikkausta. Dialyysiosasto.	I kerros: vain tekn. aputoita. II kerros ja ullakko: kuten edellä pääpiirustuksissa 6 ja 7.
7 - 11	5	C ₂	29.3.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirrokset, kaksi leikkausta. Välinehuolto ja dialyysi; osasto V.	I kerros: Useita väliseinä- ja käyttötarkoituksimuutoksia, tilat puoleksi välinehuollolle, puoleksi dialyysihoidolle. Uusi sisäänkäynti ja porras pohjoispäähän. II kerros: Väliseinämuitoksia. Käyttö jatkuu pääasin potilashuoneina. Ullakolle IV -konehuone. Leikkauksista ilmenee esim. alapohjan uusinta ja em. uusi sisäänkäynti ja porras.
V1 - V5	5	C ₂	10.6.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirrokset, kaksi leikkausta. Välinehuolto ja dialyysi; osasto V.	Kuten edellä pääpiirustuksissa 7 - 11.
8	1	C ₂	22.5.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Ullakon pohjapiirros. Osasto V.	IV -konehuoneelle uusi sijoitus.
8 - 10	3	D	21.3.1977	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirrokset. Sosiaaliosa.	I kerroksessa eteläpäädyn kaksi asuntoa ja työhuone on ehdotettu muutettavaksi kahvioksi aputiloineen. II kerroksessa asuntola on muutettu useiksi puku- ja pesuhuoneyksiköiksi. Kerroksen pohjoispäähän on ehdotettu toimiston ja arkiston tilalle kokoushuoneita ja kändien huone. Lisäksi keskuslämmitysputun purku.
S2 - S/5	4	D	9.6.1977 muutoksia ->15.10.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. I, II kerroksen sekä ullakon pohjapiirros ja leikkaus. Sosiaalitalat.	Piirustuksesta S/2 myös aiempi suunnitteluvaihe. Muutokset I kerroksen osalta kuten piiruksessa S/17. II kerroksen osalla kuten pääpiirustuksessa 9 ja sen pohjoispäädyn myöhemminissä täsmennyksissä piiruksessa 11. Ullakolle IV -konehuone.
S/17	1	D	5.2.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I kerroksen pohjapiirustus. Sosiaalitalat.	Käyttötarkoituksimuutos I kerroksen eteläpäässä: kahvio aputiloineen on ehdotettu muutettavaksi hoituhuoneiksi ja voimistelusaliksi liittyvine tiloineen (toteutunut: nyk. fysioterapia) sekä ent. kändien tila liitetty varastoina ja kylmiöinä keittiöön. Poistettuja ja lisättyjä väliseiniä, avattuja ja suljettuja muuri-aukkoja.
17	1	D	29.3.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Leikkaus.	Kellarin putkiteiden ja alapohjarakenteiden uusiminen sekä kattotuolien tukeminen teräspalkein.
K1, K8	2	D	10.6.1979 muutoksia -> 17.5.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. Kellarikerroksen pohjapiirros ja leikkaus.	Keittiön alla kellarissa olevien tilojen uudelleen järjestely varastokäyttöön. Purettavia ja rakennettavia väliseiniä.
K3	1	D	20.6.1978 muutoksia ->7.8.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. Keittiösiiven kellarin sivukäytävän pituusleikkaus.	Esitetty putkikanaali ja lattiatasojen vaihtelut koko käytävän pituudella.
11	1	D	1.6.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus. Ruokalasiiven koulutus- ja kirjastotilat. Osa II kerroksen pohjapiirrosta.	Kokoushuoneiden ja arkiston liittäminen kirjaston tiloihin ja läpikäynnin avaaminen D:stä E:hen kirjastoon.
P6	1	D	6.9.1979	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. Ruokalasiiven koulutus- ja kirjastotilat. Osa II kerroksen pohjapiirrosta.	Toiminnalliset muutokset kuten edellä (piir. no 11), mutta väliseinäjako esitetty toisin.
7	1	D	24.10.1981	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Ruokalasiiven koulutus- ja kirjastotilat. Osa II kerroksen pohjapiirrosta.	Väliseinäjako vastaten toteutettua tilannetta, kts. P6.
18	1	E	27.2.1978	PL-toimisto/ Pekka Linkola.	Luonnos L2 muutostöitä varten. Pituusleikkaus.	Detaljoimaton leikkaus, josta ilmenevät huonekorkeudet.

12 - 16, 18, 19	7	E	29.3.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kellarin I, II, III kerroksen ja ullakon pohjapiirrokset, leikkaus sekä pitkittäisleikkaus. Röntgensiiپی.	Kellarikerroksessa näytetty myös liittyvät osat D:n ja F:n kellaria. E:n kellarin puku- ja pesuhuonetilat sekä laboratoriot muutettu varastoksi. D:n osalla olevaan kellariin ehdotettu varastojen lisäksi kahviota ja päivystyshuonetta, sekä käytävälle muurattavaksi pieniä varastohuoneita. F:n osalla puku- ja pesuhuonetilat on ehdotettu muutettavaksi tutkimus- ja tiskaushuoneiksi sekä eläintaliksi. I ja II kerroksessa vain teknisiä aputöitä, käyttötarkoitus säilytetty sellaisenaan. III kerroksen asunto muuttettu toimistohuoneiksi, asunto ja kanslia yhdistetty neuvottelutilaksi. Ullakolle on lisätty IV-konehuone. Toiminnalliset muutokset vaativat joitakin väliseinämuutoksia: uudet väliseinät lähinnä tiilestä tai teräsrungolla kipsilevyistä.
K2, K4, K5, K6, K7, K9	6	E	10.6.1978 muutoksia ->9.10.1979	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. Kellari-, I, II, III ja ullakkokerroksen pohjapiirrokset sekä leikkaus.	Kellarissa joitakin sekundäärisiä seiniä purettu sekä lisätty uusia jakoseiniä. Muissa kerroksissa: ks. edellä (13-16).
2	1	E	20.6.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. III kerroksen pohjapiirros.	IV-konehuoneen lisäys D -rakennuksen ullakkotilaan.
5 - 7	3	E	22.5.1979	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kellari-, III ja ullakkokerroksen pohjapiirrokset. Röntgensiiپی.	Kellarikerros: Muutettu suunniteltuja lattiakorkoja sekä lisätty tekn.tiloja. III kerros: Edellä (2) esitetyn IV -konehuoneen poisto piirustuksista. Toimistohuoneiden välille uusia ovia. Uusi IV -kuilu pienentään siivouskomeroa E 3... Ullakkokerros: IV -konehuoneen paikan vaihto.
4, 8	2	E	24.10.1981	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. I ja III kerroksen pohjapiirrokset.	I krs: poistumistiejärjestelyn lisääminen, tautoktilan siirto. III krs: puhelinvaihdetuoneen sijoittaminen yhteen toimistohuoneista.
20	1	F	29.3.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Ullakkokerroksen pohjapiirros. Poliklinikka.	Ullakolle on rakennettu ilmanvaihtokonehuone ja kevyet komerorakennelmat on poistettu.
K10	1	F	10.6.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden työpiirustus 1:50. Ullakkokerros pohjapiirros. Poliklinikka.	Kuten edellä, piirustus 20.
2 - 6	5	F	1.6.1979	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kellari-, I, II ja III kerroksen pohjapiirrokset sekä leikkaus. Poliklinikka.	Kellari: varastotilaa suuremmitta muutoksitta. Kevyitä varastoväliseiniä on purettu ja käynti kaivamattomaan tilaan muurattu umpeen. I krs: poliklinikka. Useita vanhoja kevyitä väliseiniä purettu ja uusia rakennettu. Käymälätilat on sijoitettu uudelleen. Vanhoihin muureihin ei ole juurikaan puututtu. Tekn. kuiluja ja komeroita lisätty. II krs: opetus- ja kokouksetilat. Aiemmat pieniä asuinhuoneita rajanneet väliseinät on purettu ja tilannetta palautettu suurien salitilojen suuntaan. Wc-tilat on keskitetty yhteen. Ullakko: lisää IV-kuiluja tuotu alhaalta katolle. Leikkaus: puupalkit on rakennettyyn mukaan säilytetty ylä-, väli- ja alapohjassa.
P20	1	F	6.9.1979	PL-toimistot/Pekka Linkola	Muutostöiden oviluettelo.	
P1 - P5 sekä P7	6	F	6.9.1979 muutoksia -> 23.4.1980.	PL-toimistot/Pekka Linkola	Muutostöiden työpiirustus 1:50. Kellari-, I, II ja ullakkokerroksen pohjapiirrokset, poikkirungonleikkaus sekä pitkittäisleikkaus. Poliklinikka ja röntgensiiپی.	Ks. edellä piirustukset 2-6.
2	2	F	24.10.1981 8.12.1982	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kellarikerroksen pohjapiirros.	1981: säätelysuojattu varastotila, 1982: obduktioyksikkö.
luonnos	1	F	8.12.1982	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Luonnos obduktiotilan rakentamista varten kellarikerrokseen 1:50. Pohjapiirros.	Toteuttamatta jäänyt hanke.
3	1	F	24.10.1981	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Muutostöiden pääpiirustus 1:100. Kahden tason pohjapiirrokset, leikkaus. Tekniset tilat.	Käänteisosmoosilaitteiston ja päivystystilan sijoittaminen ylätasolle.

11	1	Alue	1.6.1976	LL-toimistot/ Pekka Linkola.	Kokonaissuunnitelma. Julkisivukaaviot, B itään, C länteen. 1:200.	
32	1	Detalji	25.9.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Räystäät, periaatekuva 1:5.	
3	1	Alue	10.10.1980	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Pihasuunnitelma 1:200.	
1	1	Alue	6.12.1982	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Asemapiirros 1:500.	
2	1	A, B, F	1.6.1973	LL-toimistot/ Pekka Linkola.	Korttelijulkisivu itään 1:200	"Kokonaissuunnitelma".
3 - 12	10	Alue	1.6.1976	LL-toimistot/ Pekka Linkola.	Julkisivuja 1:200.	"Kokonaissuunnitelma". Myös sisäpihajulkisivuja. Myös kaksoiskappaleita.
11 - 13	3	C, D, H	21.4.1977	LL-toimistot/ Pekka Linkola.	Julkisivut sisäpihalle ja Fabianinkadulle sekä pääty 1:100. Muutostöiden pääpiirustus.	Esitetty mm. lämpökeskuspiipun purku (H) ja joitakin IV -säleikköjä kattoluneteissa.
1 - 7	7	Alue	27.2.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Julkisivuja 1:200. I vaiheen julkisivutyöt.	
21	1	C, D, H	29.3.1978	LL(PL)-toimistot/ Pekka Linkola.	Julkisivu sisäpihalle 1:100. Muutostöiden pääpiirustus.	Uusi ulko-ovi ja porras C-rakennuksen pohjoispäätyyn sekä invalidiramppi D:n kellariin.
13-19	7	Alue	15.5.1979	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Julkisivuja 1:200. II vaiheen julkisivutyöt.	
-	1	E, F	14.10.1980	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Katos.	
9, 10	2	D, E, F	24.10.1981	PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Pihajulkisivuja 1:200. Muutostöiden pääpiirustus.	
useita	12	Alue	useita	LL/PL-toimistot/ Pekka Linkola.	Asemapiirroksia 1:500. Luonnoksia, muutostyön-pääpiirustussarjaan kuuluvia tai töiden laajuutta esittäviä.	Asemapiirroksia seuraavilta päivämääritä: 1.12.1976, 9.6.1977, 5.2.1978, 27.2.1978, 29.3.1978, 20.6.1978, 15.1.1979, 15.5.1979, 22.5.1979, 1.6.1979, 24.10.1981.
					Lisäksi muutamia nimeämättömiä julkisivupiirustuksia.	

Arkistoluettelo 10.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEON KUVA-ARKISTO

Arkiston osoite: Sofiankatu 4, Helsinki.

SIGNUM (repro)	KPL	RAKENN.	PVM	VALOKUVAAJA/ PIIRTÄ- JÄ	KUVAN/PIIRROKSEN AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
Nimikkeellä: UNIONINKATU 22-40. Laatikko 4.						
Rönberg no 26	1	Unionink. 40	1926	A.Rönberg	Metsätalon tontilla ollut yksikerroksinen puutalo, katunäkymä Fabianinkadulta.	
20125-6 (vk 8.26)	2	A, D, E, F	1937	C.Grünberg	Näkymä katolta Liisankadun ja Unioninkadun kulmasta etelään.	"Ilmakuvana" näkyy sairaalan puutarha ja sen alueella olevat rakennukset sekä puutarhan takana sairaalan rakennusryhmä. Kattomaisemaa hallitsevat lukuisat piiput. D: pääty, II krs keskellä ikkuna. E: ei vielä rakennettu. F: wc -torni selkeästi näkyvissä.
Nimikkeellä: SAIRAALAT. YLIOPISTOLLINEN KESKUSSAIRAALA, UNIONINKADUN KLINIKAT. Laatikko 13.						
Rönberg no 38	1	F	1926	A.Rönberg	Pihanäkymä F-rakennukseen päin.	F:n pihajulkisivun läntinen puoli. Sittemmin suljettu sisäänkäynti katoksineen (huoneeseen F 114), sittemmin uudella korvattu katettu kellarisäänkäynti. Terveysikkunat.
122076 (vk 8.27)	1	A, D, F	s.a.	Foto Roos	Sairaalan piha, näkymä yläviistosta kohti kaak- koa.	Etualalla sittemmin kadonneita puurakennuksia. A: Suunnilleen nykyasussaan, kirkontorni purettu. D: Pohjoispääty, missä näkyvissä II kerroksessa ikkuna, kellarisäänkäynti; näkyvissä myös jonkinlai- nen kontrefori tai poistetun rakennusosan jäänteet? F: Länsipääty, missä 2-krs käymälätorni, matala kylpyosasto sekä sen katolla wc -tomin kulmauksessa puurakenteinen vilpola.
5590	1	A	1949-50	Ilmari Raekallio	Julkisivu Unioninkadulle kuvattuna nyk. Suomen Pankin tontilta.	
14908-15 (14910 = vk 8.28)	8	A,B,C,F	1934, paitsi 14914: 1938	A. Pietinen	Näkymiä sairaalan pihalta (14908-13). Portit (14914-15).	14908: A, nykyasun kaltainen, vielä terveysikkunat. 14909: B, C. B:n sivusisäänkäynnissä (tilaan B 128) kiviporras, muuten sisäänkäyntikatokset nykyisen kaltaisia, terveysikkunat. C taustalla: julkisivun ikkunaton osuus pääsisäänkäynnin yläpuolella. Vanha julkisivuosa ennen lisäpalaa osin näkyvissä. 14910: B, C. B:n sekundäärisisäänkäynti näkyy hyvin, myös ovityyppi, josta sisäovet säilyneet. C:n kulmauksesta ennen lisärakentamista voi hahmottaa yksityiskohtia, ks. repro. Etualalla suihkulähde. 14911: F. Nähtävissä aavistus käymälätomin kainalosta pihanpuolelta. Rakennus oli 30-luvulla villivi- nin peittämä. 14912: C. Lehviston takaa nähtävissä epäselvästi rakennuksen alaosa, mm. jotain pääsisäänkäynnistä (salmiakkisproissattu ylälasi umpiparipeiliovien yllä?). 14913: B.
38598	1	F, myös A,B	3.10.1937	W.W.Wilkman	Katunäkymä Unioninkadulta, sairaala ja puutar- hatontin puurakennus.	

88758-60	3	C	1978	Erkki Salmela	Sisäkuvia dialyysiosastolta.	Nykytilannetta vastaavat näkymät käytävästä, hoituhuoneesta.
88763	1	D?	1978	Erkki Salmela	Kahvila.	Tunnistamaton tila.
Lisäksi:	12		eri aik.	eri kuvaajia	Eri aikaisia kuvia Unioninkadun julkisivusta tai sen osista.	Esim. neg. 86463/v.1978: B I kerroksessa valeikkunat. neg. 86462/v.1978: A I:n eteläpään vanha ovi on jo vaihdettu nykyiseen. Yleisesti: nämä kuvat eivät tuo uutta informaatiota rakennuksien vaiheista.
Muilla nimikkeillä.						
XXIV:2:25 (vk 10.34)	1	B, A, F	1862-72	E.Hoffers	Katunäkymä Unioninkadulta.	
198425:7 (vk 10.32)	1	A	1916	s.n.	Hautajaissaatto lähdössä venäläisestä sotilas-sairaalaista.	Ortodoksinen hautajaissaattue A:n pääsisäänkäynnin edustalla.
Nimikkeellä: PANORAAMAT						
neg. XXIV: 40:9-11 (valokuvat 10.18-.31)	1	Koko alue	1866	Eugen Hoffers	Osa tuomiokirkon tornista otettua panoraamavalokuvaa.	A:n II kerroksen käytävän päätyikkuna tasaholvinen, ei parveketta. B:n julkisivulla Kirkkokadulla tehdään korjaustöitä. C:n julkisivut ovat rappaamattomat. D yksikerroksinen, H:sta ei vielä yhtään osaa. F:n julkisivulla Unioninkadulla tehdään korjaustöitä.

Arkistoluettelo 11.

HELSINGIN KAUPUNGINARKISTO
Eläintarhankatu 3 F, Helsinki.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
Kaup.osa 2, kortt. 42/II.	1	Koko alue	s.a. Vahvistus 13.11.1851	Arkkitehdit Gerasimov ja Melnikov. Vahvist. sotaministeri kenr.adj. Tšernyšev.	Helsingin sotasairaalan asemapiirros. Purku- ja uudisrakennustöiden suunnitelma, vuodelle 1852 ehdotetut työt.	Puhtaaksiپیڑretty asemapiirros. Ks. arkistoluettelo 1, piirr. 230. Ainoa vanhempi piirustus.
Em. piirustus on arkiston ainoa vanhempi piirustus. Sen lisäksi arkistossa ovat rakennusvalvontavirastossa mikrofilmattuina säily- tettävät lupapiirustukset paperioriginaaleina (ks. arkistoluettelo 14). Lisäksi yksi lupa, jota ei ole rakennusvalvontavirastossa.						
	1	A, C, D	Lupapvm: 6.9.1977	PL-toimistot	1-13 (13 kpl)/ 21.3.1977. Muutostöitä sairaala- alueella, osa sairaalan peruskorjausta.	

Arkistoluettelo 12.

HELSINGIN RAKENNUSVALVONTAVIRASTON ARKISTO
Siltasaarekatu 13, Helsinki.

- Luettelo rakennusvalvontavirastossa säilytettäviin rakennuslupahakemuksiin sisältyneistä pääpiirustuksista. Suurin osa piirustuksista esiintyy muissakin arkistoissa.

RAKENN.	LUPAPVM	LUVAN HAKIJA	LUPAPIIRUSTUKSET
C	1935	Lääkintöhallitus/ R.Wessman	3 kpl, 1935. Muutostyö: sädehoitolaitoksen järjestäminen C:n tiloihin.
H	21.6.1952	Rakennushallitus/ E.Huttunen, R.Wessman/ G.Aspelin	968/ 1-5 (5 kpl), 27.5.1952. Muutostyö: Helsingin yleinen sairaala, uusi varavoimalaitos.
G	28.5.1957	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew	876/ 1-6 (6 kpl), 12.6.1956. Uudisrakennus: sädehoitolaitoksen koolttitutkimusosasto.
E, F	19.8.1960	Rakennushallitus/ R.Wessman/ W.Rumjantsew	1246/ 1-2 (2 kpl), 20.10.1959. Muutostyö: sisätautien poliklinikan tilajärjestelyjä.
E, F	22.6.1961	Rakennushallitus/ Kauko Kokko/ G. Boije	Vast. kuin edellinen, mutta kellaripohjapiirrosta kehitetty edelleen.
H	17.3.1964	Rakennushallituksen Uudenmaanlänin piirirakennustoi- misto/ Eerikäinen	519/944 (1 kpl), 24.2.1964. Muutostyö: Helsingin yleisen sairaalan sädehoitolaitoksen koolttitutkimusosaston tilajärjestelyjä.
B	22.10.1964	Rakennushallituksen Uudenmaanlänin piirirakennustoi- misto/ Raveala	544/1042 (1 kpl), 3.10.1964. Muutostyö: Helsingin yleisen sairaalan säteilyfysiikan laitos.
H	28.12.1967	Rakennushallituksen Uudenmaanlänin piirirakennustoi- misto/ F.Selkivi	747/1-3 (3 kpl), 14.11.1967. Muutostyö: Helsingin yleisen sairaalan varavoimalaitoksen tila- ja laitejärjestelyjä.
G	18.6.1968	Rakennushallituksen Uudenmaanlänin piirirakennustoi- misto/ J.Aho	771-1 ja vanha asemapiirros (2 kpl), 16.5.1968. Muutostyös: Helsingin yleinen sairaala, poistumistieramppi. Väliaikainen lupa.
B	26.5.1970	Rakennushallituksen Uudenmaanlänin piirirakennustoi- misto/ J.Aho	961/1-3 (3 kpl), 27.4.1970. Muutostyö: Helsingin yleinen sairaala, säteilyfysiikanlaitoksen tilajärjestelyjä.
E	2.4.1970	HYKS/ Seppo Leivo	4 kpl, 3.3.1970. Muutostyö: HYKS:in röntgenosaston rakennemuutoksia.
E	3.6.1971	Seppo Leivo	2 kpl, 19.4.1971. Muutostyö: HYKS:in IV sisätautiklinikan tilajärjestelyjä.

A	2.7.1971	Seppo Leivo	2 kpl, 4.6.1971. Muutostyös: A-rakennuksen rakennemuutos.
E	27.7.1971	Seppo Leivo	2 kpl. Muutostyö: täsmennetty edellä (3.6.1991) olevaa.
E	18.4.1972	HYKS, Teknillinen osasto/ A.Huttunen/ Seppo Leivo	1074-1076 (3 kpl), 7.3.1972. Muutostyö: Tilojen muuttaminen angiolaboratorioksi.
B	15.8.1972	HYKS, Teknillinen osasto/ A.Huttunen/ Seppo Leivo	1123-1126/1 (4 kpl), 7.7, 19.6.1972. Muutostyö: osasto 6:n korjaus.
B	7.11.1972	HYKS, Teknillinen osasto/ A.Huttunen/ Seppo Leivo	Kuten edellä, täsmennetty II kerroksen osalta.
G	9.8.1973	Kuten 18.6.1968.	771-1 ja vanha asemapiirros (2 kpl). Muutostyös: Helsingin yleinen sairaala, poistumistieramppi. Jatkolupa.
C	18.4.1974	Seppo Leivo	1, 5 (2 kpl), 4.2.1974. Muutostyö: HYKS:in dialyysiosaston muutostöitä.
C	28.11.1974	Arkkitehtitsto Seppo Lehto/ Hannu Laitila	1C, 1B (2 kpl), 29.7.1974. Muutostyö: HYKS:in dialyysiosaston muutostöitä.
D	19.6.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola	S/16-17 (2 kpl), 5.2.1978. Muutostyöt sosiaaliloissa.
B, C, D, E, F	3.7.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola	30-49 (20 kpl), 29.3.1978. Muutostöitä sairaala-alueella, osa sairaalan peruskorjausta.
E	21.11.1978	PL-toimistot/ Pekka Linkola	1-2 (2 kpl), 20.6.1978. Muutostöitä hallintorakennuksessa, osa sairaalan peruskorjausta.
A, B, C, D, E, F, G	8.10.1979	PL-toimistot/Pekka Linkola	20-30 (11 kpl), 1.6.1979 ja 51-58 (8 kpl), 22.5.1979. Sairaalan peruskorjaukseen liittyviä muutostöitä.
D	19.4.1982	HYKS, Teknillinen osasto/ Riitta Setälä	7082-1/1-3 (3 kpl), 18.2.1982. Avodialyysiasema ja henkilöstötilat II kerroksessa.
A, B, D, E, F, H	15.11.1982	PL-toimistot/ Pekka Linkola	1-10 (11 kpl), 24.10.1981. Sairaalan peruskorjaukseen liittyviä muutostöitä.
F	22.8.1983	HYKS, Teknillinen osasto/ Riitta Setälä	7083-1-1, 2 (2 kpl), 11.4.1983. Muutostyö: HYKS:n IV sisätautiklinikan päivystyspoliklinikan tilajärjestelyjä.
D	22.8.1986	HYKS/ Arkkidat/ Taisto [-]	1-4 (4 kpl), 20.5.1986. Muutostyö: sairaalan ruoanvalmistusyksikön ja ruokasalin uudelleenjärjestelyt.

C	16.10.1990	HYKS, Teknillinen osasto/ Inkeri Ryyänen	1-2 (2 kpl), 21.9.1990. Muutostyö: HYKS:n dialyysiosaston tilajärjestelyjä.
H	28.5.1991	HYKS, Kiinteistö- ja rakennusosasto/ Inkeri Ryyänen	01-03 (3 kpl), 4.4.1991. Tilat varavoimakoneelle.
H	29.6.1992	HYKS, Kiinteistö- ja rakennusosasto/ Inkeri Ryyänen	01-03 (3 kpl), 3.11.1991Tilat varavoimakoneelle, täsmennetty edelliseen verrattuna.

Arkistoluettelo 13.

MUSEOVIRASTON KULTTUURIHISTORIAN KUVA-ARKISTO

Arkiston sijoitus: Nervanderinkatu 13, Helsinki.

- Lyhenteitä:
s.a. = päiväämätön, s.n. = ilman tekijää.

NEG.NO / Luett.pvm.	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	KUVAN AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
Laatikko: "HELSINKI 36. SAIRAALOITA, APTEEKKEJA". Valokuvia ellei toisin mainittu.						
202916	1	A	~.12.1817. Lisämerkintä: 15.2.1819	Insinööriosasto (ven. inženjernyi department, ilm. Pietari)/ arkkitehti hovineuvos Štaubert.	Piirustus. Puisen sotaorporakennuksen julkisivu.	Lisämerkintä mahdollisesti: huomautus suunnitelman muuttamisesta räystäslistan, ikkunakehysten ja pylväiden suhteen.
115316 (118796)	1	A, B, F	1837-38	Fredrik Tengstörn	Piirustus. "Militair Lazarettet, biblioteket och grekiska kyrkan". Piirrosnäkyä Unioninkadulta.	Julkaistu sarjassa "Vyer af Helsingfors".
-	1	A, B, F		F.Liewendahl	Piirustus. "Ryska hospitalet". Piirrosnäkyä Unioninkadulta.	Teoksessa "Helsingfors' Album. En samling af 30 vyer. Lith. och tr. hos F. Liewendahl.
89078	1	A, B, F		E.Hoffers	Katunäkyä Unioninkadulta kohti pohjoista.	Myös esim. Kaupunginmuseon kuva-arkistossa.
Carstens 4	1	A	1909	-	Näkyä pitkin Rauhankatua kohti A:ta.	Teksti "[B]OENNYI LAZARETT"..."GODA" julkisivussa. Kirkontorni näkyy katon yli.
-	1	A, B	1926	Joh. G-d.	Piirustus. Sisäpihanäkyä kohti eteläporttia.	Näky portin pielessä ollut vartiotupa. Julkaistu lehdessä "Käytännön lääkäri", 1/1961.
1.7.74	1	A, B, F	s.a.	s.n.	Katunäkyä Unioninkadulta kohti etelää.	Epätarkka vanha valokuva.
1.7.74	1	A	s.a.	s.n.	Talvinen sisäpihanäkyä.	Sama tai vastaava kuin arkistoluettelo 11/albumi 61. Näkyy aavistus kirkontornista ja sittemmin poistetun sivusisäänkäynnin katosta (tilan A 153 kohdalla).
1.7.74	1	A	s.a.	s.n.	Sisäpihanäkyä pohjoiseen.	A:n pohjoinen puolisko, potilaita talon seinustalla kasvavien sireenien (?) varjossa. Taustalla F:n vanha I kerroksen pääsisäänkäynti (tilaan F 114).
89080 89081	2	C, piha	s.a.	s.n.	Näkyä pihalta kohti eteläporttia. Näkyä läpi eteläportin kohti C:tä.	C:n 1950-luvulla tehty uusi sisäänkäynti.
22.12.50	1	Eteläportti	8.7.1950	N[ya] P[ressen, julk.]	Eteläportti.	"En av gamla original portarna av trä på forna militärhospitalet vid Unionsgatan kan inte mera repareras".
-	1	A, B, F	syysk. 1958	s.n.	Näkyä pitkin Unioninkatua.	
138894	1	G, C, H	1966	Welin	Sisäpihanäkyä.	

-	1	A, B, F	23.1.1969	s.n.	Näkymä pitkin Unioninkatua etelään.	
6.1.87	2	A, B, F	1971	A-L.Harki	Näkymä Unioninkadulta sekä A:sta Rauhankadun päätteellä.	Ei enää inskriptionia. Maali melko tumma(keltainen).
-	4	Alue	1982-83	Pekka Markkanen	Sarja kuvia 1970/80 -lukujen taitteen suurkorjausten jälkeisestä tilanteesta.	
Laatikko: "HELSINKI 2. TENGSTRÖM, LIEWENDAHL..."						
66680 (89077)	2	A, B, F	1841	"Den Laurenska Sammelavlan"	"Plan af H.fors 1841". Osakuva: Sotasairaalan julkisivu. Osakuva: Näkymä Senaatintorilta "G.A.Kajanuksen mukaan", sairaala näkyy taustalla.	
Laatikko: "VENÄLÄINEN SOTAVÄKI SUOMESSA".						
2.4.1984	1	A	s.a. (1900-l. alku?)	s.n.	"Sotilashautajaiset Unioninkatu 38 sairaalakirkossa."	Myös Kaupunginmuseon kuva-arkistossa.

Arkistoluettelo 14.

SUOMEN RAKENNUSTAITEEN MUSEON KUVA-ARKISTO

Arkiston osoite: Kasarmikatu 24, Helsinki.

- Arkistossa on originaali- ja kopiovalokuvia sekä muutamia piirustuskopioita.

SIGNUM	KPL	RAKENN.	PVM	KUVAAJA/LAATIJA	KUVAN/PIIRROKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
VALOKUVIA:						
14/22	1	B	s.a.	N.E.Wickberg	B:n pääty Unioninkadulle.	
14/23	1	A, B	s.a.	N.E.Wickberg	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla A.	
14/24	1	A, B, C	s.a.	N.E.Wickberg	Näkymä Unioninkatua pitkin, keskellä A.	
14/29	1	A	1950-luku?	N.E.Wickberg	A:n julkisivu Rauhankadun päätteellä.	
14/868	1	B, A, F	1870	E.Hoffers	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla B.	Kopio Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkistosta (neg. XXIV:2:25).
50/1	1	A	s.a.	N.Wasastjerna	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla A.	
50/2	1	A, B	s.a.	N.Wasastjerna	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla B.	
50/4	1	Pohj. portti	s.a.	N.Wasastjerna	Pohjoinen portti Unioninkadulta, A:n pohjoiskulma.	
50/58	1	A, B	s.a.	N.E.Wickberg	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla A.	
50/59	1	A, B	s.a.	N.E.Wickberg	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla A.	
50/62	1	B	s.a.	N.E.Wickberg	B:n pääty Unioninkadulle.	
50/223	1	Et. portti	s.a.	A.Ervi	Eteläinen portti Unioninkadulta.	Pihalla laastimylly.
50/228	1	A	s.a.	A.Salokorpi	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla A.	
50/229	1	A	s.a.	A.Salokorpi	A:n julkisivu Rauhankadun päätteellä.	
50/272	1	A	s.a.	A.Salokorpi	A pihan puolelta.	
50/359	1	A, B	s.a.	A.Salokorpi	Näkymä Unioninkatua pitkin, etualalla A.	
50/360	1	Pohj. portti	s.a.	A.Salokorpi	Pohjoinen portti Unioninkadulta.	
50/1002	1	B, C	1934	A.Pietinen	Näkymä sairaalan sisäpihalta.	B:ssä vanhat "terveysikkunalliset" puitteet. C ennen pian alkavia muutostöitä, mm. sisäänkäynti n. vuoden 1860 asussaan.
50/1003	1	B	s.a.	C.Grünberg	B Suurkirjon terassilta.	
50/1064	1	Pohj. portti	s.a.	N.E.Wickberg	Pohjoinen portti Unioninkadulta.	Pihalla laastimylly.

PIIRUSTUKSIA:						
50/447	1	A	n. 1924	s.n.	Allmänna sjukhuset i Helsingfors. Propedeutiska afdelningen. I ja II kerroksen pohjapiirrokset.	Tulkittu mittauspiirustuksiksi. Kopio Kansallisarkistosta.
50/1017	1	B, A, F	s.a.	Liewendahl	Ryska Hospitalet. Kivipiirros.	Kopio Museoviraston kulttuurihistorian kuva-arkistosta.
50/1062	1	A	1820	C.L.Engel	Sotilaspoikien koulurakennuksen itäjulkisivu.	Kopio Museoviraston rakennushistorian osastolla säilytettävästä originaalista.
50/1065	1	Aita	--.--.19--	T.Niemi, P.Pantzar	Helsingin yleisen sairaalan portin mittauspiirustus. Julkisivu, pohjapiirros, 2 leikkausta sekä detalji.	Kopio TKK:n Arkkitehtuurin historian piirustusarkistosta.
50/1072	1	B, F	n. 1828	Ins.kapt [-]/ ins.alikapt. Pr[opo]rov.	Helsingin kantonistikomppanian siipirakennusten pohjapiirrokset. Kahden rakennuksen I ja II kerroksen pohjapiirrokset.	B: tekstin mukaan sokkeli on tehty ja rakennuksen tulisi olla suunnitelmien mukaan valmiina v. 1829. F: tekstin mukaan rakennus on valmistunut v. 1826. HUOM! Originaalia ei ole toistaiseksi paikallistettu (ei KA, ei MVR/Rho). Suunnittelijaksi tietokorttiin merkitty ins.ltn. von Schwender, joka ei kuitenkaan esiinny piirustuksessa.
50/1074	1	B				
50/1539	1	A	n. 1918	s.n.	F.d. Ryska Lasarettet. Hufvudbyggnaden. A:n I kerroksen pohjapiirros.	Ilm. venäläisen sairaalan olemassa oleva tilanne sairaalan lopettaessa toimintansa. Kopio Kansallisarkistosta.

Arkistoluettelo 15.

HELSINGIN YLIOPISTO, YLIOPISTOMUSEO

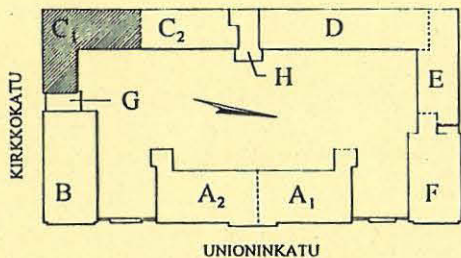
Arkiston osoite: Hallituskatu 8, Helsinki.

SIGNUM	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	VALOKUVAN AIHIE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
210/93	1	A	s.a.	Kari Hakli	Näkymä Unioninkadulta.	
358/93	1	Et. portti	s.a.	Kari Hakli	Eteläinen portti Unioninkadulta.	
359/93	1	C, D, E, A	s.a.	Kari Hakli	Näkymä pihalta.	
570/92	1	F	s.a.	W.W.Wilkman	F:n pääty Unioninkadulta.	
594/93	1	A	s.a.	A.Fethulla	Näkymä Unioninkadulta.	
637/90	1	B, A, F	n. 1862-72	E.Hoffers	Näkymä Unioninkadulta.	
642/92	1	A, F	3.10.1937	W.W.Wilkman	Näkymä Unioninkatua etelään.	
740/92	1	B, A, F	s.a.	s.n.	Näkymä Unioninkadulta.	
954/93	1	B, C	s.a.	A.Fethulla	Näkymä pihalta.	
955/93	1	A	s.a.	A.Fethulla	Näkymä pihalta.	
957/93	1	A, B	s.a.	A.Fethulla	Näkymä Unioninkadulta.	
958/93	1	B	s.a.	A.Fethulla	Näkymä Unioninkadulta.	

Arkistoluettelo 16.

TEKNILLINEN KORKEAKOULU
ARKKITEHTUURIN HISTORIAN PIIRUSTUSARKISTO
Arkiston osoite: Arkkitehtiasasto, Otakaari 1 X, Espoo.

PIIR.NO	KPL	RAKENN.	PVM	LAATIJA	PIIRUSTUKSEN NIMI TAI AIHE	HUOMIOITA SISÄLLÖSTÄ
	1	A, B, F	1952	Erkki Raeketo	Helsingin yleinen sairaala. Julkisivu Unioninkadulle. Mittauspiirustus 1:100.	Arkistoluettelon mukaan sama tekijä on lisäksi mitannut: - Katujulkisivu 1:100 (ilm. Fabianinkadulle) - Eteläjulkisivu 1:100 (ilm. Kirkkokadulle) - Kaksi leikkausta 1:100. Nämä piirustukset ovat kuitenkin kateissa, niistä on mahdollisesti valokuvanegatiivit.
	2	Muuri	1.12.1957	Timo Niini, Pentti Pantzar.	Helsingin yleisen sairaalan portti. Julkisivu Unioninkadulle, vaakaleikkaus, kaksi pystyleikkausta 1:25, räystäsdetalji 1:1. Mittauspiirustus.	Yksi kappale kuultona, toinen kartongille tussattuna.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

C I 102

YHTEENVETO

KÄYTÄVÄT JA KORKEUS

- + Kerroksen hallitseva ominaisuus: korkeus.
 - Kerroskorkeus n. 4½ m.
 - Kattomaailma laajalti säilyneine yksityiskohtineen.
 - Potilassaleissa ikkunoiden korkea sijoitus.
- Joitakin häiritseviä elementtejä on osoitettavissa erityisesti käytävässä 106 (C₁):
 - Lämpimenevän korkeuden vaikutelmaa rikkova alas-lasketujen kattojen vyöhyke salitilojen ja käytävän välissä.
 - Näkyvillä olevat sähköhyllyt.
 - Ristiholvien pinnassa selkeämmin kuin muualla koh-teessa silmiinpistävä pintavahvistuskangas (repsot-tavine palkeenkieliseen).
 - Viileän vaaleanpunaisen ja viileän loisteputkiylä-valon kylmä yhdistelmä, lisänä lattian hailea meri-vedenvihreä muovipinnoite.

Ks. myös tilarakenne, C II/ YHTEENVETO.

Suurten huonetilojen avaaminen alkuperäiseen tapaan olisi kerroksessa tilallisesti tavoittelemisenarvoinen ratkaisu.

SISÄÄNKÄYNTIJÄRJESTELYT, PORRASHUONE

- + Kerroksen tärkeä säilytettävä historiallinen piirre. Porras- ja käytäväkokonaisuus ks. II kerros.
- + Porrashuoneen 1930-luvulla rakennettu uusi sisään-käynti on voimakas mutta säilyttämisenarvoinen lisäys, ks C I/ ERITYISPIIRTEITÄ.
- Joitakin epäkohtia on osoitettavissa, esimerkiksi:
 - Uuden alaslasketun katon myötä on menetetty puolet alkuperäisen sisäänkäyntihallin holvistosta. (jo 1935 muu-toksissa alkuperäinen sisäänkäyntijulkisivu poistettiin.)
 - Portaalle rakennetun koppimaisen teknisen tilan myötä porrashuone menettää väljyytensä ja sen ohella rikkonai-suutta aiheuttavat myöhemmin avatun aukotuksen ja vähemmän juhlavien ovien kirjo (hissin verkko-ovi, käy-tävien palo-ovet, laakaovi).
 - Lattiamateriaalin nuhrisuus (vrt. aiemmin sementtimo-saiikkilaatta tms, REPRO vk 8.30).

- Ks. myös C I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

Rakennusosa, johon kätkeytyy muuhun nähden noin 10 vuotta aiempi rakennusvaihe, entinen keittiö. Se aiheuttaa julkisivujäsentelyn "kummastuttavuuden", joka kuitenkin on nähtävä historiallisena kerroksisuutena.

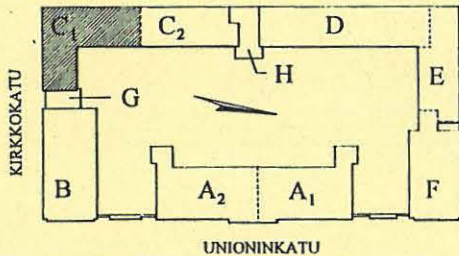
Avatuminen etelään: käytävän valopäätte.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

1852	Keittiö ja leipomo.
1860	Kirurginen osasto (?)
1918	Yleinen sairaala: gynekologinen osasto.
n.1936	Sädehoitoklinikka.
1970-l.	Dialyysiosasto.

+ Rakennuksessa yhdistyvät 1860-luvun yleisilme ja 1930-luvun täydennykset Ragnar Wessmanin suunnitelmien mukaan. Muutokset ovat hengeltään vas-taavia kuin kohteen muissakin rakennuksissa, mutta näkyvämpiä. Ks. C I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

Rakennukselle perinteinen seinien käsittely, ks. C II/ ERITYISPIIRTEITÄ.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C	I	103
ERITYISPIIRTEITÄ		

+ UUODEN 1935 MUUTOKSET JA LISÄYKSET

Muutettaessa rakennus synnytyssairaalaista sädehoito-laitokseksi tehtiin seuraavat rakennuksen ilmeeseen keskeisesti vaikuttavat muutostyöt:

1. Pääsisäänkäynnin uudistaminen.
2. Pitkän aurinkoparvekkeen lisääminen.
3. Fabianinkadun ikkuna-aukkojen muuttaminen.
4. Lisäosan uudisrakentaminen porrashuoneineen.

Nämä aloittavat arkkitehti Ragnar Wessmanin koko kohteeseen vuosina 1930-1960 Rakennushallituksessa suunnitteleminen muutostöiden sarjan. Arkkitehtuurikieli on muuttunut vähitellen tänä aikana säilyttäen kuitenkin C -rakennuksessa luodun perussävyen. Vrt. lähes samoihin aikoihin, piirustusväylysten mukaan v. 1938 suunniteltu E -rakennus. Osana tätä muutosten sarjaa em. rakennukset ovat olennainen, säilytettävä osa C -rakennusta.

+ **SISÄÄNKÄYNTI**, terastirapatut piletit ja tyypilliset lasi-ovet (ulko- ja sisäovet) jyhkeine, tosin pinnoitukseltaan huonokuntoisine vetimineen, graniittiporras.

- Näyttävän sisäänkäynnin olemusta sotkevat:

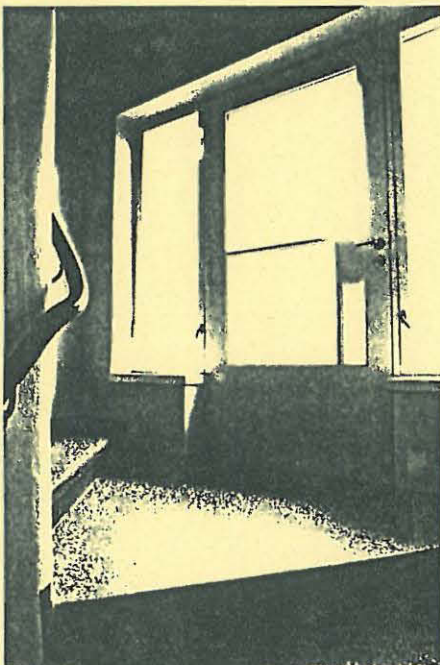
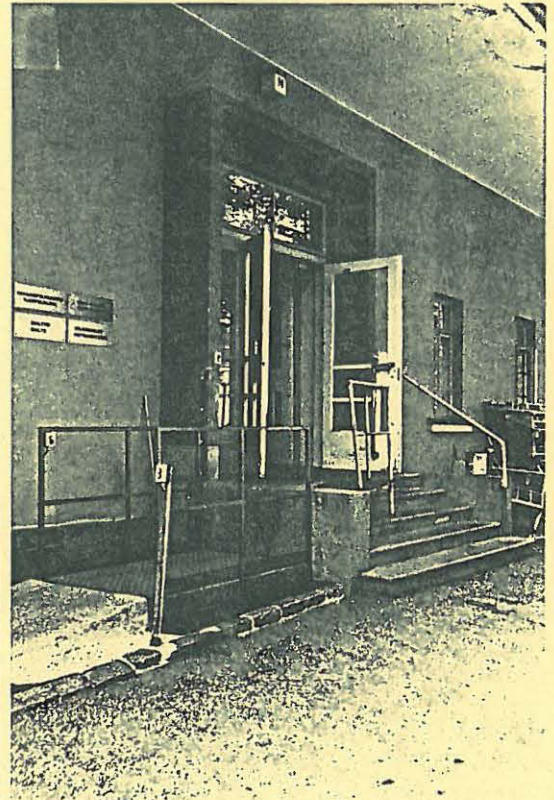
- Epäsiistit putkikaiteet.
- Nostinlaite ja portaannurkan aputaso.
- Tuulikaapissa ylälasin edessä oleva puhallin.
- Ks. myös C I/ YHTEENVETO.

Huom. Sisäänkäynnin uusimisen yhteydessä sen sisäjulki-sivu muutettiin, missä yhteydessä alkuperäinen käytävien ja muun porrashuoneen porrastettua seinäjäsentelyä noudattanut sisänäkö poistettiin.

vk 11.35, oik.

PARVEKE, II krs, vk 14.24, 14.25.

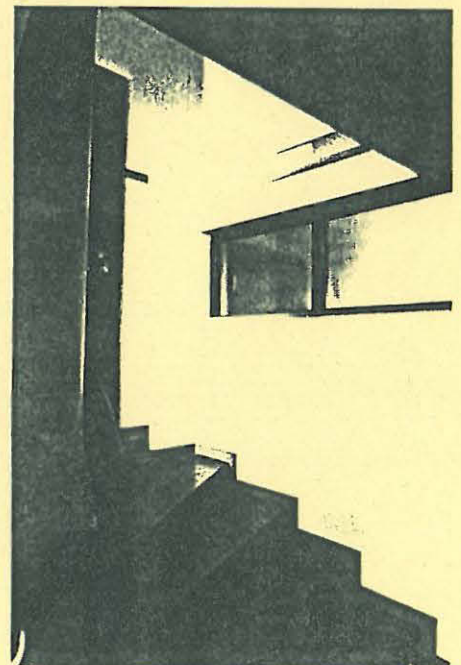
FABIANINKADUN IKKUNA-AUKOT.
Aiemmin: ks. REPRO vk 8.33, vk 9.9, vk 9.11.
Nyt: ks. C II/ OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT, vk 14.15.

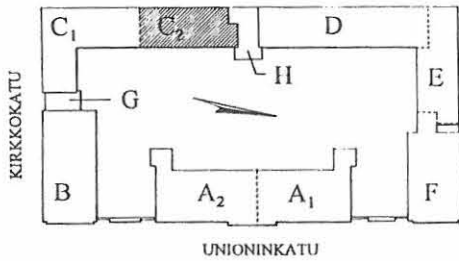

LISÄOSA JA PORRASHUONE. 2-kerroksisen C:n "kainaloon" rakennettu 3-kerroksinen täydennys on tilallisesti monimutkainen. Se muodostuu itseasiassa vain portaasta ja yhdestä huoneesta. Lisäksi aiempi korkea tila (107+109) on jaettu väli-tasolla. vk 16.32, vk 16.34.

+ Valkoinen porrashuone on tyylikäs: vaihtelevasti nouseva juoksu, hyvä-kuntoinen sementtimosaikkilattia, funktionalistisen linjakas keskipilari käsijohteineen (rapattu kuten seinätkin), ikkunaseinä, jossa II kerroksessa tyylinmukainen ovi parvekkeelle, hankalan paikan takia monimuotoinen, mutta kauniisti johtuva kattoholvi.

Mataluuden takia porrashuone vaikuttaa hieman ahtaalta ja pimeältä.

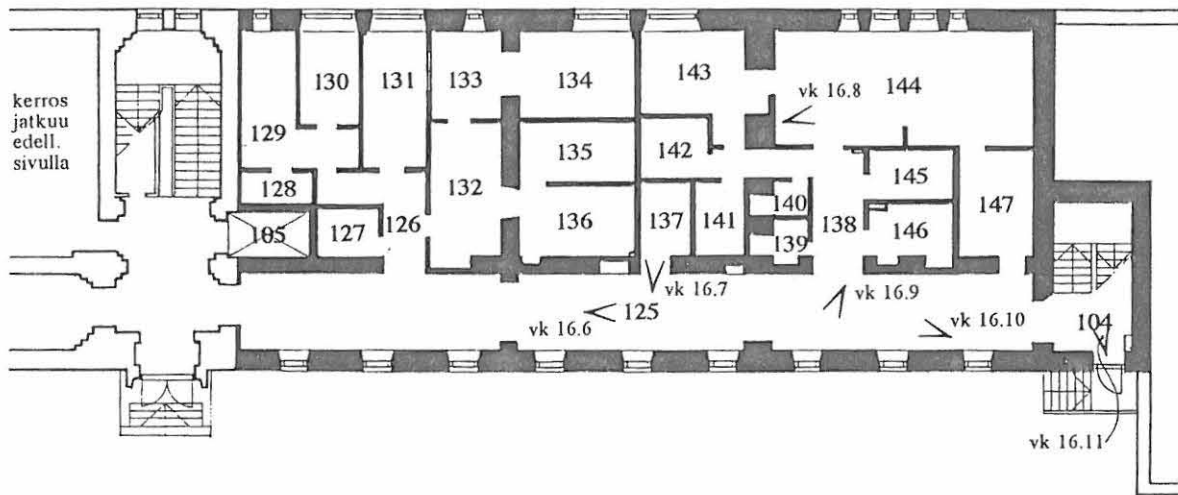

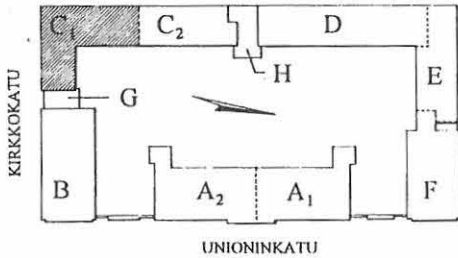

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	I	105
VALOKUVAT		

UNIONINKATU 38

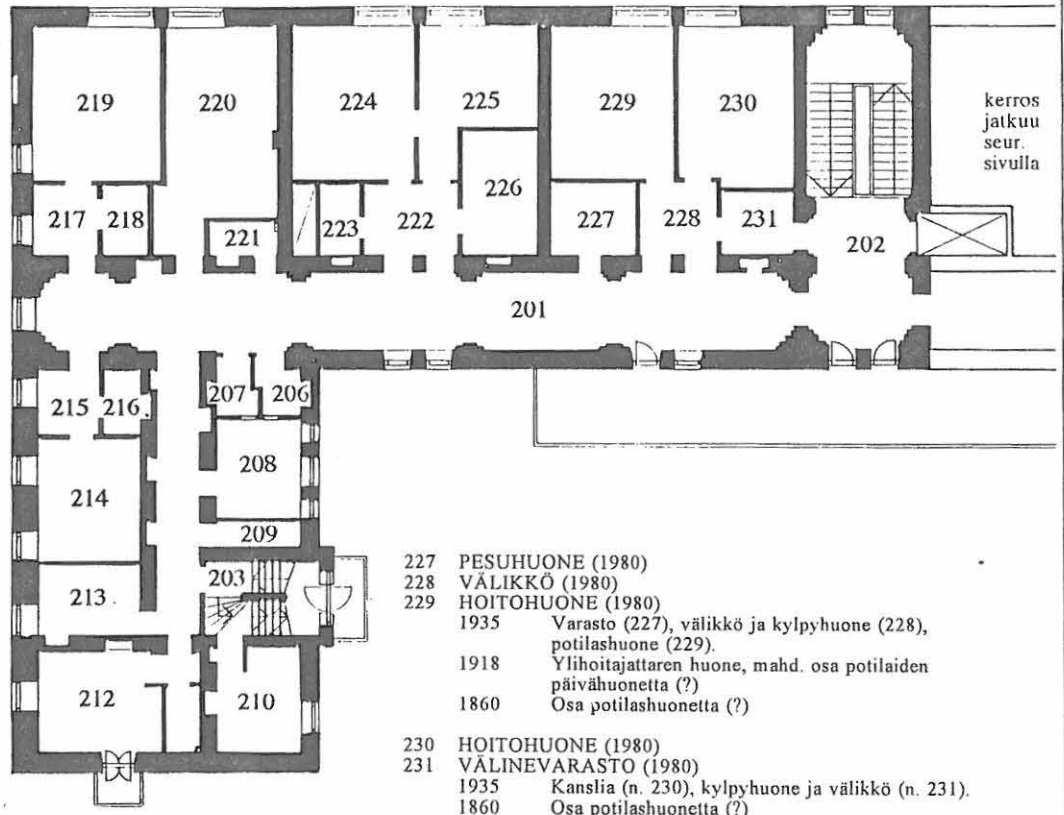
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	II	110
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

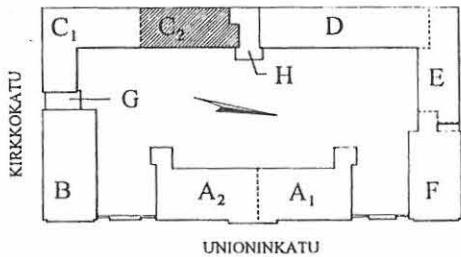
NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: DIALYYSIOSASTO

Huomautus: Ainakin sotilassairaala-ajan loppuvaiheessa, mahd.1860-luvulta alkaen rakennuksessa toimi kirurginen osasto, jonka tilankäytöstä ei ole tarkkoja tietoja.

201 KÄYTÄVÄ (1860)	213 POTILAIEN OLESKELUTILA (1980)
202 AULA (1860)	214 LÄÄKÄRI (1982 p.q.)
203 PORRASHUONE (1935)	215 VÄLIKKÖ (1935)
206 WC (1935)	216 APUHUONE (1980)
207 WC (1935)	1980 214: eristyskuone, 216: huuhteluhuone.
208 HUOLTOHUONE (1980)	1980 a.q. Toimisto (väliseinäjako toisin, 213), kanslia (214),
209 SUIHKU (1980)	välikkö (215) ja keittiö (216).
1977 a.q. Huuhteluhuone, pukuhuone ja 2 wc:tä,	1935 Hoitajien kanslia, WC, osin kylpyhuone (213),
väliseinäjako toisin.	laboratorio, keittokomero, osin kylpyhuone (214),
1935 2 wc:tä (206, 207), huuhteluhuone	välikkö (215), keittiö (216).
(207-208), hoitajattaren huone (208-209).	1918 Keittiö ja huuhteluhuone.
1893 p.q. Kylpyhuone.	1860 Käymäläkäytävä ja porras.
210 OSASTONHOITAJA (1982 p.q.)	217 VÄLIKKÖ (1980)
1980 Pot.vh (?)	218 APUHUONE (1980)
1980 a.q. Toimisto.	219 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
1935 Hoitajattaren huone.	1935 Potilashuone, käytävä.
211 WC (1980)	1918 Potilashuone.
212 TAUKOTILA (1980)	1860 Osa potilashuonetta (?)
1980 a.q. Toimisto.	220 ERIKOISSAIRAANHOITAJA (1980 a.q.)
1935 Ylihoitajattaren huone.	221 SIIVOUS (1980 a.q.)
1918 Potilaiden pesuhuone.	1918 Potilashuone.
1860 Käymälät.	1860 Osa potilashuonetta (?)
	222 VÄLIKKÖ (1980)
	223 VARASTO (1980)
	224 SAIRAANHOITAJA (1980)
	1918 Potilashuone.
	1860 Osa potilashuonetta (?)
	225 LÄÄKÄRI (1980)
	226 TAUKOTILA (1980)
	1980 a.q. 2 potilashuonetta.
	1918 Potilashuone.
	1860 Osa potilashuonetta (?)

227 PESUHUONE (1980)
228 VÄLIKKÖ (1980)
229 HOITOHUONE (1980)
1935 Varasto (227), välikkö ja kylpyhuone (228),
potilashuone (229).
1918 Ylihoitajattaren huone, mahd. osa potilaiden
päivähuonetta (?)
1860 Osa potilashuonetta (?)
230 HOITOHUONE (1980)
231 VÄLINEVARASTO (1980)
1935 Kanslia (n. 230), kylpyhuone ja välikkö (n. 231).
1860 Osa potilashuonetta (?)

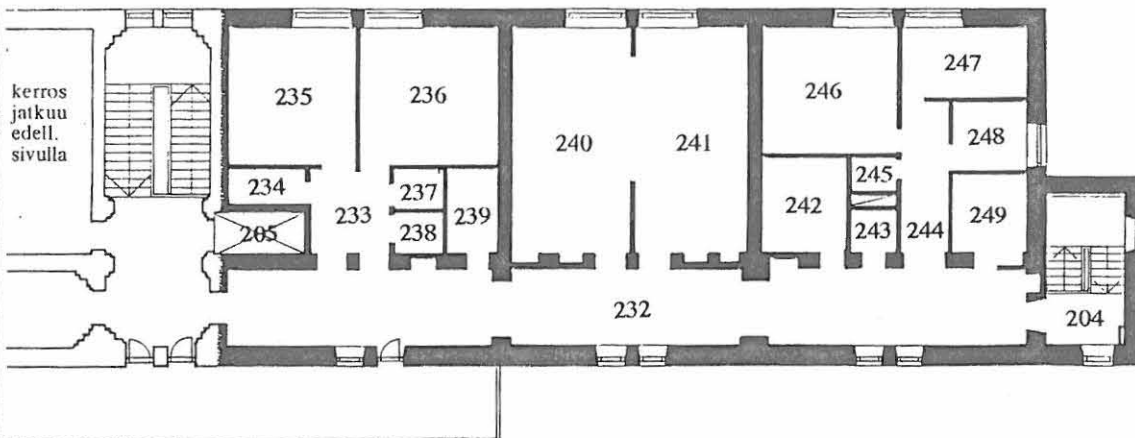
UNIONINKATU 38

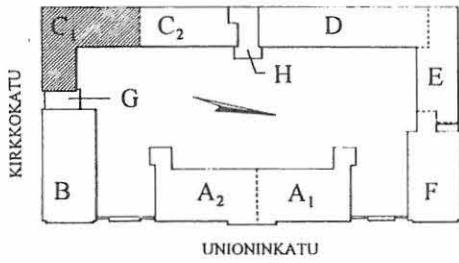
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	II	111
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: DIALYYSIOSASTO

<p>204 PORRASHUONE (1980)
1978 a.q. Keittiö ja varasto.
1935 Keittiö ja apteekki.
1864 Potilaiden pesuhuone, käymälät.</p> <p>232 KÄYTÄVÄ (1867)</p> <p>233 VÄLIKKÖ (1980)</p> <p>234 SIIVOUS (1980)</p> <p>205 HISSI (1935)</p> <p>235 HOITOHUONE (1980)</p> <p>236 HOITOHUONE (1980)</p> <p>237 VARASTO (1980)</p> <p>238 WC (1980)</p> <p>239 HUUHTELU (1980)
1935 Potilashuone (233-236), pesuhuone ja käymälä (237-239).
1918 Auditorio.
1860 Potilashuone (?)</p> | <p>240 HOITOHUONE (hemodialyysikoulutus, 1980)</p> <p>241 HOITOHUONE (1980 a.q.)
1935 2 potilashuonetta.
1918 Yksityishuone (240), cristyshuone (241).
1860 Potilashuone (?)</p> <p>242 KEITTIÖ (1980)</p> <p>243 VARASTO (1980)</p> <p>244 KÄYTÄVÄ (1980)</p> <p>245 WC (1980)</p> <p>246 KANSLIA (1980)</p> <p>247 OSASTONHOITAJAN KANSLIA (1982 p.q.)</p> <p>248 TAUKOTILA (1980)</p> <p>249 VARASTO (1980)
1980 247: Lääkäri.
1980 a.q. 246: Hoitajakanslia ja pesuhuone, 249: potilashuone ja kanslia.</p> <p>1935 Kylpyhuone (242), liinavaatehuone (243, 245) potilashuone (246), potilashuone ja 2 käymälää (247-249).</p> <p>1918 Kuumepotilaiden huone.
1860 Potilashuone (?)</p> |
|---|---|

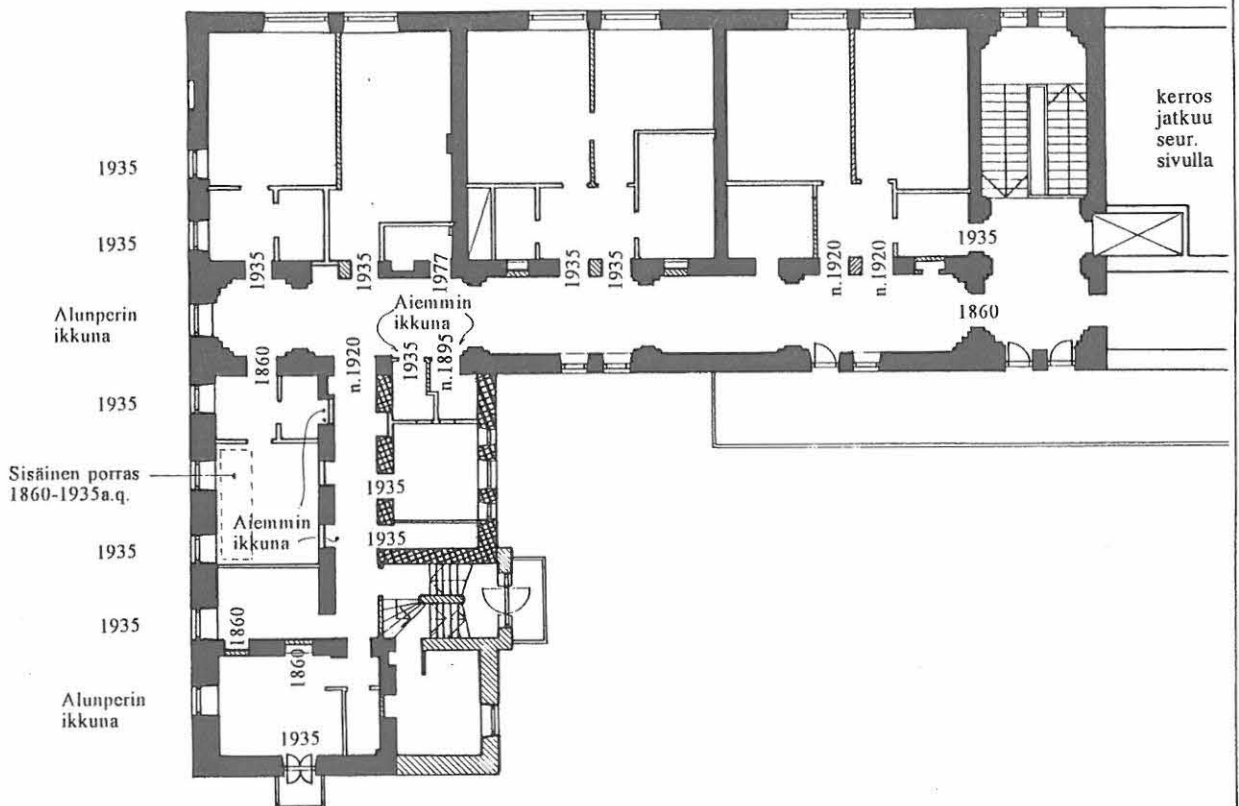

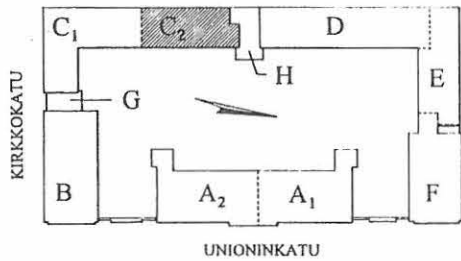
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	II	112
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1860 Uudisrakennussuunnitelmat keittiön laajentamiseksi nykyisen mittaiseksi sairaalarakennukseksi. Työt lienee suoritettu pääosin mainittuna vuonna.
- 1864 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1867 Muutostyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- n. 1895 Lisärakennustyöt aikavälillä 1893-1896.
- n. 1920 Muutostöitä vuosisadan alussa, erityisesti itsenäistymisen aikaan.
- 1935 Muutos- ja lisärakennustöitä, suunnitelmapäiväysten perusteella. Työt valmistuneet vuonna 1936.
- 1950 Muutostöitä 1950-luvulla suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1980 Muutostöitä vuosina 1974-1982.
- 1990 Pieniä muutostöitä viime vuosina.

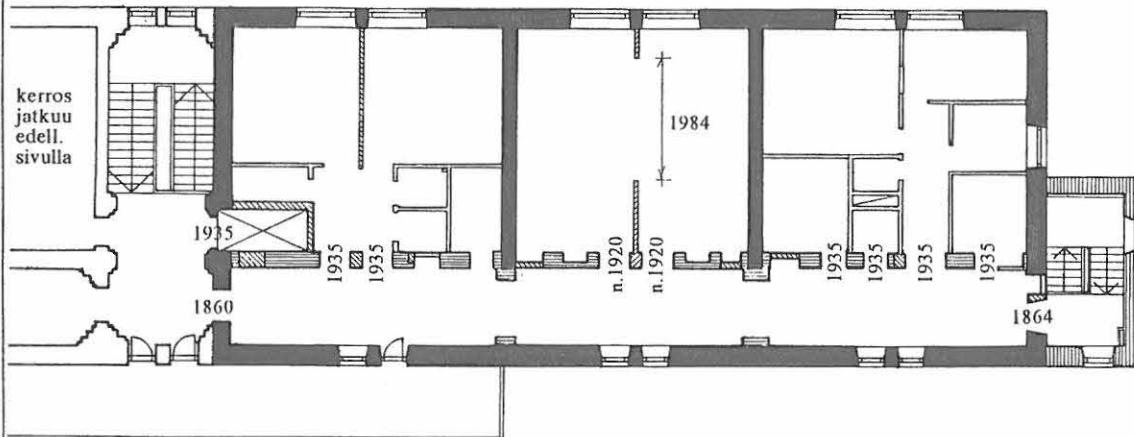

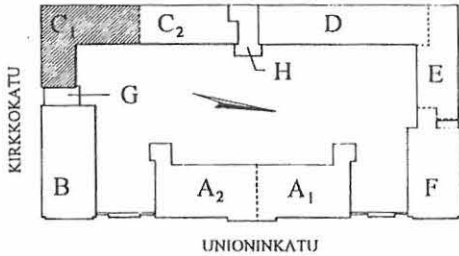
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	II	113
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	II	114
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

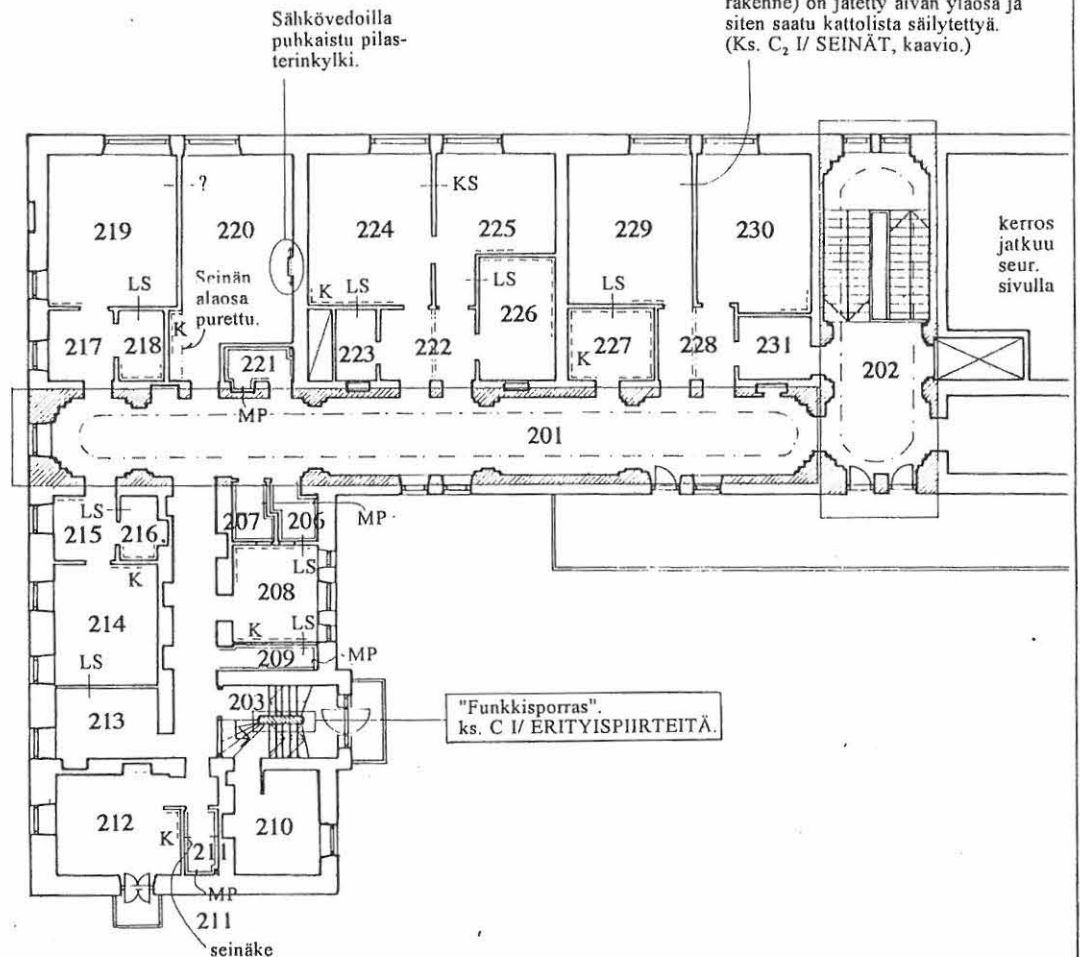
Kerroksen keskeinen ominaisuus on pitkä ja korkea sivukäytävä, jonka ulkoseinällä ikkuna-aukot on sijoitettu korkealle (ks. käytäväseinäpiirros seuraavalla sivulla). Paksun sisämuurin läpi on avattu käynnit huonetiloihin. Käytävää rytmittävät poikkimuurien kohdalla kaariaukot.

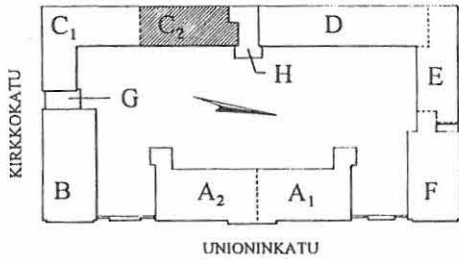
Pääseinät ovat kiviaineisia, tasoitettuja ja telaamalla maalattuja, päävärisävyinä ovat valkoinen ja keltainen. Käytävätila on pilastereita ja jakoseiniä (vaalean harmaat) lukuunottamatta maalattu rusehtavalla vaaleanpunaisella. Pintavahvistuskangasta on paikoin käytetty näkyvästi, esim. porrashuoneessa 204. Jakavat seinät on tehty vastaavasti levyseininä (ilmenee seinäpinnan vaakasuorina hattulistoina).

Huoneissa on joillain seinillä melko massiivisia sairaalateknisiä johtokoteloita tai sähkökoteloita. Kivimuurin ja levyseinän liittymäkohta on jossain "huoliteltu" listoin. Moniin kulmiin on asennettu törmäyssuojia. Käytetty pintavahvistuskangas on paikoin selvästi näkyvissä.

	KS	Kiviaineinen seinä.
	LS	Levyseinä.
	K	Kaakeloitu seinä tai seinänosa.
	MP	Muovimattopinnoitettu seinä tai seinänosa.

Levyseinä, jossa vanhasta "kiviaineisesta" seinästä (tod.näk. rapattu rankorakenne) on jätetty aivan yläosa ja siten saatu kattolista säilytettyä. (Ks. C₂ I/ SEINÄT, kaavio.)

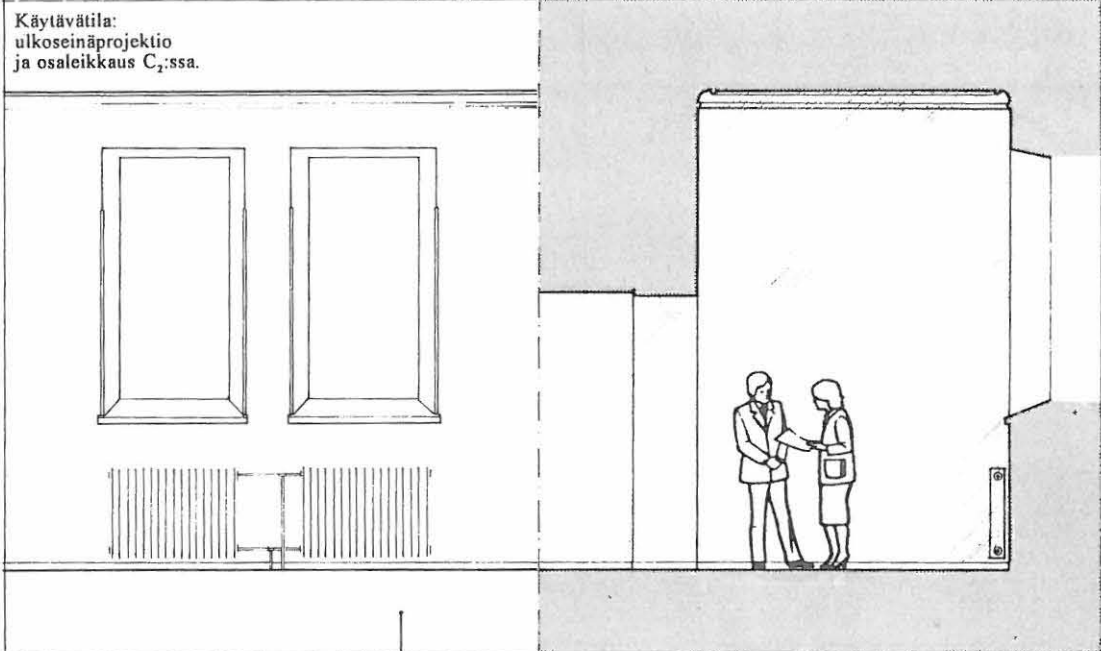

UNIONINKATU 38

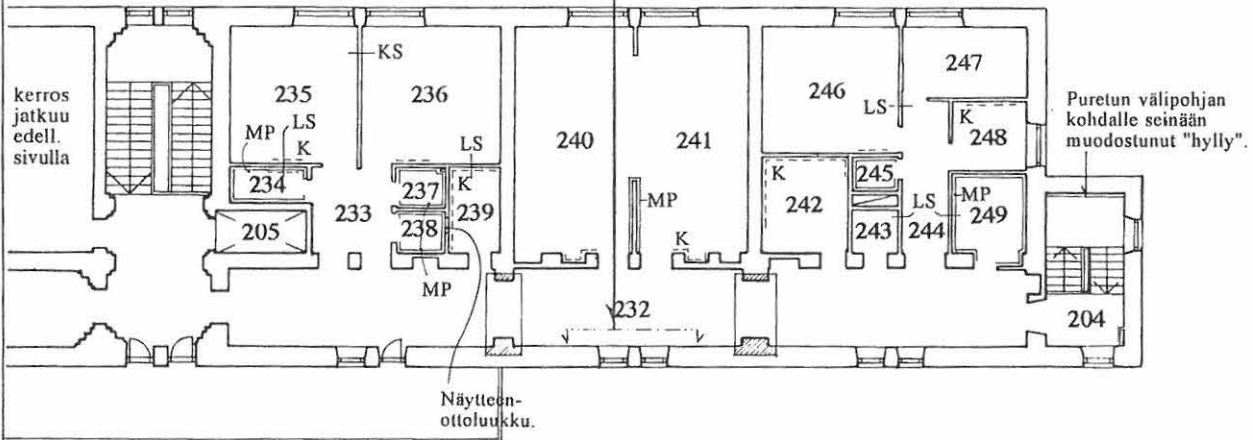
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	II	115
SEINÄT		

Käytävätila:
ulkoseinäprojektiio
ja osaleikkaus C₂:ssa.

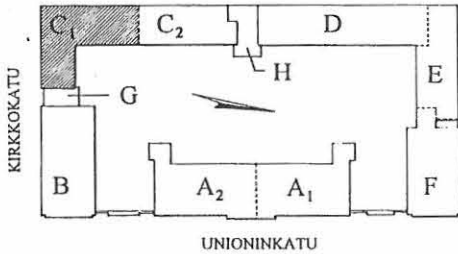
Merkintöjen selitykset edellisellä sivulla.

kerros
jatkuu
edell.
sivulla

Puretun välipohjan
kohdalle seinään
muodostunut "hylly".

Näytteen-
ottoluukku.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	II	116
OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT		

OVET

Ovet ovat pääosin uusia (n.1980) laminaattipintaisia huullettuja laakaovia, väritään suklaan- (C₁) tai vaaleanruskeita (C₂). Hoituhuoneiden ovet ovat yleensä sairaalakäyttöön tarkoitettuina normaaliavia leveämpiä. Ovet on varustettu Prime -tyyppisellä painikkeella, kahdella nostosaranalla ja moni ovi lisäksi Abloy-lukko-pesällä. Vuorilista on yksinkertainen uusi ruskeaksi (C₁) tai valkoiseksi (C₂) maalattu puulista, n. 4 x 1 cm. Karnit ja vuorilistat ovat keskimääräistä kolhiintuneemmassa kunnossa.

Erityisovia on merkitty ohaiseen kaavioon:

TO1 Teräslankalasilta varustettu uusi palo-ovi.

O2 Vuoden 1935 korjauksista peräisin olevat kytketyt parvekkeenovat korkeine yläikkunoinen, jotka poikkeavat detaljoinniltaan kerroksen muista ikkunoista. vk 14.25.

LO3 Uusi laminaattipintainen yläkiskollinen liukuovi.

PATTERIT

Kerroksen patterit ovat yhtenäisesti iäkkäitä teräväjakeisia liitepattereita, lisäksi esiintyy muutamia muita tyyppisiä yksittäistapauksina. Patterit on sijoitettu ikkunoiden alle ja ovat upotetut tiloissa 204, 208, 212-215 ja 248. vk 14.21, 14.22.

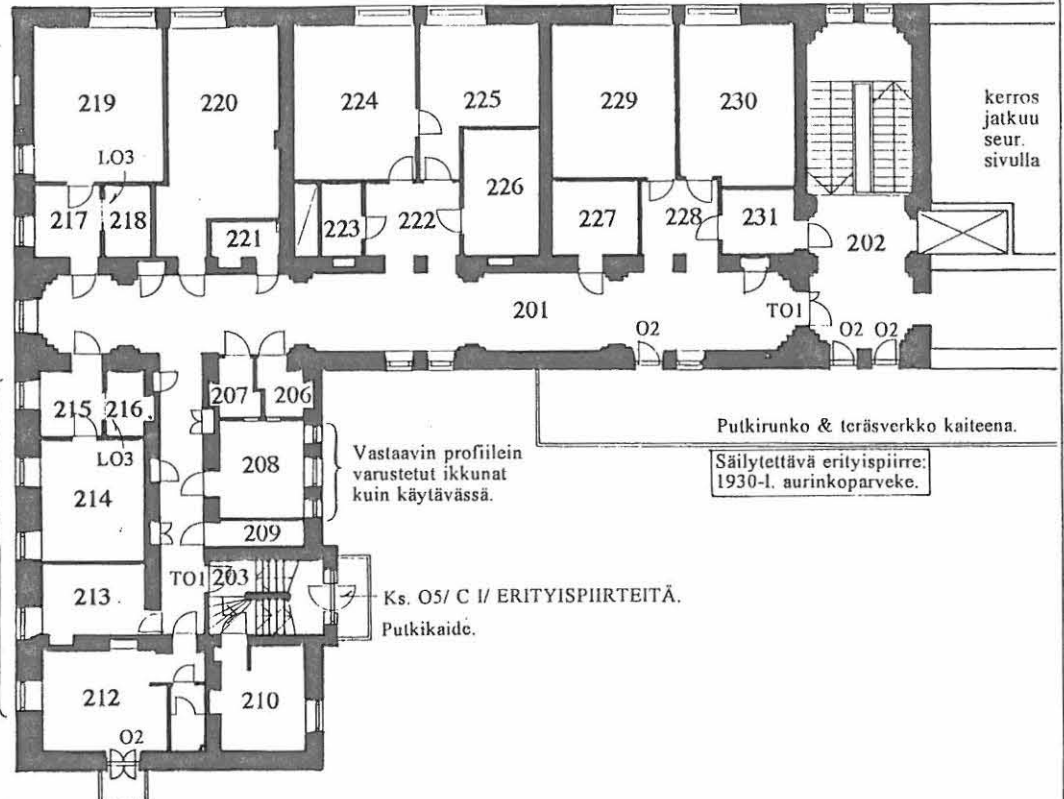
IKKUNAT

Tärkeä säilytettävä piirre.

Ikkunat ovat ilmeeltään kohteen henkeen soveltuen iäkkäitä, vaikkeivät alkuperäisiä 1860-luvun ikkunoita. Kerroksessa on pääasiassa kahden tyyppisiä ikkunoita. 1) Pihanpuoleisella seinällä todennäköisimmin Yleiseksi sairaalaksi muuttamisen ajalta peräisin olevia 8-jakoisia puuikkunoita, ks. tyyppiierros seur. sivulla. 2) Katujulkisivussa (Fabianinkadulla) vuoden 1935 muutostöistä peräisin olevia sisään-sisään aukeavia 6-jakoisia ikkunoita, jotka ilmeeltään liittyvät Ragnar Wessmanin (Rakennushallituksen) 1930-60 suorittamiin muutostöihin. Ks. vk 14.15.

Läpimenevänä piirteenä kerroksen ikkunoissa on niiden sijoitus hyvin korkealla seinässä ja voimakkaasti viettävä ikkunapenkki.

Vastaavin profiilein varustetut ikkunat kuin käytävässä.

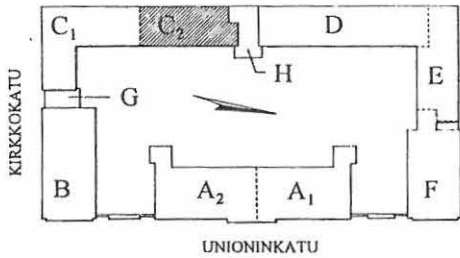
Vastaavin profiilein varustetut ikkunat kuin käytävässä.

Putkirunko & teräsverkko kaiteena.

Säilytettävä erityispiirre: 1930-l. aurinkoparveke.

Ks. O5/ C II / ERITYISPIIRTEITÄ. Putkikaide.

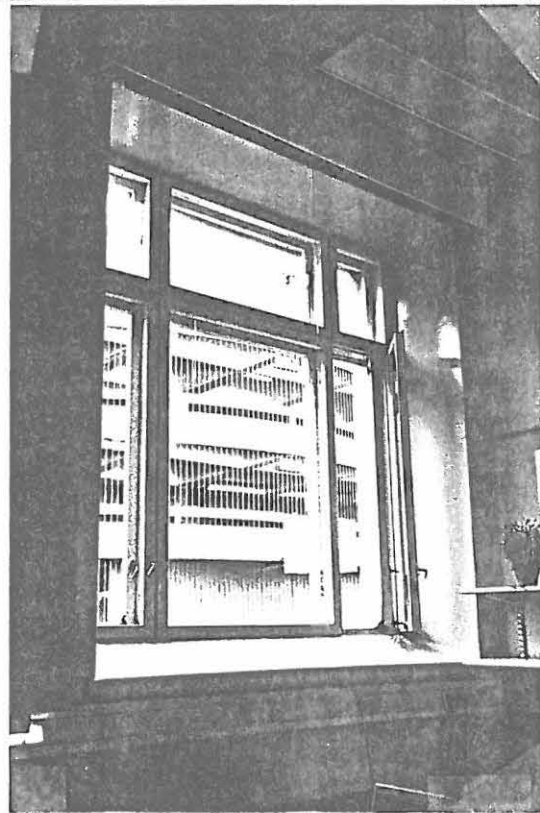
kerros jatkuu seur. sivulla

UNIONINKATU 38

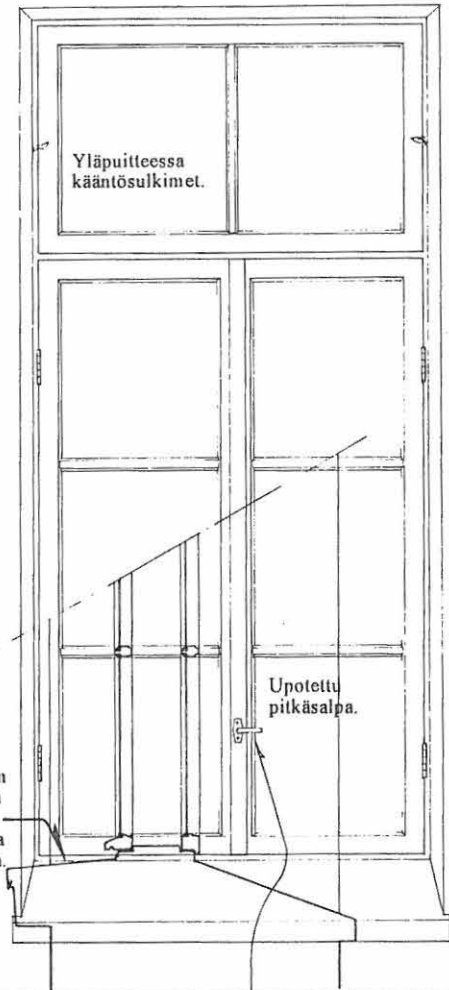
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
C₂ II 117
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

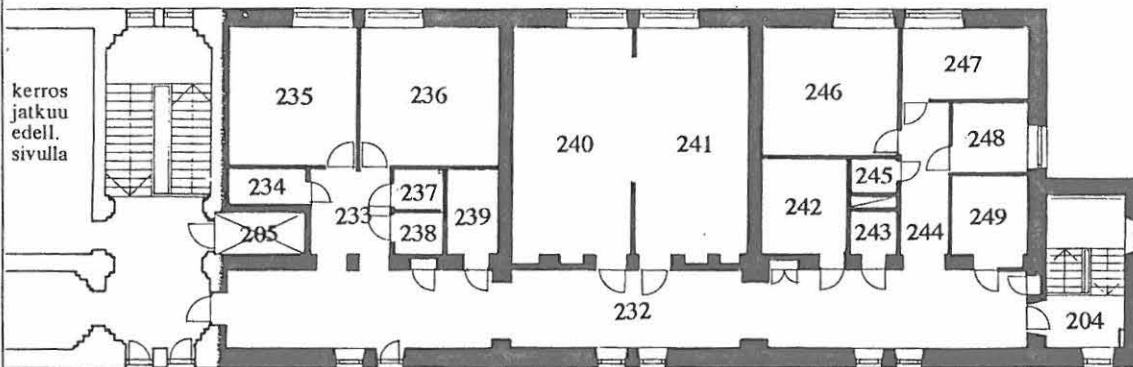
Fabianinkadun ikkunatyyppi. Ikkunan puitteet ovat sisään-sisään aukeavat ja kaikki toisistaan karmien erottamat. Tuuletusikkunassa on puitteeseen upotettu pitkäsälpa, lisäksi sulkimena esiintyy pieniä kääntösulkimia: vanha heloitus on pääosin säilynyt. Puitteet ovat sivusaranoituja lukuunottamatta alasaranoitua keskiyläpuitetta. vk 14.15.

Pihanpuoleisen julkisivun ikkunatyyppi. Ikkunassa on sisään-ulos aukeavat puitteet, joita erottaa vaakavälikarmi.

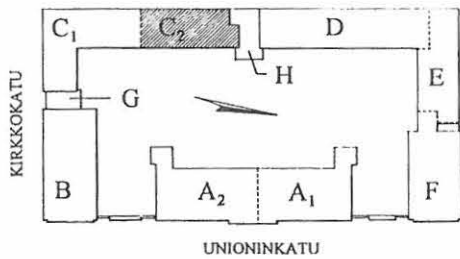

Teknisesti problemaattinen yksityiskohta: vesipelti on lähes vaakatasossa ja sen karmia vasten nostettu osa hyvin matala -> lahovaara.

Painike vaihtelee tyyppiltään kuten I kerroksessa.

Säilytettävä erityispiirre:
 1930-l. aurinkoparveke.

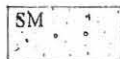
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

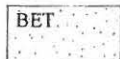
RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	II	119
LATTIATASO		

Merkintöjen selitykset alkavat edelliseltä sivulta.

*C₂:ssa muovimatto on ylösnostettu tiloissa 234, 237-239, 240-241, 245, 249.

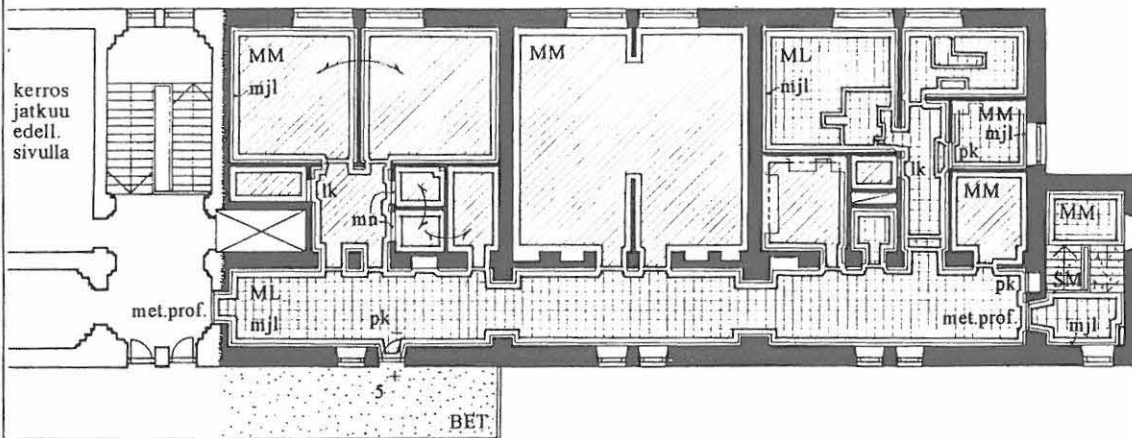

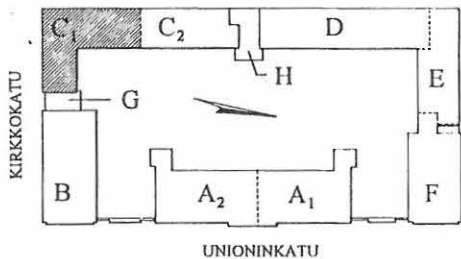
SEMENTTIMOSAIKKI. Portaiden pintamateriaali.

VALETTU, karkea ulkoparvekkeen lattiapinta.

- pk Puukynnys. Yleensä uusi lakattu, kyntteellinen puukynnys. Kuitenkin parvekkeelle johtavissa ovissa ilm. vuoden 1935 kynnykset säilyneisiin oviin liittyen.
- lk "Lautakynnys". Uusi lakattu kyntteetön puukynnys.
- mn Muovinauha kynnyksenä.
- met.prof. Palo-oven teräsprofili jakaa lattiapinnoitteen.
- + + + 3 Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	II	120
KATTOTASO		

KATTOPINNAT YLEISESTI

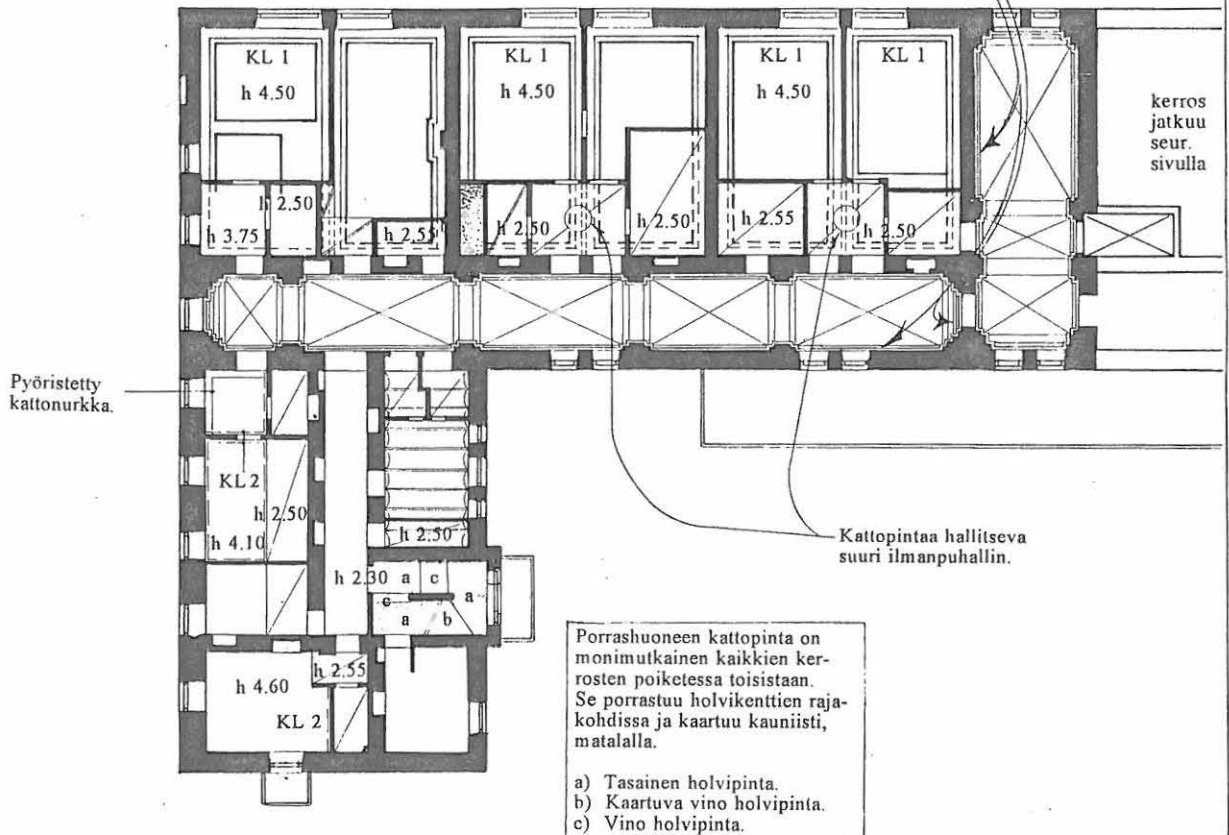
Yläpohjan rapattu alapinta on suurimmalta osin näkyvissä kerroksen huonetiloissa. Säilyneet tai helposti täydennettävissä olevat kattolistat ja käytävän vyökaarten erottamat ristiholvit (C₁) korkeissa huonetiloissa ovat koko kohteen kannalta tärkeitä säilytettäviä historiallisia piirteitä (ks. myös karniisilistoitus). Kuitenkin ilmanvaihtovetoja varten alasasketut kattoosat käytävän ja itse huone-tilan välillä karkaisevat tilojen "korkeusyh-tyden" ja rikkovat siten juhlayan kattomaailman.

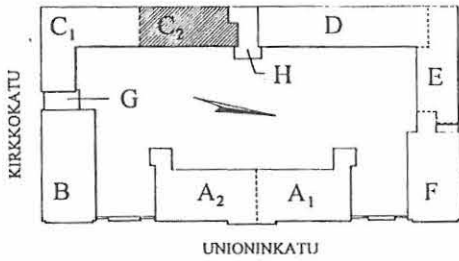

- RISTIHOLVIT ja vyökaaret.
- KAPPAHOLVISTO.
- KIPSILEVYALAKATTO. Hattulistaripustus, maalattu valkoiseksi.
- RAKENNUSLEVYALAKATTO, vaimennus? Erottuu ylitasoitettu ruutukuvio.

(Muulloin näkyvissä on yläpohjan alapinta.)
Merkintöjen selityksen jatkuvat seuraavalla sivulla (kattolistat).

Tärkeä säilytettävä erityispiirre:
KARNIISILISTOITUS
Voimakkaasti profiloitu "räystäsmäinen" kattolista C₂:n käytävän ja porrashuoneen 202 alueella. Pilasterien kohdalla polveilevalla karniisilistoituksella on kattoholviston ja seinää jäsentävien kerrot- tujen pilasterien ohella suuri merkitys käytävätilan juhlayaan luon- teeseen, vk 14.33.

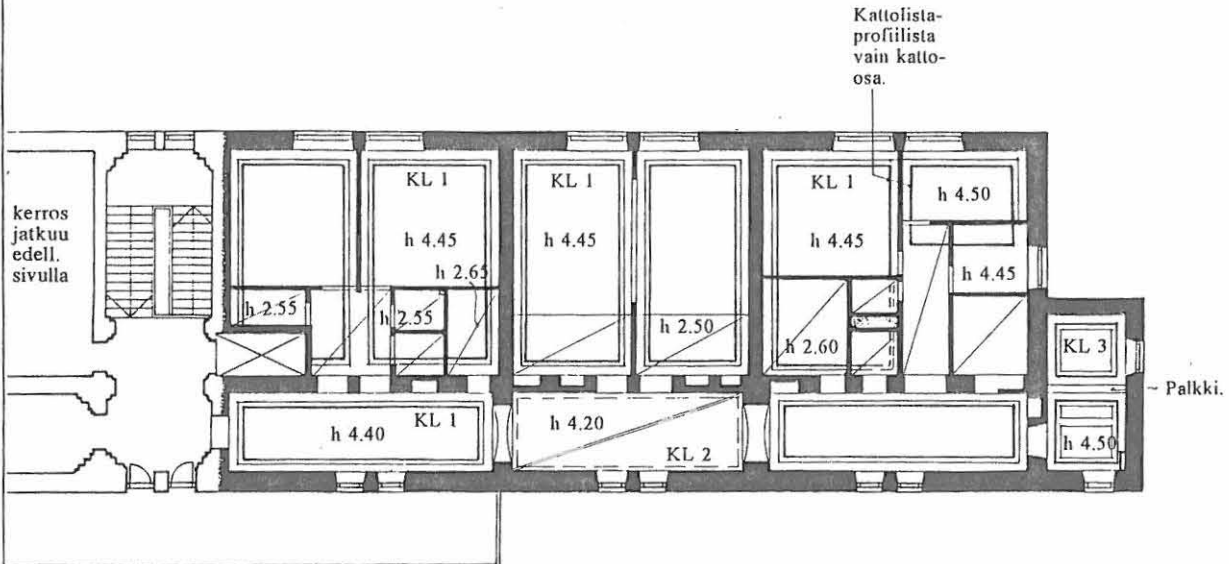
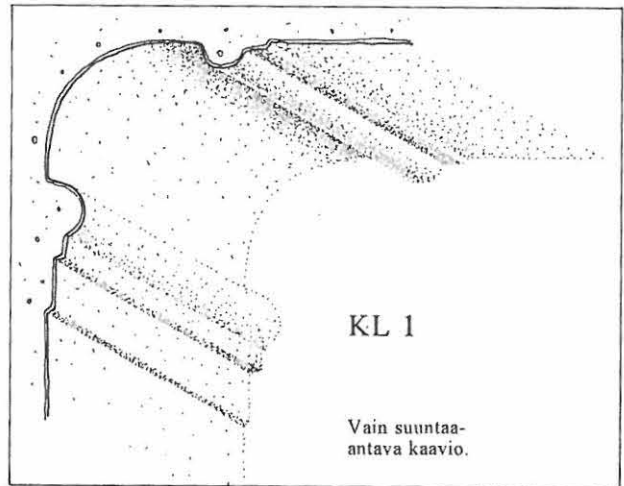
UNIONINKATU 38

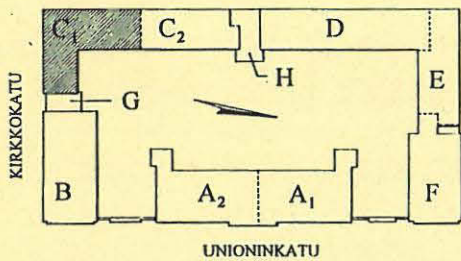
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	II	121
KATTOTASO		

Merkintöjen selityksen alkavat edelliseltä sivulta.

KL 1
 KATTOLISTA. Merkitty pääosin olemassa oleva (todettu tai erittäin todennäköinen) ja helposti täydennettävissä oleva muoto. Merkitty oletettu muoto. Kattoprofiilien muodot ovat tässä kerroksessa keskimääräistä terävämät. Kattolista KL 1, ks. oheinen suuntaa-antava kaavio. KL 2 yksinkertainen kovera n. 5 cm puulista. KL 3 vain hivinen KL 1:stä poiketen.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C	II	122
YHTEENVETO		

- Kerroksen alkuperäinen tilarakenne, valoista käytävä ja sen varrella toisiaan seuraavat suuret sairaalasalit, on hämärtynyt myöhempien "kopitusten" vuoksi. Tosin itsenäisyyden aikana salit ovat olleet perinteisesti kahtiajaettuja (ikkunamuutos).

+ Kerroksen hallitseva ominaisuus: korkeus.
 - Kerroskorkeus n. 4½ m.
 - Kattomaailma laajalti säilyneine yksityiskohtineen.
 - Ikkunoiden yläsijoitus.
 - Korkeusvaikutelmaa rikkoo alaslaskettujen kattojen vyöhyke salitilojen ja käytävän välissä.

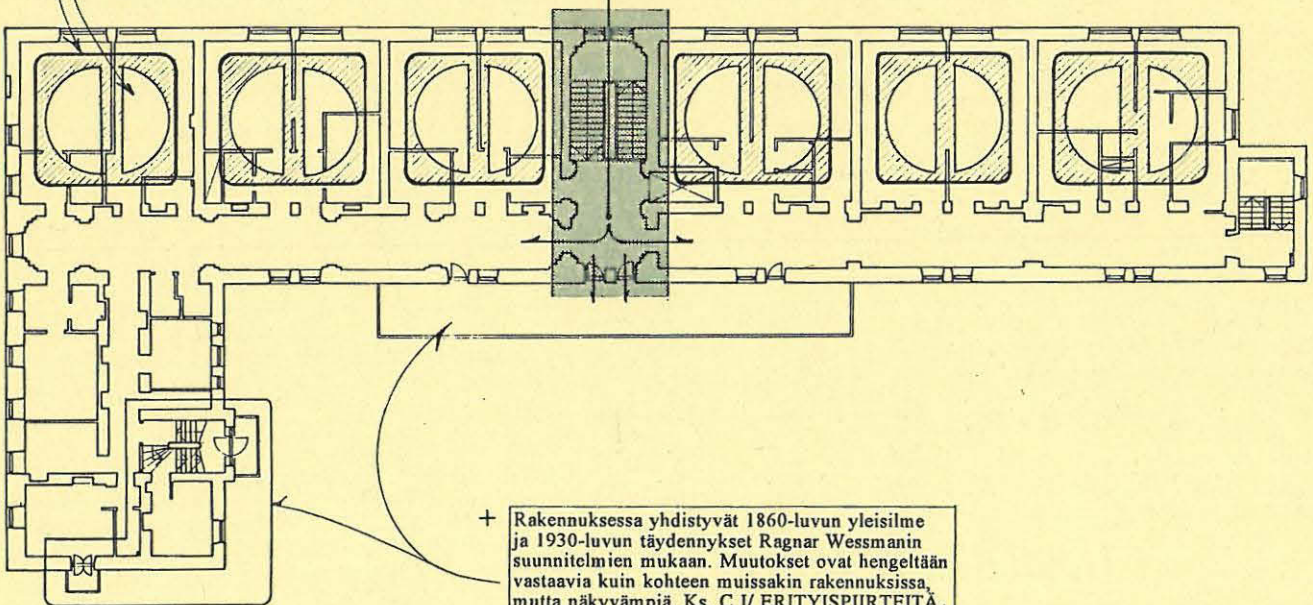
Suurten huonetilojen avaaminen alkuperäiseen tapaan olisi kerroksessa tilallisesti tavoiteltava ratkaisu.

PORRASHUONE JA KÄYTÄVÄT

+ Kerroksen tärkeä säilytettävä historiallinen piirre. Porras- ja käytäväkokonaisuus on yleisesti ottaen korkeana, ristiholvauksineen ja karniisilistoituksineen sekä yksityiskohtineen (porraskaide, kalkkikiviaskelmat etc.) on sellaisenaan (kunnostaen?) säilytettävä.

Käynti porrashuoneesta suorassa akselissa myöhemmin lisätylle parvekkeelle on positiivinen lisä.
 - Joitakin epäkohtia on osoitettavissa, esim. porrastasanteen rikkonaisuus myöhempien avattujen aukotusten ja vähemmän juhlavan ovien kirjon vuoksi.

Porras- ja käytäväinteriöörit, ks. C II/ ERITYISPIIRTEITÄ.

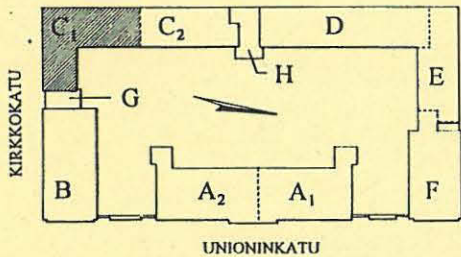

+ Rakennuksessa yhdistyvät 1860-luvun yleisilme ja 1930-luvun täydennykset Ragnar Wessmanin suunnitelmien mukaan. Muutokset ovat hengeltään vastaavia kuin kohteen muissakin rakennuksissa, mutta näkyvämpiä. Ks. C I/ ERITYISPIIRTEITÄ.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

- 1860 Kirurginen osasto (?)
- n.1920 Yleinen sairaala: gynekologinen osasto.
- 1936 Vuodeosasto.
- 1970-l. Dialyysiosasto.

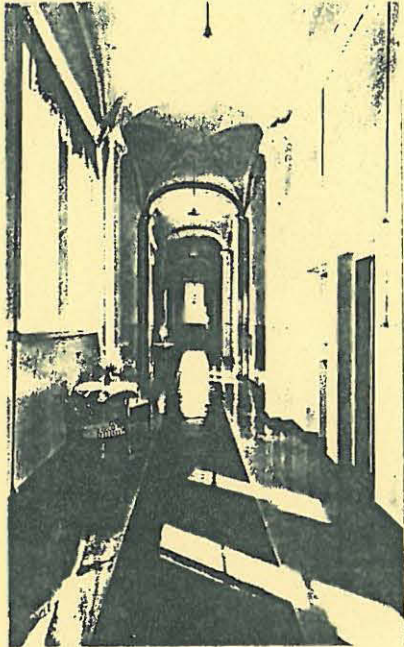
Ks. myös C II/ ERITYISPIIRTEITÄ.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C	II	123
ERITYISPIIRTEITÄ		

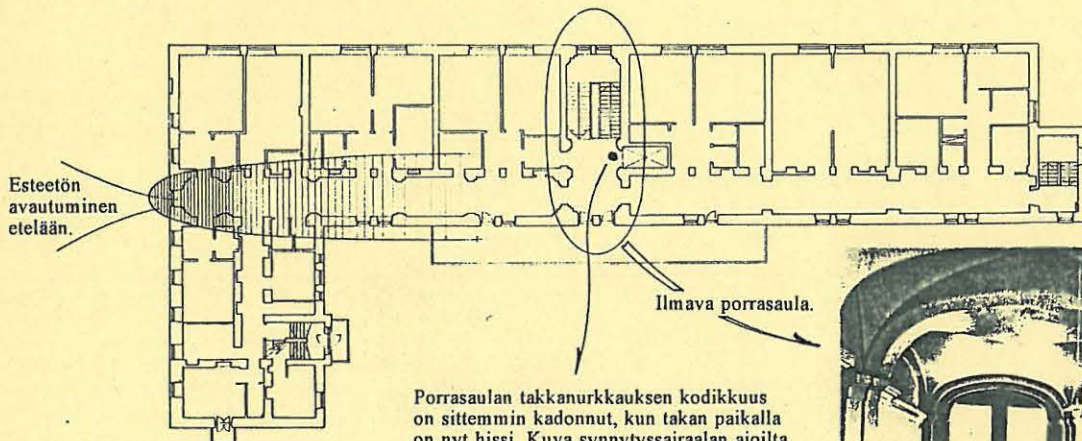
Käytävätila C₁:ssä (myös I kerroksessa) on koko kohteen hienoimpia tiloja, jossa tunnelma on melkein pä sakraali yläviistosta laskeutuvine sivuvaloineen ja alttarinissin omaisine käytäväpääteineen. REPRO vk 9.10.

Selkeä seinän jakaminen värikenttiin - sama ilmiö näkyy hieman herkemmin toteutettuna myös sivun muissa kuvissa. (Kuva mahdollisesti I kerroksesta.) REPRO vk 9.11.

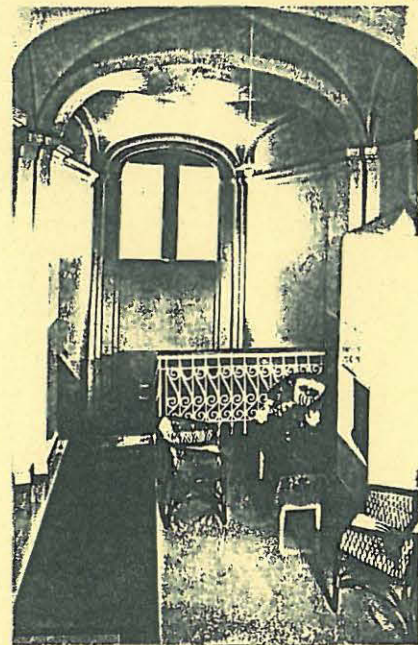
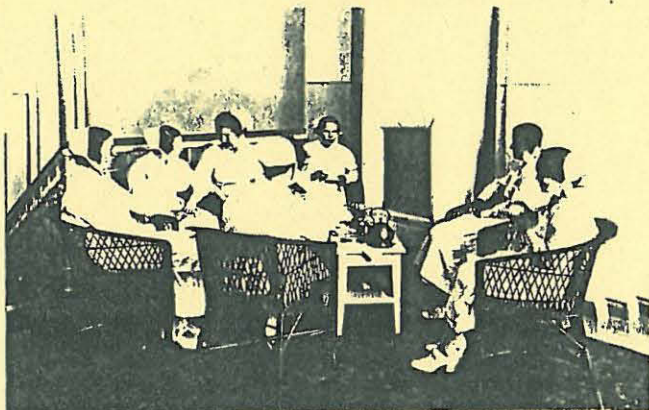
Kohteen rakennuksiin soveltuva elävöittämiskeino, jonka voisi ottaa käyttöön kunnostustöissä. (Ks. C₁ / SEINÄT).

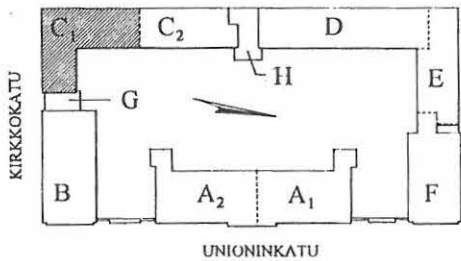
+ KÄYTÄVÄINTERIOÖRIT

REPRO vk 9.8.

Porrasaulan takkanurkkauksen kodikkuus on sittemmin kadonnut, kun takan paikalla on nyt hissi. Kuva synnytyssairaalan ajoilta 1920 -luvulta. REPRO vk 9.9.

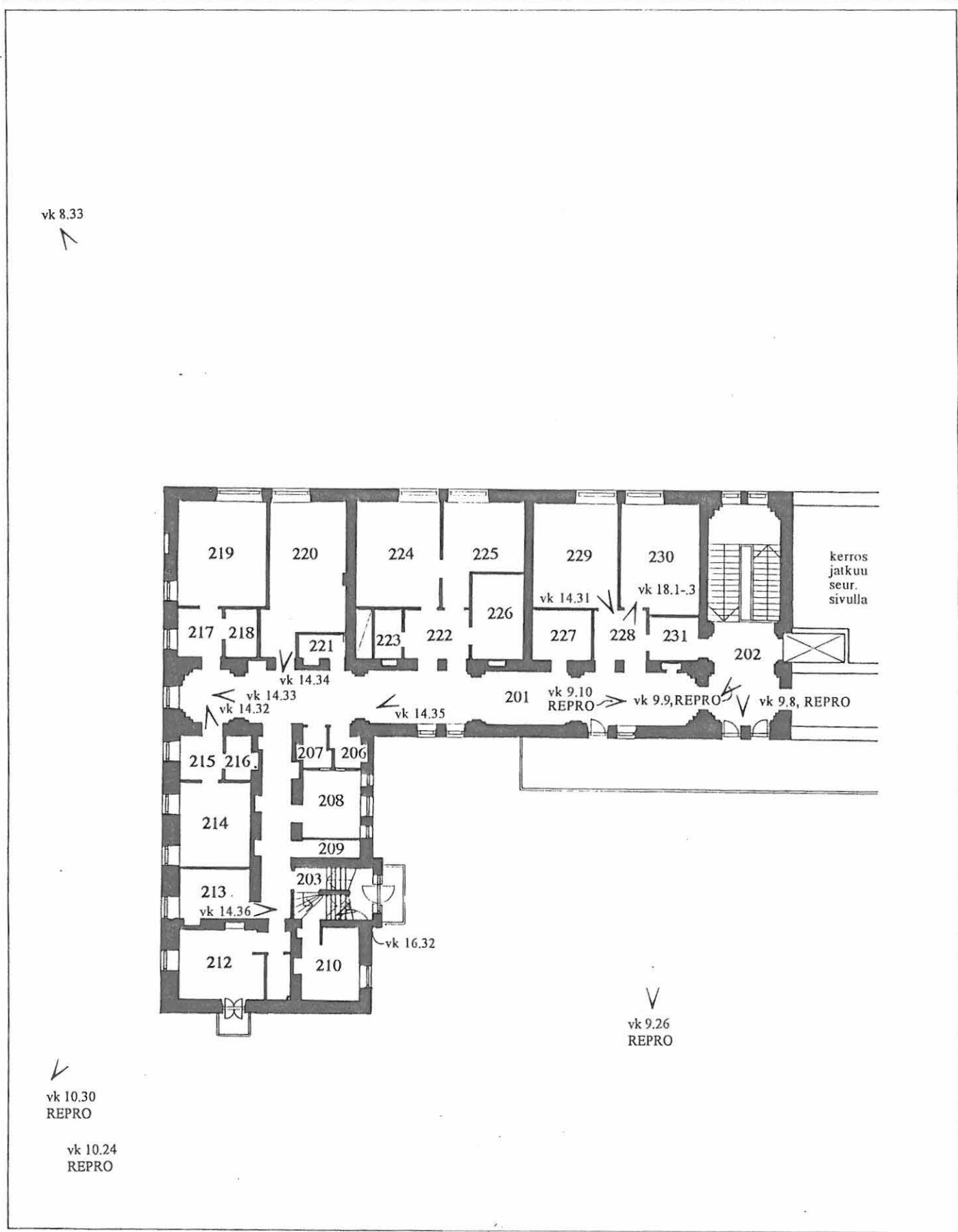

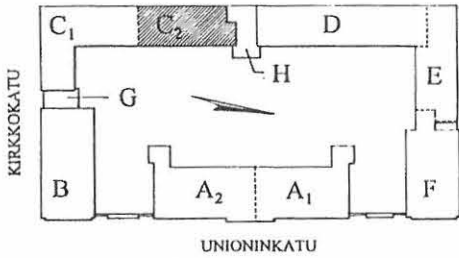

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₁	II	124
VALOKUVAT		

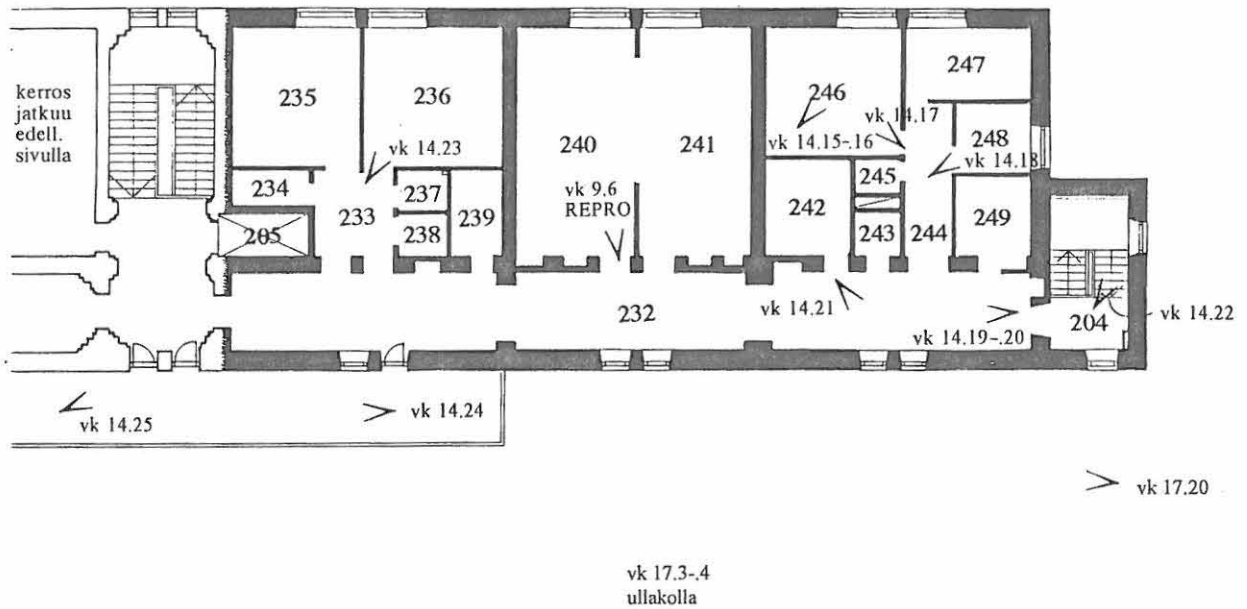

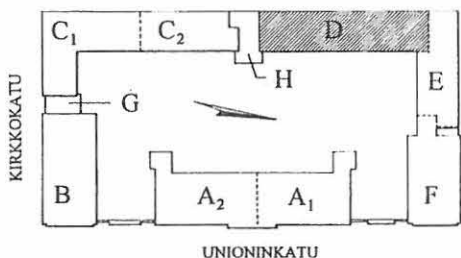

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
C ₂	II	125
VALOKUVAT		

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	K	130
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
KAHVIO, PUUSEPÄNVERSTAS, TAUKOTILAT, VARASTOT

Puutteellisten tietojen vuoksi kerroksen vaiheita voi esittää vain hyvin suurpiirteisesti.

K101: KÄYTÄVÄ (1864, 1980)
Välillä ei-läpikäytäviä huonetiloja: 1950-luvulla mm. leipomoon liittyviä aputiloja, vuosisadan vaihteessa ja alkupuolella (1918 a.q.-1924 p.q.) pesulaan liittyvät osatost likaisille ja puhtaille vaatteille.

K102: KÄYTÄVÄ (1853)
K103: SAUNA (1982 p.q.)
K104: KÄYTÄVÄ & SÄHKÖPÄÄKESKUS
(viim. 1950-luvulta käyttöön)

K105: KÄYTÄVÄ & PUTKITILA
(viim. 1950-luvulta käyttöön)

K106: WC & SUIHKU (1980)
K107: PALAVIEN AIN. VARASTO (1980)

K108: VARASTO (1980)

K109: VARASTO (1980)

K110: VARASTO (1980)

K111: WC (1980)

K102-106 oli alunperin kaivamaton ryömintätila, esim. tilan K106 kohdalla korkeudeltaan noin 1½ metriä alkuperäispiirrosten mukaan. K102 (pohjoisosaa), K107-111 osalla on ollut varastotilaa tms. ainakin 1800-luvun lopulla (n. 1864?), jolloin K103 on toiminut uloskäyntinä. Mikäli jo alunperin, on sisäänkäynti ollut pohjoispäädyn kautta 1853-1864 (ks. oviholvin jäänteet, "Kattotasoo").

K112: VARASTO (1980)

K113: KEITTIÖN RASVANEROTUS (1992)

K114: TAUKOTILA RAK.MIEHILLE (1992)

1980 Taukotila ja varasto (K113+114).

1953 Verstaan varasto (K113+114)

ja wc (K112).

1918 a.q. Osa pesutupaa (pestävien vastaanotto).

1864 Osa leipomoa?

K115: PUKUHUONE, SUIHKU (1992)

K116: VERSTAS (1992)

1980 Varasto (K115), versta (K116).

1953 Versta (K115), pesula ja etuhuone (K116).

1918 a.q. Osa pesutupaa (pestävien vastaanotto).

1864 Osa leipomoa?

K117: VERSTAS (1992)

1980 Huoltopäivystys.

1950-l. Pesulan mankelihuone ja kuivaus.

1918 a.q. Pesulan mankelihuone.

1864 Osa leipomoa?

K118: KAHVIO (1980)

1970-l. Kahteen huoneeseen jaettu kanttiini.

1950-l. Leipomotiloja?

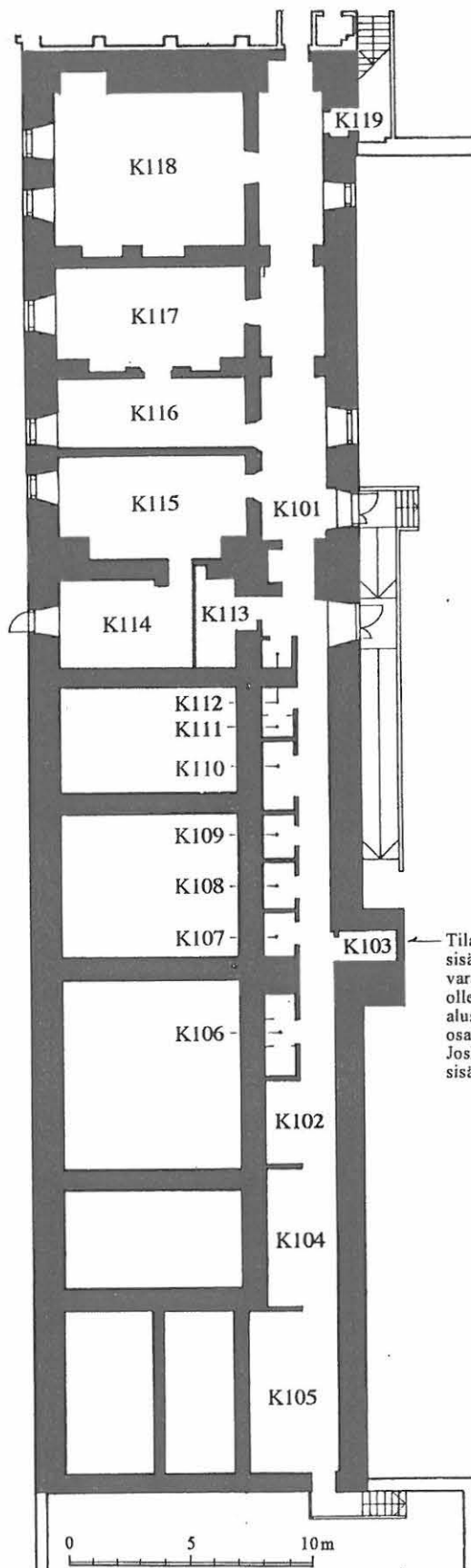
1918 a.q. Pesulaan kuuluva kuivaushuone.

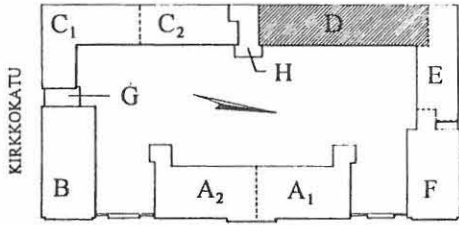
1864 Osa leipomoa?

K119: KAHVION VARASTO (1980)

1938 Varasto

1800-luvun lopulta ulkoporras kellarista maantasoon.

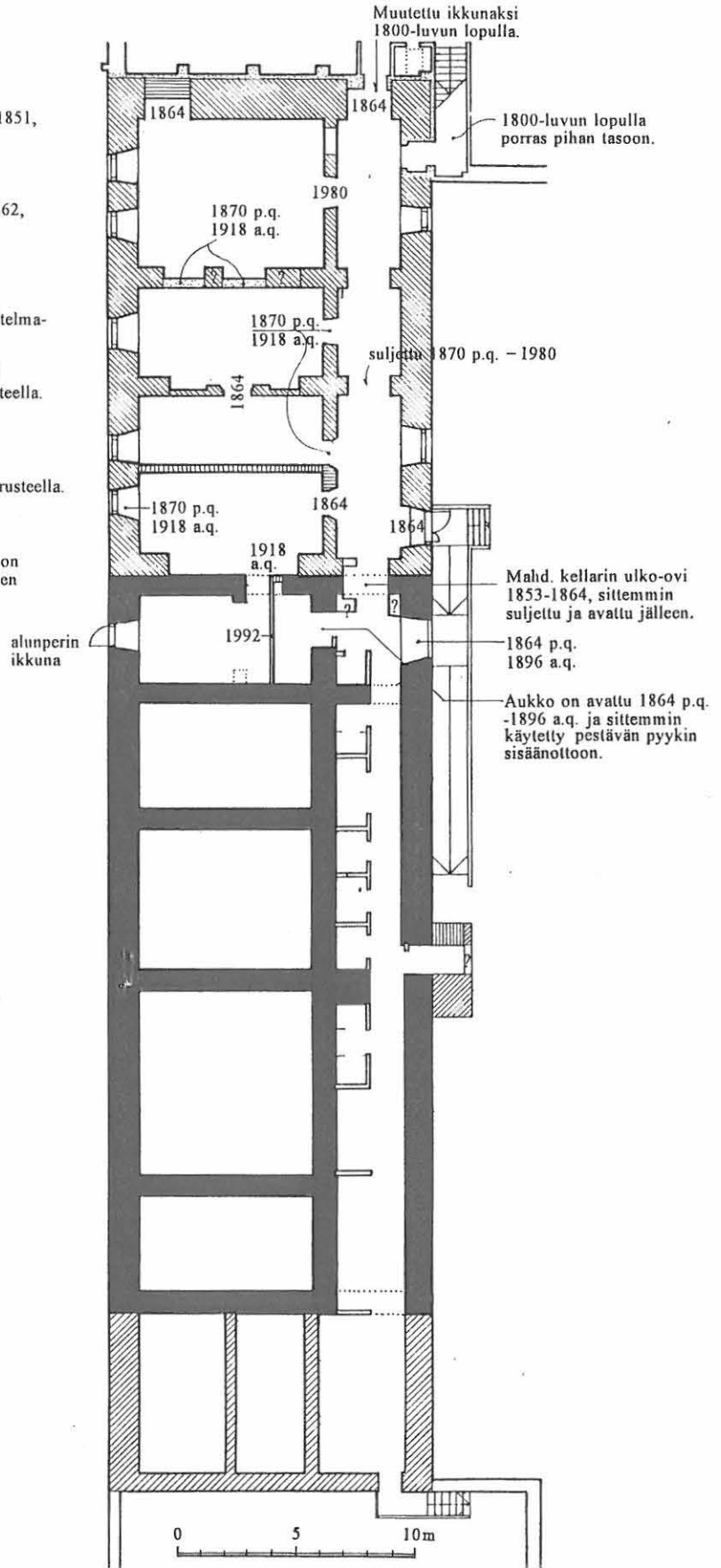
UNIONINKATU

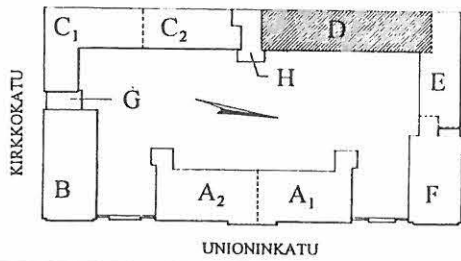
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

- 1853 Uudisrakennussuunnitelmat 1851, työt valmistuneet 1853.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1863 Lisärakennussuunnitelmat 1862, työt valmistuneet 1863.
- 1864 Valmistuminen.
- 1800-l. 1870 p.q. - 1918 a.q., suunnitelmapäiväysten perusteella loppu
- 1930-l. Muutostöitä 1924 p.q - 1938 suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1980 Toteutus vuosien 1977/82 korjaustöissä.
- 1992 Suunnitelmien päiväysten perusteella.

Vuosiluvulla merkitty aukon alkuperä. Moni aukko on ollut välillä suljettuna ja otettu myöhemmin uudelleen käyttöön huonejärjestelyjen muututtua.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	K	132

SEINÄT

SEINÄT YLEISESTI

Seinät ovat pääosin kiviaineisia, pinnalta rapattuja ja telaamalla maalattuja. Yleinen värisävy on vaalea keltainen tai valkea. Käytetty pintavahvistuskangas näkyy monissa tiloissa selvästi.

Eri tiloissa on runsaasti levystä tehtyjä koteleita tai vastaavia verhouksia.

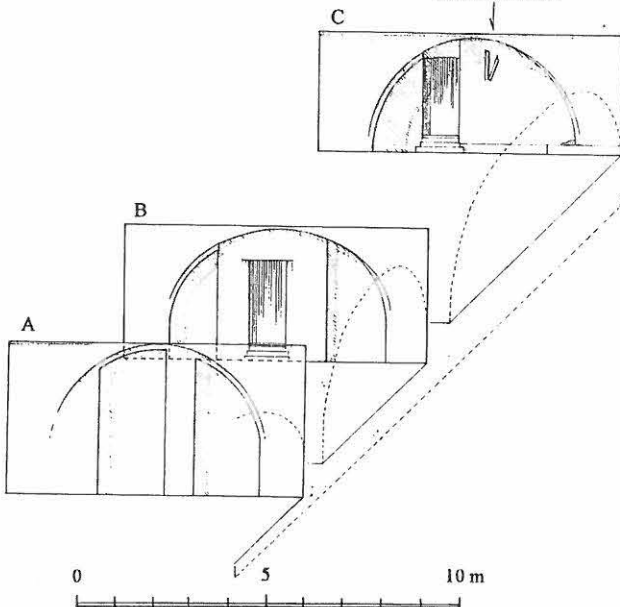
- KS Kiviaineinen seinä.
- LS Levyseinä.
- K Kaakelointi.
- LK Luonnonkivi.

Patterit ovat osin vanhoja liitepattereita (esim. K118), osin uudempiä levypattereita (esim. K114-117).

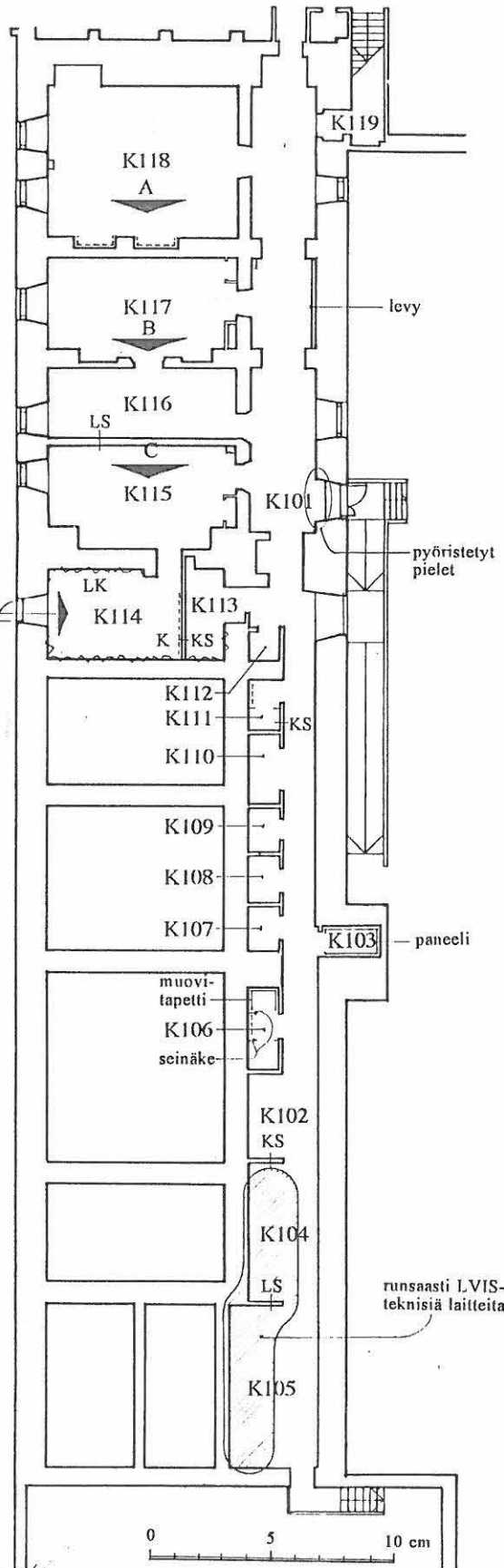
Kontrasti: tiiliholvi maalattu valkoisella lateksilla, kun taas graniittinen perusmuuri, johon se tukeutuu on jätetty luonnonväriseksi.

Aukotusten ympäristössä ulkoseinässä on nähtävissä laastittuja alueita: aukotuksia on eri aikoina muuteltu.

Pesulalaitteiston akselin kiinnityskohta seinässä.

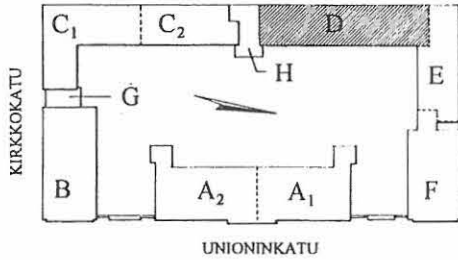

0 5 10 m

runsaasti LVIS-tekniisiä laitteita

0 5 10 cm

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 D K 133
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

Ovet ovat yleensä uusia vihreäksi maalattuja laakaovia, joissa on Prime -tyyppinen painike ja usein Abloy -lukkopesä. Vuorilistat ovat yksinkertaiset n. 4 x 1 cm valkoiseksi maalatut puulistat.

TO1 Teräslankasilla varustettu teräsovi.
 TO2 Umpinainen teräsovi.

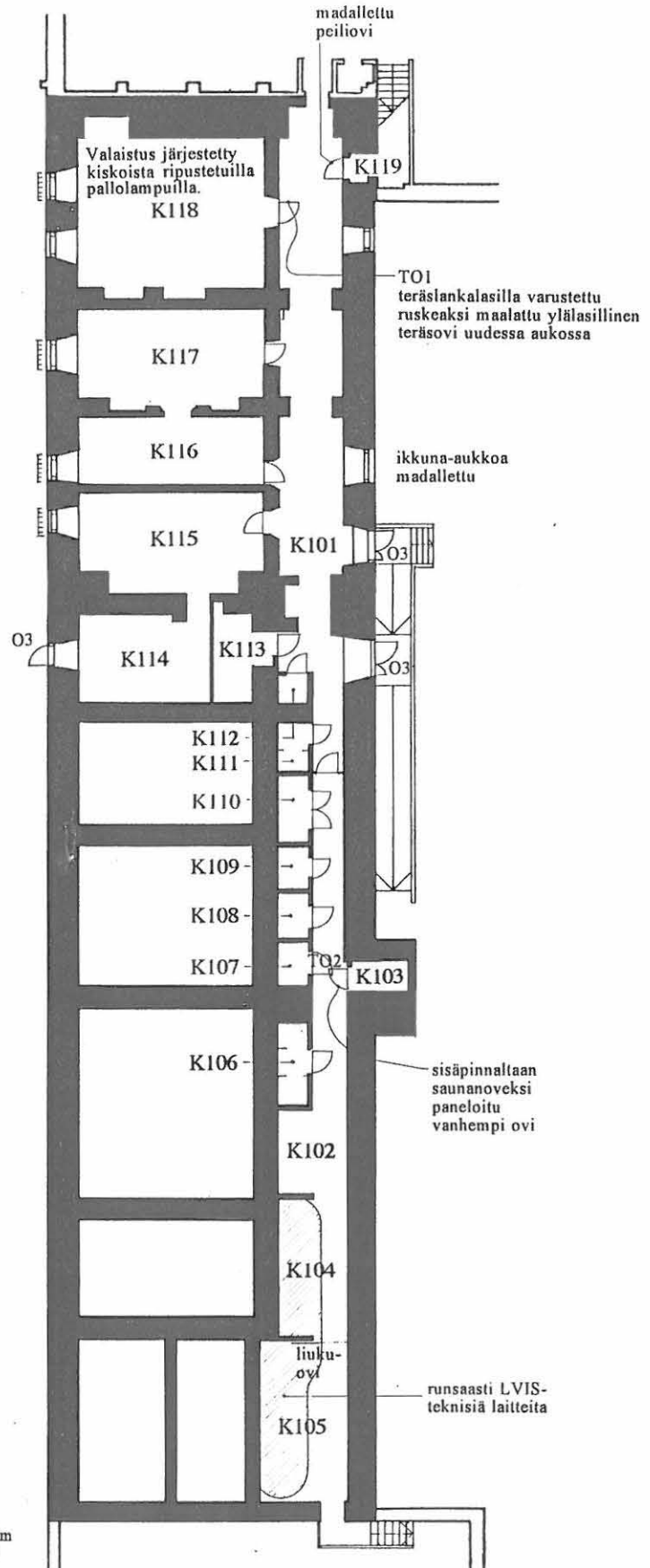
O3 Erikoisovi. Vuosien 1977/82 korjauksista peräisin oleva tummanruskeaksi petsattu vaakaneloitu ulko-ovi. Ovi on ilmeeltään rakennuksen alkuperäisluonteesta paljon poikkeava.

IKKUNAT

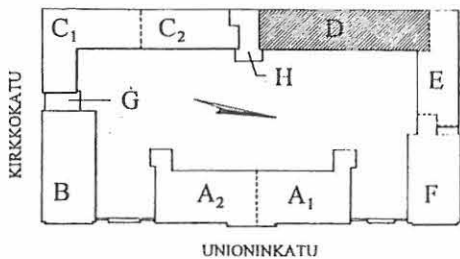
Suuremmat ikkunat ovat samaa tyyppiä kuin rakennuksen ylemmissä kerroksissa ks. DII/Ovet, ikkunat, yksityiskohtat. Heloitus on vaihtelevaa, mutta pääasiassa tyylliltään sopivaa vanhempaa mallistoa. Kuitenkin esimerkiksi joitain pitkäsälpoja on korvattu reikeileillä.

Neljä ikkunaa on varustettu ulkopuol. kaltereilla.

merk.

0 5 10m

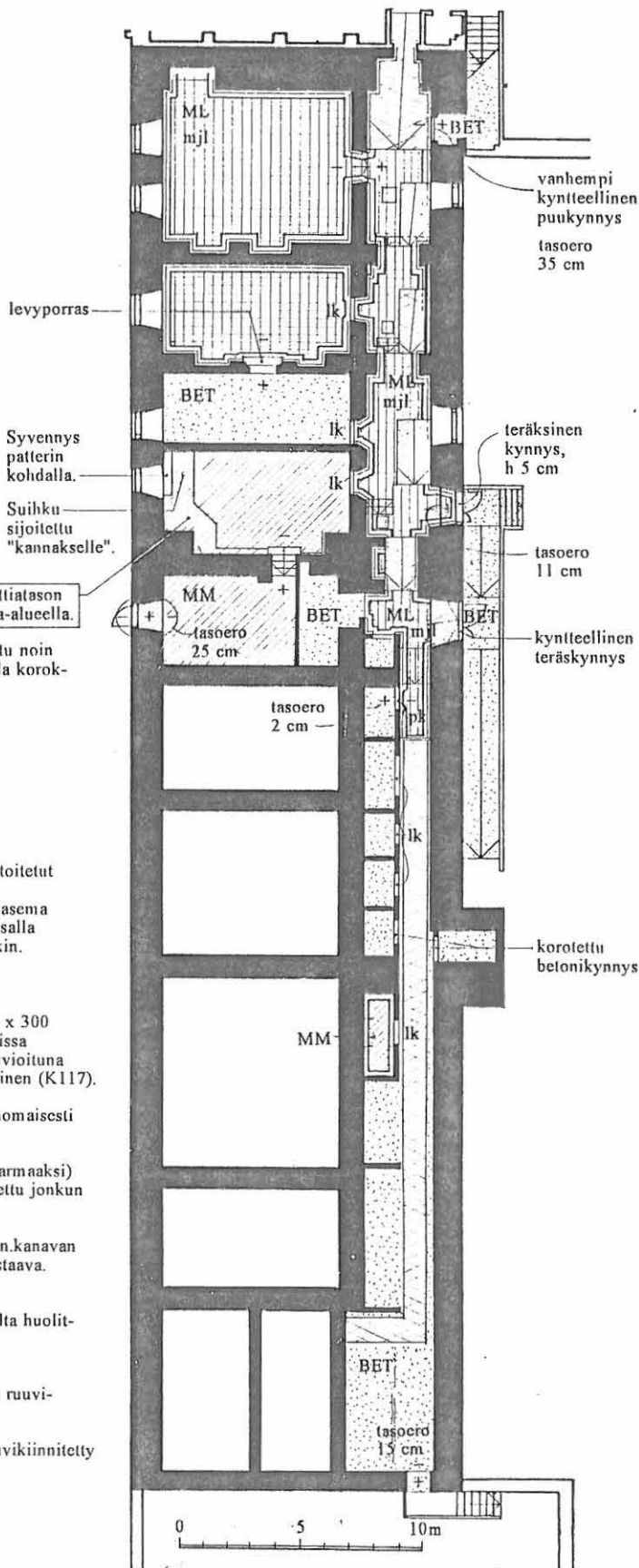
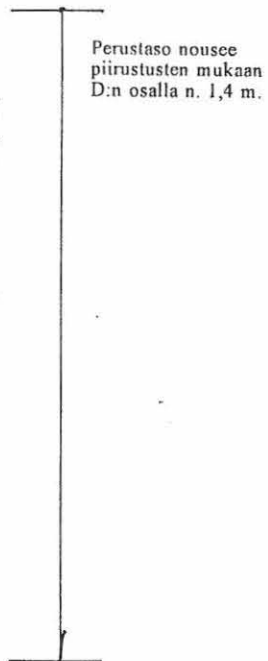

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

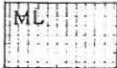

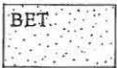

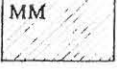

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	K	134

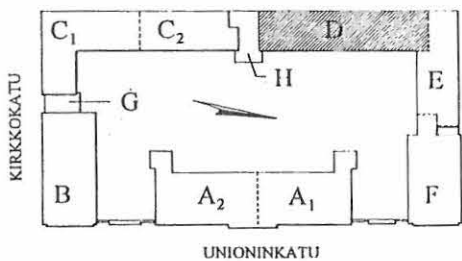
LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

Pinnat ovat yleisesti ottaen hyväkuntoisia, muovilaatoitetut tasoltaan "normaali kellarinlattiaa" parempia. Tilojen K101 ja K113-K119 alueella lattian korkeusasema laskee pohjoiseen päin: tasoero on käytävän K101 osalla ratkaistu osin portain & tasoin, osin metallilevyiluiskin.

- MUOVILAATTA. Eriakaista 300 x 300 muovilaatta, pääväreinä rakennuksissa yleinen beessi (kahviossa K118 kuvioituna tummanruskealla), mutta myös sininen (K117).
- Muovijalkalista. Kerroksessa yksinomaaisesti käytetty jalkalistatyyppi.
- BETONILATTIA. Tasoitettu ja (harmaaksi) maalattu betonilattia. Väri on nostettu jonkun verran seinälle.
- METALLILEVY. Luiskana tai tekn.kanavan peitteenä käytetty rihlalevy tai vastaava.
- MUOVIMATTO. Matto on reunoilta huolittelematon tai ylösnostettu (K106).
- "Lautakynnys", uusi lakattu, päältä ruuvi-kiinnitetty kyntteeton puukynnys.
- Puukynnys, uusi lakattu, päältä ruuvi-kiinnitetty kyntteellinen puukynnys.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	K	135
KATTOTASO		

KATOT YLEISESTI

Kerroksessa ei ole alaslaskettuja kattoja.

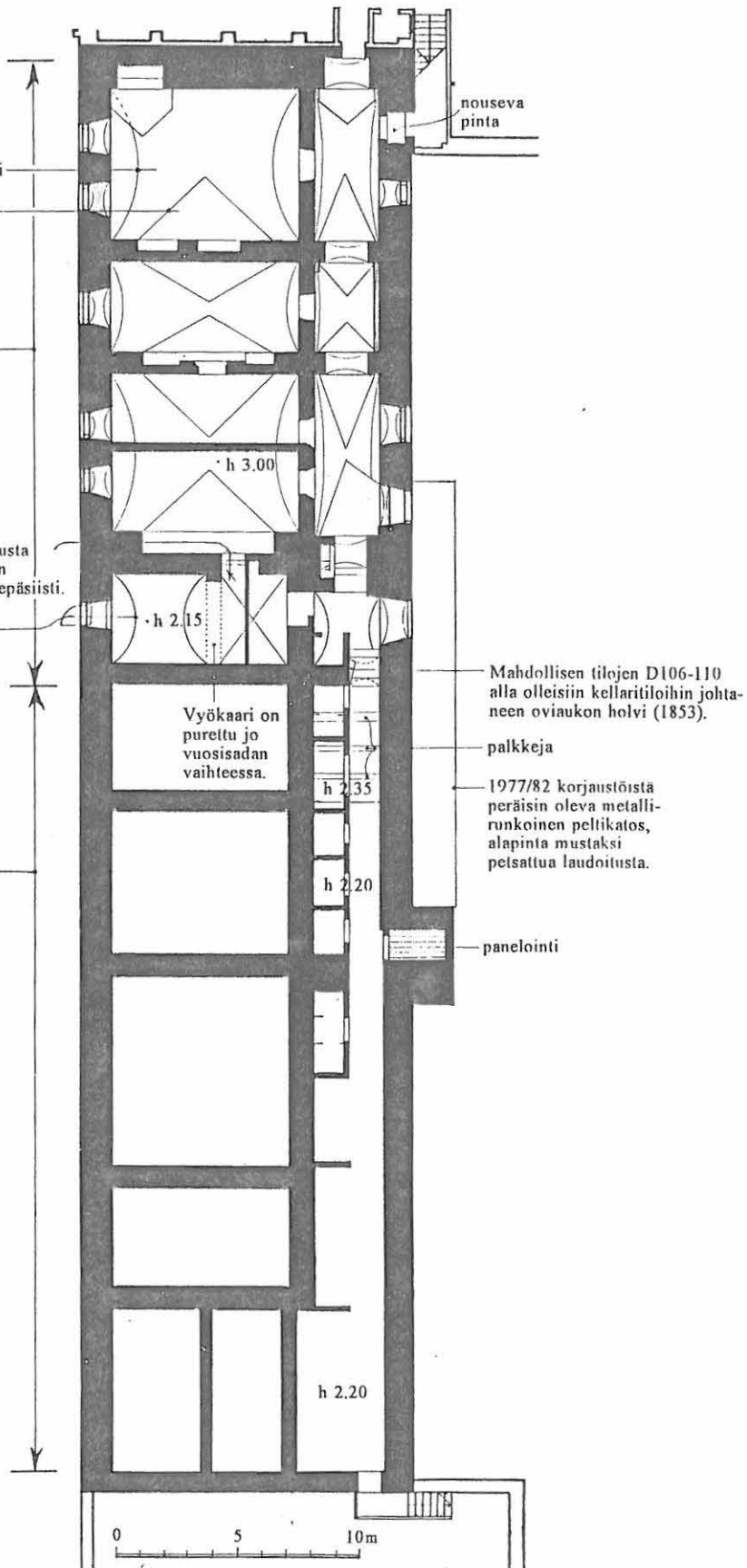
Kerroksen kattomaailma on koko kohteen mielenkiintoisinta, tunnelmallisia tiloja muovaavaa.

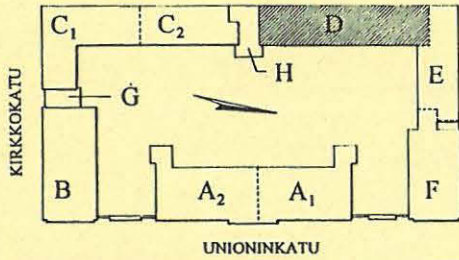
Pääsiallisesti tilat ovat holvattuja. Holvit ovat periaatteessa luonteeltaan pistoholvien puhkomia tynnyriholveja, joista monet ovat ulkonäöltään lähes ristiholveja. Useiden holvien pintaan on kiinnitetty pintavahvistuskangas, joka ei kuitenkaan näy häiritsevästi.

Jälkikäteen puhkaistusta läpikäynnistä johtuen holvi epämääräinen/epäsiisti.

Punatiiliholvi on maalattu yli valkoisella.

Käytäväosalla alakattona on uudemman betoniholvin alapinta (muottilaudoituksen jäljet näkyvissä).

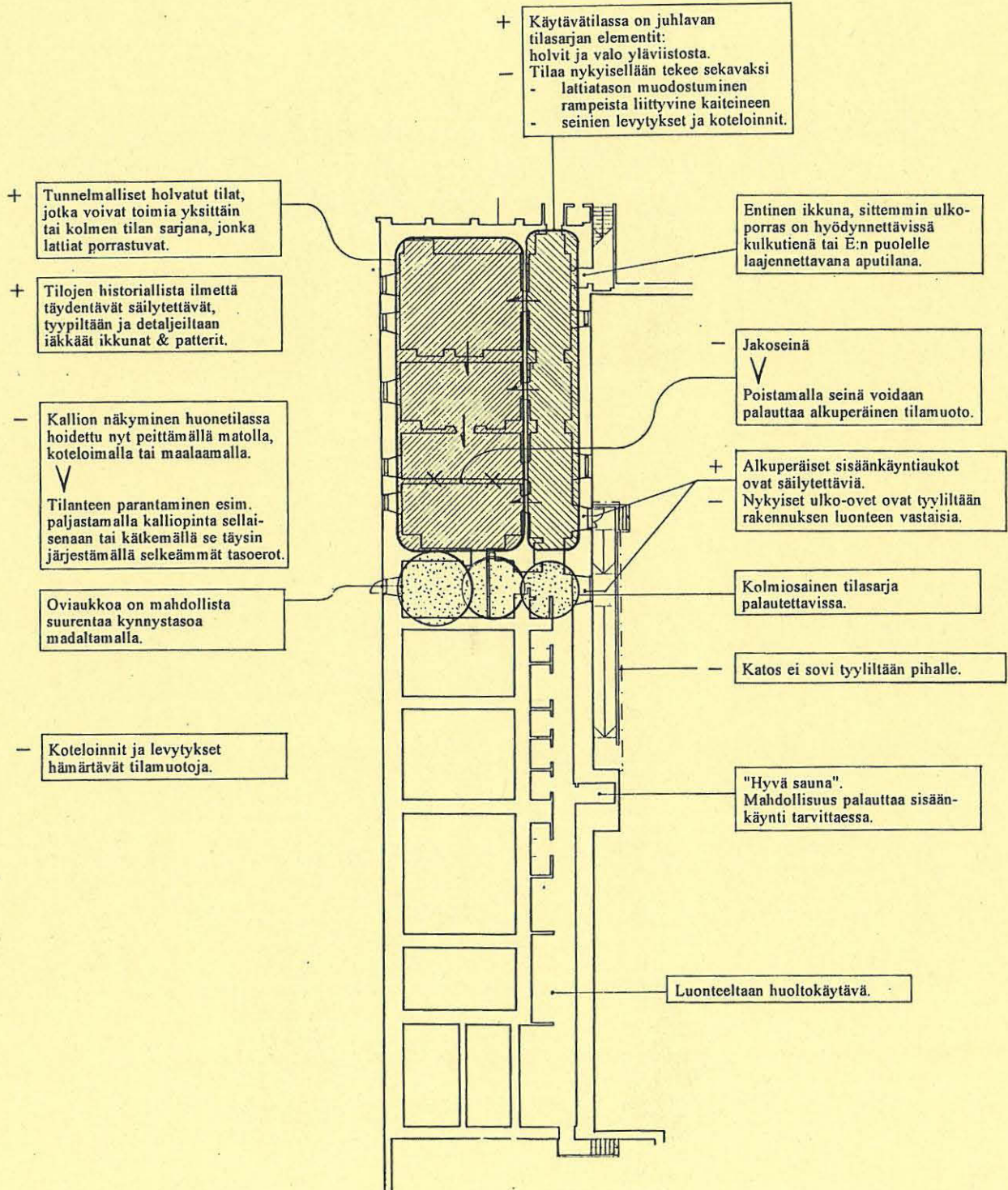
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

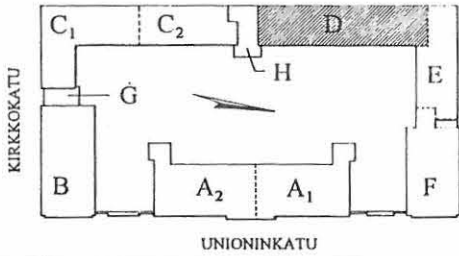
RAKENNUS KERROS SIVU
 D K 136
 YHTEENVETO

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

1864 Leipomon kellaritiloja.
 1800-l. loppu: Pesula.
 1970-l. Kantiini ja huoltotiloja.

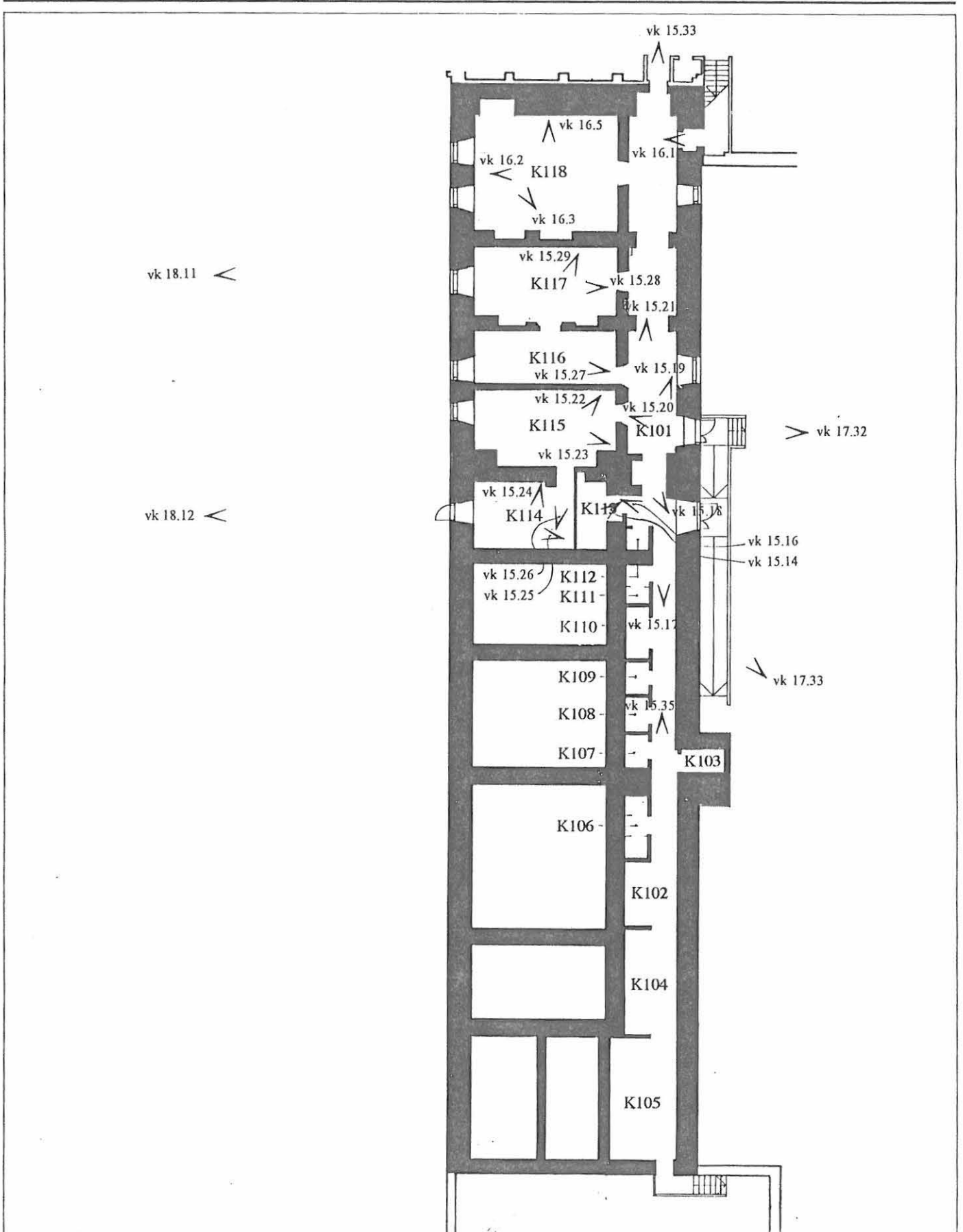
0 5 10m

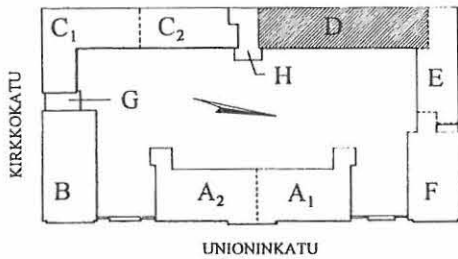

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
D K	137
VALOKUVAT	

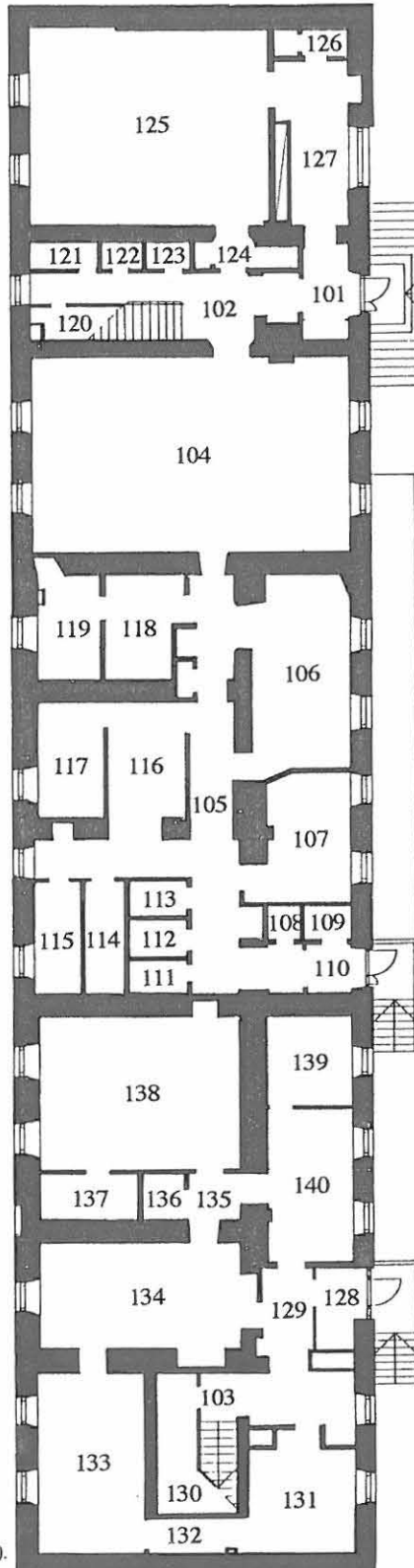
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

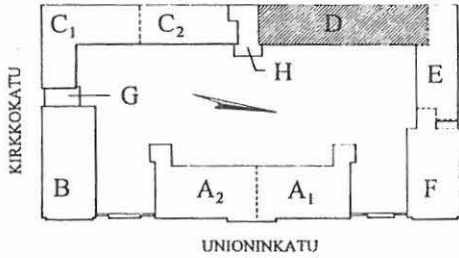
RAKENNUS KERROS	SIVU
D I	150
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ	

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
KEITTIÖ, RUOKASALI, FYSIOTERAPIA.

- 101 ETEINEN (1864)
- 104 KEITTIÖ (1864-)
- 106 ASTIANPESU (1955)
1918 Palvelusväen ruokasali.
1870 Tartuntatautisten osastoa.
1853 Upseerisaunan pukuhuone (osin 107).
- 107 KUIVA-AINEVARASTO (1982 p.q.)
108 VARASTO, märkätilavarust.(1982 p.q.)
109 KYLMIÖ (1982 p.q.)
110 ETEINEN (1955)
1980 Keittiön punnitushuone (108-109, osin 107), osa tiskaus-huonetta (osin 106), eteinen (110).
1955 Keittiön punnitus- & perkaus ja osa kylmälää (107-109) sekä eteinen (110).
1918 Välikkö, wc ja porttivahdin eteinen (107) sekä eteinen (108-110).
1870 Välikkö, käymälä, osa tartuntatautisten osastoa (107 osin, hirsijakoseinä), eteinen (108-110).
1853 Eteinen (108-110, osin 107).
- 105 KÄYTÄVÄ (n. 1935)
111 WC (1956)
112 PAKASTUS (1980)
113 KYLMIÖ (1980)
114 KYLMIÖ (1980)
115 KYLMIÖ (1980)
1980 a.q. Varasto, kändien huone, käytävän osa (105) ja wc (111).
(1956 Osa ruokasalia, kuivamuonavarasto, wc - mahdollisesti jäänyt suunnitelmaksi?)
1930-l. Kaksi (asuin?)huonetta ja käytävän osa (105).
1918 Keittiöpiikojen huone.
1896 Väen ruokasali.
1870 Vedenlämmityshuone
1853 "Vesihuone" (ilm. vedenlämmitys- ja kylpyhuone).
Alkuper. tilaan sisältyi osin 105.
- 116 VALMISTELU (1982 p.q.)
117 TAUKOTILA (1982 p.q.)
1980 Valmistelutila.
1935 Ruokailuhuone (117,118) ja käytävä (105 osa).
1918 Porttivahdin asunto.
1896 Väen keittiö.
1870 "Kuumennus ja kaasutus" (118), eteinen(117).
1853 Upseerisauna.
Alkuper. tilaan sisältyi myös osin 105.
- 118 EMÄNNÄN TOIMISTO (1956)
119 HENKILÖKUNTA (1956)
1918 Ruokavarasto.
1870 Tartuntatautisten osastoa (myös osa 105).
1853 Upseerisaunan pesuhuone ("saippuointi", myös osin 105).

- 102 PORRASHUONE (1918 a.q.)
120 VARASTO (1950-l.)
121 ASTIAVARASTO (1950-l.)
122 VARASTO (1950-l.)
123 SIIVOUS (1950-l.)
124 KYLMIÖ- JA VARASTOVÄLIKKÖ (1950-l.)
125 RUOKASALI (1956)
126 WC (1956)
127 VAATETILA (1956)
1918 a.q. Leipomo (125), perunoiden kuorinta (126-7), porrashuone varastoinen (102, 120-124).
1864 Leipomo liittyvine tiloineen
- 128 TUULIKAAPPI (1982 p.q.)
129 ETEISAULA (1980)
139 KANSLIA (1980)
140 ODOTUSHUONE (1980)
1955 Huollettavien vaatteiden lajittelu, eteinen.
1930-l. Talouskonttori (2 huonetta 139, 140), eteinen.
1918 a.q. Ompelimo (128-129, 140), keittiön aputila (139).
1853 Saunan pukuhuone, alkuun sotilaille.
- 131 HENKILÖK. TAUKOTILA (1982 p.q.)
1980 Kanslia.
1918 Asunto (myös osa 129).
1918 a.q. Silitystila.
1863 Ruuminavaustila, todennäk. (myös osin 129).
- 103 PORRASHUONE (1918 a.q.)
130 SIIVOUSKESKUS (1982 p.q.)
1918 a.q. Porrashuone (103) ja porrashuone (130).
1863 Sterilointi (ilmeisesti).
- 132 KÄYTÄVÄ (1955 a.q.)
1863 Sisäänkäyntieteinen.
- 133 HOITOHUONE (1980)
1955 Asunto.
1930-l. Kaksi asuinhuonetta.
1918 a.q. Asunto (2 rengille).
1863 Ruumishuone (tod.näk.).
- 134 HOITOHUONE (1980)
1955 Silitystila (myöh. työh.), aula.
1935 a.q. Useita pienempiä saniteettitiloja, aula.
1918 Ilm. kylpyhuone ja aula.
1853 Pesuhuone, alkuun sotilaiden saunaan liittyvä (1924).
- 135 VÄLIKKÖ (1980)
136 WC (1980)
137 VARASTO (1980)
138 VOIMISTELUSALI (1980)
1938 Useita keittiövarastoja.
1918 Sauna (pienennetty) ja pesu- ja pukuhuoneet.
1853 Sauna, alkuun sotilaille (1924).

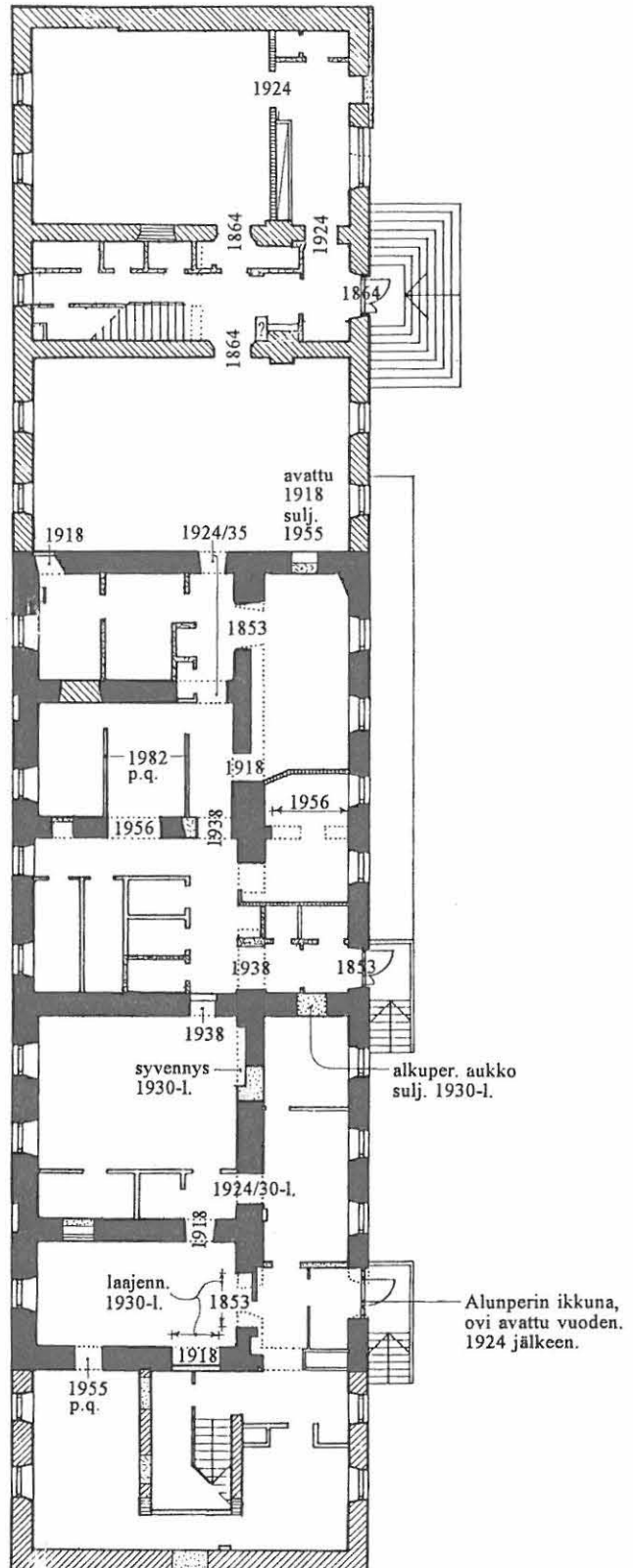

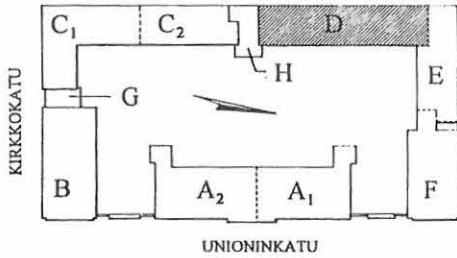
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	I	151
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1853 Uudisrakennussuunnitelmat 1851, työt valmistuneet 1853.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1863 Lisärakennussuunnitelmat 1862, työt valmistuneet 1863.
- 1864 Lisärakennustyöt valmistuneet.
- n. 1918 Suunnitelmapäiväysten perusteella muutostöitä vuosisadan vaihteesta 1920-luvun alkupuolelle. Painopiste noin vuoden 1918 tienoilla.
- n. 1935 1930 -luvun muutostöitä.
- 1955 Muutostöitä noin vuosilta 1955-56 suunnitelmapäiväysten perusteella.
- n. 1980 Muutostöiden toteutus vuosien 1977/82 korjauksissa.
- n. 1990 Muutostöitä vuoden 1982 jälkeen.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	I	152
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

Seinät ovat pääosin kiviaineisia, pinnalta rapattuja ja telaamalla maalattuja. Yleinen värisävy on vaalea keltainen tai valkea. Joissain tiloissa on käytetty näkyvästi pintavahvistuskangasta.

Vanhimman rakennusvaiheen (saunojen, 105-119 ja 135-140) osalla muurit ovat huomattavan paksut alkuaan yksikerroksisen rakennuksen seiniksi.

Tilojen luonteeseen vaikuttavia erikoisratkaisuja on erityisen runsaasti keittiöosalla (tilat 101-127), esimerkiksi seinien alaosan ja kulmien suojauksia, ympärikaakeloiteja, runsaasti vesipisteitä yms: tilojen ilme on nykyisen käyttötarkoituksen mukainen. Joissain tiloissa on huomattavan korkeat levystä tehdyt verholistakotelot, jotka eivät sovi rakennuksen henkeen.

Muovimatto nostettu seinälle n. 75 cm.

Tilaa jakavat ikkunallinen seinäke (h 2,2 m, 119-118) ja ylälasillinen jakoseinä (119-105) 1950-luvulta.

Ristiholvi nousee n. 2 metristä.

Uusi ikkunaseinä, rakenne ei ulotu aivan holviin.

Kaakelointi nousee n. 2 metrin korkeudelle.

Kylmiö-elementit.

Yksityiskohta: siderauta poikki ikkuna-aukon

Ikkunapenkin huomattava syvyys: noin 700.

Tilassa 104 ja 106 ympärikaakeloitoidut ikkunapenkit ja smyygit.

Nurkkien pyöristys 1950-luvun korjauksista.

Kuvioitu kaakelointi lattiasta kattoon.

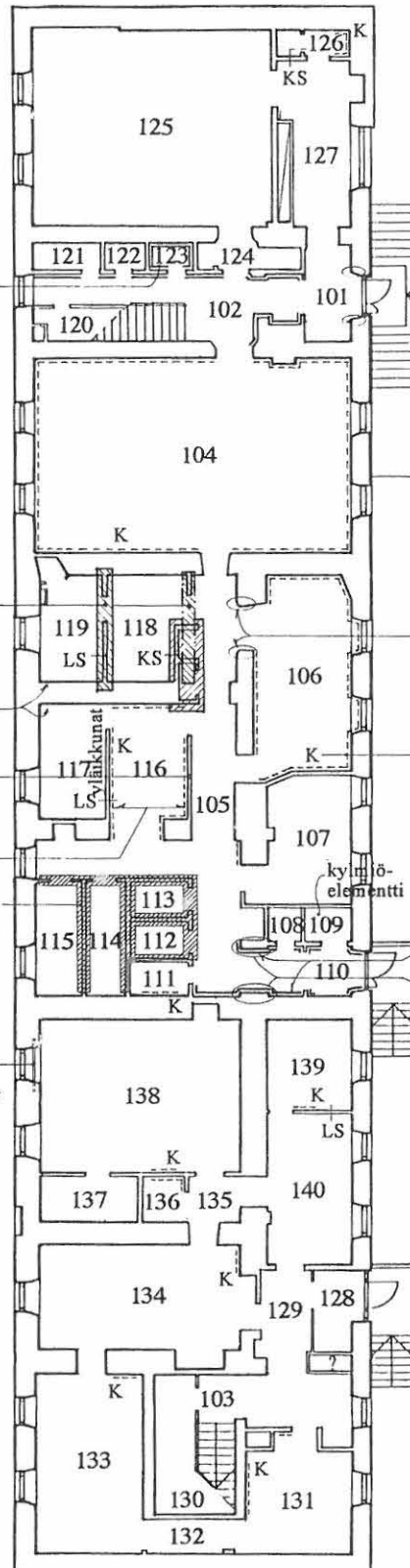
Tilassa 107 ikkunapenkki sementtimosaikkipinoit.

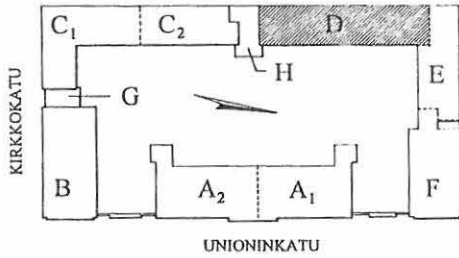
Erikoisrakenteinen seinä: kylmiö, pinnoitettu teräslevy.

Muovimatto nostettu seinälle n. 75 cm.

Nurkkien pyöristys, vahvistus rst-levyillä.

KS	Kiviaineinen seinä
LS	Levyseinä.
K	Kaakelointi.

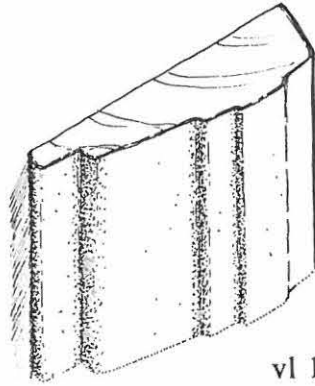

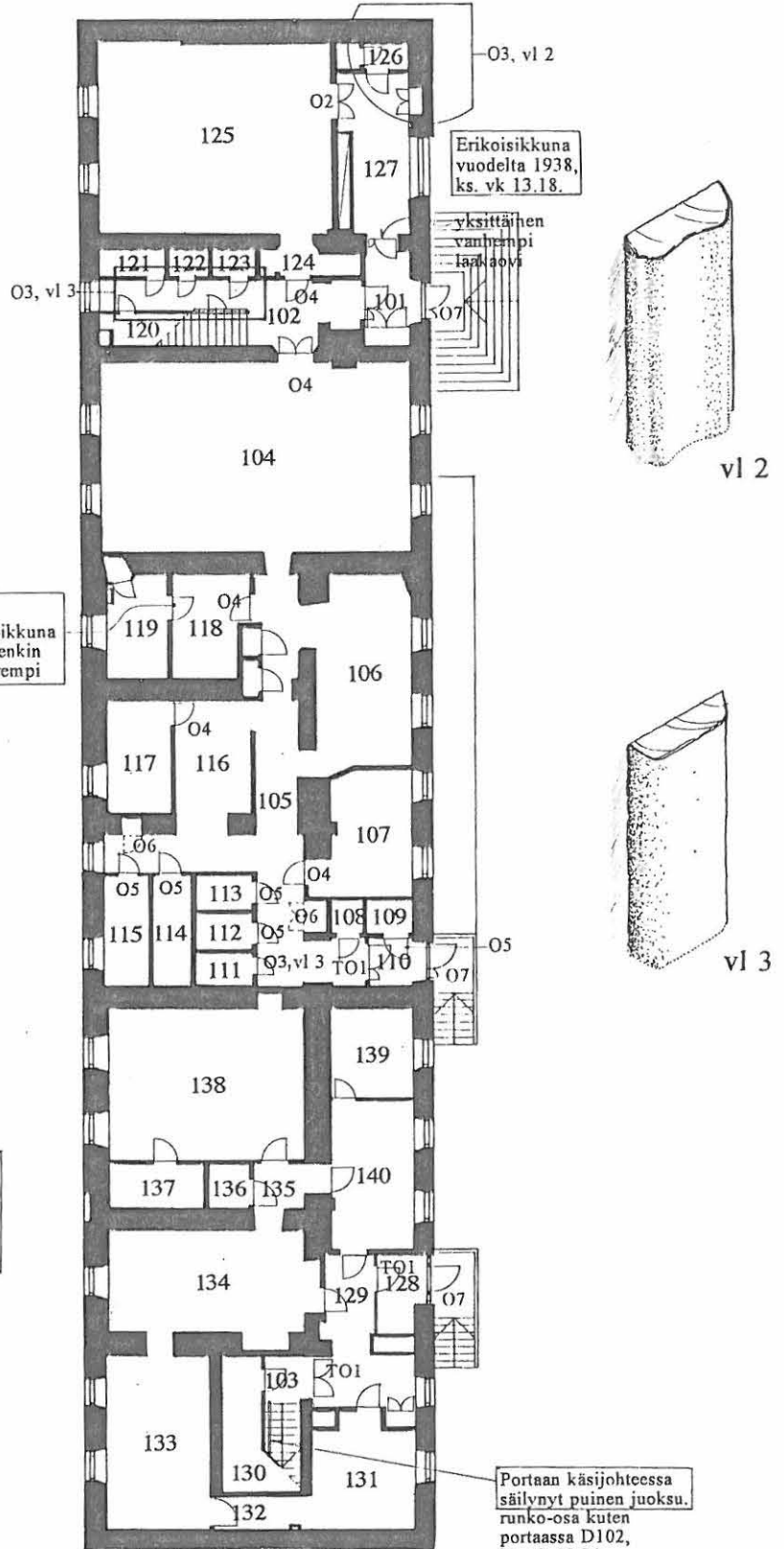
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 D I 153
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

vl 1

vl 2

vl 3

OVET

Kerroksessa on kirjo useita erityyppisiä ovia.

TO1 Teräslankalasilta varustettu palo-ovi.

- O2 Vanha, säilytettävä paripeiliovi (viim. 1920-luvulta). Oveen liittyy vanha, säilytettävä vuorilista vl 1.
- O3 Vanha, säilytettävä laakaovi (1950-luvulta). Oveen liittyy vanha vuorilista vl 2 tai yksinkertaisempi pyörästettykulmainen vuorilista vl 3.
- O4 Vanha, säilytettävä ikkunallinen keittiön laakaovi (1950-luvulta). Vastaavat vanhat vuorilistat.

O5 Erikoisovi: kylmiö.

O6 Erikoisovi: ritiläovi.

O7 Säilytettävä ulko-ovi, 1950-luvulta.

Muut ovet ovat uudempiä laakaovia, tilaryhmässä 128-140 pääasiassa ruskeita ja vuorilistat uusia, yksinkertaisia 4 x 1 cm puulistoja, valkoiseksi maalattuja.

IKKUNAT

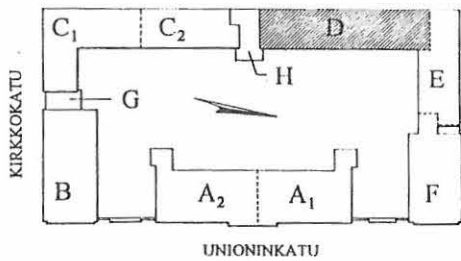
Ikkunat ovat ilmeeltään kohteen henkeen soveltuvia iäkkäitä puuikkunoita. Ne ovat pääosin samaa sisään-aikeavaan -aukeavaa tyyppiä kuin rakennuksen II kerroksessa. Fortuskoita on osassa ikkunoista (Ks. DII/Ovet, ikkunat, yksityiskohtat). Tilassa 138 on poikkeuksellisesti sisään-ulos -aukeavat.

PATTERIT

50 % pattereista on vanhoja liittepattereita, neljää eri tyyppiä. Eniten (puolet) on vieressä kuvattua. Loput patterit ovat rakennusryhmässä yleisesti käytettyä (2-levyistä) levytatterityyppiä.

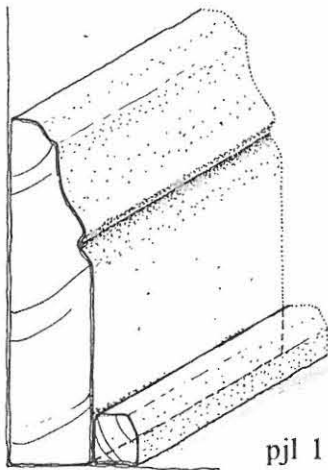
Portaan käsijohteessa säilynyt puinen juoksu, runko-osa kuten portaassa D102, ks. vk 13.24.

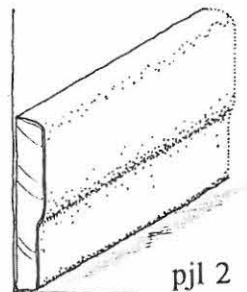
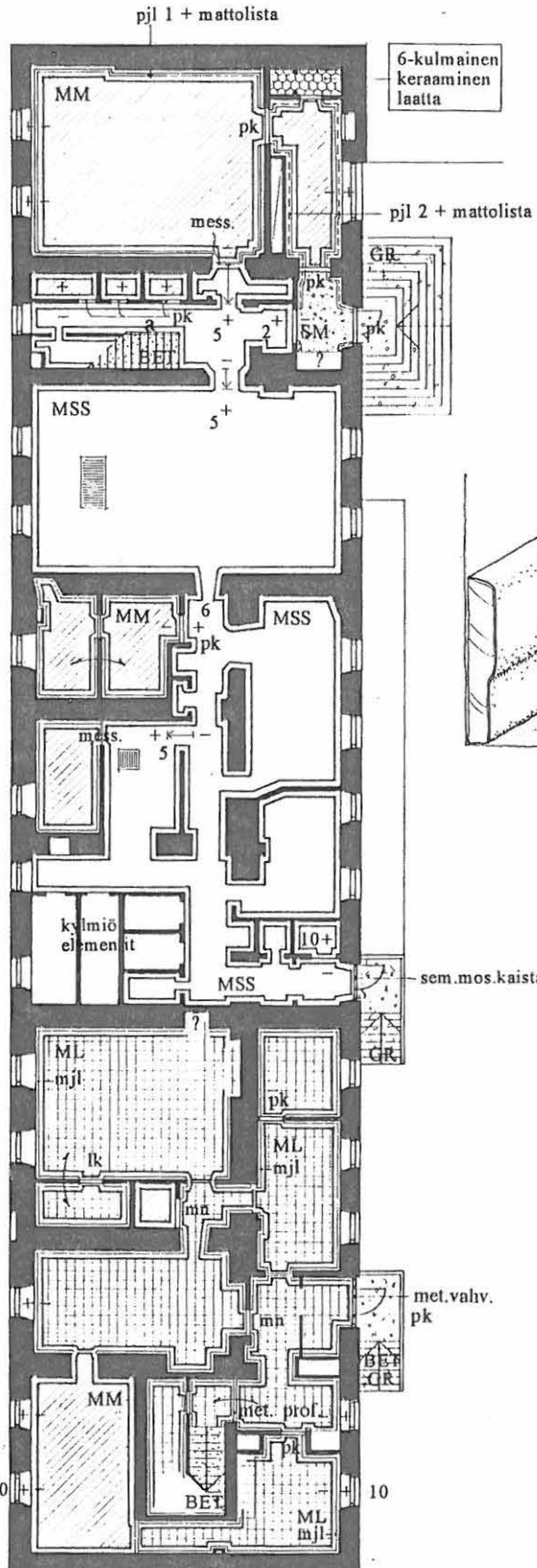
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS · KERROS SIVU
 D I 154
 LATTIATASO

a Portaanalaisessa komerossa on jäljellä kappale vanhaa jalkalista

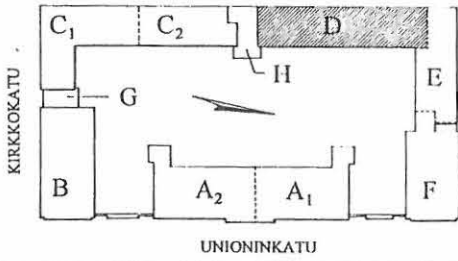

LATTIAT YLEISESTI

Rakennuksen keskiosalle on kehitöille tyypillinen massalattia, jossa on runsaasti lattiakaivoja ja mm. kaksi suurempaa ritiläkaivoa (merkitty) sekä runsaasti tasoeroja.

MSS	MASSALATTIA, nostettu reunoille n. 10 cm.
ML	MUOVILAATTA. 300 x 300 muovi-laatta, väreinä beessi, tummanruskea ja suklaanruskea.
mjl	Muovijalkalista.
MM	MUOVIMATTO. Matto on reunoilta ylösnostettu tiloissa 121-123, 133, 136.
pjl 1	Vanha profiloitu jalkalista.
pjl 2	Vanhahko profiloitu jalkalista. (1950-1?)
GR	GRANIITTI porraskiveyksissä.
SM	SEMENTTIMOSAIKKI.
BET	VALETTU pinta porraskelmissä.
+ - - 5	Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).
pk	Yleensä vanhempi, maalattu kyntteellinen puukynnys. Uudempi lakattu puukynnys rakennuksen eteläpää tiloissa 131, 139.
lk	"Lautakynnys", uudempi, yleensä lakattu kyntteetön puukynnys.
mess.	Kapea messinkilista lattiapinnoitteen rajakohdassa.
mn	Muovinauha kynnyksistana.

0 5 10m

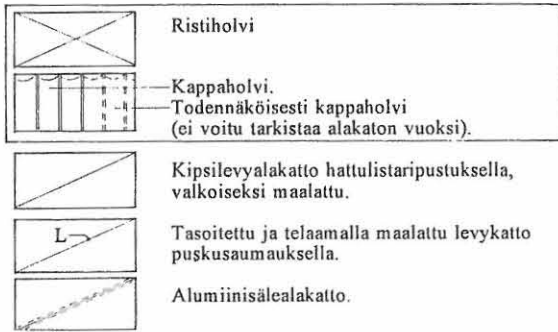
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	I	155
KATTOTASO		

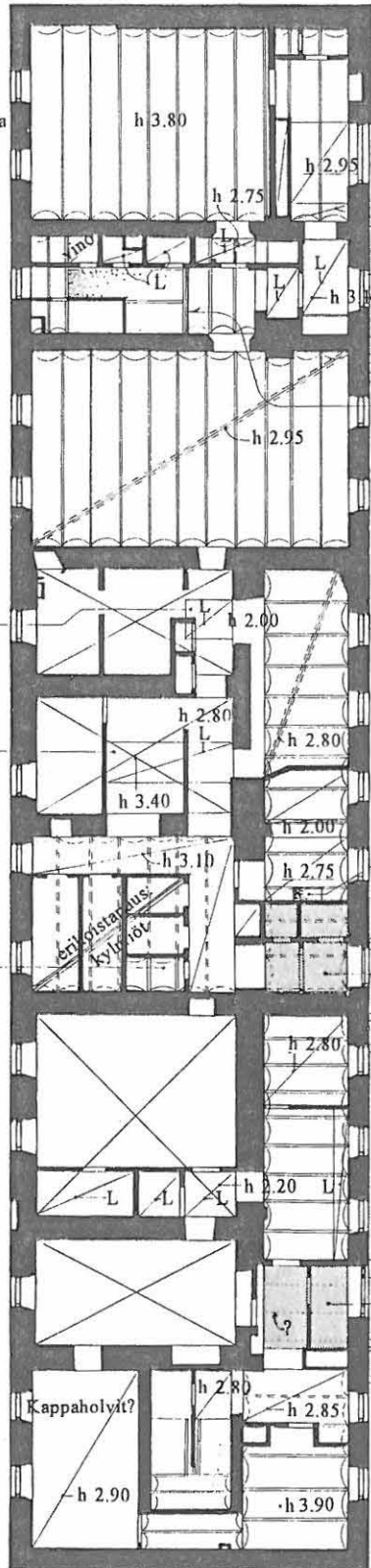
KATTOPINNAT YLEISESTI

Kerroksessa on kenties koko kompleksin mielenkiintoisimmat säilyneet kattopinnat risti- ja kappaholvein. Osa kappaholveista on alakattojen kätöksissä. Kerroksessa esiintyy useita erityyppisiä alakattoja.

Alakattopintoihin liittyy runsaasti teknisistä laitteista erityisesti keittiöalueella.

Holvattuun tilaan sopimattomat IV -kotelot.

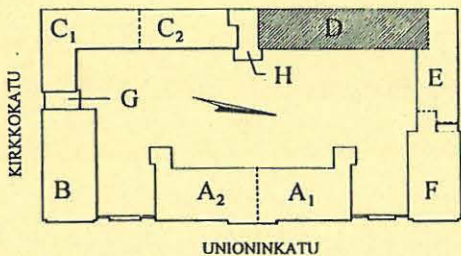

Korkea seinäke katossa (keittiön IV).

Käynti ilmanvaihtolaittehuoneeseen: aukko alakatossa.

Betoniholvin alapinta h 2.30
 Betonisen välipohjan päällä on ilm. keittiötilojen ilmanvaihtokoneita.

Betoniholvin alapinta h 3.05

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

D I 156

YHTEENVETO

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

- 1853 Saunat sotilaille ja upseereille.
- 1864 Keittiö, leipomo, saunat sekä ruumishuone.
- 1870 Kuten edellä, mutta tartuntatautosasto upseerisaunan tilalle.
- n.1920 Keittiö, ym. huoltotoimintoja.
- n.1980 Keittiö, ruokailu ja fysioterapia.

+ Koko kerroksessa mielenkiintoinen välipohjan alapinta ristiholveineen ja kappaholveineen, osin alaslaskujen takana.

✓
Mahdollisuus poistaa alakattoja?

+ Säilyneitä, säilytettäviä vanhoja yksityiskohtia:

- WC seinineen, 6-kulmalaattoineen, ovineen ja listoituksineen 1950-luvulta.
- Ilmeisesti kokonaisuuden vanhimmat säilyneet jalkalistat (pj1) sekä 50-luvun tyyppi (pj2).
- Yksi harvoista peiliovista vuorilistoineen.

+ Molemmat porrashuoneet ovat luonteeltaan pelkistettyjä ja kolkkoja

- portaiden valupinta
- rautaputkirakenteinen kaide
- tämänhetkinen valaistus

verrattuna kohteen muihin vanhat piirteensä säilyttäneisiin portaikkoihin, mutta ovat toisaalta sellaisenaan rakennuksen alkuperäiseen käyttö-tarkoitukseen nähden (huolto) tarkoituksenmu-kaisia. Tämä piirre olisi hyvä huomioida.

+ Näyttävät ristiholvaukset.
- Myöhemmät väliseinäjaot.

✓
Väliseinien purkaminen palauttaisi voimakkaat tilamuodot.

+ Poikkeus:
Tilaryhmässä 105 (osa)-118-119 jakoi-
seinät ovat yksilölliset 1950-luvulle
ominaisin detaljein ja mielellään
säilytettävät (keittiön toimisto ja
emännän tilat).

Ulko-ovi:
ks. ERITYISPIIRRE

- Nostettu massapintainen lattia,
kaakeloinnit ikkunapenkkejä ja
smyygejä myöten, alumiinisäle-
alakatot, runsaat tekn. laitteet:
leimallisesti keittiötilaa.

+ Pihanpuolen käytävämäiset tila
ovat haettavissa esiin.

✓
Väliseinien avaaminen?
Kappaholvauksen esiinotto?

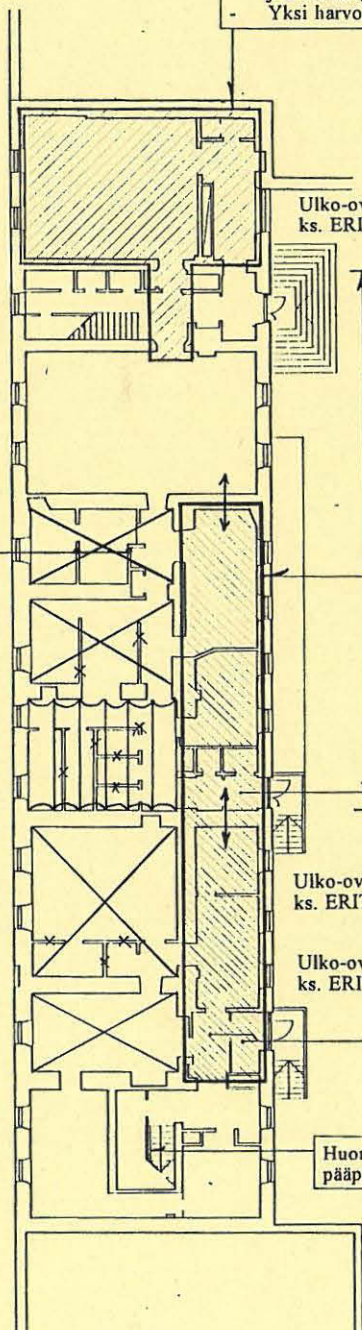
- Betonivälipohjan
madaltama sisäänkäynti.

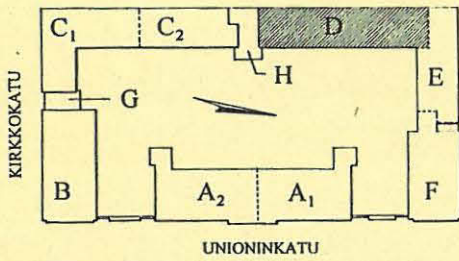
Ulko-ovi:
ks. ERITYISPIIRRE

Ulko-ovi:
ks. ERITYISPIIRRE

- Betonivälipohjan
madaltama sisäänkäynti.

+ Huom. Puukäsijohde, joka on poistettu
pääportaasta 102, on tässä tallella.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	I	157
ERITYISPIIRTEITÄ		

ERITYISPIIRRE: ULKO-OVIJÄRJESTELYT

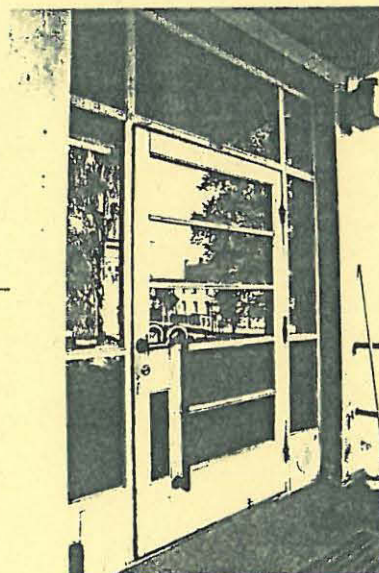
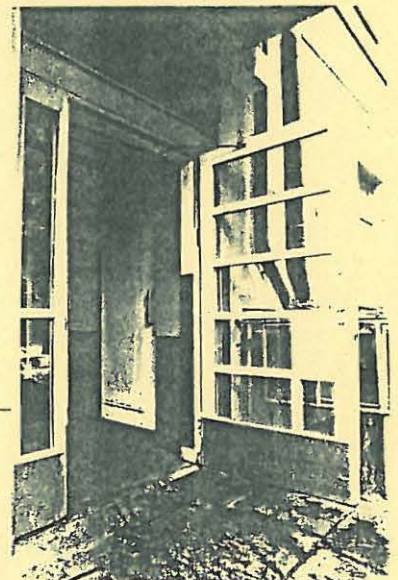
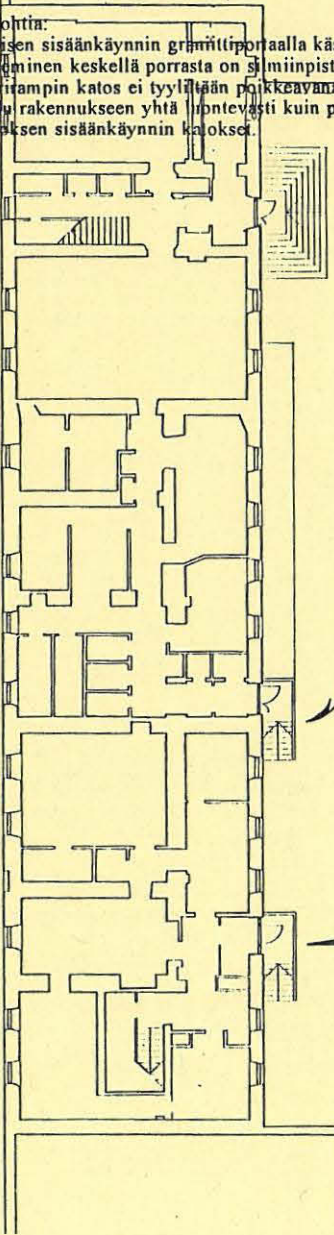
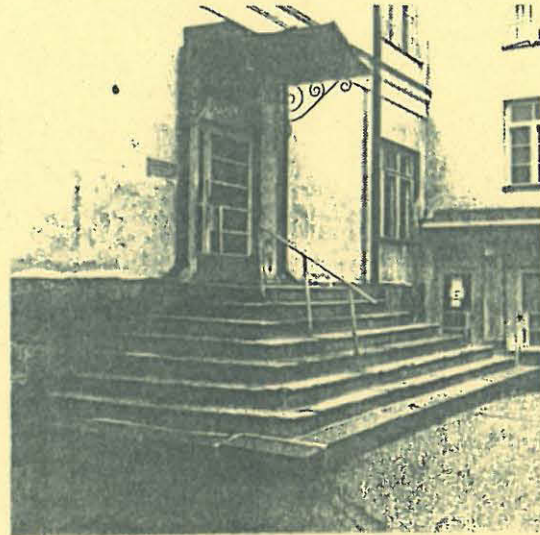
Pohjoinen ja keskimäinen sisäänkäynti ovat rakennuksen alkuperäisiä sisäänkäyntejä. Eteläinen sisäänkäynti on myöhäisempi, mutta tyylliltään keskimäisen kaltainen.

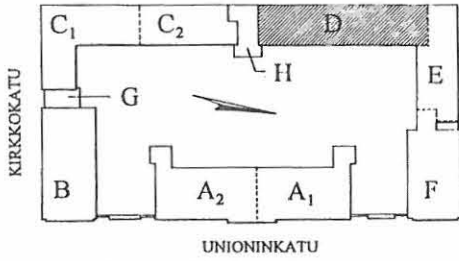
Ehdotetaan, että sisäänkäynnit säilytetään pitkälti nykyisellään:

- Vanhassa rakennusrungossa loogisilla paikoilla olevien oviaukkojen täydentävät osat (ovilevyt detaljeineen ja pielineen) eivät ole alkuperäisiä, mutta ne liittyvät siihen tavallaan yhtenäiseen kaksi aikakautta yhdistävään ilmeeseen, jonka sairaala sai 1930-luvulta 1950-luvulle arkkitehti Ragnar Wessmanin suunnittelutyön tuloksena. Vrt. rakennus E (v. 1938).
- 1950-luvun ovet heloituksineen ovat säilyneet pääasiassa kokonaisuuksina.
- Alkuperäiset t. alkuperäisen henkiset portaat (graniitti) ja pelikatokset ovat säilyneet.

Ongelmakohtia:

- Pohjoisen sisäänkäynnin graniittiportaalla käsijohteen sijainti keskellä porrasta on siinä missäkin.
- Kellaritampin katos ei tyylliltään poikkeavana ja raskaana sovellettu rakennukseen yhtä luontevasti kuin po. kolmen I kerroksen sisäänkäynnin katokset.

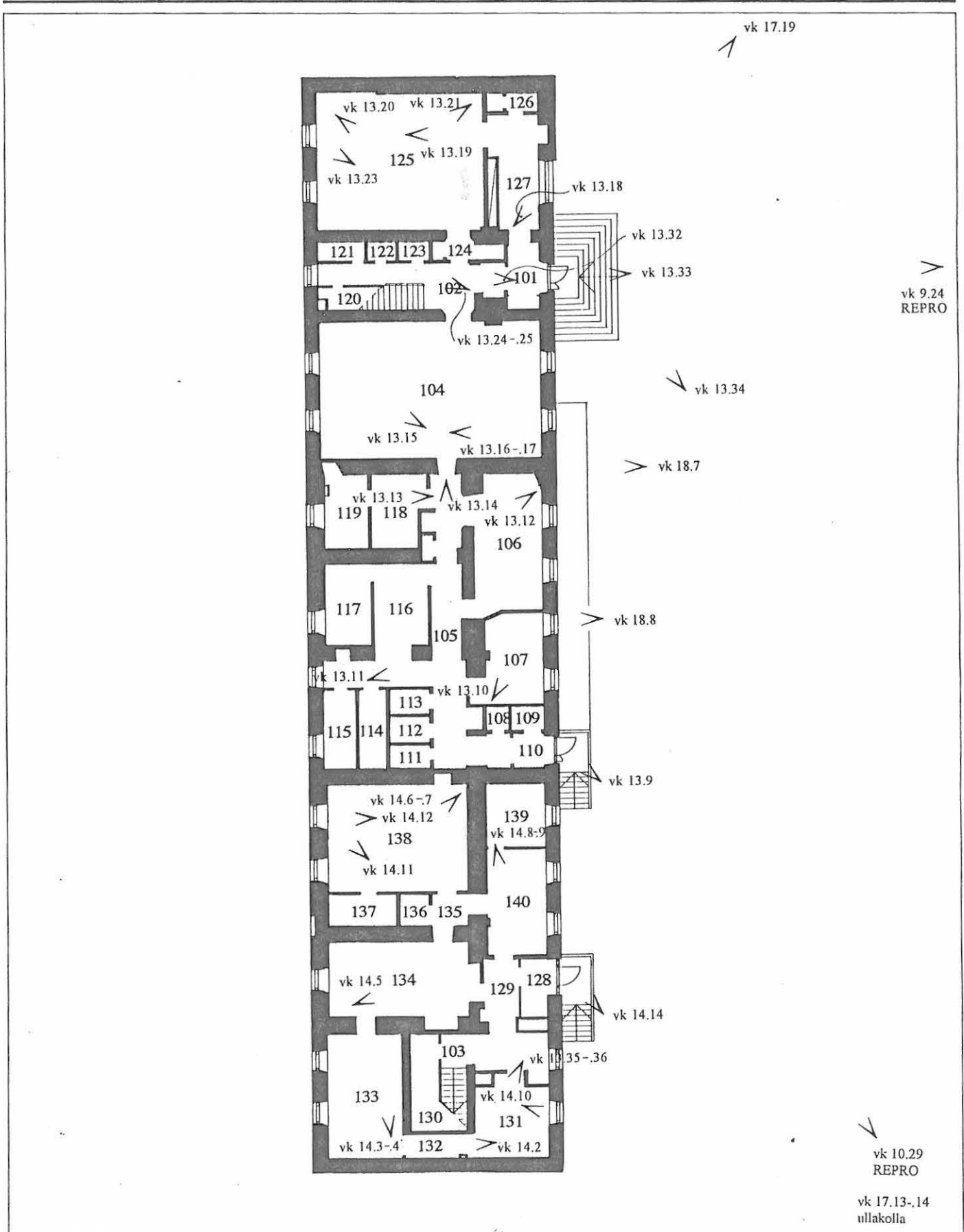

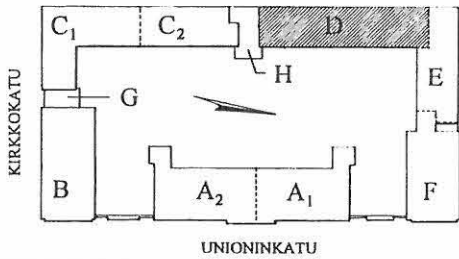

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	I	158
VALOKUVAT		

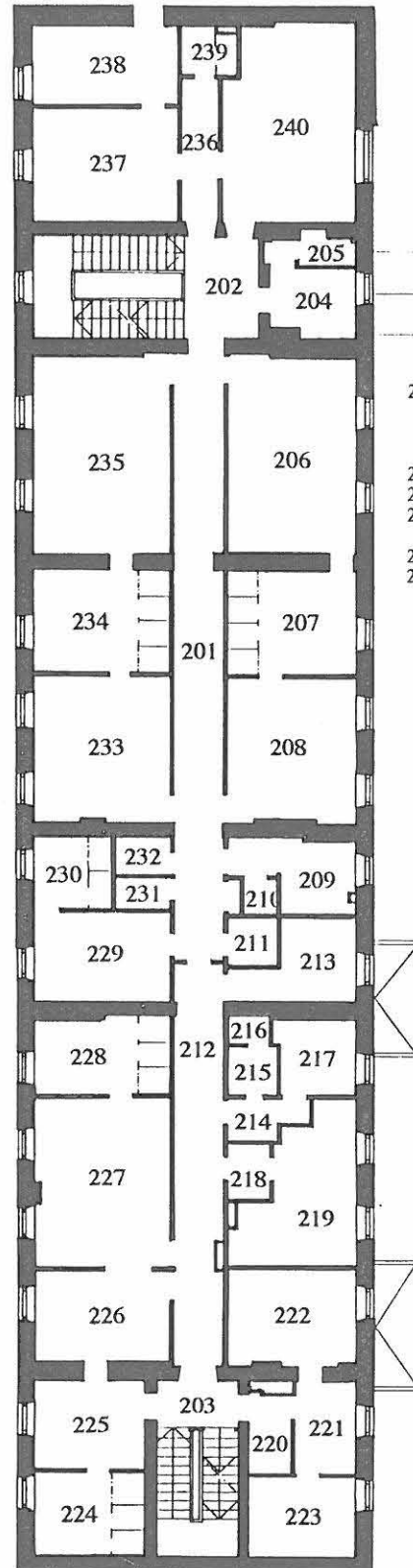
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

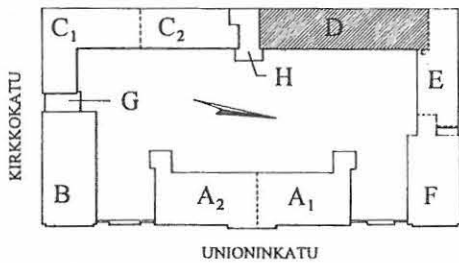
RAKENNUS KERROS SIVU
D II 170
 TILANUMEROINTI
 SEKÄ
 TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
 HEKILÖKUNNAN SOSIAALITILAT, TOIMISTOHUONEITA

- 201 KÄYTÄVÄ (1918 a.q.)
- 202 PORRASHUONE (1918 a.q.)
- 203 PORRASHUONE (1918 a.q.)
- 204 TUTKIJAHUONE (1980)
- 205 WC (1980)
1918 a.q. Kylpyhuone (204) ja erillinen wc (205, osa 204).
- 206 PUKUHUONE (1980)
Kaksi asuinhuonetta ja wc:tä.
- 207 PESUHUONE, 2 WC:tä (1980)
- 208 PUKUHUONE (1980)
3 asuinhuonetta ja wc:tä.
1918 a.q. Asunto.
- 209 TOIMISTO (1982)
- 210 WC (1982)
- 211 LIINAVAATEVARASTO (1982)
- 213 TOIMISTO (1982)
1980 Puku-, pesuhuone ja wc sekä vaatehuone.
1930-l. Huuhtelu- ja pesuhuone, wc sekä erillinen wc, (209-210) ja keittiö ja instrumentivar. (211-213).
1918 a.q. Kylpyhuone ja käymälät (209, 210) ja keittiö (211, 213).
- 212 KÄYTÄVÄ (1918 a.q.)
Aiemmin asuntolan keskikäytävä.
- 214 VÄLIKKÖ (1982)
- 215 VARASTO (1982)
- 216 WC (1982)
- 217 SOSIAALITYÖNTEKIJÄN TOIMISTO (1982)
- 218 ETUHUONE (1982)
- 219 SIIVOUSTYÖN PEREHDYTTÄMISHUONE (välillä pukuhuone, 1982 p.q.)
- 222 TOIMISTO (1982)
1980 a.q. 2 dialyysihuonetta, eteinen, siivoushuone.
1955 Kangasvarasto (215-217), valmisvaatevarasto (214, 218, osa 219), ompelimon hoitaja & wc (osa 219), asunnon keittiö (222)
1924 2 sairashuonetta.
1918 a.q. Asunto, 222 toisen asunnon keittiö.
- 220 KEITTIÖVÄLIKKÖ (1982)
- 221 VALMSTELUHUONE (1982)
- 223 TUTKIMUSHUONE (1982)
1980 Varatiloja.
1918 a.q. Asunto.
- 224 PESUHUONE, 2 WC:tä (1980)
- 225 PUKUHUONE (1980)
1918 a.q. Asunto.
- 226 PUKUHUONE (1980)
- 227 PUKUHUONE (1980)
- 228 PESUHUONE, 2 WC:tä (1980)
1955 Ompelimo (226, osa 227), varasto (osa 227), vaatevarasto (228).
1924 Kaksi sairasosastoa.
1918 a.q. Asunto, 226 toisen asunnon keittiö.
- 229 PUKUHUONE (1980)
- 230 PESUHUONE, WC (1980)
- 231 SIIVOUS (1980)
- 232 LEPOHUONE (Pyykkihuone, 1980)
1924 Leikkaussali (229), tutkimushuone (230-232).
1918 a.q. Kaksi asuinhuonetta.
- 233 PUKUHUONE (1980)
- 234 PESUHUONE, WC:tä (1980)
Kolme asuinhuonetta & wc:t.
1918 a.q. Asunto.

- 235 PUKUHUONE (1980)
Kaksi asuinhuonetta & wc:t.
- 236 KÄYTÄVÄ (1980)
- 237 TUTKIJAHUONE (1980)
- 238 KIRJASTON LAAJENNUS (1980)
- 239 WC (1980)
- 240 KANDIEN HUONE (1980)
Arkisto (240), 2 toimistohuonetta (237-238).
1930-l. 3h+kk asunto.
1918 a.q. Taloudenhoitaja, ompelijatar ja hoitajien ja lääkärin ruokasali.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

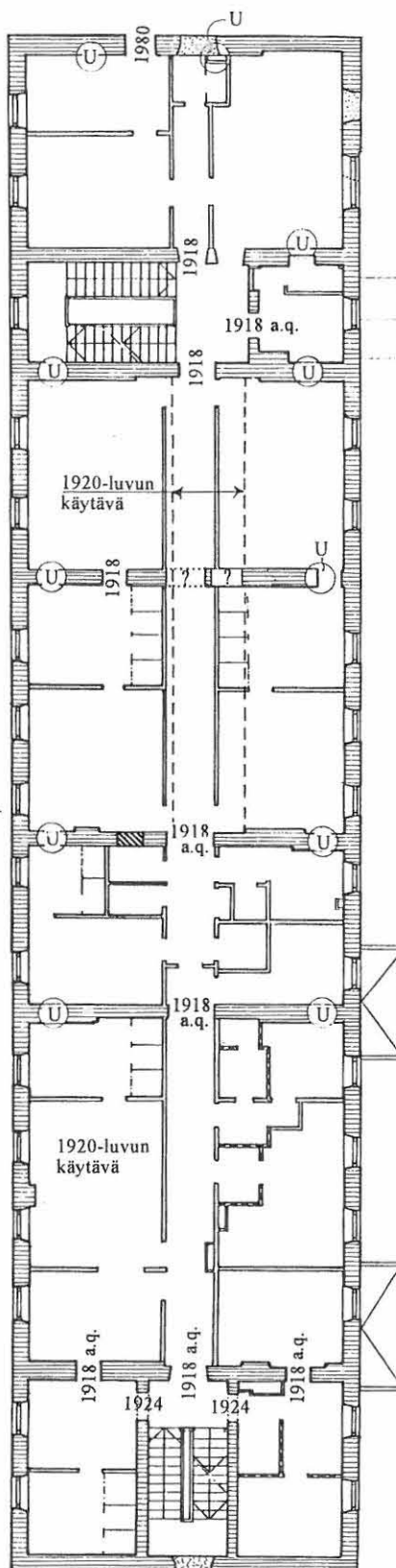
D II

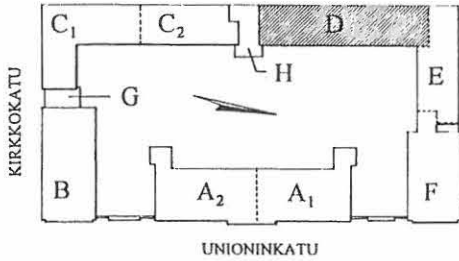
171

RAKENTEIDEN
VAIHEITA

- 1918 a.q. Lisärakennustyöt valmituneet toistaiseksi täsmentymättömässä vaiheessa ilm. 1910-luvulla, ennen vuotta 1918.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1930-l.
- 1950-l.
- n. 1980 Muutostöiden toteutus vuosien 1977/82 korjaustöissä.
- 1982 Muutostyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.

- U Entinen uunin paikka.

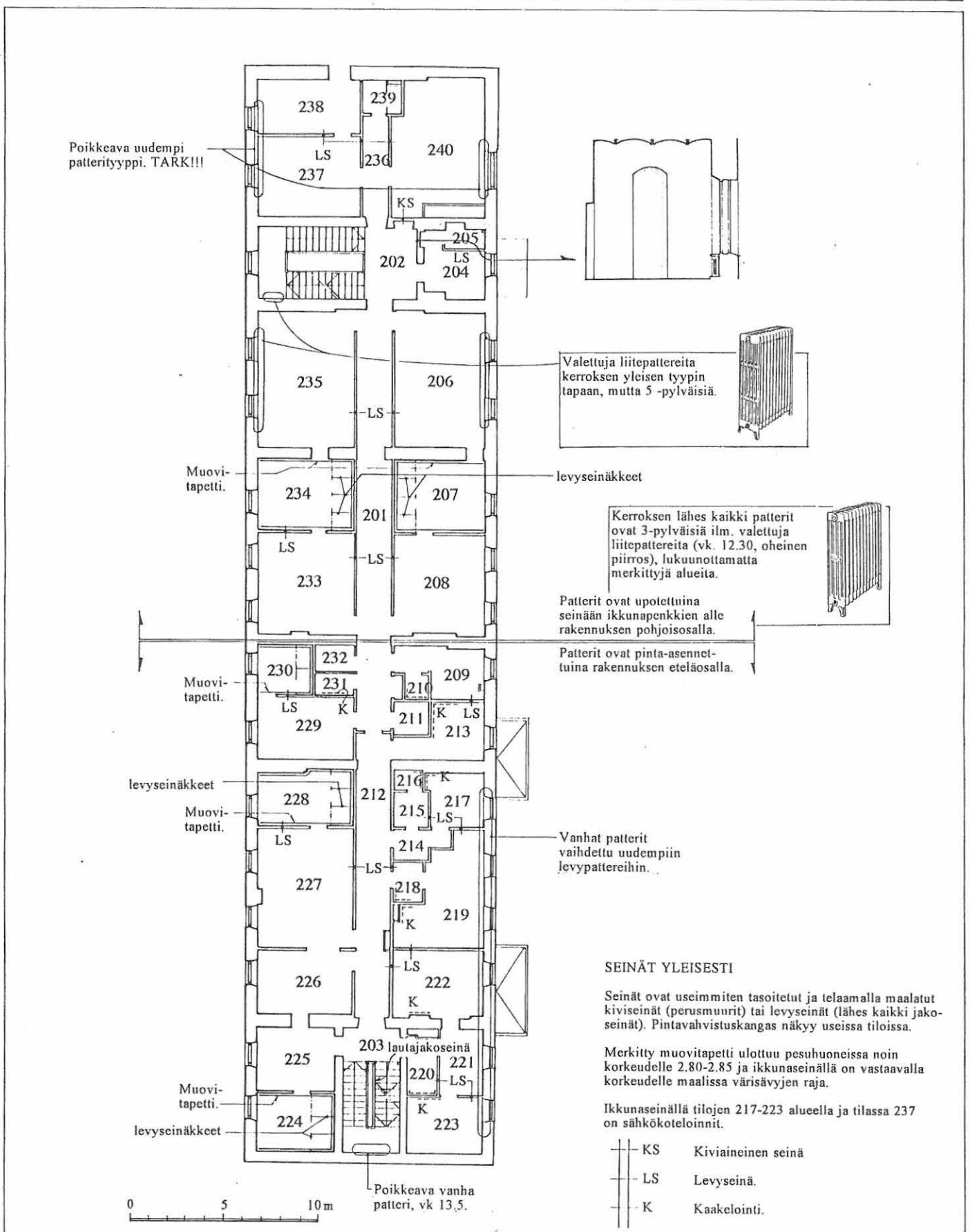

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
D II 172
SEINÄT

Poikkeava uudempi patterityyppi. TARK!!!

Valettuja liitepattereita kerroksen yleisen tyyppin tapaan, mutta 5 -pylväisiä.

Kerroksen lähes kaikki patterit ovat 3-pylväisiä ilm. valettuja liitepattereita (vk. 12.30, oheinen piirros), lukuunottamatta merkittäviä alueita.

Patterit ovat upotettuina seinään ikkunanapakkien alle rakennuksen pohjoisosalla.

Patterit ovat pinta-asennettuina rakennuksen eteläosalla.

Vanhat patterit vaihdettu uudempiin levypattereihin.

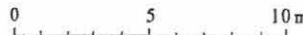
SEINÄT YLEISESTI

Seinät ovat useimmiten tasoitetut ja telaamalla maalatut kiviseinät (perusmuurit) tai levyseinät (lähes kaikki jakoseinät). Pintavahvistuskangas näkyy useissa tiloissa.

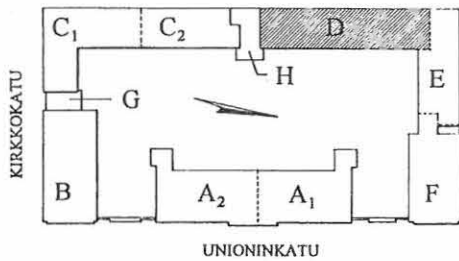
Merkitty muovitapetti ulottuu pesuhuoneissa noin korkeudelle 2.80-2.85 ja ikkunaseinällä on vastaavalla korkeudelle maalissa värisävyjen raja.

Ikkunaseinällä tilojen 217-223 alueella ja tilassa 237 on sähkökoteloinnit.

- KS Kiviaineinen seinä
- LS Levyseinä.
- K Kaakelointi.

Poikkeava vanha patteri, vk 13.5.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
D II 173
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

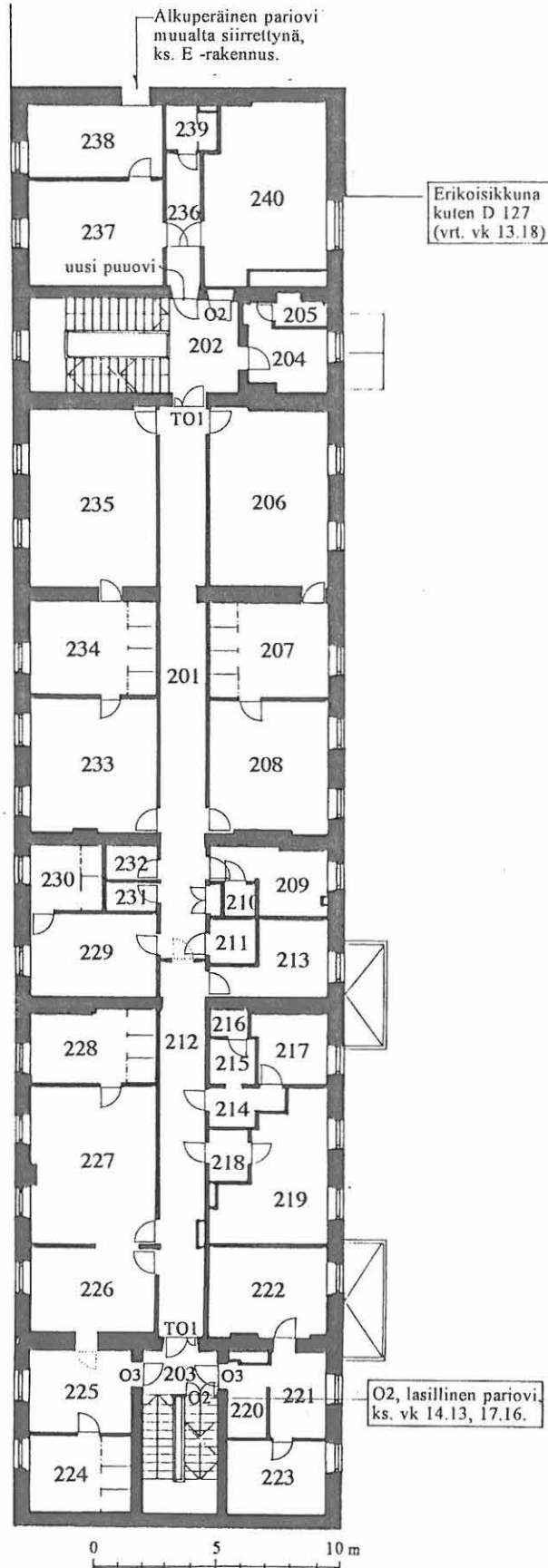
OVET

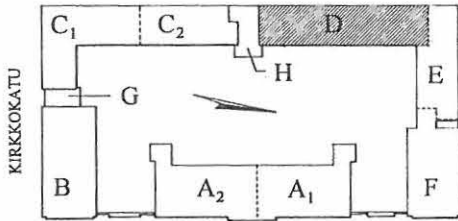
Kerroksessa on yleinen uusi huuletettu laakaovi, joka valkoiseksi tai vihreäksi maalattu tai laminoitu. Oveen liittyy yleensä, 2 nostosaranaa, prime -tyyppinen painike ja usein Abloy -lukkopesä. Vuorilista on yksinkertainen n. 4 x 1 cm valkoiseksi maalattu puulista.

TO1	Teräslankasallinen palo-ovi.
O2	Muutamia säilytettäviä puupeiliovia.
O3	Raskas uusi, ovipumpulla varustettu laminaatipintainen laakaovi.

IKKUNAT

Kerroksen ikkunat lienevät alkuperäisiä ja kokonaisuuden mielenkiintoisimmat - ne ovat ehdottomasti säilytettäviä. Ks. seur. sivu.

KIRKKOKATU

UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS

SIVU

D II

174

OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

IKKUNAT

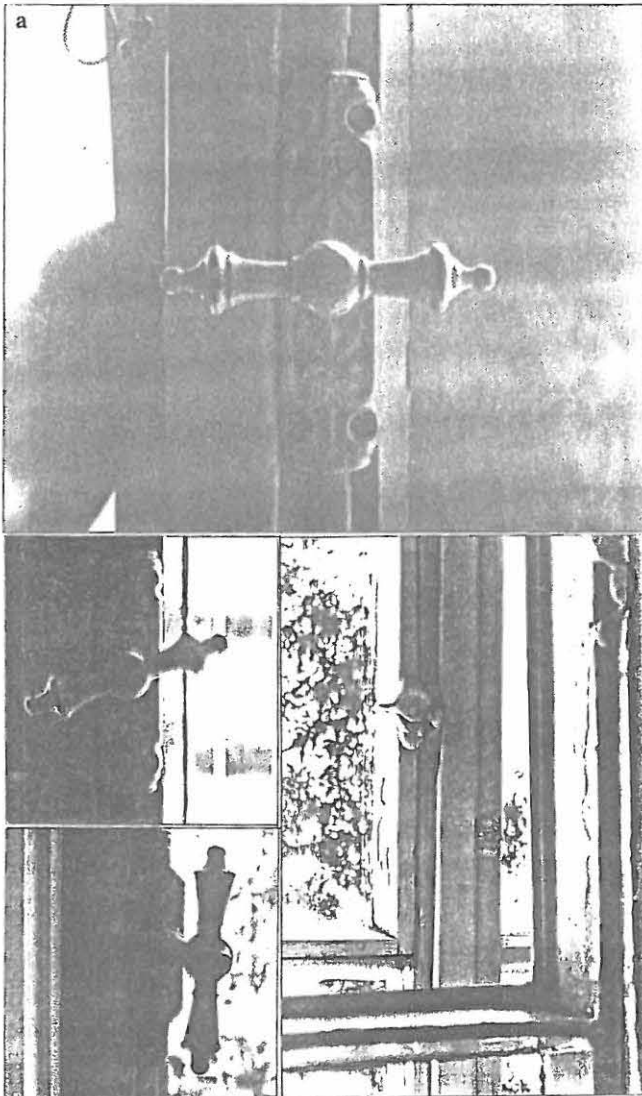
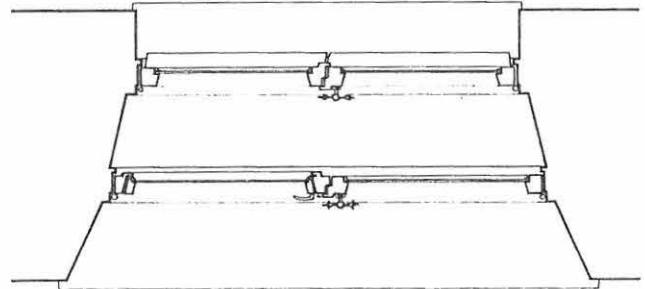
Alkuperäinen ikkunatyyppi on säilynyt kerroksessa kattavasti. Vastaava ikkuna esiintyy myös alemmissa kerroksissa.

Läpimenevänä piirteenä ovat viistot ikkunapielet ja "kuopallaan" oleva puiteväli. Kolmessa ikkunassa on muista poiketen vaakavälrikarmi.

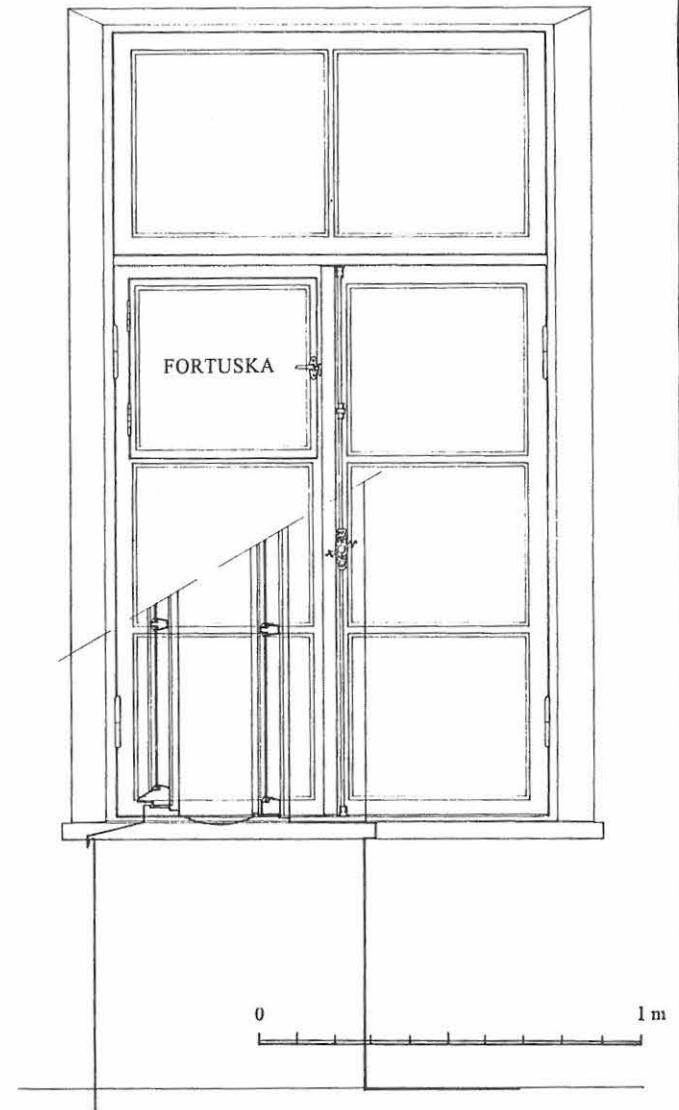
Ikkunoissa on säilynyt runsaasti vanhoja yksityiskohtia. Ajan myötä tehtyjen korjausten seurauksena detaljit vaihtelevat ikkunakohtaisesti, mutta kaikki tukevat rakennuksen vanhaa henkeä.

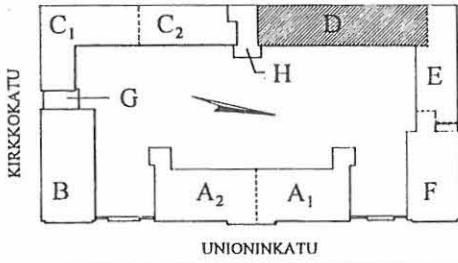
Pitkäsälpoja on 8 erilaista, niitä on sekä sisä- että ulkopuolteissa. n. 40 % on oheista tyyppiä (a). Muutama suljinosa puuttuu. Yleisesti ottaen kaikki pitkäsälvat ovat käyttökunnossa tai korjattavissa.

Fortuska, joka on joko toimiva tai kunnostettavissa, ja joissa vanha kääntösuljin on yleensä tallella, on kahdessa kolmesta ikkunasta.

Fortuskan kääntösuljin.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 D II 175
 LATTIATASO

Lattiapäällysteistä noin puolet lience peräisin 1977/82 korjaustöistä, puolet vanhempia.

MM MUOVIMATTO. Noin 1/2 lattiosta on päällystetty muovimatoilla, värisävyinä harmaa ja beessi. Tilassa 209 viimeisin uusi matto. Sama matto vierekkäisissä tiloissa.

mjl

Muovijalkalista. Kerroksen ainoa jalkalistatyyppi.

Muovimatto on ylösnostettu eli erillistä jalkalista ei ole tiloissa 205, 207, 209, 210, 213-224, 228, 230-231, 234, 239.

ML MUOVILAATTA, 300 x 300. Kerroksen käytävien ja n. puolen huoneista lattiat on päällystetty muovilaatoilla, yleinen värisävy on beessi, jota käytävien osalla on kuvioitu tumman ruskealla.

BET VALETTU. Portaiden ja porrastasteiden valettu (asfaltti?) ja maalattu pinta. Lattioväri nostettu jonkin matkaa seinälle.

lk

"Lautakynnys". Yksinkertainen, kyntteeton, yleensä uudehko, lakattu, päältä kiinniruuvattu puukynnys.

pk

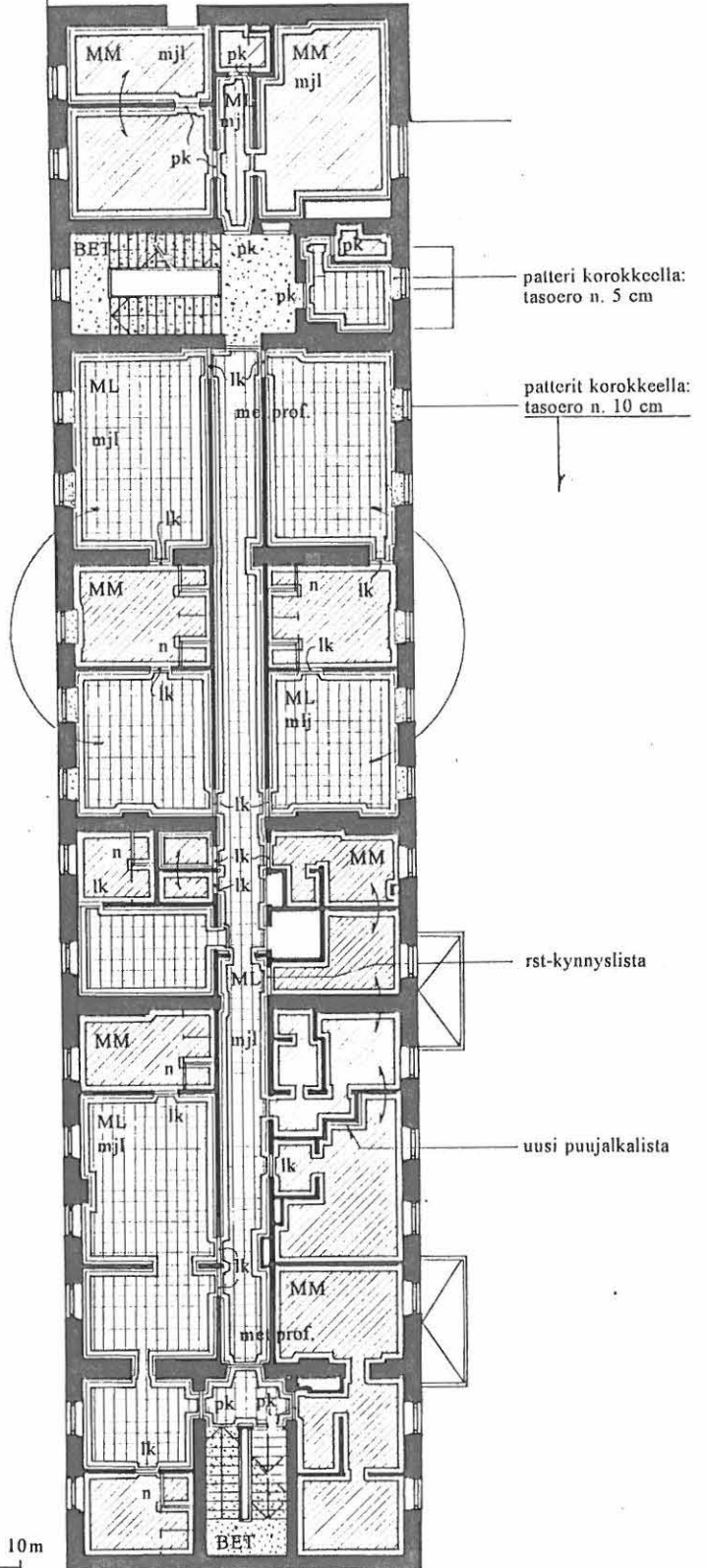
Puukynnys. Kyntteellinen, yleensä uudehko ja lakattu, päältä ruuvikiinnitetty puukynnys.

n

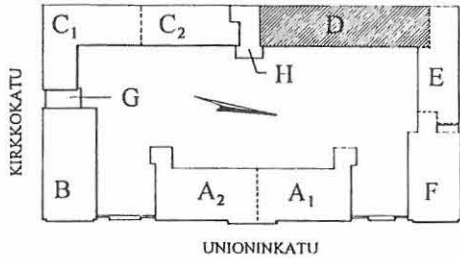
Nostettu reuna suihkualtaassa, h = n. 12 cm.

tasoero n.12 cm

tasoerot n.12 cm

0 5 10m

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

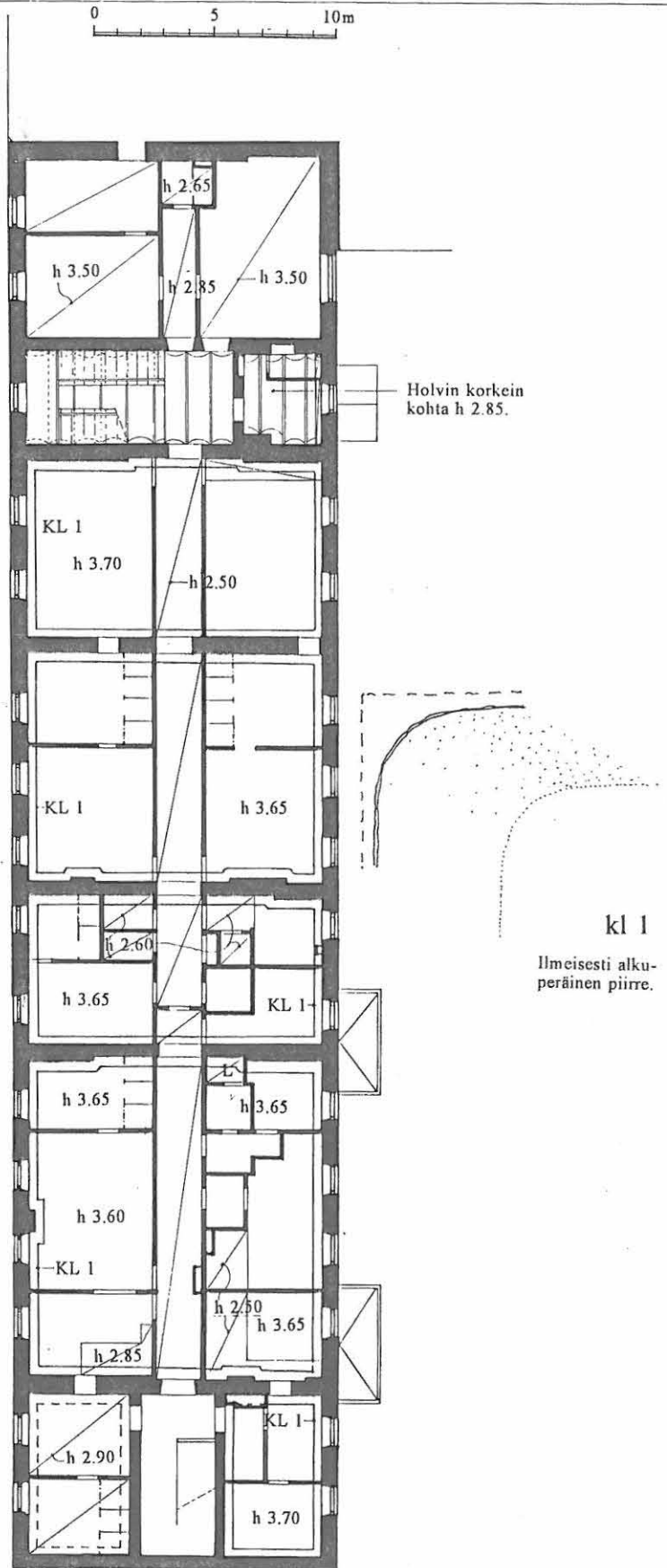
RAKENNUS KERROS SIVU
 D II 176
 KATTOTASO

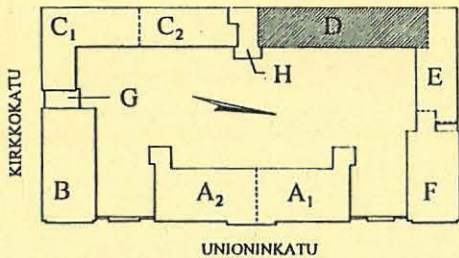
KATTOPINNAT YLEISESTI

Kerroksessa on suhteellisen vähän laskettuja kattoja. Yläpohjan alapinnan ollessa näkyvä kattopinta se on tikutus pohjalle rapattu, tasoitettu ja maalattu seinien ja katon yhtymäkohta pyöristäen (KL 1). Maalaus on kaikkialla melko huonokuntoinen ja likainen.

Portaan rakenne I-palkkien varassa.

	Kappaholvi.
	Kipsilevyalakatto hattulistariipustuksella, maalattu keltaiseksi (käytäväosalla) tai valkoiseksi.
	Lastulevyalakatto T-listalla, maalattu valkoiseksi.

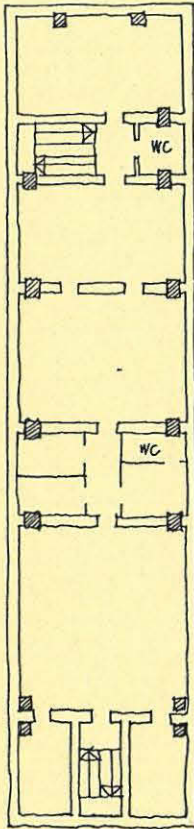

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	II	177
YHTEENVETO		

Alkuperäinen venäläisaikainen tilajako perustui suuriin saleihin.

+ Kerroksen tärkein ominaispiirre on yhtenäisesti säilynyt ikkunoiden vanha ilme yhdistyneenä niiden alapuolelle kiinnitettyihin, osin upotettuihin vanhoihin pattereihin.

- Kerroksen millään väliseinällä (lukuunottamatta kuutta välimuuria ja porrashuoneisiin liittyviä muurattuja jakoseiniä) ei voi katsoa olevan antikvaarista arvoa. Muurien rajaamien huone-tilojen, joita lisäksi merkitsevät katon ja seinän rajakohdan pyöritykset, sisäiset jaot voi hyvin järjestää tarpeen mukaan.

+ Porrashuone ullakolle: ullakon vanha peltiovi, rautaputkikaide ja vino kappaholvattu yläpohjapinta. Ks. vk 13.30, .31.

+ Molemmat porrashuoneet ovat luonteeltaan pelkistettyjä ja kolkkoja verrattuna kohteen muihin vanhat piirteensä säilyttäneisiin portaikkoihin.

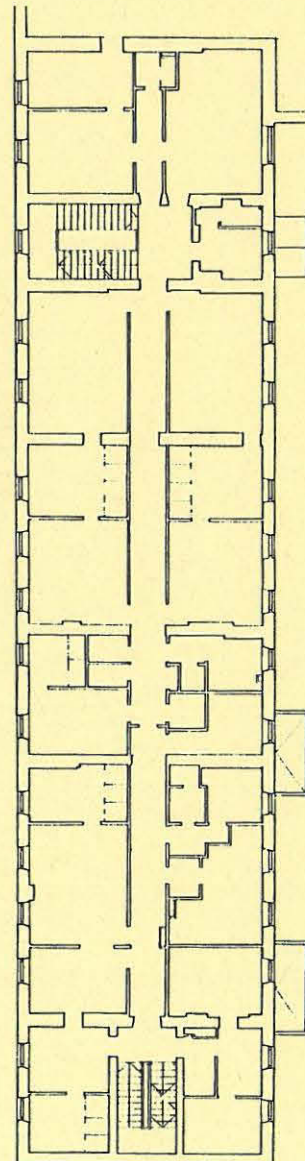
- portaiden (huonokuntoinen) valupinta
- rautaputkirakenteinen kaide
- porrastasanteen "jokasortin" ovet
- tämänhetkinen kolkko valaistus yms.

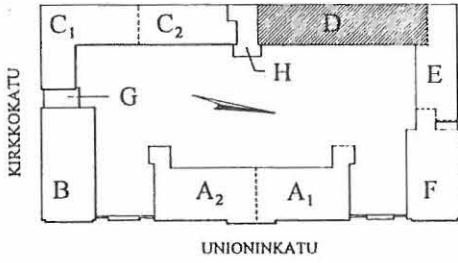
Kuitenkin portaat sellaisenaan ovat rakennuksen alkuperäiseen käyttötarkoitukseen nähden (huolto) tarkoituksenmukaisia. Tämä piirre olisi hyvä huomioida suunnittelussa.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

- 1918 a.q. Asuintiloja.
- n.1920 Asuintilojen lisäksi leikkaussali ja potilasosasto.
- 1950-l. Asuintilojen lisäksi mm. ompelutalo.
- 1980 Sosiaali-tiloja.

+ Porrashuone kerroksen tasalta ullakolle: vanhat ovet, rautaputkikaide, jossa säilynyt puinen käsijohde ja vino kappaholvattu yläpohjapinta. Ks. vk 14.13, 17.15, 17.16.

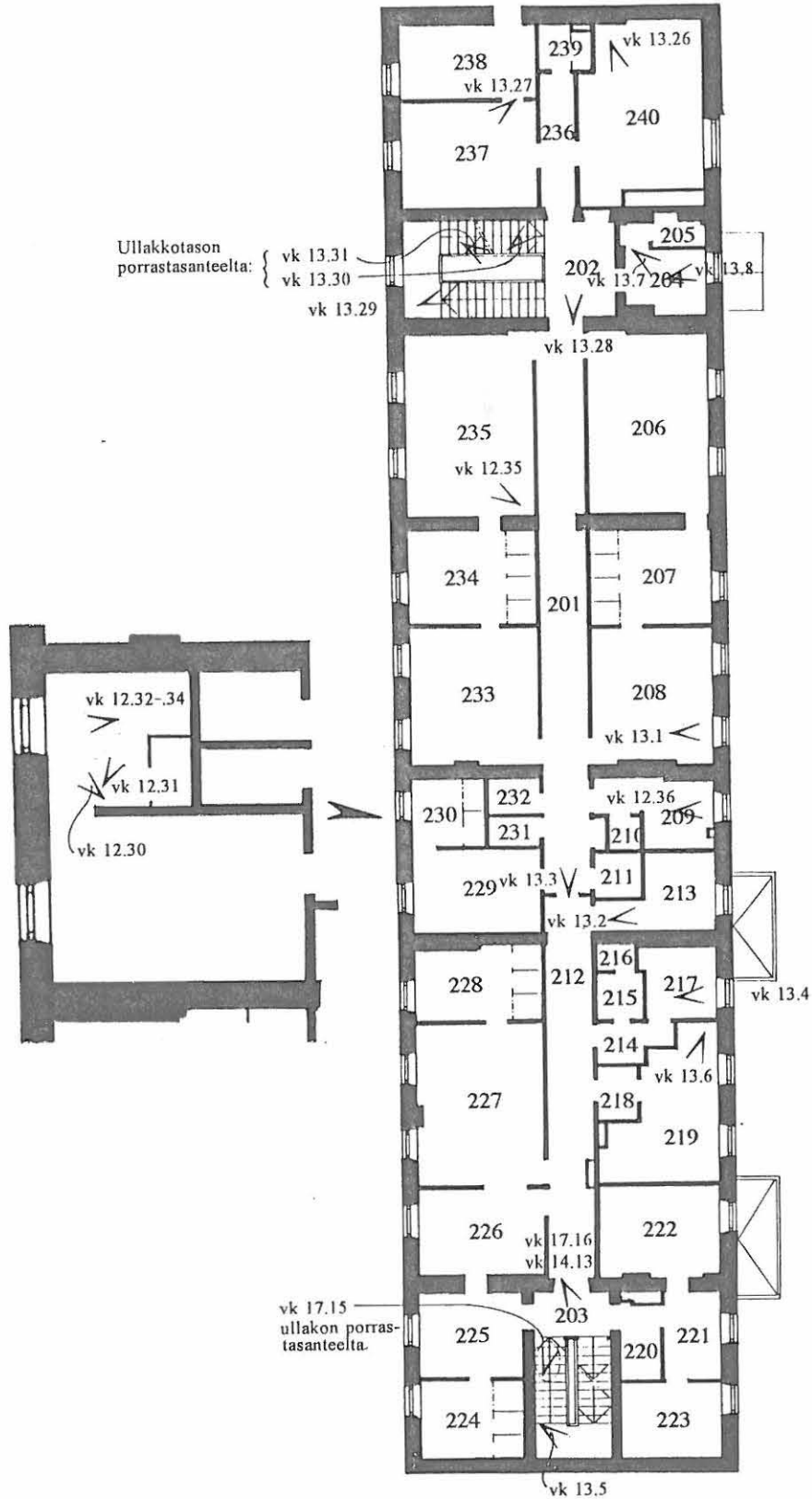

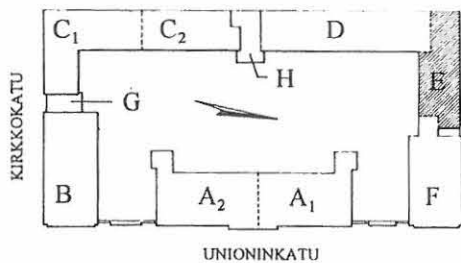

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
D	II	178
VALOKUVAT		

UNIONINKATU 38

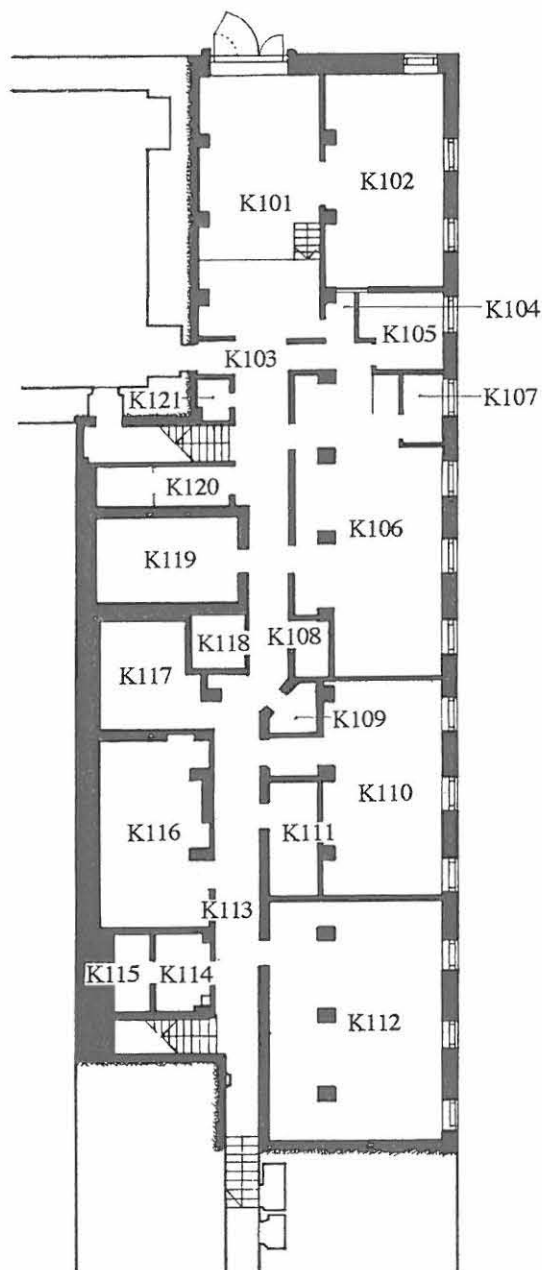
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

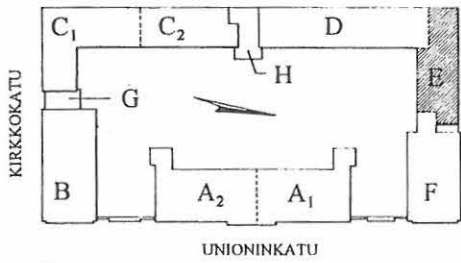
RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	K	190

TILANUMEROINTI
SEKÄ
TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ: TEKNISET TILAT, TAUKOTILA JA VARASTOT

- K101: LASTAUSTILA (1980)**
1980 a.q. Varasto.
1938 Autotalli.
- K102: VARASTO (1980)**
K104: VÄLIKKÖ (1982 p.q.)
K105: VARASTOTOIMISTO (1982 p.q.)
1980 a.q. Varasto (K102) ja varastotoimisto (K104-5).
mm. 1959 Taloustoimiston varastoja.
1938 Varasto (kulma K102) ja rak.tarvikevarasto.
- K103: KÄYTÄVÄ (1938)**
- K106: KESKUSVARASTO (1980)**
K107: VARASTOTYÖHUONE (1982 p.q.)
K108: SÄHKÖTILA (1980)
1955 2 elintarvikkeiden varastoa ja
osa hoitajien sosiaalitalasta.
1938 3 elintarv.varastoa: marjat/suolakala/jauhoh.
- K109: SIIVOUS (1980)**
K110: TAUKOTILA (1982 p.q.)
K111: PUHELINJAKOKESKUS (1980)
1980 Siivous (K109), liinavaatevarasto (K110),
puhelinjakamo (K111).
1955 Osa hoitajien pukutiloista suihkuineen,
osa kylvetyshuoneesta.
1938 Kaksi lajitteluhuonetta.
- K112: RÖNTGENARKISTO (1980)**
n. 1959 Osa kylvetyshuoneesta, sauna peseytymis-
ja pukeutumistiloineen. Aiemmasta saunasta
erotettu käytävään avautuva tila "aineiden
poistolle", käyt. myöh. varastona.
1938 Kellarikomeroita, sauna, pukuhuone.
- K113: KÄYTÄVÄ (1938)**
- K114: PIMIÖN ETUHUONE (1980)**
K115: PIMIÖ (1980)
1959 Osa isotooppilaboratoriota.
1938 Käytävälaajennus.
- K116: PUHELINPÄÄKESKUS (1980)**
1959 Osa isotooppilaboratoriota.
1938 ? (Kuivaustila?)
- K117: LIINAVAATEVARASTO (1982 p.q.)**
1980 Merk. varasto, mutta tilaa on käytetty myös
ompelimonana.
1959 a.q. Mittauskojehuone.
1938 ? (Asukkaiden pesutupa?)
- K118: SÄHKÖTILA (1938)**
- K119: VARASTO (1938), mm.**
1959 Taloustoimiston varasto.
1938 Lasi- ja porsliinitavarat.
- K120: SIIVOUSVARASTO (1938)**
- K121: WC (1938)**

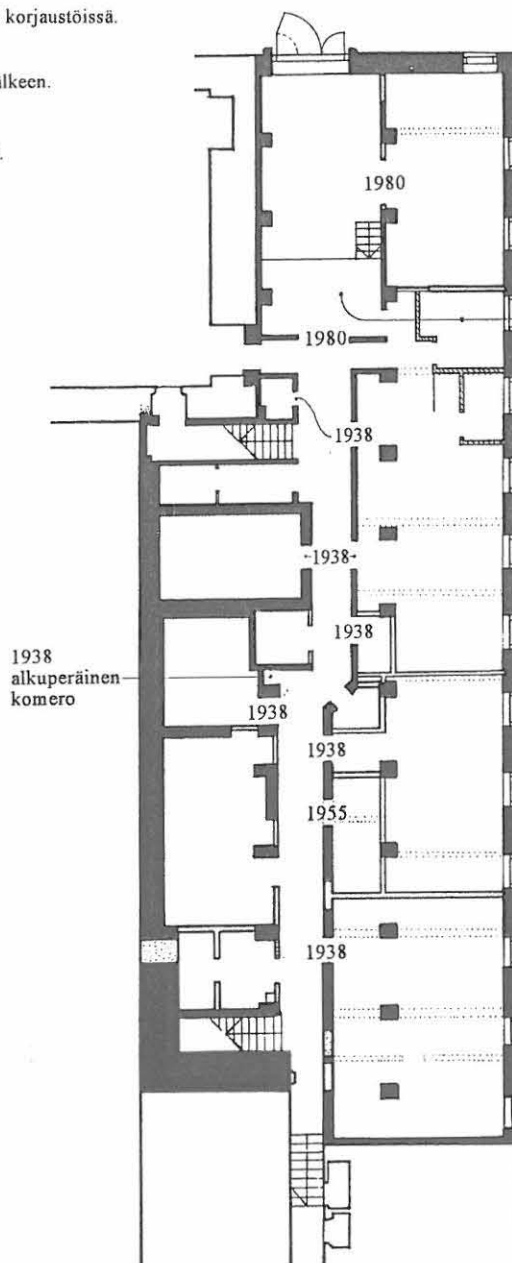

UNIONINKATU 38

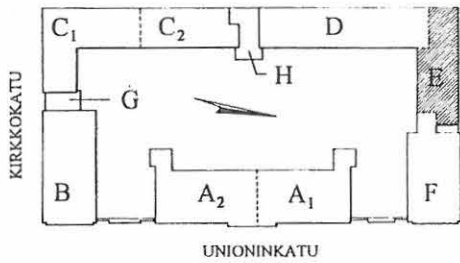
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	K	191
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1938 Uudisrakennussuunnitelmat.
 - Purettuja alkuperäisrakenteita.
 - 1959 Suunnitelmat.
 - 1980 Toteutus vuosien 1977/82 korjaustöissä.
 - 1982 p.q. Toteutettu vuoden 1982 jälkeen.
- Vuosiluvulla merkitty aukon alkuperä.

Alkuperäinen lattiataso oli noin metrin alempana, K101 ja 102:n tasolla. Nykyinen tilanne on vuosien 1977/82 korjauksista.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

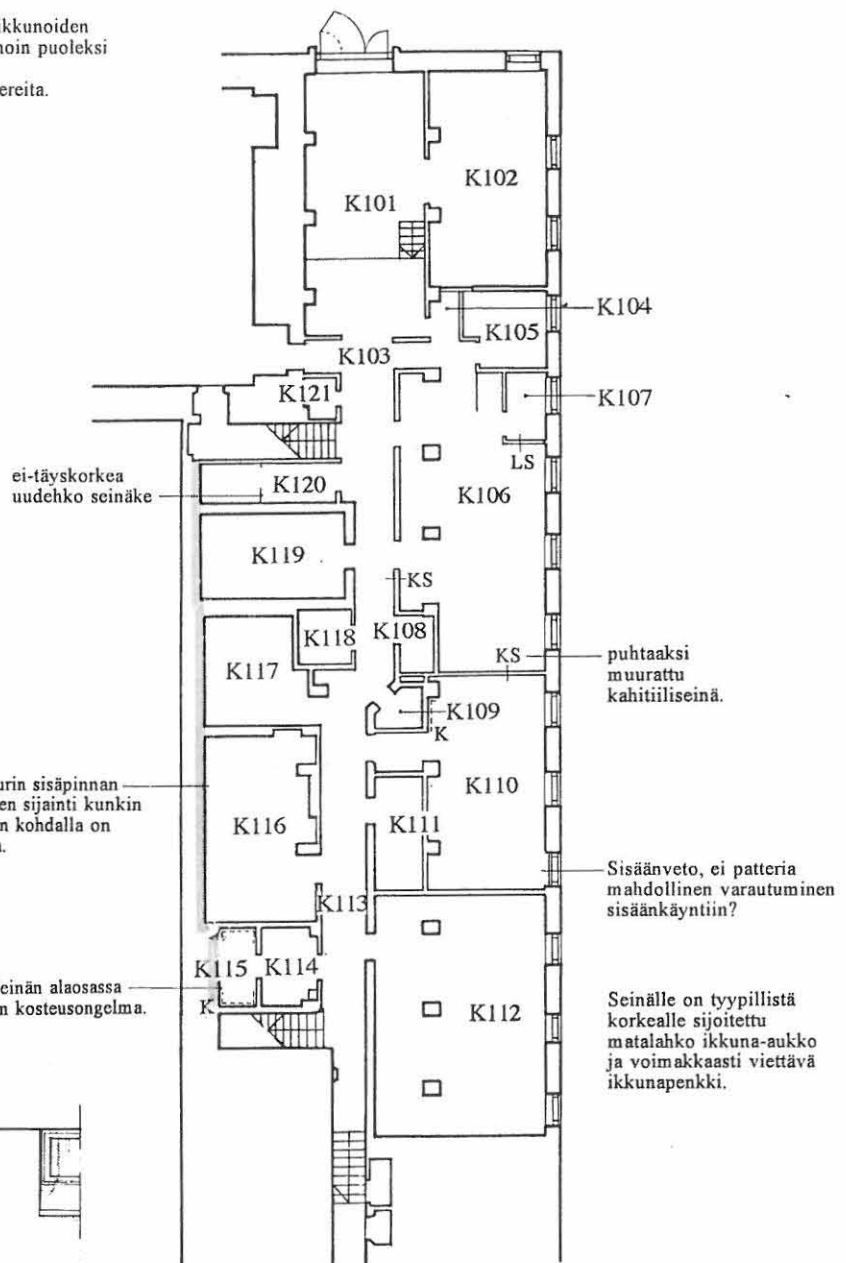
RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	K	192
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

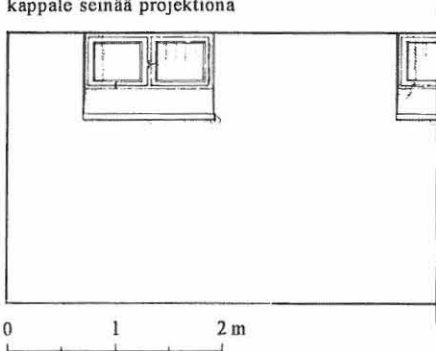
Seinät ovat muutamaa poikkeusta lukuunottamatta kiviaineisia, pinnalta rapattuja ja telaamalla maalattuja. Yleinen värisävy on vaalea keltainen tai harmaa.

Kerroksessa on seinäpintojen edessä runsaasti teknisiä vetoja. Patterit on pääosin kiinnitetty ulkoseinille ikkunoiden alle, muutama on käytävällä. Patterit ovat noin puoleksi paria eri tyyppiä vanhoja liitepattereita, puoleksi uudempiä kaksinkertaisia levypattereita.

KS	Kiviaineinen seinä.
LS	Levyseinä
K	Kaakelointi

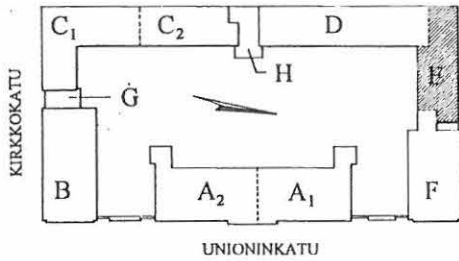

Kerroksen tilojen ilme: kappale seinää projektiona

0 5 10 m

0 1 2 m

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 E K 193
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

Ovet ovat yleensä uusia, vihreäksi maalattuja huullettuja laakaovia, joissa on Prime -tyyppinen painike ja useissa Abloy -lukkopesä.

Tästä poikkeavat teräksiset palo-ovet:

- TO1 Teräslankalasia varustettu teräsovi
- TO2 Umpinainen teräsovi

IKKUNAT

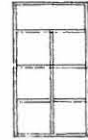
Ikkunat ovat ilmeisesti kaikki alkuperäisiä, sisään-ulos -aukeavia.

Niiden sulkimet ovat pääasiassa yksinkertaisia kääntösulkimia sisäpuiteissa, sormikoukkuja ulkopuiteissa. Toinen kahdesta puitteesta on sivusaranoitu, toinen joko tapitettu tai saranoitu joltain sivultaan.

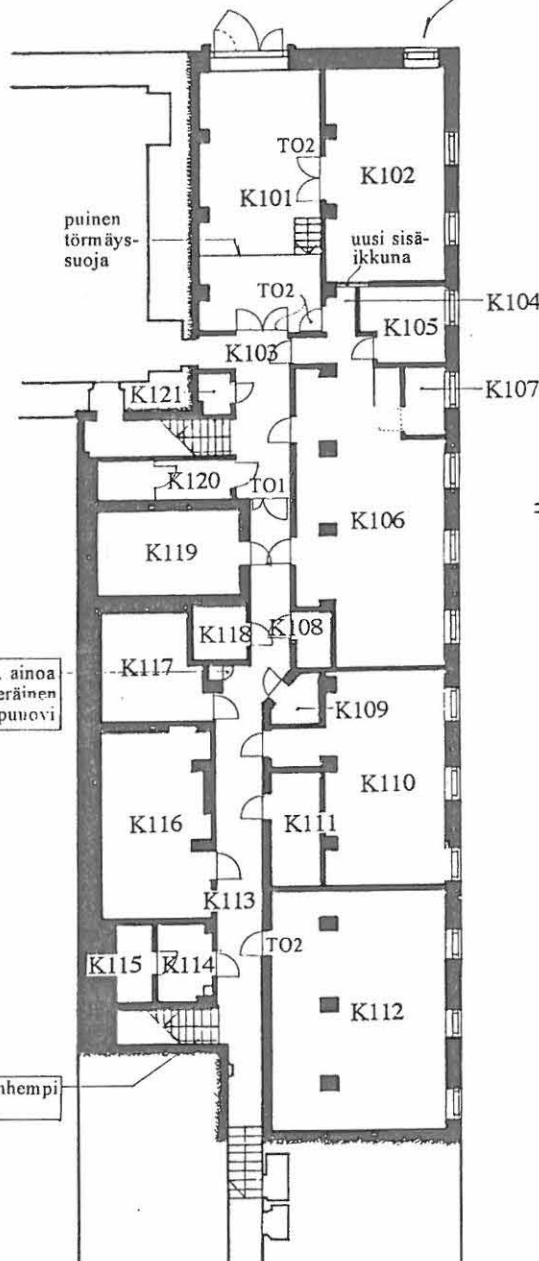
Suurimmassa osassa ikkunoita on käytetty himmennettyä lasia suoran näköyhteyden estämiseksi, tilan K112 sisäpuiteissa on käytetty teräslankalasia.

Ikkunat on varustettu puiteväliin sijoitetuilla kaltereilla. (Ks. seinäprojekti/SEINÄT.)

Ikkunan muoto:

TO1 kolmiosainen erikoisovi, ks. vk 16.17.

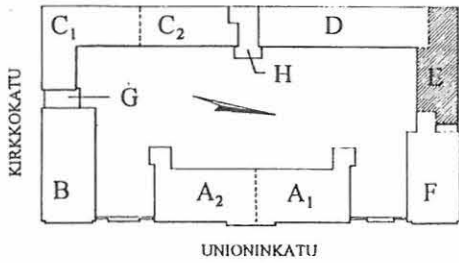
Ikkunoiden muodot:

Ks. vk 18.9.

Kerrosen ilm. ainoa säilynyt alkuperäinen ovi: komeron puuovi

Jykevää vanhempi käsijohde.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	K	194
LATTIATASO		

LATTIAT YLEISESTI

Pinnat ovat melko hyväkuntoiset, tasoltaan "normaali kellaritilaa" parempia. Lattiatasossa on kohteen normaalityloihin verrattuna runsaasti tarkistusluokkuja yms.

MUOVILAATTA. Tilojen yleisin päällyste on 1977/82 korjaustöiden ajalta peräisin oleva 300 x 300 muovilaatta, jonka pääasiallinen värisävy on tumman ruskea, muutamissa tiloissa keltainen (esim. K116, K117). Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen lattianpinnoite.

mjl Muovijalkalista. Kerroksessa pääasiallisesti käytetty jalkalista.

BETONILATTIA. Tasoitettu ja (harmaaksi) maalattu betonilattia. Lattia-väri nostettu jonkin matkaa seinälle. Tarkistusluokku t. lattiaritilä.

MUOVIMATTO. Matto on reunoilta ylösnostettu.

METALLILEVY. Lähinnä tekn. kanavan peitteenä käytetty rihlalevy tai vastaava. Kannattavana rakenteena betonireuna.

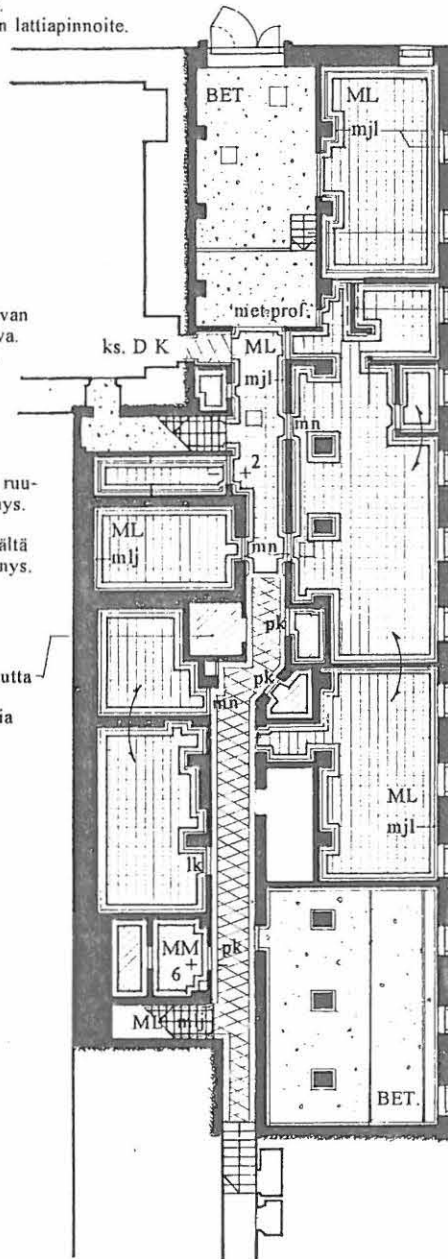
+ - - - 4 Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

mn Muovilista kynnyksenä.

pk Puukynnys, uudehko lakattu ja päältä ruuvein kiinnitetty kyntteellinen puukynnys.

lk "Lautakynnys", uudehko lakattu ja päältä ruuvein kiinnitetty kyntteeton puukynnys.

met.prof. Palo-oveen liittyvä teräskynnys.

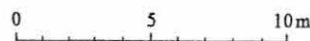
Muovijalkalista on asennettu lattian rajassa kiertävän betonireunuksen päälle. Vastaava yksityiskohta tilassa E K120.

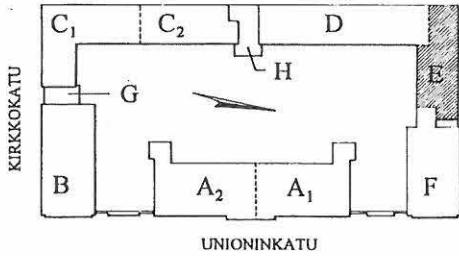
teräsrunkoinen metalliritiläporras

uusi puujalkalista (uusi välis.)

lattian kautta johdettu asennuksia

Kiskot liu'utettavia arkistohyllyjä varten.

UNIONINKATU 38

RAKENUSINVENTOINTI 1995

RAKENUS	KERROS	SIVU
E	K	195
KATTOTASO		

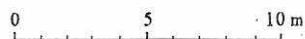
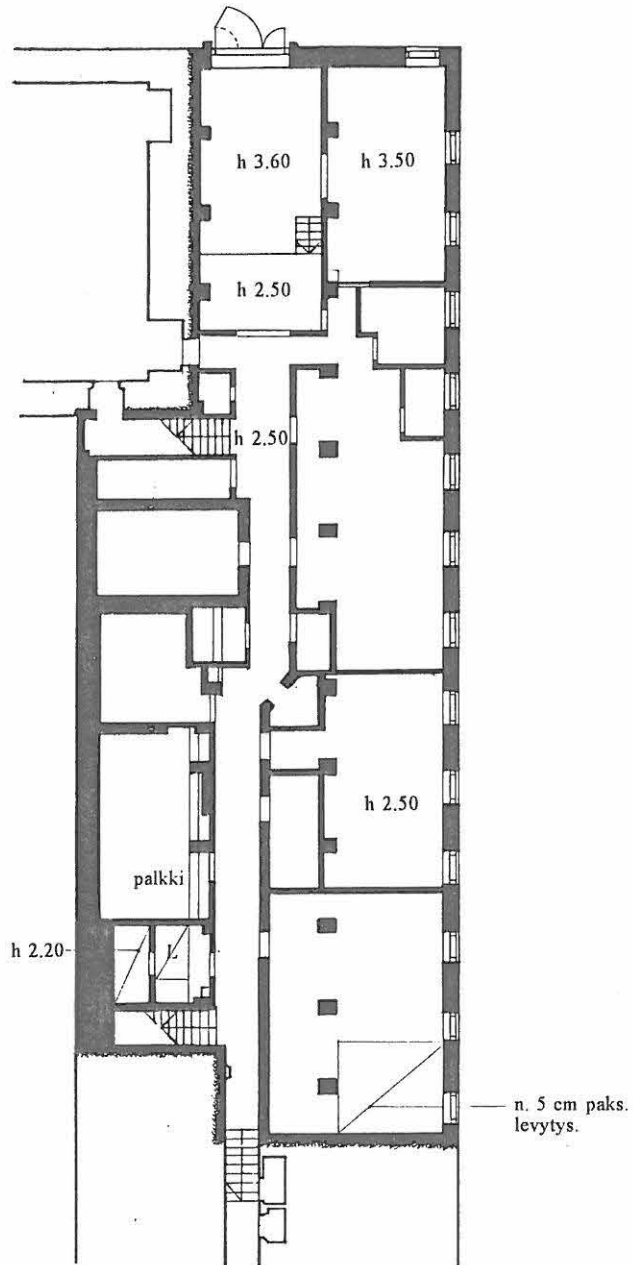
KATTOPINNAT YLEISESTI

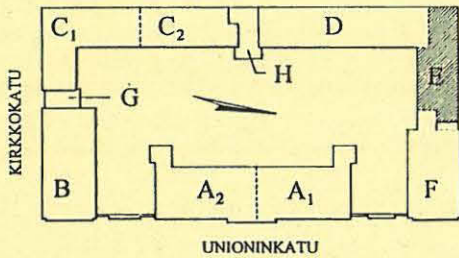
Kerroksen useimmissa tiloissa ei ole alakatto lainkaan, vaan näkyvässä on välipohjan betoni-laatan alapinta. Kattopinnan edessä on runsaasti erilaisia teknisiä vetoja, putkia, sähköhylyjä ym.

Kerroksen yleinen vapaa korkeus on 2,5 m.

Alakatto puskusaumatusta levystä.

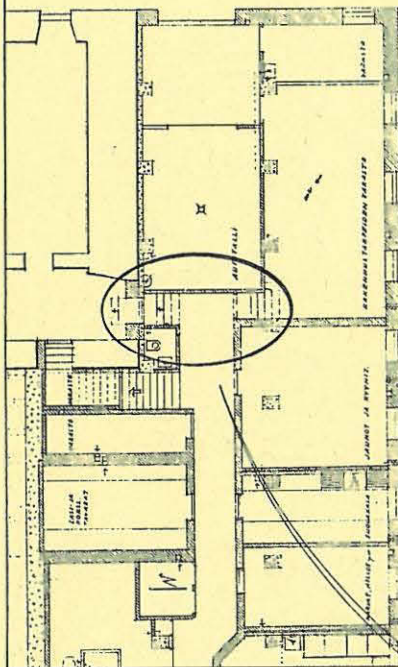

UNIONINKATU 38

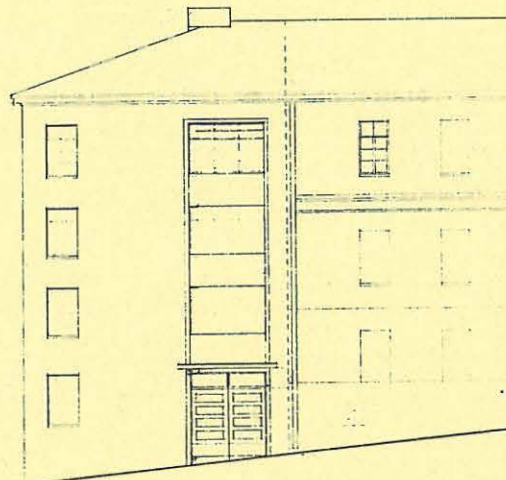
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	K	196
YHTEENVETO		

Kerroksen pohjapiirros, alkuperäissuunnitelma.

Julkisivu Fabianinkadulle, alkuperäissuunnitelma.

Ovilevyjen nykyinen ulkonäkö on tätä alkuperäistä karumpi.

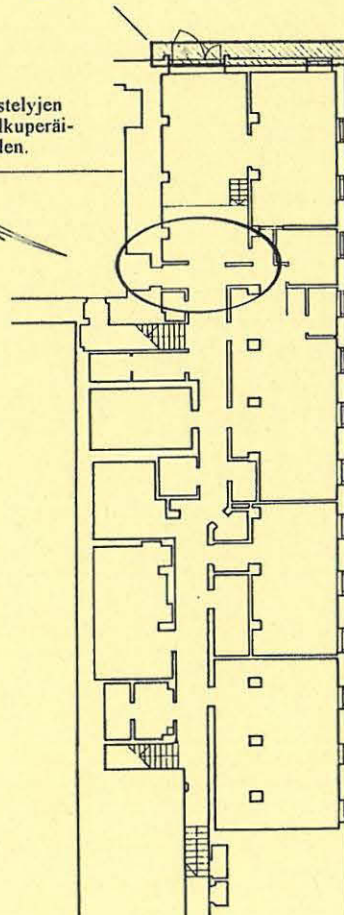
Tasojärjestelyjen muutos alkuperäiseen nähden.

Kerroksessa ei ole erityisiä antikvaarisia tai arkkitehtonisia arvoja.

Käytävä sijaitsee alkuperäisellä paikallaan, mutta muutoin tilajakoja on muutettu: kerros on luonteeltaan tarpeen mukaan muokattavaa käyttötilaa.

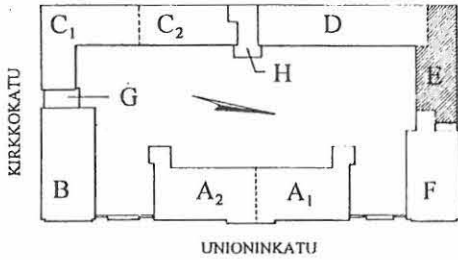
Erityispiirre (ks. julkisivu yllä): Vuonna 1938 suunniteltu uudisrakennus on kohteen julkisivuarkkitehtuurin kannalta olennainen. Se muodostaa tasapainoisen päätteen Fabianinkadun pitkälle vaakapainotteiselle julkisivunauhalle.

Samalla on olemassa ristiriita sisäänkäynnin arkkitehtonisen ilmeen ja sen taakse kätkeytyvien tavallisten varastotilojen välillä.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

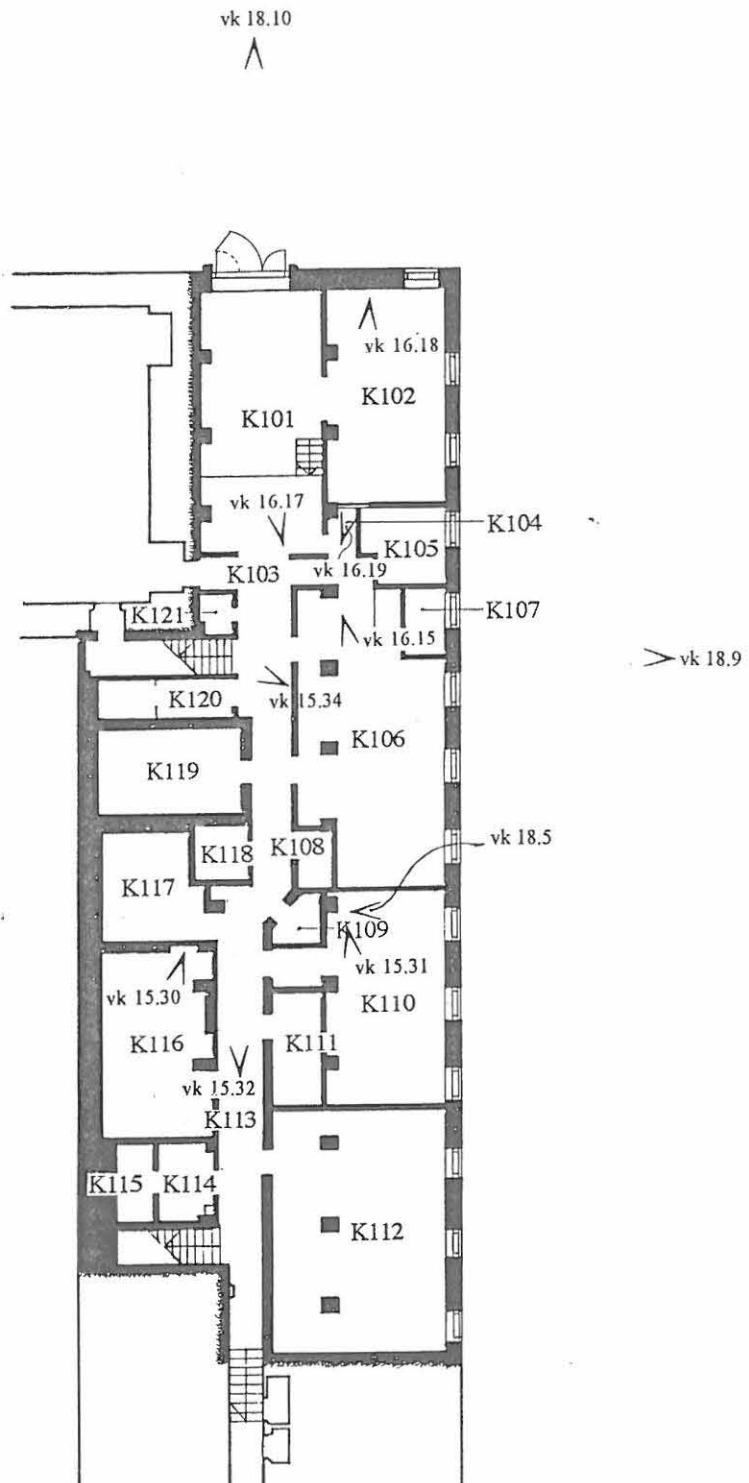
Kerroksessa on aina ollut pääasiassa teknisiä tiloja sekä varasto- ja aputiloja.

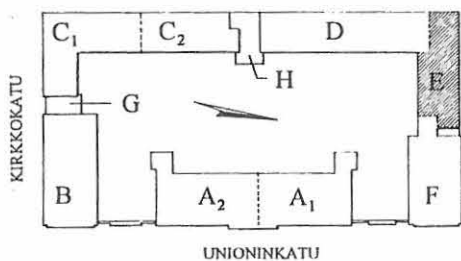

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	K	197
VALOKUVAT		

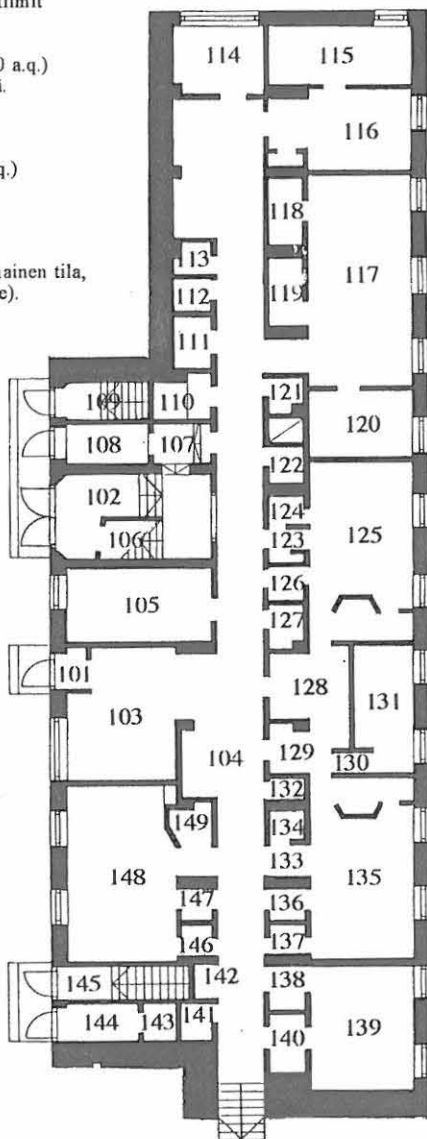
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

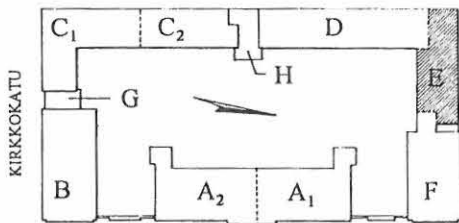
RAKENNUS KERROS SIVU
E I 210
TILANUMEROINTI
SEKÄ
TILOJEN KÄYTTÖ

**NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
RÖNTGENOSASTO**

- 101 TUULIKAAPPI (1955)
- 103 ODOTUSAULA (1955)
- 105 VASTAANOTTOTOIMISTO (1955, jaettuna kahteen tilaan) 1938 Osa halkovarastoa.
- 104 KÄYTÄVÄ (1938)
Alunpitäen katkaistu n. tilan 126 kohdalta. Keskiosa toimi tällöin varastona. 1955 muutoksissa varasto poistettu, mutta käytävä katkaistu n. tilan 117 kohdalla aputiloin, jolloin käynti asunto-osaan ent. varaston kohdalta (111-113). Käytävä muutettu nykymuotoonsa ennen v. 1980.
- 102 PORRASHUONE (1938)
- 106 VARASTO (1938), röntgenfilmit
- 107 VÄLIKKÖ (1980 a.q.)
- 108 RÖNTGENARKISTO (1980 a.q.) 1938 Uloskäyntikäytävä.
- 109 KELLARIPORRAS (1938)
- 110 TEKNINEN TILA (1980 a.q.)
- 111 KEITTIÖ (1980 a.q.)
- 112 VARASTO (1980 a.q.)
- 113 WC (1980 a.q.) 1955 Käytävä. 1938 Varasto (pitkänomainen tila, alunperin kankaillo).

- 114 TOIMISTO (1980 a.q.) 1938 Käytävän päättänä laajentuma.
- 115 TOIMISTO (1982 p.q.)
- 116 TAUKOTILA (1982 p.q.) 1980 a.q. Demonstraatiohuone. 1938 Kaksi asuntolahuonetta.
- 117 ANGIOGRAFIA (1980 a.q.)
- 118 VARASTO (1980 a.q.)
- 119 VALVOMO (1980 a.q.) 1955 Asuntolahuone, demonstraatiohuone. 1938 Kolme asuntolahuonetta.
- 120 VALMISTELUHUONE (1980 a.q.)
- 121 WC (1955)
- 122 SIIVOUS (1982 p.q.)
- 123 VÄLIKKÖ (1955)
- 124 PUKUHUONE (1955)
- 125 KEUHKO- JA LUUKUVAUS (1955: läpivalaisu)
- 126 PUKUHUONE (1955)
- 127 WC (1955) 1955 Demonstraatiotilaan liittyvä ylläikäärin työhuone (120), wc:t (121, 122, 127), röntgentilat (123-126). 1938 Asunto.
- 128 RÖNTGEN KUVIEN KEHITYS JA TARKASTELU (1955)
- 129 " (1955)
- 130 VÄLIKKÖ (1955)
- 131 KEHITYSPIMIO (1955) 1938 Liinavaatevarasto.
- 132 YLEISÖPUHELIN (1982 p.q.)
- 133 VÄLIKKÖ (1955)
- 134 WC (1955)
- 135 LÄPIVALAISU (1955)
- 136 PUKUHUONE (1955)
- 137 VÄLIKKÖ (1955) 1938 Ompelimo, osa silityshuonetta.
- 138 PUKUHUONE (1982 p.q.)
- 139 ULTRAÄÄNI (1982 p.q.)
- 140 VÄLIKKÖ (1982 p.q.)
- 141 HUUHTELUHUONE (1955)
- 142 SIIVOUS (1955) 1980 a.q. Eteinen (138), taukokuone (139) keittokom. (140), varasto (141) ja siivous (142). 1955 Valvomo (138), pienoiskuvaus & isotooppimittaus (139), pukuhuone (140), isotooppihuuhdeltu (141), siivous (142). 1938 Osa silityshuonetta.
- 143 VARASTO (1955: happi)
- 144 VARASTO (1955: paari)
- 145 KELLARIPORRAS (1938)
Alunperin porras merkitty suunnitelmissa tilojen 143-144 paikalle, jolloin 142, 145 toimivat uloskäyntikäytävänä. Suunnitelmia muutettu tältä osin.
- 146 VÄLIKKÖ (1955), vaatesäilytys.
- 147 PUKUHUONE (1955)
- 148 TOMOGRAFIA (1955: Kuvauslaboratorio)
- 149 VALVOMO (1955) 1938 Verstaas, osa halkovarastoa.

UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

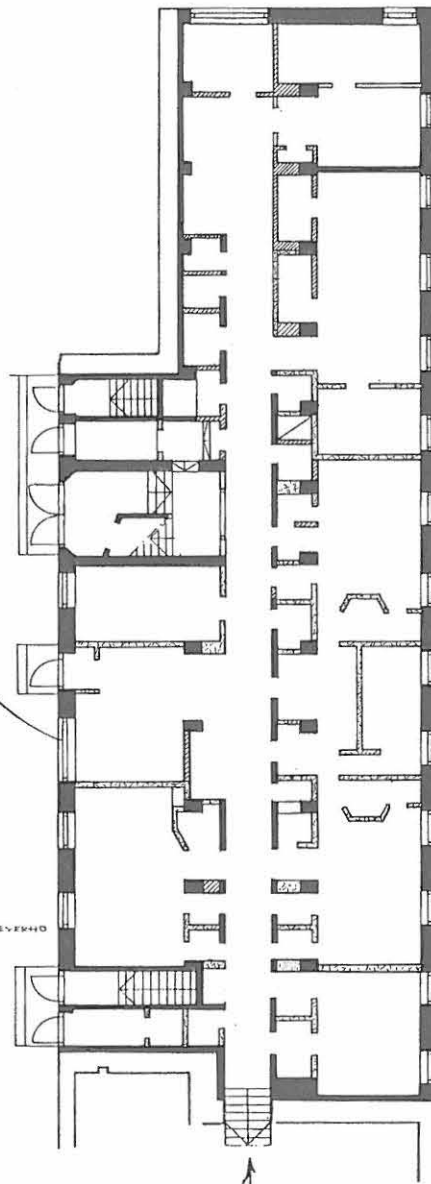
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

E I 211

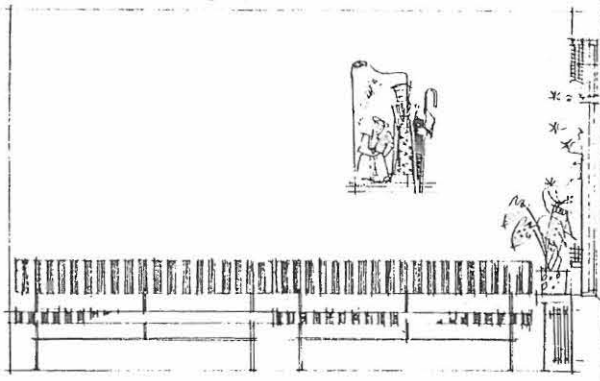
RAKENTEIDEN
VAIHEITA

- 1938 Uudisrakennussuunnitelmien päiväyksen mukaan.
- 1955 Muutostöitä suunnitelmapäivysten perusteella.
- 1980 a.q. Muutostöitä ennen vuosien 1977/82 korjauksia.
- 1982 p.q. Muutostöitä vuosien 1977/82 korjauksen jälkeen.

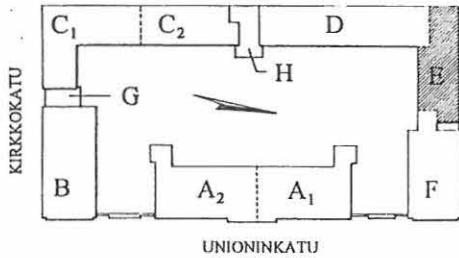

Halkovaraston alku peräinen autotalliovi muutettu odotustilan suureksi ikkunaksi (1955).

Uuden röntgenkuvauksen odotushuoneen vuonna 1956 suunniteltu ilme (Rak.hall./W.Rumjantsev).

Läpikäynnin järjestelyä ei ole merkitty alkuperäisiin suunnitelmiin, mutta oletus on, että suunnitelmia näiltä osin on muutettu jo rakennusvaiheessa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

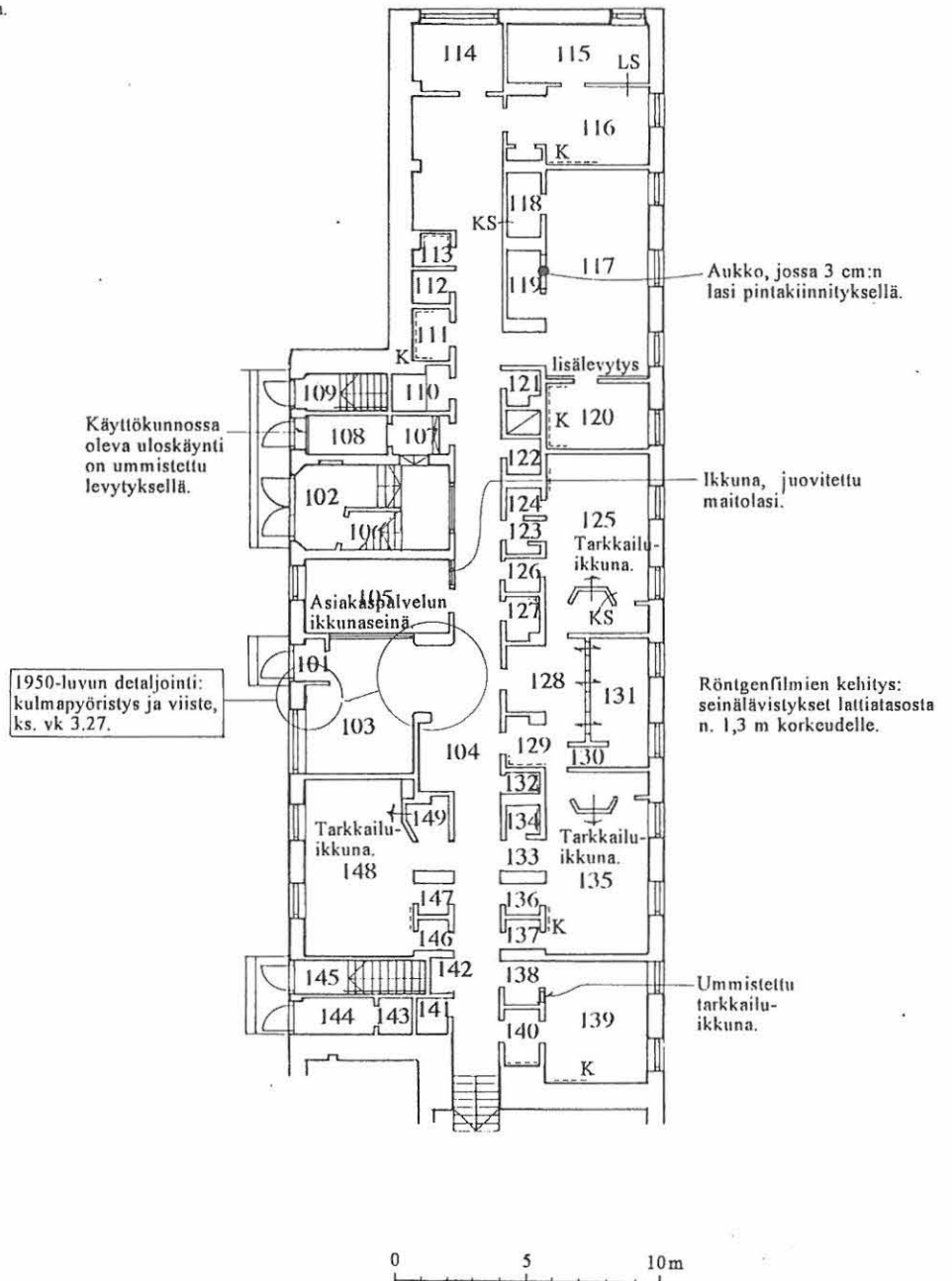
RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	I	212
SEINÄT		

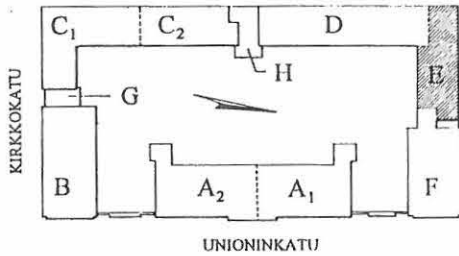
SEINÄPINNAT YLEISESTI

Lähes kaikki seinät ovat lateksilla telaamalla maalatut, yleensä taitetulla valkoisella. Pääasiallisena alustana on kiviainespinta, betoni tai tiili, osin joku rakennuslevy.

Useissa kohdissa seinäpinnoissa ja kulmissa on törmäyssuojia.

- KS Kiviaineinen seinä.
- K Kaakeloitu seinänosa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
E I 213
OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

OVET

Ovet ovat pääasiassa valkoiseksi maalattuja laaka-ovia, kahta ikäryhmää:

- Vanhemmat laaka-ovet ovat todennäköisesti alkuperäisiä. Niissä on myös alkuperäinen heloitus, pinnoitukseltaan kuluneet kromatut painikkeet, lukot ja saranat. Vuorilistat ovat vastaavasti profiililtaan selvästi vanhemmat, kooltaan 40 x 15 mm.
- Uudemmat laaka-ovet ovat ilm. vuosien 1977/82 korjauksista. Painikkeet tyyppiä Prime tai vastaavia. Vuorilistat n. 43 x 15 mm, profiililtaan suorakulmaiset.

TO1 Teräslankalasilta varustettu palo-ovi.
 TO2 Umpinainen teräsovi.

O3 Liukuovi.

O4 Erikoisovi, säteilysuojauksen vuoksi erikoispaksu ja -raskas (5,5 cm, 3 saranaa), 1950-luvulta.

O5 Säilytettävä ulko-ovi 1930- tai 1950 -luvulta.

O6 1950 -luvulla lisätyt ulko-ovet.

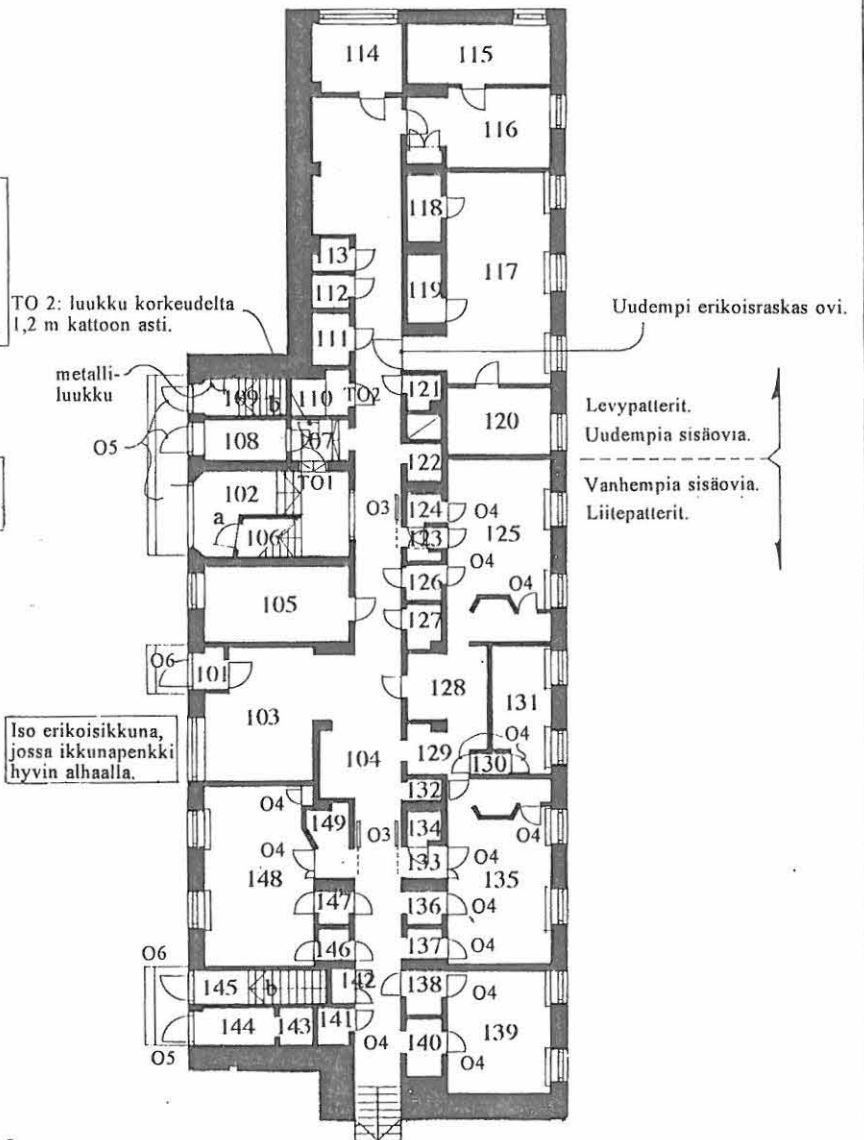
IKKUNAT

Ikkunat ovat havaituilla osin hyvin yhtenäiset, ilmeisesti alkuperäiset sisään-ulos -aukeavat puuikkunat. Detaljit: ks. ylempät kerrokset.

Useissa ikkunoissa on sisäpuolella kotelo pimennysverhoja varten.

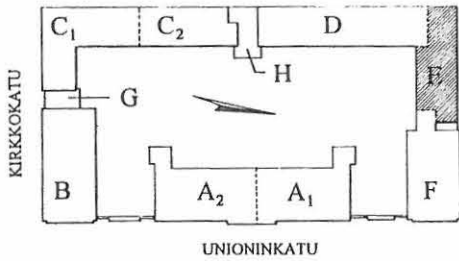
PATTERIT

Patterit on osin vaihdettu levyypattereihin rakennuksen länsiosalla. Alkuperäiset liitepatterit ovat säilyneet pääosin muulla osalla. Liitepatterit on sijoitettu lähinnä seinäsyvenyksiin.

a
 Varaston ovi vastaavin detaljein kuin II kerroksen alkuperäiset laaka-ovet.

b
 Molempien kellarioritaiden (109, 145) toiseen seinään kiinnitetty tukeva käsijohdeputki.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

E I 214

LATTIATASO

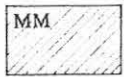
LATTIAT YLEISESTI

Lattiapinnoitteet ovat eriaikaisia: osin viimeisimmistä 1977/82 korjauksista, osin vanhempaa ja jo jonkin verran haurastunutta levyä tai mattoa. Laatta lattiamateriaalina soveltuu hyvin rakennuksen henkeen.

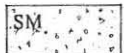
Useimmiten kynnyksiä ei ole lainkaan.

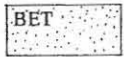
MUOVILAATTA. 300 x 300 eri-ikäisiä muovilaattoja: vanhemmat yleensä keltaisia, uudemmat vaalean harmaita. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen pinnoite.

MUOVIMATTO. Useita erilaisia, ei alkuperäisiä. Matto on ylösnostettu tiloissa 101, 111-113, 121-122, 127, 134. Tilassa 125 muita uudempi matto.

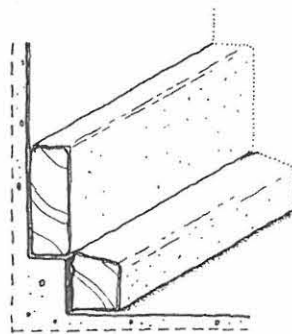
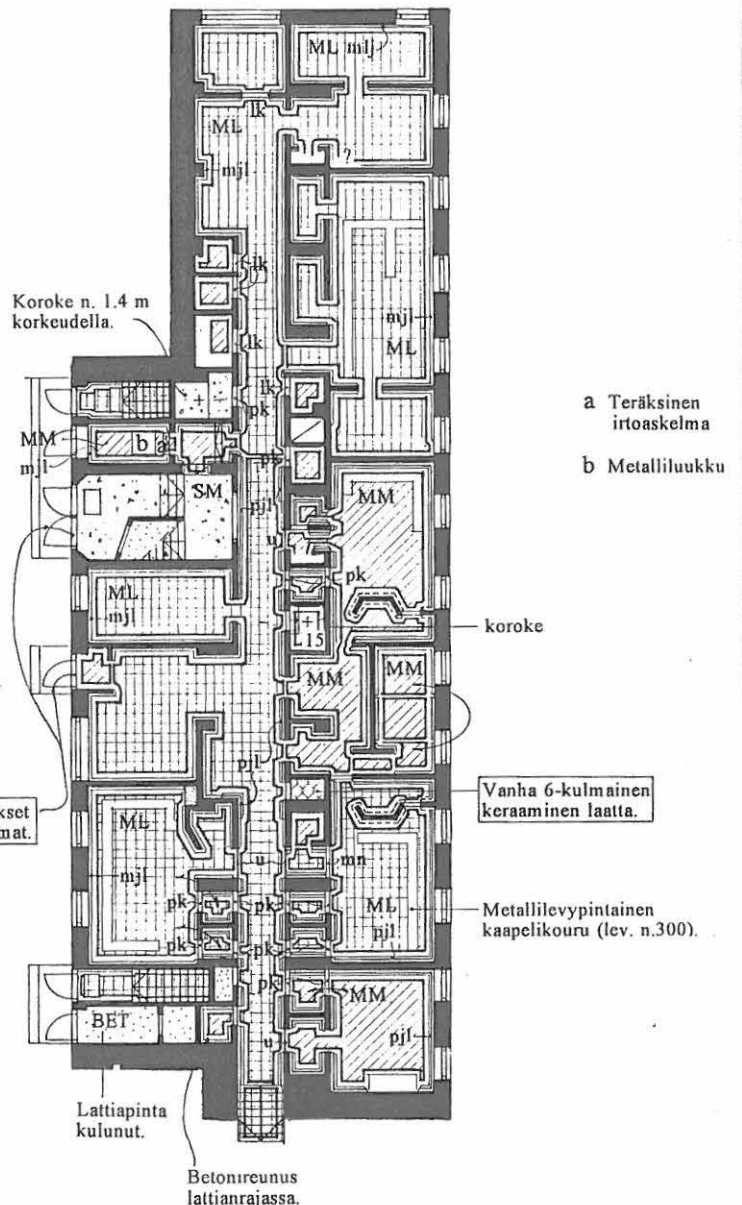

SEMENTTIMOSAIIKKI. Messinkilistoin kentiin jaettu sementtimosaikkipinta.

BETONILATTIA. Tasoitettu ja maalattu valettu lattia.

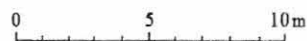
- mjl Muovijalkalista. Kerroksen länsiosassa käytetty jalkalista, vuosien 1977/82 korjauksista.
- pjl Puujalkalista, ilmeisesti alkuperäinen pienellä laastikorokkeella ja mattolista. Ylösnostetun maton alle jäänyt tiloissa 128-131.
- u Ura, liukuoven alareunan ohjain.
- lk "Lautakynnys", uudempi, yleensä lakattu kyntteeton ja päältä ruuvein kiinnitetty puukynnys. Korotettu tiloissa 111-113.
- pk Alkuperäinen, kyntteellinen maalattu puukynnys.
- mn Muovinauhakynnys, töyssymäinen, sairaaläkäytössä helposti ylitettävä.

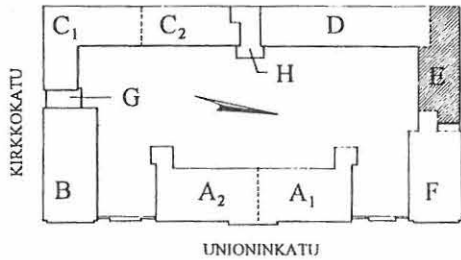

Pyöristetetyt kulmat on tehty kokonaan laastilla.

pjl

Graniittikynnykset ja -porrasaskelmat.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	I	215
KATTOTASO		

KATTOPINNAT YLEISESTI

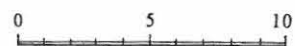
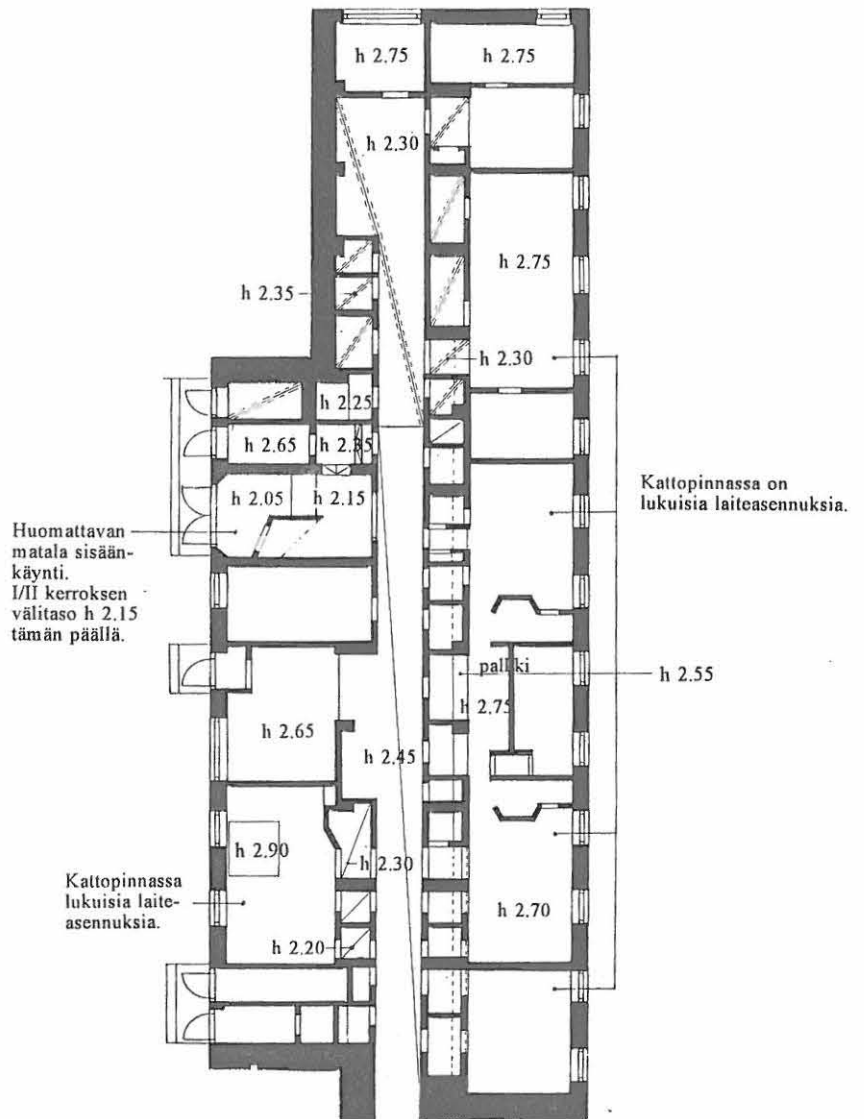
Kerroksessa ei ole eikä sen tiloihin kuulukaan mitään kattolistoja. Perusalakattopinta on tasoitettu ja telaamalla laterksilla maalattu välipohjan alapinta, korkeudella n. 2,7 m.

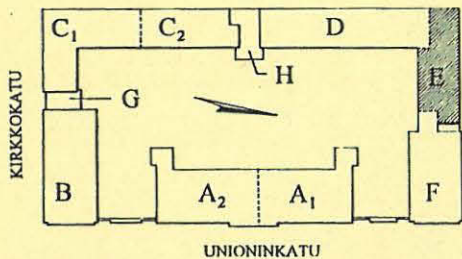

Tasoitettu ja telaamalla maalattu levytyks.

Metallisälealakatto, valkoinen.

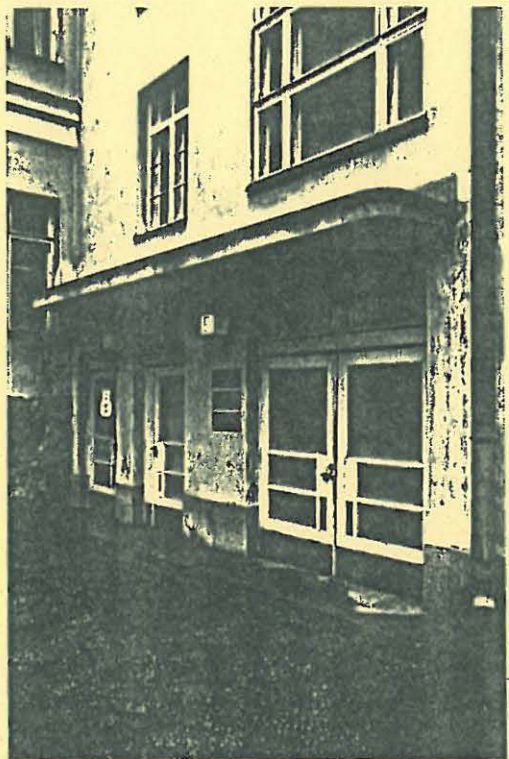

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
E I 216

YHTEENVETO

+ Alkuperäisen suunnitelman mukaiset ovet ja katos ovat säilytettäviä yksityiskohtia.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

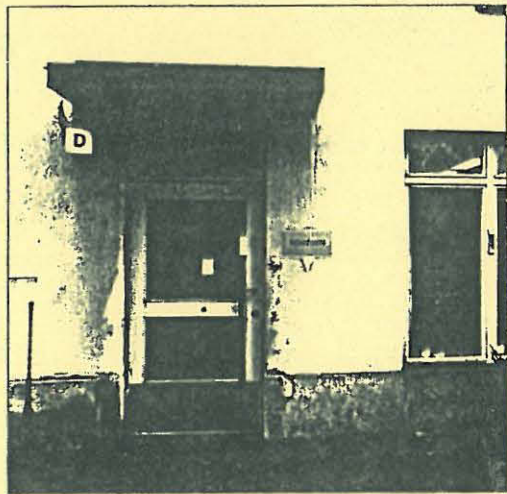
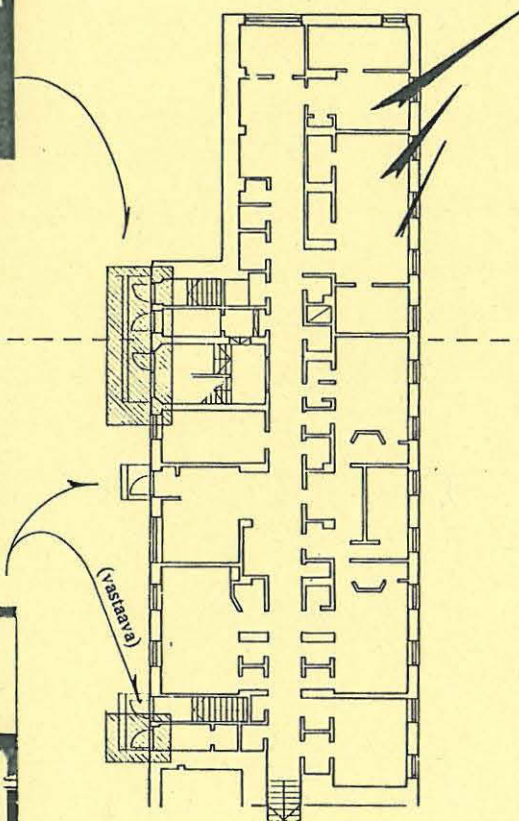
1938 Varasto- ja vaatchuoltotiloja, asuintiloja.
1950-l. Röntgenosasto

+ Erittäin hienot näkymät kohti Kaisaniemen puistoa.

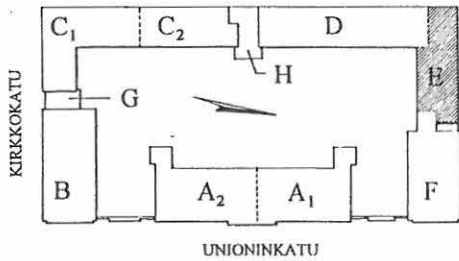
Eriakaisten korjaustöiden rajalinja

"1980-LUVUN ILME":
- Uudemmat väliovet
- Muovinauhajalkalistat
- Alakatot metallisäleettä
- Uudehkot levypatterit

"1950-LUVUN ILME":
- Vanhat säilytettävät laakaovet detaljeineen
- Puujalkalistat
- Alakatot levystä
- Liitepatterit

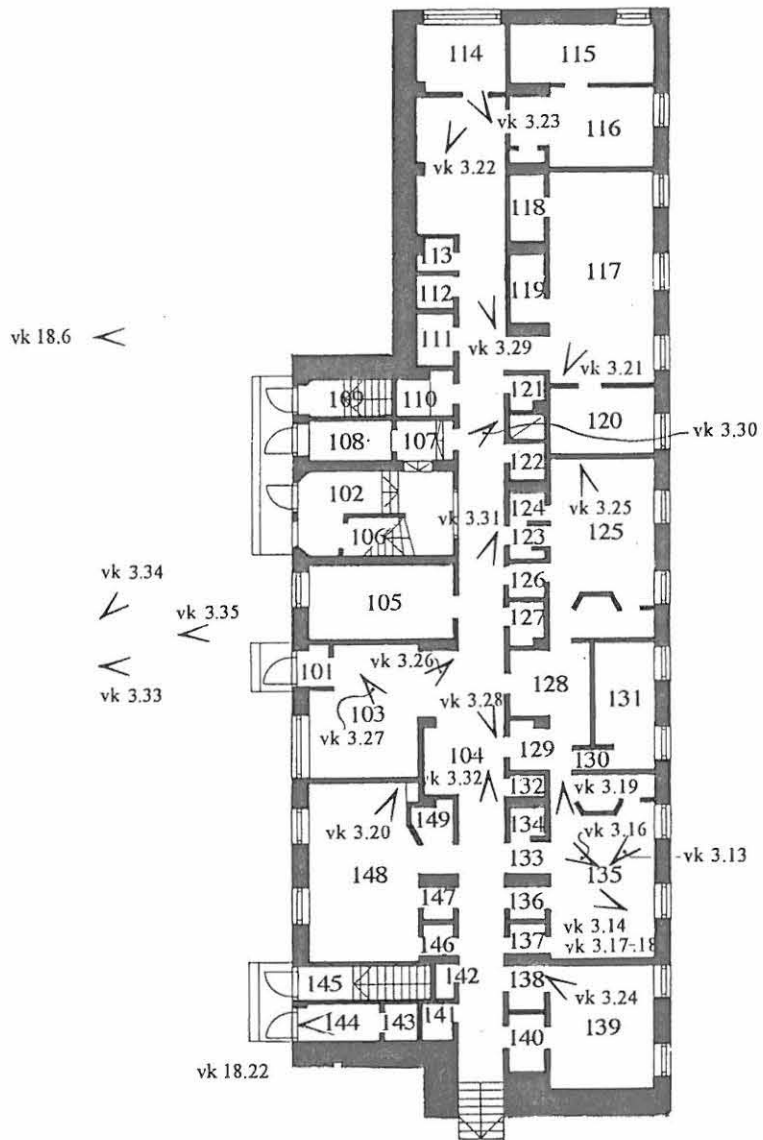
1950-luvulla avatussa oviaukossa ovilevy on toteutettu hieman toisin ja katos alkuperäiseen nähden hieman toiseen henkeen 1977/1982 korjauksissa.

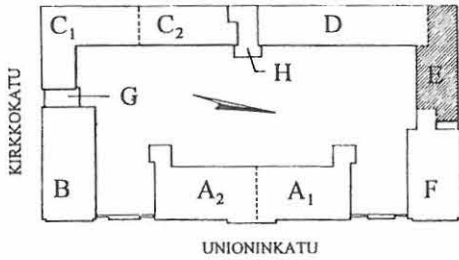

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
E I	217
VALOKUVAT	

UNIONINKATU 38

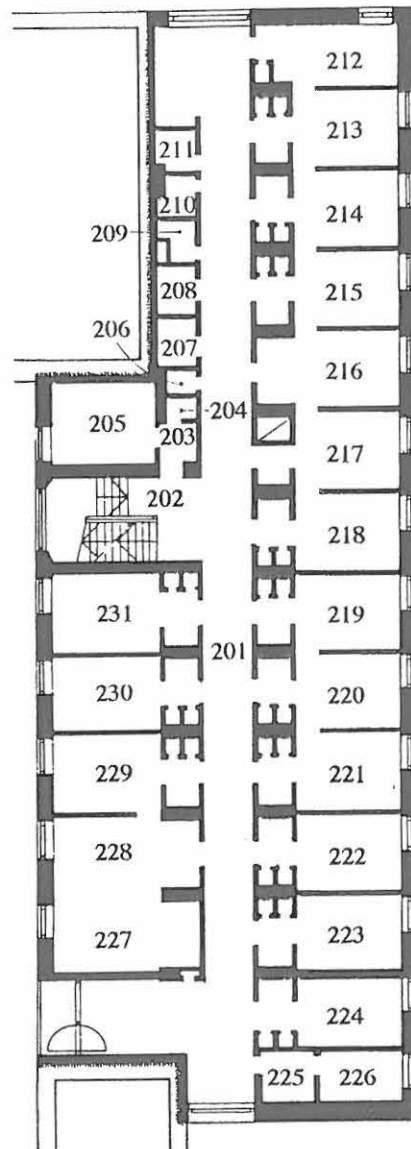
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

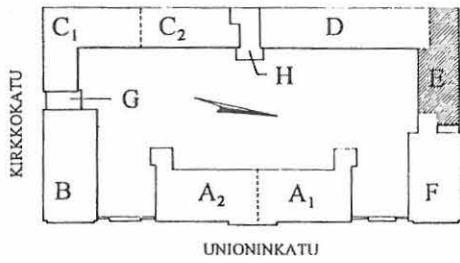
RAKENNUS KERROS	SIVU
E II	230
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ	

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
TALOUSTOIMISTO JA LÄÄKÄRIKANSLIAT

1970-luvun alussa asuntola muutettu
kanslia- ja taloustoimiston tiloiksi.

- 201 KÄYTÄVÄ (1938)
Länsipäässä odotustila, itäpäässä
kopiontitila, 1938 2 seurustelutilaa.
- 202 PORRASHUONE (1938)
- 203 ETUHUONE
204 KOMERO
205 APULAISSPROFESSORI (1980 a.q.)
1938 Etuhuone (203), wc (204),
palvelijain pukuhuone (205).
- 206 SIIVOUS
207 WC
208 WC
209 SIIVOUS
210 VARASTO
211 VARASTO
1938 wc (206), 2 kylpyhuonetta
(207, 208), 2 suihkua (209, 210),
varasto (211).
- 212 YLILÄÄKÄRI (ent. talouspäällikkö)
213 TOIMISTOHUONE (ent. sihteeri)
214 TALOUSTOIMISTO
215 TALOUSTOIMISTO
216 TALOUSTSTON ASIAKASPALV.
217 TOIMISTO
218 SIIVOUSTYÖNJOHTO
219 RÖNTGENYLILÄÄKÄRI
220 RAVITSEMUSTERAPEUTTI
221 TUTKIJAHUONE
222 LÄÄKÄRI
223 TOIMISTO
224 TOIMISTO
1938 13 palvelusväen asuinhuonetta
(huone, 1 t. 2 komeroa, lavuaari).
- 225 KEITTKOMERO
226 TAUKOTILA
1938 Keittokomero (226), väliikkö,
siivouskomero ja wc (225).
- 227 - 228 YLILÄÄKÄRI
229 SIHTEERI
230 KANSLIA
231 TUTKIMUSPROJEKTIN TYÖHUONE
1938 5 palvelusväen asuinhuonetta.

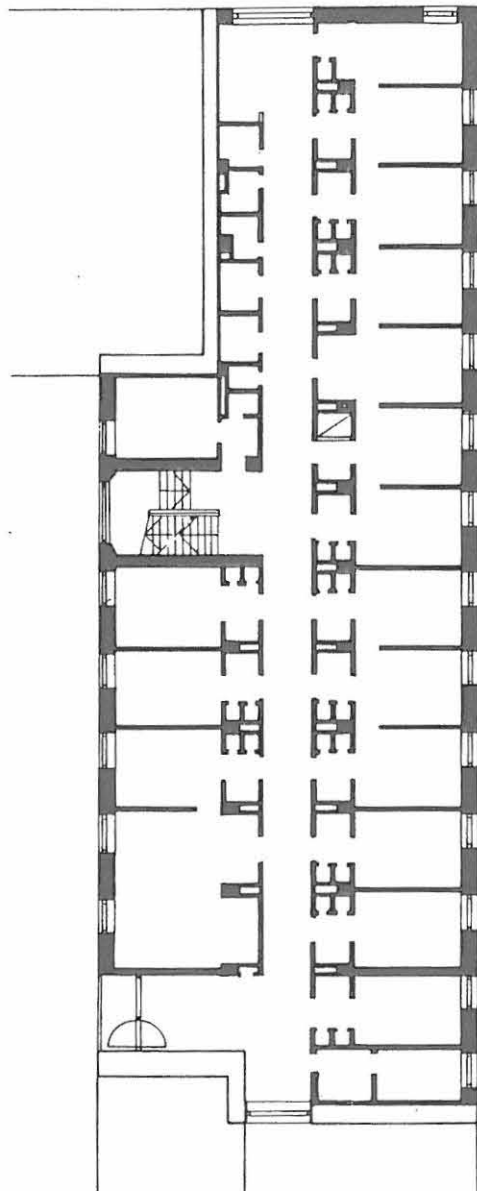
UNIONINKATU 38

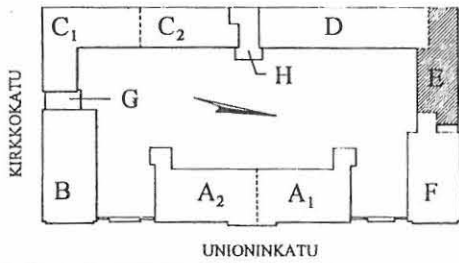
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	II	231
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

1938 Uudisrakennussuunnitelmien päiväyksen mukaan.

Rakenteet ovat lähes täydelleen alkuperäisiä.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

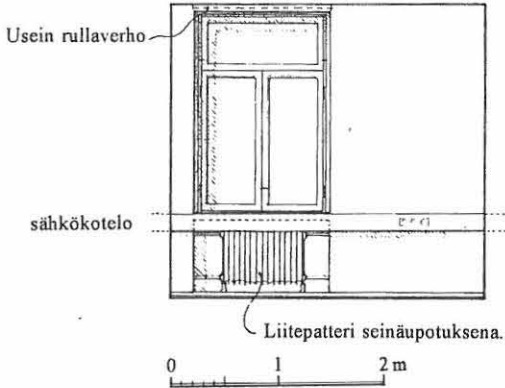
RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	II	232
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

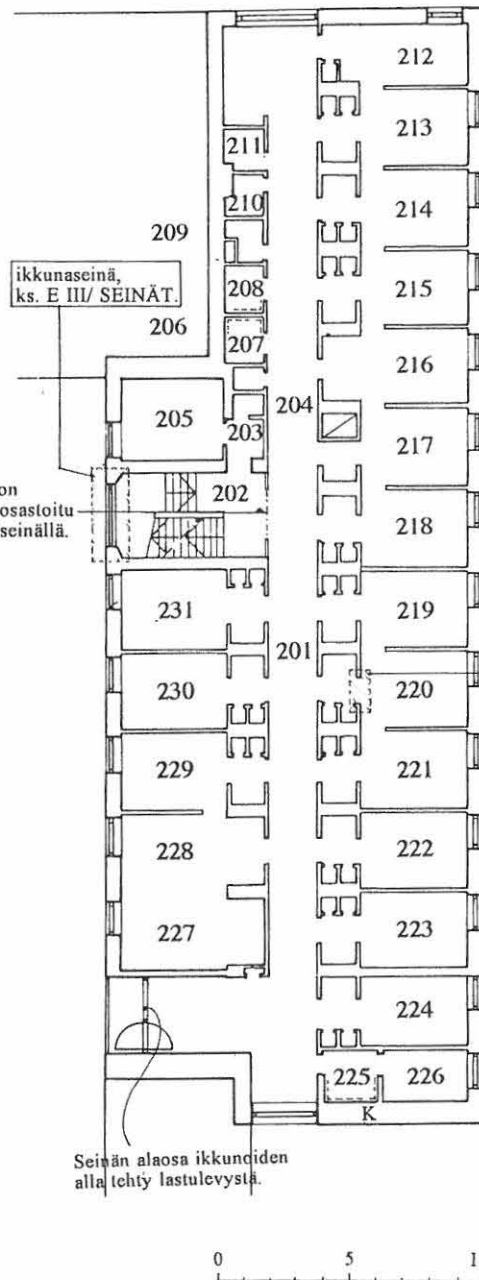
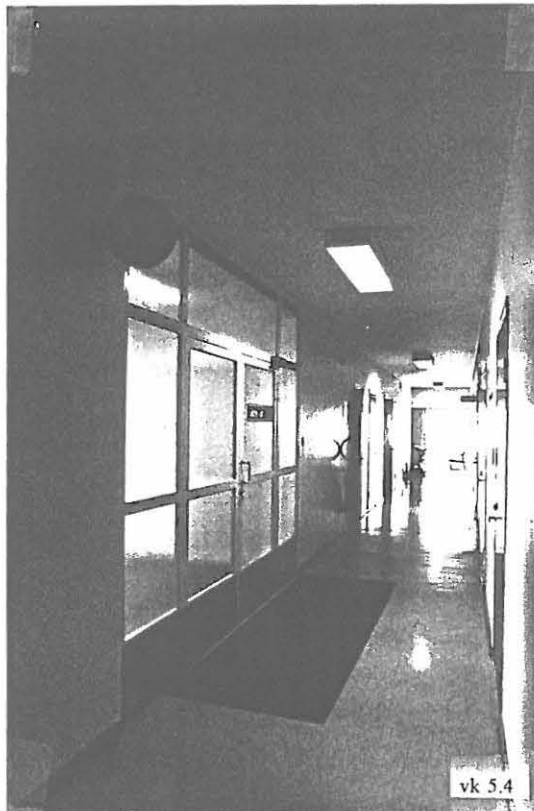
Lähes kaikki seinät ovat lateksilla telaamalla maalatut, yleensä vaalealla keltaisella. Pääsiallisena alustana on kiviainespinta, betoni tai tiili.

Ikkunaseinillä kerroksen toimistohuoneiden läpi juoksee alumiininen sähkökotelo, jonka yläpinta on ikkunapenkin tasolla.

Huonetilan luonne.
Tyypillisen toimistohuoneen ikkunaseinäprojektiio.

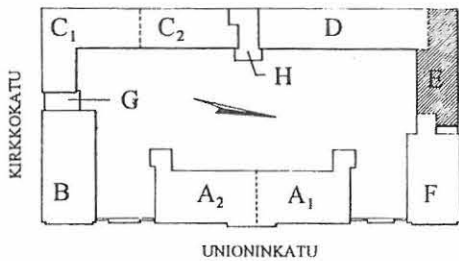
Porrashuone on myöhemmin osastoitu teräslankalaseinällä.

ikkunaseinä, ks. E III/ SEINÄT.

Yleinen piirre:
Huoneen ja sen etutilan välillä ei yleensä ole ovea, kuitenkin karmipuut ja vastaavat vuorilistat kuin ovissa.

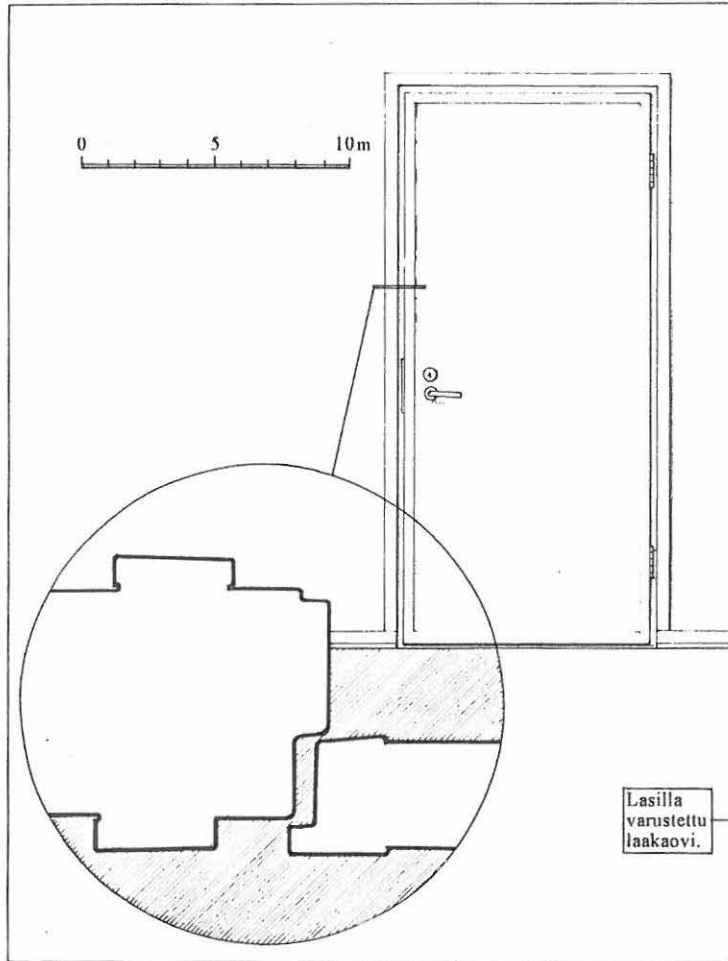
Seinän alaosa ikkunoitten alla tehty lastulevystä.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 E II 233
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

PATTERIT

Säilytettävä piirre:

Kerroksessa ovat säilyneet yhtenäisesti vanhat liitepatterit, ks. vk 5.2

Teräslankalaseinä, jossa pariovi ovipumppuinen, pikasalpoineen ja rst-vetimineen.

OVET

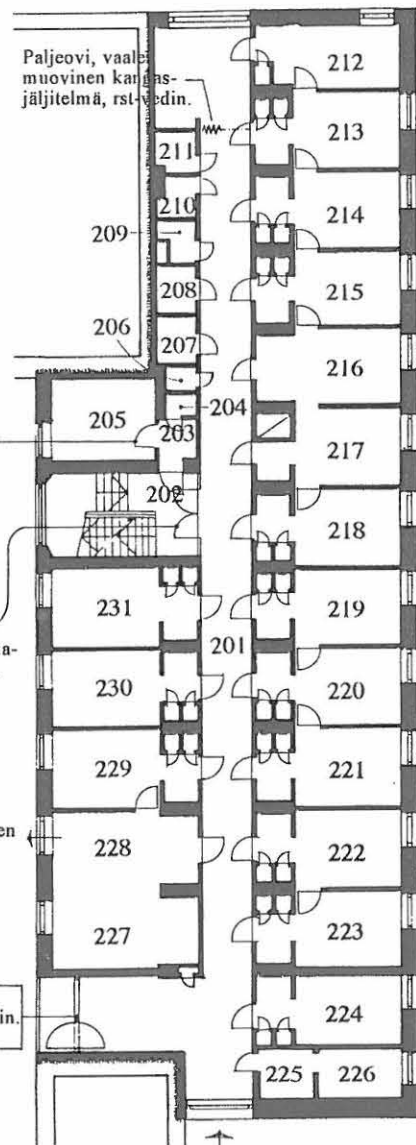
Tärkeä säilytettävä piirre:

Kerroksessa ovat säilyneet vanhat laakaovet hyvin yhtenäisesti: niitä ovat niin huoneiden käytäväovet kuin komeroidenkin pikkuovet vanhoine avaimineen. Ovet on maalattu pääosin vihreäksi, jotkut valkoisiksi. Ovilevyssä on kevyt profilointi. Vanhat tappisaranat ovat säilyneet, painikkeet sen sijaan on suurelta osin uusittu ja Abloy -lukkopsät lisätty. Vuorilistat ovat yksinkertaiset pinnaltaan aavistuksen verran viistot, valkoiseksi maalatut, n. 4½ cm leveä. Ks. detaljipiirros ohessa.

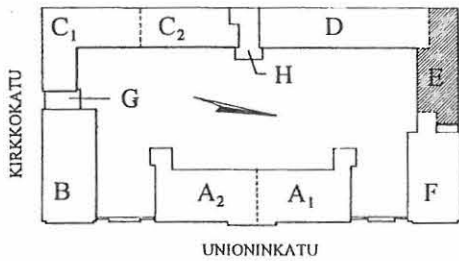
Väliovet toimistohuoneiden välillä ovat uudempiä valkoiseksi maalattuja laakaovia.

Huonekohtainen tuuletin.

Ikkunat ja kaksoisovi alkuperäisin heloituksin. Ks. vk 5.14.

Yläikkunat: ulkoikkunat levytetty puoleen väliin takana olevan terassirakenteen vuoksi.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

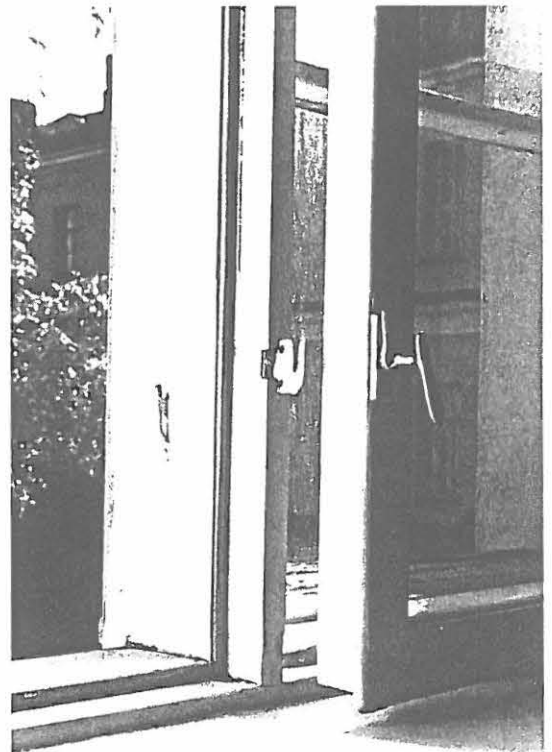
RAKENNUS KERROS SIVU
 E II 234
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

IKKUNAT

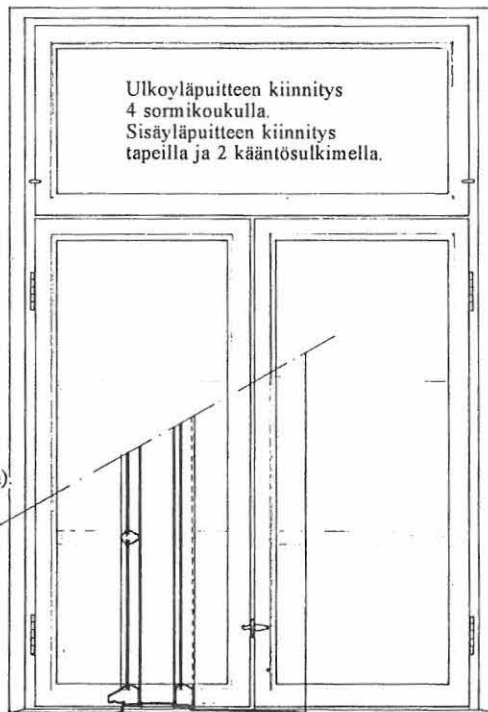
Tärkeä säilytettävä piirre:

Ikkunat ovat kerroksessa yhtenäiset, ilmeisesti alkuperäiset tai alkuperäisen kaltaiset sisään-ulos -aukeavat puuikkunat. Myös heloitusdetaljit ovat vastaavat. Ks. tyyppipiirros ohessa ja vk 5.9, 10, 15.

Huom. Sproissit on vain ulkopuitteissa, sisäpuitteet ovat yhtenäiset. (Kuitenkin III kerroksen joissain ikkunoissa esim. tilassa 310 on myös sisäpuitteessa sproissijako.)

vk 5.9

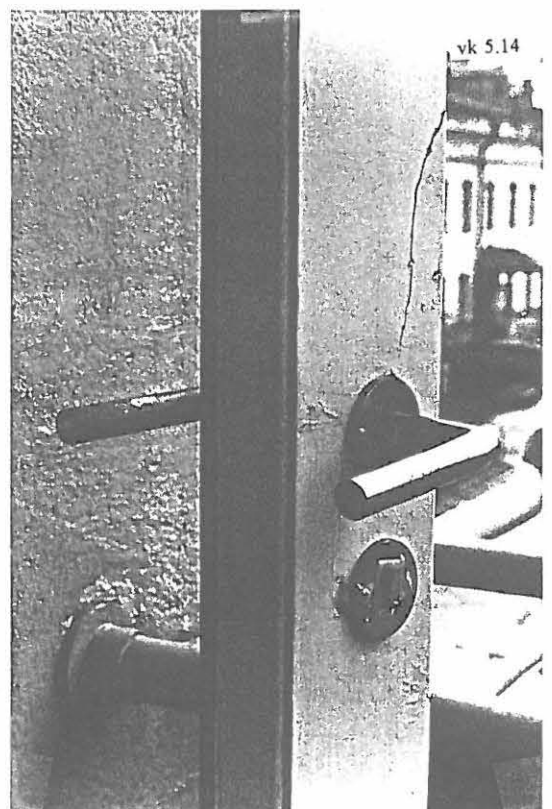
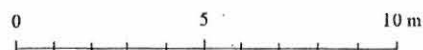

Ulkoläpuitteen kiinnitys
 4 sormikoukulla.
 Sisäläpuitteen kiinnitys
 tapeilla ja 2 kääntösulkimella.

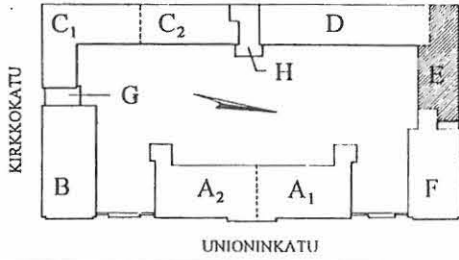
Ulkoläpuitteissa
 2 sormikoukkuja.

Sisäläpuitteissa
 kääntösuljin
 (tai pitkäsarpa joissain
 III kerroksen ikkunoissa).

Leikkauksen ala-
 osalta tarkistamatta.

vk 5.14

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 E II 235
 LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

Pinnat ovat hyväkuntoiset, varsinaisten huonetilojen ja käytävän yksinomainen pintamateriaali on muovimatto. Patteritsyvennyksen lattiataso on lähes poikkeuksetta n. 6 - 7 cm muuta lattiaa ylempänä (vain poikkeus merkitty erikseen kaavioon).

MM MUOVIMATTO on väriltään yleensä keltainen siten, että lähes joka tilassa on hiukan viereisestä poikkeava väri ja pintakuvio. Tilaryhmässä 213-217 värinä on yhtenäisesti 217:n eteisosaa lukuunottamatta vihreä eikä tilojen välillä ole kynnyksiä. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen pinnoite.

pjl 1 Erityyppisiä puisia jalkalistoja (+ mattolista).
pjl 2 Näistä pjl 1 lienee alkuperäisin, pjl 3 myöhemmästä korjauksesta.
pjl 3

mjl Muovijalkalista.

KERAAMINEN LAATTA, kuusikulmainen Pukkilan vanhempi malli.

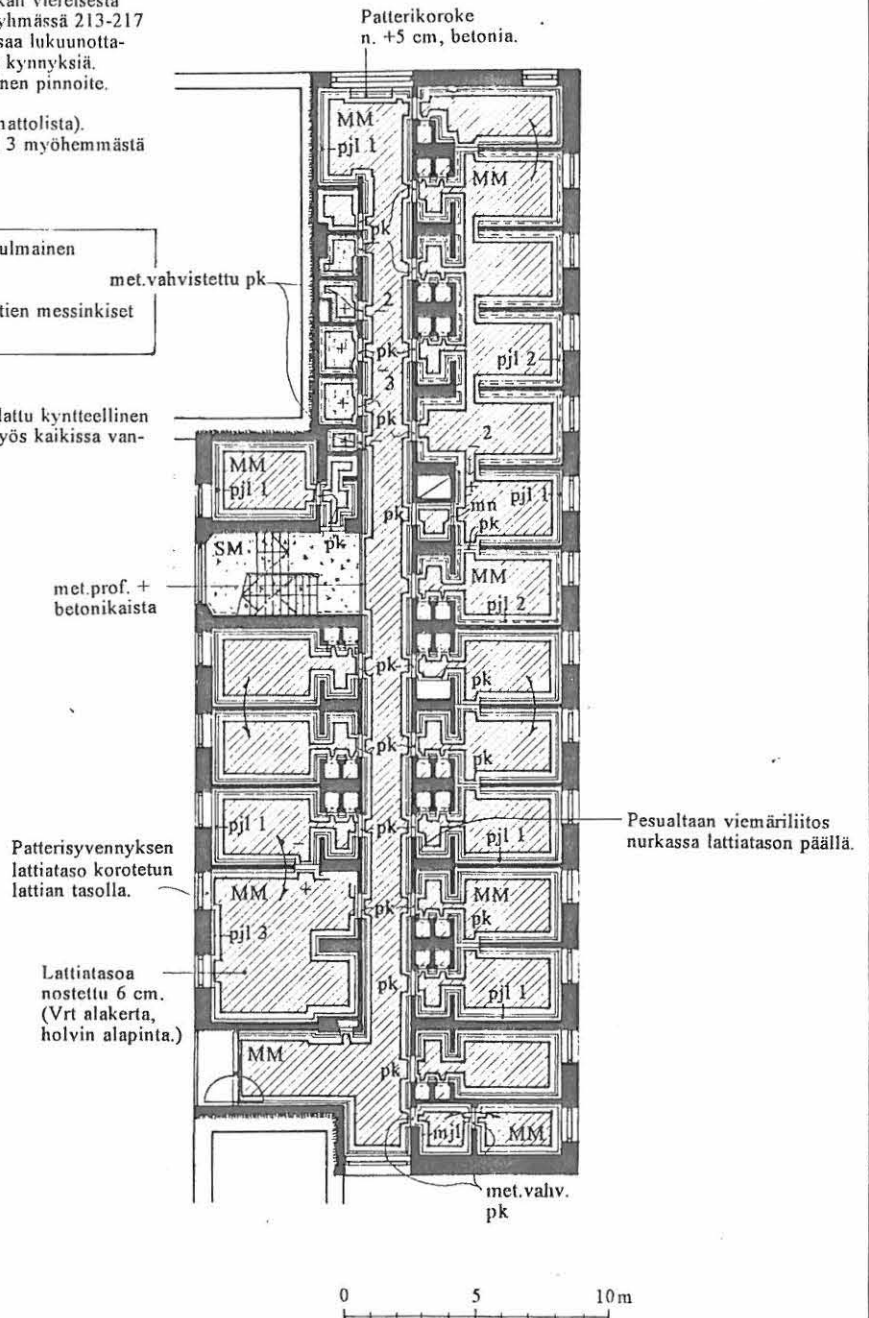
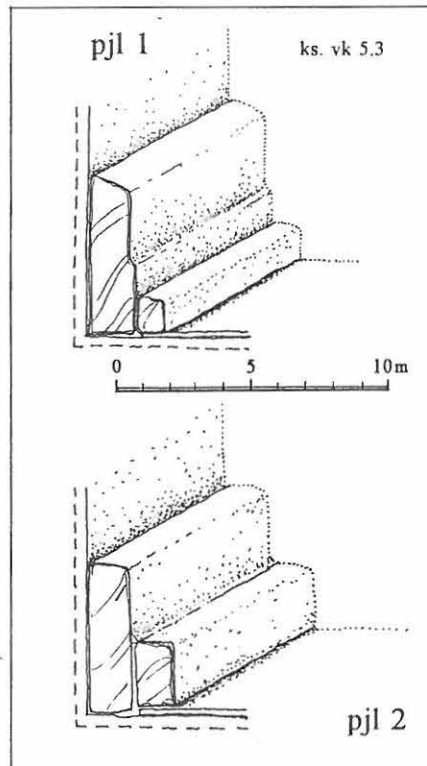
SM SEMENTTIMOSAIKKI, valukenttien messinkiset jakolistat.

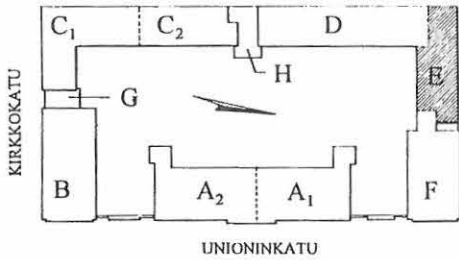
mn Muovilista kynnyksenä.

pk Alkuperäinen tai sitä vastaava maalattu kyntteellinen puukynnys. Vastaava kynnyks on myös kaikissa vanhoissa komeroissa.

met.prof. Palo-oveen liittyvä teräskynnys.

+ -2 Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	II	236
KATTOTASO		

KATTOPINNAT YLEISESTI

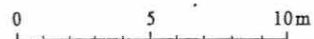
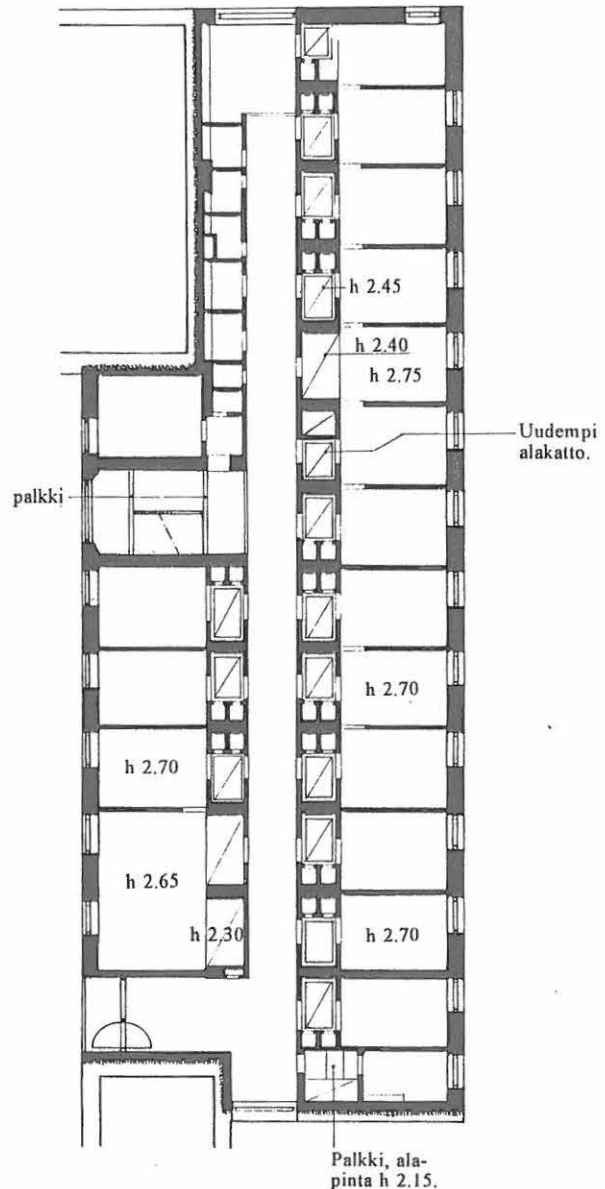
Kerroksen pääasiallinen alakattopinta on tasoitettu ja telaamalla lateksilla maalattu välipohjan alapinta, noin korkeudella 2,70 - 2,75 m.
Huoneiden ja käytävän välisessä vyöhykkeessä on läpi kerroksen laskettu alakatto yleensä levystä IV-vetoja varten.

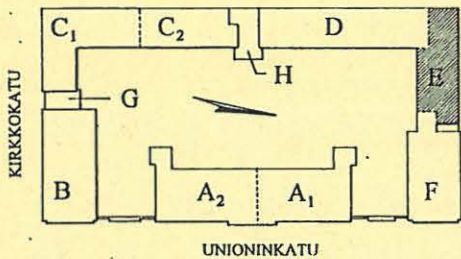

Tasoitettu ja telaamalla maalattu levytyk.
Huoliteltu pienellä kattolistalla, n. 2 x 2 cm.

Alaslasku maalatusta lastulevystä (saumakohdat tasoittamatta).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

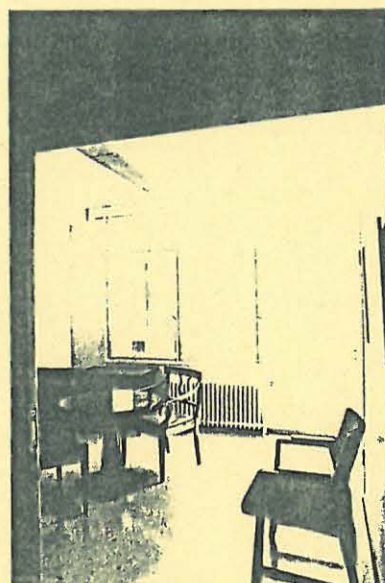
E II 237

YHTEENVETO

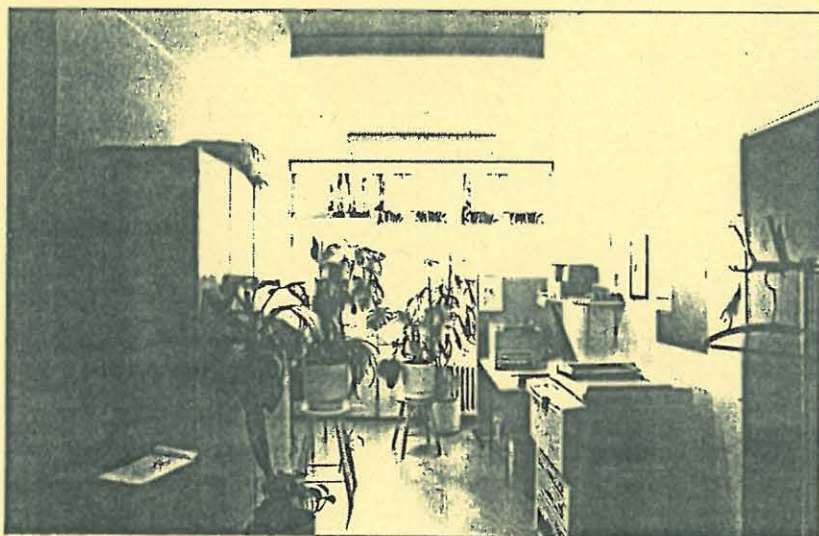
Kerroksessa on erittäin hyvin säilynyt rakennuksen alkuperäinen ilme, jonka osatekijöitä ovat:

- Säilynyt selkeä tilajako, johon uudemmat huoneiden välille avatut ovet hyvin istuvat.
- Ei laskettuja alakattoja käytävissä, eikä varsinaisissa huonetiloissa.
- Linokuvioitu matto käytävissä ja suuressa osassa huoneista rakennuksen yleisilmeeseen hyvin sopien, vanhat jalkalistat yhtenäisesti.
- Käytäväovet yhtenäisesti vanhaa säilynyttä ja kevyesti profiloitua laakaovityyppiä. Sama vanha ovi on myös kaikissa komeroissa vanhoine heloineen. Nykyinen vihreä maali on hyväkuntoinen. Myös yhtenäinen vuorilistoitus (valkoinen) ja vanhat kynnykset.
- Alkuperäiset ikkunat säilyneet. Tiloille tässä kerroksessa kuten koko rakennuksessa tyypilliset vanhanmalliset liitepatterit yhtä tyyppiä.

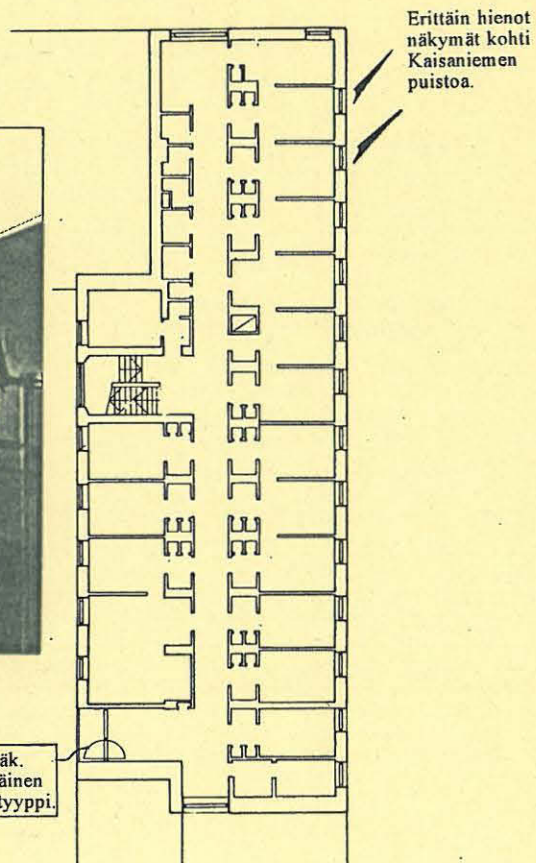
Koska myös seinien maalaustyöt on suoritettu vastikään (1989), ei kunnan vuoksi tai historiallisista syistä muutostöitä kaivattane.

Käytävän länsipäätteenä oleva laajentuma ja ikkuna Fabianinkadulle. vk 5.2.

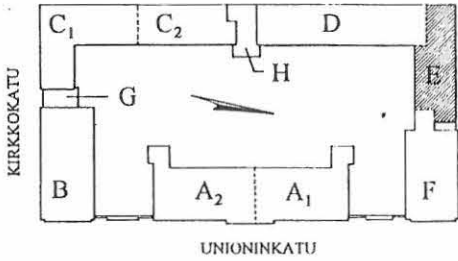

Käytävän itäpäätteenä oleva laajentuma ja parvekkeen ikkunaseinä. vk 5.6.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

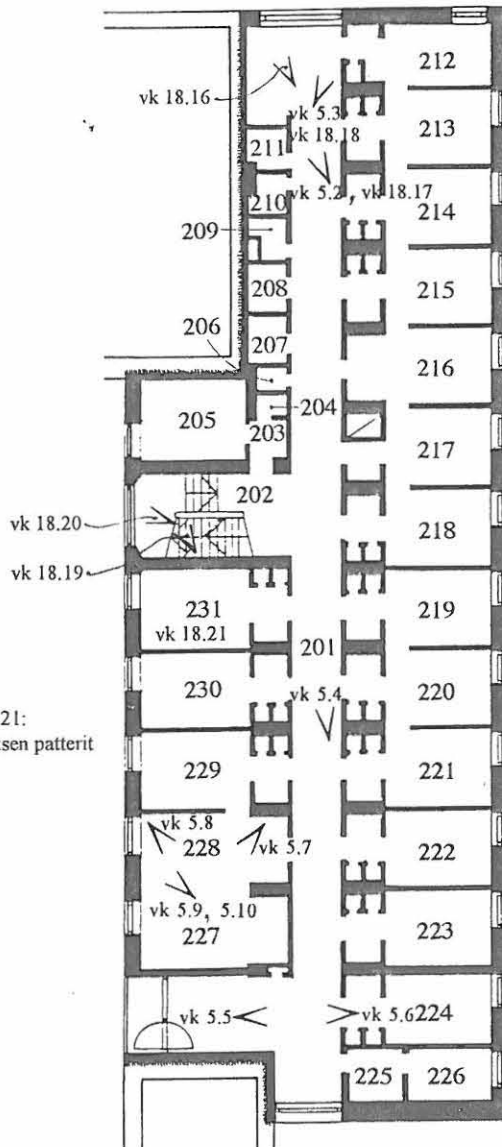
1938 Asuntola.
1970-l. Toimistoja.

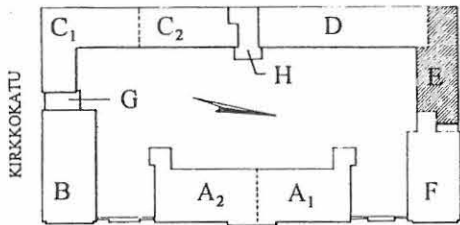

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	II	238
VALOKUVAT		

UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

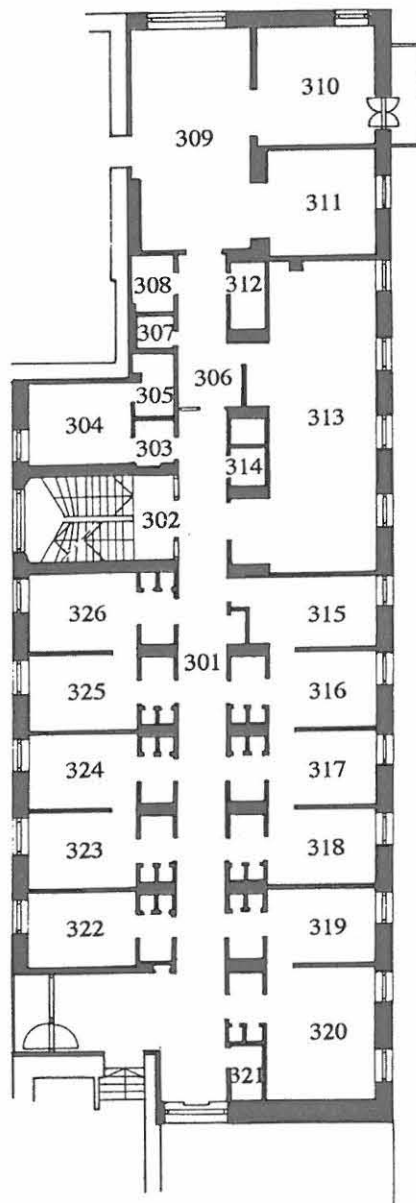
E III

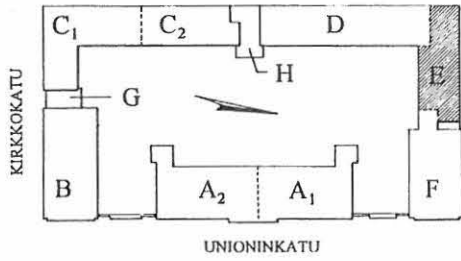
250

TILANUMEROINTI
SEKÄ
TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
KIRJASTO, KOKOUSTILA, YLILÄÄKÄRIKANSLIAT, YLIHOITAJAN TOIMISTO

- 301 KÄYTÄVÄ (1938)
302 PORRASHUONE (1938)
1938-1980 käytävän itäpäässä parvekkeelinen seurustelutila sekä nyk 321:n edestä erotettu keittiönurkkaus.
- 303 ETEINEN (1938)
304 PÄIVYSTYSHUONE (1980 a.q.)
305 PESUHUONE (1980)
1938 Eteinen (303), asuinhuone (304) erill. wc ja keittokomero (305).
- 306 KIRJASTON ETEINEN (1980 a.q.)
1938 Käytävää, asunnon eteinen.
- 307 WC (1938)
308 KEITTIÖ (1980)
1938 wc (307) ja keittokomero (308).
- 309 KIRJASTOSALI (1980 a.q.)
310 KIRJASTOSALI (1980 a.q.)
311 KIRJASTOVIRKAILIJA (1980 a.q.)
1938 Asunto: Olohuone (309), huone (310), makuuh (311).
- 312 VARASTO (1980)
1980 a.q. Eteinen
1938 Osa tarjoiluvälikköä.
- 313 NEUVOTTELU- JA KOKOUSTILA (1980)
1980 a.q. Kanslia (länsipuoli) ja asunto (itäpuoli).
1938 Asunnon (309-311) palvelijan huone ja keittiö (länsipuoli) sekä osa oppilaiden pukuhuonetta.
- 314 SIIVOUSKOMERO (1980)
1980 a.q. Asunnon eteinen.
1938 Pukuhuoneen käyntivälikkö.
- 315 TOIMISTO (1980)
316 YLIHOITAJA (1980)
317 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
318 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
319 SIHTEERI (1980)
1938 5 asuinhuonetta.
- 320 YLILÄÄKÄRI
321 WC
1938 Asuinhuone (osa 320) sekä välikkö, wc, suihku ja kylpyhuoneet (osa 320, 321).
- 322 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
323 YLILÄÄKÄRI (1980)
324 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
325 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
326 PUHELINVAIHDE (1980)
1938 5 asuinhuonetta.

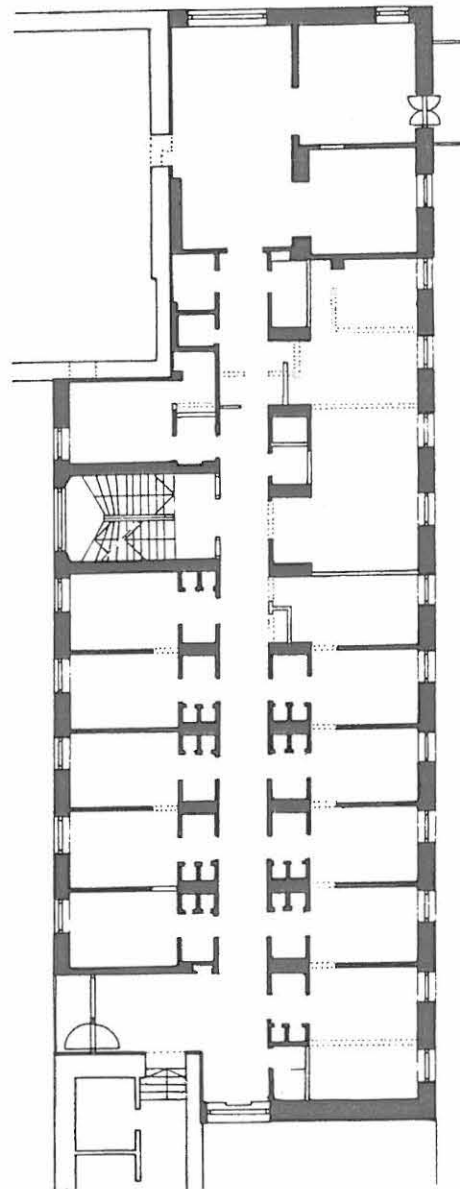

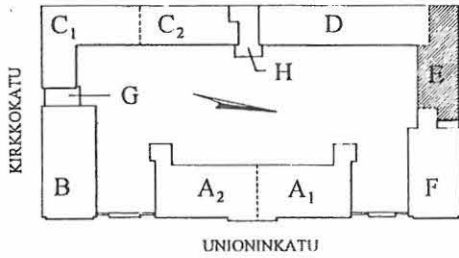
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	III	251
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1938 Uudisrakennussuunnitelmien päiväyksen mukaan.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1980 Muutostöitä vuosien 1977/82 korjauksista.

UNIONINKATU 38

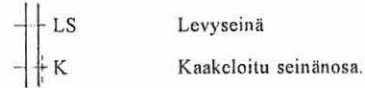
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	III	252
SEINÄT		

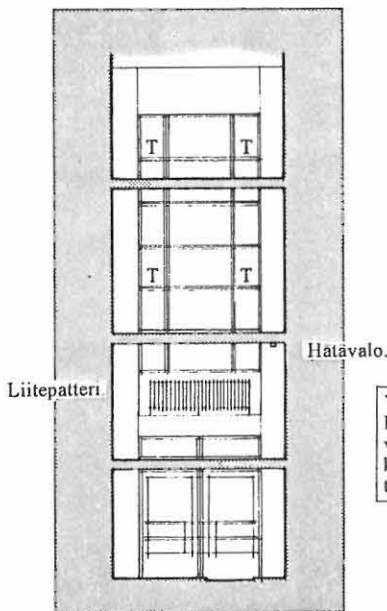
SEINÄT YLEISESTI

Seinäpinnat ovat pääosin kiviaineisia, pinnalta tasoitettuja ja telaamalla maalattuja. Yleisenä värisävynä huoneissa on vaalea kellertävä, useissa toimistohuoneissa kuitenkin yksi seinä on maalattu tummemmaksi.

Ikkunaseinillä kerroksen toimistohuoneiden läpi juoksee alumiininen sähkökotelo. Monissa tiloissa on n. 30 cm:n lastulevystä tehty verholautaa. ks. projektiio

Porrashuoneen ikkunaseinä: portaan välitasanteen reunan ja puitteiden väliin jää muutaman sentin rako eikä puitejako seuraa kerrostasojä. Ikkunoiden avaaminen lienee hieman hankalaa. Sisäpuitteet on kiinnitetty tapituksella ja kääntösulkimilla. Neljä siviikkunoista on tuuletusta varten avattavia (T).

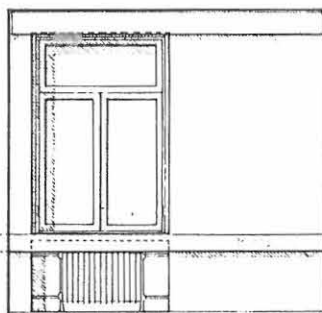

Yleinen piirre: Huoneen ja sen etutilan välillä ei ole ovea, kuitenkin karmipuut ja vastaavat vuorilistat kuin ovissa.

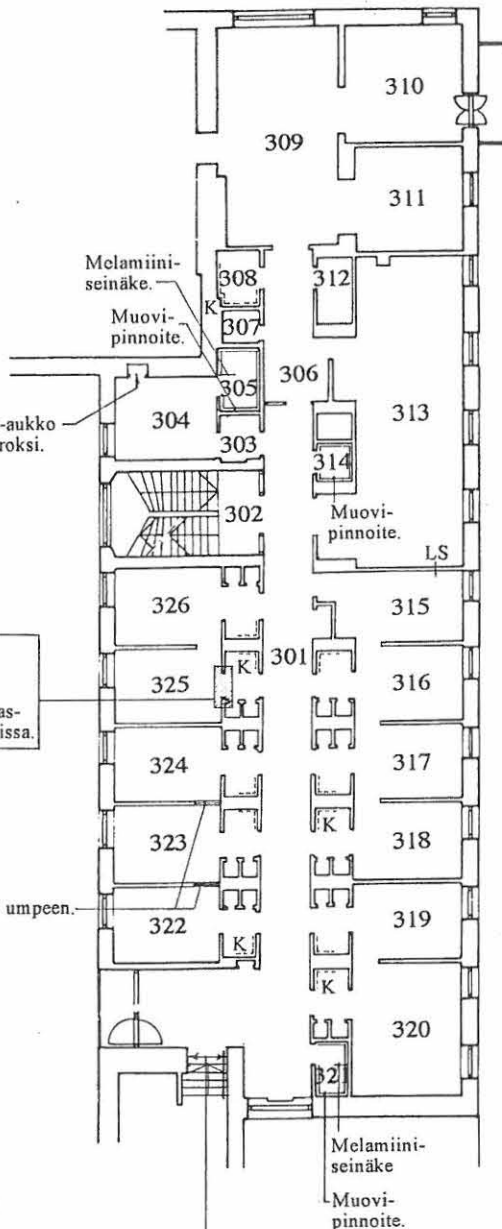
Verholauta lastulevystä.

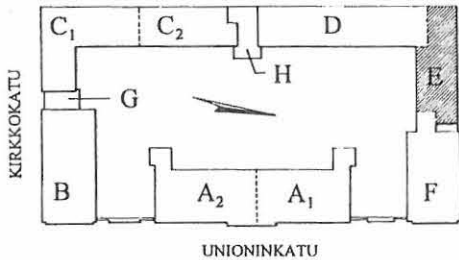
sähkökotelo

Liitepatteri.

Aukko levytetty umpeen.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
E III 253
OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

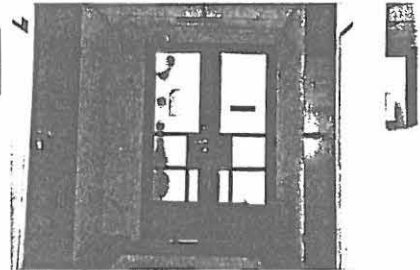
OVET

Tärkeä säilytettävä piirre:

Kerroksessa ovat säilyneet vanhat laaka-ovet hyvin yhtenäisesti: niitä ovat niin suurin osa huoneiden käytävöistä kuin komeroidenkin pikku-ovet vanhoine avaimineen. Ovien detaljointi, vuorilistat pääosin vastaavat kuin II kerroksessa:
 ks. E II/ OVET; IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT.

Myöhemmät väliovet toimistohuoneiden välillä ovat uudempia valkoiseksi maalattuja laaka-ovia ja uudet vuorilistat on tehty vanhan levyisinä. Lisäksi uusitut käytävä-ovet on merkitty (uusi).

vk 5.16:
 Alkuperäinen tai sitä vastaava ovi (vrt. ulko-ovet), säilytettävä yksityiskohta.

Vanha muualta tähän siirretty peilipariovi. Profiloinnit kuten rakennuksen B I kerroksessa. Ehdottomasti säilytettävä ovi, jonka siirtäminen toiseen paikkaan on kuitenkin mahdollista. vk 5.20, 5.21.

Säilyneet vanhat (alkuperäiset?) liuku-ovet.

Kaksoisikkuna-ovi ilmeisesti alkuperäisin heloituksin.

Paljeovi (harmaa muovinen "kangasjäljitelmä").

Pimennys-verho kotelot.

Paljeovi (harmaa muovinen "kangasjäljitelmä").

Teräslankalaiseinä, jossa pariovi ovimpumppuineen, pikasalpoinen ja rst- vetimin.

IKKUNAT

Tärkeä säilytettävä piirre:

Ikkunat ovat kerroksessa yhtenäisesti pääosin alkuperäiset tai alkuperäisen kaltaiset sisään-ulos-aukeavat puuikkunat. Yksityiskohtat kuten II kerroksessa, ks. E II/ OVET; IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT. Kuitenkin muutamissa ikkunoissa on sisäpuutteessa kääntösulkimen sijasta pitkäsälpa, jotkut yläpuitteet alasaranoituja (309, 310, 311, 313 eli alunpitäen asunon ikkunat).

Teräslankalasi-seinäke ja -ovi.

Ikkunaseinä, ks. SEINÄT.

Uusittu komeronovi.

Porrashuoneen kaide: lakattu käsijohdepuu, siniseksi maalattu met. tankorunko.

Ikkunat ja kaksoisovi alkuperäisin heloituksin. Ks. vk 5.14.

Korkea tammipuinen käsijohde.

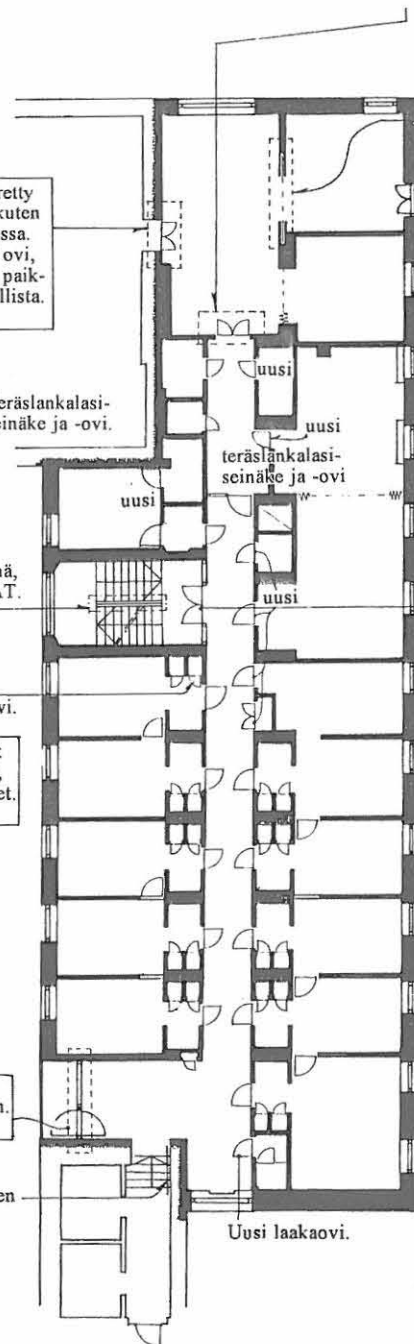
Uusi laakaovi.

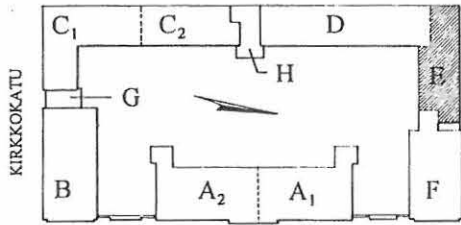
PATTERIT

Säilytettävä piirre:

Kerroksessa ovat säilyneet yhtenäisesti vanhat yhtä tyyppiä olevat liitepatterit, jotka on upotettu ikkunapenkin alle, ks. vk 5.2.

Muutamia vaihdettu uudempiin mutta hyvin soveltuviin levy-pattereihin.

UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

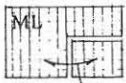
E III

254

LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

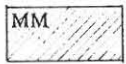
Pinnat ovat hyväkuntoiset ja yhtenäisesti muovilaatoitettuna ja muovijalkalistoin toteutettu, vanhat kynnykset säilyttäen. Patterisyyvennyksen lattiataso on lähes poikkeuksetta n. 6 - 7 cm muuta lattiaa ylempänä.

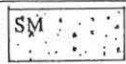
MUOVILAATTA, 300 x 300 muovilaatta, joka on kerroksen pääasiallinen lattiapinnoite. Päävärinä beige, jota käytäväosalla on kuvioitu tummanruskealla. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen pinnoite.

mjl

Muovinauhajalkalista, kerroksen yleinen jalkalistatyyppi.

MUOVIMATTO. Matto on reunoilta ylösnostettu tiloissa 305, 314, 321. Tilan 305 matto on karkeampi, liukastumista estävä.

SEMENTTIMOSAIKKI. Portaan pintamateriaali, porrasvarsien osalla harmaa "maalattu jalkalista". Viimeisessä, ullakon tasoon päättyvässä porrasvarressa on pinnoitteena pelkkä betoni.

ker.

Keraaminen jalkalista.

pk

Puukynnys. Yleensä vanhempi, maalattu kyntteellinen puukynnys. Puukynnystä on korotettu tiloissa 308, 314, 321. Kaikissa vanhoissa komeroissa on vastaavat pienet kynnykset. Uudemmat lakatut vastaavat tiloissa 305, 312, 313.

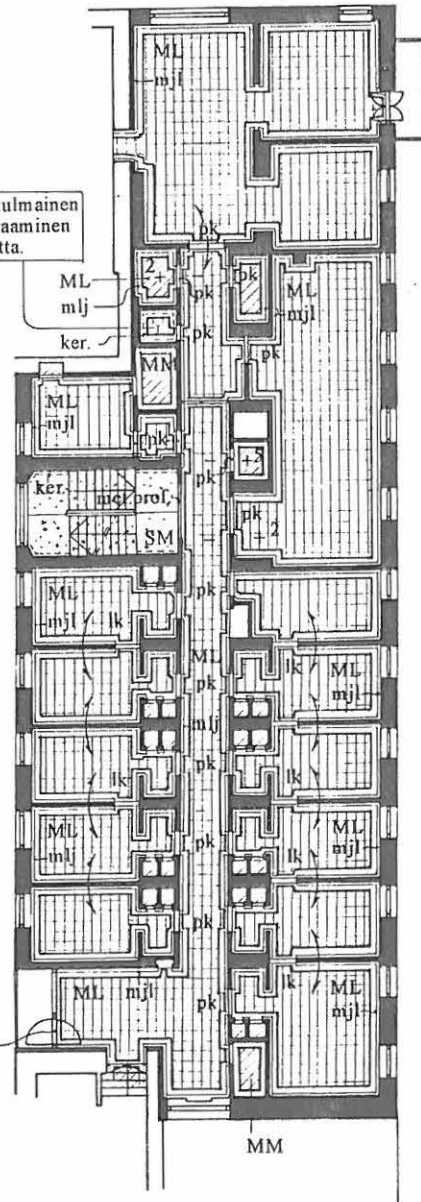
lk

"Lautakynnys". Yleensä uudehko, lakattu kyntteetön päältä ruuvi kiinnitetty puukynnys.

- +2

Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

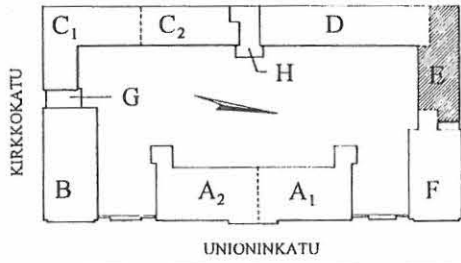
6-kulmainen
keraaminen
laatta.

met. vahv.
pk

MM

0 5 10m

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

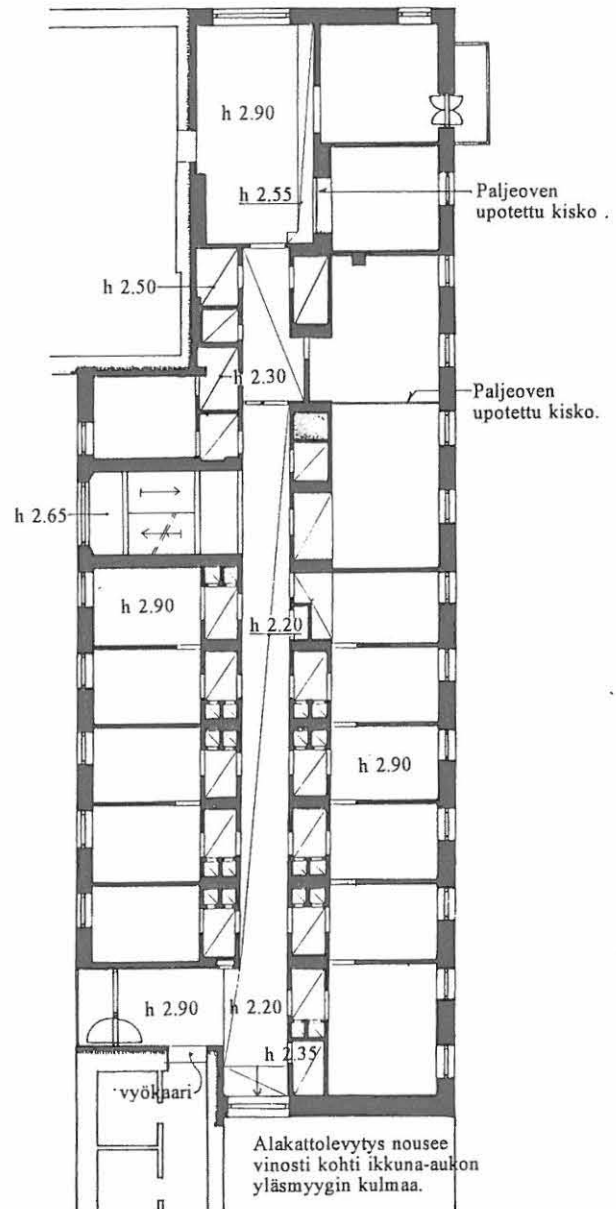
RAKENNUS	KERROS	SIVU
E	III	255
KATTOTASO		

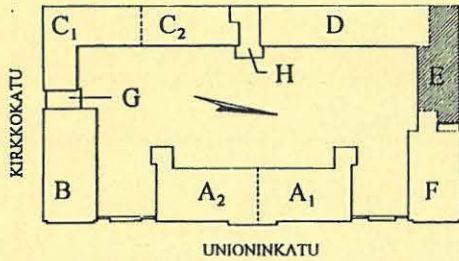
KATTOPINNAT YLEISESTI

Käytäväsalla ja varsinaisten huoneitilojen ja käytävän välisellä vyöhykkeellä on laskettu katto IV-vetoja varten, mutta itse huoneitiloissa kattopintana on tasoitettu ja telamalla valkoiseksi maalattu yläpohjaholvin alapinta.

Kipsilevyalakatto hattulistariipustuksella, maalattu.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
E III 256

YHTEENVETO

Kerroksessa on melko hyvin säilynyt rakennuksen alkuperäinen ilme, jonka osatekijöitä ovat:

- Säilynyt selkeä tilajako, johon uudemmat huoneiden välille avatut ovet hyvin istuvat.
- Yhtenäinen, vaikkakin uusi lattiamailma.
- Käytäväovet yhtenäisesti vanhaa säilynyttä ja kevyesti profiloitua laakaovityyppiä. Sama vanha ovi on myös kaikkissa komeroissa vanhoine heloineen. Samoin yhtenäinen vuorilistoitus (valkoinen) ja vanhat kynnykset.
- Alkuperäiset ikkunat säilyneet. Tiloille tässä kerroksessa kuten koko rakennuksessa tyypilliset vanhanmalliset upotetut liitepatterit yhtä tyyppiä.

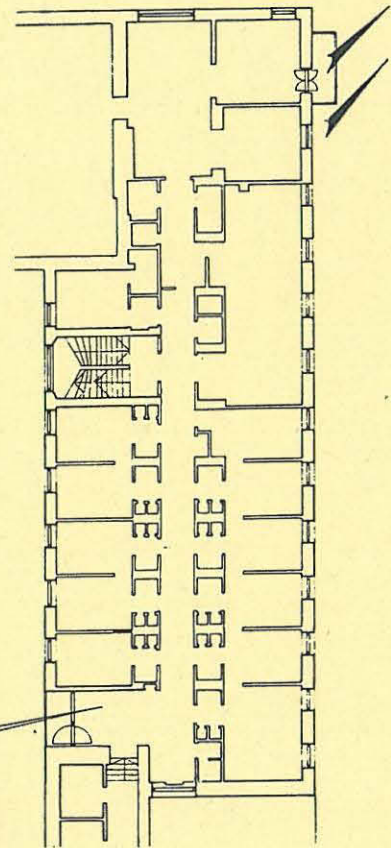
Lisäksi huomattava entinen asunto, nykyinen kirjasto erikoistilana liukuovineen ja parvekkeineen.

Erittäin hienot näkymät kohti Kaisaniemen puistoa.

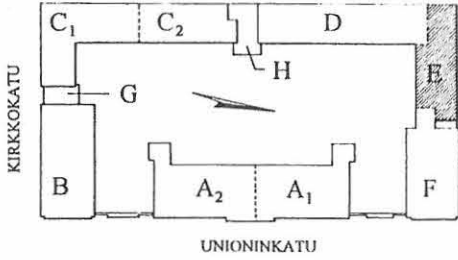
Hiukan painostava piirre kerroksessa on hyvin alhaalla (2.2 m) oleva alakatto. Esimerkiksi käytävän päättävälle "seurustelutilalle" olisi eduksi alakaton poistaminen sen osalta.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

- 1938 Asuntola ja yksi suurempi asunto.
1980 Kirjasto ja lääkärintensioita.

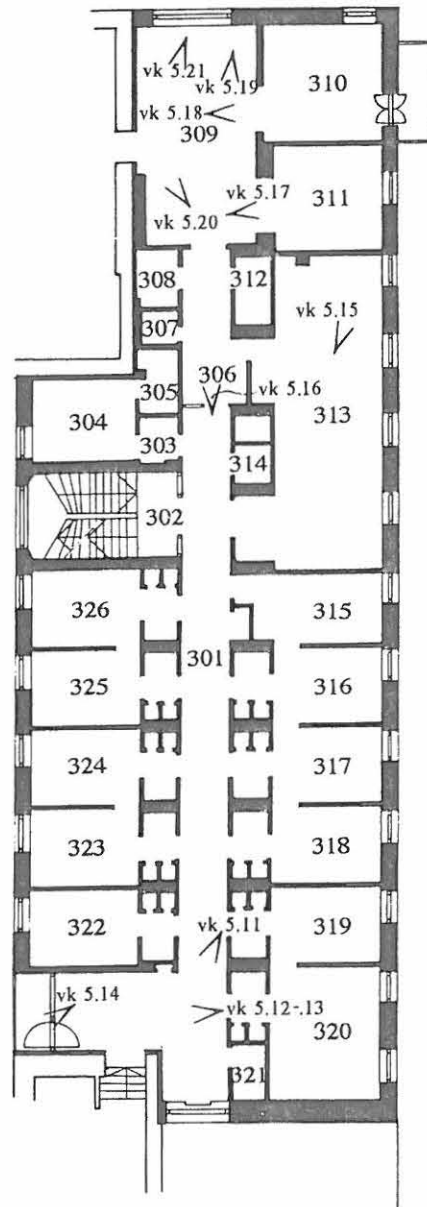
Käytävän päätteenä oleva laajentuma parvekkeineen. vk 5.12.

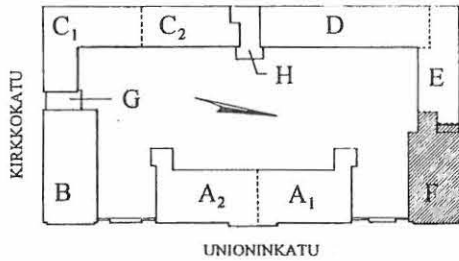
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
E III	257
VALOKUVAT	

vk 17.17-18
ullakolta

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

F K

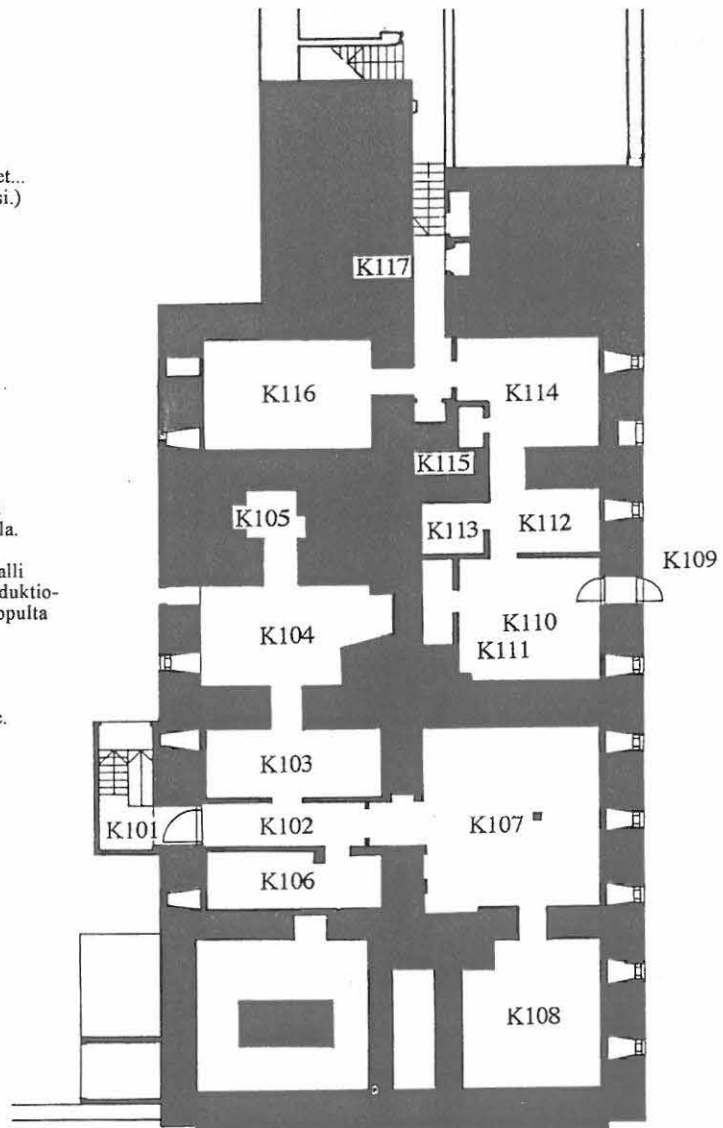
270

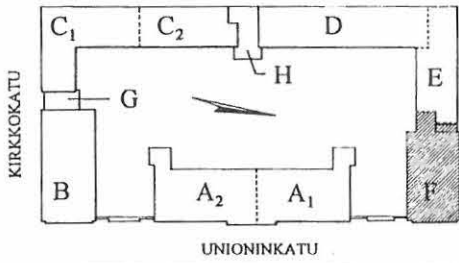
TILANUMEROINTI
SEKÄ
TILOJEN KÄYTTÖ

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
VARASTOT, SOSIAALITILAT

Puutteellisten tietojen vuoksi kerroksen vaiheita voi esittää vain hyvin suurpiirteisesti. Alkuperäispiirroksissa (leikkauksissa) näkyvät kellarin osat on esitetty käyttämättömänä ryömintätilana. Vuoteen 1924 mennessä suurin osa tiloista oli kuitenkin käytössä ilmeisesti varastona.

- K101: SISÄÄNKÄYNTIPORRAS (? , 1924 a.q.)
Nykyinen porrashuone vuodelta 1960.
- K104: VARASTO (Välinehuoltokeskus, 1980)
K105: VARASTO (Välinehuoltokeskus, 1980)
1959 Peruna- ja juureskellari.
- K102: KÄYTÄVÄ (1980)
K103: VARASTO (Välinehuoltokeskus, 1980)
K106: VARASTO (1980)
1959 Lisätty väliseinäjako:
102: Perunoiden kuorinta,
103: käytävä, 106: Marjat, sienet...
(1961: K106 jäädytysluoneeksi.)
- K107: VARASTO (1980)
1959 Astiavarasto, yksityiskellareita.
1952 Perunakellari.
- K108: VARASTO (1980)
1959 Taloustoimiston varastoja.
1952 Juurikasvarasto.
- K109: SISÄÄNKÄYNTITUULIKAAPPI
K110: PUKUHUONE (1980)
K111: PUKUHUONE/VARASTO (1980)
K112: TISKAUSHUONE (1980)
K113: VARASTO/ARKISTO (1980)
1959 Eläintalli (K110-111), muutama pukuhuone, vaatesäilytys- ym.tila.
1952 Kattilahuone (toteutus?).
Tilojen K110-111 osalla on mainittu eläintalli ja K110-116 kaavailtiin sijoituspaikaksi obduktioyksikköä (1982), jota ei kuitenkaan saatu lopulta toteuttaa.
- K114: TUTKIMUSHUONE (1980)
K115: WC
1980 a.q. Aula, pukuhuone, käytävä ja wc.
1959 Aula, varasto ja wc.
- K116: SÄHKÖTÖIDEN VARASTO
1959 Likapyykin vastaanotto
1952 Röntgenkoneisto
- K117: KÄYTÄVÄ

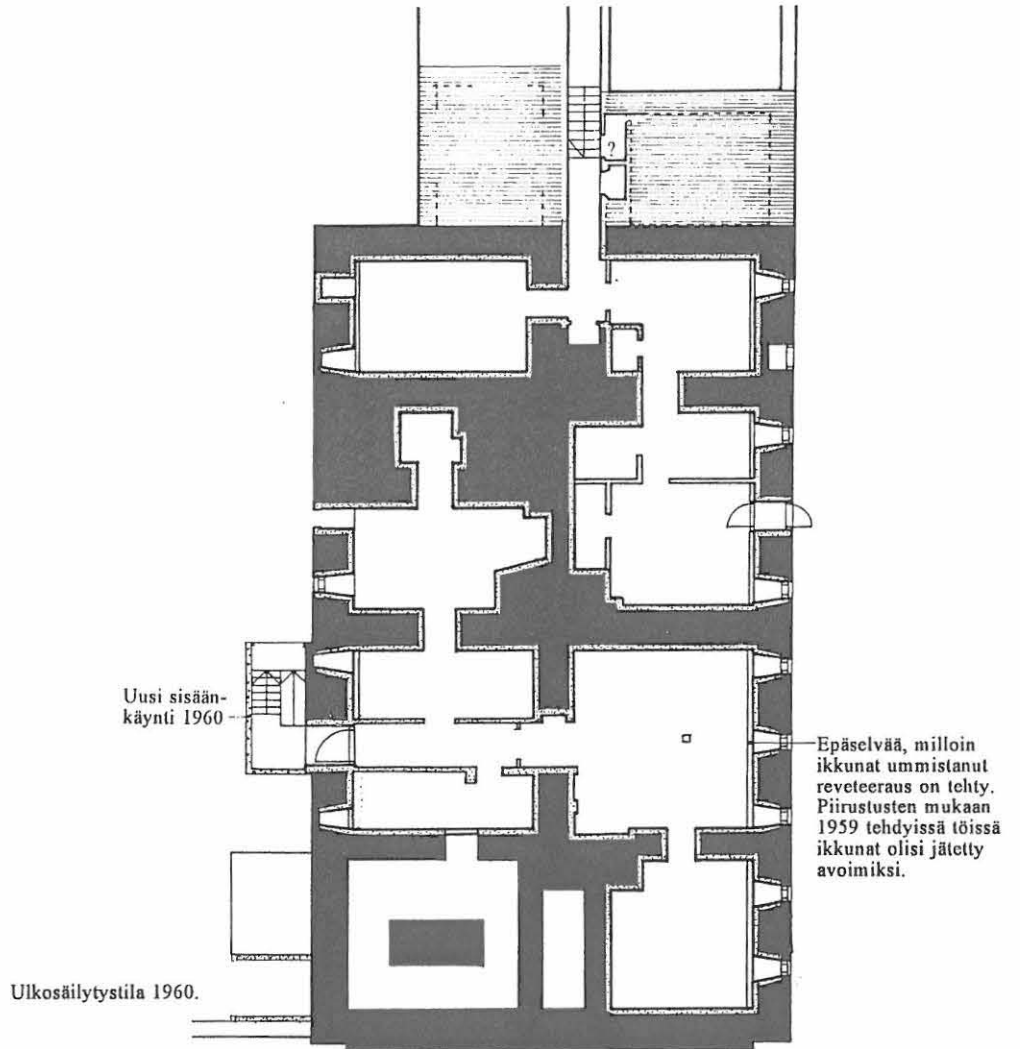
UNIONINKATU 38

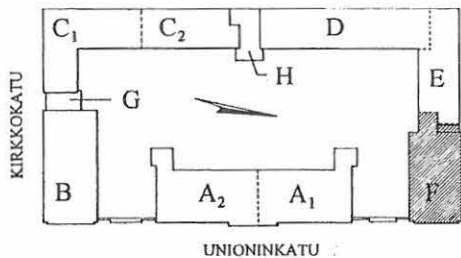
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	K	271
RAKENTEIDEN VAIHEITA		

- 1825 Uudisrakennussuunnitelmat 1821, rakennustyöt valmistuneet 1825.
- 1831 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella. Rakennustyöt valmistuneet 1832.
- 1959 Muutostyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1980 Muutostöiden toteutus vuosien 1977/82 korjauksissa.

Huom! Piirustusten poiketessa toisistaan mittasuhteiltaan ja täsmällisten mittausten puuttuessa rakenne-esitystä on kauttaaltaan pidettävä skemaattisina. Näin erityisesti myös vuoden 1959 tiilireveteerauksen suhteen.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	K	272
SEINÄT AUKOTUKSINEEN		

SEINÄT YLEISESTI

Seinäpintana on yleensä puhtaaksimuurattu tiili, joka on maalattu telaamalla valkoiseksi. Muutamassa huonetilassa (K101, osin 105, 106, 116) seinät on tasoitettu ja maalattu.

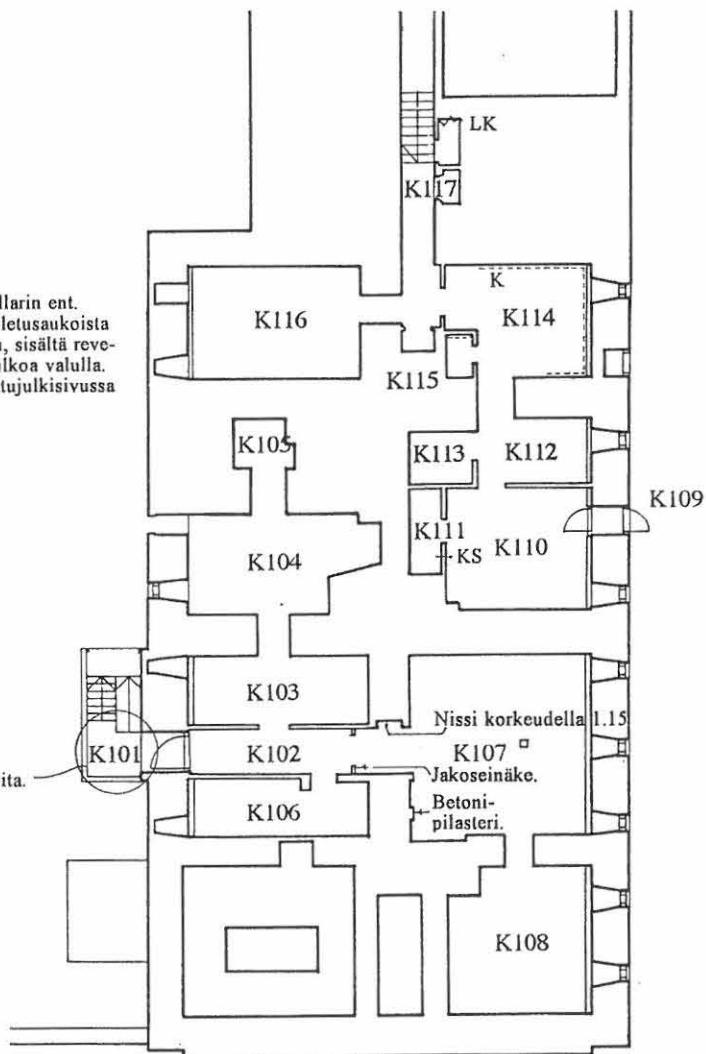
Seinäpintoihin on kiinnitetty runsaasti erilaisia teknisiä vetoja ja laitteita.

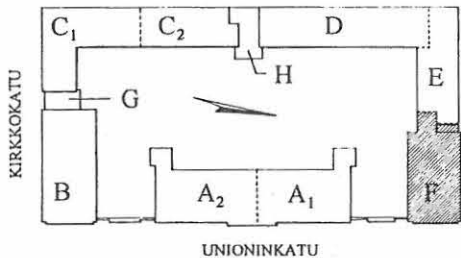
Lisämerkintöjä:

	LK	Luonnonkivi.
	K	Kaakelointi.

Suurin osa kellarin ent. ikkunoista/tuuletusaukoista on ummistettu, sisältä reve-teerauksella, ulkoa valulla. Näin myös katujulkisivussa

Kosteusvaurioita.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

F K

273

OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

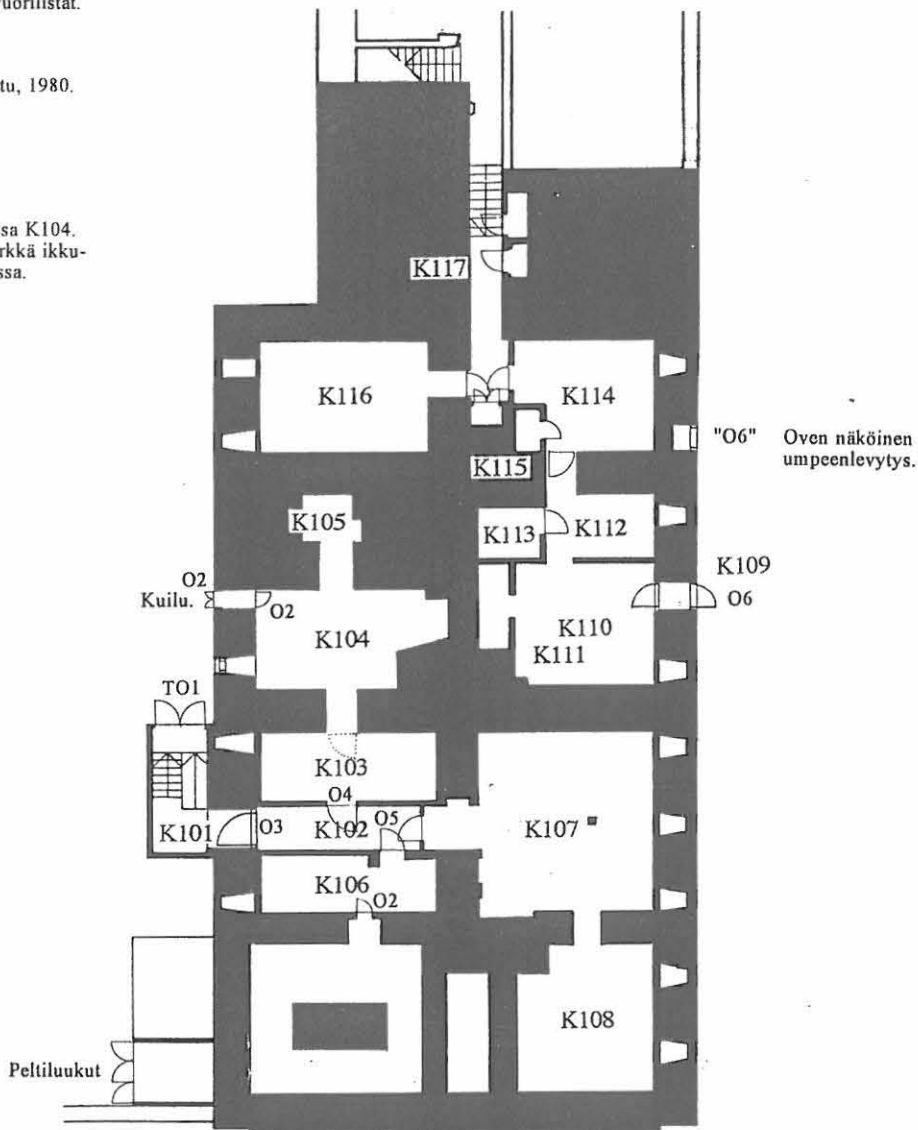
OVET

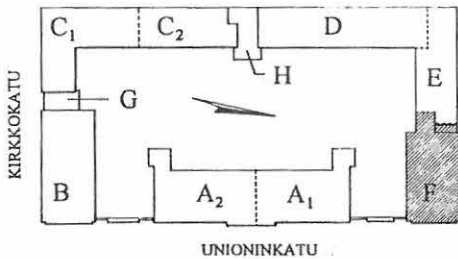
Ovet ovat yleensä laakaovia, E:n kellariin liittyvässä osassa kuten E:ssä.

- TO1 Teräslankalasilta varustettu palo-ovi.
- O2 Erilaisia luukkuja.
- O3 Yksittäistapaus: ikkunallinen alaosastaan paneloitu ovi, ilmeisesti 1960.
- O4 Yksittäistapaus: pelkistetty 3-peiliovi lankavetimellä. Pyöristettykulmaiset vuorilistat.
- O5 Yksittäistapaus: kylmiöovi.
- O6 Panceliovi, ruskeaksi puunsuojattu, 1980.

IKKUNAT

Varsinaisia ikkunoita on vain yksi, tilassa K104. Huomattavaa on syvä muuriaukko ja jyrkkä ikkunapenkki: aukko sijaitsee seinän yläosassa.

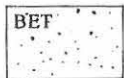

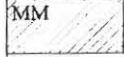

UNIONINKATU 38

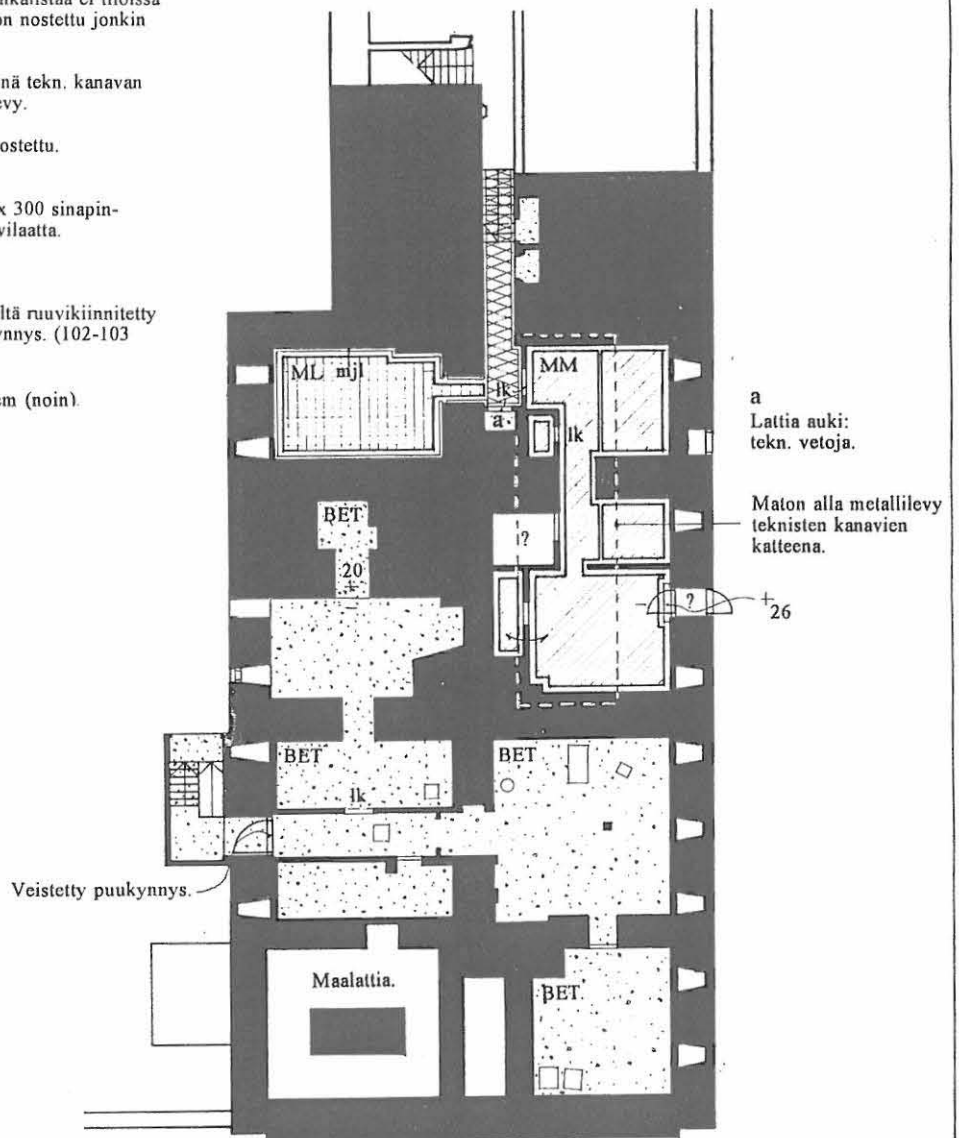
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

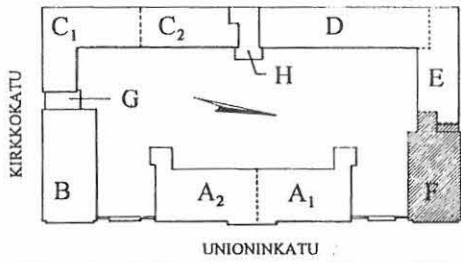
RAKENNUS KERROS SIVU
 F K 274
 LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

Kellarin lattiat ovat olleet ilmeisesti 1959 suunniteltuihin muutostöihin saakka maalattiat. Pinnossa esiintyy epätasaisuuksia ym. sellaista, mikä on kellarilattioille tyypillistä, myös kallistuksia esimerkiksi tilassa K 103. Lisäksi lattiatasossa on runsaasti tekniikkaan liittyviä tarkistusluukkuja, kaivoja, ritiloitä, yms. joista näkyvimvät on merkitty pohjakaavioon.

- **BET** BETONILATTIA. Tasoitettu ja maalattu valettu lattia. Erityistä jalkalista ei tiloissa esiinny, vaan lattiaväri on nostettu jonkin matkaa seinälle.
- **METALLILEVY**. Lähinnä tekn. kanavan peitteenä käytetty rihlalevy.
- **MM** MUOVIMATTO. Ylösnostettu.
- **ML** MUOVILAATTA. 300 x 300 sinapinkeltainen ja ruskea muovilaatta.
- mjl** Muovijalkalista.
- lk** "Lautakynnys", uusi päältä ruuvikiinnitetty kyntteetön lakattu puukynnys. (102-103 todella lauta.)
- $\pm \rightarrow +^3$ Tasocoer lattiapinnassa, cm (noin).

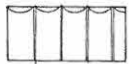
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	K	275
KATTOTASO		

KATTOPINNAT YLEISESTI

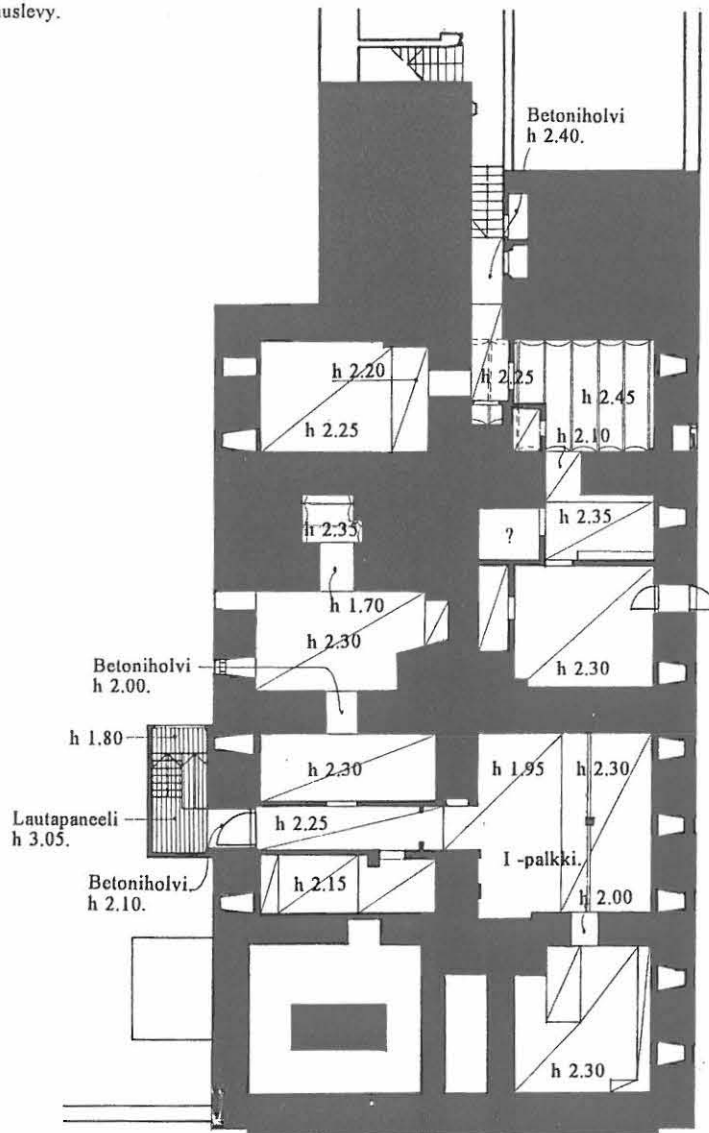
Alakatot ovat melko matalalla. Yleisin pintamateriaali, maalattu levy, on monin paikoin viimeistelemättömästi toteutettu. Kattopintoihin on kiinnitetty runsaasti erilaisia teknisiä laitteita ja vetoja.

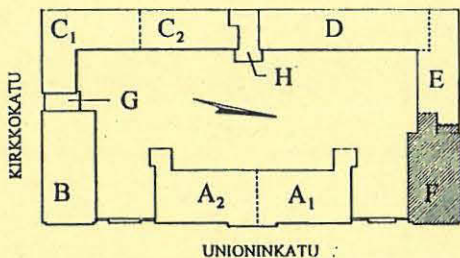

Kappaholvi, valkoiseksi maalattu.

Maalattu tasoitettu rakennuslevy.

UNIONINKATU 38

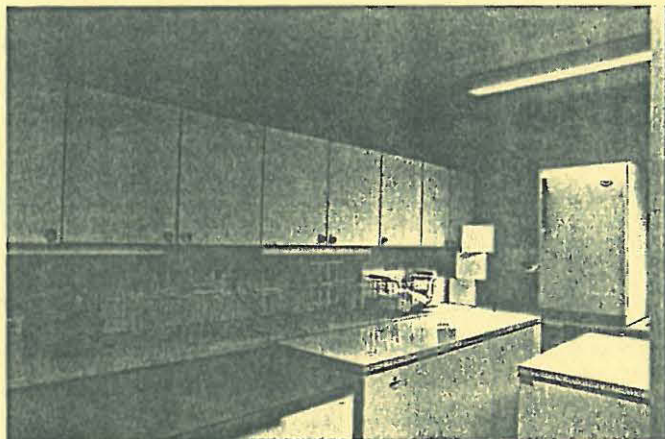
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
F K	276
YHTEENVETO	

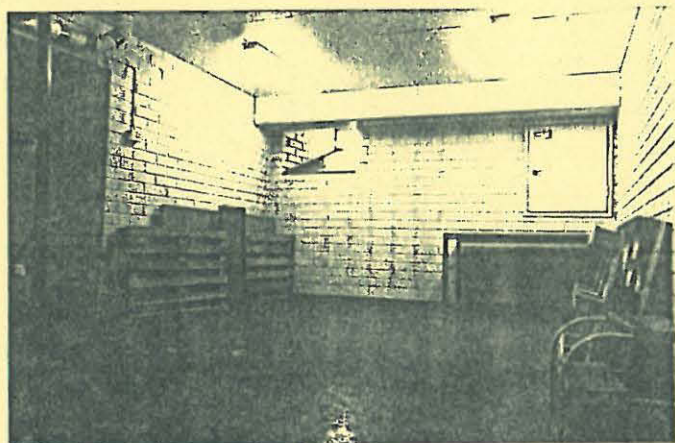
Kerros on aina ollut pääasiallisesti varastokäytössä.

Kerros on pelkistettyä kellaritilaa ilman erityisiä arkkitehtonisia arvokohtia. Ominaista kerrokselle ovat paksut tiilireveerit seinämuurit.

Käyttäjän havainto:
"Pirun kylmä talvella".

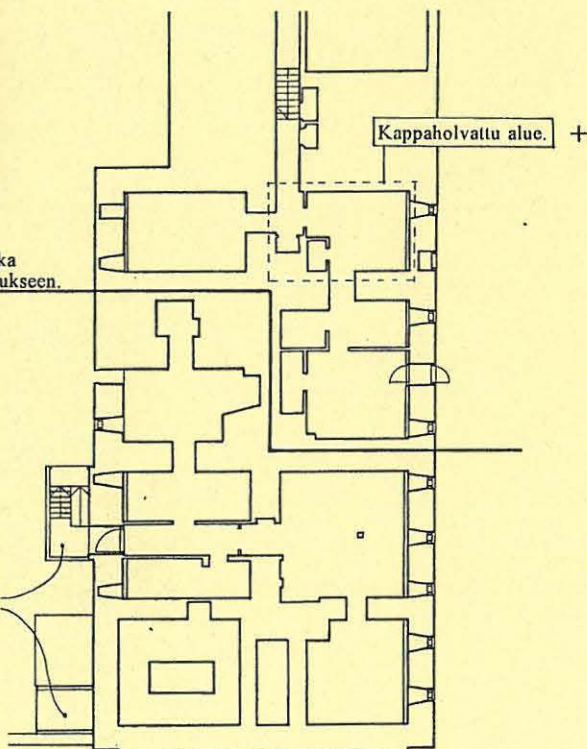
vk 16.14: Kappaholvattu tila laboratoriovarustuksineen toimii nykyisin varastona.

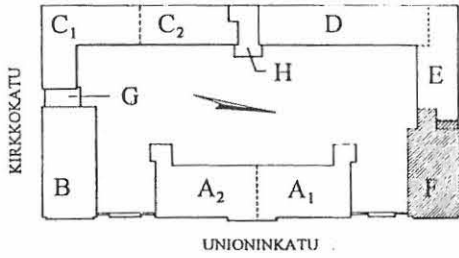

vk 14.28: Kellarin ainoa ikkunallinen huone.

Kellarin osa, joka liittyy E-rakennukseen.

1960-luvun sisäänkäyntikoppi ja ulkosäilytystila ovat rakennuksen muutoin karun klassistiselle luonteelle vieraita. Vrt. ulkoporras/1 kerros.

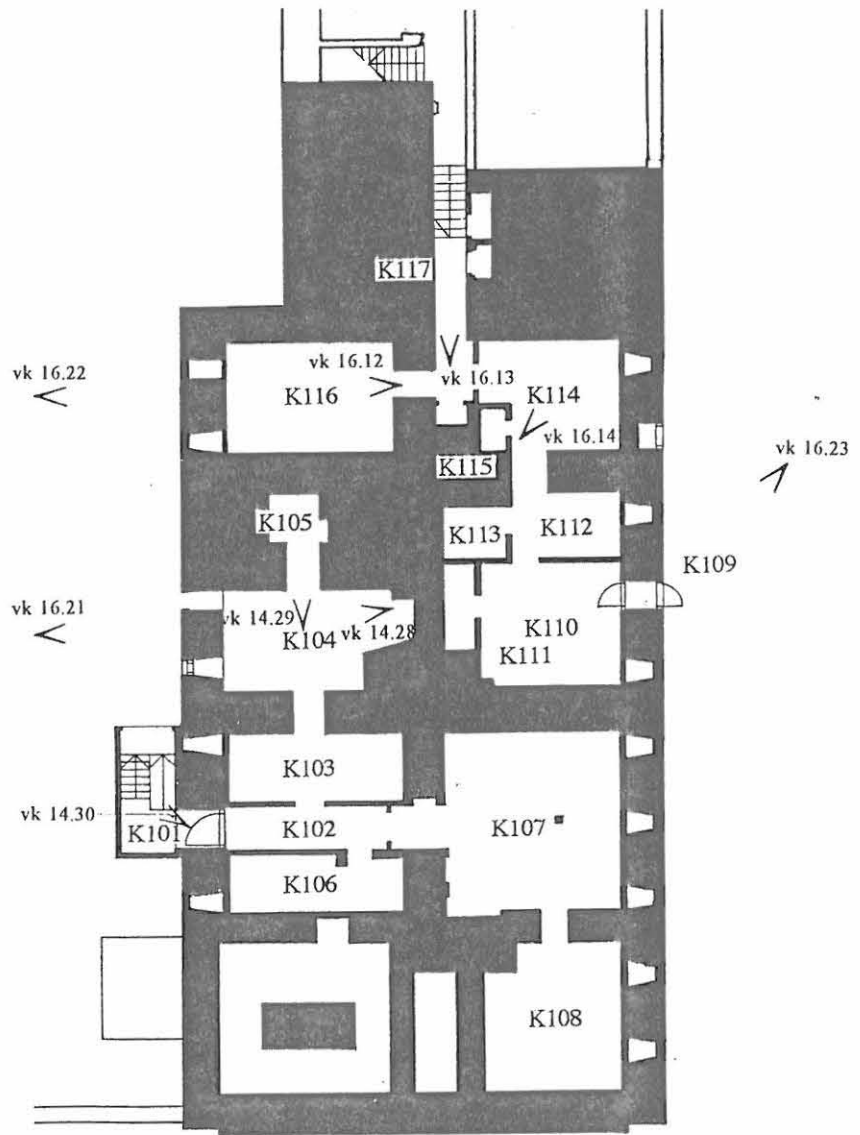

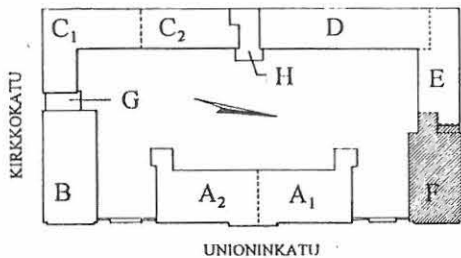

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	K	277
VALOKUVAT		

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

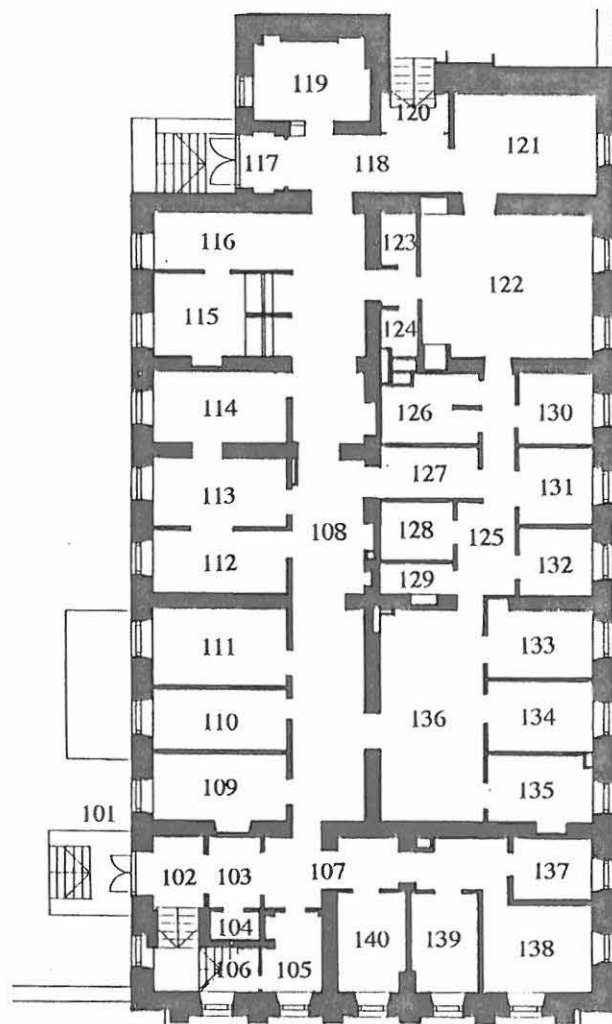
RAKENNUS KERROS SIVU
 F I 290
 TILANUMEROINTI
 SEKÄ
 TILOJEN KÄYTTÖ

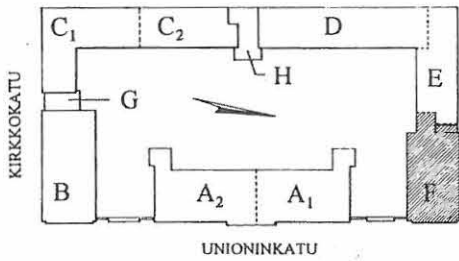
**NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
 POLIKLINIKKA**

- 101 TUULIKAAPPI (1825)
 102 PORRASHUONE (1825)
 104 WC (1918 a.q.)
 105 VAATESÄILYTYS (1980)
 106 VARASTO
 105 käyttö vaihdellut: esim.
 1952 työhuone, 1918 a.q. keittiö..
- 103 ETEISVÄLIKKÖ, erotettu 107:stä (1980)
 107 ETEINEN, aiemmin yhtenäistilaa 137-140.
- 108 KÄYTÄVÄ (1918)
 1831 Osa toimistosta ja "prietnajasta",
 114-116 kohdalla erillisenä käytä-
 änä, johon oskus 1800-l. avattu
 porras II kerrokseen.
 1825 Osana kahdesta luokkahuoneesta,
 114 kohdalla vartijan huone
 (tarkkailuikkuna eteiseen).
- 109 TYÖHUONE (1918), nyt kassa.
 110 TYÖHUONE (1918), nyt sairaanhoitaja.
 111 TYÖHUONE (1918), nyt lääkäri.
 Käyttönä yleisesti lääkärikanslia tms.
 1918 a.q. Poliklinikan toimenpidehuone?
 ja kylpyhuone.
 1831 Toimisto.
 1825 Luokkahuone.
- 112 TYÖHUONE (1918), nyt diabetesvast.otto.
 113 TYÖHUONE (1918), nyt endoskopia.
 Käyttönä esim. tutkimushuone, kanslia.
 1918 Odotushuone (myös osa 108).
 1831 "Prietnaja".
 1825 Luokkahuone.
- 114 TOIMISTO (1980 a.q.)
 Käyttönä eristys-, tutkimus- tai lääkärihuone.
 1952 Röntgentutkimus.
 1825 Sisäänkäyntiteinen.
- 115 TOIMISTO, asiakaspalvelu (1983 p.q.)
 116 TOIMISTO (1983)
 1980 a.q. Vaatesäilytys ja työhuone.
 1952 a.q. Röntgenhuone, puk.- ja aputila.
 1831 Sairaalan päivystys huone.
 1825 Luokkahuone.
- 119 POSTITUS, NEUVONTA (1980)
 1950-l. Pesuhuone, siivouskomero,
 2 wc:tä sekä etuhuone.
 1831 Käymälät.
- 117 TUULIKAAPPI (1952 a.q.)
 118 KÄYTÄVÄ (1955)
 120 LÄPIKÄYNTI E:hen (1980)
 1980 a.q. 118, 120: eteiskäytävä ja 2 wc:tä
 yht. etutilalla (ei läpikäyntiä F-E).
 1952 a.q. 118,120: et. & laboratorio.
 1918 Osa 118: käymälöiden etutila.
 120 ja osa 118: kylpyhuonee-
 seen liittyvä pannuhuone.
 1831 Osa 118: käymälöiden etutila.
 120 ja osa 118: Osa vedenläm-
 mityshuonetta.
- 121 HOITOHUONE (1983)
 1980 Kanslia.
 1980 a.q. Toimisto, etuhuone ja 2 varastoa.
 1955 Laboratorio, 2 wc -ryhmää.
 1952 a.q. Työhuone ja arkisto.
 1918 Kylpyhuone, etuhuone, pukutila.
 1831 Osa vedenlämmityshuonetta.

- 122 POTILASHUONE (1983)
 123 WC (1980)
 124 WC (1980)
 1980 122: Kanslia.
 1918 Odotushuone.
 1831 Kylpyhuone.
 1825 Luokkahuone.
- 125 KÄYTÄVÄ (1980)
 126 EKG (1980)
 127 SIIVOUS (1980)
 128 LABORATORIO (1980)
 129 LABORATORIO (1980)
 130 LABORATORIO (1980)
 131 HOITOHUONE (1980)
 132 LABORATORIO (1980)
 1980 a.q. Odotustila (n. 126, 127), tsto
 (n. 130, 131), huuhtelu huone
 (n. 125, 128, 129, 132).
 1952 a.q. Kanslia (n. 126, 127), 2 tsto-
 huonetta (n. 130 ja 131), näyt-
 teidenotto (n. 125, 128-9, 132).
 1918 Kanslia (n. 126, 130), toimen-
 pideh., laboratorio & pukutila.
 1831 Kylpyhuoneen aputila (n. 126,
 127, 130, 131) ja kanslia-arkisto
 (n. 125, 128, 129, 132).
 1825 Luokkahuone.

- 133 ERIKOILÄÄKÄRI (1980)
 134 APULAISLÄÄKÄRI (1980)
 135 ERIKOISSAIRAANHOITAJA (1980)
 136 ODOTUSTILA (1980)
 1980 a.q. 2 lääkärikanslia (133, 135),
 taukokuone (134), aula, keit-
 tiö ja 2 wc:tä (136).
 1952 a.q. Laboratorio- ja työtiloja (7
 pientä huonetta) ja välikkō.
 1918 Laboratorio (n. 134-5, osa
 136), "prefekti" (135) ja
 pimiö (osa 136).
 1918 a.q. Poliklinikan toimenpide-
 huone (?) ja kylpyhuone.
 1831 Toimisto.
 1825 Luokkahuone.
- 137 TYÖHUONE (1952 a.q.), nyt os.hoit.
 138 APULAISYLILÄÄKÄRI (1952 a.q.)
 139 TYÖHUONE (1952 a.q.), nyt lääkäri
 140 TYÖHUONE (1952 a.q.), nyt reuma-
 toimisto
 1918 Luentosali.
 1831 Upseerien sairastupa (137-8)
 ja tila sotilaspalvelijoille (140).
 1825 Suutari ja ompelimo (2 h.).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

- 1825 Uudisrakennussuunnitelmat 1821, työt valmistuneet 1825.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1831 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella. Työt valmistuneet 1832.
- 1847 Portaat rakennettu, suunnitelmapiiroksen perusteella.
- 1897 a.q. Lisärakennustyöt aikavälillä 1870-1897 suunnitelmapiiirrosten perusteella.
- 1918 a.q. Muutostöitä eri suunnitelmapiiirrosten päiväyksiä perusteella venäläisen sotasaitealan loppuajalta.
- 1924 Itsenäisyyden ajan alussa (n. 1918-1924) tehtyjä muutostöitä suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1952 a.q. Muutostöitä aikavälillä n. 1930-1952, suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1955 Suunnitelmapiiroksen päiväyksen perusteella.
- 1980 Muutostöiden toteutus vuosien 1977/82 korjaustöissä.
- 1983 Myöhempiä vähäisiä muutostöitä.

Uusi sisäänkäynti on avattu vuoteen 1952 mennessä, mahdollisesti E:n rakentamisen yhteydessä (1938, vrt. ovia).

Tai 1831?
 (On mahdollista, että vedenlämmittämörakennus tehtiin jo alunperin "täydessä koossaan" ja virhe on vain kulkeutunut piirustuksissa 1800-l. loppulle asti?)

1920-luvun alkuun asti sisäinen porras alakerroksesta (rak. 1832. p.q.).

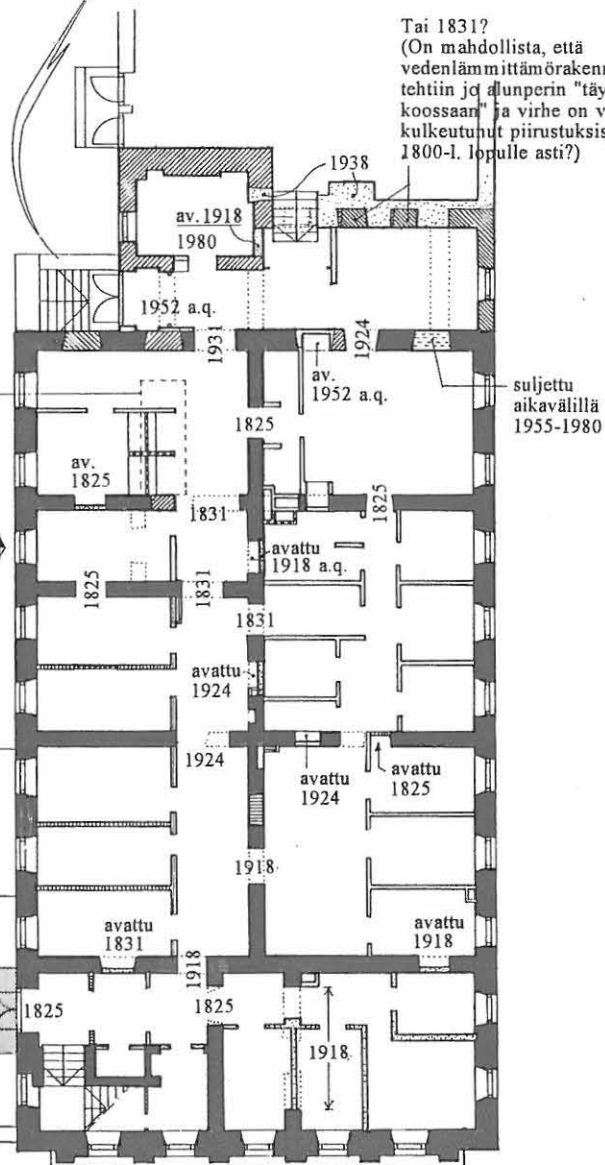
Kohta, jossa sijainnut tilaan 101 johtavan sisäänkäynnin kanssa identtinen porras ja ovi: järjestely purettu 1950-luvun alkuun mennessä (mahd. E:n rakentamisen yhteydessä?)

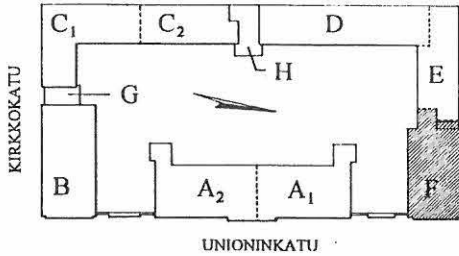
Kellariporras, ks. F K.

Alunperin I kerros oli kahdessa osassa: yhteyttä tämän linjan läpi ei ollut.

Portaiden vaiheet

Portaat olivat alunperin rakennettu hirsirakkuina (1825), jotka ilmeisesti kuitenkin lahosivat pian ja olivat uusimisen tarpeessa jo 1837. Uudistaminen on saatettu jättää tekemättä, koska vain 10 vuoden kuluttua tästä puurakenne korvattiin graniittiaskelmin. Tässä yhteydessä edelleen nähtävät katokset tulivat osaksi rakennusten ulkoasua (1847). Katosten koristeelliset pylväävät ovat valmistajan leimojen perusteella osin Fiskarsin, osin Högforsin tuotantoa.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	I	292
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

Kerroksen seinät ovat yleensä lateksilla telaamalla maalattuja kiviaineisia tai levyseinä. Värisävynä on useimmiten vaalea keltainen. Kerroksen käyttötarkoituksesta johtuen kulumia ja kolhuja on seinäpinnoissa runsaasti, eritoten sisäänkäyntialueella F 117, 118.

Huomattavaa on, että lähes joka huoneessa on vesipiste ja sen yhteydessä kaakeloitu seinänosa.

Perustyöhuoneen ilmeeseen vaikuttaa ikkunaseinällä huoneen läpi juokseva sähkökotelon noin 25 cm:n korkeudella lattiasta.

Patterit ovat pääosin seinäpintojen päällä, vain muutamassa tapauksessa upotettuna ikkunasyvennykseen. Ikkunapenkki on hieman yli 80 cm korkeudella (vrt. II kerros: keskimääri 60 cm korkeudella). Lisäksi tyypillistä on se, että ikkunaukon ylälaita on katon alaslaskun peitossa ja sen ja seinän väliin jää kolo, johon useimmiten on asennettu rullaverho.

KS	Kiviaineinen seinä.
LS	Levyseinä.
K	Kaakeloitu seinänosa.

Pyöristetetyt kulmat.

Asiakaspalvelupisteiden lasiseinä.

Patteri upotettuna ikkunapenkkin alle: vanha oviaukko.

Kerroksen kaikkien ikkunoiden muuriaukot voimakkaasti viistettyjä.

Komero korkeudella 1,0 m - 1,9 m.

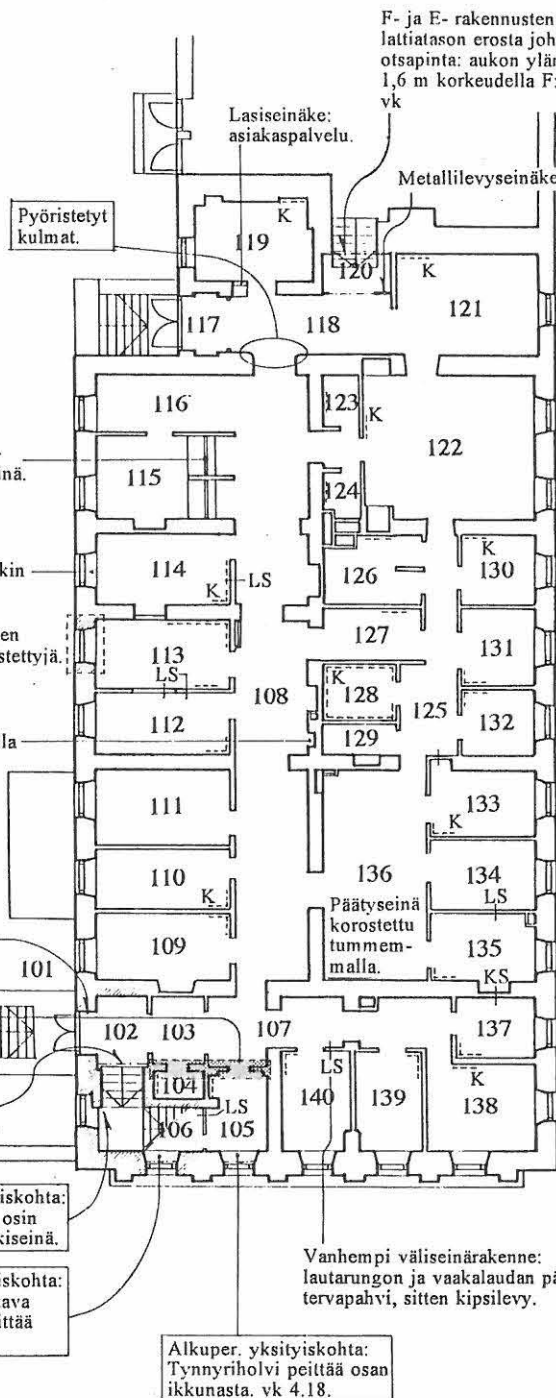
Puulevympieli.

Myöhemmät rakenteet kätkevät/ovat tuhonneet todennäköisesti aiemmin porrasaulaa koristanut arkkivoltit yhtä lukuunottamatta täysin (vrt. II krs). Ent. porrasaulan uunisyvennyks (104) on taustaseinältään suora toisin kuin II kerroksessa.

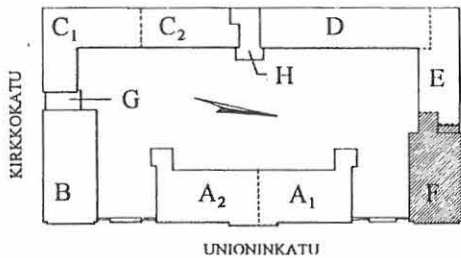
Klassistisesta portaikosta säilynyt yksi arkkivoltti, vrt. II kerros.

Alkuper. yksityiskohta: ikkunan peittää osin porrasholvin tukiseinä.

Alkuper. yksityiskohta: Porrasta kannattava "reisipalkki" peittää osan ikkunasta.

F- ja E- rakennusten välisestä lattiatasen erosta johtuva korkea otsapinta: aukon yläreuna noin 1,6 m korkeudella F:n lattiasta. vk

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

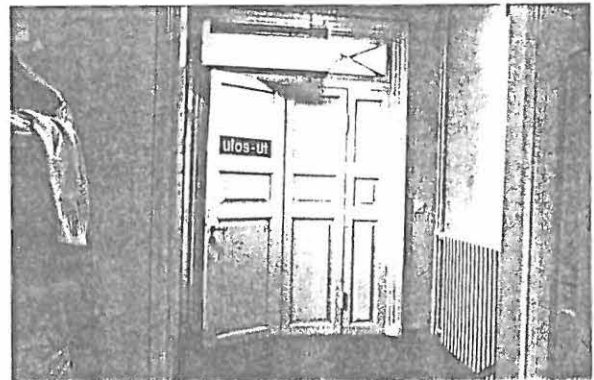
RAKENNUS KERROS SIVU
F I 293
OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

OVET

Kerrosen ovet ovat yleensä laminaattipintaisia uusia laakaovia puisin reunalistoin. Oviylevyt ovat yleensä "sapen" vihreitä, muutama valkoinen (esim. 107-108). Painike on samoin uusi Prime -tyyppinen, useimmissa ovissa on Abloy-lukkopesä. Vuorilistat ovat uusia 4 x 1½ cm valk. maalattuja yksinkertaisia puulistoja.

Erikoisovia, mm. säilyneitä vanhoja ovia on muutamia ja ne on merkitty ohjeeseen kaavioon.

- TO1 Teräslankalasilla varustettu uusi palo-ovi.
- LO2 Uusi laminaattipintainen (vihreä) liukuovi, 118-121 valkoiseksi maalattu.
- PO3 Uusi paljeovi, väritään ruskehtava muovinen nahkajäljitelmä.

Vanha ovi O4, vk. 17.30.

IKKUNAT

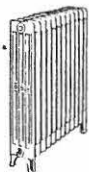
Tärkeä säilytettävä piirre, ks. seur. sivu.

Kaavioon merkitty numerolla karmityyppi, vrt. seur. sivu.

PATTERIT

Säilytettävä piirre:

Kerrossessa ovat suurelta osin säilyneet vanhat liitepatterit. Ne ovat pääasiassa viereissä kuvattua pylväspatterityyppiä (kuten Högforsin "Siro", n. 75%), muutama teräväkulmaisista liitelevyistä koottua tyyppiä (kuten Högforsin "Teho" tai vastaava) sekä loput "klassisia" levypattereita (n. 20%).

Ovi O6:

Säilytettävä yksityiskohta. Ilm. 1930-luvun lopun ovi, tyyllisesti verrattavissa E:n alkuperäisiin ulko-oviin (1938).

Ovi O5:

Tärkeä säilytettävä yksityiskohta. Vanhahko peiliulko-ovi, ilmeisesti 1920- tai -30-luvulta. Oven päällä säilyneet vanhemmat yläikkunat kuten sisäovessa O4.

Ovi O4:

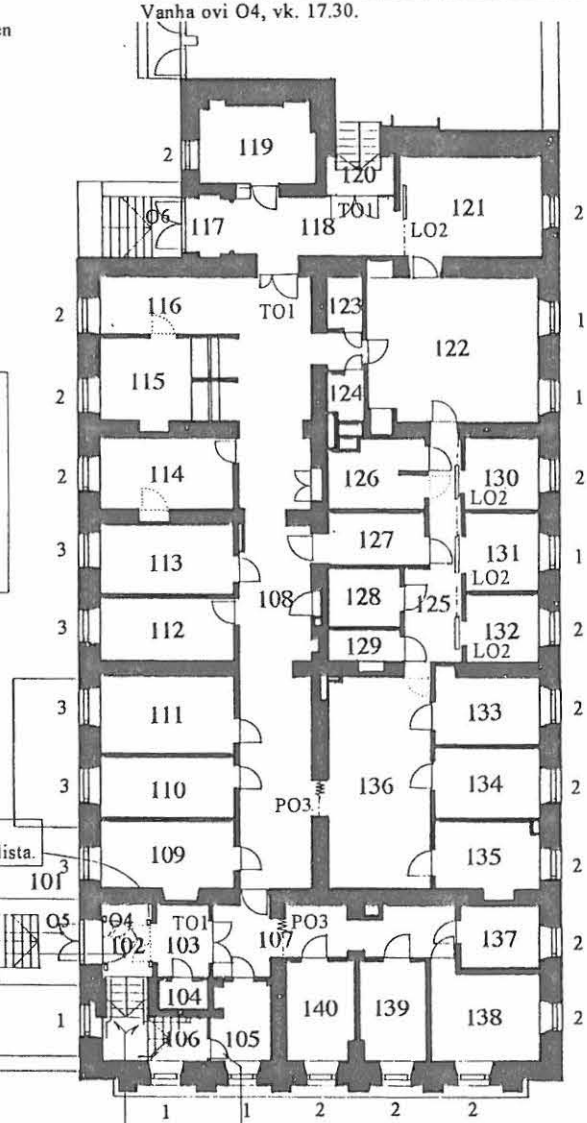
Tärkeä säilytettävä yksityiskohta. Kolmiosainen vanha "haitariovi", puupeiliovi, oven päällä yläikkuna, johon kuuluu kaksi ristiinsproissattua puitetta. Vanhat runsasmuotoiset vuorilistat säilyneet (yksittäistapaus). Toinen puitteista on nyt korvattu puhaltimella. Ks. vk 17.30.

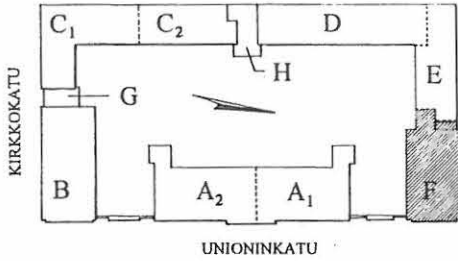
Yksittäistapaus: profiloitu vuorilista.

Komeron lautaovi.

Säilynyt 1800-luvun rautaputkikaide.

Kadun metelistä kärsivissä (?) huoneissa 138, 139 ja 140 on kolmas puitte lisätty sisimmäksi omaan erilliskarmiinsa. ks. vk 4.21.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	I	294
-OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT		

IKKUNAT

Ikkunat eivät liene alkuperäisiä, mutta kauttaaltaan kuitenkin melko vanhoja. Vaihtelevine yksityiskohtineen* ja syvine muuriaukkoineen ne edustavat kerroksen tärkeimpiä arvoja.

Ikkunoissa on alkuperäiseen tapaan 8 -jakoiset (2 + 6), sisään-ulos -aukeavat puupuitteet. Alkuperäisiä (tai alkuperäisen kaltaisia) ristikarmeja on jäljellä enää 5 ikkunassa I kerroksessa ja 2 II kerroksessa.

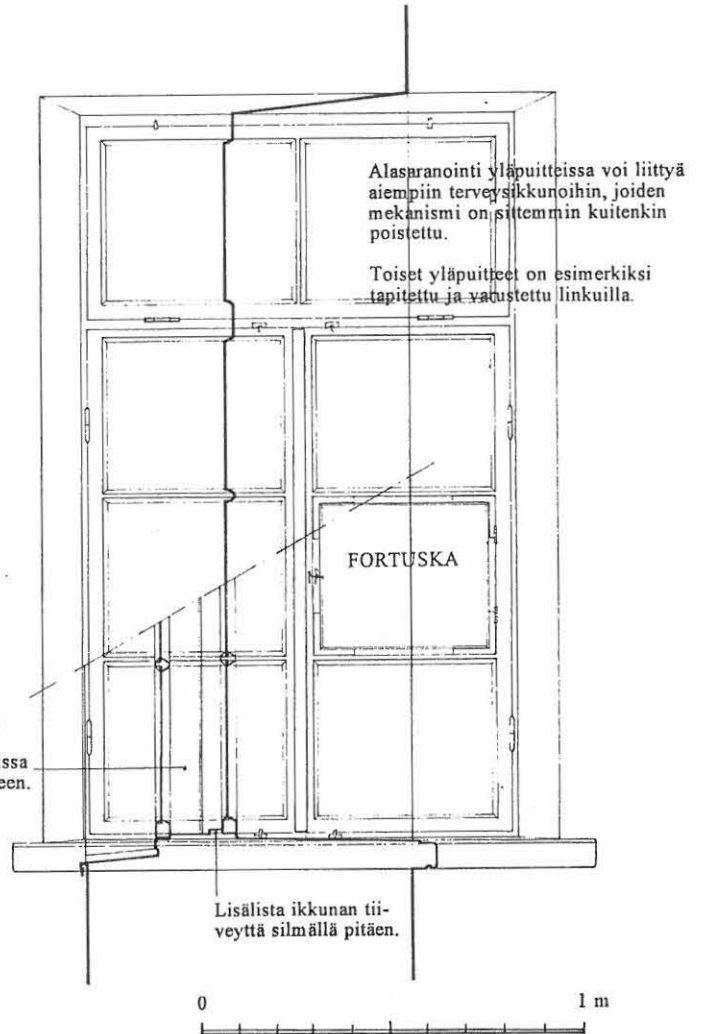
* Kerroksen ja samalla koko rakennuksen F ikkunoiden tyyppi-poikkeamia:

- Karneissa esiintyy kolme eri periaatetta: välikarmi on
 1. RISTIKARMI liittyen vain ulkopuitteeseen.
 2. T -KARMI, jossa vaakajakokarmi liittyy joko vain ulkopuitteeseen tai menee läpi koko ikkunarakenteen. Pystyosa liittyy vain ulkopuitteeseen.
 3. pelkkä VAAKAJAKOKARMI.
- Puitteita on uusittu ja puitteissa esiintyy muutama profiointityyppiä.
- Joissakin ikkunoissa on fortuska tai sen jäänteet.
- Heloitus on kaiken kaikkiaan kirjavaa koostuen erilaisista käänköpainikkeista, ikkunalinkuista, reikeistä, sormikoukuista sekä erityyppisistä saroista.
- Esimerkiksi tilassa F 131 sisäpuitteen ylä- ja alaosa on yhdistetty.

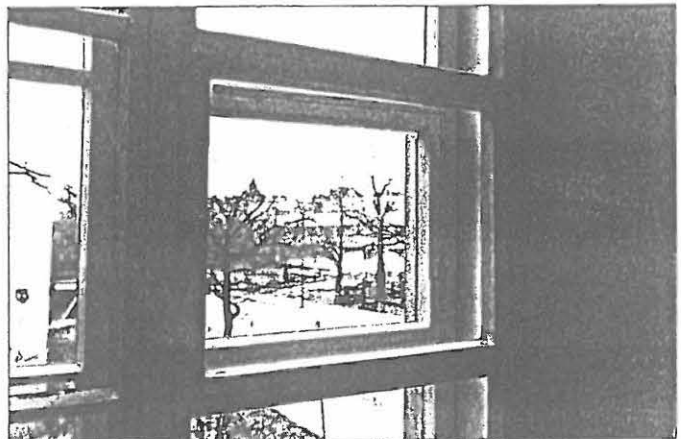
Ks. oheinen tyyppiirros, joka karmiratkaisultaan on yllä kuvattu 2.
Ks. myös vk 4.19.

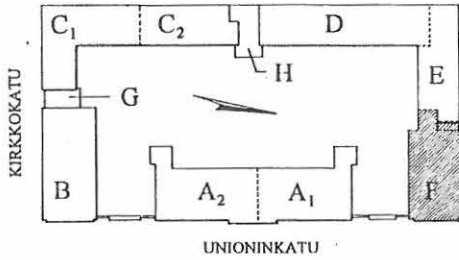
Suurella osalla ikkunoita on välikarmeissa pystyosa, joka liittyy vain ulkopuitteeseen.

Tilassa F 105 ikkuna, jossa on ulkopuitteen ristikarmi (1).
vk 4.18.

Fortuskat näyttävät rakennuksessa olevan yleensä käyttämättömiä, ne ovat kuitenkin kunnostettavissa. vk 4.20.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

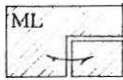
RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	I	295
LATTIATASO		

LATTIAT YLEISESTI

Lattioille on tyypillistä lievä epätasaisuus: vanhasta rakennuksesta kertovia kallistuksia ja "kumpuja" on siellä täällä, ei kuitenkaan haittaavassa määrin. Lattiapinnat ovat kohtuullisessa kunnossa, siellä täällä on näkyvissä ratkeamia, kulumia ja paikkakohtia. Yleisesti käytävät ovat muovilaatoin, huonetilat muovimatolla pinnoitettuja. Kynnyksiä huonetilojen välillä ei sisäänkäyntialueita lukuunottamatta ole juuri lainkaan.

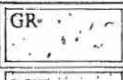
MUOVIMATTO. Matto on reunoilta ylösnostettu tiloissa 104-106, 112-115, 123-124, 126-129. Matto on enimmäkseen väriltään vihreä, jossain myös beessi (112-114), keltainen (105) tai harmaa (115).

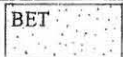
MUOVILAATTA. 250 x 250 muovilaatta. Päävärinä beige, jota on kuvioitu tummanruskealla. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen pinnoite.

lk "Lautakynnys". Päältä ruuvi kiinnitetty kyntteetön lakattu puukynnys.

mess. Matala messinkinen lista lattiapinnoitteiden rajakohdassa.

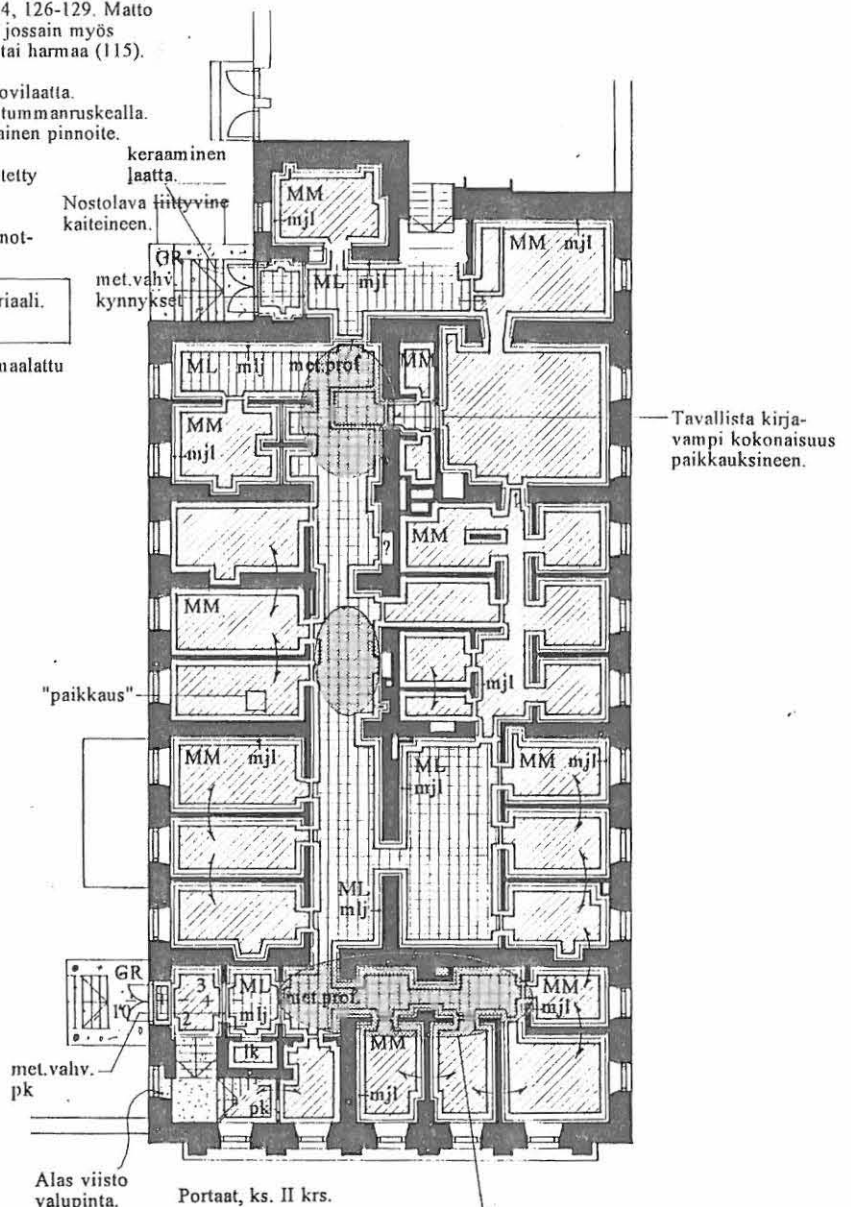

GRANIITTI. Ulkoportaiden materiaali.

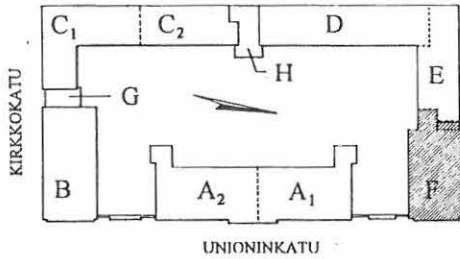

VALETTU. Portaiden valettu ja maalattu pinta sekä ulkotason pinta.

2 - - - + Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

Tavallista hieman huonokuntoisempi ja kirjavampi kokonaisuus paikkapaloineen ja ratkeamakohtineen.

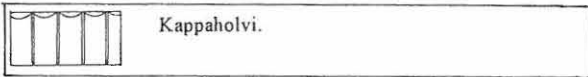
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

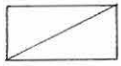
RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	I	296
KATTOTASO		

KATTOPINNAT YLEISESTI

Kerroksessa on lähes kauttaaltaan alaslaskettu katto, jonka materiaalina on hattulistejen varaan laskettu kipsilevy. Välipohjan alapintana on laudoitukselle naulattu tikutus ja rappaus, joka on suurelta osin säilynyt alakaton takana.

Kappaholvi.

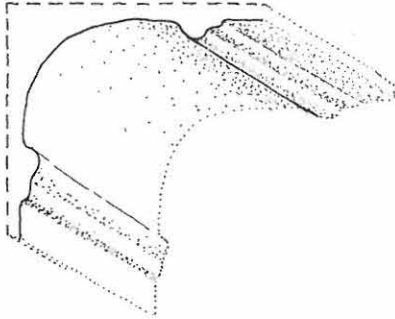

Kipsilevyalakatto hattulistaripustuksella, maalattu.

KL 1 Kattolista, merkitty pääosin olemassa oleva ja todettu tai erittäin todennäköinen helposti täydennettävissä oleva muoto. Merkityissä tarkastuskohdissa kattolistan profiileja on jäljellä vain osin:
 a) Vain seinäprofiili.
 b) Vain kattoprofiili.
 c) Pelkkä kaartuva osa näkyvissä.
 Muilta osin tilannetta ei ole päästy tarkastamaan.
 Merkitty oletettu muoto.

KL 2 Kattolista eteisaulassa. Lista on epämääräinen ja johtojen peittämä näyttäen nykyasussaan lähinnä vieressä luonnostellulta.

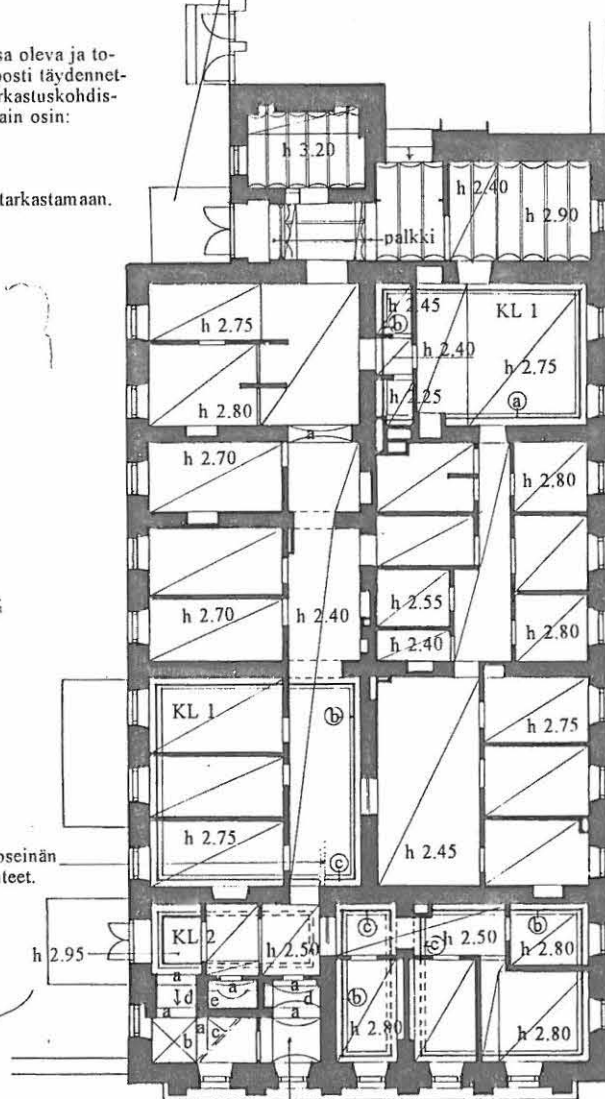
KL 1

Silmämääräinen luonnos. Profiilit vaikuttivat voimakkaammita kuin B-rakennuksen vastaavat.

Katos on rungoltaan melko iäkäs, koottu latta-, L- ja □-raudoista ja katettu mustaksi maalatulla pellillä. Katos vastaa ilmeeltään vuoden 1847 alkuperäissuunnitelmia.

Yksinkertainen peltikatos, joka ei aivan tavoita vanhempien katojen ilmettä, muttei myöskään erotu silmiinpistävästi.

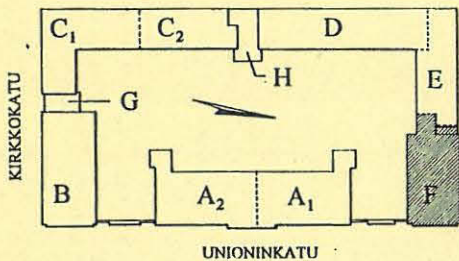

Tynnyriholvi.

Vanhemman alaslasketun katon jäänteitä tilassa 107.

SEINÄT YLEISESTI

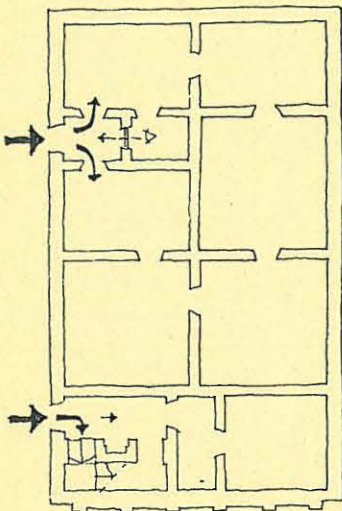
- a) Vyökaari.
- b) Tasainen ristiholvi.
- c) Nouseva ristiholvi.
- d) Nouseva tynnyriholvi.
- e) Tasainen holvipinta.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	I	297
YHTEENVETO		

- Kerros on tilallisesti sekava ja sokkeloinen. Vrt. vieressä: alkuperäinen huonejärjestys. Toisaalta juuri tässä kerroksessa salitilojen jakamisella lokeroihin on pitkä perinne.

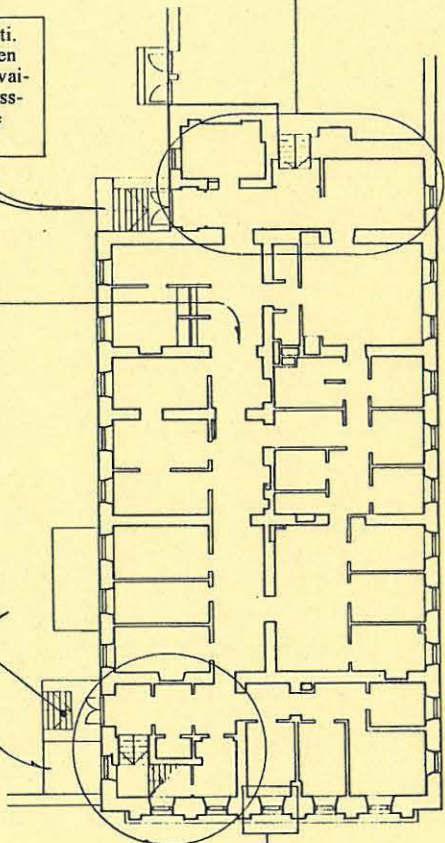
+ Näyttävä kappaholvisto,
- jota nykyasussaan jakoseinät ja alasaskut ja ilmastointivetojen koteloinnit hämärtävät.

+ 1930-luvun sisäänkäynti. Liittyy sujuvasti kohteen ulkoarkkitehtuurin "II vaiheeseen", arkkitt. R.Wessmanin kokonaisuudelle antamaan ilmeseen.

+ Vanha kaariaukko ajalta, jolloin alkuperäistilajärjestys alettiin I kerran muuttaa ja ensimmäinen sisäinen käytävä järjestettiin: käytävätilan elävöittäjä.

+ Rakennuksen ulkoarkkitehtuuri on selkeä-linjaista klassismia. Koko kohteenkin kannalta olennainen yksityiskohta siinä ovat **graniittiportaat** 1840-luvun rakennussuunnitelmia noudattavine katoksineen. Sisäänkäyntiin liittyy lukuisia iäkkäitä säilytettäviä yksityiskohtia (graniittiaskelmat, valurautapylväät, katosrakenteet, peilipariovi detailjeineen ja yläikkunoineen).

- Kompaktia sisäänkäyntijärjestelyä solkevat 1960-luvun betoninen säilytystila portaan kyljessä ja eri henkinen kellarisäänkäynti. Vrt. repro vk 9.22 ja 9.23.

+ Tyypillisesti syvät viistetyt ikkunapielet, ikkunapenkit melko korkealla, ikkunan edessä vanha liitepatteri.

Tilannetta olisi mahdollista selkiyttää esimerkiksi poistamalla seinäke 103-107, poistamalla wc 104(?), avaamalla kattokenttä tilojen 102-103-107 osalla yhtenäiseen korkeuteen ja ilmeseen.

PORRASHUONE

Kerroksen tärkeä säilytettävä (kunnostettava?) historiallinen piirre.

+ Porraskokonaisuus on yleisesti ottaen holvauksineen, arkkivolteineen, ikkunoineen ja tiettyine yksityiskohtineen (ulos johtava haitarionvi yläikkunoineen, vanhahko liitepatteri, rautakaide, yms.) sellaisenaan säilytettävä.

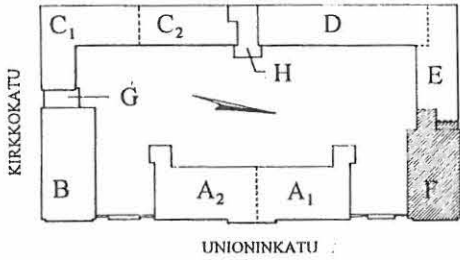
- Siinä on kuitenkin havaittavissa eräitä epäkohtia:

- Sisäänkäynti on ahtaan ja sokkeloisen tuntuinen useine peräkkäisine pikkutiloineen: 101 - 102 - 103 (- 104) - 107 et.osa - 107 käytäväosa.
- Porrascalteen kattomaailma ei ole niin selkeä kuin klassisessa portaassa mielellään näkisi: puhallinöykky ja johtokimput, huonokuntoinen kattolista, joka katkeaa jakoseinään, jonka takana puolestaan kattotasoa on painettu pykälittäin alemmas.
- Seinien pinnoitukset: profiilimuotoja "löysentävät" lukuisat pintakerrokset ja pintavahvistuskangas sekä nykyinen väritys.
- Porraskalmien nykyinen (huonokuntoinen) pinnoite.
- Sisäänkäyntitasan pinnoite.

Toisaalta on huomattava, että syy siihen, ettei sisäänkäynti tätä kautta I kerrokseen ole erityisen raffinoitusti järjestettävissä, on lähtötilanne, jossa tämä sisäänkäynti palveli käytännössä vain tiloja 137-139 ja 140 II kerroksen lisäksi.

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

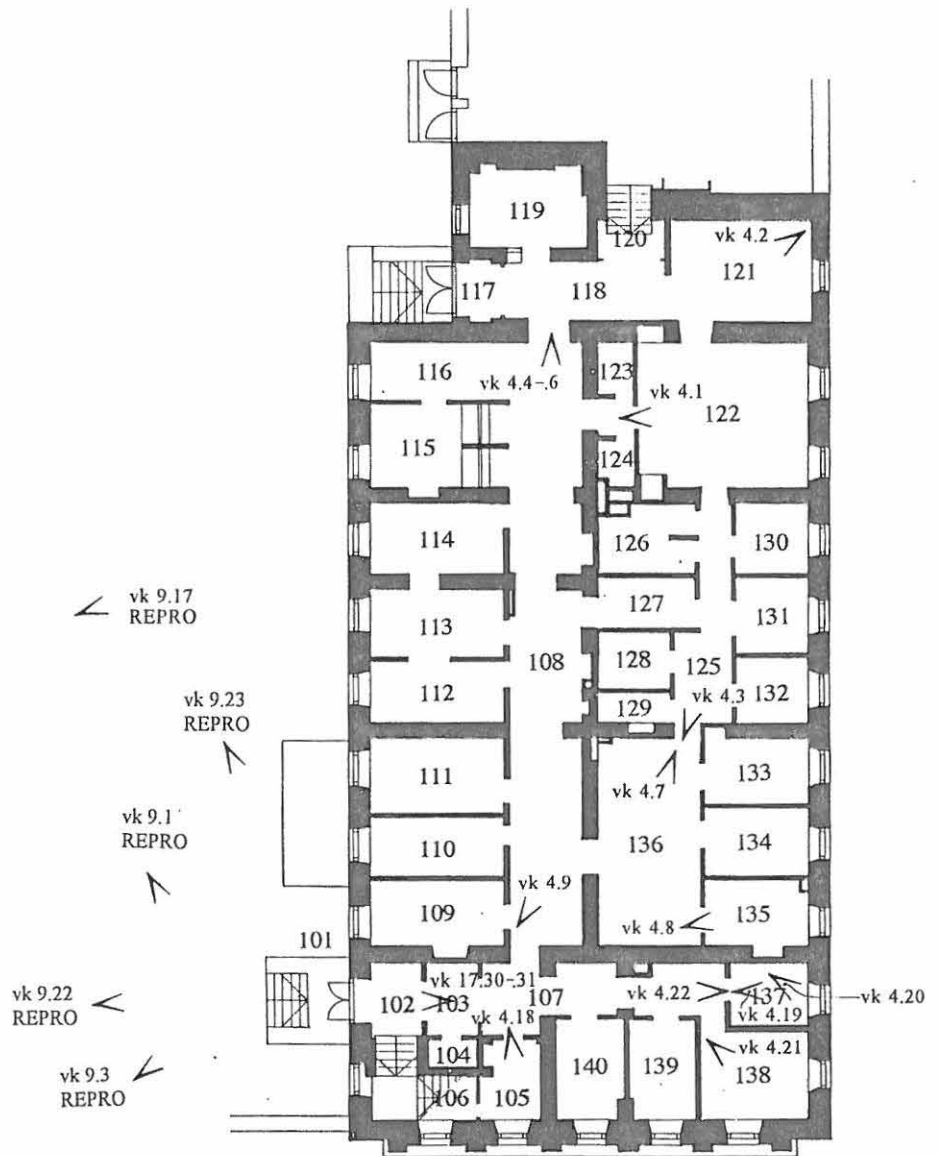
1825	Kantonistikoulu: opetustilat.
1831	Maasotasairaala: hallinto, päivytykset, kylpyhuone.
1918	Yleinen sairaala: poliklinikka.

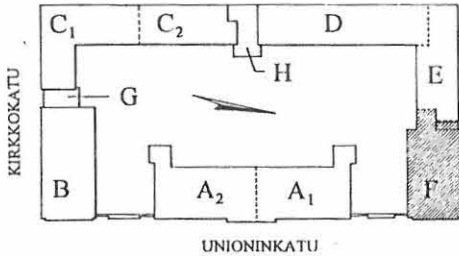

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	I	298
VALOKUVAT		

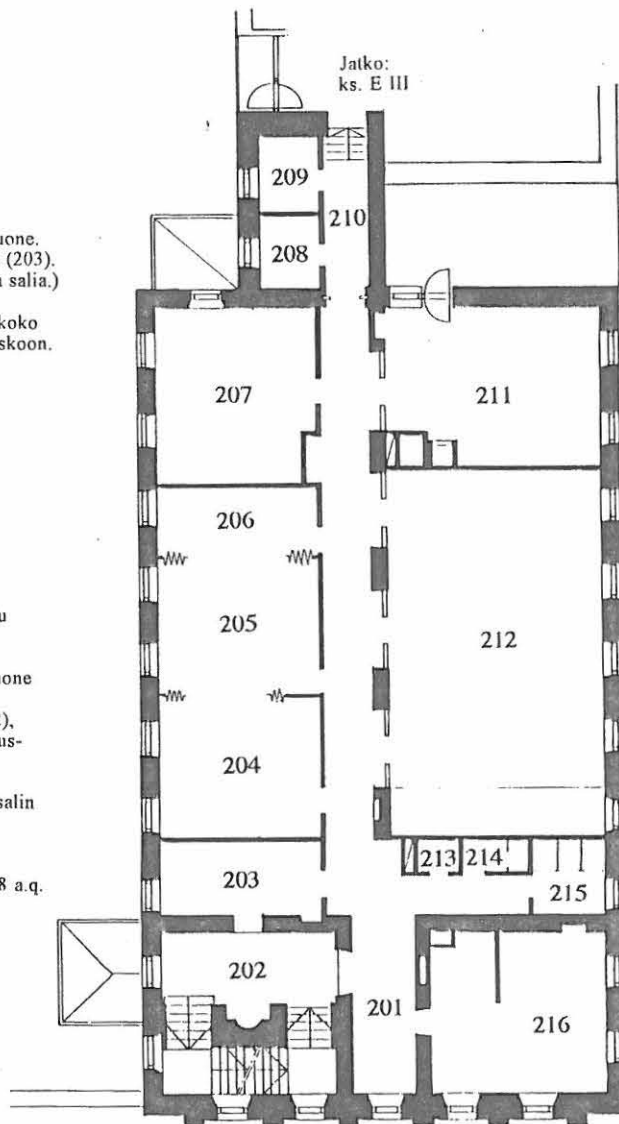
UNIONINKATU 38

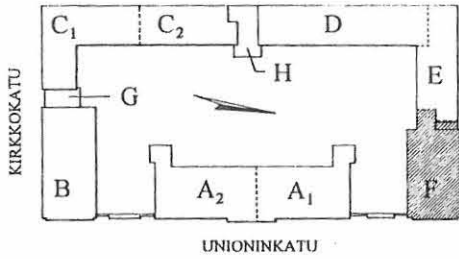
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	II	310
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
OPETUSTILAT JA ARKISTO, MUUTAMIA TYÖHUONEITA

- 202 PORRASHUONE (1825)
- 201 KÄYTÄVÄ (1918 a.q.)
Käytävä on aiemmin ollut osa salitilaa (203-207)
ja itäpäästään muurien rajaamana huonetilana:
1918 Hoitajattaren huone.
1918 a.q. Keittiö.
1831 Upseerien sairastuvan etuhuone
(sotilaspalvelijoiden tila).
1825 Kanttiinin etuhuone ja varasto.
- 203 SAIRAAHOITAJA (1980)
204 RYHMÄLUOKKA (1980)
205 " yhdistettävissä.
206 "
- 207 KONEKIRJOITTAJAT (1980)
1918 6 hoitajattaren huonetta ja amanuenssihuone.
1918 a.q. Sairassali (204-207), etu- ja kylpyhuone (203).
(Käytävä 201 ollut tällöin pääosin osana salia.)
1831 Sairassali.
1825 Ruokasali, kaariaukkojen kautta yhteys koko
kerroksen käsittäneen salin pohjoispuoliskoon.
- 208 TUTKIJAHUONE (1980)
209 ERIKOISLÄÄKÄRI (1980)
210 KÄYTÄVÄ (1980)
1924 p.q. Oleskeluhuone.
1831 Käymälätilat, myöh. myös kylpyhuone.
- 211 SAIRASKERTOMUSARKISTO (1980)
212 LUENTOSALI (1980)
213 SIIVOUS (1980)
214 WC/M (1980)
215 WC/N (1980)
1980 a.q. Kuten 1924 p.q. mutta keittiö laajennettu
yksi asuinhuone poistamalla.
1924 p.q. 7 asuinhuonetta (osa 211, 212), keittiö
(osa 211), 2 wc:tä, 2 suihkua ja kylpyhuone
välikäineen (osa 201, 213, 215).
1918 2 ylihoitajattaren huonetta (211, osa 212),
2 hoitajattaren huonetta (osa 212), kokous-
huone (osa 212, 213-215).
1831 Sairassali.
1825 Ruokasali, kaariaukkojen kautta yhteys salin
eteläiseen puoliskoon.
- 216 HENKILÖKUNNAN TAUOKOTILA (1980)
1924 p.q. 2 hoitajattaren huonetta huonejakoa 1918 a.q.
verrattuna muuttaen.
1918 a.q. 2 hoitajattaren huonetta.
1831 Upseerien sairastupa.
1825 Kanttiini (ilmeisesti).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU

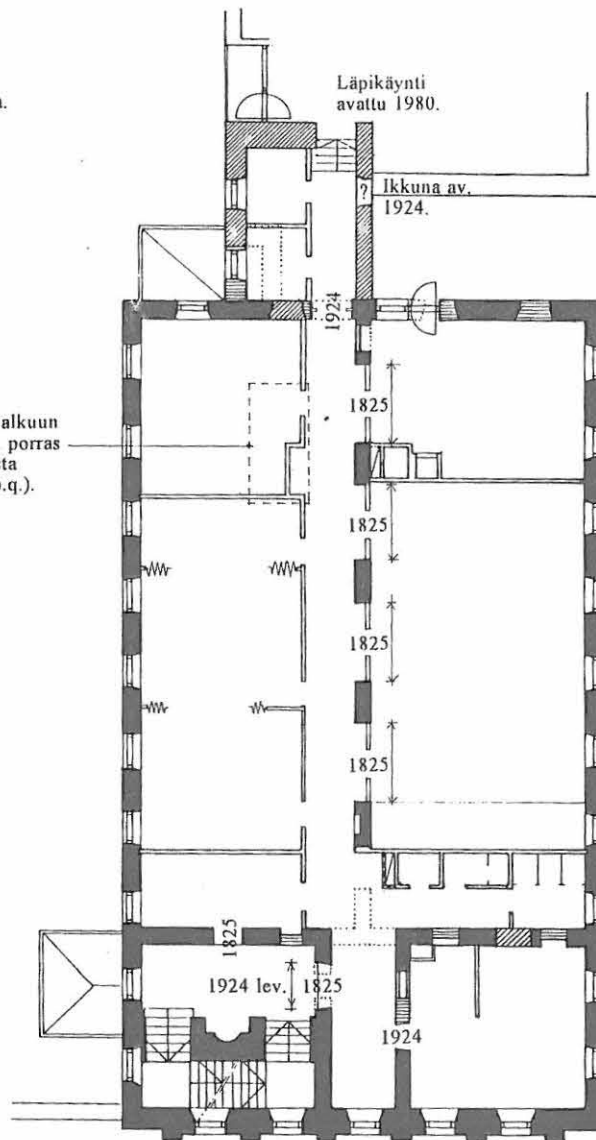
F II

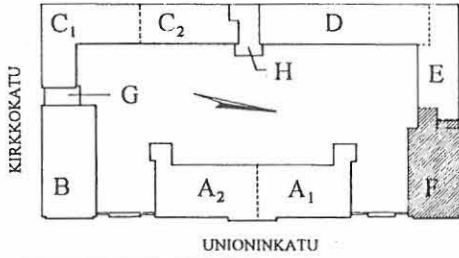
311

RAKENTEIDEN
VAIHEITA

- 1825 Uudisrakennussuunnitelmat 1821, työt valmistuneet 1825.
- Purettuja alkuperäisrakenteita.
- 1831 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella. Työt valmistuneet 1832.
- 1924 p.q. Muutostöitä eri piirustuspäiväysten perusteella, ilm. 1920 -luvulta.
- 1980 Muutostöiden toteutus vuosien 1977/1982 muutostöissä.
- 1982 p.q. Myöhempiä vähäisiä muutoksia.

1920-luvun alkuun asti sisäinen porras alakerroksesta (rak. 1832 p.q.).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	II	312
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

Kerroksen tärkeä piirre ovat paksut vanhat ulkoseinät ja seinämuurit (portaan 202 ja huonetilan 216 ympärillä sekä holvikaarin kevennetty pääosin säilynyt "sydänmuuri"). Kaikki ikkuna-aukot ovat pielistään viistettyjä. Muut seinät ovat uusia levyseinä vuosiin 1977/82 korjauksista.

Seinät ovat telaamalla maalatut ja yleinen värisävy on Käytetty pintavahvistuskangas näkyy joissain paikoin hieman häiritsevän selvästi.

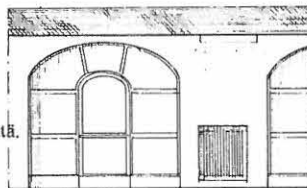
Huoneiloille on tyypillistä, että ikkunapenkki on sängen matalalla (n. 55-65 cm lattiatasosta). Ikkunapenkki itsessään on tasoitettua ja maalattua puuta, osassa penkeistä on profilointi (ks. ikkunan detaljipiirros F I / OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHTIA).

Huoneiden ilmeeseen vaikuttaa myös lastulevystä tehty ja maalattu verholauta.

- LS Levyseinä.
 K Kaakelointi.

Kerroksen kaikkien ikkunoiden muuriaukot voimakkaasti viistettyjä.

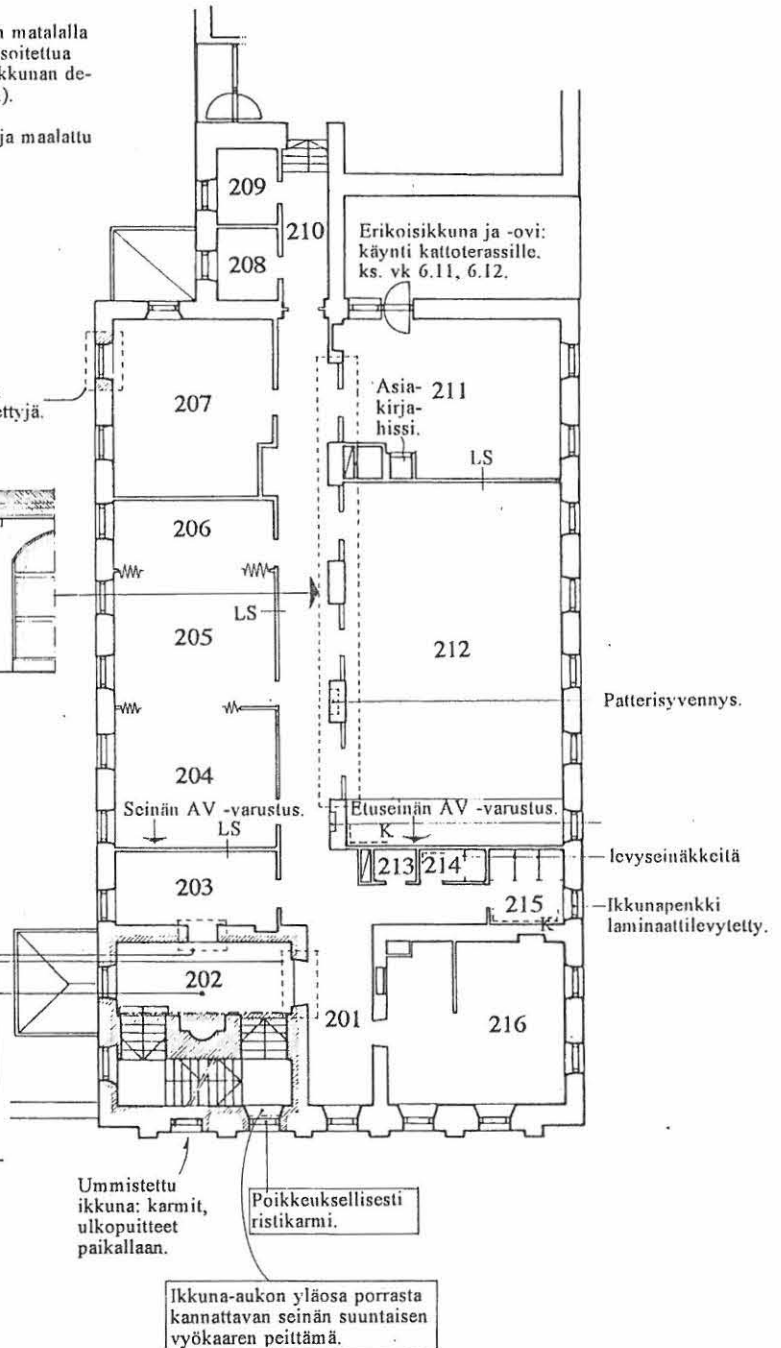
Käytäväseinän luonne: Kaarevat muuriaukot, joissa uudet teräslankalaseinät ovieneen. Lasi himmennetty: valoisuus, ei läpinäkyvyyttä.

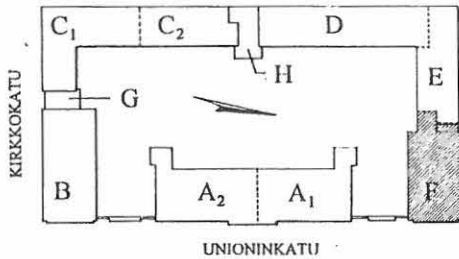

Vanhempi oviaukko: korkea, kapea.
 Uudistettu oviaukko: leveä, matala.

Klassistinen portaikko on säilynyt: portaiden aulajulkisivu koostuu kolmesta arkkivoltista (vk 6.1-4), vrt. myös B-rakennuksen portaikko. Kesimmäisen kaaren alla nississä on ollut uuni.

Portaikon arkkivolttien muodot lienevät jo alunperin olleet hieman karkeasti toteutetut. Nyt moninkertaisesti maalattuna ja vahvistuskankaalla päällystettyinä muodot ovat hyvin "löysät". Nykyinen punerva beessi ei liene värinä sopivin mahdollinen.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
F II 313
 -OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

Kerroksen pääasiallinen ovityyppi on uusi (1977/82) huulattu melamiinipintainen vihreä laakaovi. Oveen liittyy yleensä Prime -tyyppinen painike ja Abloy -lukkopesä. Vuorilistat ovat yksinkertaiset valkoiseksi maalatut uudet n. 6½ cm leveät puulistat.

- TO1 Teräslankasilla varustettu ruskeaksi maalattu palo-ovi.
- PO2 Paljeovi, muovinen kangasjäljitelmä.
- O3 1930-luvulta (?) peräisin oleva ovi - ikkuna yhdistelmä, josta käynti terassille. Ks. vk 6.11-12.
- O4 Ilmeisesti alkuperäinen puuovi, jossa myös koristeelliset saranat, vanhat karmit, kynnykset ja lukitus. Ks. vk 17.22-24 ja 17.26, 17.28 ja 17.29.

IKKUNAT

Tärkeä säilytettävä piirre.

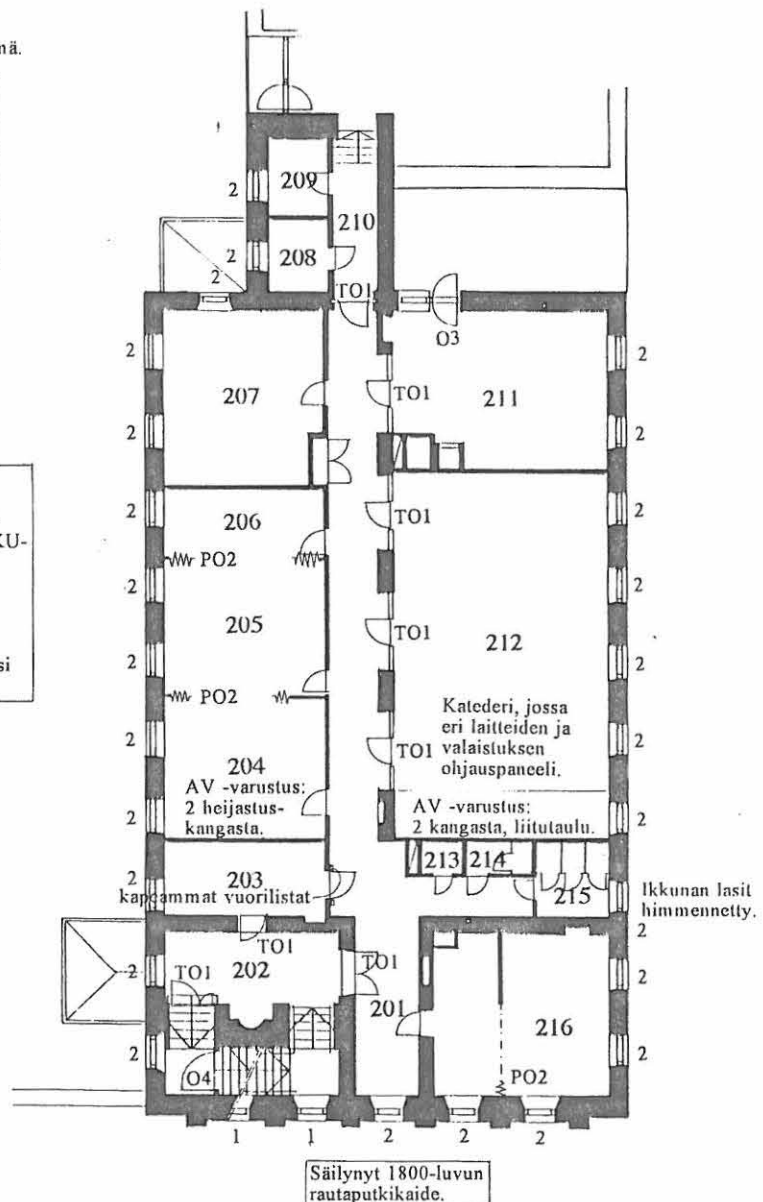
Ikkunat eivät liene alkuperäisiä, mutta kauttaaltaan melko vanhoja. Luonnehdinta, ks. F I/ OVET, IKKUNAT, YKSITYISKOHDAT.

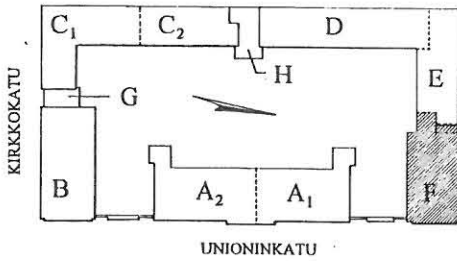
II kerroksen ikkunoiden osalta on lisättävä, että noin 50 % ikkunoista on varustettu fortuskalla ja 55 %:ssa on erikoisella tavalla vasen alasisäpuite ja yläsisäpuite yhdistetty L:n muotoiseksi puitteeksi oikean alapuitteen toimiessa normaalisti.

PATTERIT

Säilytettävä piirre.

Kerroksessa ovat säilyneet yhtenäisesti vanhat 4-pylväiset liitepatterit (lukuunottamatta tilaa 211, 215), patterityyppi kuvattuna ohessa.

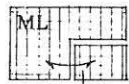
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

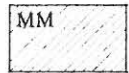
RAKENNUS KERROS SIVU
 F II 314
 LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

Lattiapinnalle on tyypillistä lievät "persoonalliset" kallistukset suuntaan ja toiseen, mistä ei kuitenkaan liene varsinaista haittaa. Lattiapinnat ovat yleisesti kohtuullisessa kunnossa (pieniä ratkeamia, kulumia ja paikka-kohtia) ja pääasiallinen pintamateriaali, muovilaatta, on kohteessa yleisesti korjaustöiden 1977/82 yhteydessä noudatetun mukainen.

MUOVILAATTA. 250 x 250 muovilaatta on kerroksen yleisin lattiapäällyste. Kohteen yleisen linjan mukaisesti päävärinä beige, jota on kuvioitu tummanruskealla, käytävissä leveinä poikkiraitoina. Rinnakkaisissa tiloissa samankaltainen päällyste.

MUOVIMATTO. Matto on ylösnostettu tiloissa 213-215.

mjl

Muovijalkalista. Varsinaisen kerroksen yksinomainen jalkalistatyyppi.

VALETTU. Portaiden ja lepotosojen valettu ja maalattu pinta. Lattiaväri on nostettu jonkin matkaa seinälle.

pk

Puukynnys. Uudehko päältä ruuviinnitetty lakattu kyntteellinen tammikynnys.

lk

"Lautakynnys". Uudehko päältä ruuviinnitetty lakattu kyntteeton tammikynnys.

met.prof.

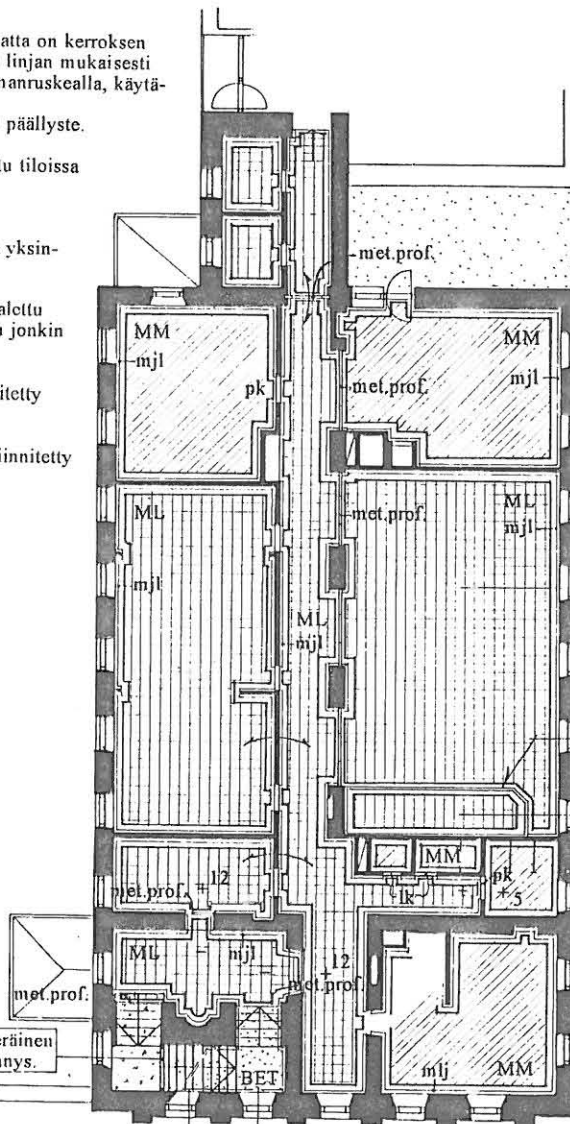
Palo-oven teräsprofili.

- + 2

Tasoero lattiapinnassa, cm (noin).

Ullakolle johtavan portaan palo-oven takana olevassa osassa ovat vanhat kalkkikiviaskelmat esillä. Alin askelma on pinnoitettu muovilaatalla ja I/II kerroksen välillä askelmapinnoiksi on valettu betoni.

Alkuperäinen puukynnys.

Lattiapinnassa tekn. luokkuja (sähkövetoja ym. lattia alla).

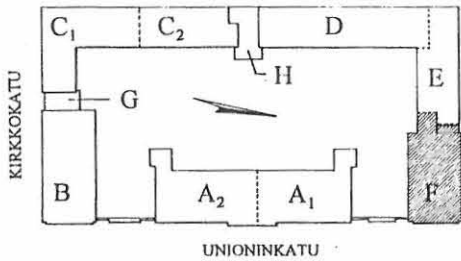
Puukulmalista.

Puhujakoroke.

Valun alla kalkkikiviaskelmat?

N. 5 cm korkea yksinkert. jalkalista jostain varhaisemmasta korjauksesta.

Portaan maalipinta halkeillut ja kulunut, nyt harmaa, aiemmin punainen.

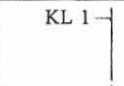
UNIONINKATU 38

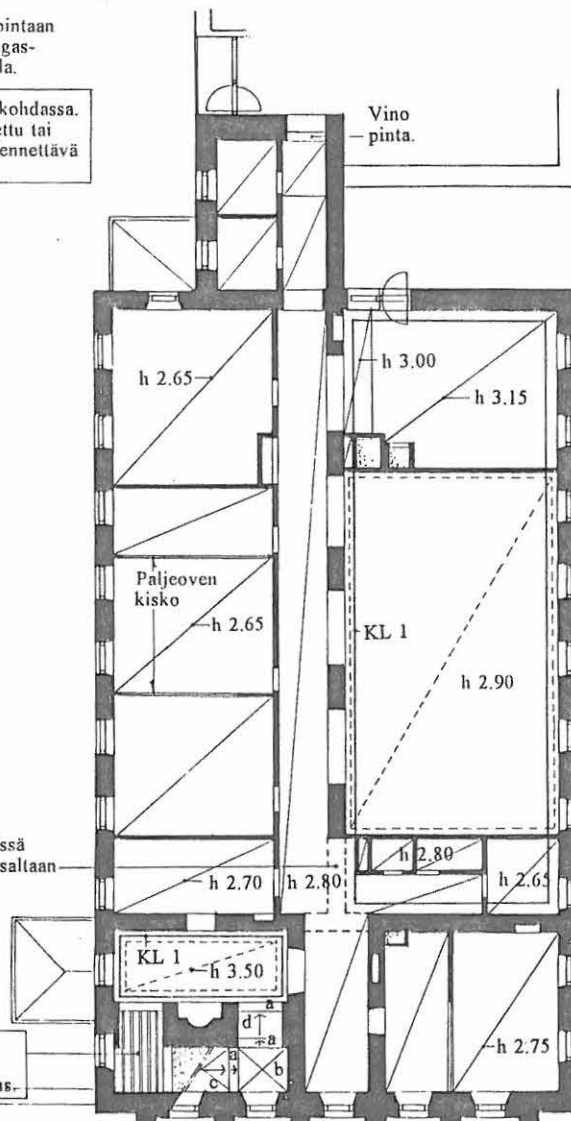
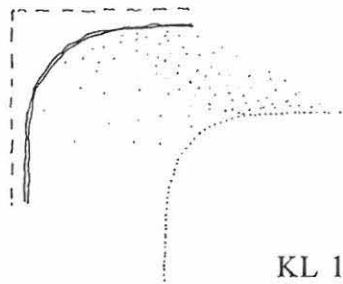
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
F	II	315
KATTOTASO		

KATTOPINNAT YLEISESTI

Lukuunottamatta porrashuonetta on kerroksen kaikissa tiloissa alaslaskettu katto. Alaslaskun takana on kuitenkin säilynyt laajasti vanha tikutetulle laudoituspohjalle tehty kattorappaus.

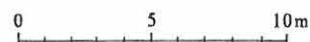
- Kipsilevyalakatto hattulistariipustuksella, maalattu
- Vaimennuslevyt liimattuna holvin alapintaan. Suuressa luentosalissa, tilassa 212 kangaspintainen levy on hattulistariipustuksella.
- KL 1 Pyörästetty muoto katon ja seinän rajakohdassa. Merkitty pääosin olemassa oleva (todettu tai erittäin todennäköinen) - helposti täydennettävä muoto.

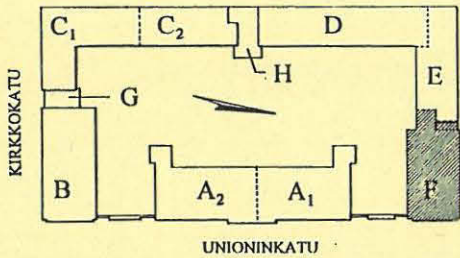

Alakaton yläpuolella on näkyvissä jo vuosisadan alkupuolella alaosaltaan purettu seinä.

Merkittävä alakaton osa, mahdollisesti aivan alkupe-
räinen profiloitu limilaudoitus.

- a) Vyökaari.
- b) Tasainen ristiholvi.
- c) Nouseva ristiholvi.
- d) Nouseva tynnyriholvi.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
F II 316

YHTEENVETO

KERROKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

1825 Kantonistikoulu: ruokailutilat.
1831 Maasotasairaala: potilassali.
1918 Yleinen sairaala: henkilökunnan majoitushuoneita.
1980 Opetustiloja ja arkisto.

- + Keskiseinä kaariaukkoineen on kerroksen keskeisiä historiaa välittäviä piirteitä. Käytävä nykyisellään tuntuu väljältä ja lasiseinien vuoksi valoisa.
- Tilan alkuperäinen hallimainen luonne hahmottuu vain hämärästi umpinaisen toisen käytäväseinän vuoksi.
(Alkuperäisen tilaluonteen palauttaminen, tai sen tavoittelu yläikkunoilla tai lasiseinillä?)

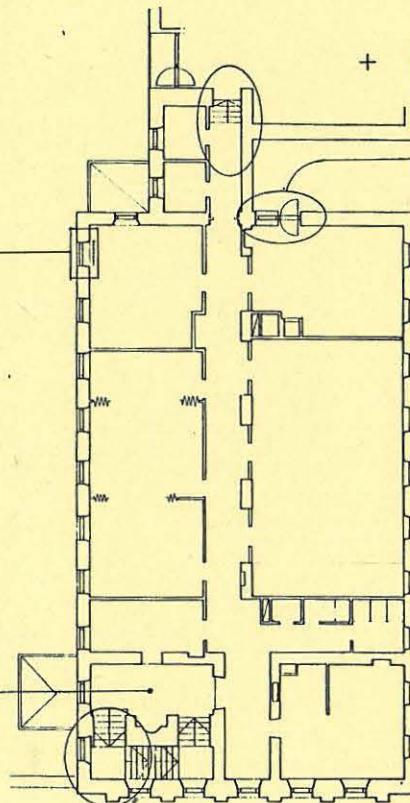
- Sekava alakattojärjestely.

- + Tyypillisesti syvät viistetyt ikkunapielet, ikkunapenkit matalalla. Ikkunan edessä vanha liitepatteri.

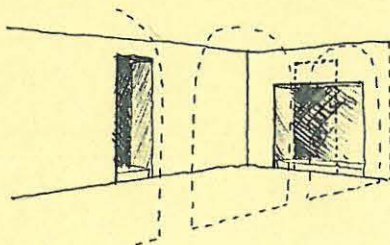
+ Ovi-ikkunakokonaisuus.

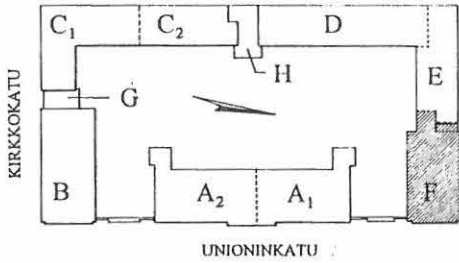
PORRASHUONE

- + Kerroksen tärkeä säilytettävä (kunnostettava?) historiallinen piirre.
- Porraskokonaisuus on yleisesti ottaen holvauksineen, arkkivoltteineen, ikkunoineen, tiettyine yksityiskohtineen (rautaputkikaide) sellaisenaan säilytettävä. Siinä on kuitenkin havaittavissa eräitä epäkohtia:
 - Porrasaulan oviaukkojen epäsuhta (ks. OVET etc.)
 - Seinien pinnoitukset: profiilimuotoja "löysentävät" lukuisat pintakerrokset ja pintavahvistuskangas sekä nykyinen väritys.
 - Porrasaulan katon vaimennuslevyt.
 - Porraskelmien nykyinen pinnoite (myös huonokuntoinen).
 - Porrastasanteen nykyinen pinnoite.

- + Antikvaarisesti arvokkaat ja ehdottomasti varjeltavat yksityiskohdat ullakolle johtavassa porrashuoneen osassa, ks. vk 17.22 -29. Sijainti yleisöliikenteeltä rauhallisessa kohdassa säilymisen kannalta hyvä.

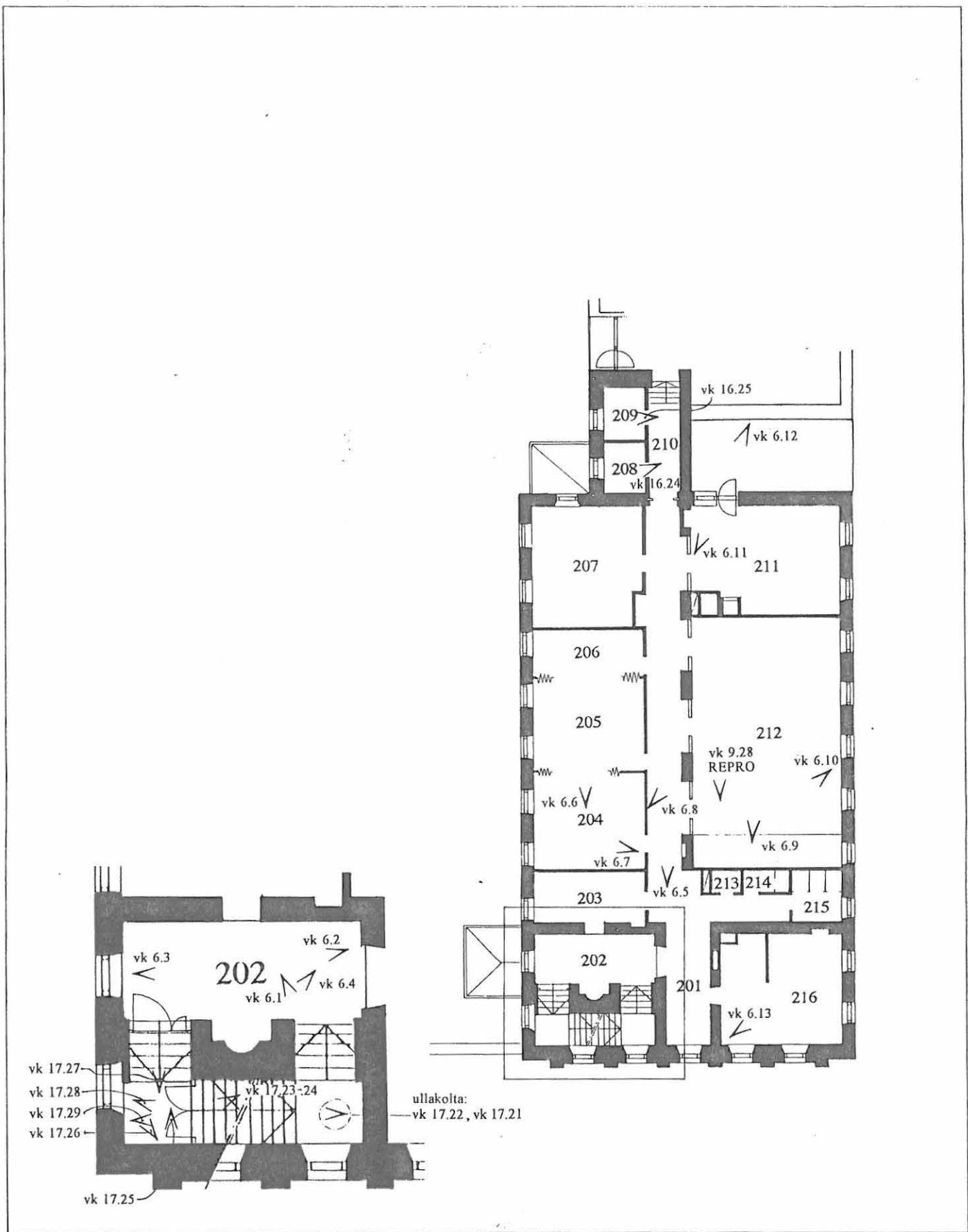

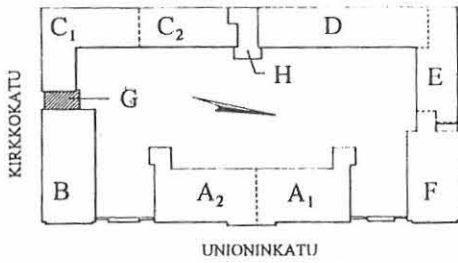

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
F II	317
VALOKUVAT	

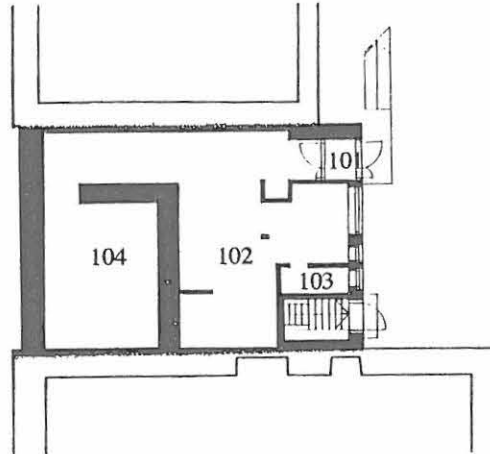
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
G	K&I	330
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ		

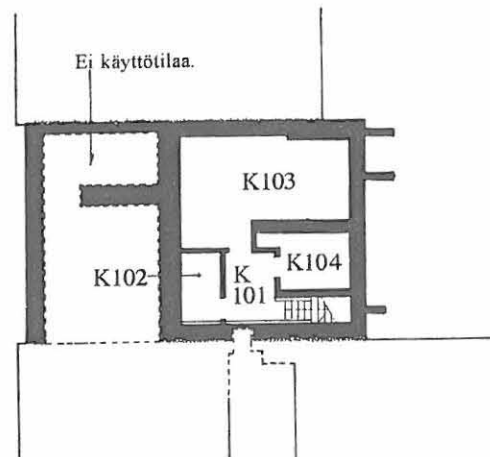
NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
APTEEKKI

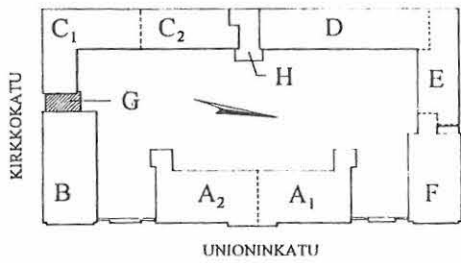
- 101 TUULIKAAPPI (1957)
- 102 APTEEKKI (1980)
- 103 WC (1980)
 - 1980 a.q. Laboratorio ja varasto.
 - 1957 Sätehoitolaitoksen kobolttikannunahoidon odotustila, säätö- ja tutkimushuone, 2 wc:tä.
- 104 LÄÄKEVARASTO (1980)
 - 1980 a.q. Laboratorio.
 - 1957 Kobolttikannunahuone.

Huom!
Vesikatto toimii B II:een liittyvänä kattoterassina ja rampin avulla kerroksen poistumistienä, vk 11.34.

- K101 KELLARINPORRAS (1957)
 - K102 VARASTO (1957)
 - K103 VARASTO (1957)
 - K104 VARASTO (1957)
- Kellariin on ollut sijoitettuna mm. liinavaatevarastot.

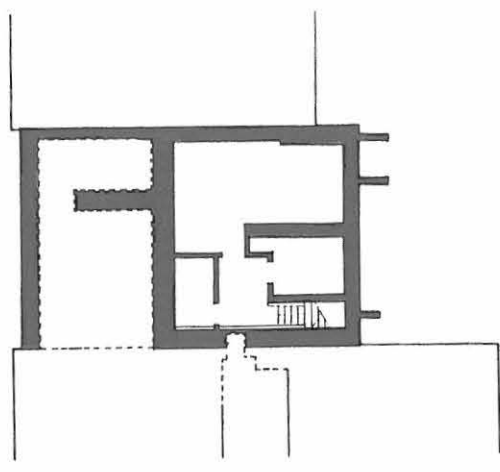
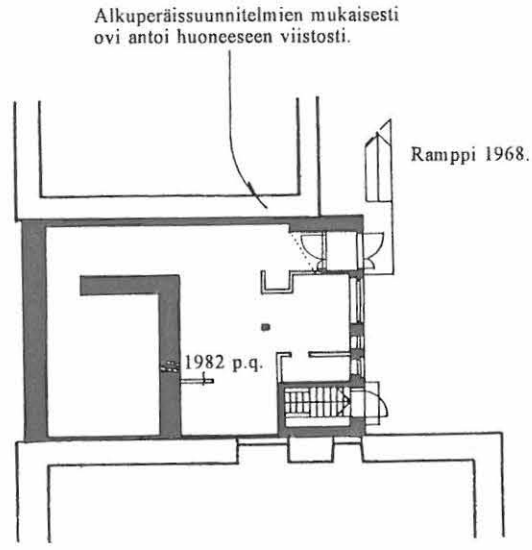

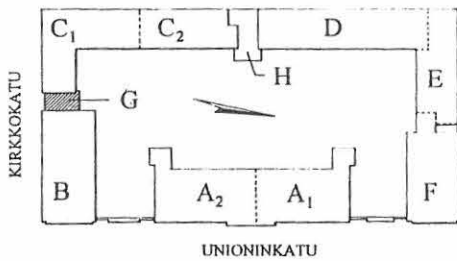
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
G K&I	331
RAKENTEIDEN VAIHEITA	

- 1957 Uudisrakennussuunnitelmat päivätty vuonna 1956, lupa myönnetty seur. vuonna.
- 1980 Toteutus vuosien 1977/82 korjaustöissä.

UNIONINKATU 38

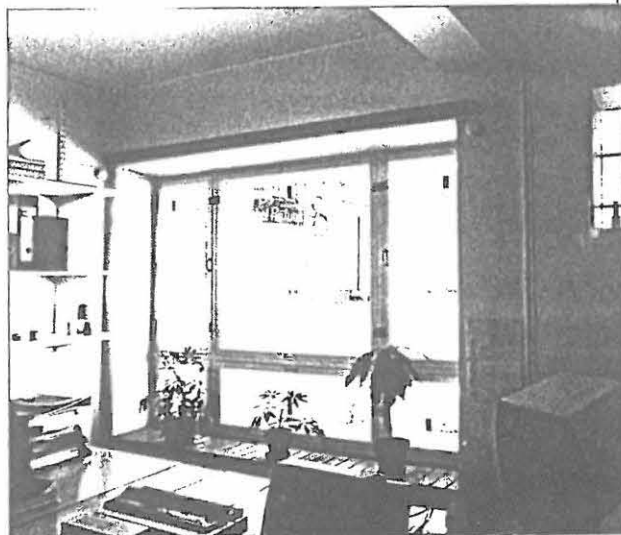
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
G	K&I	332
SEINÄT		

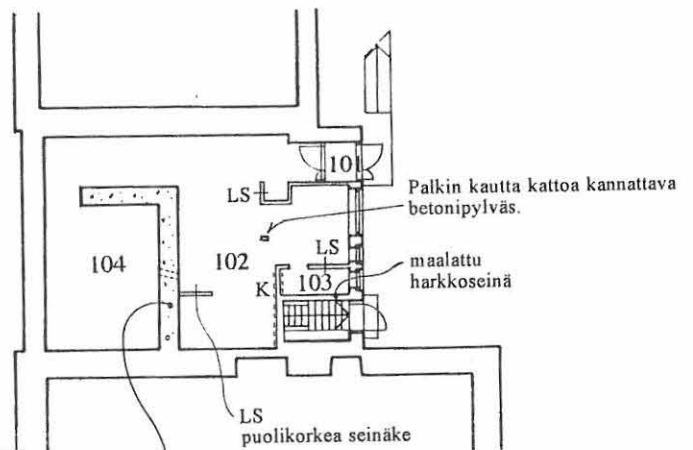
SEINÄT YLEISESTI

Seinäpinta on pääosin betonivalua, jossa on nähtävissä muottilautoituskuviota, maalattu kuten levyseinätkin taitetulla valkoisella.

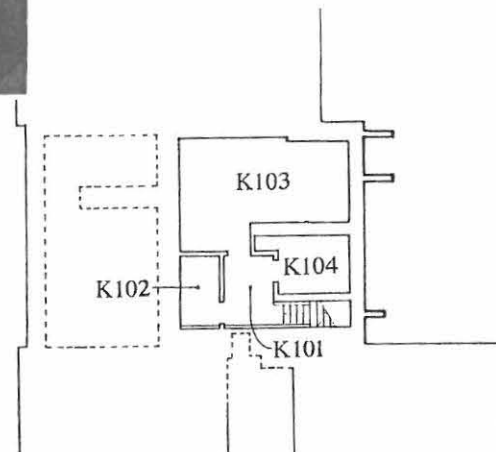
- LS Levyseinä.
- K Kaakelointi.

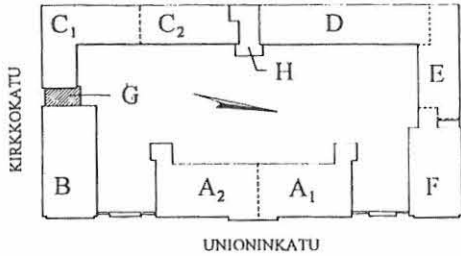

vk 11.30.
Ikkuna-aukko sisäpihan puoleisessa ulkoseinässä.
Huom. laatoitettu ikkunapenkki.

Huomattavaa:
Erittymen paksu (80 cm) betoniseinä, jonka alkuperäisenä tarkoituksena on ollut suojata ulkopuolisia kobolttikanuunan aiheuttamalta säteilystä. Seinän läpi on kapea viisto tarkkailuikkuna henkilökuntaa varten.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
G K&I 333
 OVET,
 IKKUNAT,
 YKSITYISKOHDAT

OVET

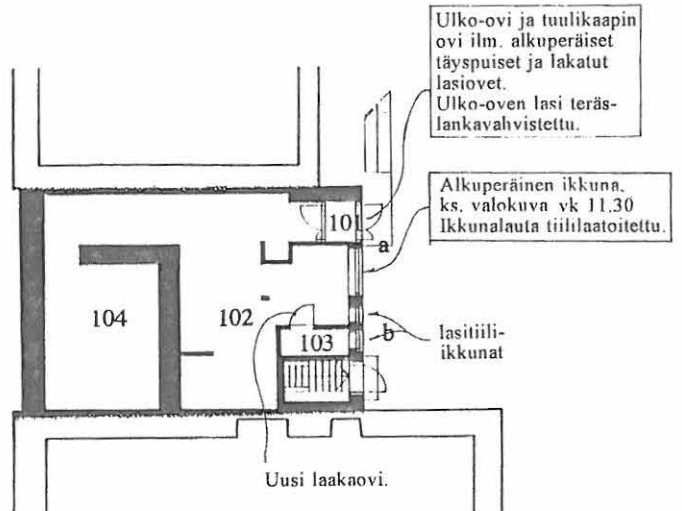
Ks. kaavio.

IKKUNAT

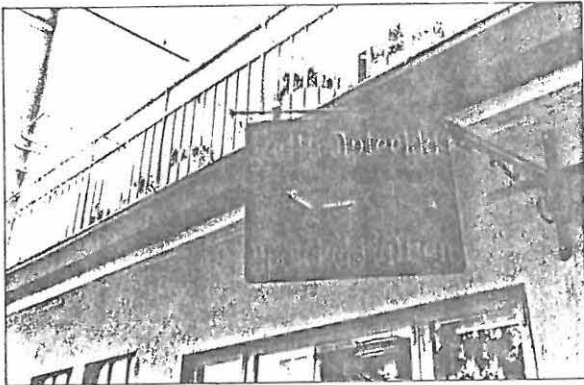
Ilmeisesti alkuperäinen 6-ruutuinen pääikkuna, joka on varustettu yksinkertaisin kääntösulkimien ja pienin vetimin. Ks. vk 11.30/ G K&I/ SEINÄT.

PATTERIT

Tilassa on käytetty 1-3 -kertaisia levy pattereita (perinteinen viilupatterimalli).

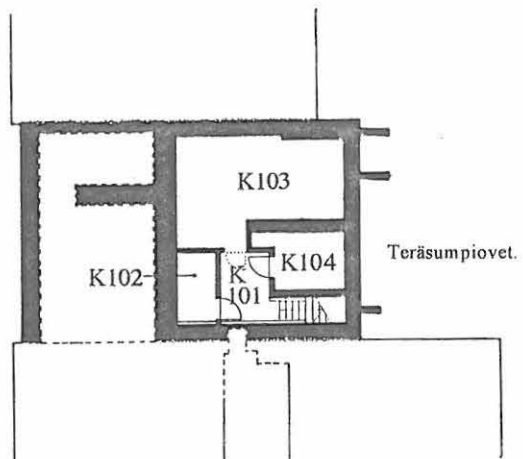
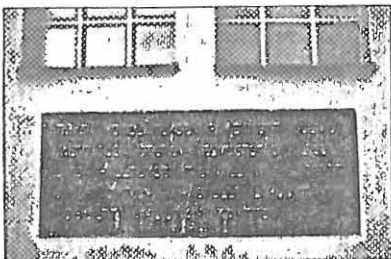

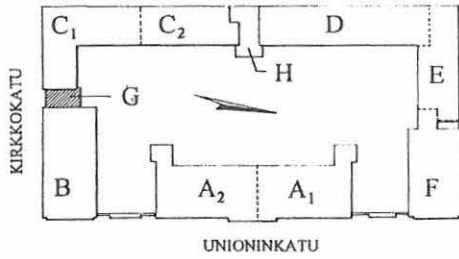
a Apteekkikyltti, valokuva 11.33.

b

Muistolaatta liittyen rakennuksen alkuperään, valokuva 11.29.

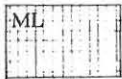
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
G K&I 334
 LATTIATASO

LATTIAT YLEISESTI

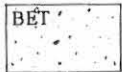
Lattiat ovat yleisesti hyväkuntoiset. Lattiataso nousee vähitellen tilasta 102 tilaan 104.

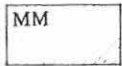
ML MUOVILAATTA. Tilojen pääasiallinen päällyste on 250 x 250 muovilaatta, väritään vihreä.

mjl

Muovijalkalista. Yksinomaaisesti käytetty jalkalista.

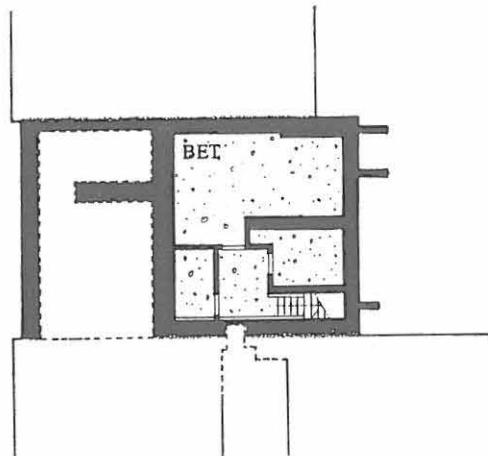
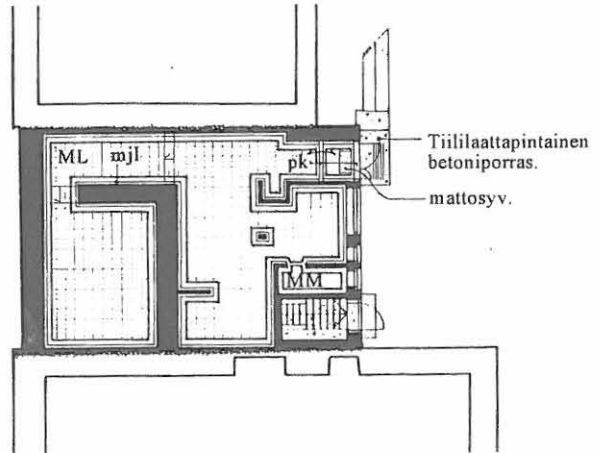
BET BETONILATTIA. Tasoitettu ja maalattu betonipinta.

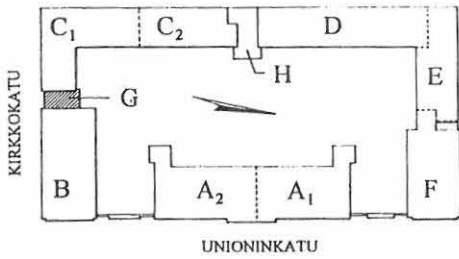

MM MUOVIMATTO. Matto on reunoilta ylösnostettu.

pk

Kyntteellinen alkuperäinen puukynnys.

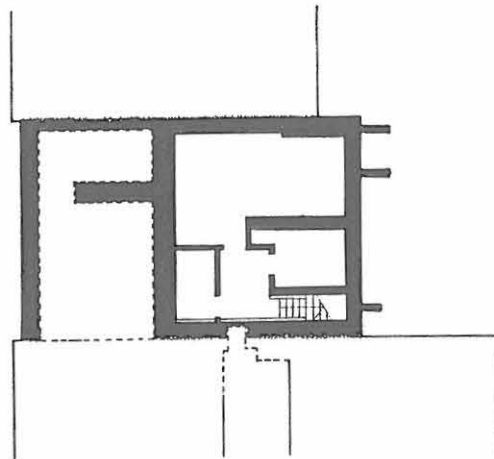
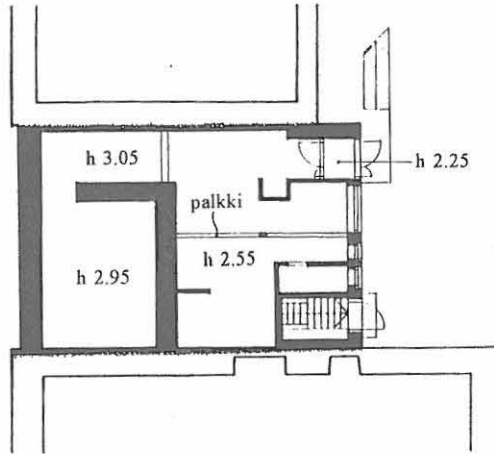
UNIONINKATU 38

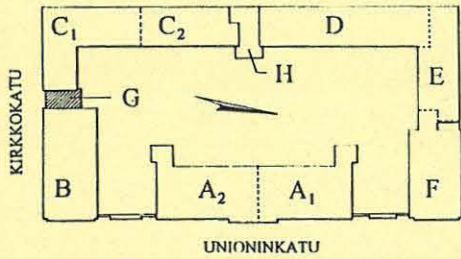
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
G K&I	335
KATTOTASO	

KATTOPINNAT YLEISESTI

Tiloissa ei ole laskettua alakattoa, vaan näkyvissä on betoniholvin alapinta (muottilaudoituskuvio, maalattu).

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
G K&I	336
YHTEENVETO	

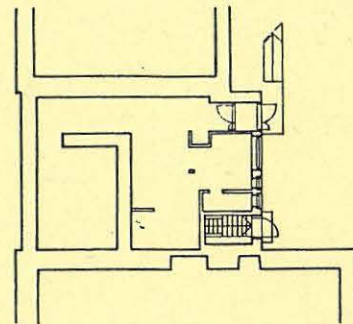
G -rakennus on oma pieni kokonaisuutensa ilman sisäistä yhteyttä viereisiin B ja C -taloihin. Se on rakennettu kobolttihoitoja varten ja säteily-suojauksen vuoksi paksuina betonirakenteina toteutettu. Alkuperäiset kevyemmät jakosinät on myöhemmin muutettu.

RAKENNUKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

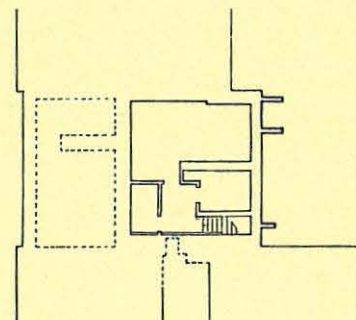
1957 Kobolttikanuunayksikkö
 1980 a.q Laboratorio
 1980 Apteekki.

Kellari on aina ollut varastokäytössä.

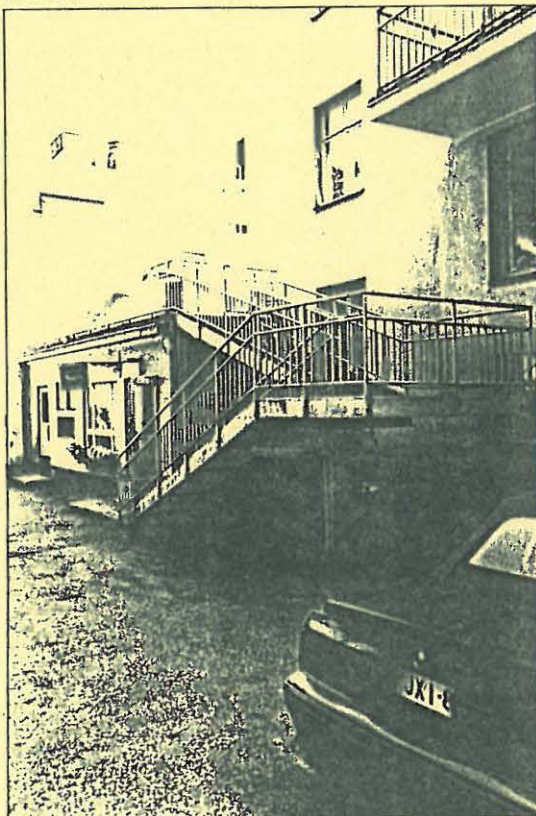
- Ramppi suurena laitteena sekavoittaa pihan lounaisnurkan ilmettä. Ks. vk 11.34. Ramppi on rakennettu alunperin tilapäisenä (5 v lupa 1968, jatkolupa 1973)

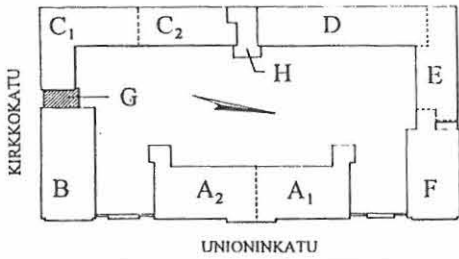

+ Pihajulkisivun alkuperäiset ovet ja ikkuna mataline ikkunapenkkeineen.

vk 11.34

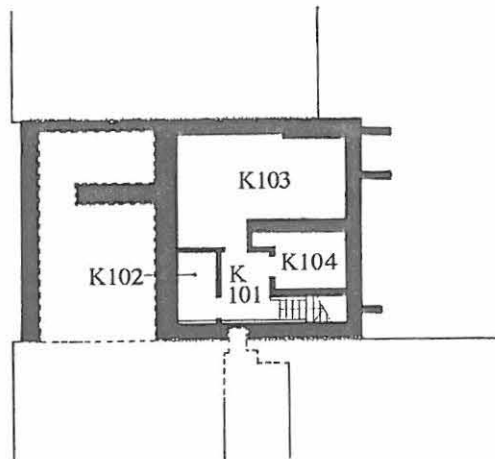
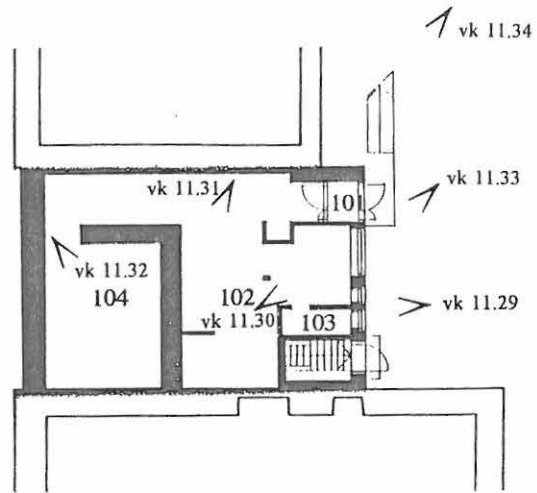

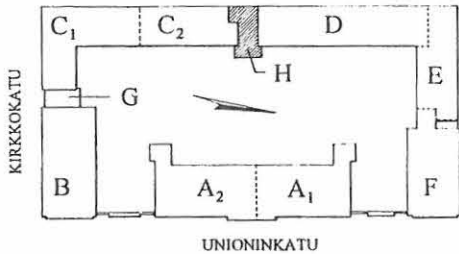

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
G K&I	337
VALOKUVAT	

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

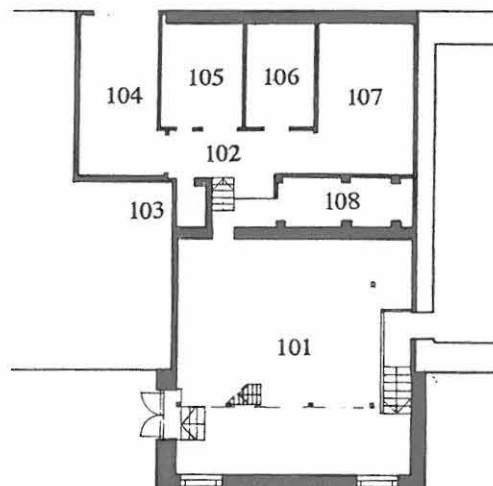
RAKENNUS KERROS	SIVU
H I&II	350
TILANUMEROINTI SEKÄ TILOJEN KÄYTTÖ	

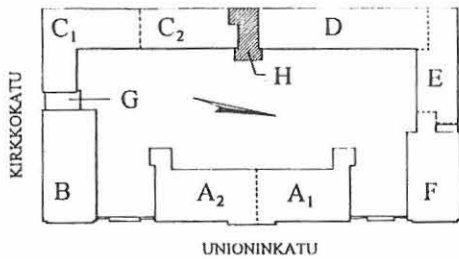
NYKYINEN KÄYTTÄJÄ:
LÄMPÖ- JA HUOLTOKESKUS

- 201 HUOLTOMIESTEN TAUKOTILA (1980)
- 202 KÄÄNTEISOSMOOSILAITTEISTO (1980)

- 101 LÄMMÖNJAKOHUONE,
HUOLTOVERSTAS (1980)
1952 Kattihuone.
1893 Liinavaatteiden sterilointi
(laajennus 1930-luvulla).
- 102 KÄYTÄVÄ (1980)
- 103 PALAVAT NESTEET, VAR. (1980)
- 104 KAASUPULLOVARASTO (1980)
- 105 VARAVOIMALAITTEISTO (1992)
- 106 PÄÄKESKUS (1992)
- 107 MUUNTAMO (1980)
- 108 ÖLJYSÄILIÖ (1992)
1952 Polttoainevarasto (hiilivar.)
1893 107, 108 osalla: D:n eteishuone, käymälät.

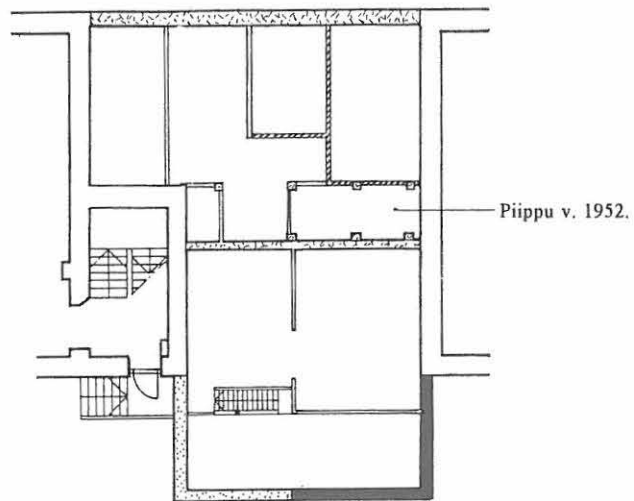

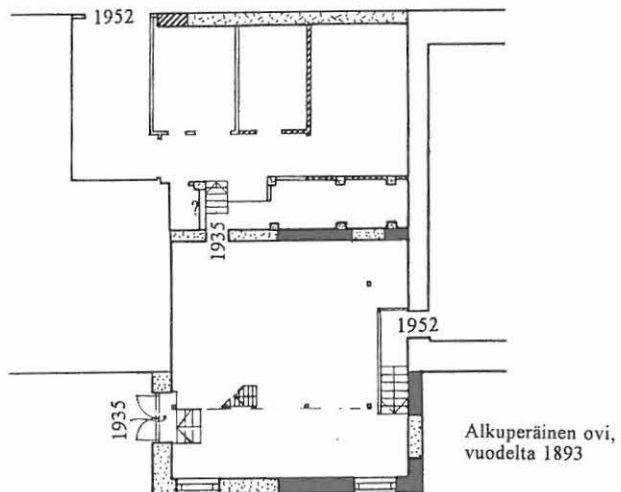
UNIONINKATU 38

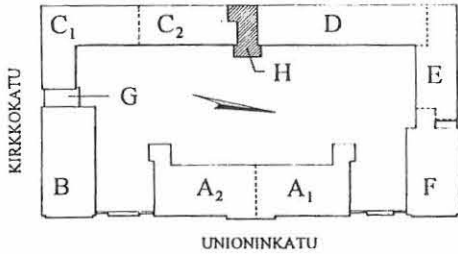
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
H I&II 351
 RAKENTEIDEN
 VAIHEITA

- 1893 Uudisrakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1935 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella, 1935 tai 1935 a.q.
- 1952 Lisärakennustyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1967 Muutostyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.
- 1992 Muutostyöt suunnitelmapäiväysten perusteella.

UNIONINKATU 38

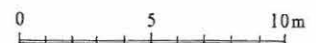
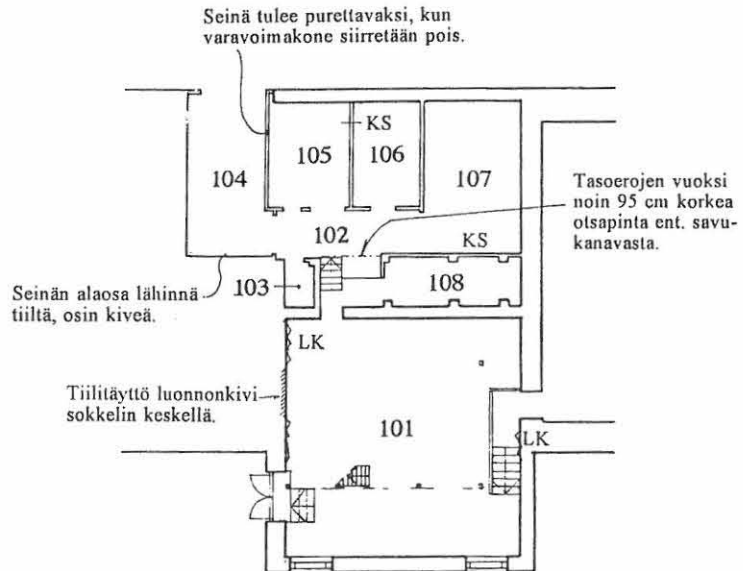
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

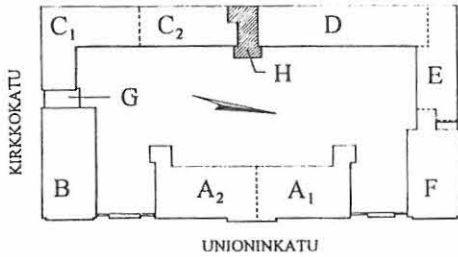
RAKENNUS	KERROS	SIVU
H	I&II	352
SEINÄT		

SEINÄT YLEISESTI

Seinät ovat pääosin karkeasti tasoitettuja ja telaamalla maalattuja, väriltään kellertäviä.

- KS Kiviaineinen seinä
- LK Luonnonkivi.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
H I&II 353
OVET,
IKKUNAT,
YKSITYISKOHDAT

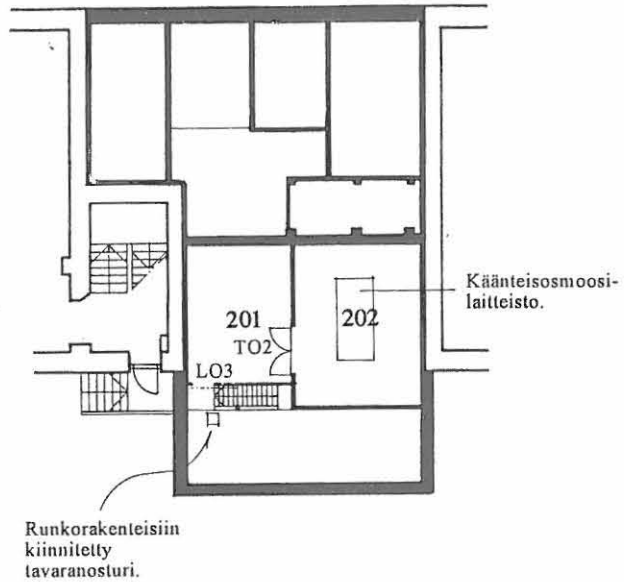
OVET

Ovet ovat taukotilan 201 liukuovea lukuunottamatta teräsovia.

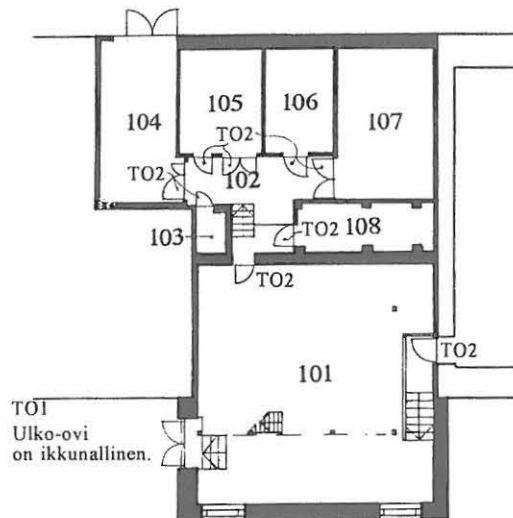
- TO1 Teräslankalasilla varustettu teräsovi.
- TO2 Umpinainen teräsovi.
- LO3 Liukuovi.

IKKUNAT

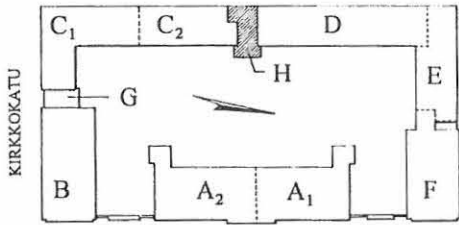
Rakennuksen kaksi ikkunaa ovat alkuperäiset 1950-luvun ikkunat, ajalta jolloin rakennus laajennettiin nykyisiin mittoihinsa. Ikkunoissa on pystyjakokarmi ja sisäänsisään-aukeavat puitteet, heloitus on puutteellinen ja sekalaista laatua.

TO1 Korkeat tallinovat avautuvat normaalikorkuisina tai myös yläosaltaan.

Todennäköisimmin alkuperäiset ikkunat.

UNIONINKATU

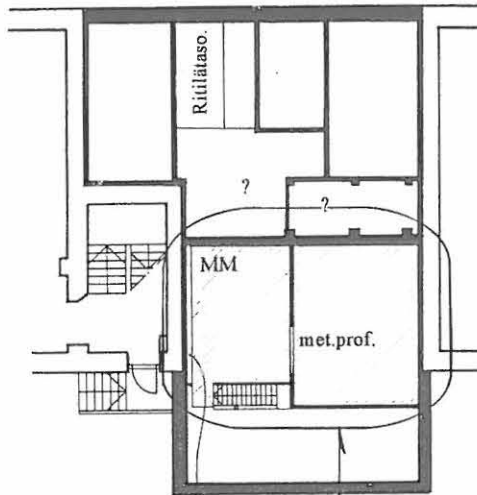
UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
H I&II	354
LATTIATASO	

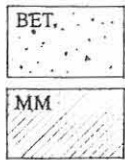
LATTIAPINNAT YLEISESTI

Lattiapinnat ovat pääosin maalattua betonia. Lattiassa on tekniikkaan liittyviä lukuisia tarkistusluokkuja ym. Kynnykset ovat pääosin teräsoviin liittyviä teräskarmiprofileja.

Huom!
II kerros on tehty teräsrunkoisena metallilevytasona, jonka päälle muovimatto on kiinnitetty.
Vrt. H/ KATTOTASO, I kerros.

Taso ei ulotu aivan seinään asti.
Väliin asennettu kaukolämpöetoja.

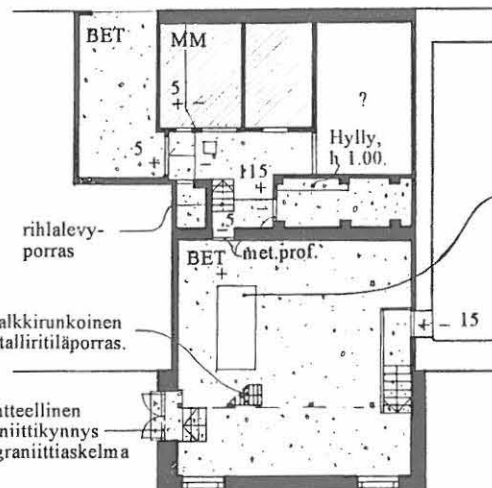

BET. BETONILATTIA. Harmaaksi maalattu pinta, väri nostettu jonkinmatkaa seinälle. Lattiapinta on epätasainen, tekniselle tilalle ominainen pinta.

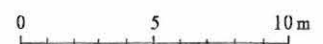
MM MUOVIMATTO. Ei jalkalistoja.

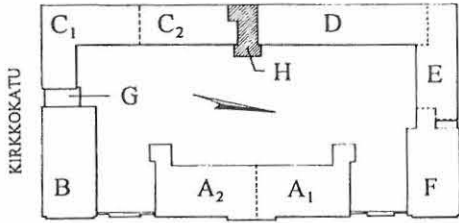

Tasoero lattiapinnassa, cm (noin)

Lämmönjakolaitteiston alusta.

UNIONINKATU

UNIONINKATU 38

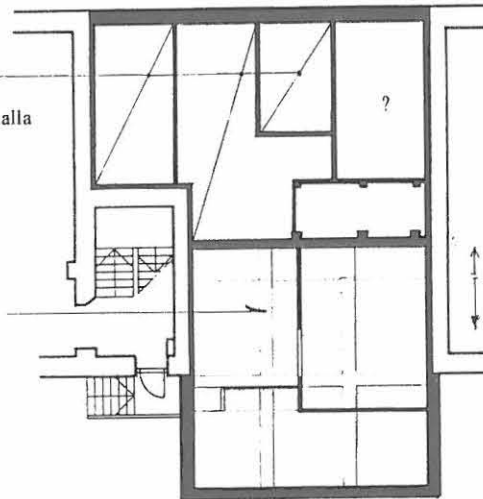
RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS	SIVU
H I&II	355
KATTOTASO	

KATTOPINNAT YLEISESTI

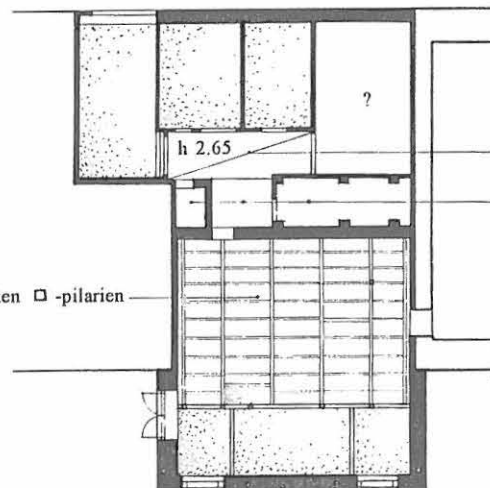
Varsinainen kattopinta on teräsbetoniaarten kannattama noin 60 cm leveiden Siporex -laattojen* alapinta (maalattu vaaleansiniseksi).

Levytykset vinolla kattopinnalla

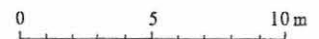
Tasainen osa.
Vino osa.

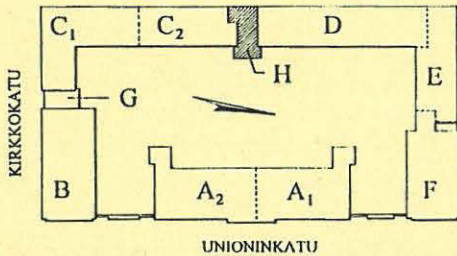
Väliohja on muodostettu teräksisten □ -pilarien kannattamasta I-palkkistoista.

levytykset
Betoniholvin maalattu alapinta, muottilaud. jäljet.
Näkyvä holvinohja ja siitä käytävän 102 puolella nouseva otsapinta ovat 1950-luvun SAVUKANAVAN seinämiä, kanava johti koneilta piippuun, joka sittemmin on purettu.

*Perimätiedon kertoman mukaan kevyt Siporex on otettu käyttöön, jotta rakenne olisi antanut myöten siinä tapauksessa, että korkeapainelämpökattila olisi räjähtänyt. 1950 -luku.

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS KERROS SIVU
 H I&II 356
 YHTEENVETO

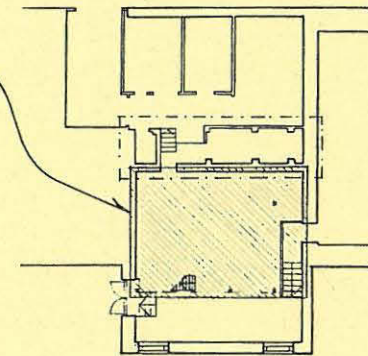
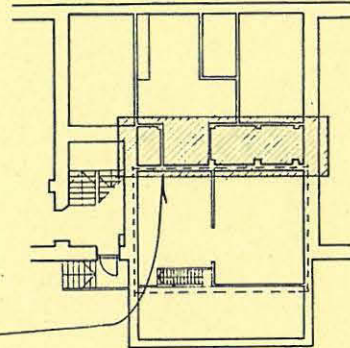
RAKENNUKSEN KÄYTÖN KESKEISIÄ VAIHEITA

- 1893 Steriloituyksikkö.
- 1952 Lämmityslaitos, sittemmin lämpö- ja huoltokeskus.

H -rakennus on oma pieni kokonaisuutensa, nykyisin ilman sisäistä yhteyttä viereisiin C- ja D -taloihin. Se on luonteeltaan pelkistettyä käyttötilaa, teknisiä laitteistoja ja huollon tarpeita silmällä pitäen.

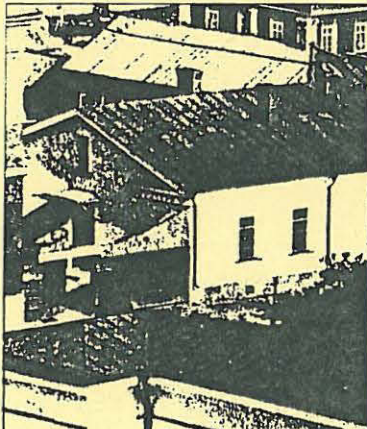
+ Haluttaessa on mahdollisuus järjestää läpikäynti C- ja D -rakennusten välille.

- I Porrashuoneen C 104 alin lepotaso ja porrashuoneen D 103 lepotaso ovat n. kolmen-neljän askelman tasoerolla toisiinsa nähden. Suora läpikäynti sijoituisi käytöstä poistetun savukanavan kohdalle, joka täytyisi madaltaa tai ylittää joitakin askelmia nousemalla.
- II Metallirakenteinen välitaso on periaatteessa muusta rakenteesta irrallinen kokonaisuus, joka on mahdollista haluttaessa poistaa osmoosilaitteiston poistamisen jälkeen. Läpikäynti (lähinnä I kerrosten tasossa) tai muu tilallinen järjestely olisi näin toteutettavissa myös tilan H 101 alueella.

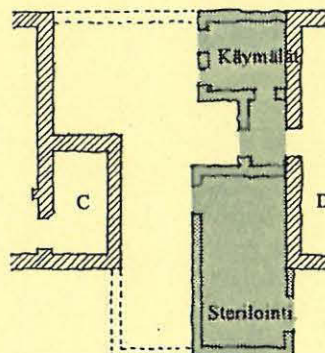

H on rakentunut vähitellen varsinaisten sairaalarakennusten väliin jääneeseen aukkoon.

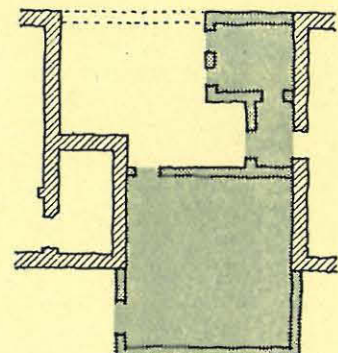
1860-luvulla paikalla oli vielä vain aita ja sisäänkäynti D -rakennukseen. Repro vk 10.29.

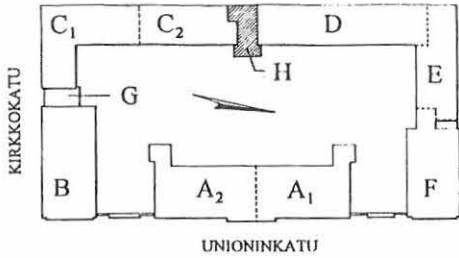

1893 suunnitelmien jälkeinen tilanne.

1930-luvun laajennus sulki suoran käynnin tontilta Fabianinkadulle.

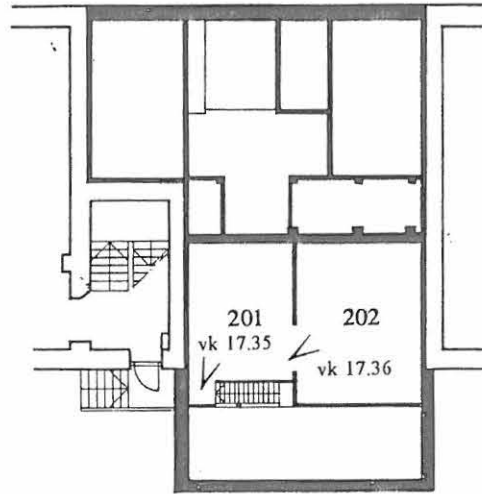

UNIONINKATU 38

RAKENNUSINVENTOINTI 1995

RAKENNUS	KERROS	SIVU
H	I&II	357
VALOKUVAT		

REPRO
vk 10.29

